

มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ
NORTH BANGKOK UNIVERSITY

การประชุมวิชาการระดับชาติ

มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ ประจำปี 2561

“การพัฒนานวัตกรรมเพื่อสังคมสู่ไทยแลนด์ 4.0”

วันศุกร์ที่ 30 มีนาคม 2561

ฉบับที่ 2/3 ด้านศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ วิทยาเขตรังสิต

การประชุมวิชาการระดับชาติ “การพัฒนานวัตกรรมเพื่อสังคมสู่ไทยแลนด์ 4.0” ประจำปี 2561

จัดทำโดย สำนักวิจัย และบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

ที่ปรึกษา

ดร.ประเสริฐ ประวิตรรุ่งเรือง อธิการบดี

กองบรรณาธิการ

ศ.ดร.สายหยุด จำปาทอง

ดร.สิทธิพร ประวิตรรุ่งเรือง

ศ.ดร.จรรยา สุวรรณทัต

ดร.เฉลิมชัย วิโรจน์วรรณ

รศ.ดร.นิตยา สุขเสรีทรัพย์

ดร.ตระกูล จิตวัฒนาการ

รศ.ดร.ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ

ดร.เพชรพลาย ถิระวณัฐพงศ์

รศ.ดร.เสาวณีย์ สิกขาบัณฑิต

ดร.อนันต์ ธรรมชาลัย

ผศ.ดร.สมยศ อวเกียรติ

ดร.सानิต ศิริวิศิษฐ์กุล

ผศ.ดร.ปัญญา วีระวิทยเลิศ

ผศ.สุรเดช บุญลือ

ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัย

ด้านสังคมศาสตร์และสหวิทยาการ

ศ.ดร.วัลลภ รัฐธิดารานนท์

ผศ.ดร.ลำราญ ผลดี

รศ.ดร.ธนาคม สุนทรชัยนาคแสง

ผศ.รศดา เวชฎาพันธุ์

รศ.ดร.วิไลลักษณ์ รัตนเพียรธัมมะ

ดร.วัชรพงษ์ พินิตอำรง

รศ.เรือนแก้ว ภัทราอนุประวิติ

ดร.ธิปไตย โสติวรรณ

รศ.ศิริลักษณ์ สุวรรณวงศ์

ดร.บริพัต ศรีสมบุญ

รศ.อรสา อร่ามรัตน์

ดร.มงคล กลิ่นกระจาย

ผศ.ดร.ณัฐวุฒิ วิเศษ

ดร.วรรณสินธ์ สัตยานุวัตร

ผศ.ดร.เสาวลักษณ์ ขายทวีป

ดร.อุษณีย์ ภาคิตระกูลวงศ์

ผศ.ดร.วิรัตน์ กิตติพิชัย

ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัย

ด้านศึกษาศาสตร์

รศ.ดร.ธาวุฒิ ปลื้มสำราญ

ดร.ชัยวัฒน์ ประสงค์สร้าง

รศ.ดร.มนสิข สิริสมบุญ

ดร.ดลฤทัย บุญประสิทธิ์

รศ.ดร.อำนาจ เดชชัยศรี

ดร.อัคร รัตนภานุเดช

ผศ.ดร.พันธ์ศักดิ์ พลสารมัย

ดร.นวลพรรณ วรรณสุธี

ผศ.ดร.ภาณุวัฒน์ ศิริบุบผะ

ดร.บุปผา ปลื้มสำราญ

ผศ.ดร.ศรดา ชัยสุวรรณ

ดร.พวงรัตน์ เกษรแพทย์

ผศ.ดร.ศิริพันธ์ ศรีวันยงค์

ดร.ไพรัช วงษ์ยุทธไกร

ผศ.ดร.สินธะวา ความดิษฐ์

ดร.วราภรณ์ ไตรติลลันนท์

ผศ.ดร.อรุณี หงษ์ศิริวัฒน์

ดร.ศศิธรดา แพงไทย

ผู้ทรงคุณวุฒิภายในมหาวิทยาลัย

ด้านสังคมศาสตร์และสหวิทยาการ

รศ.ดร.พิศมัย จารุจิตติพันธ์

ดร.พงษ์ศักดิ์ เพรชสถิต

ผศ.ดร.สมยศ อวเกียรติ

ดร.วัชร คำเขียว

ผศ.สุรเดช บุญลือ

ดร.ศรัณย์ นาคณอม

ดร.วิยะดา วรรณทวนิช

ดร.सानิต ศิริวิเศษกุล

ดร.ตระกูล จิตวัฒนาก

ดร.อนันต์ ธรรมชาลัย

ด้านศึกษาศาสตร์

รศ.ดร.สมศักดิ์ คงเที่ยง

ดร.ทรงยศ แก้วมงคล

รศ.ดร.เสาวณีย์ สิกขาบัณฑิต

ดร.เบญจรัตน์ ราชฉวาง

ผศ.ดร.คำเพชร ภูมิปัญญา

ดร.เพชรพลัย ธีระวงษ์พงศ์

ผศ.ดร.สุนันท์ ศลโกสม

ดร.สิริกาญจน์ ธนวุฒิปิพนิต

ดร.เฉลิมชัย วิโรจน์วรรณ

ดร.สุวพร เข้มเฮง

ดร.ณรงค์ พิมสาร

ดร.อุทัยวรรณ สายพัฒนา

สารอธิการบดี

การประชุมวิชาการนับว่าเป็นพันธกิจที่จำเป็นและมีความสำคัญยิ่งประการหนึ่งของสถาบันอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนางานด้านวิชาการและการวิจัย ซึ่งการประชุมวิชาการนอกจากจะเป็นแหล่งแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และ/หรือนวัตกรรมแล้ว ยังเป็นการสร้างความเจริญงอกงามทางปัญญาให้เป็นที่พึงของสังคมได้ เป็นที่ทราบกันดีอยู่แล้วว่าความเจริญก้าวหน้าของโลกเป็นไปอย่างรวดเร็ว จึงจำเป็นต้องบูรณาการองค์ความรู้และ/หรือนวัตกรรมผ่านการนำเสนอผลงานในที่ประชุมทางวิชาการ เป็นการระดมความคิดให้เกิดความลุ่มลึกในวิชาการนั้นๆ ได้ ซึ่งจะเป็นหนทางในการพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ๆ และนวัตกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ ประจำปี 2561 “การพัฒนานวัตกรรมเพื่อสังคมสู่ไทยแลนด์ 4.0” ในครั้งนี้ นับได้ว่าเป็นบทบาทของมหาวิทยาลัยที่จะช่วยให้ผู้เข้าร่วมประชุมได้เสริมสร้างและเติมเต็มองค์ความรู้ทางวิชาการ เป็นการสร้างความเข้มแข็งทางวิชาการ อีกทั้งจะเป็นการสร้างเครือข่ายทางวิชาการที่เข้มแข็งนำมาซึ่งการบูรณาการความรู้สู่การพัฒนาที่ยั่งยืนให้แก่สังคมได้ทางหนึ่ง

มหาวิทยาลัยขอขอบคุณคณะกรรมการจัดการประชุมวิชาการฯ นักวิจัย นักวิชาการ และผู้เกี่ยวข้องทุกท่านที่เป็นกำลังสำคัญก่อให้เกิดการประชุมวิชาการระดับชาติในครั้งนี้

(ดร.ประเสริฐ ประวัติรุ่งเรือง)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

กำหนดการประชุมวิชาการระดับชาติมหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ 2561

เรื่อง “การพัฒนานวัตกรรมเพื่อสังคมสู่ไทยแลนด์ 4.0”

(Development of Social Innovation to Thailand 4.0)

วันศุกร์ที่ 30 มีนาคม 2561

ณ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ วิทยาเขตรังสิต

08:00 – 09:00 น.	ลงทะเบียน ณ ห้องประชุมสัตตบงกช อาคารเรียนรวม 1 ชั้น 3
09:00 – 09:15 น.	พิธีเปิดการประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ 2561 กล่าวรายงานโดยประธานคณะกรรมการดำเนินงานจัดการประชุม กล่าวเปิดการประชุมโดยอธิการบดี มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ
09.15 – 10.30 น.	บรรยายพิเศษ เรื่อง “การพัฒนานวัตกรรมเพื่อสังคมสู่ไทยแลนด์ 4.0” โดย ศาสตราจารย์ ดร. เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์
10:30 – 10:40 น.	รับประทานอาหารเช้า
10.45 – 12.00 น.	นำเสนอผลงานวิชาการ (บทความวิจัย/บทความวิชาการ) ช่วงที่ 1
12:00 – 13:00 น.	รับประทานอาหารเช้า
13:00 – 16:30 น.	นำเสนอผลงานวิชาการ (บทความวิจัย/บทความวิชาการ) ช่วงที่ 2

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
NBUE063: การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง โจทย์ปัญหาการบวก ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในกลุ่มสิงห์สมุทร อำเภอแหลมสิงห์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยการจัดการเรียนแบบร่วมมือ	633
NBUE064: ศึกษาความสามารถการอ่านและการเขียนคำภาษาอังกฤษ ของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนานาชาติเซนต์แอนดรูส์ จากการจัดการเรียนรู้แบบโฟนิกส์	644
NBUE065: การศึกษาความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์แบบสืบเสาะหาความรู้แบบ 5E ของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล	654
NBUE066: การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด	664
NBUE067: ความคิดเห็นของครูต้อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการปฏิรูปการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1	674
NBUE068: การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การวัด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านดงบัง จากการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ (4 MAT)	683
NBUE069: ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่อง ไฟฟ้าและดาราศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา	692
NBUE070: การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง คอมพิวเตอร์และสารสนเทศ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนคงคาราม จังหวัดเพชรบุรี โดยการสอนแบบการเสริมสร้างแรงจูงใจ	705

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทความวิจัยภาคบรรยาย	
NBUE071: ความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีต่อพฤติกรรมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายเกาะช้าง	ปาณิดา ไชยโคตร 716
NBUE073: การศึกษาความสามารถอ่านและเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นอนุบาล 2 จากการจัดประสบการณ์ โดยใช้สื่อบัตรภาพประกอบ	ดร.พรพิมล ประวัติรุ่งเรือง สิริจันทร์ ทำทอง 726
NBUE074: การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องงานประดิษฐ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา 2	บัทมาพร สกุลแก้ว ผศ.ดร.สุนันท์ ศลโกสุม 735
NBUE075: การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่อง แรงและการเคลื่อนที่ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education)	เอมวดี บุตรดี ดร.อุทัยวรรณ สายพัฒนะ 748
NBUE076: ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่อง สารและสมบัติของสาร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสะเต็มศึกษา (STEM Education)	ณัฐภักดิ์ เจือจันทร์ ผศ.ดร.สุนันท์ ศลโกสุม 761
NBUE077: การศึกษาความสามารถอ่านและเขียนพยัญชนะไทยของนักเรียนชั้นอนุบาล 2 โรงเรียน ณ ตรุณ จากการจัดกิจกรรมเกมการศึกษา โดยใช้แบบฝึกทักษะคำคล้องจอง	จิราพัชร ปราบสงบ ผศ.ดร.สุนันท์ ศลโกสุม 776
NBUE078: การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการแสดงนาฏศิลป์ไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดของซิมพ์สัน	อรอนงค์ เปี้ยมาลัย ผศ.ดร.สุนันท์ ศลโกสุม 787
NBUE079: การพัฒนาชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย	รมณีย์ แพงคุณ ดร.เบญจรัตน์ ราชขวาง 797
NBUE081: การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง การวัด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านบางพลี (บุศย์บุรณะ) โดยการจัดการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิด (CGI)	ชัชวาล ชนสุภาพ ดร.อุทัยวรรณ สายพัฒนะ 807
NBUE082: ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาของอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด	จิราพร บุญครอบ 822

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
NBUE083: ความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติตาม จรรยาบรรณวิชาชีพของครูโรงเรียนบ้านบางปิ้ง จังหวัดสมุทรสาคร	ทฤษฎี มหะสิทธิ์ รศ.ดร.สมศักดิ์ คงเที่ยง 834
NBUE084: ความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาต่อการบริหารสถานศึกษา ในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด	นริศรา สัมโย ดร.ทรงยศ แก้วมงคล 847
NBUE085: การศึกษาความพึงพอใจของข้าราชการครูต่อการบริหารงาน วิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ	วาสนา อนันต์ 860
NBUE086: การพัฒนาบทเรียนออนไลน์ เรื่องการใช้โปรแกรมอะโดบี แคปทีเวท (ADOBE CAPTIVATE) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	จารุวรรณ แป้นแจ่ม ผศ.ดร.สุนันท์ ศลโกศล 875
NBUE087: การพัฒนาหลักสูตร เรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สุพรรณบุรีบ้าน เรา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	หทัยมาตุ คงสว่าง ผศ.ดร.สุนันท์ ศลโกศล 890
NBUE088: การศึกษาความสามารถอ่านและเขียนสะกดคำที่ไม่ตรงตาม มาตรา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ แบบฝึกทักษะ	ธฤชวรรณ ศรีแก้ว ผศ.ดร.สุนันท์ ศลโกศล 905
NBUE089: ความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อการบริหารงานตามหลัก ธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตราด ในเขตอำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด	พญงค์ดี ดาวกระจ่าง 917
NBUE090: ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการพัฒนาอาคาร สถานที่และ สิ่งแวดล้อม โรงเรียนขยายโอกาส อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี	นพดล แต่งจำ ดร.ทรงยศ แก้วมงคล 927
NBUE091: การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการแสดงท่าประกอบเพลง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนหนองจอกกงลิบฮั่วเคี้ยว จาก การจัดการเรียนรู้แบบนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัย โดยใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์	ธวัชพร ยืนยง ดร.เบญจรัตน์ ราชขวาง 938
NBUE092: การศึกษาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความภาษาไทยจากการสอน ด้วยเทคนิค KWL ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนธรรมศาสตร์ คลองหลวงวิทยาคม	ตะวัน ถวิลอนุสรณ์ ดร.อุทัยวรรณ สายพัฒนา 951
NBUE093: ความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาต่อทักษะการบริหารใน ศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด	สมพงษ์ สมประสงค์ ดร.ปราศรัย ประวัติรุ่งเรือง 964

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
NBUE094: ความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อทักษะการบริหารในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของผู้บริหารศึกษาประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด	เกสร หาญโสธร ดร.สิริกาญจน์ ธนวุฒิพรพินิต 978
NBUE095: การศึกษาความสามารถในการอ่านและเขียนสะกดคำ ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียนสะกดคำ	รัตนภรณ์ หอมทรัพย์ ดร.เบญจรัตน์ ราชฉวาง 988
NBUE096: การสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม วิชา ดนตรีไทย เรื่องเครื่องดนตรีและประเภทของวงดนตรีไทยสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบางปะอิน “ราชานุเคราะห์ ๑”	ชาครียา ประชานิยม ผศ.ดร.สุนันท์ ศลโกสม 1000
NBUE097: การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาการสร้างเว็บเพจด้วยโปรแกรมเท็กซ์ อิดิเตอร์ (Text Editor) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนนครรอยงวิทยา (วัดโชติใต้) จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีโซเชี่ยลคอนสตรัคติวิสต์ (Social Constructivist Theory)	ทวีลาภ งามพึงพิศ ผศ.ดร.สุนันท์ ศลโกสม 1016
NBUE098: ความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามหลักสังคหวัด 4 ในอำเภอบ่อไร่ จังหวัดตราด	ไพฑูรย์ โชคดีวัฒนา ดร.ปราศรัย ประวัติรุ่งเรือง 1027
NBUE099: ความคิดเห็นของครูต่อพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17	สุนิษา การพานิช ดร.ปราศรัย ประวัติรุ่งเรือง 1039
NBUE100: การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง ความสัมพันธ์และฟังก์ชัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยการจัดการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิด (CGI)	กิตติยา ลาปะ ดร.อุทัยวรรณ สายพัฒนา 1056
NBUE101: การสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	ณัฐกิตติ์ รัตนบรยงค์ ดร.เบญจรัตน์ ราชฉวาง 1067
NBUE102: การศึกษาทักษะการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ เรื่องการบวก การลบ การคูณทศนิยมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค KWDL	ศวิตา อุปันนท์ ดร. อุทัยวรรณ สายพัฒนา 1079

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง		หน้า
NBUE103: เกียรติภูมิแห่งตนของข้าราชการในจังหวัดปทุมธานี	ผศ.ดร.คำเพชร ภูริปริญญา	1090
NBUE104: พฤติกรรมและการแสดงออกของคนตามหลักปรัชญา	ดร.ปราจีน ปิปปโรสง	1098

ภาคบรรยาย

NBUE063: การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง โจทย์ปัญหาการบวก ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในกลุ่มสิงห์สมุทร อำเภอแหลมสิงห์ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยการจัดการเรียนแบบร่วมมือ

THE STUDY OF LEARNING ACHIEVEMENT IN MATHEMATICS WORD PROBLEM SOLVING ABOUT ADDITION OF THE STUDENTS IN PRATHOMSUKSA 1 SINGSAMUD GROUP, LEAMSING DISTRICT, CHANTABURI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA 2 BY USING COOPERATIVE LEARNING APPROACH.

พัชราพร บุญรุ่ง¹ ดร.อุทัยวรรณ สายพัฒนะ²

¹ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง โจทย์ ปัญหาการบวกของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยการจัดการเรียนแบบร่วมมือและเพื่อศึกษาเจตคติที่มีต่อการ จัดการเรียนแบบร่วมมือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 20 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Sampling) โดยใช้โรงเรียนเป็นหน่วยของการสุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ครั้งนี้ ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 3 แผน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นแบบทดสอบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 3 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง .06-1 ค่าความยากง่าย .37-.80 ค่าอำนาจจำแนก .20-.55 และความเชื่อมั่นเท่ากับ .86 และแบบวัดเจตคติที่มีต่อการจัดการเรียนแบบร่วมมือของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 1 มีค่าอำนาจจำแนก .23-.76 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .89 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test for Dependent Samples

ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง โจทย์ปัญหาการบวกของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1 จากการจัดการเรียนแบบร่วมมือโดยรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 22.75$) และนักเรียนทุกคน (ร้อยละ 100) มีคะแนนผ่านเกณฑ์ที่ระดับดีขึ้นไป และ 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง โจทย์ปัญหาการบวก หลังการจัดการเรียนแบบร่วมมือสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเจตคติของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 1 หลังได้รับการจัดการเรียนแบบร่วมมือ อยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 167.18$)

คำสำคัญ: ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การจัดการเรียนแบบร่วมมือ เจตคติ

Abstract

The purposes of this research were to study and compare mathematical scholastic achievement in the problem of plus of prathomsuksa 1 students in singsamud school group, chantaburi educational service area office 2 through cooperative learning primary approach. Samples were 20 prathomsuksa 1

students at Watpaknum school. The research instruments composed of 3 instructional plans and an achievement test 30 items which has congruence index .60-1 difficulty .37-.80 discrimination rate .20-.55 and reliability .86 and attitude for cooperative learning approach discrimination rate .23-.76 and reliability .89. The data were analyzed in item of mean, Standard deviation and t-test for Dependent Samples.

The results of this research were: 1) The achievement in mathematics word problem solving about addition in prathomsuksa 1 after teaching by using Cooperative Learning Approach was higher than good rate ($\bar{X} = 22.75$) all students passed the criterion provided. 2) The students, learning achievement in mathematics title “The Problem of Plus” learning by cooperative learning approach after learning through cooperative learning was higher than before learning at .01 level of significance and attitude of prathomsuksa 1 students by cooperative learning stay in good level ($\bar{X} = 167.18$)

Keywords: Learning achievement Cooperative learning Attitude

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นปัจจัยพื้นฐานที่มีความสำคัญในการพัฒนาสติปัญญา ความสามารถซึ่งจะส่งผลทำให้ประชากรในประเทศมีความเจริญก้าวหน้าทั้งทางด้านสังคมและเศรษฐกิจ โดยสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์เป็นอีกหนึ่งวิชาที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการดำรงชีวิตประจำวัน สามารถฝึกให้มนุษย์มีความคิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีเหตุ มีผล เป็นระบบ ระเบียบ มีการวิเคราะห์ปัญหาและสถานการณ์ได้อย่างถี่ถ้วน รอบคอบ ทำให้สามารถคาดการณ์วางแผน ตัดสินใจและแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ (วิสุทธิ เวียงสมุทร. 2553) หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จะต้องมีความหลากหลายการจัดการศึกษาต้องยึดหลักนักเรียนสำคัญที่สุด นักเรียนทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ดังนั้นในกระบวนการศึกษาต้องส่งเสริมให้นักเรียนได้รับการพัฒนาตามศักยภาพและเต็มความสามารถ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2542)

โรงเรียนในกลุ่มสิงห์สมุทร อำเภอแหลมสิงห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 มีโรงเรียนทั้งหมด 5 แห่งเป็นโรงเรียนขยายโอกาส จำนวน 2 แห่ง คือ โรงเรียนวัดท่าหว้านและโรงเรียนวัดหนองขี้มโรงเรียนประถมศึกษาจำนวน 3 แห่ง คือ โรงเรียนวัดปากน้ำ (ประสาทวิทยาคาร) โรงเรียนปากน้ำแหลมสิงห์ (วันครู 2503) และโรงเรียนบ้านคลองกลอย (มิตรภาพที่ 82) (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2. 2559) เนื่องจากโรงเรียนแต่ละแห่งจะมีนักเรียนที่เป็นต่างด้าวร่วมเรียนในแต่ละชั้นเรียน ซึ่งปัญหาที่พบจากการจัดการเรียนการสอน คือ นักเรียนต่างด้าวจะไม่ค่อยเข้าใจความหมายในภาษาไทยจึงทำให้การเรียน การสอน การทำกิจกรรมหรือการทำแบบฝึกหัด นักเรียนต่างด้าวจะได้คะแนนน้อยและปัญหาที่พบอีกอย่างหนึ่ง คือ นักเรียนต่างด้าวที่มาจากที่เดียวกันจะจับกลุ่มอยู่ด้วยกัน ทำให้การเรียนการสอนไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร นักเรียนไม่เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน อีกทั้งไม่สามารถสนับสนุนให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีความรู้สึกว่าตนเองมีค่า สามารถทำให้นักเรียนกลุ่มของตนเองประสบผลสำเร็จ

จุดมุ่งหมายของการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน คือ การทำให้นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้จากชั้นเรียนไปใช้แก้ปัญหาในสถานการณ์อื่นได้ แต่ด้วยความสามารถและกระบวนการแก้โจทย์ปัญหาที่แตกต่างกันของตัวนักเรียน

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีความเหมาะสมกับผู้เรียนจึงเป็นไปได้ยาก หากสามารถศึกษาถึงรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้นักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็น สามารถช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และกระตุ้นให้นักเรียนสนใจที่จะศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง จะส่งผลดีต่อการพัฒนานักเรียนด้านการเรียนคณิตศาสตร์และเพิ่มเจตคติที่ดีต่อวิชาคณิตศาสตร์เป็นอย่างมาก (พิมพิพร อัสมทินพงศ์, 2550: 2-3; อ้างอิงจาก Slavin, 1986) การจัดการเรียนแบบร่วมมือ (Cooperative learning) เป็นการแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มเล็กๆ เพื่อสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ช่วยให้นักเรียนแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง ได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมร่วมกัน สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดีโดยนักเรียนที่มีระดับความสามารถสูงจะเป็นผู้อธิบายให้เพื่อนเข้าใจ นักเรียนที่มีระดับความสามารถต่ำจะกล้าซักถามเพื่อนในกลุ่มมากกว่าครูผู้สอนและทำให้เกิดความรู้สึกลึกซึ้งว่าเพื่อนต้องการช่วยเหลือให้เขาสามารถทำได้ ช่วยส่งผลต่อความสนใจในการเรียน ทำให้เกิดการถ่ายโยงการเรียนรู้ร่วมกันและช่วยให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเฉลี่ยทั้งชั้นเรียนดีขึ้น

จากเหตุผลดังกล่าว สมควรมีการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง โจทย์ปัญหาการบวก ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในกลุ่มสิงห์สมุทร อำเภอแหลมสิงห์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยการจัดการเรียนแบบร่วมมือเพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ของครูในกลุ่มสิงห์สมุทร อำเภอแหลมสิงห์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 อันจะส่งผลให้การจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง โจทย์ปัญหาการบวก ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จากการจัดการเรียนแบบร่วมมือ
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง โจทย์ปัญหาการบวก ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนแบบร่วมมือ
3. เพื่อศึกษาเจตคติที่มีต่อการจัดการเรียนแบบร่วมมือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

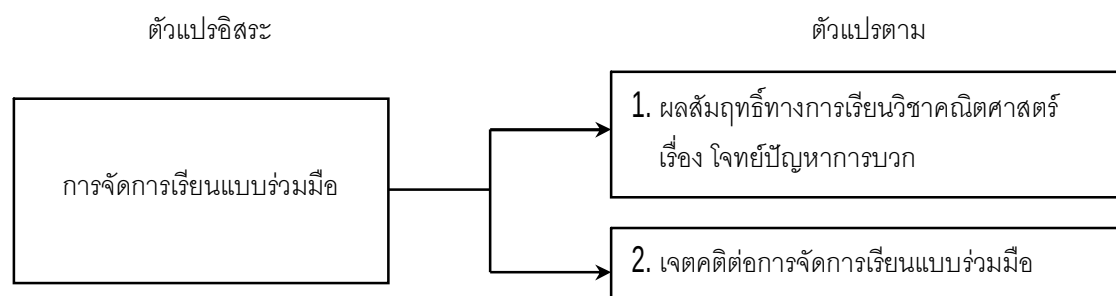
สมมติฐานในการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง โจทย์ปัญหาการบวก ภายหลังการจัดการเรียนแบบร่วมมือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 อยู่ในระดับดีขึ้นไป ร้อยละ 80 ของจำนวนนักเรียน
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง โจทย์ปัญหาการบวก ภายหลังการจัดการเรียนแบบร่วมมือสูงขึ้น
3. เจตคติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนแบบร่วมมือ อยู่ในระดับดีขึ้นไป

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นแนวทางสำหรับครูสอนคณิตศาสตร์ที่สนใจในการนำผลการวิจัยไปใช้พัฒนาการเรียนการสอน
2. เป็นแนวทางในการพัฒนาความสามารถของนักเรียนในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์
3. เป็นแนวทางในการเรียนรู้สำหรับนักเรียนในการเรียนวิชาอื่นที่อาศัยคณิตศาสตร์เป็นพื้นฐานในระดับสูงต่อไป

กรอบแนวคิด

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนประถมศึกษาในกลุ่มจังหวัดสมุทร อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ซึ่งมีจำนวน 5 โรงเรียน โรงเรียนละ 1 ห้องเรียน รวม 5 ห้องเรียน จำนวนนักเรียนทั้งหมด 102 คน โดยแต่ละโรงเรียนมีลักษณะที่เหมือนกัน คือ จำนวนนักเรียนในแต่ละห้องใกล้เคียงกัน ความรู้ความสามารถของผู้เรียนเท่าเทียมกัน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนวัดปากน้ำ (ประสาทวิทยาคาร) ซึ่งเป็นโรงเรียนประถมศึกษาในกลุ่มจังหวัดสมุทร อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 จำนวนนักเรียน 20 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Sampling) โดยใช้โรงเรียนเป็นหน่วยของการสุ่ม
3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย
 - ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่ การจัดการเรียนแบบร่วมมือ
 - ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง โจทย์ปัญหาการบวกและเจตคติที่มีต่อการจัดการเรียนแบบร่วมมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แผนการจัดการเรียนแบบร่วมมือวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง โจทย์ปัญหาการบวกของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 3 แผน โดยแผนที่ 1 ใช้เวลา 7 ชั่วโมง แผนที่ 2 ใช้เวลา 10 ชั่วโมง และแผนที่ 3 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง (ทั้งนี้เป็นไปตามที่หลักสูตรกำหนดไว้) ค่าความเหมาะสม 4.29-4.34 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง โจทย์ปัญหาการบวก ชนิดเลือกตอบ 3 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ มีความเชื่อมั่น .86 ค่าความยากง่าย .37-.80 ค่าอำนาจจำแนก .20-.55 และแบบวัดเจตคติที่มีต่อการจัดการเรียนแบบร่วมมือ ค่าความเชื่อมั่น .89

ผลการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ สรุปผลได้ ดังนี้

1. การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง โจทย์ปัญหาการบวกของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จากการจัดการเรียนแบบร่วมมือ นำเสนอดังตาราง 1

ตาราง 1 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง โจทย์ปัญหาการบวกของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จากการจัดการเรียนแบบร่วมมือ จำแนกตามเกณฑ์

คะแนน	เกณฑ์	ระดับ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	$\bar{X}$	S.D.
25-30	80-100	ดีมาก	5	25	26.00	0.35
19-24	70-79	ดี	15	75	21.67	0.46
13-18	60-69	ปานกลาง	-	-	-	-
7-12	50-59	ปรับปรุง	-	-	-	-
0-6	0-49	ต่ำกว่าเกณฑ์	-	-	-	-
รวม		ดี	20	100	22.75	2.15

จากตาราง 1 พบว่า การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง โจทย์ปัญหาการบวกของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จากการจัดการเรียนแบบร่วมมือ โดยรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 22.75$) และมีคุณภาพระดับดีมาก จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 25 ($\bar{X} = 26.00$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.35 และอยู่ในระดับดีมีจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ ($\bar{X} = 21.67$)

2. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง โจทย์ปัญหาการบวกของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จากการจัดการเรียนแบบร่วมมือระหว่างก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนแบบร่วมมือ ดังตาราง 2

ตาราง 2 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง โจทย์ปัญหาการบวกของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนแบบร่วมมือ

การทดสอบ	คะแนนต่ำสุด	คะแนนสูงสุด	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig
ก่อนเรียน	10	18	13.55	2.31	32.10	.00
หลังเรียน	21	27	22.75	2.15		

จากตาราง 2 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง โจทย์ปัญหาการบวกของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ภายหลังจากการจัดการเรียนแบบร่วมมือการจัดการเรียนแบบร่วมมือสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. เจตคติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนแบบร่วมมือหลังจากการจัดการเรียนรู้ ดังตาราง 3

ตาราง 3 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการศึกษาเจตคติที่มีต่อการจัดการเรียนแบบร่วมมือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

คะแนน	เกณฑ์	ระดับ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	$\bar{X}$	S.D.
160-200	80-100	ดีมาก	14	70.00	182.86	11.56
120-159	70-79	ดี	6	30.00	151.50	6.42
80-119	60-74	ปานกลาง	-	-	-	-
40-79	50-59	ไม่ดี	-	-	-	-
0-39	0-49	ไม่ดีเลย	-	-	-	-
รวม			20	100	167.18	8.99

จากตาราง 3 พบว่า เจตคติที่มีต่อการจัดการเรียนแบบร่วมมือ โดยรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 167.18$)

อภิปรายผล

จากการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง โจทย์ปัญหาการบวก ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จากการจัดการเรียนแบบร่วมมือ ผลการวิจัยอภิปรายผลดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง โจทย์ปัญหาการบวกของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในกลุ่มสิงห์สมุทร อำเภอแหลมสิงห์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 หลังจากการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนแบบร่วมมือ นักเรียนผ่านเกณฑ์ในระดับดีขึ้นไป ร้อยละ 100 ของนักเรียนทั้งหมดสูงกว่าสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 80 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนแบบร่วมมือเป็นการเรียนรู้ของกลุ่มที่มีขนาดเล็กกลุ่มละ 3-5 คน และสมาชิกในกลุ่มมีความแตกต่างทางสติปัญญา ช่วยเหลือเกื้อกูลกันเพื่อเป้าหมายเดียวกัน เน้นการฝึกการยอมรับและสนับสนุนผู้อื่น ซึ่งแต่ละกลุ่มประกอบด้วยสมาชิกที่มีความรู้ ความสามารถและสติปัญญาแตกต่างกัน ทำกิจกรรมร่วมกัน โดยการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและรับผิดชอบในการทำงานของตนเองเท่าๆ กัน ซึ่งนักเรียนจะมีบทบาทรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเองและมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ โดยนักเรียนจะมีการปรับตัวเข้าหากันและพยายามช่วยกันทำงาน ซึ่งการที่บุคคลพยายามปรับตัวจะก่อให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันและทำให้เกิดพลังหรือแรงผลักดันที่ทำให้กลุ่มสามารถดำเนินงานไปได้ด้วยดี เป็นวิธีการเรียนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง ทำให้ได้ทำงานร่วมกัน มีเป้าหมายในการทำงานเหมือนกัน ซึ่งจะให้นักเรียนมีทักษะในการทำงานกลุ่ม โดยที่แต่ละคนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในการเรียนรู้และในความสำเร็จของกลุ่ม จากการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การแบ่งปันทรัพยากรการเรียนรู้รวมทั้งเป็นกำลังใจแก่กันและกัน คนที่เรียนเก่งจะช่วยเหลือคนที่อ่อนกว่า สมาชิกในกลุ่มไม่เพียงแต่รับผิดชอบต่อการเรียนของตนเองเท่านั้น หากแต่ต้องร่วมรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของเพื่อนสมาชิกทุกคนในกลุ่ม ความสำเร็จของแต่ละบุคคล คือ ความสำเร็จของ

กลุ่ม มีอิสระในการแสดงความคิดเห็น รู้จักคิด วิเคราะห์ในสิ่งที่ เป็นข้อมูลและรู้จักที่จะแสวงหาข้อมูลจากแหล่งการเรียนรู้อื่น ๆ รวมทั้งยังสามารถคิดและตัดสินใจในการแก้ปัญหา ประยุกต์ใช้องค์ความรู้ได้อย่างเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของแคทเธอริน (Catherine. 1992; อ้างอิงจาก สังเวียน ปิ่นกาลัง. 2540: 45) ได้ศึกษาการสอนโดยให้นักเรียนมีการเรียนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ในกลุ่มเด็กที่มีความแตกต่างระหว่างบุคคลในเกรด 5-6 ในวิชาคณิตศาสตร์พบว่า นักเรียนมีความกระตือรือร้นต่อการแก้ปัญหาและมีส่วนร่วมช่วยเหลือกันเองในการเรียนรู้เนื้อหา นักเรียนในกลุ่มเก่งมีการตอบสนองที่ดีต่อการเปลี่ยนกลุ่มในการทำงาน ส่วนนักเรียนในกลุ่มอ่อนสามารถเรียนรู้เนื้อหาได้ดีขึ้นและยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิลเลียมส์ (Williams. 1988; อ้างอิงจาก วสุนิ ประเสริฐศรี. 2544: 69) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือกันว่า ให้ประสิทธิภาพในการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาพีชคณิตทัศนคติที่มีต่อตนเองและผู้อื่นต่อวิชาพีชคณิต กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายที่เรียนวิชาพีชคณิต จำนวน 165 คน โดยแบ่งนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายเป็นกลุ่มควบคุม 1 กลุ่มและกลุ่มทดลอง 1 กลุ่ม ส่วนนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น แบ่งเป็นกลุ่มควบคุม 2 กลุ่มและกลุ่มทดลอง 2 กลุ่มทำการทดลองโดยใช้วิธีสอนผสมผสานระหว่างกิจกรรมแบบกลุ่มสัมพันธ์ (STAD) กับกลุ่มการแข่งขัน (TGT) ผลการทดลองพบว่า คะแนนเฉลี่ยระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมพร แก้วกลิงกลม (2548: 68-95) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง คู่อันดับและกราฟชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการเรียนรู้แบบร่วมมือที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75 เพื่อศึกษาดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ ผลการวิจัยพบว่า แผนการจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.09/79.27 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ มีค่าดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้เท่ากับ 0.66 หรือคิดเป็นร้อยละ 66 และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ เรื่อง คู่อันดับและกราฟ โดยการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดและยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมเดช บุญประจักษ์ (2540: 95-96) ได้ทำการวิจัยเพื่อพัฒนาศักยภาพทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 154 คน โดยกลุ่มทดลองได้รับการสอนด้วยกิจกรรม การเรียนแบบร่วมมือและกลุ่มควบคุมสอนตามปกติ ผลการวิจัยพบว่า กิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการและผลลัพธ์โดยเฉลี่ย (12) E/E เท่ากับ 66.31/59.12 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ที่คาดหวัง 70/70 นักเรียนกลุ่มทดลองมีศักยภาพทางคณิตศาสตร์หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และกลุ่มทดลองมีศักยภาพทางคณิตศาสตร์สูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง โจทย์ปัญหาการบวก ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในกลุ่มสิงห์สมุทร อำเภอแหลมสิงห์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จากการเรียนรู้โดยการใช้การจัดการเรียนแบบร่วมมือ พบว่า นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .01 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้แบบการใช้การจัดการเรียนแบบร่วมมือ เป็นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นประสบการณ์ที่ได้จากการค้นคว้า แก้ปัญหา ซึ่งมีความสัมพันธ์กับชีวิตประจำวันของนักเรียน การจัดการเรียนแบบร่วมมือเป็นการจัดการเรียนรู้ที่ดึงดูดให้ผู้เรียนได้เข้าไปแก้ปัญหา ผู้สอนเป็นเพียงผู้ที่อำนวยความสะดวกในการเรียนการสอน คือ การคอยให้คำแนะนำและจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับการเป็นแหล่งเรียนรู้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้คิดและสำรวจและสร้างความรู้ด้วยตนเองและบูรณาการสิ่งต่างๆ ที่ได้เรียนรู้

มาเข้าด้วยกัน ซึ่งทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น โดยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นความสามารถของนักเรียนในด้านต่างๆ นักเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและสามารถวัดได้โดยการแสดงออกมาทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัยและด้านทักษะพิสัยอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ แชพแมน (Chapman. 1991; อ้างอิงจาก ไสว พักขาว. 2542: 165) ได้ศึกษาผลของการเรียนรู้แบบร่วมมือของนักเรียนที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษากับนักเรียนเกรด 9 จำนวน 62 คน ที่อยู่ในด้านตะวันออกเฉียงเหนือของอลาบามา โดยแบ่งออกเป็นกลุ่มทดลอง 31 คน และกลุ่มควบคุม 31 คน กลุ่มทดลองสอนแบบร่วมมือ กลุ่มควบคุมครูสอนโดยตรง ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุม สรุปได้ว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือช่วยเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิลเลียมส์ (Williams. 1988; อ้างอิงจาก วังสิน ประเสริฐศรี. 2544: 69) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการใช้ยุทธวิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือกันว่า ให้ประสิทธิภาพในการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาพีชคณิต ทศนคติที่มีต่อตนเองและผู้อื่นต่อวิชาพีชคณิต กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายที่เรียนวิชาพีชคณิต จำนวน 165 คน โดยแบ่งนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายเป็นกลุ่มควบคุม 1 กลุ่มและกลุ่มทดลอง 1 กลุ่ม ส่วนนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น แบ่งเป็นกลุ่มควบคุม 2 กลุ่ม และกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม ทำการทดลองโดยใช้วิธีสอนผสมผสานระหว่างกิจกรรมแบบกลุ่มสัมฤทธิ์ (STAD) กับกลุ่มการแข่งขัน (TGT) ผลการทดลองพบว่า คะแนนเฉลี่ยระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิภาวรรณ รมื่นบุญกิจ (2542: 85-86) ได้ทำการวิจัยเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง ความน่าจะเป็นและเจตคติต่อวิชาคณิตศาสตร์ระหว่างกลุ่มที่สอน โดยการเรียนรู้แบบร่วมมือกับกลุ่มที่สอนแบบปกติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเทพลีลา กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง ความน่าจะเป็นของกลุ่มที่สอนโดยการเรียนรู้แบบร่วมมือสูงกว่ากลุ่มที่สอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีเจตคติต่อวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนกลุ่มที่สอนโดยการเรียนรู้แบบร่วมมือหลังการสอนดีกว่าก่อนการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ลิขิต สุเมธานุสรณ์ (2556: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาความสามารถในการแก้โจทย์ปัญหาสมการ โดยจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคการแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์ร่วมกับกระบวนการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ของโพลยาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่าความสามารถในการแก้โจทย์ปัญหาสมการของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคการแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์ร่วมกับกระบวนการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ของโพลยาสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และพฤติกรรมการปฏิบัติงานกลุ่มของนักเรียนในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคการแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์ร่วมกับกระบวนการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ของโพลยาอยู่ในระดับมาก

3. นักเรียนมีเจตคติต่อการจัดการเรียนแบบร่วมมือ อยู่ในระดับดีขึ้นไป ร้อยละ 100 ของนักเรียนทั้งหมด ทั้งนี้เนื่องจากจากการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นการเรียนรู้แบบกระบวนการที่ตื่นตัว มีชีวิตชีวา (Active Learning) การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีเมื่อนักเรียนมีบทบาทรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเองและมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ของตนเอง เป็นการเรียนรู้ที่เกิดจากความเข้าใจและสามารถใช้การเรียนรู้ให้เป็นประโยชน์ การเรียนรู้ที่นักเรียนเป็นผู้ค้นพบด้วยตนเองมีส่วนช่วยให้นักเรียนเกิดความเข้าใจลึกซึ้งและจดจำได้ดี ช่วยให้นักเรียนได้ใช้ความรู้ ทำให้เกิดความเข้าใจในสิ่งนั้นมากขึ้นและเกิดการเรียนรู้เพิ่มเติม อีกทั้งการจัดการเรียนแบบร่วมมือนี้ยังเป็นการแบ่งกลุ่มนักเรียนที่เรียนเก่งและเรียนไม่เก่งได้อยู่ด้วยกัน ให้นักเรียนที่เรียนเก่งช่วยเหลือนักเรียนที่เรียนอ่อนกว่า นักเรียนที่ไม่เข้าใจในการเรียนกล้าพูด คอยซักถามในสิ่งที่สงสัยหรือไม่เข้าใจ ทำให้นักเรียนได้ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน นักเรียนกล้า

แสดงออกมากขึ้น ทำให้เกิดการเห็นอกเห็นใจในกลุ่มเพื่อนๆ กลุ่มเดียวกัน คือ เมื่อยังมีนักเรียนที่ไม่เข้าใจในเนื้อหาบทเรียน เพื่อนๆ ในกลุ่มที่เข้าใจแล้วก็จะเป็นผู้สอนหรืออธิบายเนื้อหานั้นๆ ทำให้นักเรียนที่ไม่เข้าใจสามารถทำได้และยังเป็นการทบทวนความรู้สำหรับนักเรียนที่เข้าใจแล้วอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของชอย (อ้างอิงจาก จิตติยา อินทยศ. 2548: 66) ศึกษาผลของบริบททางเนื้อหาหรือสถานการณ์ที่ซับซ้อนในปัญหาคณิตศาสตร์ที่มีต่อความสามารถในการแก้ปัญหาคณิตศาสตร์และเจตคติ กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้เรียนระดับเกรด 5 จากโรงเรียนประถมศึกษาแห่งหนึ่งจำนวน 101 คน ผลปรากฏว่า ผู้เรียนที่เรียนปัญหาที่ซับซ้อนจะแก้ปัญหาย่างคร่าวๆ จากคำถามหลายขั้นตอนในข้อเดียวกันเหมือนกับนักเรียนที่เรียนปัญหาคณิตศาสตร์ ในขณะที่ผู้เรียนปัญหาคณิตศาสตร์จากบทเรียนจะแก้ปัญหาคำถามขั้นตอนเดียวมากกว่าผู้เรียนที่เรียนปัญหาซับซ้อน แม้ว่าผู้เรียนที่เรียนปัญหาคณิตศาสตร์ ในสถานการณ์ที่ไม่มีบริบทจะทำได้ดีที่สุดคำถามขั้นตอนเดียว (ทั้งกลุ่มที่มีบริบทมากและน้อย) ในขณะที่ผู้เรียนเรียนปัญหาที่ซับซ้อนในสถานการณ์ที่มีบริบท จะทำได้ดีที่สุดคำถามหลายขั้นตอน (ทั้งบริบทมากและน้อย) สำหรับเจตคติผู้เรียนที่เรียนปัญหาคณิตศาสตร์ในสถานการณ์ที่มีบริบทน้อยจะตอบเจตคติในทางลบมากและสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภิวารวรรณ ร่มรื่นบุญกิจ (2542: 85-86) ที่ผลการวิจัยพบว่า เจตคติต่อวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนกลุ่มที่สอนโดยการเรียนรู้แบบร่วมมือหลังการสอนดีกว่าก่อนการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของ กองสิน อ่อนवाद (2550: 51-72) ได้ศึกษาการพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาคณิตศาสตร์และเจตคติต่อวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการแก้ปัญหาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือสูงกว่าก่อนการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนมีเจตคติต่อวิชาคณิตศาสตร์อยู่ในระดับดี เช่นเดียวกับผลการวิจัยของ สมพร แก้วกลิงกลม (2548: 68-95) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง คู่อันดับและกราฟ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการเรียนรู้แบบร่วมมือที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75 เพื่อศึกษาดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ ผลการวิจัยพบว่า แผนการจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.09/79.27 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ มีค่าดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้เท่ากับ 0.66 หรือคิดเป็นร้อยละ 66 และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ เรื่อง คู่อันดับและกราฟ โดยการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

การนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ครูผู้สอนควรสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนและบันทึกพฤติกรรมในแบบประเมิน เพื่อนำผลการบันทึกนั้นมาปรับปรุงและพัฒนานักเรียนเป็นรายบุคคล
2. ในการเรียนรู้แบบร่วมมือนี้เป็นการเรียนรู้แบบกลุ่ม ซึ่งอาจมีนักเรียนบางคนไม่ให้ความร่วมมือในการเรียนหรือการทำกิจกรรมกลุ่ม ทำให้การทำงานกลุ่มเสร็จล่าช้า ดังนั้น ครูจึงควรดูแล กระตุ้นให้นักเรียนร่วมกันทำกิจกรรม นอกจากนั้นควรให้เพื่อนๆ ในกลุ่มให้ความสนใจ เอาใจใส่ เพื่อนนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนหรือการทำกิจกรรม ให้สามารถปรับตัวและทำงานร่วมกับเพื่อนๆ ในกลุ่มได้
3. ความแตกต่างของนักเรียนเมื่อเข้ากลุ่มเรียนด้วยกัน นักเรียนที่เรียนอ่อนมักจะไม่ค่อยกล้าแสดงออกหรือแสดงความคิดเห็น ส่วนมากนักเรียนเหล่านี้จะคล้อยตามนักเรียนที่เรียนดีกว่า ดังนั้น ครูควรสร้างเงื่อนไขให้ แต่ละกลุ่มช่วยกันระดมสมองและกระตุ้นให้เกิดการเสริมแรงในการทำงานกลุ่มเพื่อให้บรรลุตามจุดประสงค์ที่ได้ตั้งเอาไว้

ข้อเสนอแนะ

1. จากการวิจัย พบว่า นักเรียนมีการอธิบายบทเรียนให้เพื่อนในกลุ่มฟังหลายรูปแบบ เช่น การอธิบายพร้อมยกตัวอย่างในหนังสือเรียน การอธิบายพร้อมยกตัวอย่างที่คิดเอง เป็นต้น ดังนั้นควรศึกษาว่ารูปแบบการสื่อสารของนักเรียนแบบอื่นจะทำให้เกิดผลดีในการเรียนแบบร่วมมือเพื่อเป็นการพัฒนาวิธีการเรียนแบบร่วมมือต่อไป
2. ควรมีการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติในการเรียนโดยใช้การจัดการเรียนแบบร่วมมือให้กับนักเรียนในระดับชั้นอื่นและสาระการเรียนรู้อื่นๆ

เอกสารอ้างอิง

- กองสิน อ่อนवाद. (2550). การพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้การเรียนแบบร่วมมือ. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. เลย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- ฐิตียา อินทุยศ. (2548). การพัฒนาความสามารถในการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเมืองใหม่ชะลอราษฎร์รังสฤษฎ์โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้การแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ตามแนวของโพลยา. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. ลพบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- พิมพ์พร อสัมภินพงศ์. (2550). การพัฒนารูปแบบกระบวนการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาปัญญาบนพื้นฐานแนวคิดไทยของนักเรียนโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยฝ่ายประถม. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ลิขิต สุเมธานุสรณ์. (2556). การพัฒนาความสามารถในการแก้โจทย์ปัญหาสมการ โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคการแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์ร่วมกับกระบวนการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ของโพลยาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วัชริน ประเสริฐศรี. (2544). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่องเศษส่วนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่สอนด้วยการเรียนแบบร่วมมือกับการสอนตามแนวคู่มือครู. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วิภาวรรณ ร่มเย็นบุญกิจ. (2542). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง ความน่าจะเป็นและเจตคติต่อวิชาคณิตศาสตร์ ระหว่างกลุ่มที่สอนโดยการเรียนรู้แบบร่วมมือกับกลุ่มที่สอนแบบปกติ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเทพศิลากรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนคณิตศาสตร์. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. บทความวิทยานิพนธ์ ภาคปลาย ปีการศึกษา 2541 หน้า 331.
- วิสุทธิ เวียงสมุทร. (2553). การสอนคณิตศาสตร์แนวใหม่. มหาสารคาม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สมเดช บุญประจักษ์. (2543). การพัฒนาศักยภาพทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้การเรียนแบบร่วมมือ. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุขุบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สมพร แก้วกลิงกลม. (2548). การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง คู่อันดับและกราฟชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการเรียนรู้แบบร่วมมือ. การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

สังเวียน ปินะกาลัง. (2540). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง พื้นที่ผิวและปริมาตรของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สอนโดย รูปแบบร่วมมือกันเรียนรู้กับการสอนปกติ.

วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2. (2559). ข้อมูลทั่วไปเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2. จันทบุรี: สำนักงานฯ.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). ปฏิรูปการเรียนรู้ผู้เรียนสำคัญที่สุด. กรุงเทพฯ: บริษัทพิมพ์ดี.

ไสว พักขาว. (2542). การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. กรุงเทพฯ: เอ็มพันธ์.

NBUE064: การศึกษาความสามารถการอ่านและการเขียนคำภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนานาชาติเซนต์แอนดรูส์ จากการจัดการเรียนรู้แบบโฟนิกส์
A STUDY ON READING AND WRITING ENGLISH WORD THROUGH LEARNING MANAGEMENT
OF PHONICS METHOD IN GRADE ONE FROM SAINT ANDREWS INTERNATIONAL SCHOOL

ชาวีฬาห์ งามโขง¹ ผศ.ดร. สุนันท์ ศลโกสม²

¹ นักศึกษามหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาความสามารถการอ่านและการเขียนคำภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนานาชาติเซนต์แอนดรูส์ จากการจัดการเรียนรู้แบบโฟนิกส์ 2) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถการอ่านและการเขียนคำภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนานาชาติเซนต์แอนดรูส์ จากการจัดการเรียนรู้แบบโฟนิกส์ จำนวน 20 แผน รวม 20 ชั่วโมง ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนานาชาติเซนต์แอนดรูส์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษ จำนวนนักเรียน 20 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบโฟนิกส์ แบบทดสอบความสามารถการอ่านคำภาษาอังกฤษ และแบบทดสอบความสามารถการเขียนคำภาษาอังกฤษ โดยแผนการจัดการเรียนรู้ มีค่าความเหมาะสมเท่ากับ 4.52 แบบทดสอบการอ่านคำภาษาอังกฤษ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .91 และแบบทดสอบความสามารถการเขียนมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .82 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบสมมติฐานด้วยการทดสอบโดยใช้สถิติ ร้อยละ โดยใช้ สถิตินอนพาราเมตริก ด้วยวิธี Wilcoxon Signed-Ranks Test

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความสามารถในการอ่านและเขียนคำภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบโฟนิกส์ ของนักเรียนทุกคน (ร้อยละ 100) มีคะแนนโดยรวมผ่านเกณฑ์อยู่ในระดับดีขึ้นไป
2. การเปรียบเทียบความสามารถการอ่านและการเขียนคำภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนานาชาติเซนต์แอนดรูส์ จากการจัดการเรียนรู้แบบโฟนิกส์ สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้แบบโฟนิกส์, ความสามารถในการอ่าน, ความสามารถในการเขียน

Abstract

The objects of this study were 1) to examine reading and writing ability of English words through learning management of Phonic method in Prathomsuksa 1 students from Saint Andrew International School, and 2) to compare reading and writing ability of English words through learning management of Phonic method in Prathomsuksa 1 students from Saint Andrew International School. The participants of the study were 20 students in Prathomsuksa 1 who were studying English from Saint

Andrew International School in Bangkok in the first semester in the academic year of 2017. The instruments were learning management plans of Phonic Method totally 20 lesson plans for 20 hours, reading and writing ability of English words tests, and the learning management plans had a value of appropriateness at 4.52. The index of consistency (IOC) of reading of English words test was .92 and writing test was .94. The data were analyzed by percentage, mean, Standard Deviation, and Non-Parametric statistics Wilcoxon Signed-Ranks Test.

The results of the research revealed that:

1. The post-test score, the students have reading and writing ability of English words at a good level and all student passed the criterion provided.
2. The result of reading and writing ability of English words through learning management of Phonics method are higher with the statistical significance level of .05.

Keywords: The learning manages of Phonics method, Reading ability, writing ability.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษามีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์เพราะภาษาเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารระหว่างมนุษย์ ทำให้สามารถรู้เรื่องและเข้าใจกันได้ ปัจจุบันการเรียนรู้ในเรื่องภาษามีความหลากหลาย โดยเฉพาะภาษาอังกฤษเพราะการศึกษาในยุคที่ประเทศไทยก้าวเข้าสู่การพัฒนาทางด้านการศึกษาร่วมกับกลุ่มประเทศอาเซียน ภาษาอังกฤษจึงเป็นภาษาที่มีบทบาทในชีวิตความเป็นอยู่ของคนไทยมากขึ้น การเรียนรู้ภาษาอังกฤษนั้น เป็นประโยชน์และมีความสำคัญต่อคนไทยในยุคปัจจุบัน (ทัศนีย์ เทตตอม. 2552: 12) ในประเทศไทย กระทรวงศึกษาธิการได้บรรจุวิชาภาษาอังกฤษไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ โดยมีวิสัยทัศน์ให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อภาษาต่างประเทศ สื่อสารในสถานการณ์ต่างๆ แสวงหาความรู้ ประกอบอาชีพ และศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น รวมทั้งมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องราวและวัฒนธรรมอันหลากหลายของประชาคมโลก และสามารถถ่ายทอดความคิดและวัฒนธรรมไทยไปยังสังคมโลกได้อย่างสร้างสรรค์ โดยได้กำหนดหัวข้อเกี่ยวกับด้านภาษาเพื่อการสื่อสารไว้เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาต่างประเทศในการฟัง-พูด-อ่าน-เขียน แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารแสดงความรู้สึกรู้สึกและความเป็น ดีความ นำเสนอข้อมูลความคิดรวบยอดและความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ และสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลอย่างเหมาะสม (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551: 190-191) ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศในยุคข้อมูลข่าวสารทำให้มีวิทยาการใหม่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา การรับส่งข้อมูลข่าวสารเป็นไปอย่างง่ายดาย และรวดเร็วมากขึ้น ส่งผลให้คนไทยในสังคมปัจจุบันต้องปรับเปลี่ยนกระบวนการเรียนรู้ด้วยการศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากแหล่งต่างๆ ซึ่งต้องอาศัยการอ่านเพื่อให้เข้าใจ และสื่อความกันได้ถูกต้อง ดังนั้นการอ่านจึงมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิต เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง สิ่งที่ได้จากการอ่านช่วยพัฒนาด้านจิตใจ อารมณ์ และความคิด รวมถึงช่วยในการแก้ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในชีวิตประจำวันได้ การอ่านและการเขียนจัดเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการเรียนรู้ เพราะวิชาการต่างๆ จำเป็นจะต้องอาศัยความสามารถในการอ่านและการเขียนเพื่อที่จะทำความเข้าใจเนื้อหา ดังนั้นในการเรียนการสอนจึงต้องมีการปลูกฝังให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน และพัฒนานักเรียนให้สามารถอ่านและเขียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ การเรียนรู้วิชา

ภาษาอังกฤษในประเทศไทยตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานนั้น ต้องมีการฝึกฝนทักษะพื้นฐานที่สัมพันธ์กันทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน

ครูผู้สอนวิชาการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษในโรงเรียนนานาชาติเซนต์แอนดรูส์ มีการสำรวจปัญหาที่เกิดขึ้นภายในชั้นเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นบ่อยที่มีความสำคัญมากและเป็นปัญหาพื้นฐานอันจะนำไปสู่การพัฒนาทักษะทางภาษาต่างๆ คือ นักเรียนในชั้นเรียนวิชาภาษาอังกฤษไม่สามารถอ่านและเขียนคำภาษาอังกฤษได้อย่างถูกต้อง จึงส่งผลกระทบต่อให้นักเรียนมีปัญหาในการอ่านและการเขียน เช่น การอ่านเรื่องสั้น การอ่านจับใจความ รวมถึงการเขียนประเภทต่างๆ ด้วย ดังนั้น การอ่านและการเขียนคำภาษาอังกฤษจึงเป็นพื้นฐานที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการจัดการเรียนการสอน ครูผู้สอนจึงต้องหารูปแบบและวิธีการสอนที่สามารถวางรากฐานในการอ่านและการเขียนคำภาษาอังกฤษที่ช่วยให้นักเรียนเข้าใจและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ถูกต้อง

จากการทำวิจัยของคณะกรรมการการอ่านระดับชาติ (National Reading Research Panel) ประเทศสหรัฐอเมริกาได้ศึกษาวิจัยถึงสาเหตุของความล้มเหลวของระบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ โดยได้วิเคราะห์วิธีการสอนในอดีตย้อนกลับไป 30 ปี เพื่อหาวิธีใหม่ที่สอนอ่านได้ผลและไม่สิ้นเปลืองงบประมาณรัฐบาล งานวิจัยนี้สรุปว่าวิธีที่จะได้ผลที่สุดที่จะทำให้ผู้เรียนอ่านภาษาอังกฤษอย่างชด้อยชัดคำด้วยความมั่นใจ ต้องเริ่มจากการสอนให้ผู้เรียนแยกแยะหน่วยเสียงภาษาอังกฤษก่อนที่จะอ่านเป็นคำ และเมื่อเอาหน่วยเสียงมาเชื่อมกับตัวอักษร ผู้เรียนสามารถที่จะอ่านภาษาอังกฤษได้อย่างง่ายดายและชด้อยชัดคำ (ศิริพันธ์ ศรีวันยงค์, 2552: 18)

วิธีการจัดการเรียนรู้แบบโฟนิกส์ ซึ่งเป็นรูปแบบการสอนการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษรูปแบบหนึ่ง ที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถอ่านและเขียนคำภาษาอังกฤษได้ถูกต้องรวมถึงรู้ความหมายของคำนั้นๆ และนำไปประยุกต์ใช้ในการอ่านและการเขียนในระดับที่สูงขึ้น การจัดการเรียนการสอนแบบโฟนิกส์นั้นจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความสนใจเกิดแรงบันดาลใจในการอ่านและการเขียนคำภาษาอังกฤษเพราะมีการทำกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างรูปพยัญชนะ สระ สuffix และเกิดความเข้าใจในคำที่อ่านได้ เป็นการฝึกให้ผู้เรียนฝึกการสังเกตเสียงพยัญชนะและเสียงสระ และสามารถถ่ายทอดเข้าสู่การเขียนคำที่ถูกต้องได้ ในขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้แบบโฟนิกส์นั้นสามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในบทเรียนได้ เพราะมีกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย เช่น เกมการศึกษาต่างๆ ซึ่งสามารถสร้างบรรยากาศให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี การศึกษาการอ่านและการเขียนคำภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จากการจัดการเรียนรู้แบบโฟนิกส์ น่าจะเป็นวิธีสอนการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษที่สามารถช่วยให้ผู้เรียนอ่านและเขียนคำในภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาผู้เรียนในด้านต่างๆ อีกด้วย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

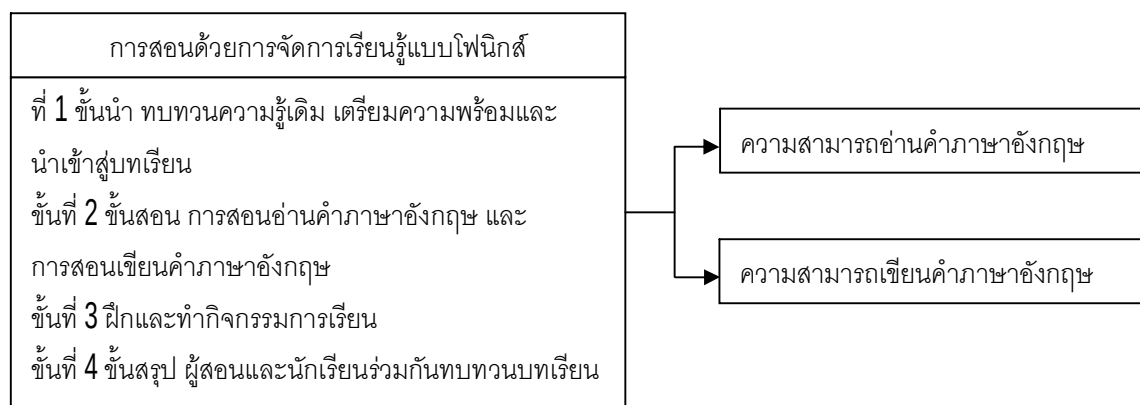
ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งวัตถุประสงค์ไว้ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาความสามารถการอ่านและการเขียนคำภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนานาชาติเซนต์แอนดรูส์ จากการจัดการเรียนรู้แบบโฟนิกส์
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถการอ่านและการเขียนคำภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนานาชาติเซนต์แอนดรูส์ ระหว่างก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้แบบโฟนิกส์

สมมติฐานการวิจัย

1. ความสามารถในการอ่านและการเขียนคำภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบโฟนิกส์ อยู่ในเกณฑ์ดีตามมาตรฐานของเกณฑ์การประเมินของการศึกษาขั้นพื้นฐานร้อยละ 80 ของนักเรียนทั้งหมด
2. ความสามารถในการอ่านคำภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ภายหลังรับการจัดการเรียนรู้แบบโฟนิกส์สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในระดับ .05
3. ความสามารถในการเขียนคำภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ภายหลังรับการจัดการเรียนรู้แบบโฟนิกส์สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในระดับ .05

กรอบแนวคิด

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

1. ประชากร เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนานาชาติเซนต์แอนดรูส์ ปีการศึกษา 2560 จำนวน 20 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนานาชาติเซนต์แอนดรูส์ ปีการศึกษา 2560 จำนวน 20 คน โดยใช้ประชากรทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่าง
3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย
 - 3.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่ การจัดการเรียนรู้แบบโฟนิกส์
 - 3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความสามารถในการอ่านคำภาษาอังกฤษ ความสามารถในการเขียนคำภาษาอังกฤษ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ความสามารถในการอ่านและการเขียนคำภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนนานาชาติเซนต์แอนดรูส์ดีขึ้น จากการจัดการเรียนรู้แบบโฟนิกส์

2. ครูผู้สอนได้นำแนวทางในการจัดการเรียนรู้แบบโฟนิกส์ไปประยุกต์ใช้ในการสอนอ่านและการเขียนคำภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนคำภาษาอังกฤษของนักเรียน

3. ผู้บริหารได้แนวทางในการจัดการเรียนการสอนที่สามารถนำไปเสนอต่อคณะครูเพื่อประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้แบบโฟนิกส์เรื่องการอ่านและการเขียนคำภาษาอังกฤษมีความเหมาะสมเท่ากับ 4.52

2. แบบทดสอบความสามารถการอ่านคำภาษาอังกฤษมีค่ามีค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นเท่ากับ .91

3. แบบทดสอบความสามารถการอ่านคำภาษาอังกฤษมีค่ามีค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นเท่ากับ .82

การดำเนินการทดลองก่อนการจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนทำการทดสอบเพื่อวัดความสามารถอ่านและเขียนคำภาษาอังกฤษโดยใช้แบบทดสอบความสามารถอ่านและเขียนคำภาษาอังกฤษที่สร้างขึ้นและได้ผ่านการตรวจแก้ไขจากผู้เชี่ยวชาญ ตลอดจนการวิเคราะห์หาคุณภาพของเครื่องมือแล้ว ขึ้นทดลองโดยการดำเนินการจัดการเรียนรู้แบบโฟนิกส์ประกอบด้วย การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้แบบโฟนิกส์เรื่อง การอ่านและการเขียนคำภาษาอังกฤษกำหนดไว้ จำนวน 3 ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน 2) ขั้นสอนอ่านและเขียนคำภาษาอังกฤษ 3) ขั้นฝึกและทำกิจกรรม และ 4) ขั้นสรุป ภายหลังการสอนครบ 20 แผน ให้นักเรียนทำแบบทดสอบความสามารถอ่านและเขียนคำภาษาอังกฤษใช้เวลา 20 ชั่วโมง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย สถิติทดสอบนอนพาราเมตริก ด้วยวิธี Wilcoxon Signed Rank Test

ผลการศึกษา

ส่วนที่ 1 ศึกษาความสามารถการอ่านและการเขียนคำภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จากการจัดการเรียนรู้แบบโฟนิกส์

ส่วนที่ 2 การหาร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความสามารถอ่านและการเขียนคำภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จากการจัดการเรียนรู้แบบโฟนิกส์

ส่วนที่ 3 การเปรียบเทียบความสามารถการอ่านและการเขียนคำภาษาอังกฤษนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างก่อนและหลัง จากการจัดการเรียนรู้แบบโฟนิกส์

ผลการวิจัย

ศึกษาความสามารถการอ่านและการเขียนคำภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนานาชาติเซนต์แอนดรูส์จากการจัดการเรียนรู้แบบโฟนิกส์

ตาราง 1 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความสามารถการอ่านคำภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำแนกตามเกณฑ์

เกณฑ์	ระดับ	คะแนนเต็ม 30 คะแนน	จำนวน	P	μ	σ
80-100	ดี	24-30	18	80	25.18	1.01
60-79	พอใช้	18-23	2	10	21.50	0.70
0-59	ปรับปรุง	0-17	2	10	15.00	1.41
รวม			20	100	24.05	2.85

จากตาราง 1 พบว่า ความสามารถในการอ่านคำภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบโฟนิกส์ มีนักเรียนอยู่ในเกณฑ์โดยรวมระดับดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 25.18 มีนักเรียนจำนวน 16 คน อยู่ในเกณฑ์ระดับพอใช้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 21.50 มีนักเรียนจำนวน 2 คน อยู่ในเกณฑ์ระดับปรับปรุงมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 15.00 มีนักเรียนจำนวน 2 คน

ตาราง 2 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความสามารถการเขียนคำภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำแนกตามเกณฑ์ดังนี้

เกณฑ์	ระดับ	คะแนนเต็ม 30 คะแนน	จำนวน	P	μ	σ
80-100	ดี	24-30	16	80	25.43	1.59
60-79	พอใช้	18-23	2	10	21.00	2.82
0-59	ปรับปรุง	0-17	2	10	15.00	1.41
รวม			20	100	24.15	5.82

จากตาราง 2 พบว่า ความสามารถในการเขียนคำภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบโฟนิกส์ มีนักเรียนอยู่ในเกณฑ์โดยรวมระดับดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 25.43 มีนักเรียนจำนวน 16 คน อยู่ในเกณฑ์ระดับพอใช้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 21.00 มีนักเรียนจำนวน 2 คน อยู่ในเกณฑ์ระดับปรับปรุงมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 15.00 มีนักเรียนจำนวน 2 คน

การเปรียบเทียบความสามารถการอ่านและการเขียนคำภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนานาชาติเซนต์แอนดรูส์ จากการจัดการเรียนรู้แบบโฟนิกส์

ตาราง 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถการอ่านคำภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างก่อนและหลังเรียน จากการจัดการเรียนรู้แบบโฟนิกส์

การทดสอบ	N	คะแนนเต็ม	μ	σ	d_f	Sig.
ก่อนเรียน	20	30	11.05	1.82	10.00	.000
หลังเรียน	20	30	24.05	3.33		

จากตาราง 3 ความสามารถในการอ่านคำภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จากการจัดการเรียนรู้แบบโฟนิกส์จากนักเรียน 20 คน พบว่าความสามารถการอ่านคำภาษาอังกฤษสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 4 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถเขียนคำภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างก่อนและหลัง จากการจัดการเรียนรู้แบบโฟนิกส์

การทดสอบ	N	คะแนนเต็ม	μ	σ	d_f	Sig.
ก่อนเรียน	20	30	11.05	1.87	10.00	.000
หลังเรียน	20	30	24.15	3.56		

จากตาราง 4 ความสามารถในการอ่านคำภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จากการจัดการเรียนรู้แบบโฟนิกส์จากนักเรียน 20 คน พบว่า ความสามารถในการอ่านคำภาษาอังกฤษสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้เป็นศึกษาความสามารถการอ่านและการเขียนคำภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนานาชาติเซนต์แอนดรูส์ จากการจัดการเรียนรู้แบบโฟนิกส์ ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถอภิปรายผลตามลำดับสมมติฐานของการวิจัย ดังนี้

1. ความสามารถในการอ่านคำภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จากการจัดการเรียนรู้แบบโฟนิกส์ จากผลการทดลองพบว่าความสามารถด้านการอ่านคำภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 การจัดการเรียนรู้แบบโฟนิกส์ ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 80.17 อยู่ในเกณฑ์คุณภาพระดับดีเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดการเรียนรู้แบบโฟนิกส์มีขั้นตอนและวิธีการสอนที่สามารถช่วยพัฒนาการอ่านคำภาษาอังกฤษซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นนำเพื่อทบทวนความรู้เดิม 2) ขั้นสอนอ่านและเขียนคำภาษาอังกฤษ 3) ขั้นฝึกและทำกิจกรรม และ 4) ขั้นสรุปเพื่อทบทวนบทเรียน ซึ่งเป็นการกระตุ้นการทำงานของสมองสามารถพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ กระตือรือร้นในการเรียน ใฝ่รู้ใฝ่เรียน สนใจ มีความสุขกับการเรียน และตั้งใจเรียน เป็นการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย เพื่อไม่ให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่าย มีสื่อการเรียนการสอนที่น่าสนใจ มีการ

ฝึกให้ผู้เรียนกล้าแสดงออก และมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูและผู้เรียน นักเรียนสามารถอ่านคำได้ดีขึ้น มีพัฒนาการในเรื่องการอ่านคำภาษาอังกฤษสระเสียงสั้น สระเสียงยาว และคำควบกล้ำ นักเรียนมีความมั่นใจและอ่านได้ถูกต้องตามเกณฑ์การอ่านคำภาษาอังกฤษและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในระดับที่สูงขึ้น มีความสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ฐาปนีย์ พันธิวิลาส และ วณิดา พลอยสังวาลย์ (2557) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาการใช้การสอนอ่านภาษาอังกฤษกิจกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (วิชาภาษาอังกฤษ) โดยใช้การสอนแบบโฟนิกส์เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่1 โรงเรียนไทยนิยมสงเคราะห์ เขตบางเขน สังกัดกรุงเทพมหานครในภาคเรียนที่ 1 กลุ่มตัวอย่างจำนวน 75 คน สรุปผลการศึกษาพบว่าวิธีการสอนอ่านแบบโฟนิกส์สามารถช่วยให้นักเรียนพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ หลังได้รับการสอนแบบโฟนิกส์สูงกว่าในการอ่านก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .001

2. ความสามารถในการเขียนคำภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จากการจัดการเรียนรู้แบบโฟนิกส์ จากผลการทดลองพบว่าความสามารถด้านการเขียนคำภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 การจัดการเรียนรู้แบบโฟนิกส์ ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 80.83 อยู่ในเกณฑ์คุณภาพระดับดีเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดการเรียนรู้แบบโฟนิกส์มีขั้นตอนการทำกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักเรียนมีการฝึกเขียนเพื่อให้เกิดความชำนาญ และมีการใช้กิจกรรมที่หลากหลายทำให้ผู้เรียนมีความสนุกในการเรียน ครูสามารถปรับเปลี่ยนกิจกรรมตามความสามารถของผู้เรียนและนอกจากนี้การจัดการเรียนรู้แบบโฟนิกส์ช่วยพัฒนาการเขียนได้ดีในระดับชั้นประถมต้นเพราะเป็นการปูพื้นฐานในเรื่องของการเขียนคำที่ง่ายไปสู่คำที่ยากขึ้นตามลำดับทำให้นักเรียนสามารถเขียนคำได้ดีขึ้น มีการฝึกฝนจากคำพื้นฐานจนเกิดความชำนาญและเข้าใจเรื่องการรวมเสียงจึงทำให้นักเรียนมีความมั่นใจและเขียนได้ถูกต้องตามเกณฑ์การเขียนคำภาษาอังกฤษและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในระดับที่สูงขึ้น มีความสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ฟาติมา สุมาลี (2553) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ต่อความสามารถการอ่านและเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กิจกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (วิชาภาษาอังกฤษ) โรงเรียนไทยรัฐวิทยา อำเภอเมือง จังหวัดสตูลในภาคเรียนที่ 1 กลุ่ม ตัวอย่างจำนวน 40 คน สรุปผลการศึกษาพบว่า วิธีการสอนอ่านและเขียนแบบโฟนิกส์สามารถช่วยให้นักเรียนพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนภาษาอังกฤษหลังได้รับการสอนแบบโฟนิกส์สูงกว่าก่อนการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

3. การเปรียบเทียบความสามารถการอ่านและการเขียนคำภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จากการจัดการเรียนรู้แบบโฟนิกส์ พบว่าความสามารถของนักเรียนเรื่องการอ่านและการเขียนคำภาษาอังกฤษหลังการจัดการเรียนรู้แบบโฟนิกส์ คะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ทั้งนี้อาจเป็นเพราะรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบโฟนิกส์มีขั้นตอนที่สามารถช่วยในการ พัฒนาในด้านการอ่านคำและการเขียนคำภาษาอังกฤษเพราะครูสามารถสร้างกิจกรรมที่หลากหลายให้สอดคล้องกับบทเรียนและเหมาะสมกับผู้เรียน มีการทบทวนความรู้เดิม และมีการสรุปทบทวนเพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจ สร้างความมั่นใจในการเรียนให้ผู้เรียนเกิดแรงบันดาลใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษต่อไป สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปัญจสุทธิ์ เดชนวล (2558) ได้ทำการวิจัยเรื่อง กรณีศึกษาการพัฒนาการอ่านและเขียนคำศัพท์โดยใช้วิธีสอนแบบโฟนิกส์ร่วมกับเทคนิค ผังกรฟัก กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 โรงเรียนเทศบาล 1 (เอ็งเสียงสามัคคี) เทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมปีที่ 3 จำนวน 39 คน โดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาความ

สามารถในการอ่านและเขียนคำศัพท์วิชาภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากการใช้วิธีสอนแบบ โฟนิक्सร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก สรุปผลการวิจัยพบว่า 1) ความสามารถในการอ่านสะกดคำศัพท์ภาษาอังกฤษของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 2) ความสามารถในการเขียนสะกดคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์

ด้านการจัดการเรียนการสอน

1. ด้านการจัดการเรียนการสอน การสอนอ่านและเขียนคำภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1 ควรให้นักเรียนได้รับการฝึกฝนบ่อยๆ อย่างต่อเนื่องและควรพัฒนาแบบการจัดการกิจกรรมการ เรียนการสอนให้มีความหลากหลาย เน้นให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติและสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง
2. ด้านบุคลิกภาพของครู ครูควรมีบุคลิกภาพที่ดี มีความยืดหยุ่นในการจัดการเรียนการสอน รวมทั้ง เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นให้มากขึ้น และระหว่างการทำกิจกรรม ครูควรมีปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียน ให้ข้อเสนอแนะ ตามกระตุนความคิดของผู้เรียน
3. ด้านบรรยากาศภายในชั้นเรียนต้องพยายามเปลี่ยนแปลงให้ห้องเรียนน่าเรียน จัดโต๊ะเรียน ให้ เหมาะกับกิจกรรมในแต่ละครั้ง และควรสร้างบรรยากาศในการจัดการเรียนรู้ให้สนุกสนาน น่าสนใจ ครูให้ต้องให้คำ ชมเชยเด็กเพื่อเป็นกำลังใจในการเรียน และควรให้คำอธิบายให้ชัดเจนในสิ่งที่ครูถามแล้วนักเรียนตอบไม่ได้
4. ด้านครูผู้สอน ควรศึกษาแผนการจัดการเรียนรู้ เทคนิคการสอน สื่อการสอนอย่างละเอียดเพื่อให้ เกิดความเข้าใจและมีความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ ก่อนการจัดการเรียนรู้ครูผู้สอนควร ชี้แจงวัตถุประสงค์ ขั้นตอนในการจัดการเรียนรู้อย่างละเอียดเพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจและมีความพร้อมในการเรียน

ข้อเสนอแนะ

1. ก่อนการจัดการเรียนรู้ ต้องตรวจสอบเนื้อหาให้มีความทันสมัยอยู่เสมอ จะทำให้เกิดประโยชน์สูงสุด แก่ผู้เรียน
2. ครูผู้สอนควรศึกษาแผนการจัดการเรียนรู้ เทคนิคการสอน สื่อการสอน เพื่อให้เกิดความเข้าใจและมี ความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ครูควรศึกษา ตรวจสอบเนื้อหาบทเรียนให้มีรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่ทันสมัยเพื่อประโยชน์ สูงสุดแก่ผู้เรียน
2. ครูควรสร้างสื่อการสอน แผนการจัดการเรียนสอน ควรเลือกเนื้อหาและตัวอย่างคำ ให้มีความหลากหลาย เหมาะสมกับวัยและระดับชั้นของผู้เรียนโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้เรียนที่มีปัญหาด้านพัฒนาการเรียนรู้ช้า ไม่ยากหรือง่าย จนเกินไปให้อยู่ในรูปแบบทักษะสัมพันธ์ คือมีกิจกรรมครบทั้งทักษะการฟัง ทักษะการพูด ทักษะการอ่าน และทักษะ การเขียน เพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้คำที่มีความใกล้เคียงกับการนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้จริง ปรับปรุงกิจกรรมใน

แบบฝึกหัดให้มีความหลากหลาย น่าสนใจมากยิ่งขึ้น เพื่อให้เป็นการสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนเกิดการอยากรู้ อยากเรียน สนุกสนานกับการเรียน สนใจเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น

3. ควรทำการพัฒนา วิจัยรูปแบบและวิธีการสอนการอ่านและการเขียนคำภาษาอังกฤษแบบโฟนิกส์ โดยพัฒนาในเรื่องสื่อการสอนที่มีความน่าสนใจและสามารถพัฒนาผู้เรียนได้จริง ไปสู่รูปแบบของสื่อมัลติมีเดียหรือใช้ในรูปแบบอีเลิร์นนิ่ง (e-learning) และรูปแบบดิจิทัล (Digital-learning) โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อรองรับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: กองวิจัยทางการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- _____. (2551). แนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2554). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2554 คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับสินค้าและพัสดุ (ร.ส.พ.)
- _____. (2556). การจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ.
- ฐาปนีย์ พันธิวิสาส. (2557). กรณีศึกษาการอ่านภาษาอังกฤษโดยใช้การสอนแบบโฟนิกส์. ปรินญาณพนธ์ ปรินญาณพนธ์ปริญาการศึกษามหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรังสิต.
- นราวิชญ์ ตระพัฒน์. (2557). กรณีศึกษาความสามารถในการอ่านพยัญชนะของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการอ่านและเขียนพยัญชนะโดยการจัดการเรียนรู้แบบโฟนิกส์ของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ปริญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์. สงขลา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลา.
- บัญญัติ เดชนวล. (2558). กรณีศึกษาการพัฒนาการอ่านและการเขียนคำศัพท์โดยใช้วิธีสอนแบบโฟนิกส์ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิกสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ปริญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. สงขลา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลา.
- ฟาริตา สุมาลี. (2553). ผลการใช้วิธีการสอนแบบนิสต่อความสามารถในการอ่านและเขียนของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ปริญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

NBUE065: การศึกษาความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์แบบสืบเสาะหาความรู้แบบ 5E ของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

A STUDY ON PERCEPTION IN SCIENCE INQUIRY INSTRUCTION 5Es OF GRADE 6 STUDENTS IN THE SCHOOL UNDER THE OFFICE OF PRIVATE EDUCATION COMMISSION IN BANGKOK METROPOLITAN REGION

ธนวัฒน์ พันธุ์ทอง¹ ผศ. ดร.สุนันท์ ศลโกสุม²

¹ นักศึกษามหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นและเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์แบบสืบเสาะหาความรู้แบบ 5E ของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากกว่า 2.50 กับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน้อยกว่า 2.50 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวน 350 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบสอบถามความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์แบบสืบเสาะหาความรู้ 5E แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีความเชื่อมั่น .95 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย โดยใช้สถิติทดสอบที (t-test Independent Samples)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์แบบสืบเสาะหาความรู้ 5E ของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยรวมมีความคิดเห็นมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ด้านพฤติกรรมการสอนของครูมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$) และด้านสื่อและอุปกรณ์วิทยาศาสตร์มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 3.95$)
2. ความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์แบบสืบเสาะหาความรู้แบบ 5E ของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่า 2.5 กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่า 2.5 ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ความคิดเห็น การจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์แบบสืบเสาะหาความรู้แบบ 5E

Abstract

The objectives of the Study were to study on the attitude and to compare the attitude towards the 5E of inquiry instruction model on science of sixth grade students who had the science achievement on higher than 2.50 and lower than 2.50. The sample of this study consisted of 35 students of sixth grade

under Office of the Private Education Commission in Bangkok Metropolitan region by Multi-Stage Random Sampling.

The instruments were a questionnaire on the attitude towards the 5E of inquiry instruction model on science with the reliability at .95. The data were analyzed in term of mean, standard deviation and t-test Independent Samples.

The findings were concluded as follows:

1. The attitude towards the 5E of inquiry instruction model on science of sixth grade students under Office of the Private Education Commission in Bangkok Metropolitan region was on the high level ($\bar{X} = 4.02$). When examining each item, the teaching behavior aspect was at the highest level ($\bar{X} = 4.59$) and instructional media and laboratory equipment aspect was at the lowest level ($\bar{X} = 3.95$).

2. The attitude towards the 5E of inquiry instruction model on science of sixth grade students who had the science achievement on higher than 2.50 and lower than 2.50 were not different.

Keywords: The attitude towards the 5E of inquiry

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 12 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (สำนักพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2560) ได้กำหนดเป้าหมายหลักของการศึกษาอบรมให้เกิดความรู้ คู่คุณธรรม (คุณธรรมนำความรู้) และพัฒนาให้มีสุขภาพกายและใจที่ดี มีทักษะทางสมอง ทักษะการเรียนรู้ และทักษะชีวิต เพื่อให้เติบโตอย่างมีคุณภาพ ควบคู่กับการพัฒนาคนไทยในทุกช่วงวัยให้เป็น คนดี มีสุขภาพที่ดีมีคุณธรรมจริยธรรม มีระเบียบวินัย มีจิตสำนึกที่ดีต่อสังคมส่วนรวม มีทักษะความรู้และ ความสามารถปรับตัวเท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงรอบตัวที่รวดเร็วบนพื้นฐานของการมีสถาบันทางสังคมที่เข้มแข็งทั้งสถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา สถาบันศาสนา สถาบันชุมชน และภาคเอกชนที่ร่วมกันพัฒนาทุนมนุษย์ให้มีคุณภาพสูง อีกทั้งยังเป็นทุนทางสังคมสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ เพื่อให้สอดคล้องกับเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมเร่งรัดพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาประเทศ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 มาตรา 4 มาตรา 6 และมาตรา 7 พระราชบัญญัติว่าด้วยการศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม

การสร้างสรรคั้วรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้ขึ้นจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคม การเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่ สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม การจัดการเรียนรู้เพื่อให้มีประสิทธิภาพมีหลายองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องได้แก่ ครูผู้สอน นักเรียน และสภาพแวดล้อมในการเรียนทั้งสภาพแวดล้อมเกี่ยวกับบรรยากาศในห้องเรียน และบรรยากาศในการเรียน (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, 2542) และการจัดการเรียนรู้นั้น ในการจัดการเรียนการสอน นอกจากจะคำนึงถึงสมรรถภาพที่ต้องการให้ผู้เรียนแสดงออกแล้วยัง

ต้องคำนึงถึงเจตคติของผู้เรียนในการกระทำสิ่งต่างๆ ด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการที่จะ ช่วยให้เด็กมีเจตคติที่ดีต่อวิชาที่เรียน และต่อกิจกรรมต่างๆ ในการเรียนโดยทั่วๆ ไป (ณัฐฐา สววิบูลย์. 2553: 53)

การจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5E เป็นรูปแบบเป็นการจัดการเรียนรู้ที่ฝึกให้ผู้เรียนรู้จักค้นคว้าหาความรู้ โดยใช้กระบวนการทางความคิด หาเหตุผล ทำให้ค้นพบความรู้ หรือแนวทางแก้ปัญหาด้วยตนเอง กระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5E ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน (วันดี จูเปี่ยม. 2558; อ้างอิงจาก Lawson. 1995: 164-164) คือ การสร้างความสนใจ (Engagement) การสำรวจและค้นหา (Exploration) การอธิบายและลงข้อสรุป (Explanation) การขยายความรู้ (Elaboration) และการประเมิน (Evaluation) จากขั้นตอนดังกล่าวผู้เรียนสามารถสร้างความรู้โดยผ่าน กระบวนการคิดด้วยตนเอง กระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5E เป็นรูปแบบหนึ่งซึ่งผู้เรียนสามารถเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ ได้ใช้ กระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ มีเหตุผล มุ่งให้ผู้เรียนรู้จักการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ แสวงหาความจริงจากการสืบเสาะหาข้อมูล รู้จักการแก้ปัญหาด้วยตัวเอง ซึ่งเป็นวิธีการสอนที่เหมาะสมแก่การมาพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ให้แก่นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น เป็นผู้ที่มีความคิดอย่างเป็นระบบ แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นโดยใช้หลักการของเหตุและผล ซึ่งการจัดการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์แบบสืบเสาะหาความรู้เป็นวิธีการสอนที่รูปแบบหนึ่งที่เหมาะสมกับ การสอนวิทยาศาสตร์แต่อาจยังไม่บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร โดยพิจารณาจากการประเมินคุณภาพขั้นพื้นฐานของนักเรียนระดับประถมศึกษาพบว่า นักเรียนในระดับประถมศึกษาที่มีความสามารถในการอ่านออกเขียนได้ และคิดวิเคราะห์ยังอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ โดยเฉพาะวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยมาตรฐานกลาง ซึ่งประเทศไทยได้ 421 คะแนน จากคะแนนเฉลี่ยมาตรฐานกลาง 493 คะแนน จากผล การประเมิน PISA2015 (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. 2559) ทั้งนี้เป็นเพราะธรรมชาติของวิชาวิทยาศาสตร์เป็นเรื่องของความเข้าใจในหลักการ ทฤษฎีพื้นฐาน ทักษะที่สำคัญในการศึกษาค้นคว้าเหตุผล ทำให้ผู้เรียนยากที่จะเข้าใจ จำเป็นต้องมีการจัดการเรียนรู้ที่ดี และเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ครูจะต้องมีบุคลิกภาพ พฤติกรรม มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่น่าสนใจ เพื่อฝึกทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ และสามารถสร้างแรงจูงใจให้กับนักเรียน ครูต้องไม่ทำให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ไม่ดีต่อวิชาวิทยาศาสตร์ จะส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในวิชาวิทยาศาสตร์

การจัดการศึกษาของสถานศึกษาเอกชนจะมีบริษัทเอกชนซึ่งเป็นบริษัทที่จัดกิจกรรมวิทยาศาสตร์ในโรงเรียนได้นำการจัดการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์แบบ 5E เข้าไปสอนในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลหลายแห่ง ถ้าได้มีการศึกษาความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์แบบสืบเสาะหาความรู้ของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับใช้ในการพัฒนาประสิทธิภาพของการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่ดียิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

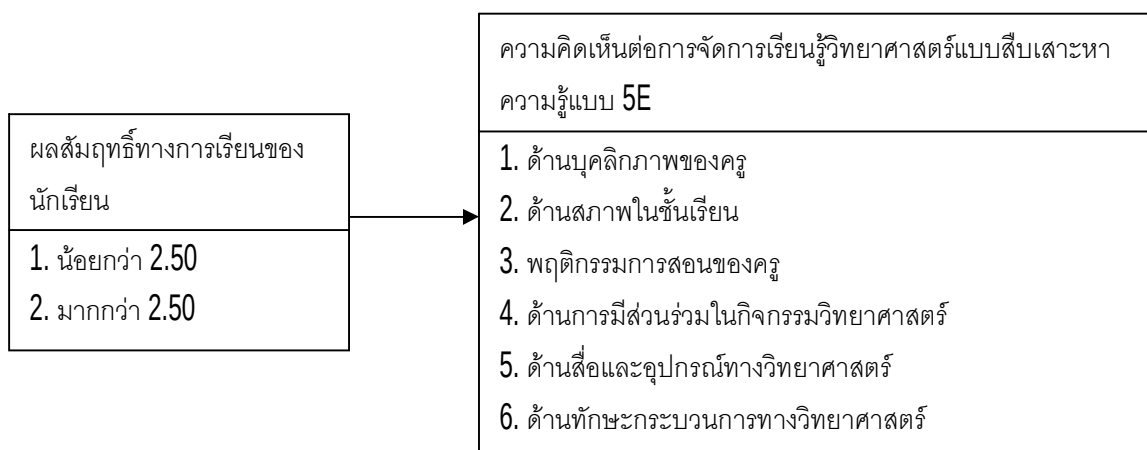
1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์แบบสืบเสาะหาความรู้ 5E ของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์แบบสืบเสาะหาความรู้แบบ 5E ของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน

สมมติฐานในการวิจัย

1. ความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์แบบสืบเสาะหาความรู้ ของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลอยู่ในระดับดีมาก
2. ความคิดเห็นของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่า 2.50 มีระดับความคิดเห็นในระดับดีกว่านักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่า 2.50

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

1. ประชากร คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวน 20 โรงเรียน จำนวน 2,284 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้การทดลองครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 โดยสุ่มจากโรงเรียนเอกชนระดับใหญ่ 1 โรงเรียน ขนาดกลาง 2 โรงเรียน และขนาดเล็ก 2 โรงเรียน และกลุ่มตัวอย่างที่สุ่มอย่างละ 2 ห้อง จำนวน 350 คน
3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) คือ

ผลการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ในภาคเรียนที่ 1 ต่ำกว่า 2.50

ผลการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ในภาคเรียนที่ 1 สูงกว่า 2.50

ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ ความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้การเรียนวิทยาศาสตร์แบบสืบเสาะหาความรู้ มี 6 ด้านได้แก่

ด้านบุคลิกภาพของครู

ด้านพฤติกรรมการสอนของครู

ด้านสภาพการจัดการชั้นเรียน

ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวิทยาศาสตร์

ด้านสื่อและอุปกรณ์ทางวิทยาศาสตร์

ด้านความรู้ความเข้าใจที่ทำให้เกิดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์แบบสืบเสาะหาความรู้ 5E เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์แบบสืบเสาะหาความรู้ 5E มีทั้งหมด 6 ด้าน ได้แก่ บุคลิกภาพของครู พฤติกรรมการสอนของครู สภาพการจัดการชั้นเรียน ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวิทยาศาสตร์ ด้านสื่อและอุปกรณ์ทางวิทยาศาสตร์ ด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์จากการจัดการเรียนรู้ของครู มีความเชื่อมั่น 0.95

ผลการศึกษา

ส่วนที่ 1 การศึกษาความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์แบบสืบเสาะหาความรู้ 5E ของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

ตาราง 1 ผลการศึกษาคำความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์แบบสืบเสาะหาความรู้ 5E โดยรวมทั้ง 6 ด้าน

ด้านต่างๆ ในการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์แบบ 5E	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านบุคลิกภาพครู	4.42	0.22	มาก
2. ด้านพฤติกรรมการสอนของครู	4.59	0.34	มากที่สุด
3. ด้านสภาพในชั้นเรียน	3.96	0.18	มาก
4. ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวิทยาศาสตร์	4.02	0.97	มาก
5. ด้านสื่อและอุปกรณ์วิทยาศาสตร์	3.95	0.37	มาก
6. ด้านทักษะกระบวนการทางด้านวิทยาศาสตร์	4.10	0.12	มาก
รวม	4.02	0.22	มาก

ความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์แบบสืบเสาะหาความรู้ 5E ของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ด้านพฤติกรรมการสอนของครูมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดตั้งแต่ ($\bar{X} = 4.59$) และด้านสื่อและอุปกรณ์วิทยาศาสตร์มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 3.95$)

ส่วนที่ 2 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์แบบสืบเสาะหาความรู้ 5E ของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่า 2.50 และสูงกว่า 2.50

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์แบบสืบเสาะหาความรู้แบบ 5E ของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่า 2.50 และสูงกว่า 2.50

ความคิดเห็น	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน				t	Sig.
	ในภาคเรียนที่ 1					
	ต่ำกว่า 2.50		2.51 ขึ้นไป			
	(N = 142)		(N = 208)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านบุคลิกภาพครู	4.00	0.50	3.99	0.57	0.16	0.87
2. ด้านพฤติกรรมการสอนของครู	4.09	0.50	4.03	0.56	1.01	0.31
3. ด้านสภาพในชั้นเรียน	3.97	0.59	3.97	0.62	0.05	0.95
4. ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมวิทยาศาสตร์	4.00	0.56	4.04	0.59	0.65	0.51
5. ด้านสื่อและอุปกรณ์วิทยาศาสตร์	3.95	0.53	3.95	0.65	0.60	0.95
6. ด้านทักษะกระบวนการทางด้านวิทยาศาสตร์	4.08	0.53	4.10	0.58	0.31	0.76
รวม	4.01	0.45	4.01	0.51	0.02	0.98

ความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์แบบสืบเสาะหาความรู้แบบ 5E ของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่า 2.50 กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่า 2.50 ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์แบบสืบเสาะหาความรู้ 5E ของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ทั้ง 6 ด้าน คือ ด้านบุคลิกภาพครู ด้านพฤติกรรมการสอนของครู ด้านสภาพในชั้นเรียน ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมวิทยาศาสตร์ ด้านสื่อและอุปกรณ์วิทยาศาสตร์และด้านทักษะกระบวนการทางด้านวิทยาศาสตร์ ผลการวิจัยอภิปรายผลดังนี้

1. ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์แบบสืบเสาะหาความรู้ 5E ของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลทั้ง 6 ด้าน คือ ด้านบุคลิกภาพครู ด้านพฤติกรรมการสอนของครู ด้านสภาพในชั้นเรียน ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมวิทยาศาสตร์ ด้านสื่อและอุปกรณ์วิทยาศาสตร์และด้านทักษะกระบวนการทางด้านวิทยาศาสตร์โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งจะเห็นได้ว่าการจัดการเรียนวิทยาศาสตร์แบบสืบเสาะหาความรู้แบบ 5E ได้เรียนรู้

โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (2542) ที่ยึดหลักว่า “ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดซึ่งกระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองได้ตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ” ซึ่งตรงกับวิธีที่เรียกว่า เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

2. ด้านบุคลิกภาพของครูจะเห็นได้ว่า ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์แบบสืบเสาะหาความรู้แบบ 5E ด้านบุคลิกภาพของครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยครูเป็นคนที่ร่าเริงแจ่มใส คอยช่วยเหลือและเป็นกำลังใจให้นักเรียนทุกคน วางตัวให้เป็นที่น่าเคารพและน่าเชื่อถือ มีจิตใจดี มีเมตตาต่อนักเรียน ดูแลนักเรียนอย่างทั่วถึง สามารถควบคุมอารมณ์ในการสอนได้ดี และมีการแต่งกายเหมาะสม สุภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เรืองวิทย์ นนทภา (2559) ที่กล่าวว่าความสำคัญของบุคลิกภาพนั้นจะช่วยให้การรับรู้และทำหน้าที่เป็นผู้นำและประสานความรู้เชื่อมโยงกับคุณธรรมให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียนอย่างเป็นธรรมชาติ

3. ด้านพฤติกรรมการสอนของครูจะเห็นได้ว่า ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์แบบสืบเสาะหาความรู้แบบ 5E ด้านพฤติกรรมการสอนของครู โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยครูใช้อุปกรณ์เพื่อสร้างความสนใจและนำนักเรียนเข้าสู่บทเรียน คอยกระตุ้นให้นักเรียนคิดหรือแสดงความคิดเห็นด้วยคำถามให้คำปรึกษาที่ชัดเจนเมื่อนักเรียนตอบคำถามไม่ได้ เปิดโอกาสให้ซักถามหรือพูดคุยข้อสงสัยระหว่างนักเรียนด้วยกัน เปิดโอกาสให้นักเรียนช่วยกันสรุปลงความคิดเห็น มีเทคนิคในการสอนวิทยาศาสตร์มีการสอนหลายวิธี เช่น บรรยาย สาธิต ทดลอง เล่นเกม และบอกแหล่งค้นคว้าเพิ่มเติม และการนำไปใช้ประโยชน์แก่นักเรียนซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของไรอัน (1960) คือ พฤติกรรมการสอนของครูที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน คือ มีการเตรียมการสอนเป็นอย่างดี สนใจนักเรียน ยอมรับความคิดเห็นของบุคคลอื่น มีการยืดหยุ่นการสอนถ้าไม่เป็นไปตามแผน ใช้อุปกรณ์การสอนให้นักเรียนสนใจการเรียน ชี้แนวทางในการเรียนอย่างชัดเจน มีอารมณ์ขันร่าเริงแจ่มใส มีความเมตตากรุณา มีความอดทน มีความยุติธรรม และมีความตื่นตัวอยู่เสมอ

4. ด้านสภาพในชั้นเรียนจะเห็นได้ว่า ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์แบบสืบเสาะหาความรู้แบบ 5E ด้านสภาพในชั้นเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมากโดยครูสร้างบรรยากาศในห้องเรียนเป็นแบบร่วมหาคำตอบร่วมกัน บรรยากาศในห้องเรียนดูเป็นกันเอง ครูกระตุ้นให้ทำกิจกรรมและให้กำลังใจนักเรียนครูเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการทดลองทุกครั้ง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพิทแมน (1993) ที่กล่าวถึงอิทธิพลของสภาพแวดล้อมจะมีผลต่อการเรียนรู้และมีองค์ประกอบในการจัดการเรียนการสอน 3 ส่วนคือ ผู้สอน ผู้เรียน และปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียน คุณลักษณะของผู้สอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ให้เป็นไปด้วยดีและมีประสิทธิภาพ

5. ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมวิทยาศาสตร์จะเห็นได้ว่า ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์แบบสืบเสาะหาความรู้แบบ 5E ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมวิทยาศาสตร์โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยครูให้นักเรียนตอบคำถาม แสดงความคิดเห็นในช่วงเรียน ช่วยกันระดมความคิดเห็นในการแก้ปัญหาในการสำรวจตรวจสอบกับเพื่อนในกลุ่ม มีการตรวจสอบสมมติฐานอย่างเป็นระบบขั้นตอนถูกต้อง มีการบันทึกการสังเกตหรือผลการสำรวจตรวจสอบอย่างเป็นระบบละเอียดรอบคอบ เมื่ออธิบายผลการสำรวจตรวจสอบสอดคล้องกับข้อมูล ใช้ข้อมูลจากการสำรวจตรวจสอบไปอธิบายหรือทักษะจากการสำรวจตรวจสอบไปใช้ในสถานการณ์ใหม่ที่คล้ายกับสถานการณ์เดิม สอดคล้องกับ สมุณทหา พรหมบุญ และ อรพรรณ พรสีมา (2549) ซึ่งการเรียนรู้ที่จะให้มีประสิทธิภาพควรเป็นการเรียนรู้แบบร่วมมือและมีให้นักเรียนเรียนรู้จากกลุ่มให้มากที่สุด ฝึกให้นักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจ

และสามารถปรับตัวและทำงานร่วมกับคนอื่น ๆ ได้ กระบวนการกลุ่มเป็นการเรียนรู้ที่ยึดหลักการค้นพบและสร้างสรรค์ความรู้ด้วยตัวของนักเรียน

6. ด้านสื่อและอุปกรณ์วิทยาศาสตร์จะเห็นได้ว่า ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์แบบสืบเสาะหาความรู้แบบ 5E ด้านสื่อและอุปกรณ์วิทยาศาสตร์โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยอุปกรณ์ที่ใช้ในการทดลองได้อย่างพอเพียง แบบเรียนที่ใช้ในการบันทึกผลการทดลองและสรุปผลการทดลองทำให้ฝึกกระบวนการคิด เลือกวัสดุและอุปกรณ์สำหรับการทดลองได้ด้วยตนเอง ในการเรียนครูได้ใช้นาฬิกา สไลด์หรือวีดิทัศน์ รูปภาพแบบจำลอง มาใช้ในการเรียนการสอน ครูแนะนำแหล่งค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมทางวิทยาศาสตร์จากหนังสือและแหล่งข้อมูลต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับสอดคล้องกับ กิดานันท์ มลิทอง (2543) กล่าวว่า เครื่องมือที่ช่วยสื่อความหมายจัดขึ้นโดยครูและนักเรียน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ เครื่องมือการสอนทุกชนิดจัดเป็นสื่อการสอน เช่น หนังสือในห้องสมุด สื่อทัศนวัสดุต่างๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุ สไลด์ รูปภาพ แผนที่ ของจริง และทรัพยากรจากแหล่งชุมชน พวกอุปกรณ์ทั้งหลายที่สามารถช่วยเสนอความรู้ให้แก่ผู้เรียนจนเกิดผลการเรียนที่ดี

7. ด้านทักษะกระบวนการทางด้านวิทยาศาสตร์จะเห็นได้ว่า ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์แบบสืบเสาะหาความรู้แบบ 5E ด้านทักษะกระบวนการทางด้านวิทยาศาสตร์โดยรวมอยู่ในระดับมากโดยการจัดการทดลองที่ครูให้ทำ มีการสังเกตสิ่งต่างๆ ในเวลาเรียนนักเรียนได้ลงความเห็นก่อนการทดลอง ครูฝึกให้นักเรียนสามารถตั้งเกณฑ์และจำแนกสิ่งต่างๆ ให้เป็นหมวดหมู่ได้ นักเรียนได้ออกแบบการทดลองก่อนการทดลองและทำการทดลองได้ เมื่อได้รับผลการทดลอง ครูให้นักเรียนหาค่าเฉลี่ย ครูให้นักเรียนสามารถบอกความหมายและสรุปจากข้อมูลต่างๆ ได้ ครูให้นักเรียนนำผลการทดลองมาจัดกระทำและสื่อความข้อมูลในรูปแบบต่างๆ ครูให้นักเรียนทำการวัดและเลือกใช้เครื่องมือได้อย่างถูกต้องและแม่นยำซึ่งสอดคล้องกับ และวรรณทิพา รอดแรงคำ; และ พิมพันธ์เดชะคุปต์ (2532) กล่าวว่าทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์เป็นทักษะทางสติปัญญา ที่นักวิทยาศาสตร์และผู้ที่มีนำวิธีการทางวิทยาศาสตร์มาแก้ปัญหา ใช้ในการศึกษาค้นคว้า สืบเสาะหาความรู้และแก้ปัญหาต่างๆ

การนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ด้านบุคลิกภาพของครู ควรมีบุคลิกภาพที่ดี โดยครูควรที่จะเพิ่มการดูแลนักเรียนให้ทั่วถึง และควรที่จะควบคุมอารมณ์ในการสอนให้มากขึ้น เพราะนักเรียนจะชอบเรียนกับครูที่สามารถควบคุมอารมณ์ในการสอนได้ดี อารมณ์ดี เมื่อเกิดข้อผิดพลาดจะไม่ตำหนิว่ากล่าวหรือทำโทษแบบรุนแรง

2. ด้านพฤติกรรมครู ถ้าครูมีการนำเครื่องมือหรืออุปกรณ์ที่น่าสนใจรวมถึงการกระตุ้นความสนใจของนักเรียนจะทำให้เด็กนักเรียนต้องการที่จะเรียนรู้ และครูควรที่จะเปิดโอกาสและมีเวลาให้นักเรียนได้ซักถามหรือพูดคุยในข้อสงสัยให้มากขึ้น รวมทั้งเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นให้มากขึ้น และสิ่งที่ควรจะต้องปรับปรุงเลย คือ หลังจากการเรียนการสอนครูควรที่จะนำบทเรียนเชื่อมโยงกับการนำไปใช้ประโยชน์ให้มากขึ้น

3. ด้านสภาพในชั้นเรียนต้องมีการทำให้สภาพในชั้นเรียนน่าเรียนรู้คือ ทั้งบรรยากาศที่เป็นด้านกายภาพ จัดโต๊ะ แสง อุณหภูมิภายในห้องให้เหมาะสม และบรรยากาศในการทำกิจกรรมเป็นไปด้วยความสนุกสนานจะสร้างความสนใจในการเรียนให้กับนักเรียนมากยิ่งขึ้น

4. ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวิทยาศาสตร์ เด็กในทุกวัยต้องการที่จะแสดงความสามารถของตนเองให้ผู้อื่นรับรู้จึงต้องมีการเปิดโอกาสให้เด็กนักเรียนมีการเรียนรู้ร่วมกับเพื่อนเป็นกลุ่มเพื่อสร้างความสามัคคี ในกลุ่ม และสร้างความคิดสร้างสรรค์ในการทำงานร่วมกัน จะเกิดขึ้นได้ดีกว่าการทำกิจกรรมเพียงคนเดียว

5. ด้านสื่อและอุปกรณ์ทางวิทยาศาสตร์เป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้เด็กเกิดความต้องการเรียนรู้ ถ้ามีจำนวนเพียงพอต่อความต้องการของเด็ก และสิ่งที่ควรเพิ่มเติมเลย คือ ครูควรจะนำวิดีโอ สไลด์ หรือวีดิทัศน์ รูปภาพ แบบจำลอง มาเพิ่มเติมในการสอนให้มากขึ้นมากกว่าการเห็นภาพจาก และครูควรจะแนะนำแหล่งค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมทางวิทยาศาสตร์และแหล่งข้อมูลต่างๆ ให้กับนักเรียนให้มากขึ้น เพื่อเป็นการเรียนรู้ด้วยตนเองซึ่งจะเป็น การเรียนรู้ที่ยั่งยืน

6. ด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เป็นสิ่งพื้นฐานที่จะทำให้ นักเรียนสามารถใช้ทักษะต่างๆ ที่ฝึกฝนเพื่อใช้ในการสร้างการทดลองอย่างเป็นระบบได้ ทำให้ครูต้องมีส่วนในการกระตุ้นการสอนแบบใช้ทักษะกระบวนการเพิ่มขึ้น ซึ่งทักษะที่ครูควรฝึกนักเรียนให้มากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการวิจัยรูปแบบการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่นำมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ วิทยาศาสตร์แบบสืบเสาะหาความรู้แบบ 5E ที่เหมาะสมและเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนของนักเรียนให้มากขึ้น
2. ควรวิจัยเพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์แบบสืบเสาะหาความรู้แบบ 5E ในระดับอื่นๆ บ้าง เช่น ระดับมัธยมต้น
3. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูผู้สอน ผู้บริหาร และผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ วิทยาศาสตร์แบบสืบเสาะหาความรู้ 5E

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ, กรมสามัญศึกษา. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และการวิเคราะห์
- สาระสำคัญ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กิดานันท์ มลิทอง. (2543). เทคโนโลยีการศึกษาและนวัตกรรม. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: อรุณการพิมพ์.
- ณัฐฐา สววิบูลย์. (2553). สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอน รายวิชา INT212 (การออกแบบภายใน 2) สาขาวิชาการออกแบบภายใน คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- วรรณทิพา รอดแรงคำ; และพิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์. (2532). ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์สำหรับครู. กรุงเทพฯ: เดอะมาสเตอร์กรุ๊ปเมเนจเม้นท์.
- วันดี จูเปี่ยม. (2558). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5E. วิจัยในชั้นเรียน. โรงเรียนอัสสัมชัญแผนกประถม.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2559). มาตรฐานครูวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. กรุงเทพฯ: คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560-2564). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสอง. สำนักนายกรัฐมนตรี.

สุมณฑา พรหมบุญ; และอรพรรณ พรสีมา. (2549). การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม. ในทฤษฎีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม: ต้นแบบการเรียนรู้ทางด้านหลักทฤษฎีและแนวปฏิบัติ. หน้า 34-35. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

Lawson, A. E. (1995). Science Teaching and Development of Thinking. California: Allyn and Bacon.

Pittman, Shirley. (1993). The Effect of Educational Productivity factors on Eighth-Grade interest and Achievement n Science. Disserrtation Abtracts interntionnal.

Ryans, Robert B. (1960). Characteristic of Teachers. Massa.: Georae Benta Company Inc.

NBUE066: การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

AN OPERATION OF HELP-CARE SYSTEM FOR STUDENTS IN SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF TART PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE.

กำไรเงิน ถิ่นมีผล¹ ดร.สิริกาญจน์ ธนวุฒิพรพินิต²

¹ นักศึกษานักศึกษามหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูผู้สอนในโรงเรียนศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ปีการศึกษา 2560 จำนวน 127 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบสถิติ (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และทดสอบเป็นรายคู่ตามวิธีของ Scheffe

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อการดำเนินงานของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด พบว่าโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยพบว่า

1.1 ความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อการดำเนินงานของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = 0.43) เรียงตามลำดับ ดังนี้ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การส่งต่อ การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหา และการคัดกรองนักเรียน

1.2 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการดำเนินงาน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านขนาดโรงเรียนมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน, ความคิดเห็น, ครูผู้สอน, โรงเรียน

Abstract

The research aimed to study an operation of help-care system for students in schools under the jurisdiction of tart primary educational service area office, Sample composed of 127 teachers. The tool used for the study was a 5-rating scale questionnaire. The statistics used in data analysis were percentage, mean, Standard Deviation, t-test, and analysis of variance (One-way ANOVA) and Scheffe Method.

The finding revealed that;

1. The opinions of the teachers regarding an operation of help-care system for students in schools under the jurisdiction of tart primary educational service area office, found at a high level both an overall and each aspect. The finding revealed that;

1.1 The opinions of the teachers regarding an operation of help-care system for students in schools under the jurisdiction of tart primary educational service area office, found at a high level both an overall and each aspect ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = 0.43), as follow; individual student acquaintance, student transferring, student supports, problem prevention and solution, and student screening.

1.2 The compared with teachers' opinions found that the teachers who had differently work experience had no significantly difference, but found significantly difference in their school size at .05 level.

Keywords: help-care system for students, opinions, teachers, schools

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เด็กและเยาวชนในปัจจุบันจำนวนไม่น้อยที่ได้รับผลกระทบจากปัญหาและสภาพแวดล้อมที่ไม่สร้างสรรค์ในสังคมมักมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ เช่น ใช้ความรุนแรงในการตัดสินปัญหาและข้อขัดแย้ง ทะเลาะวิวาทตนเอง เข้าถึงสารเสพติดได้ง่าย และขาดหลักยึดเหนี่ยวทางจิตใจนอกจากนี้เด็กและเยาวชนยังมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาสังคม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2559: 2) การพัฒนานักเรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีวิถีชีวิตที่เป็นสุขตามที่สังคมมุ่งหวังไว้ โดยผ่านกระบวนการศึกษา นอกจากจะดำเนินการส่งเสริม สนับสนุนแล้ว การป้องกันและการช่วยเหลือ แก่ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนก็เป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนา เนื่องจากสภาพสังคมปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก ทั้งด้านการสื่อสารเทคโนโลยีต่างๆ (กรมสุขภาพจิต. 2546: 1)

กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและกรมสุขภาพจิตได้ตระหนักถึงสภาพปัญหาดังกล่าว จึงให้ความสำคัญที่จะต้องมียุทธศาสตร์และช่วยเหลือนักเรียนเพื่อให้มีกระบวนการทำงานที่เป็นระบบมีความชัดเจนมีการประสานงานความร่วมมือของผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกโรงเรียน รวมทั้งวิธีการกิจกรรมและเครื่องมือต่างๆ ที่มีคุณภาพในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอันจะส่งผลให้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนประสบความสำเร็จ โดยผ่านกระบวนการทำงานที่มีระบบ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546: 3)

ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นกระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอน พร้อมด้วยวิธีการและเครื่องมือการทำงานที่ชัดเจนโดยมีครูที่ปรึกษา เป็นบุคลากรหลักในการดำเนินการดังกล่าวและมีการประสานความร่วมมือ อย่างใกล้ชิดกับครูที่เกี่ยวข้อง หรือบุคคลภายนอก รวมทั้งการสนับสนุนส่งเสริมจากโรงเรียน กระบวนการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษา 5 ประการ ได้แก่ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การพัฒนาและส่งเสริมนักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหา และการส่งต่อ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2559: 14)

โรงเรียนในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาคลองใหญ่ มีอาณาเขตติดกับประเทศกัมพูชา สื่อไร้พรมแดน ก่อให้เกิดการเปลี่ยนด้านสังคมและวัฒนธรรมไปสู่วิถีทางศีลธรรมและปัญหาทางสังคม โดยเฉพาะปัญหาเด็กและเยาวชน ปัญหาครอบครัวหย่าร้างแตกแยก ส่งผลกระทบต่อการจัดการศึกษาการย้ายถิ่นของประชากรมีแนวโน้มสูงขึ้นส่งผลต่อการวางแผนการจัดการศึกษา ด้วยเหตุนี้แต่ละโรงเรียนจึงมีแนวทางดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของระบบที่เกี่ยวข้องเพื่อลดความเสี่ยงในการออกกลางคันและดูแลช่วยเหลือเด็กด้อยโอกาส และเด็กที่ไม่อยู่ในทะเบียนราษฎรให้เหมาะสม (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด. 2559: 9)

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจและตระหนักถึงความสำคัญในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษาค้นคว้าดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด เพื่อที่จะได้ทราบถึงสภาพการดำเนินงานซึ่งผลการศึกษาจะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการนำไปใช้วางแผนดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนต่อไป

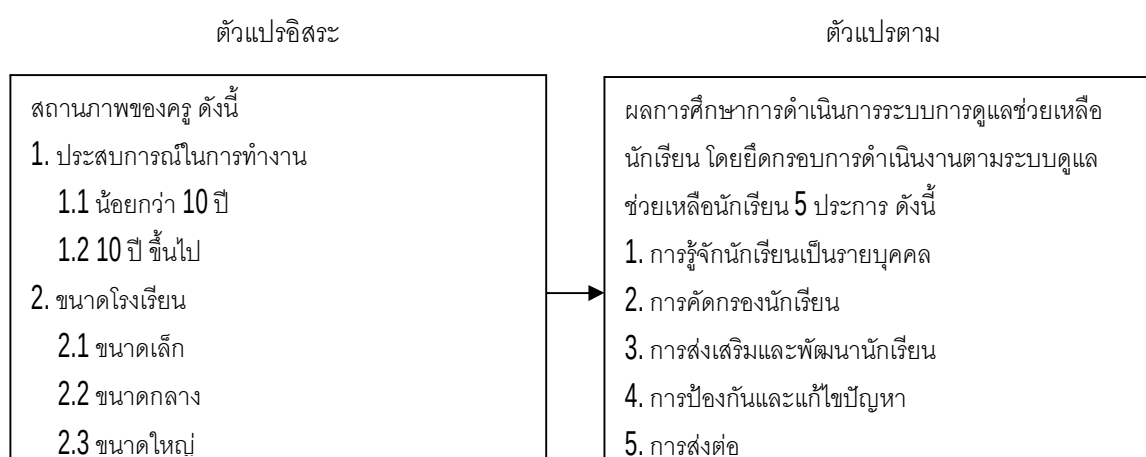
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาค้นคว้าดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด
2. เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานและขนาดโรงเรียน

สมมติฐานในการวิจัย

การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดโรงเรียน มีความแตกต่างกัน

กรอบแนวคิด

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนในโรงเรียนศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ปีการศึกษา 2560 รวมจำนวน ประชากร 189 คน (ศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ฝ่ายทะเบียน ข้อมูล ณ 10 มิถุนายน 2560)

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดใหญ่ ที่เป็นโรงเรียนศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยใช้หลักการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครสซีและมอร์แกน (Krejcie; Mogen. 1970) ใช้การแบ่งสัดส่วนและการสุ่มแบบเจาะจงได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 127 คน โดยการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Sample Random Sampling)

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่ ประสิทธิภาพในการทำงาน และขนาดโรงเรียน

ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ได้แก่ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามแบบลิเคิร์ต (Likert's Scale) จำนวน 40 ข้อ และตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ความถูกต้องตามรูปแบบ (Format) และความถูกต้องของภาษา (Wording) และหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item objective congruence: IOC) มีค่า IOC อยู่ระหว่าง .08-1.00 นำเครื่องมือทดลองใช้ (Try out) ผลการทดลองมาใช้คำนวณ เพื่อหาค่าความเที่ยง (Reliability) ด้วย วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคเท่ากับ .98 การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เป็นการรวบรวมข้อมูล กระทำโดยผู้วิจัยซึ่งใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการแจกแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นนำแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมมาได้นำไปประกอบการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

ผลการศึกษา

ส่วนที่ 1 ผลการวิจัยเชิงพรรณนาเกี่ยวกับลักษณะประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม ผลการวิจัยครูส่วนใหญ่มีประสิทธิภาพในการทำงาน 10 ปี ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 52.8 ประสิทธิภาพในการทำงานน้อยกว่า 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 47.2 ในส่วนของขนาดโรงเรียน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จากโรงเรียนขนาดใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 44.9 โรงเรียนขนาดกลาง คิดเป็นร้อยละ 28.3 และโรงเรียนขนาดเล็ก คิดเป็นร้อยละ 26.8

ตาราง 1 จำนวนและค่าร้อยละ สถานภาพของครูที่ตอบแบบสอบถามต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ
นักเรียนศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

สถานภาพ	(n = 127)	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ประสบการณ์ในการทำงาน		
1.1 น้อยกว่า 10 ปี	60	47.2
1.2 10 ปี ขึ้นไป	67	52.8
รวม	127	100
2. ขนาดโรงเรียน		
2.1 ขนาดเล็ก	34	26.8
2.2 ขนาดกลาง	36	28.3
2.3 ขนาดใหญ่	57	44.9
รวม	127	100

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนศูนย์เครือข่ายสถานศึกษา
คลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน
พบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยด้านที่ความคิดเห็นสูงที่สุด คือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการส่งต่อ
ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา และด้านการคัดกรองนักเรียน ตามลำดับ

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนศูนย์เครือข่าย
สถานศึกษาคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

การดำเนินการตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ระดับการดำเนินงาน		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	3.99	.56	มาก
2. การคัดกรองนักเรียน	3.86	.45	มาก
3. การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน	3.89	.55	มาก
4. การป้องกันและแก้ไขปัญหา	3.89	.56	มาก
5. การส่งต่อ	3.96	.53	มาก
รวม	3.92	.43	มาก

ส่วนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานตามวัตถุประสงค์การวิจัย

ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดโรงเรียน พบว่าครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานที่ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนไม่แตกต่างกัน ส่วนขนาดโรงเรียนต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ในภาพรวมและรายด้าน

การดำเนินงานตามระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน	ประสบการณ์ในการทำงาน						t	Sig.
	น้อยกว่า 10 ปี (N = 60)			10 ปี ขึ้นไป (N = 67)				
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ		
1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	3.95	0.58	มาก	4.02	0.55	มาก	- .763	.447
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน	3.86	0.46	มาก	3.86	0.44	มาก	.002	.999
3. ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน	3.87	0.54	มาก	3.92	0.55	มาก	- .527	.599
4. ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา	3.82	0.48	มาก	3.96	0.62	มาก	-1.348	.180
5. ด้านการส่งต่อ	3.91	0.49	มาก	4.00	0.56	มาก	-1.020	.310
รวม	3.88	0.39	มาก	3.95	0.46	มาก	- .945	.347

จากตาราง 3 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานที่ต่างกัน ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตาราง 4 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ศูนย์เครือข่าย
สถานศึกษาคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามขนาดโรงเรียน วิเคราะห์
ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA)

การดำเนินงานตามระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียน	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p
1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็น รายบุคคล	ระหว่างกลุ่ม	1.743	3	.581	1.866	.139
	ภายในกลุ่ม	38.296	123	.311		
	รวม	40.038	126			
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	3.152	3	1.051	5.879	.001*
	ภายในกลุ่ม	21.984	123	.179		
	รวม	25.136	126			
3. ด้านการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	1.293	3	.431	1.464	.228
	ภายในกลุ่ม	36.209	123	.294		
	รวม	37.502	126			
4. ด้านการป้องกันและแก้ไข ปัญหา	ระหว่างกลุ่ม	1.208	3	.403	1.281	.284
	ภายในกลุ่ม	38.678	123	.314		
	รวม	39.886	126			
5. ด้านการส่งต่อ	ระหว่างกลุ่ม	1.111	3	.370	1.342	.264
	ภายในกลุ่ม	33.963	123	.276		
	รวม	35.074	126			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	1.051	3	.350	1.976	.121
	ภายในกลุ่ม	21.805	123	.177		
	รวม	22.856	126			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 4 พบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ
นักเรียน ศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตาม
ขนาดโรงเรียน ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการคัดกรองนักเรียน มีความแตกต่าง
กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงนำไปทดสอบเป็นรายคู่โดยวิธีการของ Scheffe

ตาราง 5 การเปรียบเทียบความแตกต่างต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ศูนย์เครือข่ายสถานศึกษา คลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามขนาดโรงเรียน ด้วยการทดสอบ รายคู่ ด้านการคัดกรองนักเรียน

ขนาดโรงเรียน	μ	โรงเรียนขนาดเล็ก	โรงเรียนขนาดกลาง	โรงเรียนขนาดใหญ่
		3.63	3.94	3.94
โรงเรียนขนาดเล็ก	3.63	-	0.31*	0.31*
โรงเรียนขนาดกลาง	3.94	-	-	0.00
โรงเรียนขนาดใหญ่	3.94	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 5 พบว่า ความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามโรงเรียนขนาดเล็กมีความเห็นด้านการคัดกรองนักเรียนแตกต่างกันกับโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

การศึกษาวิจัยเรื่อง การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ผู้วิจัยขอค้นพบและประเด็นที่น่าสนใจ นำมาอภิปราย ดังนี้

จากผลการวิจัยผลการวิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากเรียงตามลำดับได้ดังนี้ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการส่งต่อ ด้านการส่งเสริมและพัฒนาเด็ก ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านการคัดกรองนักเรียน ทั้งนี้ก็อาจสำนักงานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและกรมสุขภาพจิตได้ตระหนักถึงสภาพปัญหาดังกล่าว จึงให้ความสำคัญที่จะต้องมีการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อให้มีกระบวนการทำงานที่เป็นระบบมีความชัดเจนมีการประสานงานความร่วมมือของผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกโรงเรียน ดังนั้น จึงอาจเป็นไปได้ว่าโรงเรียนมีประสบการณ์มากขึ้นนั้นมีการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล ปรับปรุงแก้ไข เป็นอย่างดี จึงส่งผลให้การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด อยู่ในระดับมากนั่นเอง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าทุกด้านมีระดับความคิดเห็นในระดับมาก ทั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ กรรณิการ์ นิละนันท์ (2555: 66) ได้ทำการศึกษาทำการศึกษากิจการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการป้องกันและแก้ปัญหานักเรียนมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ด้านการส่งเสริมนักเรียน และด้านการคัดกรองนักเรียน ตามลำดับ

ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานและขนาดโรงเรียน พบว่าครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานที่ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนไม่แตกต่างกัน ส่วนขนาดโรงเรียนต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนแตกต่างกัน ด้านการคัดกรองนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทดสอบเป็นรายคู่ พบว่าโรงเรียนขนาดเล็ก มีความคิดเห็นด้านการคัดกรองนักเรียนแตกต่างกัน กับโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับ พิมพา ผ่องแผ้ว (2557: 87) ได้ศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พบว่า โรงเรียนขนาดกลางดำเนินการอยู่ในระดับมากซึ่งแตกต่างจากกลุ่มอื่นๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนขนาดกลางมีความพร้อมด้านบุคลากรที่จะคอยให้ความช่วยเหลือนักเรียน โดยครูมีภาระในการสอนและการดูแลระบบช่วยเหลือนักเรียนที่แยกงานการออกมาทำ ซึ่งมีครูแนะแนวโดยตรงมีหน้าที่คอยให้ความช่วยเหลือนักเรียน จึงทำให้การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีปัญหาที่น้อยกว่า ทำให้ครูได้มีเวลาในการให้ความสำคัญกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมากขึ้น และสอดคล้องกับ วิชัย วีระยุทธศิลป์ (2556: 52) ได้ศึกษา การศึกษาสภาพการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในอำเภอบ่อไร่ จังหวัดตราด ผู้ศึกษาพบว่า พบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนใน อำเภอบ่อไร่ จังหวัดตราด จำแนกตามประสบการณ์การทำงานในภาพรวมไม่แตกต่างกันและเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านการคัดกรองนักเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. สถานศึกษาควรเปิดโอกาส ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย เช่น คณะกรรมการสถานศึกษา ร่วมกันสรุปผลการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือ
2. สถานศึกษาควรมีนำผลการประเมินระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนไปปรับปรุงในการดำเนินงานในปีต่อไปให้ดียิ่งขึ้น
3. สถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการคัดกรองนักเรียน โดยการเชิญวิทยากรภายนอก ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญ มาให้ความรู้กับครูในโรงเรียน หรือมีการจัดอบรมเรื่องการคัดกรองนักเรียน เพื่อครูทุกคนจะได้คัดกรองนักเรียนได้อย่างถูกต้อง เพื่อกำหนดผลการคัดกรองมาใช้ได้ต่อไป
4. สถานศึกษาควรกำหนดรูปแบบการช่วยเหลือนักเรียนให้ชัดเจนและตรงกัน ให้ครูที่ปรึกษาให้การช่วยเหลือในเบื้องต้น ถ้าต้องส่งต่อหน่วยงานภายในให้ฝ่ายปกครองหรือครูแนะแนวดำเนินการแก้ไข และถ้าจำเป็นต้องส่งต่อภายนอกให้ครูแนะแนวหรือฝ่ายปกครองติดต่อประสานงาน กับบุคคลและหน่วยงานที่จะให้การช่วยเหลือก่อนส่งนักเรียนไปรับการช่วยเหลือในทุกขั้นตอนต้องได้รับการประสานงานกับผู้ปกครองของนักเรียนด้วย

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเรื่องการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในทุกระดับ และในทุกเขตพื้นที่
2. ควรมีการศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการแก้ไขการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

3. ควรมีการวิจัยปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

เอกสารอ้างอิง

- กรณีการ์ นีละนันท์. (2555). การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนที่เปิดสอนในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- กรมสุขภาพจิต. (2546). คู่มือการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ช่วงชั้นที่ 1-2 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6). กรุงเทพฯ: สำนักกิจการโรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุ (ร.ส.พ.).
- พิมพ์ ฝ่องแผ้ว. (2557). การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วิชัย วีระยุทธศิลป์. (2556). การศึกษาสภาพการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในอำเภอบ่อไร่ จังหวัดตราด. ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด. (2559). แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2559. ตราด: สำนักงานฯ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2559). ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนา.
- Krejcie, R. V.; & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. Educational and Psychological Measurement. 30(3): 608.

NBUE067: ความคิดเห็นของครูต่องบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการปฏิรูปการเรียนรู้
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1
OPINIONS THE TEACHER'S TOWARD THE ROLE OF ADMINISTRATORS IN LEARNING
REFORM UNDER PHETCHABURI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1

ขวัญประภา แหลมสุรี¹ ดร.สิริกาญจน์ ธนวุฒิพรพินิต²

¹ นักศึกษานักศึกษาศาสตรศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่องบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการปฏิรูปการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 277 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .96 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบที (t-test) แบบ Independent

ผลการวิจัย พบว่า

1. ครูมีความคิดเห็นต่องบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการปฏิรูปการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านพัฒนาบุคลากร ครู ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านพัฒนาสภาพแวดล้อม ด้านบริหารหลักสูตร ด้านส่งเสริมสื่อ วัสดุอุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้ และด้านนิเทศภายใน
2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่องบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการปฏิรูปการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษาประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา, การปฏิรูปการเรียนรู้

Abstract

This research aimed to study and compare Opinions the Teacher's Toward the Role of Administrators in Learning Reform the jurisdiction of Phetchaburi Primary Educational Service Area Office 1, the independent variables were classified by educational level and work experience. The samples consisted of 277 teachers by simple random sampling. This research instrument was questionnaires, the reliability was .96. The data were analyzed by using percentage, mean, Standard Deviation, and t-test (Independent)

The finding revealed that

1. Opinions Toward the Role of Administrators in Learning Reform under Phetchaburi Primary Educational Service Area Office 1 for the overall variables were at the high level ranging from high to low is the development of teachers teaching, management, development environment, curriculum, promote the media and Learning resources, and the supervision, respectively.

2. The results from the comparison of Opinions the Teacher's Toward the Role of Administrators in Learning Reform under Phetchaburi Primary Educational Service Area Office 1 by education and experience in the work as a whole is no different.

Keywords: Role of Administrators, Learning Reform

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

นโยบายของรัฐบาลได้แสดงเจตนารมณ์ที่จะปฏิรูปการศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ อันเป็นเงื่อนไขสู่การพัฒนาระบบเศรษฐกิจให้คนไทยทั้งปวงได้รับโอกาสเท่าเทียมกันที่จะเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพชีวิตได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต และมีปัญหาเป็นทุนไว้สร้างงานและสร้างรายได้ นำประเทศให้อยู่รอดจากระบบเศรษฐกิจและสังคมที่ผันแปรอยู่ตลอดเวลา โดยยึดหลักว่าการศึกษสร้างคน สร้างงาน และสร้างชาติ ด้านแนวทางการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการมุ่งเน้นที่จะยกระดับคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนและของสถานศึกษาให้มีคุณภาพสูงขึ้นซึ่งจุดหมายปลายทางของการปฏิรูปการศึกษาคือผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ การเรียนรู้ที่ถูกต้องย่อมก่อให้เกิดประโยชน์สุขแก่ผู้เรียน จะต้องนำทางให้ผู้เรียนเป็นคนดีและการเรียนรู้ที่สมบูรณ์ต้องทำให้ผู้เรียนเป็นคนมีปัญญา

ดังนั้น ปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งที่จะทำให้การจัดการศึกษาของชาติให้มีประสิทธิภาพและมีคุณภาพ คือผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นผู้บังคับบัญชาดูแล ควบคุมการบริหารในโรงเรียนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาสามารถใช้ศิลปะ หรือกระบวนการในการมีอิทธิพลเหนือผู้ปฏิบัติงานคนอื่นๆ ในโรงเรียนเพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานได้สำเร็จตามเป้าหมาย (จักรพรรดิ วัฒนา, 2550: 19) ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีบทบาทที่สำคัญ เปรียบได้ว่าเป็นจอมทัพที่จะนำองค์การให้ก้าวไปในกระแสแห่งการปฏิรูปได้อย่างมีเกียรติและศักดิ์ศรี นอกจากนี้การบริหารของผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพยิ่งส่งผลให้การใช้งบประมาณ เทคโนโลยี เวลา และคนในองค์การได้อย่างเหมาะสมกับผลผลิตที่ได้ ดังข้อความตอนหนึ่งในเอกสารคู่มือส่งเสริมการบริหารสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคล กระทรวงศึกษาธิการ มีใจความว่า ประสิทธิภาพ หมายถึง สัดส่วนระหว่างผลผลิตกับตัวป้อนเข้า ถ้าใส่ตัวป้อนเข้าไปมากแต่ผลผลิตออกมาน้อยแสดงว่า หน่วยงานหรือองค์การนั้น มีประสิทธิภาพการบริหารต่ำ โดยทั่วไปตัวป้อนเข้าของหน่วยงาน องค์การ หรือสถานศึกษา คือ เงิน เทคโนโลยี คนและเวลาในการทำงาน ถ้าสิ่งเหล่านี้ถูกป้อนเข้าสู่ระบบมากแต่ผลผลิตต่ำหรือออกมาน้อยนั้น หมายถึง การมีประสิทธิภาพของผู้บริหารต่ำ ในทางตรงกันข้ามถ้าตัวป้อนเข้าของหน่วยงาน องค์การ หรือสถานศึกษา คือ เงิน เทคโนโลยี คน และเวลาในการทำงานน้อยกว่า แต่ผลผลิตออกมามากกว่าหรือเท่ากัน การบริหารของผู้บริหารในหน่วยงานนี้มีประสิทธิภาพสูง จึงทำให้หน่วยงานราชการ/เอกชน และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต้องร่วมมือกันดำเนินการปฏิรูปการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

การปฏิรูปการเรียนรู้ในสถานศึกษานั้น ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีบทบาทสำคัญที่สุดต่อความสำเร็จหรือประสิทธิภาพประสิทธิผลของงานและขององค์กรความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการจัดการศึกษานั้นขึ้นอยู่กับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ว่า คุณภาพและความสำเร็จของการจัดการเรียนการสอนขึ้นอยู่กับความรู้ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษา หากผู้บริหารเป็นเช่นไร สถานศึกษาก็มักเป็นเช่นนั้น ถ้าผู้บริหารสถานศึกษาสนใจเรื่องอะไรหรือเห็นอะไรมีความสำคัญก็จะส่งเสริมทำให้สถานศึกษามีความเด่นด้านนั้น ดังที่ งานวิจัยของ ดุค และ เคลนดินิน และ คอนเนลลี (Duke. 1986; Clandinin; & Connelly.1995; อ้างถึงใน ชนิษฐา จิรนนท์. 2552: 36) กล่าวว่าผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการปฏิรูปการเรียนรู้อย่างยิ่ง เพราะหากผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจความมุ่งมั่นเห็นความสำคัญของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแล้ว ก็จะแสดงบทบาทให้การส่งเสริมสนับสนุนอย่างเต็มที่ ในที่สุดการปฏิรูปการเรียนรู้ก็จะประสบความสำเร็จแต่ในช่วงเวลาที่ผ่านมามีพบว่าผู้บริหารสถานศึกษายังให้ความสำคัญต่อการแสดงบทบาทในการจัดการปฏิรูปการเรียนรู้น้อยนั่นคือ ไม่สนใจที่จะศึกษาค้นคว้าสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน จึงทำให้ขาดความรู้ความสามารถไม่อาจให้การส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนการสอน ไม่ส่งเสริมการพัฒนาความรู้ความสามารถของครู ไม่สามารถให้บริการแนะแนวหรือสนับสนุนทรัพยากรการบริหารให้สอดคล้องกับการจัดการเรียน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 มีโรงเรียนในสังกัด จำนวน 94 แห่ง พบสภาพปัญหาที่สำคัญ ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนร้อยละ 50 ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ด้านการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์และคิดไตร่ตรอง ในรายวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ (กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา. 2559: 10) ทั้งนี้เป็นเพราะ 1) ผู้บริหารส่วนหนึ่งขาดองค์ความรู้ด้านการบริหารหลักสูตร 2) ผู้บริหารส่วนหนึ่งขาดการพัฒนาบุคลากรครูให้มีความรู้ ความสามารถที่จะปฏิบัติงานได้เต็มศักยภาพ และ 3) ผู้บริหารส่วนหนึ่งขาดการละเลยการนิเทศภายใน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ภานุรัตน์ นันตา และ ธนิษฐา รัชมีเจริญ (2555: 85) พบว่า ผู้บริหารไม่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร และไม่มี การวางแผนการนิเทศภายในโรงเรียนให้เป็นระบบ จากสาเหตุดังกล่าวทำให้คุณภาพของนักเรียนยังไม่บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ ทั้งนี้อาจเกิดจากปัจจัยที่เกี่ยวข้องหลายด้าน อันได้แก่ กระบวนการบริหารหรือกระบวนการจัดการเรียนการสอน ดังนั้น จึงมีความจำเป็นต้องดำเนินการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 โดยเน้นการปฏิรูปการเรียนรู้ 6 ด้าน คือ ด้านการบริหารหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านพัฒนาสภาพแวดล้อมและบรรยากาศให้เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ ด้านส่งเสริมสื่อวัสดุอุปกรณ์ และแหล่งเรียนรู้ด้านพัฒนาบุคลากร และด้านการนิเทศภายใน จากสภาพปัญหาและสาเหตุดังกล่าว จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาความคิดเห็นของครูตอบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการปฏิรูปการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 มีการปฏิบัติตามบทบาทของตนเองตามแนวทางการปฏิรูปการเรียนรู้มากน้อยแค่ไหน เพื่อนำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการพัฒนาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูตอบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการปฏิรูปการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1

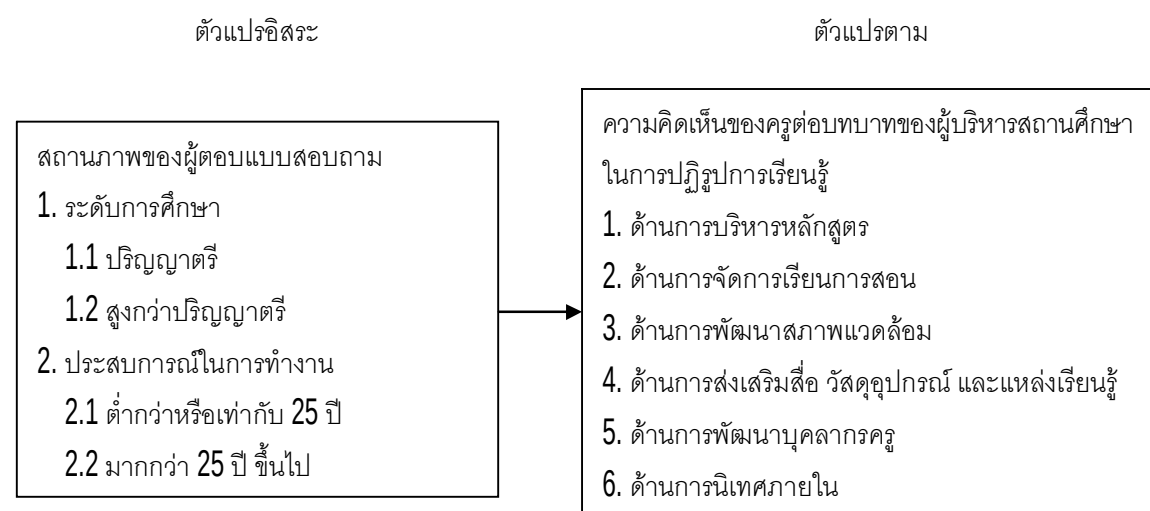
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูตอบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการปฏิรูปการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

สมมติฐานในการวิจัย

1. ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการปฏิรูปการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการปฏิรูปการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กรอบแนวคิด

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 982 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 ปีการศึกษา 2560 โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากการเปิดตารางของเครจซี และ มอร์แกน (Krejcie; & Morgan. 1970: 607-610) ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 277 คน จึงกำหนดสัดส่วนของจำนวนประชากรแล้วทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่ ระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน

3.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ ด้านการบริหารหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอนด้านการพัฒนาสภาพแวดล้อม ด้านการส่งเสริมสื่อ วัสดุอุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้ ด้านการพัฒนาบุคลากรครู และด้านการนิเทศภายใน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบ่งออกเป็น 2 ตอน โดยตอนที่ 1 เป็นแบบสำรวจรายการ ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการไปแจกแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง และเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง จากนั้นตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถาม เพื่อดำเนินการจัดทำข้อมูลตามขั้นตอนการวิจัยต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
2. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ t-test (Independent t-test)

ผลการศึกษา

ส่วนที่ 1 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 62.09 มีประสบการณ์การทำงาน มากกว่า 25 ปี คิดเป็นร้อยละ 60.29

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นของครูตอบทบทวนของผู้บริหารสถานศึกษาในการปฏิรูปการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการพัฒนาบุคลากรครู ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาสภาพแวดล้อม ด้านการบริหารหลักสูตร ด้านการส่งเสริมสื่อ วัสดุอุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้ และด้านนิเทศภายใน ตามลำดับ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า

1. ด้านบริหารหลักสูตร มีระดับความคิดเห็นของครูตอบทบทวนของผู้บริหารสถานศึกษาในการปฏิรูปการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเห็นว่าการกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์เพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้ของสถานศึกษาโดยการมีส่วนร่วมทุกฝ่าย เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ให้คำปรึกษาและคำแนะนำหรือนิเทศการจัดการเรียนการสอนของครูตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้ และแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความสามารถ ตามลำดับ

2. ด้านการจัดการเรียนการสอน มีระดับความคิดเห็นของครูตอบทบทวนของผู้บริหารสถานศึกษาในการปฏิรูปการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเห็นว่าการส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะกระบวนการคิด วิเคราะห์ และลงมือปฏิบัติจริงและทบทวนซ้ำ เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ส่งเสริมให้ครูใช้เทคนิคการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียน ได้มีประสบการณ์ในการประยุกต์ความรู้มาใช้ในการชีวิตประจำวันและสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม ตามลำดับ

3. ด้านส่งเสริมสื่อ วัสดุอุปกรณ์ และแหล่งเรียนรู้ มีระดับความคิดเห็นของครูตอบทบทวนของผู้บริหารสถานศึกษาในการปฏิรูปการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเห็นว่าการส่งเสริมให้ครูใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในโรงเรียน และชุมชน ให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนการสอน เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ส่งเสริมการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาเป็นประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอน พัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน และชุมชนและสร้างจิตสำนึกให้กับนักเรียนในการรักถิ่นฐานบ้านเกิด ตามลำดับ

4. ด้านการพัฒนาสภาพแวดล้อม มีระดับความคิดเห็นของครูตอบทบทวนของผู้บริหารสถานศึกษาในการปฏิรูปการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเห็นว่า มีการวางแผนการป้องกันยาเสพติดและอบายมุข เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ พัฒนาปรับปรุงบริเวณโรงเรียน อาคารสถานที่ให้มีสภาพแวดล้อมที่สะอาด ร่มรื่น สวยงาม และเป็นระเบียบ และวางแผนจัดห้องเรียนให้มีลักษณะที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามลำดับ

5. ด้านการพัฒนาคณาจารย์ มีระดับความคิดเห็นของครูตอบทบทวนของผู้บริหารสถานศึกษาในการปฏิรูปการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเห็นว่า มีการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูเข้าร่วมประชุมอบรมเกี่ยวกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ส่งเสริม สนับสนุน การจัดอบรม สัมมนาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และส่งเสริมสนับสนุนให้จัดทำและจัดหาเอกสารประกอบหลักสูตรต่างๆ เพื่อให้ครูได้ศึกษาค้นคว้า ตามลำดับ

6. ด้านการนิเทศภายใน มีระดับความคิดเห็นของครูตอบทบทวนของผู้บริหารสถานศึกษาในการปฏิรูปการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเห็นว่า มีการวิเคราะห์ปัญหาความต้องการของครูในการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาและวางแผนการนิเทศภายในไว้อย่างเป็นระบบ เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ วางแผนประชุมครูเพื่อวางแผนทางปฏิบัติในการนิเทศภายในและผู้บริหารชี้แจงครูให้ทราบจุดที่ครูต้องพัฒนา และแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายในสถานศึกษา ตามลำดับ

ส่วนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานตามวัตถุประสงค์การวิจัย

สมมติฐานข้อที่ 1 ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อทบทวนของผู้บริหารสถานศึกษาในการปฏิรูปการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 แตกต่างกัน ผลการวิจัยดังตาราง 1

ตาราง 1 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูตอบทบทวนของผู้บริหารสถานศึกษาในการปฏิรูปการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ในการปฏิรูปการเรียนรู้	ปริญญาตรี		สูงกว่า ปริญญาตรี		t	Sig.
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการบริหารหลักสูตร	4.36	.60	4.49	.60	1.663	.098
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน	4.41	.38	4.47	.41	1.076	.283
3. ด้านการส่งเสริมสื่อ วัสดุอุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้	4.35	.35	4.42	.36	1.607	.109
4. ด้านการพัฒนาสภาพแวดล้อม	4.44	.37	4.38	.44	1.253	.212
5. ด้านการพัฒนาคณาจารย์	4.43	.40	4.52	.39	1.962	.051
6. ด้านการนิเทศภายใน	4.36	.39	4.36	.39	.122	.903
รวม	4.39	.26	4.44	.15	-1.829	.069

จากตาราง 1 พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการปฏิรูปการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานข้อที่ 2 ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการปฏิรูปการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 แตกต่างกัน ผลการวิจัยดังตาราง 2

ตาราง 2 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการปฏิรูปการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ในการปฏิรูปการเรียนรู้	ต่ำกว่าหรือ เท่ากับ 25 ปี		มากกว่า 25 ปี		t	Sig.
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการบริหารหลักสูตร	4.45	.55	4.38	.63	.095	.366
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน	4.49	.41	4.39	.38	2.027*	.044
3. ด้านการส่งเสริมสื่อ วัสดุอุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้	4.37	.35	4.38	.36	.362	.718
4. ด้านการพัฒนาสภาพแวดล้อม	4.44	.35	4.41	.43	.625	.533
5. ด้านการพัฒนาบุคลากรครู	4.44	.39	4.48	.40	.881	.379
6. ด้านการนิเทศภายใน	4.38	.41	4.36	.37	.193	.847
รวม	4.42	.28	4.40	.18	.793	.429

* มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 2 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการปฏิรูปการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

อภิปรายผล

การศึกษาวิเคราะห์เรื่องความคิดเห็นของครูต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการปฏิรูปการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 ผู้วิจัยขอค้นพบและประเด็นที่น่าสนใจ นำมาอภิปราย ดังนี้

1. ความคิดเห็นของครูต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการปฏิรูปการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาทำหน้าที่เป็นผู้นำในการปฏิรูปการเรียนรู้ นำโรงเรียนไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้และสังคมแห่งปัญญา มีบทบาทปรับเปลี่ยนแนวคิดในการบริหารจัดการเพื่อปฏิรูปการเรียนรู้ กำหนดแผนยุทธศาสตร์ในการพัฒนาโรงเรียน ปรับปรุงการบริหาร

ให้อำนาจความสะดวกให้ครูผู้สอนมีเสรีภาพในการคิดพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ พัฒนาการเรียนรู้ให้ได้มาตรฐานตามหลักสูตร จัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้มีบรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่สุด มีระบบนิเทศภายในเพื่อช่วยเหลือครูในการพัฒนาหลักสูตรและจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ แก้วเวียง นานาผล (2556: 50) กล่าวว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาทั้งที่เป็นลักษณะของกฎหมายและความคาดหวังของสังคมได้แก่ การศึกษาทบทวนงานการศึกษาที่ผ่านมาเพื่อวินิจฉัยจุดเด่นจุดด้อยและปัญหาแสวงหายุทธศาสตร์ ในการแก้ไขจุดด้อยกำหนดกรอบและนโยบายในการจัดการศึกษา กำหนดยุทธศาสตร์ในการปฏิบัติงาน คาดคะเนความต้องการงบประมาณเพื่อการพัฒนาการจัดการศึกษา จัดสรรทรัพยากรทางการศึกษาอย่างเหมาะสมและเป็นธรรม ประชาสัมพันธ์เพื่อให้เกิดความร่วมมือพัฒนาการศึกษาจากส่วนต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกระบบการศึกษา ประสานงานเพื่อให้ภารกิจ การพัฒนาการศึกษาเป็นไปอย่างราบรื่น ให้องค์กรนอกกระบวนดำเนินงานสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายการศึกษา มีการพัฒนาแผนปฏิบัติการติดตามประเมินผลและปรับปรุงการปฏิบัติงาน เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามแผน

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการปฏิรูปการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน สามารถแยกอภิปรายผลการวิจัยได้ ดังนี้

2.1 ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการปฏิรูปการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งครูไปพัฒนาทุกคน จึงช่วยให้ครูมีสมรรถภาพในการสอนมีความรู้เพิ่มขึ้นเข้าใจบทบาทหน้าที่และปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถแก้ไขข้อบกพร่องให้ดีขึ้นดังที่ ดังที่ วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2550: 80) กล่าวว่า การพัฒนาบุคลากรเป็นขั้นตอนที่สำคัญของยุทธศาสตร์ของการพัฒนาทุกด้าน เพื่อให้แผนงานบรรลุผล ซึ่งอาจใช้เทคนิควิธีการในการปรับปรุงกระบวนการ โดยการระดมพลังสมอง การประชุมชี้แจง การศึกษาดูงาน การประชุมเชิงปฏิบัติการ

2.2 ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการปฏิรูปการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 โดยรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาได้พัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง จัดให้มีการประชุมอบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับปัญหาของงานวิชาการในโรงเรียนโดยครูผู้มีความรู้ความสามารถในโรงเรียน หรือเชิญบุคคลภายนอกมาเป็นวิทยากรสนับสนุนให้ครูมีโอกาสไปรวมประชุมอบรมทางวิชาการที่สถาบันหรือหน่วยงานอื่นจัดขึ้น เพื่อนำความรู้ที่ได้รับกลับมาพัฒนาการเรียนการสอน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2550: 9) ทำให้ครูได้ปรับปรุงการสอนให้รู้จักใช้เทคนิคและวิธีการสอนต่างๆ และเลือกกิจกรรมการสอนโดยคำนึงถึงสภาพความพร้อมของนักเรียนโรงเรียนชุมชน และสิ่งแวดล้อมเป็นสำคัญ เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ ทักษะและเจตคติที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ไกรวัลย์ รัตนะ (2556: 72) พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อบทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานไม่แตกต่างกัน

การนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ผู้บริหารสถานศึกษา ควรแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตร เพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. ผู้บริหารสถานศึกษา ควรส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นมาช่วยในการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรท้องถิ่นที่สถานศึกษาจัดขึ้น ตลอดจนสร้างเครือข่ายแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น

3. ผู้บริหารสถานศึกษา ควรจัดอบรมครูเกี่ยวกับจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการภายในกลุ่มสาระ โดยเชิญวิทยากรภายนอกมาให้ความรู้

ข้อเสนอแนะ

1. ควรศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนที่ส่งผลต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการปฏิรูปการเรียนรู้ เนื่องจากการมีส่วนร่วมของชุมชนอาจมีผลต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรท้องถิ่น

2. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการปฏิรูปการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1

3. ควรศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการปฏิรูปการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาในรูปแบบอื่นๆ เพื่อหาวิธีทางปรับปรุงบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา. (2559). ข้อมูลสารสนเทศ: เอกสารลำดับที่ 1/2559. เพชรบุรี:

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1.

แก้วเวียง นานาผล. (2556). นโยบายและการวางแผนการศึกษา. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.

ไกรวัลย์ รัตนะ. (2556). บทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาสงขลา. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. สงขลา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหาดใหญ่สงขลา.

ชนิษฐา จิรนนท์. (2552). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียน

คุณภาพมาตรฐานดีเด่น สังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

จักรพรรดิ วะทา. (2550). บทบาทของครูไทยตาม พรบ. กรุงเทพฯ: การศึกษาชาวครูสภา.

ภาณุรัตน์ นันตา, และธนินฐา รัตมีเจริญ (2555). ความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของ

ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. เชียงราย: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง.

วัฒนาพร ระงับทุกข์. (2550). การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. กรุงเทพฯ: ดันอ้อ.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). คู่มือดำเนินการพัฒนาหลักสูตรการพัฒนาผู้นำการ

เปลี่ยนแปลงเพื่อรองรับการกระจายอำนาจสำหรับครูและศึกษานิเทศก์. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรี และราชกิจจานุเบกษา.

Krejcie, Robert V.; & Daryle W. Morgan. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. Educational and Psychological Measurement. 30(3): 607-608.

NBUE068: การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การวัด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านดงบัง จากการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ (4 MAT)

A STUDY OF STUDENTS' LEARNING ACHIEVEMENT ON THE TOPIC OF MEASUREMENT FOR GRADE 4 STUDENTS FROM BAN DONG BANG SCHOOL BY LEARNING MANAGEMENT OF LEARNING CYCLE (4 MAT)

พิทักษ์ เชื้อมาก¹ ดร.เบญจรัตน์ ราชขวาง²

¹ นักศึกษานักศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การวัด และ 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การวัด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านดงบัง จากการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ (4 MAT) ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านดงบัง จังหวัดปราจีนบุรี ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 ที่เรียนวิชาคณิตศาสตร์ จำนวนนักเรียน 16 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การวัด โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ (4 MAT) และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การวัด โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ (4 MAT) เป็นแบบทดสอบปรนัย มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .95 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบสมมติฐานด้วยการทดสอบโดยใช้สถิติ Non Parametric

ผลการวิจัย พบว่า

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การวัด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านดงบัง จากการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ (4 MAT) อยู่ในระดับดีขึ้นไปร้อยละ 83 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้
2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การวัด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านดงบัง จากการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ (4 MAT) หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน, การวัด, การจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the students' learning achievement on the topic of measurement, and 2) to compare the students' learning achievement on the topic of measurement for Grade 4 students from Ban Dong Bang school by learning management of learning cycle (4MAT). The total sample was a section of Grade 4 Students who studied Math in 2nd semester, in the academic year 2017 from Ban Dong Bang school in Prajeenburi province. The instruments were lesson plan by using learning management of learning cycle and the students' assessment on the topic of measurement by

using learning management of learning cycle as multiple choices on 0.95 confidence levels. The data were analyzed by means, standard deviation and hypothesis testing by non-Parametric statistical.

The results of this study were

1. The students' learning achievement on the topic of measurement for grade 4 students from Ban Dong Bang School by learning management of learning cycle (4MAT) is in a good level or 83 percent base on the assumption.
2. The students' learning achievement on the topic of measurement for grade 4 students from Ban Dong Bang School by learning management of learning cycle (4 MAT) post-test is higher than before study with the statistical significance level at.05.

Keywords: Students' Learning Achievement, Measurement, Learning Management of Learning Cycle

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 มีวิสัยทัศน์ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังสำคัญของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทย และพลเมืองโลก ยึดมั่นการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐานรวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาระดับต่อไป การประกอบอาชีพ และการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ บนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพ (วิชัย วงษ์ใหญ่, 2552: 24-27) ซึ่งคณิตศาสตร์เป็นสาระการเรียนรู้หนึ่งที่มีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาความคิดมนุษย์ ทำให้มนุษย์มีความคิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีเหตุผล เป็นระบบ มีแบบแผน สามารถวิเคราะห์ปัญหาหรือสถานการณ์ได้อย่างถี่ถ้วนรอบคอบ ช่วยให้คาดการณ์ วางแผน ตัดสินใจ แก้ปัญหา และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องเหมาะสม นอกจากนี้คณิตศาสตร์ยังเป็นเครื่องมือในการศึกษาทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและศาสตร์อื่นๆ คณิตศาสตร์จึงมีประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต ช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 56)

การจัดการเรียนรู้จะบรรลุเป้าหมายเพียงใดขึ้นอยู่กับครูผู้สอน บทบาทของครูคณิตศาสตร์ ซึ่งมีส่วนสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ จึงควรต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาเยาวชนไปสู่การดำเนินชีวิตอย่างมีความหมาย แต่ในการจัดการศึกษาที่ผ่านมายังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร เนื่องจากครูให้ความสำคัญและความสำคัญแก่นักเรียนน้อยมาก ไม่สนใจความต้องการของผู้เรียนเพียงแต่เตรียมเนื้อหาสอน ผู้เรียนแต่ละคนได้รับการปฏิบัติอย่างเดียวกันโดยไม่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ควรศึกษาวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคลเป็นสิ่งสำคัญ แล้วนำข้อมูลมาใช้ในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ที่ท้าทายความสามารถของผู้เรียน กำหนดเป้าหมายที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน ด้านความรู้และทักษะกระบวนการ ที่เป็นความคิดรวบยอด หลักการและความสัมพันธ์ รวมทั้งคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ออกแบบการเรียนรู้ และจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล และการพัฒนาทางสมอง จัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ จัดเตรียมและเลือกสื่อให้เหมาะสมกับกิจกรรม นำภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยีที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน ประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย และเหมาะสมกับธรรมชาติของวิชาและระดับ

การพัฒนาของผู้เรียน และวิเคราะห์ผลการประเมินมาใช้ในการซ่อมเสริมและพัฒนาผู้เรียน รวมทั้งปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของตนเอง (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551: 56)

จากผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ในระดับประเทศ พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาอยู่ในระดับที่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน กล่าวคือ ผลการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐานหรือโอเน็ต (O-NET) ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2558-2559 คะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ 50 ของคะแนนเต็มทุกปี และเช่นเดียวกันกับคะแนนเฉลี่ยของวิชาคณิตศาสตร์ ค 14101 กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านดงบัง ตามตัววัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 พบว่าคะแนนเฉลี่ยวิชาคณิตศาสตร์คิดเป็นร้อยละ 43.12 และ 40.27 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ที่โรงเรียนตั้งไว้คือ ร้อยละ 65 (โรงเรียนบ้านดงบัง. 2559: 27) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากครูส่วนใหญ่ใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบบรรยายอย่างเดียว ไม่ได้ส่งเสริมหรือกระตุ้นให้นักเรียนเกิดการคิดวิเคราะห์ การจัดการเรียนรู้มักมุ่งที่ผลลัพธ์มากกว่ากระบวนการจัดการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ของครู ส่งผลต่อตัวนักเรียนหลายประการ เช่น ทำให้นักเรียนส่วนใหญ่ไม่เข้าใจกระบวนการและขาดความเข้าใจอย่างต่อเนื่องในบทเรียน ขาดทักษะในการคิดคำนวณ นักเรียนคิดแก้ปัญหาคณิตศาสตร์ไม่เป็น ซึ่งส่งผลให้คุณภาพการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ในระดับประถมศึกษาไม่มีประสิทธิภาพตามที่หลักสูตรต้องการ (กุลกาญจน์ สุวรรณรักษ์. 2556: 4)

ดังนั้น วิธีการจัดการเรียนรู้ที่จะช่วยแก้ปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ ครูผู้สอนต้องนำวิธีการจัดการเรียนรู้ที่จะช่วยแก้ปัญหาดังกล่าว โดยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ (4 MAT) เป็นแนวทางหนึ่งในหลายๆ แนวทาง เป็นการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นจากการค้นคว้าวิจัยของ เบอร์นิส แมคคาร์ธี (Bernice McCarthy) ซึ่งเชื่อในศักยภาพของผู้เรียนในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล ผู้เรียนแต่ละประเภทจะประสบความสำเร็จในการเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพถ้าผู้สอนจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละประเภท การจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ (4 MAT) เป็นรูปแบบหรือเทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อพัฒนา นำความรู้วิธีการเรียนรู้ความสามารถในการคิด การแก้ปัญหา การสร้างองค์ประกอบความรู้ด้วยตัวเองและการเรียนรู้ด้วยความสุข โดยการเรียนรู้การสอนแบบวัฏจักรการเรียนรู้ (4 MAT) จะช่วยส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

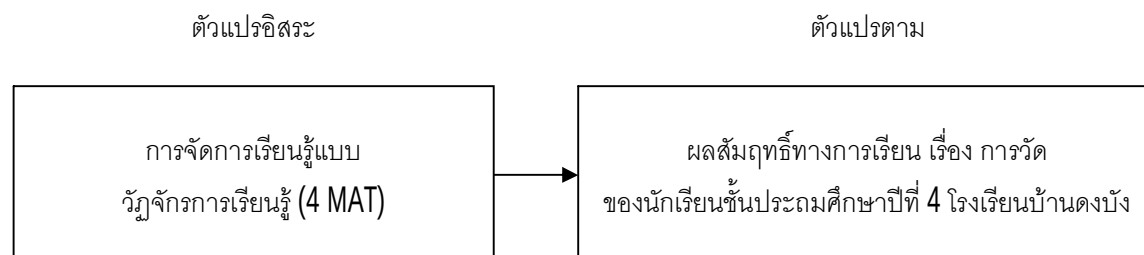
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การวัด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านดงบัง จากการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ (4 MAT)
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การวัด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านดงบัง ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้

สมมติฐานในการวิจัย

1. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การวัด จากการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ (4 MAT) ผ่านเกณฑ์ในระดับดีขึ้นไป ร้อยละ 80
2. การจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ (4 MAT) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การวัด หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กรอบแนวคิด

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

การจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ (4 MAT) หมายถึง กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่คำนึงถึงรูปแบบการเรียนรู้ของกลุ่มผู้เรียน 4 คุณลักษณะ กับการพัฒนาสมองซีกซ้าย และซีกขวาอย่างสมดุล เพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้ตามแบบและความต้องการของตนเองอย่างเหมาะสม ประกอบไปด้วย 8 ขั้นตอน คือ ขั้นสร้างประสบการณ์ ขั้นวิเคราะห์ประสบการณ์ ขั้นบูรณาการการสังเกตไปสู่ความคิดรวบยอด ขั้นพัฒนาทฤษฎีและความคิดรวบยอด ขั้นปฏิบัติตามความคิดรวบยอด ขั้นปรับแต่งเป็นแนวคิดตนเอง ขั้นวิเคราะห์เพื่อการนำไปประยุกต์ใช้ และขั้นแลกเปลี่ยนความรู้ของตนกับผู้อื่น

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การวัด หมายถึง ผลที่ได้จากการคิดคำนวณ การแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ที่เกิดขึ้นหลังจากการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ (4 MAT) ทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจ สามารถแก้ปัญหาได้ ซึ่งวัดได้จากคะแนนแบบทดสอบวัดผล สัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบปรนัย จำนวน 30 ข้อ รวม 30 คะแนน โดยเป็นแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนคณิตศาสตร์ และการวัดและประเมินผลวิชาคณิตศาสตร์ จำนวน 5 คน

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านดงบัง จังหวัดปราจีนบุรี ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 16 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การวัด โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ (4 MAT)
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การวัด โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ (4 MAT) เป็นแบบทดสอบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

การดำเนินการทดลอง

1. แบบแผนการวิจัย ใช้แบบกลุ่มเดียวสอบก่อนและหลัง (One Group Pre-test Post-test Design) (ปรีชา เนาว์เย็นผล. 2540: 156)

2. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

2.1 ติดต่อผู้บริหารโรงเรียนบ้านดงบัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 เพื่อขอความร่วมมือในการวิจัยและการใช้กลุ่มตัวอย่างในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.2 ขี้แจงรายละเอียดและทำความเข้าใจกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 16 คน จากการใช้การจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ (4 MAT) ประกอบการเรียนรู้

2.3 ดำเนินการทดสอบก่อนเรียนในช่วงแรก ผู้วิจัยให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 30 ข้อ

2.4 ดำเนินการจัดทำแผนการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ (4 MAT) ในหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง การวัด กำหนดไว้ จำนวน 3 แผนการจัดการเรียนรู้ โดยมีแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 จำนวน 6 คาบ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 จำนวน 7 คาบ และแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 จำนวน 7 คาบ (หลังเรียนจบด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ แต่ละแผนให้นักเรียนทำแบบทดสอบท้ายการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมที่ 1, 2 และ 3 ตามลำดับ)

2.5 ดำเนินการทดสอบหลังเรียน ผู้วิจัยให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ฉบับเดียวกับที่ใช้ทดสอบก่อนเรียน

2.6 นำคะแนนที่ได้จากการทดสอบระหว่างก่อนเรียน และหลังเรียนมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐาน

การจัดกระทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การวัด จากการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ (4 MAT) โดยใช้ค่าสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การวัด ระหว่างก่อนและหลังเรียน จากการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ (4 MAT) โดยใช้สถิติที่ไม่ใช้พารามิเตอร์ (Non Parametric)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์หาคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่ ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก ค่าความเชื่อมั่น (Reliability)
3. สถิติเพื่อทดสอบสมมติฐาน ใช้สถิติที่ไม่ใช้พารามิเตอร์ (Non Parametric) ด้วยวิธี Wilcoxon Signed-Ranks Test

สรุปผลการวิจัย

ตาราง 1 ผลการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการวัด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านดงบัง จากการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ (4 MAT)

นักเรียน คนที่	คะแนนสอบก่อนเรียน (30)	คะแนนสอบหลังเรียน (30)	ผลต่างคะแนน ($X_i - Y_i$)	คะแนนความก้าวหน้า (d _i)
1	15	28	13	169
2	18	22	4	16
3	20	27	7	49
4	16	24	8	64
5	12	20	8	64
6	16	25	9	81
7	19	25	6	36
8	8	18	10	100
9	14	27	13	169
10	10	24	14	196
11	17	25	8	64
12	19	28	9	81
13	20	29	9	81
14	9	22	13	169
15	16	25	9	81
16	13	27	14	196
รวม	242	396	154	1,616
ค่าเฉลี่ย	15.13	24.75	9.63	10.49

จากตาราง 1 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการวัด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านดงบัง จากการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ (4 MAT) จากนักเรียน 16 คน มีคะแนนทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน ค่าผลต่างคะแนนของคะแนนทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการวัด มีค่าเท่ากับ 9.63

ตาราง 2 ผลร้อยละการศึกษาลักษณะสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการวัด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านดงบัง จากการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ (4 MAT)

นักเรียน คนที่	คะแนนสอบ ก่อนเรียน (30)	ร้อยละ (คะแนนรวม 480)	คะแนนสอบ หลังเรียน (30)	ร้อยละ (คะแนนรวม 480)	ระดับคุณภาพ
1	15	50	28	93	ดีมาก
2	18	60	22	73	ดี
3	20	67	27	90	ดีมาก
4	16	53	24	80	ดีมาก
5	12	40	20	67	พอใช้
6	16	53	25	83	ดีมาก
7	19	63	25	83	ดีมาก
8	8	27	18	60	พอใช้
9	14	47	27	90	ดีมาก
10	10	33	24	80	ดีมาก
11	17	57	25	83	ดีมาก
12	19	63	28	93	ดีมาก
13	20	67	29	97	ดีมาก
14	9	30	22	73	ดี
15	16	53	25	83	ดีมาก
16	13	43	27	90	ดีมาก
รวมค่าเฉลี่ย ร้อยละ	242	50	396	83	ดีมาก

จากตาราง 2 พบว่า ร้อยละการศึกษาลักษณะสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง การวัด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านดงบัง จากการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ (4 MAT) จากนักเรียน 16 คน มีคะแนนทดสอบก่อนเรียน 242 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 50 ระดับคุณภาพพอใช้ คะแนนทดสอบหลังเรียน 396 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 83 ระดับคุณภาพดีมาก

ตาราง 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การวัด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านดงบัง จากการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ (4 MAT) ระหว่าง ก่อนเรียน (Pretest) และหลังเรียน (Posttest)

การทดสอบ	N	คะแนนเต็ม	μ	σ	d_i	Sig.
ก่อนเรียน	16	30	15.13	3.84	6.31	.00
หลังเรียน	16	30	24.75	3.04		

จากตาราง 3 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การวัด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านดงบัง จากการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ (4 MAT) หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การวัด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านดงบัง จากการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ (4 MAT) จากผลการทดลองพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การวัด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านดงบัง จากการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ (4 MAT) อยู่ในระดับดีขึ้นไปร้อยละ 83 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นวพร คุ่มวง (2554: 123) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การศึกษาผลการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบ 4 MAT กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง การบวก ลบ คูณ หารระคน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ (4 MAT) เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นความแตกต่างระหว่างผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยคำนึงถึงผู้เรียน 4 แบบ ที่มีความสามารถในการเรียนรู้ที่แตกต่างกันออกไป ทำให้บรรยากาศแห่งการเรียนรู้สนุกสนานเต็มตามศักยภาพและเกิดทัศนคติที่ดีต่อการเรียน ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การวัด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านดงบัง จากการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ (4 MAT) สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปริญญา สองสีดา (2550: 83-90) ได้ศึกษาผลของการจัดการเรียนการสอนแบบ 4 MAT เรื่อง ทศนิยมและเศษส่วน ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนหลังได้รับการเรียนการสอนแบบ 4 MAT สูงกว่าก่อนได้รับการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้ เนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ (4 MAT) เป็นวิธีการสอนที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลในการเรียนรู้ มีการจัดกิจกรรมอย่างหลากหลายและยืดหยุ่น เหมาะสมกับนักเรียนทุกแบบ ทำให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างมีความสุข โดยได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง มีการคิดวิเคราะห์ ได้ลงมือปฏิบัติจริง ค้นพบความรู้ด้วยตนเอง และประยุกต์เป็นแนวคิดที่สัมพันธ์เชื่อมโยงกับชีวิตจริง จึงทำให้สามารถแก้ปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การวัด ได้

ข้อเสนอแนะ**ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน**

ในการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ (4 MAT) ครูผู้สอนควรอธิบายและยกตัวอย่างให้กับผู้เรียนอย่างชัดเจน พร้อมทั้งยกตัวอย่างโจทย์ปัญหาอย่างง่าย เพื่อให้ผู้เรียนได้เข้าใจถูกต้อง ควรกำหนดเวลาให้เหมาะสมกับโจทย์ปัญหาหรือกิจกรรมต่างๆ อย่างพอเหมาะ มิฉะนั้นจะทำให้กิจกรรมใช้เวลามากเกินไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ครูผู้สอนควรทำการวิจัยพัฒนาวิธีสอน เรื่อง การวัด โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ (4 MAT) ไปสู่รูปแบบของสื่อมัลติมีเดียหรือใช้รูปแบบอีเลิร์นนิง (e-learning) และรูปแบบดิจิทัล (Digital-learning) โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT) เพื่อรองรับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: กระทรวงฯ.
- กุลกาญจน์ สุวรรณรักษ์. (2556). **การศึกษาผลสัมฤทธิ์และเจตคติทางคณิตศาสตร์ เรื่อง การชั่งและการตวง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการสอนแบบให้รู้คิด (CGI) ที่เน้นทักษะการเชื่อมโยงระหว่างคณิตศาสตร์กับชีวิตประจำวัน**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นพพร คุ่มวง. (2554). **การศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ 4 MAT กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง การบวก ลบ คูณ หารระคน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. ฉะเชิงเทรา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- ปริญญา สองสีดา. (2550). **ผลของการจัดการเรียนการสอนแบบ 4 MAT เรื่องทศนิยมและเศษส่วน ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- โรงเรียนบ้านดงบัง. (2560). **รายงานผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนบ้านดงบัง ปีการศึกษา 2559**. ปราจีนบุรี: โรงเรียนบ้านดงบัง.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2552). **สารานุกรมวิชาชีพครูเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 80 พรรษา**. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา.
- Leon, Linda; Seal, Kala Chand; & Przasnyski, Zbigniew H. (2006, September). **Introducing Captivate Your Students' Minds: Developing Interactive Tutorials to Support the Teaching of Spreadsheet Modeling Skills**. *Informa Transaction Education*. 7(1): 70-87

NBUE069: การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่อง ไฟฟ้าและดาราศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา

A STUDY ON SCIENCE SCHOLASTIC ACHIEVEMENT IN ELECTRICAL AND ASTRONOMY OF SIXTH GRADE STUDENTS THROUGH THE STEM EDUCATION

ศศิณภา เวสส์เซวการ¹ ผศ. ดร. สุนันท์ ศลโกสุม²

¹ นักศึกษามหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่อง ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ในเรื่อง ไฟฟ้าและดาราศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่อง ไฟฟ้าและดาราศาสตร์ ระหว่างก่อนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนพระหฤทัย นนทบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 1 ห้องเรียน มีนักเรียน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา 6 ขั้นตอน จำนวน 10 แผน เวลา 20 ชั่วโมง แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ด้านความรู้ความเข้าใจ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .87 แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .79 และแบบวัดเจตคติต่อวิชาวิทยาศาสตร์ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .85 สถิติที่ใช้เป็น จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าเฉลี่ยโดยใช้สถิติทดสอบที (t-test dependent)

ผลการวิจัย พบว่า

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่อง ไฟฟ้าและดาราศาสตร์ ด้านความรู้ความเข้าใจ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 21.13$) และมีนักเรียนผ่านเกณฑ์ระดับดีตามเกณฑ์ของการศึกษาขั้นพื้นฐานร้อยละ 73.33
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ ด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 87.90$) และมีนักเรียนผ่านเกณฑ์ระดับดีตามเกณฑ์ของการศึกษาขั้นพื้นฐานร้อยละ 86.67
3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่อง ไฟฟ้าและดาราศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้านความรู้ความเข้าใจในทฤษฎีเรื่อง ไฟฟ้าและดาราศาสตร์ หลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษาสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษาสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
5. เจตคติต่อวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษาอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.23$)

Abstract

The purposes of this research were to study on science learning achievement on 'electrical and astronomy' for sixth grade students through the Stem Education, and to compare science learning achievement between before and after learning through the STEM education learning management. The sample of this research consisted of 30 students from a section of sixth grade in second semester, academic year 2017 from Pharaharuthai Nonthaburi school. The instruments were ten lesson plans on 'electrical and astronomy' through the STEM education learning management in 6 steps for 20 hours. learning achievement tests with the reliability equaled .87, students' learning assessment on science process skills with the reliability equaled .79 The statistics used for analyzing data were means, Standard Deviation, and hypothesis testing by t-test dependent.

The research finding revealed that:

1. The students' cognitive learning achievement of science subject on 'electrical and astronomy' of sixth grade students through the STEM education learning management was at a good level ($\bar{X} = 21.13$), and passed the standard criteria of basic education at 73.33 percent.
2. The students' learning achievement on scientific process skills of sixth grade students through the STEM education learning management overall were at an excellent level ($\bar{X} = 87.90$), and passed the standard criteria of basic education at 86.67 percent
3. The students' learning achievement on 'electrical and astronomy' for sixth grade students after learning through the STEM education learning management, the students had higher scores at the statistically significance level .05.
4. The sixth grade students who learned through the STEM education learning management on the scientific process had higher scores at the statistically significance level.05
5. The sixth grade students' attitude towards science after learning through the STEM education learning management was at the excellent level ($\bar{X} = 4.23$).

Keywords: the STEM education, scientific process skills, science learning achievement

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากการประเมินของ PISA (Programmed for International Student Assessment) ซึ่งเป็นโครงการประเมินผลการศึกษาของประเทศสมาชิก OECD (Organization for Economic Cooperation and Development) เพื่อประเมินผลการจัดการศึกษาภาคบังคับ โดยการประเมินความรู้และทักษะในด้านการอ่าน คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ของประชากรอายุ 15 ปี ว่าได้รับการศึกษาเพียงพอสำหรับใช้ในชีวิตรและมีส่วนร่วมในสังคมอนาคตได้ดีเพียงใด ซึ่งรายงานของ PISA ปี ค.ศ. 2015 ผลการประเมินการรู้เรื่องวิทยาศาสตร์ นักเรียนไทยมีคะแนนเฉลี่ย 421 ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของมาตรฐานซึ่งอยู่ที่ 501 และผลการประเมินยังบอกว่่านักเรียนไทย 34% มีความรู้เรื่องวิทยาศาสตร์

ต่ำกว่าระดับพื้นฐาน และมีเพียง 1% เท่านั้นที่รู้วิทยาศาสตร์ในระดับสูง เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศในเอเชียมีจำนวนนักเรียนวิทยาศาสตร์ในระดับสูงมากกว่าประเทศไทย เช่น สิงคโปร์ (23%) ญี่ปุ่น (18%) ฮองกง-จีน (17%) เกาหลี (12%) และ เวียดนาม (8%) ซึ่งประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 54 จาก 70 ประเทศที่เข้าร่วมโครงการ (โครงการ PISA ประเทศไทย สถาบันส่งเสริมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. 2556: 18-19) ผลการประเมินในระดับนานาชาติดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าการจัดการศึกษาของไทยในระดับนานาชาติยังต้องการการพัฒนา ซึ่งยังสอดคล้องกับผลการประเมินในระดับชาติที่ประเมินโดยสำนักทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (สทศ.) ในรอบที่ผ่านมา ปรากฏว่าผลคะแนนสอบโอเน็ตของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 ทั่วประเทศ มีคะแนนเฉลี่ยในวิชาวิทยาศาสตร์ ไม่ถึงร้อยละ 50 เช่นเดิม (สำนักทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ. 2559) ซึ่งแบบทดสอบเหล่านี้เป็นแบบทดสอบที่เน้นด้านการคิดวิเคราะห์ ไม่ใช่เพียงทดสอบวัดความรู้ความจำ ผลการทดสอบเหล่านี้สะท้อนให้เห็นว่าการศึกษาของไทยควรพัฒนาในด้านการสอนที่สามารถให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์และคิดสร้างสรรค์ แก้ปัญหาค้นคว้าความรู้ได้ด้วยตนเอง

ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผลการประเมินในระดับชาติ ผู้สอนต้องปรับเปลี่ยนวิธีการสอนให้เป็นการสอนที่สร้างสรรค์ และสร้างผู้เรียนให้เป็นผู้ใฝ่รู้และสามารถสร้างความรู้ได้ด้วยตนเอง ระบบการศึกษาในหลายประเทศได้พัฒนาหลักสูตรการศึกษาที่เน้นสร้างกระบวนการเรียนรู้ที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ซึ่งเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้และความคิดสร้างสรรค์เพื่อสร้างสรรค์นวัตกรรม เพื่อส่งเสริมการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ยั่งยืนในอนาคต อันเป็นที่มาของทิศทางในการจัดการศึกษาใหม่ที่เน้นกระบวนการเรียนรู้สำคัญกว่าความรู้ แนวทางการจัดการเรียนรู้ที่กำลังได้รับความสนใจกันอย่างมากในศตวรรษที่ 21 เป็นแนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่มีการบูรณาการเนื้อหาและทักษะด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ และเทคโนโลยี ซึ่งรวมเรียกว่า “สะเต็มศึกษา” (STEM education) (พรทิพย์ ศิริภทราชย์. 2556; มนตรี จุฬาวฒนทล. 2556; รัชพล ธนานุวงศ์. 2556; Breiner; et al. 2012; O'Neil; et al. 2012) โดยการจัดการเรียนการสอนสะเต็มศึกษานี้ ล้วนแต่เป็นวิชาที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีความรู้ความสามารถที่จะดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพในศตวรรษที่ 21 ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีความเป็นโลกาภิวัตน์ สังคมตั้งอยู่บนฐานของความรู้ และเต็มไปด้วยเทคโนโลยีที่นับวันยิ่งเจริญก้าวหน้าขึ้นไป (รัชพล ธนานุวงศ์. 2556: 50) เพราะอดีตที่ผ่านมา การเรียนวิทยาศาสตร์ วิชาคณิตศาสตร์ และวิชาเทคโนโลยี เป็นการเรียนรู้ที่แยกออกจากกันอย่างอิสระไม่สามารถรวมเป็นเนื้อเดียวกันได้ จึงได้มีการนำทักษะกระบวนการทางวิศวกรรมศาสตร์ “E” เข้ามาบูรณาการสู่การเรียนรู้ การสอนส่งผลทำให้การเรียนรู้เนื้อหาในวิชาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยี มีความน่าสนใจและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ผู้เรียนยังได้ฝึกฝนทักษะการสืบเสาะหาความรู้ โดยใช้ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และทักษะกระบวนการคิด การออกแบบ การแก้ปัญหา การให้เหตุผลต่างๆ ทางเทคโนโลยีและวิศวกรรมมาบูรณาการร่วมด้วย (สุพรรณิ ชาญประเสริฐ. 2557: 4) สะเต็มศึกษานั้นจะช่วยพลิกโฉมการเรียนวิทยาศาสตร์ ไม่ว่าจะเป็นวิชาฟิสิกส์ เคมี ชีววิทยา รวมถึงวิชาคณิตศาสตร์ และวิศวกรรมศาสตร์ เน้นการบูรณาการเรียนรู้อันนำไปใช้และฝึกคิดเพื่อแก้ไขปัญหาด้วยกระบวนการใหม่ๆ ไม่ใช่เรียนแบบเน้นท่องจำหรือเรียนเพื่อนำไปใช้สอบเท่านั้น ซึ่งการเรียนสะเต็มศึกษานั้นจะเน้นการลงมือปฏิบัติจริง (มนตรี จุฬาวฒนทล. 2556: 16) การจัดการเรียนการสอนแบบสะเต็มศึกษาจึงเป็นรูปแบบการจัดการศึกษาที่ตอบสนองต่อการเตรียมคนไทยรุ่นใหม่ในศตวรรษที่ 21 ธรรมชาติของทั้ง 4 วิชาที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้และความสามารถที่จะดำรงชีวิตได้ดีและมีคุณภาพในโลกของศตวรรษที่ 21 ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีความเป็นโลกาภิวัตน์ที่ตั้งอยู่บนฐานความรู้ และเต็มไปด้วยความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี อีกทั้งยังเป็นวิชาที่มีความสำคัญกับการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจการพัฒนาคุณภาพชีวิตและความมั่งคั่งของประเทศได้ (พรทิพย์ ศิริภทราชย์. 2556: 49)

จากแนวคิดที่ต้องพัฒนาให้ผู้เรียนได้มีความรู้ มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดแก้ปัญหาได้ เป็นคนไทยรุ่นใหม่ในศตวรรษที่ 21 มีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี สามารถคิดอย่างมีวิจารณญาณและสังเคราะห์งานใหม่ๆ ได้ จึงนำการจัดการเรียนการสอนแบบสะเต็มศึกษามาปรับใช้ในการเรียนวิทยาศาสตร์ในเรื่อง ไฟฟ้าและดาราศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อได้พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และเจตคติต่อวิชาวิทยาศาสตร์

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่อง ไฟฟ้าและดาราศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่อง ไฟฟ้าและดาราศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างก่อนและหลังเรียน จากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา

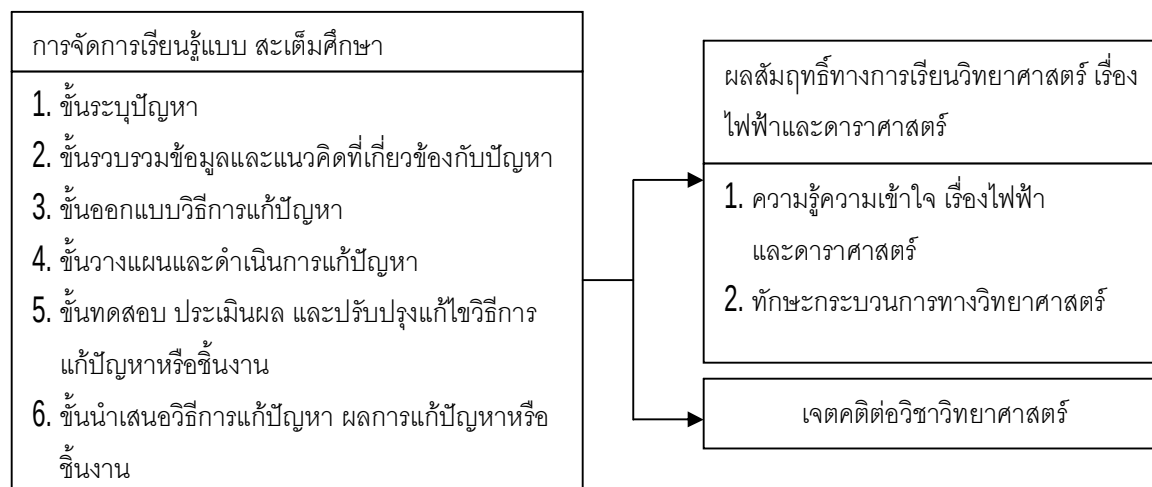
สมมติฐานในการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่อง ไฟฟ้าและดาราศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนพระหฤทัยนทบุรี ด้านความรู้ความเข้าใจในทฤษฎีเรื่อง ไฟฟ้าและดาราศาสตร์ และด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ผ่านเกณฑ์ระดับดีตามเกณฑ์ของการศึกษาขั้นพื้นฐานร้อยละ 80 ของนักเรียน
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่อง ไฟฟ้าและดาราศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนพระหฤทัยนทบุรี ด้านความรู้ความเข้าใจในทฤษฎีเรื่อง ไฟฟ้าและดาราศาสตร์ หลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษาสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนพระหฤทัยนทบุรี หลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษาสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนพระหฤทัยนทบุรีมีเจตคติต่อวิชาวิทยาศาสตร์ หลังการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษาอยู่ในระดับดี

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนได้รับการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิทยาศาสตร์ จากการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สะเต็มศึกษา
2. ได้แนวทางในการจัดการเรียนการสอนแบบสะเต็มศึกษาและสามารถประยุกต์วิธีการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษากับการสอนสำหรับครู
3. ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องได้ข้อมูลเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์

กรอบแนวคิด

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนพระหฤทัยนนทบุรี 9 ห้องเรียน จำนวน 302 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนพระหฤทัยนนทบุรี 1 ห้อง จำนวน 30 คน ที่ได้จากการสุ่มอย่างง่าย

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่ การจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM education)

3.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่

3.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่อง ไฟฟ้า และ ดาราศาสตร์ ด้านความรู้ความเข้าใจในเรื่อง ไฟฟ้า และ ดาราศาสตร์

3.2.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ ด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์

3.2.3 เจตคติต่อวิชาวิทยาศาสตร์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสะเต็มศึกษาเรื่อง ไฟฟ้าและดาราศาสตร์ มีการสอน 6 ขั้นตอน จำนวน 10 แผน เวลา 20 ชั่วโมง ค่าดัชนีความเหมาะสมได้เท่ากับ .91

2. แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ด้านความรู้ความเข้าใจ เรื่อง ไฟฟ้าและดาราศาสตร์ แบบปรนัย 30 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .87

3. แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ 13 ทักษะ แบบ
อัตรัย 12 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .79

4. แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ด้านเจตคติต่อวิชาวิทยาศาสตร์ แบบสอบถาม 5 ด้าน 30
ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .85

แบบแผนการทดลอง

O1 X O2

เมื่อ O1 คือ การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ก่อนที่จะทำการทดลอง (Pre-test)

X คือ การใช้การจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา

O2 คือ การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์หลังจากที่ทำการทดลอง (Post-test)

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินการทดลอง ดังนี้

1. ทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์และ
แบบทดสอบทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์

2. ดำเนินการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา โดยมีระยะเวลาในการ
ดำเนินการทดลองดังนี้ ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 เป็นเวลา 10 สัปดาห์
สัปดาห์ละ 2 คาบ รวม 20 คาบ

3. ทำการทดสอบหลังการเรียน (Post-test) ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์
แบบทดสอบทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ และแบบวัดเจตคติต่อวิชาวิทยาศาสตร์

4. นำผลคะแนนจากการตรวจทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ ทักษะกระบวนการ
ทางวิทยาศาสตร์ เจตคติต่อวิชาวิทยาศาสตร์ แล้วนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้วิธีการทางสถิติเพื่อทดสอบ
สมมติฐาน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่อง ไฟฟ้าและดาราศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา ทำโดยการวิเคราะห์สถิติ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน

2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่อง ไฟฟ้าและดาราศาสตร์ ของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างก่อนและหลังเรียน ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา โดยการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย
ใช้สถิติทดสอบที (t-test dependent)

3. การศึกษาเจตคติต่อวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการจัดการเรียนรู้แบบ
สะเต็มศึกษา ทำโดยวิเคราะห์สถิติ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษา

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่อง ไฟฟ้าและดาราศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา นำเสนอผลด้านความรู้ความเข้าใจ ทักษะกระบวนการวิทยาศาสตร์ และเจตคติต่อวิชาวิทยาศาสตร์

การจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่องไฟฟ้าและดาราศาสตร์ ดังแสดงในตาราง 1-3

ตาราง 1 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ ด้านความรู้ความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา

เกณฑ์	ระดับ	คะแนน	จำนวน (คน)	ร้อยละ	$\bar{X}$	S.D.
80-100	ดีเยี่ยม	24-30	6	20.00	24.83	0.98
75-79	ดีมาก	22-23	9	30.00	22.14	0.38
70-74	ดี	21	7	23.33	21.00	0.00
65-69	ค่อนข้างดี	19-20	3	10.00	19.33	0.58
60-64	ปานกลาง	18	1	3.33	18.00	0.00
55-59	พอใช้	16-17	2	6.67	16.50	0.70
50-54	ผ่านเกณฑ์	15	1	3.33	15.00	0.00
ต่ำกว่า 50	ไม่ผ่านเกณฑ์	ต่ำกว่า 15	1	3.33	14.00	0.00
รวม	ดี		30	100	21.13	2.90

จากตาราง 1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ ด้านความรู้ความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 21.13$) และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ด้านความรู้ความเข้าใจ มีนักเรียนได้ระดับดีเยี่ยม จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 20 อยู่ในระดับดีมาก 9 คน คิดเป็นร้อยละ 30 อยู่ในระดับดี 7 คน คิดเป็นร้อยละ 23.33

ตาราง 2 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ ด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา

เกณฑ์	ระดับ	คะแนน	จำนวน (คน)	ร้อยละ	$\bar{X}$	S.D.
80-100	ดีมาก	52-65	21	70.00	82.77	4.91
70-79	ดี	45-53	5	16.67	75.40	3.28
60-69	ปานกลาง	39-44	4	13.33	65.00	2.83
50-59	ผ่านเกณฑ์	32-38	-	-	-	-
รวม	ดีมาก		30	100	21.13	2.90

จากตาราง 2 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ ด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 87.90$) และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ มีนักเรียนได้ระดับดีมาก จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 70 อยู่ในระดับดี 5 คน คิดเป็นร้อยละ 16.67

ตาราง 3 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ ด้านเจตคติต่อวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา

ด้าน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน	4.13	0.87	ดีมาก
2. ด้านสื่อการสอน	4.11	0.89	ดีมาก
3. ด้านเนื้อหา	4.33	0.80	ดีมาก
4. ด้านผู้สอน	4.29	1.03	ดีมาก
5. ด้านการนำความรู้ไปใช้	4.32	0.79	ดีมาก
รวม	4.23	0.81	ดีมาก

จากตาราง 3 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ ด้านเจตคติต่อวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.23$) และทุกด้านของเจตคติอยู่ในระดับดีมาก

ส่วนที่ 2 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่อง ไฟฟ้าและดาราศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างก่อนและหลังเรียน จากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา

การจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่อง ไฟฟ้าและดาราศาสตร์ เปรียบเทียบก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา ดังแสดงในตาราง 4-5

ตาราง 4 เปรียบเทียบ ค่าเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ ด้านความรู้ความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังจากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา

ระยะเวลา	$\bar{X}$	S.D.	df	t-test	p-value
ก่อนเรียน	13.63	3.51	29	13.475	.000
หลังเรียน	21.13	2.90			

จากตาราง 4 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ ด้านความรู้ความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา ภายหลังการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา หลังเรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 ($t = 13.475$) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยที่ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่อง ไฟฟ้าและดาราศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนพระหฤทัยนันทบุรี ด้านความรู้ความเข้าใจในทฤษฎีเรื่อง ไฟฟ้าและดาราศาสตร์ หลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษาสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 5 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ ด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังจากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา

ระยะเวลา	$\bar{X}$	S.D.	df	t-test	p-value
ก่อนเรียน	39.96	10.28	29	6.87	.000
หลังเรียน	53.03	6.51			

จากตาราง 5 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ ด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา ภายหลังการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา หลังเรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 ($t = 6.87$) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยที่ว่า ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนพระหฤทัยนันทบุรี หลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษาสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา จากการศึกษาค้นคว้าสามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่อง ไฟฟ้าและดาราศาสตร์ ด้านความรู้ความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 21.13 เป็นคะแนนที่อยู่ในระดับดี และมีนักเรียนผ่านเกณฑ์ที่ระดับดีขึ้นไป ร้อยละ 73.33 ของนักเรียนทั้งหมด ซึ่งไม่ตรงกับสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่อง ไฟฟ้าและดาราศาสตร์ ด้านความรู้ความเข้าใจที่สร้างขึ้นนั้น เป็นแบบทดสอบที่เน้นการคิดวิเคราะห์ ซึ่งสอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษาในขั้นตอนการออกแบบวิธีการแก้ปัญหาที่ผู้เรียนต้องทำการคิดวิเคราะห์ปัญหาและวิธีการแก้ปัญหาเอง โดยในการทำกิจกรรมนั้นได้ทำกิจกรรมเป็นกลุ่มเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนได้ร่วมทำงานกลุ่มด้วยตนเอง โดยจัดกิจกรรมต่างๆ ให้หลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการทำงานด้วยกัน (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. 2559: 8) แต่เนื่องจากการจัดสภาพการเรียนการสอนจริงนั้นแต่ละกลุ่มจะมีผู้เรียนจำนวน 5 คนทำให้ผู้เรียนบางคนไม่ได้มีส่วนร่วมในการออกแบบวิธีการแก้ปัญหาอย่างเต็มที่ ทำให้ไม่ได้ฝึกฝนการคิดวิเคราะห์เท่าที่ควร ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในด้านความรู้ความเข้าใจ และเนื่องจากเป็นช่วงวัยที่ยังไม่ได้แบ่ง

สายการเรียนอย่างชัดเจน ผู้เรียนยังต้องเรียนทุกสาระวิชา ยังไม่ได้เรียนในสายที่ตนเองถนัด จึงอาจมีทั้งผู้เรียนที่ชอบวิทยาศาสตร์และไม่ชอบวิทยาศาสตร์ส่งผลต่อความสนใจในการเรียนที่ไม่มากเท่าที่ควร ทั้งหมดนี้ จึงเป็นส่วนที่ทำให้มีผู้เรียนที่ได้คะแนนในระดับดีไม่ถึงร้อยละ 80 ตามสมมติฐานที่ได้กำหนดไว้

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ ด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 87.90 อยู่ในระดับดีมาก เนื่องมาจากกิจกรรมการเรียนรู้สะเต็มศึกษาเป็นการเรียนรู้ที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้และการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เพื่อกำหนดกรอบหรือขอบเขตเพื่อศึกษาและหาแนวทางในการแก้ปัญหา โดยใช้ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์ มาช่วยแก้ปัญหา มีการสะท้อนความคิดจากประสบการณ์โดยตรงของนักเรียนและรวมทั้งมีการใช้สื่อ เทคโนโลยีเข้าร่วม จนนำไปสู่โครงการเพื่อสร้างสิ่งประดิษฐ์ขึ้นใช้แก้ปัญหาในที่สุด และมีการบูรณาการ สื่อเทคโนโลยี เข้ามาใช้ในการจัดการสอนเพื่อให้นักเรียนเข้าถึงแหล่งข้อมูลได้ทันที (รักษพล ธนานุวงศ์, 2556ก; พรทิพย์ ศิริภัทราชัย, 2556; มนตรี จุฬาวฒนทล, 2556; Breiner; et al. 2012; O'Neil; et al. 2012) และเป็นการจัดการเรียนรู้ที่นักเรียนจะได้ทำกิจกรรมเพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจและฝึกทักษะด้านวิทยาศาสตร์ (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2559: 8) ผู้เรียนได้ฝึกฝนทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์เพื่อนำไปใช้ในขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษาในทุกขั้นตอน จึงทำให้ผู้เรียนมีทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ที่ดี สอดคล้องกับงานวิจัยของสิริวรรณ ใจกระเสน (2554) ที่กล่าวว่า กิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเองสามารถส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ที่สูงขึ้น ซึ่งเมื่อผู้เรียนแยกในแต่ละทักษะพบว่าผู้เรียนมีทักษะอยู่ในระดับดีมาก ยกเว้นทักษะการใช้ตัวเลข อยู่ในระดับดี ซึ่งอาจเป็นเพราะว่าในส่วนของการบูรณาการสารคดีศาสตร์ (Mathematical, M) ยังน้อยเกินไป และทักษะการหาสเปส ทักษะการจัดจำแนก และทักษะการจัดกระทำข้อมูลอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งอาจเป็นเพราะว่าในขั้นตอนการแก้ปัญหา และขั้นตอนวางแผนและดำเนินการแก้ปัญหานั้น ผู้เรียนบางคนอาจมีส่วนร่วมในการคิดการทำไม่มาก ทำให้ไม่ได้ฝึกฝนทักษะเหล่านั้นเท่าที่ควร

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่อง ไฟฟ้าและดาราศาสตร์ ด้านความรู้ความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา พบว่า นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษานั้นเป็นการสร้างความเข้าใจทฤษฎีหรือกฎเหล่านั้นผ่านการปฏิบัติให้เห็นจริงควบคู่กับการพัฒนาทักษะการคิด ตั้งคำถาม แก้ปัญหาและการหาข้อมูลและวิเคราะห์ข้อค้นพบใหม่ๆ พร้อมทั้งสามารถนำข้อค้นพบนั้นไปใช้หรือบูรณาการกับชีวิตประจำวันได้ การจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษาส่งผลให้ผู้เรียนมีทักษะการวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ แก้ปัญหาในชีวิตจริงและสร้างนวัตกรรมที่ใช้สะเต็มเป็นพื้นฐาน ผู้เรียนเรียนรู้อย่างมีความสุขและมองเห็นเส้นทางการประกอบอาชีพในอนาคต และมีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยีสูงขึ้น (ศูนย์สะเต็มศึกษาแห่งชาติ สสวท. 2559) และยังสอดคล้องงานวิจัยของ นัสนรินทร์ บือชา (2557) ที่พบว่า การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสะเต็มศึกษา (STEM Education) มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชีววิทยา นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชีววิทยาความสามารถในการแก้ปัญหาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ระดับ .01

และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ ด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา พบว่า นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากการจัดการเรียนรู้ตามแนวสะเต็มศึกษาส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะสำคัญในศตวรรษที่ 21 โดยในขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา

ทุกขั้นตอนจะต้องใช้ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์เข้ามาช่วยในการทำงาน เริ่มจาก 1) ขั้นระบุปัญหา การระบุปัญหาหรือสถานการณ์เพื่อให้นักเรียนวิเคราะห์ถึง ประเด็นปัญหาหรือความต้องการ รวมทั้งเงื่อนไขต่างๆ จากข้อมูลหรือสถานการณ์ที่กำหนดให้ 2) ขั้นรวบรวมข้อมูลและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับปัญหา เป็นขั้นที่นักเรียนต้องรวบรวมข้อมูลต่างๆ ที่จำเป็นสำหรับการแก้ไขปัญหาหรือ สถานการณ์ตามเงื่อนไขที่กำหนด โดยวิเคราะห์ว่าจะใช้ความรู้ในเรื่องใดบ้างในการแก้ไขปัญหาและต้องสรุปองค์ความรู้ที่จะใช้ในการแก้ปัญหา ใน 2 ขั้นตอนนี้ต้องอาศัยทั้งทักษะการสังเกต ทักษะการลงความคิดเห็น ทักษะการพยากรณ์ ทักษะการตั้งสมมติฐาน 3) ขั้นตอนออกแบบวิธีการแก้ปัญหา ออกแบบชิ้นงาน นักเรียนช่วยกันระดมความคิด วางแผนและวาดรูปแสดง ชิ้นงานที่ออกแบบไว้ ซึ่งการที่นักเรียนสามารถวาดรูปออกแบบชิ้นงานออกมาได้จะแสดงถึงได้ผ่าน กระบวนการคิดเป็นลำดับขั้นมาก่อนแล้ว เพื่อนำไปสู่การสร้างชิ้นงานและปฏิบัติจริง ต้องใช้ทักษะการหาสเปส ทักษะการกำหนดและควบคุมตัวแปร ทักษะการกำหนดนิยาม 4) ขั้นวางแผนและดำเนินการแก้ปัญหา ขั้นนี้ นักเรียนต้องทำการวางแผนการทดลองและวิธีแก้ปัญหา จึงต้องใช้ทักษะการทดลอง 5) ขั้นทดสอบ ประเมินผล และปรับปรุงแก้ไขวิธีการแก้ปัญหาหรือชิ้นงาน นักเรียนต้องทำการทดลองตามที่นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันออกแบบไว้ และนักเรียนจะต้องบันทึก ข้อมูลทุกอย่างที่ได้เพื่อนำไปพิจารณาผลการทดลองและปรับปรุงแก้ไข จะต้องใช้ทักษะการจัดกระทำข้อมูล ทักษะการสรุปผลการทดลอง ทักษะการจัดจำแนก ทักษะการวัด ทักษะการใช้ตัวเลข 6) ขั้นนำเสนอวิธีการแก้ปัญหา ผลการแก้ปัญหาหรือชิ้นงาน พร้อมทั้งบอกปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการทดลองและ บอกวิธีในการปรับปรุงแก้ไขหากยังไม่สามารถแก้ปัญหาตามเงื่อนไข หรืออาจแก้ปัญหาได้ตามเงื่อนไขแล้ว แต่ต้องการปรับปรุงให้ดีขึ้นพร้อมทั้งอธิบายและเหตุผลประกอบด้วย ด้วยเหตุผลและกิจกรรมการเรียนรู้การทดลองดังกล่าวข้างต้น การจัดการเรียนรู้สะเต็มศึกษา จึงทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ สูงกว่าก่อนเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ พลศักดิ์ แสงพรมศรี (2558) พบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้สะเต็ม มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นบูรณาการ สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. นักเรียนมีเจตคติต่อวิชาวิทยาศาสตร์ หลังได้รับการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา อยู่ในระดับดีมาก เนื่องจากในการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษานั้น ผู้สอนได้มีบทบาทเป็นเพียงผู้กระตุ้นและอำนวยความสะดวก โดยผู้สอนต้องจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่ตื่นเต้น น่าสนใจ สนุกสนาน มีชีวิตชีวา เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนากระบวนการคิดและการแก้ปัญหาในสถานการณ์จริง ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวสะเต็มศึกษาที่ท้าทายความรู้ความสามารถ กระบวนการคิดและการแก้ปัญหาของผู้เรียน โดยใช้สถานการณ์ที่เป็นปัญหาในโลกปัจจุบัน และจัดกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง (จรัส อินทลาภาพร; และคณะ. 2558: 64-65) ทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจอยากคิดอยากลงมือทำเพื่อค้นหาคำตอบด้วยตนเอง นักเรียนสามารถเรียนรู้ตามความสนใจของตนเอง ย่อมทำให้เกิดเจตคติที่ดีต่อวิชาที่เรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ นัสรินทร์ บือชา (2557) พบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสะเต็มศึกษามีนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสะเต็มศึกษา อยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนและการศึกษาค้นคว้าในครั้งต่อไป ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ครูผู้สอนควรจัดกลุ่มให้มีขนาดผู้เรียนไม่เกิน 4 คน เพื่อให้ผู้เรียนทุกคนได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม ได้ร่วมมือกันในทุกขั้นตอนต่างๆ ของการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษาอย่างเต็มที่
2. ครูผู้สอนปรับเปลี่ยนกลุ่มนักเรียนทุกครั้งที่ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจมากขึ้น ไม่เกิดความเบื่อหน่ายในขณะการจัดการเรียนรู้ และให้ผู้เรียนที่อยู่ในระดับอ่อนได้อยู่กับผู้เรียนในระดับดีเพื่อให้เกิดการช่วยเหลือแลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน
3. ควรมีการศึกษาสภาพห้องเรียนที่จะใช้จัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับกิจกรรมใน แผนการจัดการเรียนการสอน จัดเตรียมพื้นที่ให้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน เช่น ลักษณะการจัดวางโต๊ะเรียน เก้าอี้ ที่ให้ผู้เรียนทุกคนทำกิจกรรมและมองเห็นสภาพการจัดการเรียนรู้ในห้องได้อย่างทั่วถึง
4. ควรเพิ่มเติมสาระวิชาอื่นเข้าในการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มแต่ละเรื่องให้มากขึ้น เช่น สาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางด้านทักษะการใช้ตัวเลข
5. ควรจัดหาสื่อและอุปกรณ์การสอน เพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการคิด ออกแบบ วางแผนตามขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษาอย่างเต็มที่
6. ควรจัดแบ่งเวลาในแต่ละขั้นตอนให้เหมาะสม โดยในขั้นตอนที่ใช้ทักษะกระบวนการวิทยาศาสตร์ที่ง่าย เช่น ทักษะการสังเกต อาจจัดแบ่งเวลาให้ลดลงและเพิ่มเวลาในขั้นตอนที่ต้องใช้ทักษะกระบวนการวิทยาศาสตร์ขั้นสูง เช่น ทักษะการหาสาเหตุ ทักษะการจัดกระทำและสื่อความหมายข้อมูล ในขั้นตอนการออกแบบ เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนทักษะเหล่านี้เพิ่มขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

1. ควรศึกษาการฝึกทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ที่สอดคล้องกับแต่ละขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา
2. ควรมีการศึกษาและพัฒนาเกี่ยวกับสื่อการสอนที่เหมาะสมกับการใช้ในการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- จำรัส อินทลาภาพร; และคณะ. (2558). การศึกษาแนวทางการจัดการเรียนรู้ตามแนวสะเต็มศึกษาสำหรับผู้เรียนระดับประถมศึกษา. วารสารวิชาการ Veridian E-Journal. 8(1): 61-73.
- นัสนรินทร์ ปือชา. (2557). ผลการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสะเต็มศึกษา (STEM Education) ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชีววิทยา ความสามารถในการแก้ปัญหาและความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. สงขลา: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- พรทิพย์ ศิริภักทราชัย. (2556). STEM Educationกับการพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21. วารสารนักบริหาร. 2(2): 49-56.
- มนตรี จุฬาวัดนทล. (2556). สะเต็มศึกษาประเทศไทยและทูตสะเต็ม(STEM Education Thailand and STEM Ambassadors). สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.). 42(185): 14-18.
- รัชพล ธนานุวงศ์. (2556). รายงานสรุปการประชุมเชิงปฏิบัติการ STEM Education. สืบค้นเมื่อ 15 มีนาคม 2560, จาก <http://www.slideshare.net/focusphysics/stem-workshopsummary>.

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). สรุปผลการวิจัย PISA 2015. สืบค้นเมื่อ 16 สิงหาคม 2560, จาก <http://pisathailand.ipst.ac.th/pisa/reports/pisa2015summaryreport>.

สำนักทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ. (2560). ตารางสรุปผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2559. สืบค้นเมื่อ 16 สิงหาคม 2560, จาก http://www.newonetestresult.niets.or.th/AnnouncementWeb/PDF/SummaryONETM6_2559.pdf.

สิริวรรณ ไจกระเสน. (2554). การพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ โดยใช้เกมวิทยาศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหนองบัว จังหวัดลำพูน. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

สุพรรณี ชาญประเสริฐ. (2557). สะเต็มศึกษากับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21. สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.). 42(186): 3-5.

Breiner, J. M.; et al. (2012). What is STEM? A Discussion about Conceptions of STEM in Education and Partnerships. School Science and Mathematics. 112(1): 3-11.

O'Neil, T. L.; et al. (2012). Teaching STEM Means Teacher Learning. Phi Delta Kappan. 94(1): 36-40.

NBUE070: การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง คอมพิวเตอร์และสารสนเทศ ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนคณาภิรต จังหวัดเพชรบุรี โดยการสอนแบบการเสริมสร้าง
แรงจูงใจ

A STUDY OF LEARNING ACHIEVEMENT ON 'COMPUTER AND INFORMATION' OF GRADE 7
STUDENTS FROM KONGKARAM SCHOOL IN PHETCHABURI PROVINCE BY USING THE
MOTIVATION TEACHING METHOD

กิริติ จันทรสุนทร¹ ดร.เบญจรัตน์ ราชฉวาง²

¹ นักศึกษาด้านหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง คอมพิวเตอร์และสารสนเทศ 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง คอมพิวเตอร์และสารสนเทศ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนคณาภิรต จังหวัดเพชรบุรี โดยการสอนแบบการเสริมสร้างแรงจูงใจ และ 3) ศึกษาความคิดเห็นของการสอนแบบการเสริมสร้างแรงจูงใจ เรื่อง คอมพิวเตอร์และสารสนเทศ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนคณาภิรต จังหวัดเพชรบุรี โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 47 คน โรงเรียนคณาภิรต จังหวัดเพชรบุรี ได้มาจากการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แผนการจัดการเรียนรู้วิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เรื่อง คอมพิวเตอร์และสารสนเทศ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง คอมพิวเตอร์และสารสนเทศ แบบสอบถามความคิดเห็นการสอนแบบการเสริมสร้างแรงจูงใจ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่า t-test แบบ Dependent samples

ผลการศึกษาวิจัย ดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง คอมพิวเตอร์และสารสนเทศ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนคณาภิรต จังหวัดเพชรบุรี โดยการสอนแบบการเสริมสร้างแรงจูงใจ อยู่ในระดับดีเยี่ยม ตามเกณฑ์ร้อยละ 80 พบว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยรวมก่อนเรียน เท่ากับ 13.13 คิดเป็น ร้อยละ 32.82 หลังเรียน เท่ากับ 32.48 คิดเป็นร้อยละ 81.20

2. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง คอมพิวเตอร์และสารสนเทศ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการสอนแบบการเสริมสร้างแรงจูงใจ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ความคิดเห็นของการสอนแบบการเสริมสร้างแรงจูงใจ เรื่อง คอมพิวเตอร์และสารสนเทศ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนคณาภิรต จังหวัดเพชรบุรี พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นโดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.56 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับมากที่สุด คือ นักเรียนเรียนอย่างมีความสุข เมื่อได้รับคำชมเชยจากครู มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.91

คำสำคัญ: ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน, คอมพิวเตอร์และสารสนเทศ, การเสริมสร้างแรงจูงใจ

Abstract

The purposes of this study were 1) to examine the learning achievement on Computer and Information 2) to compare the learning achievement on 'Computer and Information' of grade 7 students from Kongkaram school in Phetchaburi Province by using the motivation teaching method and 3) to examine the opinion of motivation teaching method on 'Computer and Information' of grade 7 students from Kongkaram school in Phetchaburi Province. The sample of this study was a section of 47 grade 7 students from Kongkaram school by Simple Random Sampling. The instruments used in this study were lesson plans, students' learning achievement test and questionnaire on the statistic used for data analysis were percentage, means, standard deviation. The research used the statistic t-test dependent sample.

The results of the research were as the following:

1. The students' learning achievement on 'Computer and Information' of grade 7 students in first semester of academic year 2017 from Kongkaram school in Phetchaburi province by using motivation teaching method is at an excellent level on the criteria of 80 percent. The average pre-test score of the student is 13.13 (32.82%) the post-test score of the students is 32.48 (81.20%).
2. Comparing the students' learning achievement on 'Computer and Information' of grade 7 students by using motivation teaching method is higher with the statistically significance level at .05.
3. The students' opinion of the motivation teaching method on 'Computer and Information' of grade 7 students in the first semester from Kongkaram school in Phetchaburi province show that the overview opinion of the students is in the highest on the average of 4.56. When considering each item, the highest score is the happiness of the students after having admiring words from teacher. It is on the average of 4.91.

Keywords: Learning Achievement, Computer and Information, Motivation Teaching Method

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สังคมโลกในยุคไร้พรมแดนมีความก้าวหน้าอย่างรวดเร็วในการพัฒนาทรัพยากรบุคคลให้มีความรู้ทัดเทียมประเทศอื่น การพัฒนาความรู้ความสามารถทางการศึกษา และสร้างประสบการณ์ในการเรียนรู้ให้เยาวชนโดยเฉพาะ การศึกษาด้านคอมพิวเตอร์และสารสนเทศ มีบทบาทที่สำคัญยิ่งในสังคมโลกปัจจุบันและอนาคต เพราะคอมพิวเตอร์และสารสนเทศ ได้มีบทบาทสำคัญต่อการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ในชีวิตประจำวัน จากข้อมูลของกระทรวงศึกษาธิการ ธีรเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์ (2559: ออนไลน์) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ กล่าวปาฐกถาพิเศษ เรื่อง Education Reform & Entrance 4.0 งานมหกรรมการศึกษา Think Beyond 4.0 กล่าวว่า การศึกษาในยุค Thailand 4.0 มีความหมายมากกว่าการเตรียมความพร้อมของคน หรือให้ความรู้กับคนเท่านั้น แต่เป็นการเตรียมมนุษย์ให้เป็นมนุษย์ กล่าวคือ นอกจากให้ความรู้แล้วต้องทำให้เขาเป็นคนที่รักที่จะเรียน มีคุณธรรม และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ นั่นก็

คือการสร้างคนให้มีทักษะในศตวรรษที่ 21 โดยเน้นทักษะในการคิดวิเคราะห์เป็นหลักในการพัฒนาประเทศให้มีความทันสมัยมากขึ้นและต้องผลิตนวัตกรรมใหม่ๆ เพื่อเป็นฐานในการพัฒนาประเทศและต้องสามารถติดต่อสื่อสารกับนานาชาติได้ด้วย

การจัดการศึกษา โดยใช้คอมพิวเตอร์และสารสนเทศในโรงเรียน ต้องมีการส่งเสริมให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้ที่จะพัฒนาการเรียนให้เต็มตามศักยภาพ การจัดการเรียนการสอนที่สนองต่อหลักสูตร โดยให้นักเรียนได้ทำการเรียนรู้ในรูปแบบการเสริมสร้างแรงจูงใจด้วยกิจกรรมต่างๆ การใช้สื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัย ครูเอื้อความรู้ บูรณาการความรู้จากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาเป็นแหล่งในการเรียนรู้ ด้วยการกระตุ้นให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้ และต้องการผลสัมฤทธิ์ตามความปรารถนา ด้วยความตั้งใจ อดทน เมื่อได้สิ่งที่ตนต้องการหรือพอใจ โดยเฉพาะความก้าวหน้าในการเรียนที่ได้รับการเสริมแรงด้วยคำชม ด้วยรางวัลที่ได้จากการเรียนในชั้นเรียน ดังนั้น การสอนแบบการเสริมสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ เรื่อง คอมพิวเตอร์และสารสนเทศ วิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ที่สามารถใช้แก้ปัญหา สร้างงาน สร้างความบันเทิง ติดต่อสื่อสาร ค้นหาข้อมูล

การจัดการศึกษาในช่วงเวลาที่ผ่านมาได้มีการพัฒนาการศึกษา โดยใช้คอมพิวเตอร์และสารสนเทศในโรงเรียนให้กับบุคลากรทุกฝ่าย ที่เกิดจากการเรียนรู้อย่างเป็นระบบด้วยการใช้เทคโนโลยีเป็นสื่อทางการศึกษาที่สำคัญที่จะนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน จึงต้องมีการส่งเสริมให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้ที่จะพัฒนาการเรียนให้เต็มตามศักยภาพ กระทรวงศึกษาธิการ (2551: 3-4) ได้กล่าวถึง หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ที่มุ่งพัฒนานักเรียนให้เป็นคนที่มีสมรรถนะและสมดุลทั้งทางด้านจิตใจ ร่างกาย สติปัญญา อารมณ์และสังคม โดยเน้นการพัฒนาความรู้ ความสามารถด้านวิชาการ วิชาการงาน และวิชาชีวิต เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข พึ่งตนเองได้ อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างสร้างสรรค์ ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนที่สนองต่อหลักสูตร โดยให้นักเรียนได้ทำการเรียนรู้ในรูปแบบการเสริมสร้างแรงจูงใจด้วยกิจกรรมต่างๆ การใช้สื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัย นั่นก็คือ การจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ

การปฏิรูปการเรียนรู้ต้องมีความเท่าเทียมกันและการมีโอกาสมิใช่พอต่อทุกคนในการเรียนที่มีการเปลี่ยนแปลงของโลกในอนาคตที่ชัดเจน ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2558: 84) กล่าวถึง โลกในอนาคตจะถูกกำหนดโดยเทคโนโลยี (Technologicalization) ซึ่งการเข้าถึงความรู้ในระบบคอมพิวเตอร์ย่อมส่งผลต่อเทคโนโลยีในการแข่งขันที่จะนำไปสู่ระบบโลกาภิวัตน์ และ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2552: 198) กล่าวถึง การเรียนรู้และการดำเนินชีวิต จำเป็นที่ต้องอาศัยความรู้ในด้านคอมพิวเตอร์เป็นพื้นฐาน การมีทักษะที่เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ การติดต่อสื่อสาร การค้นหาข้อมูล การใช้ข้อมูลและสารสนเทศ การแก้ปัญหา หรือการสร้างงาน โดยการนำความรู้เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์มาใช้งานอย่างสร้างสรรค์

การเรียนรู้เป็นสิ่งสำคัญสำหรับนักเรียน ความคาดหวังในการมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ตื้นนั้น ผู้สอนต้องทำการสอนแบบการเสริมสร้างแรงจูงใจ ด้วยการกระตุ้นให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียน ดังที่ กฤษมันต์ วัฒนางรงค์ (2552: 4-6) กล่าวว่า นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่เรียนรู้สูงและต้องการผลสัมฤทธิ์ตามความปรารถนา จะมีความตั้งใจ มีความอดทน การแสวงหายุทธศาสตร์ต่างๆ รวมทั้งความรู้ของข้อมูลเชิงลึกในการแก้ปัญหา เพื่อให้บรรลุความปรารถนาของตน ที่สอดคล้องกับ สุรางค์ โค้วตระกูล (2533: 117) กล่าวถึง ทฤษฎีแรงจูงใจของมาสโลว์ ในชั้นความต้องการความรักและการยอมรับ จนถึงความต้องการได้รับการยกย่อง การเคารพนับถือ ความสำเร็จ ความรู้ความสามารถ ซึ่งกล่าวได้ว่า พฤติกรรมที่ถูกกระตุ้นด้วยการสอนแบบการเสริมสร้างแรงจูงใจ เมื่อได้สิ่งที่ตนต้องการหรือพอใจ เช่น มีความก้าวหน้าในการเรียนที่ได้รับการเสริมแรงด้วยคำชม ด้วยรางวัลที่ได้จากการเรียนในชั้นเรียน

พร้อมที่จะพัฒนาพฤติกรรมที่ต้องการเรียนรู้ในเนื้อหา ดังนั้น การสอนแบบการเสริมสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้เรื่อง คอมพิวเตอร์และสารสนเทศ วิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ที่กระทรวงศึกษาธิการได้ทำการกำหนดไว้ใน กลุ่มการเรียนรู้และเทคโนโลยี ซึ่งเป็นสาระการเรียนรู้ที่มุ่งที่จะพัฒนานักเรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการ เทคโนโลยีสารสนเทศ การค้นหาข้อมูล การติดต่อสื่อสารผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ได้อย่างมีคุณธรรมและจริยธรรม และสามารถนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการทำงานอย่างถูกต้อง

จากการจัดการเรียนการสอน ในรายวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนคงคาราม จังหวัดเพชรบุรี ปีการศึกษา 2559 สำนักงานทะเบียนโรงเรียนคงคาราม (2559: 3) รายงานการ ประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักเรียน จำนวน 210 คน มีระดับ ผลการเรียนรู้เฉลี่ยเท่ากับ 2.75 ซึ่งมีผลการเรียนเฉลี่ยต่ำที่สุดในกลุ่มวิชาเทคโนโลยี ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการเรียน รายวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เป็นรายวิชาที่มีเนื้อหาสาระมาก กว้าง หลากหลาย นักเรียนต้องอดทน ต้องฝึกฝนและปฏิบัติอยู่เสมอ อีกทั้งการไม่มีสื่อวัตกรรมการมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้ต่อเนื่อง นักเรียนไม่ใช้เวลาในการฝึกฝน ในการทบทวน ขาดความสนใจในเนื้อหาบทเรียน จากที่กล่าวมา ผู้วิจัย จึงได้คิดกระบวนการ โดย การสอนแบบการเสริมสร้างแรงจูงใจ ในการกระตุ้นนักเรียนให้เกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้ การปฏิบัติจริง การทดสอบ พร้อมทั้งได้ร่วมแสดงความคิดเห็น เมื่อได้รับการยกย่องชมเชย การบันทึกสัญลักษณ์ความดี การให้รางวัล การให้รู้ คะแนนความก้าวหน้าของตนเอง ก็จะทำให้เกิดแรงจูงใจในการเรียน ดังนั้น การนำการสอนแบบการเสริมสร้าง แรงจูงใจมาทำการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องคอมพิวเตอร์และสารสนเทศ วิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและ การสื่อสารให้สูงขึ้น อันจะส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาต่อไป

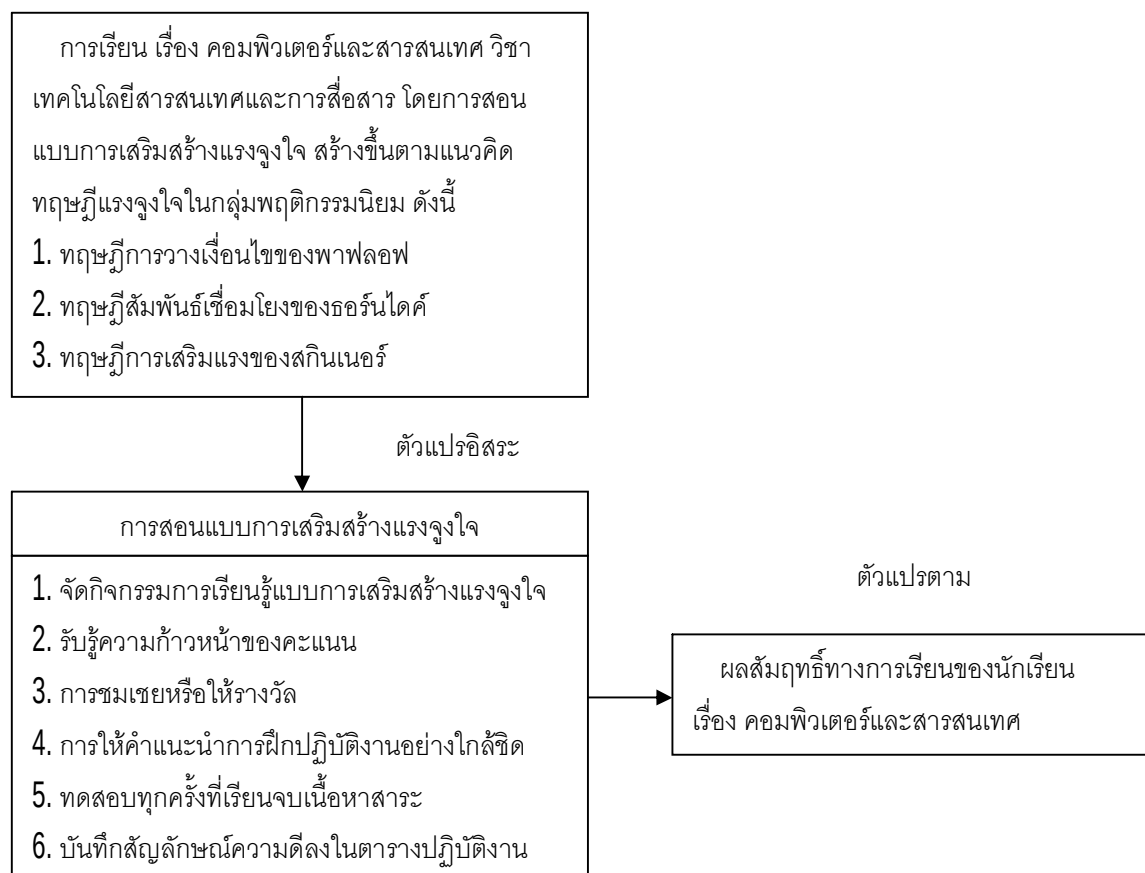
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง คอมพิวเตอร์และสารสนเทศ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนคงคาราม จังหวัดเพชรบุรี โดยการสอนแบบการเสริมสร้างแรงจูงใจ
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ ก่อนและหลังเรียน เรื่อง คอมพิวเตอร์และสารสนเทศของ นักเรียนที่เรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนคงคาราม จังหวัดเพชรบุรี โดยการสอนแบบการเสริมสร้างแรงจูงใจ
3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของการสอนแบบการเสริมสร้างแรงจูงใจ เรื่อง คอมพิวเตอร์และสารสนเทศ ของนักเรียนที่เรียนโดยการสอนแบบการเสริมสร้างแรงจูงใจ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนคงคาราม จังหวัดเพชรบุรี

สมมติฐานในการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เรื่อง คอมพิวเตอร์และสารสนเทศ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนคงคาราม จังหวัดเพชรบุรี โดยการสอนแบบการเสริมสร้างแรงจูงใจ อยู่ในระดับดีเยี่ยม ตามเกณฑ์ร้อยละ 80
2. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง คอมพิวเตอร์และสารสนเทศ โดยการสอนแบบการ เสริมสร้างแรงจูงใจ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05
3. นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการสอนแบบการเสริมสร้างแรงจูงใจ เรื่อง คอมพิวเตอร์และสารสนเทศ ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนคงคาราม จังหวัดเพชรบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

กรอบแนวคิด

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนคณาภิรต จังหวัดเพชรบุรี ปีการศึกษา 2560 จำนวน 6 ห้องเรียน มีนักเรียนรวม 265 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนคณาภิรต จังหวัดเพชรบุรี ปีการศึกษา 2560 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 47 คน ได้มาจากสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การสอนแบบการเสริมสร้างแรงจูงใจ
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง คอมพิวเตอร์และสารสนเทศ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง คอมพิวเตอร์และสารสนเทศ วิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง คอมพิวเตอร์และสารสนเทศ วิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
3. แบบสอบถามความคิดเห็นการสอนแบบการเสริมสร้างแรงจูงใจที่มีต่อการเรียน เรื่อง คอมพิวเตอร์และสารสนเทศ วิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ตาราง 1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและค่าคุณภาพของเครื่องมือ

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	ค่าคุณภาพ
1. พิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง ตามหลักการสร้างและความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบกับตัวชี้วัดความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เรื่อง คอมพิวเตอร์และสารสนเทศ โดยมีผู้เชี่ยวชาญ 5 คน เพื่อพิจารณาความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบกับตัวชี้วัด	มีค่าความเที่ยงตรง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.80-1.00
2. นำแบบทดสอบไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนคงคาราม จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 40 คน	
3. นำคะแนนผลการทดสอบของนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างไปคิดหาค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ	มีค่าความยากง่าย ได้ค่าอยู่ระหว่าง 0.31-0.71 ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้ออยู่ระหว่าง 0.23-0.82 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.82

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมการวิเคราะห์ข้อมูลจากคอมพิวเตอร์ ดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง คอมพิวเตอร์และสารสนเทศ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนคงคาราม จังหวัดเพชรบุรี โดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง คอมพิวเตอร์และสารสนเทศ ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยการสอนแบบการเสริมสร้างแรงจูงใจ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนคงคาราม จังหวัดเพชรบุรี โดยใช้สถิติ t-test แบบ Dependent samples (บุญชม ศรีสะอาด. 2556: 133)
- 2.3 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของการสอนแบบการเสริมสร้างแรงจูงใจ เรื่อง คอมพิวเตอร์และสารสนเทศ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนคงคาราม จังหวัดเพชรบุรี โดยหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการศึกษา

ตาราง 2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง คอมพิวเตอร์และสารสนเทศ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนคงคาราม จังหวัดเพชรบุรี ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยการสอนแบบการเสริมสร้างแรงจูงใจ

เลขที่	ก่อนเรียน		หลังเรียน		ความก้าวหน้า	
	คะแนน	คะแนน	คะแนน	คะแนน	คะแนน	คะแนน
	(40)	(40)	(40)	(40)	(40)	(40)
1	14	35.00	33	82.75	19	47.75
2	16	40.00	34	83.75	18	43.75
-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-
ค่าเฉลี่ย	13.13	32.82	32.48	81.20	19.35	48.38
S.D.	4.83		4.10		4.46	

จากตาราง 2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง คอมพิวเตอร์และสารสนเทศ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนคงคาราม จังหวัดเพชรบุรี โดยการสอนแบบการเสริมสร้างแรงจูงใจ อยู่ในระดับดีเยี่ยม ตามเกณฑ์ร้อยละ 80 พบว่า มีคะแนนเฉลี่ยรวมก่อนเรียนเท่ากับ 13.13 คิดเป็น ร้อยละ 32.82 หลังเรียนเท่ากับ 32.48 คิดเป็นร้อยละ 81.20 จากคะแนนเต็ม 40 คะแนน โดยนักเรียนมีคะแนนความก้าวหน้าเฉลี่ยเท่ากับ 19.35 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 48.38

ตาราง 3 โรงเรียนคงคาราม จังหวัดเพชรบุรี ระหว่างก่อนเรียนและหลังการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง คอมพิวเตอร์และสารสนเทศ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เรียน โดยการสอนแบบการเสริมสร้างแรงจูงใจ

สภาพการณ์	n	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	t
ก่อนเรียน	47	40	13.13	4.83	29.74*
หลังเรียน	47	40	32.48	4.10	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง คอมพิวเตอร์และสารสนเทศ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนคงคาราม จังหวัดเพชรบุรี พบว่า หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน โดยการสอนแบบการเสริมสร้างแรงจูงใจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 4 ความคิดเห็นของการสอนแบบการเสริมสร้างแรงจูงใจ เรื่อง คอมพิวเตอร์และสารสนเทศ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนคงคาราม จังหวัดเพชรบุรี

ความคิดเห็นของการสอนแบบการเสริมสร้างแรงจูงใจ		รวม		ระดับ
		$\bar{X}$	S.D.	
1	นักเรียนมีความสุขและตั้งใจเรียนมากขึ้น เมื่อครูชมเชย ทำให้บรรยากาศในห้องเรียนเอื้อต่อการเรียน	4.66	0.52	มากที่สุด
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
รวมเฉลี่ย		4.56	0.51	มากที่สุด

จากตาราง 4 ความคิดเห็นการสอนแบบการเสริมสร้างแรงจูงใจ เรื่อง คอมพิวเตอร์และสารสนเทศ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนคงคาราม จังหวัดเพชรบุรี พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นโดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.56 เมื่อพิจารณารายข้อ อยู่ในระดับมากที่สุด คือ นักเรียนเรียนอย่างมีความสุข เมื่อได้รับคำชมเชยจากครู มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.91

อภิปรายผล

การศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง คอมพิวเตอร์และสารสนเทศ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนคงคาราม จังหวัดเพชรบุรี โดยการสอนแบบการเสริมสร้างแรงจูงใจ ผู้วิจัยนำมาอภิปรายดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง คอมพิวเตอร์และสารสนเทศ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนคงคาราม จังหวัดเพชรบุรี โดยการสอนแบบการเสริมสร้างแรงจูงใจ พบว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยรวมก่อนเรียน เท่ากับ 13.13 คิดเป็น ร้อยละ 32.82 หลังเรียนเท่ากับ 32.48 คิดเป็นร้อยละ 81.20 จากคะแนนเต็ม 40 คะแนน โดยนักเรียนมีคะแนนความก้าวหน้าเฉลี่ยเท่ากับ 37.90 คิดเป็นร้อยละ 48.38 อยู่ในระดับดีเยี่ยมตามเกณฑ์ร้อยละ 80 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับ เกียรติยศ จิตรโกศล (2559: 94) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การเสริมสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ร่วมกับเครือข่ายสังคมออนไลน์ ซึ่งพบว่า ค่าเฉลี่ยของแรงจูงใจก่อนเรียนเท่ากับ 15.83 หลังเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 31.38 เพราะว่าการเสริมสร้างแรงจูงใจในการเรียนรายวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ ช่วยเหลือกัน และมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันในกลุ่ม สอดคล้องกับที่ผู้วิจัยได้ทำการวิจัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้วิจัยได้ใช้การสอนแบบการเสริมสร้างแรงจูงใจ ที่มีการแบ่งขั้นตอนการสอนเป็น ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน มีการเสริมสร้างแรงจูงใจช่วงที่ 1 การให้นักเรียนรับรู้ผลคะแนนและการแสดงความรู้สึกชื่นชมนักเรียน ขั้นการสอน มีการเสริมสร้างแรงจูงใจช่วงที่ 2 ด้วยการชมเชยและให้รางวัลเป็นคะแนน เมื่อนักเรียนแสดงความคิดเห็นได้ตรงประเด็น ตรงจุดประสงค์ ขึ้นฝึกฝน

นักเรียน มีการเสริมสร้างแรงจูงใจช่วงที่ 3 ครูให้คำแนะนำในการฝึกปฏิบัติงานของนักเรียนอย่างใกล้ชิด ชี้แนะไปใช้ มีการเสริมสร้างแรงจูงใจช่วงที่ 4 ด้วยการทำแบบทดสอบเมื่อเรียนจบเนื้อหาสาระ และการเสริมสร้างแรงจูงใจช่วงที่ 5 ครูบันทึกสัญลักษณ์ความดีรูปดาวลงในตารางปฏิบัติงานของนักเรียนในการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยการเสริมสร้างแรงจูงใจที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ เรียนรู้เป็นไปอย่างมีความสุข โดยให้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง มีการคิดวิเคราะห์ ได้ลงมือปฏิบัติจริง มีกิจกรรมการเรียนแบบร่วมมือ ร่วมคิด ร่วมแสดงความคิดเห็น นำไปสู่ทักษะการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงไปสู่ชีวิตจริง การจัดการสอนแบบการเสริมสร้างแรงจูงใจ จึงเป็นส่วนหนึ่งทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ดังนั้นการจัดการเรียนรู้โดยการสอนแบบการเสริมสร้างแรงจูงใจในการเรียนที่เน้นบรรยากาศในการเรียน การให้นักเรียนลงมือปฏิบัติจริง การให้คำแนะนำการฝึกปฏิบัติงานอย่างใกล้ชิดจากครูผู้สอน มีการทดสอบทุกครั้งที่ยื่นจบเนื้อหา และนักเรียนได้รับรู้ความก้าวหน้าของตนเอง มีการให้รางวัลเป็นสิ่งตอบแทน หรือการได้รับคำชมเชยจากครูผู้สอน การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน การเปิดโอกาสให้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน การจัดสื่อ วัสดุอุปกรณ์ในการเรียนการสอนที่เอื้ออำนวยต่อการเรียน ทำให้นักเรียนมีความพยายามเอาใจใส่ในการเรียน ส่งผลให้มีแรงจูงใจในการเรียนหลังการเรียนสูงขึ้น

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง คอมพิวเตอร์และสารสนเทศ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนคงคาราม จังหวัดเพชรบุรี โดยการสอนแบบการเสริมสร้างแรงจูงใจ พบว่า คะแนนระหว่างหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับ กนกวรรณ สืบบุญ (2559: 105) ท้าวชัย เรื่อง การศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อระดับความรู้ทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า การศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อระดับความรู้ทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ได้แก่ แรงจูงใจในการเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน บรรยากาศในชั้นเรียน ความตั้งใจเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จากผลการศึกษาระดับความรู้ทางคณิตศาสตร์โดยใช้หลักการตรรกศาสตร์คลุมเครือ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีระดับความรู้ทางคณิตศาสตร์อยู่ในระดับ ปานกลางมากที่สุด จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 41.25 รองลงมาคือ นักเรียนมีระดับความรู้ ทางคณิตศาสตร์อยู่ในระดับสูง จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 29.38 นักเรียนมีระดับความรู้ทาง คณิตศาสตร์อยู่ในระดับต่ำ จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 19.37 นักเรียนมีระดับความรู้ทาง คณิตศาสตร์อยู่ในระดับต่ำมาก จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 6.25 และนักเรียนมีระดับความรู้ ทางคณิตศาสตร์อยู่ใน ระดับสูงมาก จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 3.75 สอดคล้องกับที่ผู้วิจัยได้ทำการวิจัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้วิจัยได้จัดการเรียนรู้โดยการสอนแบบการเสริมสร้างแรงจูงใจ เป็นการจัดการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้นักเรียนเกิดความปรารถนาที่จะพัฒนาพฤติกรรมการเรียนรู้ ด้วยการจัดการสอนให้นักเรียน อยากเรียนรู้ อยากฝึกฝน โดยการจูงใจและเสริมแรงในรูปแบบต่างๆ ที่ได้จากการทำผลงาน ใบงานและการทดสอบจนนักเรียนเกิดความปรารถนาที่จะพัฒนาพฤติกรรมการเรียนรู้ เรื่อง คอมพิวเตอร์และสารสนเทศ ด้วยการลงมือปฏิบัติจริง การนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน ได้ฝึกปฏิบัติงานบนหน้าจอคอมพิวเตอร์ การสืบค้นข้อมูลผ่านอินเทอร์เน็ต การนำเสนอความรู้ให้เพื่อนในชั้นเรียน การทดสอบ การรับรู้ความก้าวหน้าของตนเอง การบันทึกสัญลักษณ์ความดีลงในตารางปฏิบัติงานของนักเรียน การชมเชยหรือได้รับรางวัลเป็นสิ่งตอบแทน ได้รับคำชมเชยจากครูผู้สอน เช่น การพยักหน้า ยิ้ม เดินเข้าไปใกล้ จับสายตาอยู่ที่นักเรียนอย่างตั้งใจปรบมืออย่างชื่นชม เป็นต้นทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

3. ความคิดเห็นของการสอนแบบการเสริมสร้างแรงจูงใจ เรื่อง คอมพิวเตอร์และสารสนเทศ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนคงคาราม จังหวัดเพชรบุรี พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นโดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.56 สอดคล้องกับ พิสมัย ชุนไชย์ (2555: 57-58) ได้ทำวิจัย เรื่อง

การสร้างแรงจูงใจและความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษ โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ ที่เน้นเนื้อหาท้องถิ่น โรงเรียนพนมไพรวิทยาคาร อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อศึกษาการการสร้างแรงจูงใจและความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 โรงเรียนพนมไพรวิทยาคาร อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 80 คน เครื่องมือที่ใช้ ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษที่เน้นเนื้อหาท้องถิ่น เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม แบบประเมินความสนใจในการเขียนภาษาอังกฤษ พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ยในการทดสอบก่อนการเรียนรู้ เท่ากับ 52.50 คะแนน คะแนนเฉลี่ยในการทดสอบหลังการเรียนรู้ เท่ากับ 62.50 คะแนน แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ยในการทดสอบก่อนการเรียนรู้ เท่ากับ 47.50 คะแนน คะแนนเฉลี่ยในการทดสอบหลังการเรียนรู้ เท่ากับ 50.00 คะแนน เมื่อพิจารณารวมกันทั้ง 2 แผนการจัดการเรียนรู้ คะแนนเฉลี่ยในการทดสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน แสดงว่านักเรียนมีแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษสูงขึ้นหลังจากที่ใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นเนื้อหาท้องถิ่น สอดคล้องกับที่ผู้วิจัยได้ทำการวิจัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดการเรียนรู้ที่ทำการสอนแบบการเสริมสร้างแรงจูงใจ เรื่อง คอมพิวเตอร์และสารสนเทศ โดยการกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความรู้สึกปรารถนาที่จะพัฒนาพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยการสอนให้นักเรียนอยากเรียนรู้ อยากฝึกฝนโดยการจูงใจและเสริมแรงในรูปแบบต่างๆ ที่ต้องการให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ และการเรียนรู้ที่นักเรียนแสดงออกอย่างตั้งใจ ใส่ใจ มุมานะ หรือการร่วมนำเสนอ แสดงความคิดเห็นที่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ทางการเรียน จนงานการเรียนสำเร็จ ก็จะมีการให้รางวัลในรูปแบบต่างๆ เป็นคำชม เป็นการให้สัญลักษณ์ในรูปดาว การให้เป็นสิ่งของที่นักเรียนสามารถนำไปใช้ได้ เช่น อุปกรณ์เครื่องเขียน หรือขนมที่นักเรียนชอบเล็กน้อยๆตามโอกาส และแสดงออกถึงความรักความเอาใจใส่ ทำให้เกิดสัมพันธภาพ ความรัก ความภาคภูมิใจ การได้รับการยอมรับ ยกย่อง เมื่อการเรียนของนักเรียนตอบสนองไปสู่เป้าหมายตามที่ตั้งไว้ ในที่สุดนักเรียนก็จะแสดงพฤติกรรมที่พึงพอใจ ตั้งใจเรียนและพร้อมจะพัฒนาการเรียนของตนเองในการพิสูจน์ตนเองอย่างเข้าใจ รับรู้ในความสามารถของตนไปสู่ความสำเร็จในการเรียน

การนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ เรื่อง คอมพิวเตอร์และสารสนเทศ โดยการสอนแบบการเสริมสร้างแรงจูงใจ ทำให้สามารถนำไปใช้ปฏิบัติงานในชีวิตประจำวันได้
2. ผู้สอนได้แนวทางในการจัดการเรียนการสอนและเห็นความสำคัญในการสอนแบบการเสริมสร้างแรงจูงใจสามารถนำไปสู่การประยุกต์ใช้ในรายวิชาอื่นๆ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. ครูผู้สอนควรนำรูปแบบการสอนแบบการเสริมสร้างแรงจูงใจไปประยุกต์ใช้ในรายวิชาอื่นๆ โดยปรับเนื้อหา รูปแบบของกิจกรรมภายในแผนการจัดการเรียนรู้ตามระดับชั้นของนักเรียน และการจัดระยะเวลาให้เหมาะสมและสอดคล้องตามแผนการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน
2. การเสริมสร้างแรงจูงใจ เป็นความปรารถนาที่จะบรรลุถึงความสำเร็จในการเรียนวิชาเทคโนโลยีและสารสนเทศ ตามที่ตั้งเป้าหมายไว้ ดังนั้นครูผู้สอนควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนเกิดความตั้งใจเรียน รับผิดชอบ หมั่นศึกษาความรู้เพิ่มเติม เนื่องจากเทคโนโลยีมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การสร้างแรงจูงใจในการ

เรียนรู้ จะช่วยให้นักเรียนนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาให้ได้ในชีวิตประจำวันอย่างมีคุณภาพและประสบความสำเร็จในการเรียน

ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการจัดทำโมเดลรูปแบบการสอนแบบการเสริมสร้างแรงจูงใจแก่นักเรียนแบบปกติและบูรณาการการสอนได้กับนักเรียนเรียนร่วมหรือเรียนที่มีปัญหาทางการเรียน เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจในการเรียนการสอนของรายวิชาต่างๆ มีการค้นคว้าความรู้ผ่านอินเทอร์เน็ต และนำความรู้มาใช้ในการชีวิตประจำวันได้

เอกสารอ้างอิง

- กนกภรณ์ สืบบุญ. (2559). การศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อระดับความรู้ทางคณิตศาสตร์ของนักเรียน **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา. มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- กฤษมันต์ วัฒนานรงค์. (2552). **เทคนิคการสร้างแรงจูงใจใฝ่เรียนรู้**. (เอกสารประกอบการบรรยาย). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- เกียรติยศ จิตรโกศล. (2559). **การเสริมสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนกาฬสินธุ์ พิตยาธรรม์ โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ร่วมกับเครือข่ายสังคมออนไลน์**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา. มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ธีรเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์. (2559). **การพัฒนานักศึกษาสู่ Thailand 4.0**. สืบค้นเมื่อ 1 ธันวาคม 2559, จาก <http://www.moe.go.th>.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). **การวิจัยเบื้องต้น**. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- พิสมัย ขุนไชย. (2555). **การสร้างแรงจูงใจและความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษ โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ ที่เน้นเนื้อหาท้องถิ่น โรงเรียนพนมไพรวิทยาคาร อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด**. สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์. (2558). **การปฏิรูปการเรียนรู้: ปฏิรูปการศึกษากลับทางจากล่างขึ้นบน. แนวทางการปฏิรูปยกระดับคุณภาพการมัธยมศึกษาทั้งระบบ (เอกสารการสัมมนาวิชาการ)**. เพชรบูรณ์: สมาคมผู้บริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประเทศไทย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10.
- สำนักงานทะเบียนโรงเรียนคงคาราม. (2559). **รายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน**. เพชรบุรี: สำนักงานทะเบียนโรงเรียนคงคาราม.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2552). **รายงานการประเมินตนเองของสำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)**. กรุงเทพฯ: สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา.
- สุรางค์ ไคว่ตระกูล. (2533). **จิตวิทยาการศึกษา**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

NBUE071: ความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีต่อพฤติกรรมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายเกาะช้างสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

TEACHER'S OPINION ON LEADERSHIP TRANSFORMATIONAL BEHAVIOR OF SCHOOL ADMINISTRATORS IN THE SCHOOL NETWORK CENTER IN KOHCHANG SCHOOL CLUSTER UNDER TRAT PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE

ปาณิตา ไชยโคตร¹ ดร.พรพิมล ประวัตรุ่งเรือง²

¹ นักศึกษา สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีต่อพฤติกรรมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายเกาะช้างสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดตามประสบการณ์ทำงานและระดับการศึกษาประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือครูในสถานศึกษาเขตอำเภอเกาะช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ปีการศึกษา 2560 จำนวน 65 คน กลุ่มตัวอย่างได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย จำนวน 56 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากการเปิดตารางเครชีและมอร์แกน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ที่มีค่าความเชื่อมั่น .86 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลและทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที่ (t-test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ครูมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายเกาะช้างสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ตามลำดับดังนี้ ด้านการมุ่งความสัมพันธ์เป็นรายบุคคล ด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญา ด้านการสร้างอำนาจบารมี และ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ

2. ครูที่มีประสบการณ์ทำงานและระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ความคิดเห็น ครู ผู้บริหารโรงเรียน ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง

Abstract:

The purposes of this research were to study and compare teachers' opinion on leadership transformational behavior and professional management of school administrators In The School network

center in kohchang school cluster under trat primary educational service area office. Classified by working experience and education level. The representative sample was randomly selected from the teachers in Kohchang district; under trat primary educational service area office during 2017 academic year 65 persons. The samples of 56 teachers was formed by means of Krejcie & Morgan table. A questionnaire was used to education is questionnaire estimated scale 5 degree with confined .86 Data were analyzed through percentage, mean, standard deviation, and t-test.

The results of this research were as follows

1. Teachers have opinion on leadership transformational behavior and professional management of school administrators In The School network center in kohchang school cluster under trat primary educational service area office. In overview were in high and as aspect as follows: Intellectual Stimulation, Individualized Consideration, Charisma Leadership and Inspiration Motivation.

2. The teachers' opinion classified by, working experience and education degree there were not significant different.

Keywords: opinion, teachers, School Administrators, Leadership Transformational.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในยุคปัจจุบันโลกมีกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในทุก ๆ ด้านกระแสการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวจะเป็นไปอย่างต่อเนื่องในอนาคต ซึ่งจะเป็นแรงผลักดันให้สภาพทางการศึกษาเปลี่ยนแปลงไปด้วยโดยจะมีการเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านปรัชญาการศึกษาการบริหารและการจัดการ หลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน บทบาทของครู และบุคลากรทางการศึกษา โดยเฉพาะในด้านการบริหารและการจัดการในทศวรรษหน้า การบริหารการศึกษาจะเป็นในลักษณะเช่นเดียวกับการบริหารธุรกิจ ผู้บริหารจะลดบทบาทในการดำเนินงานแบบสั่งการลง การบริหารจะกลายเป็นลักษณะการประสานงานผู้บริหารจะเป็นผู้ประสานประโยชน์ และเป็นตัวแทนของทุกฝ่ายเป็นผู้แนะนำ และอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ปฏิบัติงาน ดังนั้นการที่ผู้บริหารจะเน้นแต่การใช้อำนาจหน้าที่การบังคับบัญชาหรือสั่งการในการบริหารการศึกษาในโรงเรียนย่อมไม่เกิดผลดีในเชิงคุณภาพ

ผู้บริหารสถานศึกษาจึงนับได้ว่าเป็นบุคคลสำคัญในการดำเนินการต่าง ๆ ของสถานศึกษาในยุคที่กระแสการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วนี้ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องมีภาวะผู้นำ (Leadership) ที่เข้มแข็งในการบริหารงาน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ผู้บริหารที่มีความเป็นผู้นำได้อย่างเหมาะสม และเป็นไปตามบทบาท

ในช่วงศตวรรษที่ผ่านมา ได้มีการศึกษาภาวะผู้นำที่มีความเหมาะสมกับยุคปัจจุบัน ซึ่งเป็นยุคของการเปลี่ยนแปลงนี้ แนวคิดทฤษฎีที่มีชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับกันมากในปัจจุบัน คือแนวคิดทฤษฎีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Transformational Leadership Theory) ซึ่งเป็นทฤษฎีภาวะผู้นำแนวใหม่ และเป็นกระบวนทัศน์ใหม่ (New Paradigm) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง กระบวนทัศน์ (Paradigm Shift) ไปสู่ภาวะผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ (Vision)

มีการกระจายอำนาจหรือการเสริมสร้างพลังใจ (Empowering) เป็นผู้มีคุณธรรม (Moral Agents) และมีการกระตุ้นผู้ตามให้มีความเป็นผู้นำ ด้วยผู้นำหรือผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงสามารถทำให้มีประสิทธิภาพของงานและองค์การสูงขึ้น แม้ว่าสภาพการณ์ขององค์การจะมีข้อจำกัดต่าง ๆ เพียงใด (รัตติกรณ์ จงวิศาล. 2543 : 56) ซึ่งสอดคล้องกับภาวะผู้นำที่จำเป็นสำหรับสถานศึกษาให้เป็นไปตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาและมีความเป็นสากลเหมาะสมกับยุคโลกาภิวัตน์

ปัจจุบันคุณภาพการจัดการเรียนการสอน และความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนนั้นขึ้นอยู่กับความสามารถ และทักษะในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนเป็นสำคัญบทบาทหลักของผู้บริหารโรงเรียนที่ต้องให้ความสำคัญต่อการเป็นผู้นำทางวิชาการหรือผู้นำด้านการเรียนการสอน (Instructional Leadership)

จังหวัดตราดได้ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพของผู้บริหารสถานศึกษาโดยตลอดเพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้พัฒนาตนเอง และปรับเปลี่ยนกระบวนการบริหารจัดการให้สอดคล้องกับภาวะการเปลี่ยนแปลงและสอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษา แต่กระบวนการติดตามและประเมินผลที่ผ่านมาไม่ปรากฏผลที่ชัดเจน รวมทั้งการขาดการติดตามอย่างจริงจังและต่อเนื่องโดยเฉพาะการประเมินพฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งส่งผลกระทบโดยตรงกับประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน โดยเฉพาะในสถานศึกษาที่อยู่ห่างไกลจากเขตพื้นที่การศึกษา

ดังนั้น ผู้ศึกษาสนใจและต้องการทราบว่าความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีต่อพฤติกรรมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายเกาะช้างสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ซึ่งเป็นพื้นที่เกาะ มีบริบทหลายด้านที่แตกต่างจากโรงเรียนในฝั่งของจังหวัดตราดจะมีการพัฒนาตนเองสู่พฤติกรรมภาวะผู้นำอยู่ในระดับใด และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบย่อย 4 ด้าน คือ ด้านการสร้างบารมี (Idealized Influence or Charisma Leadership) ด้านการการคำนึงถึงความแตกต่างของแต่ละบุคคล (Individualized Consideration) ด้านการกระตุ้นทางปัญญา (Intellectual Stimulation) ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ (Inspiration Motivation) ได้ปรับปรุงจากรูปแบบการพัฒนาของบาส และอวอลิโอ (Bass & Avolio, 1994) โดยบุคคลที่สามารถสะท้อนพฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาได้ดี คือ ครูผู้สอน ซึ่งเป็นบุคคลที่เกี่ยวข้องโดยตรงในกระบวนการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา พฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สามารถใช้เป็นกรอบในการชี้แนะพัฒนาคุณภาพผู้บริหารสถานศึกษาให้มีพฤติกรรมภาวะผู้นำที่เข้มแข็ง สอดคล้องกับพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่เน้นถึงความสำคัญของภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาต่อไป

จากสภาพปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีต่อพฤติกรรมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายเกาะช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามประสบการณ์ทำงานและระดับการศึกษาเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นที่แสดงให้เห็นถึงพฤติกรรมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกันหรือไม่ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาผู้บริหารโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายเกาะช้างสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

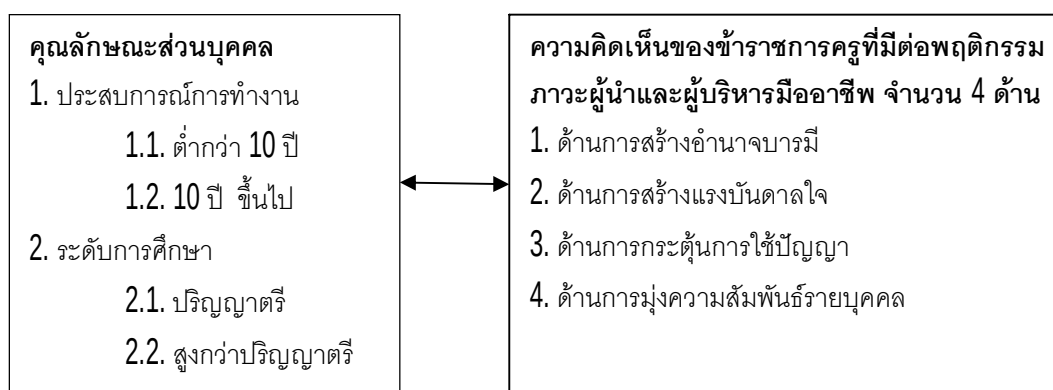
1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีต่อพฤติกรรมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายเกาะช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีต่อพฤติกรรมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายเกาะช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามประสบการณ์ทำงานและระดับการศึกษา

สมมติฐานในการวิจัย

1. ข้าราชการครูในโรงเรียนศูนย์เครือข่ายเกาะช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนแตกต่างกัน
2. ข้าราชการครูในโรงเรียนศูนย์เครือข่ายเกาะช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนแตกต่างกัน

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

1. ประชากรในการศึกษา คือ ข้าราชการครูในเขตอำเภอเกาะช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ปีการศึกษา 2560 จำนวน 5 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 65 คน โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยจำนวน 56 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยอาศัยตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie; & Morgan. 1970)

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่ ประสบการณ์ในการทำงาน ระดับการศึกษา

ตัวแปรตาม (Dependent Variable) พฤติกรรมภาวะผู้นำและผู้บริหารมืออาชีพ จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการสร้างอำนาจบารมี ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ด้านการกระตุ้นการแก้ปัญหา ด้านการมุ่งความสัมพันธ์รายบุคคล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

วิธีการหาคุณภาพเครื่องมือ

1. ดำเนินการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (content validity) ของแบบสอบถามโดยนำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบจำนวน 5 ท่านและหาดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามโดยเลือกข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป นำมาปรับปรุงแก้ไขจำนวน ภาษาที่ใช้ ตลอดจนเนื้อหาให้สอดคล้อง (Internal Consistency) ถูกต้องและสมบูรณ์ตรงตามเรื่องที่วิจัย
2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่พัฒนาแก้ไขสมบูรณ์แล้วนำไปทดลองใช้ (Try-out) แบบสอบถามกับข้าราชการครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 9 คน
3. นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืน มาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (reliability) ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach. 1970 : 161)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีต่อพฤติกรรมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายเกาะช้างสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaires) เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามและแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีต่อพฤติกรรมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายเกาะช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เป็นการรวบรวมข้อมูล กระทำโดยผู้วิจัยซึ่งใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลข้อมูลโดยการไปแจกแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างและแนะนำการตอบแบบสอบถามอย่างถูกวิธี จากนั้นนำแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมได้นำไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ซึ่งมีการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือก่อนนำไปใช้

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับตัวแปรตาม (ความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีต่อพฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน) ทั้ง 4 ด้าน โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.)
2. วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีต่อพฤติกรรมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนใช้สถิติค่าที (t-test)

2.1 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย t - test (แบบ Independent Sample)

(พลศักดิ์ แสงพรมศร.2558: 63 อ้างอิงจากประสาธน์ เนื่องเฉลิม.2554)

ผลการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ(Survey Research) โดยมีความมุ่งหมายของการวิจัยเพื่อศึกษาความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีต่อพฤติกรรมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายเกาะช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดจำนวน 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการสร้างอำนาจบารมี 2) ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ 3) ด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญา และ 4) ด้านการมุ่งความสัมพันธ์รายบุคคล จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีต่อพฤติกรรมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายเกาะช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

ความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีต่อพฤติกรรมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายเกาะช้างสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีต่อพฤติกรรมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนในอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีต่อพฤติกรรมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนสูงสุดคือ ด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญา($x=4.20$) รองลงมาคือ ด้านการมุ่งความสัมพันธ์รายบุคคล($x=4.10$) ส่วนด้านการสร้างอำนาจบารมี($x=3.82$) และด้านการสร้างแรงบันดาลใจ($x=3.82$) เป็นด้านที่พบว่าความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีต่อพฤติกรรมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

เปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีต่อพฤติกรรมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายเกาะช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามประสบการณ์ทำงานและระดับการศึกษา พบว่าประสบการณ์การทำงานและระดับการศึกษาไม่มีความแตกต่างกัน

การทดสอบสมมติฐานตามวัตถุประสงค์การวิจัย

สมมติฐานข้อที่ 1 ข้าราชการครูในโรงเรียนศูนย์เครือข่ายเกาะช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนไม่แตกต่างกัน

ตาราง 1 การทดสอบค่า t-test จำแนกตามสถานภาพด้านประสบการณ์การทำงาน

ลำดับที่	สมมติฐาน	สถิติที่ใช้ทดสอบ	sig	ผลการทดสอบสมมติฐาน
1	ความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีต่อพฤติกรรมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายเกาะช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามประสบการณ์ไม่แตกต่างกัน	t-test	.711	ไม่สอดคล้อง

สมมติฐานข้อที่ 2 ความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีต่อพฤติกรรมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายเกาะช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามระดับการศึกษาแตกต่างกัน

ตาราง 2 การทดสอบค่า t-test จำแนกตามระดับการศึกษา

ลำดับที่	สมมติฐาน	สถิติที่ใช้ทดสอบ	sig	ผลการทดสอบสมมติฐาน
1	ความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีต่อพฤติกรรมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายเกาะช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามระดับการศึกษาไม่แตกต่างกัน	t-test	.159	ไม่สอดคล้อง

อภิปรายผล

ความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีต่อพฤติกรรมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายเกาะช้างสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ผู้วิจัยค้นพบและประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปราย ดังนี้

1. จากผลการวิจัยข้อมูลโดยภาพรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมากเรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญา ด้านการมุ่งความสัมพันธ์รายบุคคล ด้านการสร้างอำนาจบารมี และด้านการสร้างแรงบันดาลใจ โดยพิจารณาเป็นรายด้าน ได้ดังนี้

1.1 ด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญา ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด เนื่องจากผู้บริหารโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายเกาะช้างสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดให้ความสำคัญกับการกระตุ้นให้ตระหนักถึงปัญหาต่างๆ เพื่อหาข้อสรุปใหม่ที่ดีกว่าเดิมเพื่อให้เกิดสิ่งใหม่และสร้างสรรค์

1.2 ด้านการมุ่งความสัมพันธ์รายบุคคล ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากผู้บริหารโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายเกาะช้างสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดให้ความสำคัญกับการดูแลเอาใจใส่ข้าราชการครูเป็นรายบุคคล ทำให้ข้าราชการครูรู้สึกมีคุณค่าและความสำคัญ

1.3 ด้านการสร้างอำนาจบารมี ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากผู้บริหารโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายเกาะช้างสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ประพฤติตัวเป็นแบบอย่าง เป็นผู้นำที่น่ายกย่องเคารพนับถือ ทำให้ผู้ตามเกิดความภาคภูมิใจที่ได้ปฏิบัติงานด้วย

1.4 ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากผู้บริหารโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายเกาะช้างสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด เป็นผู้นำที่ประพฤติในทางจูงใจให้เกิดแรงบันดาลใจกับผู้ตาม กระตุ้นการทำงานเป็นทีม

จากผลสรุปการวิจัยดังกล่าวเป็นเพราะว่าผู้บริหารโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายเกาะช้างสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีน้ำใจ เป็นคนมีความ เมตตา กรุณา เป็นผู้ที่ดีดีทำดีและมีความเสียสละเป็นที่ตั้งเป็นผู้ที่มีความรอบรู้ในงานที่ตนเองบริหารเป็นอย่างดีมีการริเริ่มโครงการใหม่ๆ และมีความสามารถนำประสบการณ์และเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้ตัดสินใจได้รวดเร็ว นอกจากนี้ ผู้บริหารจะเป็นผู้ที่รู้จักการแก้ไขปัญหาทั้งเป็นผู้ที่มีความยุติธรรมไม่ลำเอียงเข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งจึงเป็นที่รักใคร่ของข้าราชการครู ซึ่งมีส่วนช่วยให้ความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีต่อพฤติกรรมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายเกาะช้างสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดอยู่ในระดับที่ดีซึ่งสอดคล้องกับบทความของป้าเสลาในนิตยสารเปรียว (2550) คอลัมน์ Body Mind 10 วิธีการสร้างบารมี ดังนี้ 1) รู้จักการให้ความไม่ตระหนี่ ขี้เหนียวการแบ่งปันให้คนรอบข้างที่มีประสบการณ์ต่างกันมีความคิดเห็นต่อ พฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหาร ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ งานวิจัยของ ชรัตน์ จินขาวขำ (2547: 64) ที่ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 จำนวน 315 คน ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการกระตุ้นใช้ปัญญา ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ด้านการสร้างบารมี และด้านการคำนึงถึงความแตกต่างของแต่ละบุคคลเป็นลำดับสุดท้ายด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของ Phi Delta Kappa (1980) คณะกรรมการศูนย์พัฒนาการประเมินผลและวิจัยสมาคมเกียรตินิยมทางการศึกษาของสหรัฐอเมริกา (Phi Delta Kappa, Center on Evaluation, Development and Research) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ผลการวิจัยสรุปว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพจะต้องมีสมรรถภาพต่อไปนี้

- 1) สามารถ ตัดสินใจได้ว่าจะมีผู้ใดบ้างที่จะมีส่วนร่วมในโครงการนวัตกรรมใหม่ๆ ของโรงเรียน
- 2) สามารถควบคุมพฤติกรรมของตนและผู้อื่นได้ และรักษาภาพลักษณ์ของตนเองอยู่เสมอ
- 3) มีวิจรณ์ญาณในการตัดสินใจปัญหาต่างๆ ด้วยตนเองและรู้จักใช้วิธีการประนีประนอมอย่าง

เหมาะสม

- 4) สามารถจัดการกับสถานการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้น
- 5) ทำให้โรงเรียนมีระเบียบวินัย
- 6) ควบคุมบรรยากาศในโรงเรียน
- 7) มีการปรึกษารื้อกับบุคลากรอย่างมีประสิทธิภาพ
- 8) รับฟังข้อเสนอแนะจากผู้ร่วมงานในปัญหาสำคัญๆ
- 9) รับฟังปัญหาและความคิดเห็นต่างๆ จากครู
- 10) จัดโครงสร้างการบริหารและขอความร่วมมือจากบุคลากรต่างๆ
- 11) กระจายอำนาจในการตัดสินใจ และขอให้การปฏิบัติเช่นนั้นอย่างจริงจัง
- 12) มีความยืดหยุ่นในการทำงานและการดำรงชีวิตและ
- 13) ทำให้ครูรู้สึกว่ามีอำนาจและมีความสำคัญต่อหน่วยงาน

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีต่อพฤติกรรมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายเกาะช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ประสบการณ์ทำงานและระดับ

การศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารไม่แตกต่างกันเมื่อเปรียบเทียบรายด้านพบว่า ด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของฉลอง เคนริบรัมย์ (2560: 108-5) ได้วิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีต่อพฤติกรรมภาวะผู้นำและผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหารโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 2 จำนวน 103 คน พบว่าครูที่มีเพศและอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนไม่แตกต่างกันและครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนไม่แตกต่างกัน

การนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ด้านการมุ่งความสัมพันธ์เป็นรายบุคคล ผู้บริหารโรงเรียนควรให้ความสำคัญกับการดูแลเอาใจใส่ข้าราชการครูเป็นรายบุคคลทำให้ข้าราชการครูรู้สึกมีคุณค่าและความสำคัญเพื่อยกระดับความรู้สึกให้เกิดความตระหนักและเกิดความผูกพันกับองค์กร เพื่อความสัมฤทธิ์ผลและพัฒนาศักยภาพของบุคคลแต่ละคน
2. ด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญา ผู้บริหารโรงเรียนต้องให้ความสำคัญกับการกระตุ้นให้ข้าราชการครูตระหนักถึงปัญหาต่างๆ ที่เกิดในหน่วยงานเพื่อให้เกิดแนวทางการแก้ไขปัญหาที่หลากหลาย ทันต่อเหตุการณ์
3. ด้านการสร้างอำนาจบารมี ผู้บริหารโรงเรียนต้องประพฤติตัวเป็นแบบอย่างที่ดีเป็นผู้นำเคารพนับถือทำให้ข้าราชการครูเกิดความภาคภูมิใจที่ได้ปฏิบัติงานด้วยผู้นำจะต้องมีวิสัยทัศน์สามารถควบคุมอารมณ์ได้ในสถานการณ์วิกฤตเป็นผู้ที่มีศีลธรรมและมีจริยธรรมสูง มุ่งทำงานเป็นทีมเพื่อการบรรลุเป้าหมายที่ต้องการ
4. ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ผู้บริหารโรงเรียน จะต้องประพฤติในทางจงใจให้เกิดแรงบันดาลใจกับข้าราชการครูกระตุ้นการทำงานเป็นทีม เป็นผู้สร้างและสื่อความหวังอย่างชัดเจน แสดงให้ข้าราชการครูเห็นถึงความตั้งใจอย่างแน่วแน่จะสามารถบรรลุเป้าหมายได้

ข้อเสนอแนะ

1. ควรวิจัยตัวแปรต้นที่อาจมีผลต่อพฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหาร เช่น บุคลิกภาพ แรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ ความฉลาดทางอารมณ์ ความคาดหวังความเครียด และความพึงพอใจ เป็นต้น
2. ควรวิจัยพฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารระหว่างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาต่างๆ เปรียบเทียบกัน
3. ควรมีการวิจัยโดยใช้การผสมผสานวิธีวิจัยเพื่อรวบรวมข้อมูลด้วย เช่น การสัมภาษณ์ การใช้แบบสอบถาม ปลายเปิด เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ลึกและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

ฉลอง เคนริบรัมย์. (2551). ความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีต่อพฤติกรรมภาวะผู้นำและผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหารโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7. สารนิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.

ชรัตน์ จันทา. (2547). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของ ข้าราชการครู
สังกัดสำนักงานพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3. ปริญญานิพนธ์ปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต. ชลบุรี :
บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยบูรพา.

นิตยสารเปรียว. (2550). 10 วิธี การสร้างบารมี. บทความบำเพ็ญในคอลัมน์ Body Mind. สืบค้นเมื่อ 1 พฤษภาคม
2554, จาก <http://www.priewmagonline.com>.

พิศวาส ศรีเสน. (2551). ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันของโรงเรียนใน
จังหวัดยโสธร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

รัตติภรณ์ จงวิศาล. (2543). ผลการฝึกอบรมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์.
กรุงเทพฯ:บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ภิรมย์ ถิ่นถาวร. (2551). การศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของ
ข้าราชการครูโรงเรียนในอำเภอบ้านโพธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1.
วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.

Bass, B. M. (1985). Leadership and Performance Beyond Expectation. New York : TheFree.

Bass, B. (1990). Bass & Stogdill's Handbook of Leadership. 3rd ed., New York: Free Press.

Phi Delta Kappa. (1980). Planning for the Evaluation of Teaching. NSPER: 79. A CEDR (Center on
Evaluation, Development and Research) Monograph.

NBUE073: การศึกษาความสามารถอ่านและเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นอนุบาล 2 จากการจัดประสบการณ์โดยใช้สื่อบัตรภาพประกอบ

A STUDY ON READING AND WRITING ABILITY OF KINDERGARTEN STUDENTS2 THROUGH LEARNING EXPERIECES MANAGEMENT WITH PICTURE CARDS

สิริจันทร์ ทำทอง¹ ผศ. ดร.สุนันท์ ศลโกสุม²

¹ นักศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสามารถและเปรียบเทียบความสามารถอ่านและเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นอนุบาล 2 ระหว่างก่อนเรียนและหลังจากการจัดประสบการณ์ โดยใช้สื่อบัตรภาพประกอบ กลุ่มตัวอย่างเป็นประชากรนักเรียนชั้นอนุบาล 2 โรงเรียนพรสิริคุณ ไชยธรรม จังหวัดชลบุรี ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 15 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดประสบการณ์โดยใช้สื่อบัตรภาพประกอบ จำนวน 16 แผน เวลา 16 ชั่วโมง เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบทดสอบความสามารถอ่านสะกดคำ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .91 และแบบทดสอบความสามารถเขียนสะกดคำ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .89 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบสมมติฐานด้วยการทดสอบโดยใช้สถิติ Nonparametric ด้วยวิธี Signed-Ranks Test

ผลการวิจัย พบว่า

1. ความสามารถอ่านสะกดคำของนักเรียนชั้นอนุบาล 2 จากการจัดประสบการณ์โดยใช้สื่อบัตรภาพประกอบ โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 17.07$)
2. ความสามารถเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นอนุบาล 2 จากการจัดประสบการณ์โดยใช้สื่อบัตรภาพประกอบ โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 16.40$)
3. ความสามารถอ่านและเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นอนุบาล 2 ภายหลังจากการจัดประสบการณ์ โดยใช้สื่อบัตรภาพประกอบ สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

คำสำคัญ: ความสามารถอ่าน ความสามารถเขียน สื่อบัตรภาพประกอบ

Abstract

The objectives of this study were to examine and to compare the ability to read and write by spelling for kindergarten 2 Students between before and after learning through learning experience management with flashcards. The sample consisted of 15 kindergarten 2 students in Pre-school I smart School in Chonburi province in the second semester in the academic year of 2017. The instruments were 16 learning experience management with flashcards plans lesson for 16 hours, the ability to read by

spelling test with the reliability index at .91 and the ability to write by spelling test with the reliability index at 89. The data were analyzed by percentage, mean, standard deviation and by the Signed-Ranks Test.

The finding of this study revealed as the followings;

1. The ability to read by spelling for kindergarten 2 Students through learning experience management with flashcards was at the excellent level ($\bar{X} = 17.07$).
2. The ability to writing by spelling for kindergarten 2 Students through learning experience management with flashcards was at the excellent level ($\bar{X} = 16.40$).
3. The ability to writing and writing by spelling for kindergarten 2 Students through learning experience management with flashcards was higher at the statistically significance level .05.

Keywords: Reading ability, writing ability, Flaskcards

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 หลักการของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย มีหลักการว่าเด็กทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมพัฒนาการ ตลอดจนการเรียนรู้ที่เหมาะสม ด้านปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเด็กและพ่อแม่ เด็กกับผู้เลี้ยงดูหรือบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาเด็กปฐมวัย เพื่อให้เด็กมีโอกาสพัฒนาตนเองตามลำดับขั้นของการพัฒนาการทุกด้านอย่างสมดุลและเต็มตามศักยภาพ โดยกำหนดหลักการ ดังนี้ 1) ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาการที่ครอบคลุมเด็กปฐมวัยทุกประเภท 2) ยึดหลักการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และวิถีชีวิตของเด็กตามบริบทของชุมชน สังคมและวัฒนธรรม 3) พัฒนาเด็กโดยองค์รวมผ่านการเล่นและกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัย 4) จัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่สามารถดำรงชีวิตประจำวันได้อย่างมีคุณภาพและมีความสุข และ 5) ประสานความร่วมมือระหว่างครอบครัวชุมชนและสถานศึกษาในการพัฒนาเด็ก หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3-5 ปี เป็นการจัดการศึกษาในลักษณะของการเลี้ยงดูและให้การศึกษาเด็กจะได้รับการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาตามวัยและความสามารถของแต่ละบุคคล จุดมุ่งหมายตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่ระบุไว้ในคู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ด้านร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี มีพัฒนาการทางด้านกล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กให้แข็งแรงใช้ได้อย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กันมีสุขภาพจิตที่ดีและมีความสุข มีคุณธรรมจริยธรรมและมีจิตใจที่ดีงาม ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ คนตรี การเล่านิทาน และรักการออกกำลังกายช่วยเหลือตนเองได้เหมาะสมกับวัย รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรมและความเป็นไทย อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ด้านภาษาต้องให้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัยมีความสามารถในการคิดและการแก้ปัญหาได้เหมาะสมกับวัย มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และมีทักษะในการแสวงหาความรู้ (กรมวิชาการ. 2546: 34)

เด็กชั้นอนุบาลควรเตรียมความพร้อมในการใช้ภาษาได้อย่างถูกต้องมีความสำคัญดังนี้ เพื่อให้เด็กสามารถฟัง พูด ใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับวัย เพื่อให้เด็กรู้จักอ่าน เขียน พยัญชนะไทย และสระ เพื่อให้เด็กรู้จักเปรียบเทียบตัวอักษรและตัวสระที่ต่างกัน เพื่อให้เด็กอ่านและเขียนสะกดคำได้ถูกต้อง และส่งเสริมความสามารถใน

การเขียนโดยใช้รูปภาพประกอบเพราะภาพช่วยเสริมเนื้อหาสาระและเรื่องราว ภาพช่วยดึงดูดใจ ความน่าสนใจทั้งในด้านความสวยงาม ความถูกต้อง ความชัดเจน และมีรายละเอียดของภาพหรือเนื้อหาในภาพสอดคล้องกับเนื้อหาสาระที่จะช่วยส่งเสริมความเข้าใจเรื่องอ่านได้อย่างถูกต้องมากขึ้น ภาพช่วยเสริมสร้างจินตนาการ และอารมณ์ความรู้สึก ทำให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์คล้อยตาม ดังนั้นการใช้บัตรภาพประกอบการสอน ช่วยทำให้เด็กเกิดความสนใจมากขึ้น เพราะเด็กอนุบาลจะยังไม่สามารถอ่านหรืออธิบายเกี่ยวกับสิ่งใด แต่ถ้าได้เห็นบัตรภาพประกอบการอธิบายไปด้วยเด็กก็จะมีความตื่นตัวและอยากรู้ อยากเห็นมากขึ้น (อมรรัตน์ วารินกฎ 2551: 69) ทางโรงเรียนพริสคูล ไอสมาธิ มีการเตรียมความพร้อมด้านภาษาไทยดังนี้ ฝึกให้เด็กออกเสียงพยัญชนะให้ถูกต้อง ฝึกเขียนพยัญชนะ และเขียนคำง่ายๆ ฝึกออกเสียงสระประสมพยัญชนะ จากนั้นฝึกสะกดคำให้ถูกต้อง โดยการใช้บัตรภาพประกอบในการจัดประสบการณ์ เป็นตัวเสริมทำให้บทเรียนน่าสนใจ และเป็นจุดรวมความสนใจของเด็กอนุบาล ทำให้เด็กได้มีส่วนร่วมในการเรียนการสอน เช่น ได้ตอบคำถามโดยการอ่านจากภาพ การเรียนการสอนภาษาไทยของเด็กชั้นอนุบาล 2 เด็กออกเสียงพยัญชนะไทย และสระไม่ถูกต้องทำให้ผิดเพี้ยนทั้งในการอ่านและการเขียน

บัตรภาพช่วยให้เด็กเกิดการรับรู้ได้ง่าย มากกว่าตัวหนังสือ บัตรภาพช่วยสร้างความเข้าใจได้เร็วขึ้น และเป็นการสร้างจินตนาการให้กับเด็กในเรื่องของการอ่านและการเขียน เพราะบัตรภาพมีสีสันสวยงาม สื่อความหมายได้ชัดเจน ทำให้เด็กอยากรู้ อยากเห็น และสามารถคล้อยตามได้ ดังนั้นการจัดประสบการณ์โดยใช้บัตรภาพประกอบเป็นการนำภาพมาช่วยส่งเสริมการอ่านและการเขียนทำให้เด็กได้จดจำง่ายขึ้น ทำให้เด็กมีความสนใจที่จะเรียนรู้และเป็นการพัฒนาความสามารถอ่านและเขียนของเด็กโดยใช้สื่อที่เป็นรูปภาพ

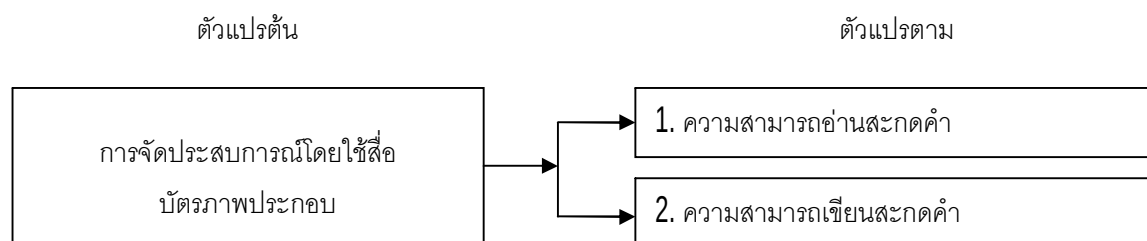
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสามารถอ่านสะกดคำของนักเรียนชั้นอนุบาล 2 จากการจัดประสบการณ์ โดยใช้สื่อบัตรภาพประกอบ
2. เพื่อศึกษาความสามารถเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นอนุบาล 2 จากการจัดประสบการณ์ โดยใช้สื่อบัตรภาพประกอบ
3. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถอ่านและเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นอนุบาล 2 ระหว่างก่อนเรียนและหลังจากการจัดประสบการณ์ โดยใช้สื่อบัตรภาพประกอบ

สมมติฐานของการวิจัย

1. ความสามารถอ่านสะกดคำของนักเรียนชั้นอนุบาล 2 จากการจัดประสบการณ์โดยใช้สื่อบัตรภาพประกอบอยู่ในระดับดีตามเกณฑ์ของการประเมินระดับปฐมวัย ดีมากกว่าร้อยละ 80 ของบทเรียนทั้งหมด
2. ความสามารถเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นอนุบาล 2 จากการจัดประสบการณ์โดยใช้สื่อบัตรภาพประกอบอยู่ในระดับดีตามเกณฑ์ของการประเมินระดับปฐมวัย ดีมากกว่าร้อยละ 80 ของบทเรียนทั้งหมด
3. ความสามารถอ่านสะกดคำของนักเรียนชั้นอนุบาล 2 ภายหลังจากการจัดประสบการณ์โดยใช้สื่อบัตรภาพประกอบสูงขึ้น
4. ความสามารถเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นอนุบาล 2 ภายหลังจากการจัดประสบการณ์โดยใช้สื่อบัตรภาพประกอบสูงขึ้น

กรอบแนวคิด

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

การจัดประสบการณ์โดยใช้สื่อบัตรภาพประกอบ หมายถึง การสอนโดยครูให้เด็กดูบัตรภาพพยัญชนะจำนวน 3 กลุ่ม กถภ, งจ, บป และบัตรภาพสระ จำนวน 7 ตัว ดังนี้ สระอา สระอิ สระอี สระอุ สระอู สระเอ สระแอ ครูออกเสียงพยัญชนะจากบัตรภาพให้เด็กฟัง แล้วให้เด็กออกเสียงตามครูครูออกเสียงสระจากบัตรภาพ ให้เด็กฟัง แล้วให้เด็กออกเสียงตาม ครูออกเสียงพยัญชนะประสมสระจากบัตรภาพ เด็กออกเสียงตามครูโดยดูจากบัตรภาพประกอบ ครูชูบัตรภาพพยัญชนะและบัตรภาพสระ ครูให้เด็กออกเสียงอ่านสะกดคำจากบัตรภาพที่เห็นครูชูบัตรภาพพยัญชนะและบัตรภาพสระ ครูให้เด็กฝึกเขียนพยัญชนะ จากบัตรภาพพยัญชนะและบัตรภาพสระ โดยเริ่มจากครูเขียนให้ดูบนกระดานแล้วให้เด็กเขียนตามตัวอย่าง ครูแจกบัตรภาพให้เด็กคนละ 1 ภาพ ให้เด็กเขียนคำและฝึกอ่านคำที่ตนเองเขียน เมื่อครูชูบัตรภาพพยัญชนะและบัตรภาพสระให้เด็กออกเสียงและเขียนคำด้วยตนเอง

ความสามารถอ่านสะกดคำ หมายถึง นักเรียนชั้นอนุบาล 2 สามารถออกเสียงพยัญชนะได้ถูกต้องและออกเสียงประสมสระ ได้แก่ สระอา สระอิ สระอี สระอุ สระอู สระเอ สระแอ โดยที่ครูให้เด็กดูบัตรภาพแล้วให้เด็กอ่านคำตามบัตรภาพที่เห็น วัดได้จากคะแนนที่ได้จากแบบประเมินความสามารถการอ่านสะกดคำ

ความสามารถเขียนสะกดคำ หมายถึง นักเรียนชั้นอนุบาล 2 สามารถเขียนพยัญชนะและประสมสระ ได้แก่ สระอา สระอิ สระอี สระอุ สระอู สระเอ สระแอ โดยที่ครูให้เด็กดูบัตรภาพแล้วให้เด็กเขียนคำตามบัตรภาพที่เห็น ถูกหลักไวยากรณ์ภาษาไทย และเขียนได้ถูกต้องตามพจนานุกรมฉบับบัณฑิตยสถาน วัดได้จากคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบการเขียนสะกดคำ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่องการศึกษาความสามารถอ่านและเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นอนุบาล 2 จากการจัดประสบการณ์โดยใช้สื่อบัตรภาพประกอบครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองโดยกำหนดให้นักเรียนเป็นหน่วยวิเคราะห์

ขอบเขตการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนชั้นอนุบาล 2 ที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนพรี่สตุล ไอ สมาร์ท ปีการศึกษา 2560 จังหวัดชลบุรี จำนวน 1 ห้องเรียน มีนักเรียน 15 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นประชากรนักเรียนชั้นอนุบาล 2 ที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนพรี่สตุล ไอ สมาร์ท ปีการศึกษา 2560 จังหวัดชลบุรีจำนวน 1 ห้องเรียน มีนักเรียน 15 คน

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1. ตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดประสบการณ์โดยใช้สื่อบัตรภาพ
2. ตัวแปรตาม ได้แก่
 - 2.1 ความสามารถอ่านสะกดคำ
 - 2.2 ความสามารถเขียนสะกดคำ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีดังนี้

1. แผนการจัดประสบการณ์โดยใช้สื่อบัตรภาพประกอบการอ่านและเขียนสะกดคำ
แผนการประสบการณ์โดยใช้สื่อบัตรภาพ ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้
 - 1.1 ศึกษาหลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2546 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ของเนื้อหาและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแผนการจัดประสบการณ์โดยใช้สื่อบัตรภาพ
 - 1.2 กำหนดโครงสร้างเรื่อง จากเนื้อหาและแนวคิดจากหลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ขึ้นอนุบาล 2 จำนวน 16 ชั่วโมง
 - 1.3 เขียนแผนการจัดประสบการณ์ ประกอบด้วย จุดประสงค์ สาระการเรียนรู้ ชั้นสอน และสื่อการสอน
2. แบบทดสอบความสามารถอ่านสะกดคำ
 - 2.1 ศึกษาหลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2546 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถการอ่านก่อนเรียนและหลังเรียน
 - 2.2 กำหนดโครงสร้างของแบบทดสอบความสามารถการอ่านก่อนเรียนและหลังเรียน เป็นข้อสอบการอ่านสะกดคำ จำนวน 20 ข้อ 20 คะแนน มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .91
3. แบบทดสอบความสามารถเขียนสะกดคำ
 - 3.1 ศึกษาหลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2546 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถการเขียนก่อนเรียนและหลังเรียน
 - 3.2 กำหนดโครงสร้างของแบบทดสอบความสามารถการเขียนก่อนเรียนและหลังเรียน เป็นข้อสอบการเขียนสะกดคำ จำนวน 20 ข้อ 20 คะแนน มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .89

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาศักยภาพการอ่านและเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นอนุบาล 2 จากการจัดประสบการณ์ โดยใช้สื่อบัตรภาพประกอบ จำแนกตามเกณฑ์ ดังนี้

ตาราง 1 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการศึกษาความสามารถอ่านและเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นอนุบาล 2 จากการจัดประสบการณ์โดยใช้สื่อรูปภาพประกอบ

เกณฑ์	ระดับ	คะแนน (40)	จำนวน (คน)	ร้อยละ	$\bar{X}$	S.D.
76-100	ดีมาก	31-40	8	53.33		
51-75	ดี	21-30	7	46.67		
26-50	พอใช้	11-20	-	-		
0-25	ปรับปรุง	0-10	-	-		
รวม	ดีมาก		15	100	33.47	2.30

จากตาราง 1 พบว่า ความสามารถอ่านและเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นอนุบาล 2 จากการจัดประสบการณ์โดยใช้สื่อรูปภาพประกอบ โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 33.47$) มีนักเรียนจำนวน 8 คน อยู่ในระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 53.33 และมีนักเรียนอยู่ในระดับดี 7 คน คิดเป็นร้อยละ 46.67

การเปรียบเทียบความสามารถอ่านและเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นอนุบาล 2 ระหว่างก่อนเรียนและหลังจากการจัดประสบการณ์โดยใช้สื่อรูปภาพประกอบ

ตาราง 2 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ความสามารถอ่านสะกดคำของนักเรียนชั้นอนุบาล 2 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนจากการจัดประสบการณ์โดยใช้สื่อรูปภาพประกอบ

การทดสอบ	N	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	d_f	Sig.
ก่อนเรียน	15	20	11.00	0.84	14	.00
หลังเรียน	15	20	15.00	0.90		

จากตาราง 2 พบว่า ความสามารถอ่านสะกดคำของนักเรียนชั้นอนุบาล 2 ภายหลังจากการจัดประสบการณ์โดยใช้สื่อรูปภาพประกอบ สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความสามารถอ่านและเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นอนุบาล 2 จากการจัดประสบการณ์โดยใช้สื่อรูปภาพประกอบ ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถอภิปรายผลตามลำดับสมมติฐานของการวิจัย ดังนี้

1. ความสามารถอ่านสะกดคำของนักเรียนชั้นอนุบาล 2 จากการจัดประสบการณ์โดยใช้สื่อรูปภาพประกอบอยู่ในระดับดีตามเกณฑ์ของการประเมินระดับปฐมวัย ดีมากร้อยละ 80 ของบทเรียนทั้งหมดจากผลการทดลอง พบว่า การอ่านสะกดคำของนักเรียนชั้นอนุบาล 2 จากการจัดประสบการณ์โดยใช้สื่อรูปภาพประกอบอยู่ใน

ระดับดี ตามเกณฑ์ของการประเมินระดับปฐมวัย นั่นคือ การจัดประสบการณ์โดยใช้สื่อบัตรภาพทำให้นักเรียนชั้นอนุบาล 2 มีความสามารถในการอ่านและเขียนสะกดคำสูงขึ้น เพราะเป็นการจัดประสบการณ์ที่สามารถทำให้นักเรียนมีพัฒนาการทางด้านการฟัง การพูด การเขียน อีกทั้งยังได้รับการพัฒนาทางด้านร่างกาย อารมณ์ และสังคม อีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ วอลล์ (Wall. 1995: 19) ได้ทดลองแล้วพบว่า ภาพสีจะทำให้นักเรียนระลึกภาพได้ดีกว่าภาพขาวดำ จะระลึกภาพได้ดีกว่าภาพลายเส้น และในเด็กเรียนช้าจะมีความคงทนในการเรียนรู้มากขึ้นเมื่อได้รับการเสนอภาพเหมือนจริง ซึ่งสอดคล้องกับ (Worgan, Sue.; & Nursery, Osborne. 2009: 25). ได้ศึกษาเกี่ยวกับการให้หนังสือขนาดใหญ่ที่สามารถโต้ตอบได้ ในการส่งเสริมทักษะการอ่านของเด็กเล็ก ซึ่งเดิมแต่ก่อนการฝึกการอ่านโดยใช้วิธีการนำไวท์บอร์ดมาช่วยจะทำให้เด็กมีพัฒนาการอ่านและการเขียนได้เร็วขึ้นจึงได้นำหนังสือเล่มใหญ่ที่สามารถเคลื่อนไหวได้มาทดสอบ วิธีการ คือ ใช้วิดีโอและการบันทึกประจำวัน เพื่อติดตามความคืบหน้าของการวิจัย ปรากฏว่า สามารถช่วยให้เด็กเรียนรู้คำศัพท์ได้มากขึ้น ใน 3 ปีที่ผ่านมาทำให้คนจำนวนมากเห็นว่า หนังสือเล่มใหญ่ที่สามารถโต้ตอบได้นั้นสามารถช่วยให้เด็กเกิดการเรียนได้ดี และมีความสามารถในการอ่านเพิ่มขึ้น

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า การจัดประสบการณ์โดยใช้สื่อบัตรภาพประกอบ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการอ่านและการเขียน รวมทั้งทฤษฎีการเลือกภาพที่นำมาประกอบการสอน

2. ความสามารถเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นอนุบาล 2 จากการจัดประสบการณ์โดยใช้สื่อบัตรภาพประกอบอยู่ในระดับดีตามเกณฑ์ของการประเมินระดับปฐมวัย ดีมาร้อยละ 80 ของบทเรียนทั้งหมดซึ่งผลการวิจัยพบว่าหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ดังที่ (Garcia. 1998: 32) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านเขียนสะกดคำจากรูปแบบการสอนสะกดคำ 2 รูปแบบ คือ การสอนสะกดคำแบบให้นักเรียนฝึกเองกับการสะกดคำตามหนังสือ โดยครูแต่ละกลุ่มจะสอนโดยใช้โปรแกรมการสอนอ่านเหมือนกัน และการสอนเขียนทุกวันตามเวลาที่กำหนดไว้ การสอบใช้การสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ผลการศึกษาพบว่า การสอนสะกดคำแบบให้นักเรียนฝึกเองมีผลดีว่าการสอนสะกดคำตามตำราในด้านการอ่านคำศัพท์และการวิเคราะห์คำศัพท์นักเรียนทั้งสองกลุ่มมีความแตกต่างกันในเรื่องจำนวนคำศัพท์ที่ใช้ในระดับที่สูงกว่าปรมาณหนึ่งความยาวของประโยคและจำนวนหน่วยคำนอกจากนี้นักเรียนสะกดคำโดยนักเรียนคิดเอง มีการอ่านทบทวน การเขียนคำ วิเคราะห์คำที่ใช้ ตลอดจนมีการช่วยเหลือหรือซักถามเพื่อนเพื่อช่วยในการสะกดคำบ่อยครั้งมากกว่านักเรียนอีกกลุ่มหนึ่ง และนักเรียนที่เรียนสะกดคำจากตำราใช้พจนานุกรมบ่อยครั้งมากกว่านักเรียนอีกกลุ่ม และงานวิจัยของ (Ahmad. 2012: 3032-B) ได้ทำการศึกษาการพัฒนาแบบแผนการสะกดคำตามหน่วยเสียงและตามอักขรวิธีในชั้นประถมศึกษาของสหรัฐ โดยได้ออกแบบทดสอบการรู้จักการสะกดคำเบื้องต้น และนำไปทดสอบเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ถึง 5 โรงเรียน จำนวน 390 คน แบบทดสอบนี้ประกอบด้วยคำที่ไม่มีความหมายพยงค์เดียวและสองพยงค์จำนวน 35 คำ และมุ่งเป้าไปที่แบบแผนการสะกดคำ 3 แบบแผน ถอดรหัสหน่วยเสียงอย่างเดียว ความรู้เรื่องกฎทางอักขรวิธีอย่างเดียวและการรวมการถอดรหัสหน่วยเสียงกับความรู้เรื่องกฎทางอักขรวิธีเข้าอยู่ในคำเดียวกัน จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า การจัดประสบการณ์โดยใช้สื่อบัตรภาพประกอบ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการอ่าน รวมทั้งทฤษฎีการเลือกภาพที่นำมาประกอบการสอน

3. ความสามารถอ่านสะกดคำของนักเรียนชั้นอนุบาล 2 ภายหลังจากการจัดประสบการณ์โดยใช้สื่อบัตรภาพประกอบสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งผลการวิจัยพบว่าหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ดังที่ ชมพูนุท ศุภผลศิริ (2551: 39) ได้ศึกษาความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการทำหนังสือเล่มใหญ่ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นนักเรียนชายหญิงที่มีอายุระหว่าง 5-6

ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร (ฝ่ายประถม) จำนวน 15 คน ผลการวิจัยพบว่า หลังจากได้รับการจัดกิจกรรมการทำหนังสือเล่มใหญ่เด็กปฐมวัยมีความสามารถทางพหุปัญญาสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และงานวิจัยของ ดังเช่นงานวิจัยของ (สวัสดี สุขโสม. 2551: 36) ได้ศึกษาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องการอ่านและเขียนสะกดคำโดยใช้แบบฝึกทักษะกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับเด็กอนุบาล ผลการศึกษาพบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะเรื่องการอ่านและการเขียนคำ นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะอยู่ในระดับมาก

4. ความสามารถเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นอนุบาล 2 ภายหลังจากการจัดประสบการณ์โดยใช้สื่อบัตรภาพประกอบสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งผลการวิจัยพบว่าหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ดังที่ ดวงใจ วรรณสังข์ (2551: 12) ได้ทำการศึกษาความสามารถในการจำพยัญชนะไทยของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ จากการสอนโดยใช้ชุดการสอนนิทานประกอบภาพพยัญชนะไทยผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการจำพยัญชนะไทยของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้หลังจากการสอนโดยใช้ชุดการสอนนิทานประกอบภาพ สูงกว่าความสามารถจำพยัญชนะไทยก่อนสอนโดยใช้ชุดการสอนประกอบภาพซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า การจัดประสบการณ์โดยใช้สื่อบัตรภาพประกอบ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการเขียน รวมทั้งทฤษฎีการใช้ภาพที่ถูกต้อง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. การจัดประสบการณ์โดยใช้สื่อบัตรภาพประกอบสามารถนำไปบูรณาการกับกิจกรรมอื่นๆ เช่น กิจกรรมเคลื่อนไหว กิจกรรมเสริมประสบการณ์
2. การจัดประสบการณ์โดยใช้สื่อบัตรภาพประกอบ หลังจากการจัดประสบการณ์แล้วควรควรให้เด็กร่วมกันสนทนาเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน และเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ๆ ด้วยตนเอง

ข้อเสนอแนะการวิจัย

การจัดประสบการณ์โดยใช้สื่อบัตรภาพประกอบ เพื่อนำไปใช้ในการสอนวิชาภาษาไทย เรื่องการอ่านและการเขียนสะกดคำ และสามารถนำไปบูรณาการกับรายวิชาอื่นๆ ได้

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ. (2546). คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กรมวิชาการ. (2546). หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546. กรุงเทพฯ: กรุงเทพมหานคร.
- ชมพูนุท ศุภผลศิริ. (2551). การศึกษาความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการทำหนังสือเล่มใหญ่. ปรินิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัย. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- ดวงใจ วรรณสังข์. (2551). การศึกษาความสามารถในการจำพยัญชนะไทยของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้จากการสอนโดยใช้ชุดการสอนนิทานประกอบภาพพยัญชนะไทย. ปรินญาณิพนธ์ปรินญาการศึกษา มหาวิทยาลัย สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สวัสดิ์ สุขโสม. (2551). การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องการอ่านและเขียนสะกดคำโดยใช้แบบฝึกทักษะกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับเด็กอนุบาล.
- อมรรัตน์ วารินกฎ. (2551). ความสามารถทางการอ่านของนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ โดยการสอนด้วยบัตรคำกับการสอนด้วยบัตรคำประกอบภาพ. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- Ahmad, M.; et al. (2012). Physico-mechanical and Antimicrobial Properties of Gelatin Film From the Skin of Unicorn Leatherjacket Incorporated with Essential oils. Food Hydrocolloid. 28: 189-199.
- Garcia, Carol Ann. (1998, March) The Effect of Two Types of Spilling Instruction on First-grade Reading, Writing, and Spelling Achievement. Dissertation Abstracts International. 58(9): 3459-A.
- Wall, Lida G.; et al. (1995). Hearing for the Speech-Language Pathologist and HealthCare Professional. New York: Butterworth Heinemann.
- Worgan, Sue; & Nursery, Osborne. (2009). Creating and Using an Interactive Big Book in a Nursery Setting as a Tool to Develop Reading Skills. Retrieved October 26, 2009.

NBUE074: การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องงานประดิษฐ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา

A STUDY ON SCHOLASTIC ACHIEVEMENT IN HANDWORK UNIT OF PRATOM SUKSA3 STUDENTS THROUGH THE STEM EDUCATION

ปัทมาพร สกุลแก้ว¹ ผศ.ดร.สุนันท์ ศลโกสม²

¹ นักศึกษามหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ เรื่อง งานประดิษฐ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนจากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา 2) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการทำงานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง งานประดิษฐ์จากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนแสงโสม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษาที่ 2560 จำนวน 36 คน เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองเป็น แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องงานประดิษฐ์ จำนวน 7 แผน ใช้เวลาสอน 16 ชั่วโมง เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องงานประดิษฐ์แบ่งเป็นแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจเรื่องงานประดิษฐ์ ชนิดปรนัยเลือกตอบ จำนวน 20 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น .59 แบบประเมินวัดความสามารถในการปฏิบัติงานตามเกณฑ์การปฏิบัติ ด้านผลงานตรงกับจุดประสงค์ มีความถูกต้องสมบูรณ์และมีความคิดสร้างสรรค์มีค่าความเชื่อมั่น .91 และแบบวัดพฤติกรรมการทำงานของนักเรียนเป็นแบบสังเกตพฤติกรรม จำนวน 15 รายการ มีค่าความเชื่อมั่น .85 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำนวน ร้อยละ เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยโดยใช้สถิติทดสอบที (t-test Dependent Sample)

ผลการวิจัย พบว่า

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ เรื่องงานประดิษฐ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภายหลังจากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษาโดยรวม อยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 40.33$) ตามเกณฑ์ของศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ด้านความเข้าใจ เรื่องงานประดิษฐ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนจากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษาสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05
3. พฤติกรรมการทำงานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่องงานประดิษฐ์ จากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา อยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 2.80$)

คำสำคัญ: งานประดิษฐ์, การจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา

Abstract

A Study on Scholastic Achievement in Handwork Unit of Pratom Suksa3 Students Through the STEM Education.

The purposes of this study were 1) to examine and to compare the scholastic achievement in handwork unit of protomsuksa 3 students between pre and post – study through the STEM education. 2) to investigate the students' working behavior of pratomsuksa 3 students in handwork unit through the STEM education. The sample consisted of 36 students in protomsuksa 3 from Sangsom school in second semester in the academic year of 2017. The instruments were 7 lesson plans for 16 hours. The data collection were scholastic achievement in handwork unit that was divided into the students' comprehension on handwork test in multiple choices 20 items with the reliability of 0.59, the students' assessment in working skill on the standard criteria that based on the purpose, correctness, and creativity and the observation form on the students' working behavior within 15 items with the reliability of 0.85. The data were analyzed in term of mean, Standard Deviation, percentage, and t-test Dependent sample.

The results were as follows;

1. The scholastic achievement in hand work unit through the STEM education in the overall was at a good level ($\bar{X} = 40.30$) on the basic education criteria.
2. Compare the achievement of understanding. About the invention of the students grade 3 prior learning and after learning from learning the full higher education flyer model statistically significant. 05.
3. The behavior in working of pratomsuksa 3 students in handwork unit through the STEM education was at the excellent level ($\bar{X} = 2.80$)

Keywords: Handwork, STEM Education

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 นี้จัดทำขึ้นสำหรับท้องถิ่นและสถานศึกษาได้นำไปใช้เป็นกรอบและทิศทางในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนไทยทุกคนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีคุณภาพด้านความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงและแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในเอกสารนี้ช่วยทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในทุกระดับเห็นผลคาดหวังที่ต้องการในการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนที่ชัดเจนตลอดแนว ซึ่งจะ สามารถช่วยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับท้องถิ่นและสถานศึกษาร่วมกันพัฒนาหลักสูตรได้อย่างมั่นใจทำให้การจัดทำหลักสูตรในระดับสถานศึกษามีคุณภาพและมีความเป็นเอกภาพยิ่งขึ้น อีกทั้งยังช่วย ให้เกิดความชัดเจนเรื่องการวัดและประเมินผลการเรียนรู้และช่วยแก้ปัญหาการเทียบโอนระหว่างสถานศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 5) ดังนั้น การจัดการศึกษาจึงเป็นรากฐานที่สำคัญที่สุดประการหนึ่ง สำหรับการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าของประเทศและยังช่วยให้นักเรียนเป็นผู้ที่รู้จักคิด รู้จักทำ รู้จักการแก้ปัญหาการที่ประเทศจะก้าวหน้าได้จำเป็นต้องมีทรัพยากรบุคคลที่มีความรู้ ความคิด ความสามารถจำนวนมาก ดังนั้น การ

ศึกษาจึงเป็นกระบวนการในการเสริมสร้างบุคคลให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ดังกล่าวนี้จึงเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญอย่างยิ่งและเป้าหมายที่สำคัญคือการพัฒนาการเรียนการสอนที่ดีและเหมาะสมกับผู้เรียน ย่อมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จึงจะบรรลุเป้าหมายทางการพัฒนาผู้เรียนจนในที่สุดมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่น่าพึงพอใจ และไม่มีปัญหาทางการเรียนอีกต่อไป

ในการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนแล้วต้องมีการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจะต้องมุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะกระบวนการคิด กระบวนการค้นคว้า สู่การทดลองและค้นหาคำตอบในการแก้ไขปัญหาด้วยตนเองอย่างมีความสุขมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ทุกขั้นตอนได้แสดงออกทั้งด้านความคิดสร้างสรรค์และการพัฒนาสติปัญญาอย่างเต็มศักยภาพจึงเป็นการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางโดยยึดหลักคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตและรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงสามารถนำความรู้เกี่ยวกับการดำรงชีวิต การอาชีพ และเทคโนโลยี มาใช้ประโยชน์ในการทำงานอย่างมีความคิดสร้างสรรค์และแข่งขันในสังคมไทยและสากล เห็นแนวทางในการประกอบอาชีพ รักการทำงาน และมีเจตคติที่ดีต่อการทำงาน สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างพอเพียงและมีความสุข (กรมวิชาการ, 2551: 3) ในการจัดการเรียนรู้วิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยีพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องงานประดิษฐ์มีคะแนนที่ต่ำกว่าเกณฑ์ของการศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งสืบเนื่องมาจากการที่นักเรียนขาดทักษะกระบวนการคิด การค้นคว้า การแก้ไขปัญหา และขาดความคิดสร้างสรรค์ในการทำงานประดิษฐ์ครูผู้สอนจึงต้องหาเทคนิควิธีการและทฤษฎีมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้นและยังพัฒนาให้นักเรียนในด้านการคิดแก้ไขปัญหาในการทำงาน การค้นคว้าหาข้อมูลในการทำงาน การทำงานเป็นขั้นตอนและฝึกให้นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์ที่ดีขึ้นโดยนำเสนอเต็มศึกษาเข้ามามีบูรณาการกับการจัดการเรียนรู้เรื่องงานประดิษฐ์

สะเต็มศึกษา (Science Technology Engineering and Mathematics Education: STEM Education)

เป็นแนวทางการจัดการศึกษาที่บูรณาการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์และคณิตศาสตร์ ที่มุ่งแก้ไขปัญหาที่พบเห็นในชีวิตจริง เพื่อสร้างเสริมประสบการณ์ ทักษะชีวิต ความคิดสร้างสรรค์และเป็นการเตรียมความพร้อมให้กับนักเรียนในการปฏิบัติงานที่ต้องใช้องค์ความรู้และทักษะกระบวนการด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งนำไปสู่การสร้างนวัตกรรมในอนาคตการ จัดกระบวนการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษาเป็นการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมหรือโครงการที่บูรณาการการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เทคโนโลยี ผสมกับแนวคิดการออกแบบเชิงวิศวกรรมโดยนักเรียนจะได้ทำกิจกรรมเพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจและฝึกทักษะด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และเทคโนโลยี และได้นำความรู้มาออกแบบชิ้นงานหรือวิธีการเพื่อตอบสนองของความต้องการหรือแก้ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันเพื่อให้ได้เทคโนโลยีซึ่งเป็นผลผลิตจากกระบวนการออกแบบเชิงวิศวกรรมโดยผ่านขั้นตอนต่างๆ ขึ้นระบุปัญหา, ขึ้นรวบรวมข้อมูล, วางแผนและพัฒนา, ทดสอบและประเมินผล และการนำเสนอผลงานการแก้ปัญหาตามขั้นตอนกระบวนการอาจมีลำดับขั้นตอนการดำเนินงานแตกต่างไปจากนี้โดยอาจจะมีการสลับขั้นตอนหรือย้อนกลับขั้นตอนได้ และโดยทั่วไปการสร้างหรือชิ้นงานหรือการแก้ปัญหาเรื่องใดเรื่องหนึ่ง มักเป็นกระบวนการที่ต้องทำซ้ำและต่อเนื่องจนกว่าจะสามารถแก้ปัญหาได้ ผู้เรียนจะมีทักษะการคิดวิเคราะห์และสร้างนวัตกรรมใหม่ๆที่ใช้ในการเรียนการสอน (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2557: 5)

การสอนแบบสะเต็มศึกษาเป็นการสอนที่ให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติงานอย่างกระตือรือร้นโดยเริ่มจากขั้นตอนการกำหนดจุดมุ่งหมายในการปฏิบัติงาน การเก็บรวบรวมข้อมูลของวัสดุอุปกรณ์ประโยชน์ของการทำชิ้นงานประดิษฐ์วิธีการดำเนินงานต่างๆ เพื่อนำออกแบบ การดำเนินงาน การปรับปรุงแก้ไขชิ้นงาน และนำไปสู่การนำเสนอผลงาน ผ่านกระบวนการต่างๆ ซึ่งเป็นไปตามหลักทฤษฎีของการจัดการเรียนการสอนแบบสะเต็มศึกษา คือ การตั้งสมมุติฐาน การแก้ปัญหา การคิดสร้างสรรค์ การลงมือทำกิจกรรม โดยครูผู้สอนเป็นผู้ช่วยสนับสนุนนักเรียนในการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษาซึ่งการจัดการเรียนการสอนแบบ สะเต็มศึกษากับการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในเรื่องงานประดิษฐ์ ผู้เรียนจะได้พัฒนาตนเองในด้านการคิดแก้ปัญหาในการทำงาน ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านการแสดงความคิดเห็น เพื่อไปสู่การนำเสนอผลงานและสามารถปฏิบัติงานได้ตรงตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ผ่านการบูรณาการวิชาต่างๆ อาทิ วิชาคณิตศาสตร์ในการคำนวณขนาดของชิ้นงาน วิชาศิลปะในการออกแบบสร้างสรรค์ชิ้นงาน วิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยีในการลงมือปฏิบัติ และวิชาภาษาไทยในการพูดนำเสนอผลงาน

ดังนั้น ครูจึงต้องวางแผนการสอนและบูรณาการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษาเรื่องงานประดิษฐ์ในการสอนเพื่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนผ่านเกณฑ์อย่างมีประสิทธิภาพและนักเรียนสามารถจดจำสนุกกับการเรียนรู้ เข้าใจการทำงาน มีความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะกระบวนการทำงาน ทักษะการจัดการ ทักษะกระบวนการแก้ปัญหา ทักษะการทำงานร่วมกัน และทักษะการแสวงหาความรู้ มีคุณธรรม และลักษณะนิสัยในการทำงาน มีจิตสำนึกในการใช้พลังงาน ทรัพยากร และสิ่งแวดล้อมเพื่อการดำรงชีวิตและครอบครัว สอดคล้องกับความสามารถในการเรียนรู้ของผู้เรียนในแต่ละช่วงอายุซึ่งครูสามารถสอดแทรกความรู้ได้เมื่อผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับชิ้นงานที่ออกแบบหรือสร้างสรรค์ขึ้นมาตามมาตรฐานตัวชี้วัดอย่างมีประสิทธิภาพ การวิจัยเรื่อง ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหน่วยการเรียนรู้เรื่องงานประดิษฐ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา จึงเป็นแนวทางหนึ่งในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของหน่วยการเรียนรู้เรื่องงานประดิษฐ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ เรื่องงานประดิษฐ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education)
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ เรื่อง งานประดิษฐ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนจากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education)
3. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการทำงานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่องงานประดิษฐ์ จากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education)

สมมติฐานในการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ เรื่องงานประดิษฐ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภายหลังจากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) อยู่ในระดับดีตามเกณฑ์ของศึกษาขั้นพื้นฐานร้อยละ 70 ขึ้นไป
2. ความรู้ความเข้าใจเรื่องงานประดิษฐ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภายหลังจากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ.05

3. พฤติกรรมการทำงานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่องงานประดิษฐ์จากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) อยู่ในระดับดี

นิยามศัพท์เฉพาะ

การจัดการเรียนรู้แบบ STEM Education หมายถึง วิทยาการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นการบูรณาการโดยการนำวิทยาศาสตร์, เทคโนโลยี, วิศวกรรมศาสตร์ และคณิตศาสตร์ รวมเข้าด้วยกันในลักษณะของการจัดการเรียนการสอนโดยมีขั้นตอนทั้งหมด 6 ขั้นตอน ขั้นที่ 1 ขั้นระบุจุดมุ่งหมาย เป็นการกำหนดจุดมุ่งหมายในการทำงานประดิษฐ์ ขั้นที่ 2 ขั้นรวบรวมข้อมูล ศึกษาข้อมูล ขั้นตอน อุปกรณ์และวัสดุที่จะใช้ในการทำงานประดิษฐ์ให้ ขั้นที่ 3 ขั้นการออกแบบชิ้นงานที่จะประดิษฐ์โดยออกแบบเป็นภาพร่าง 2 มิติ ขั้นที่ 4 ขั้นบูรณาการ เป็นการบูรณาการกับวิชาคณิตศาสตร์โดยกำหนดค่าให้ใช้ในการหาวัสดุและอุปกรณ์ในการทำงานประดิษฐ์โดยทำเป็นตารางบัญชีรายรับ-รายจ่าย ขั้นที่ 5 ขั้นดำเนินงาน เป็นการประดิษฐ์ชิ้นงานให้ตรงกับจุดมุ่งหมาย วัสดุอุปกรณ์และแบบร่างที่ได้ออกแบบไว้ ขั้นที่ 6 ขั้นประเมินผลและปรับปรุงเป็นการนำเอาชิ้นงานที่ประดิษฐ์เสร็จแล้วนำมาทดลองใช้งานและทำการประเมินผลงานว่ามีข้อบกพร่องตรงไหน ขั้นที่ 7 ขั้นนำเสนอผลงานเป็นการรายงานผลงานที่สำเร็จและสมบูรณ์

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องงานประดิษฐ์ หมายถึง นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในการทำงานและความสามารถในการปฏิบัติงาน

ความรู้ความเข้าใจในการทำงาน หมายถึง การอธิบายวิธีการ ขั้นตอนและประโยชน์ของการทำงานเพื่อช่วยเหลือตนเอง ครอบครัว และส่วนรวม ใช้วัสดุอุปกรณ์เครื่องมือตรงกับลักษณะงาน และทำงานอย่างเป็นขั้นตอนตามกระบวนการทำงานด้วยความสะอาด ความรอบคอบ และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

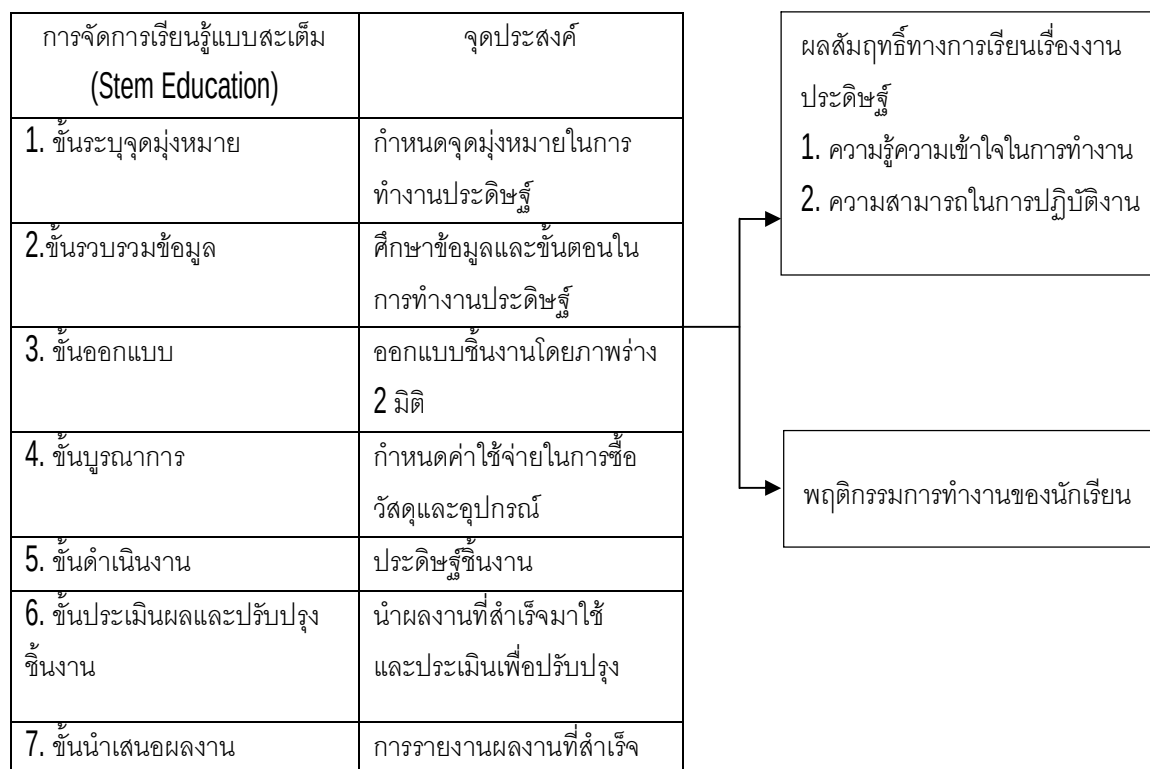
ความสามารถในการปฏิบัติงาน หมายถึง การทำชิ้นงานที่เป็นผลงานจากความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง เลือกวัสดุอุปกรณ์ได้ถูกต้องเหมาะสมกับงาน ประดิษฐ์งานได้ถูกต้องตามที่ได้ออกแบบไว้มีความประหยัดในการใช้วัสดุอุปกรณ์ผลงานมีความประณีตเรียบร้อยแข็งแรงคงทนมีขนาดที่เหมาะสมกับการใช้งานมีลวดลายที่ไม่เหมือนใครมีการตรวจสอบผลงานก่อนใช้และผลงานสามารถพัฒนาต่อยอดได้

พฤติกรรมการทำงาน หมายถึง ผู้เรียนให้ความร่วมมือในการทำงาน มีอุปกรณ์ในการทำงานครบ ทำความสะอาดวัสดุอุปกรณ์สถานที่ ตั้งใจทำงานอย่างมีสมาธิ ตรวจสอบผลงานของตนเอง ส่งงานตรงเวลา มีน้ำใจแบ่งปันสิ่งของให้เพื่อน ผลงานมีความสะอาด เข้าห้องเรียนตรงเวลาใช้วัสดุในการทำงานอย่างประหยัด ปฏิบัติงานตามขั้นตอนแสดงความคิดเห็นในผลงานของเพื่อนและแก้ไขงานที่บกพร่องให้ดีขึ้น

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนได้มีความรู้ ความเข้าใจและความสามารถในการทำงาน ประดิษฐ์ที่สูงขึ้นจากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education)
2. เป็นแนวทางสำหรับคุณครูในการประยุกต์ใช้การจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษาใน การสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และกลุ่มสาระอื่นๆเพื่อมุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น
3. เป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาใช้ในการเสนอแนะแก่คุณครูในการจัดการเรียนการสอนภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

กรอบแนวคิด

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องงานประดิษฐ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) เป็นการวิจัยเชิงทดลอง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนแสงโสม ปีการศึกษาที่ 2560 ที่เรียนวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี 3 ห้องจำนวนทั้งหมด 105 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนแสงโสม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษาที่ 2560 จำนวน 1 ห้องเรียนมีนักเรียน 36 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย 1 ห้องเรียนจาก 3 ห้องเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษาเรื่องงานประดิษฐ์ ประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษาเรื่องงานประดิษฐ์ จำนวน 7 แผน ในแต่ละแผนมีขั้นตอนประกอบ 7 ขั้นตอน คือ 1: ขั้นระบุจุดมุ่งหมาย 2: ขั้นรวบรวมข้อมูล 3: ขั้นออกแบบ 4: ขั้นบูรณาการ 5: ขั้นดำเนินงาน 6: ขั้นประเมินผลและปรับปรุงชิ้นงาน 7: ขั้นนำเสนอผลงาน ใช้เวลาทั้งหมด 20 ชั่วโมง

เครื่องมือรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย

1. แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจเรื่องงานประดิษฐ์ จำนวน 20 ข้อเป็นข้อสอบแบบปรนัย
2. แบบประเมินวัดความสามารถในการปฏิบัติงาน เรื่องงานประดิษฐ์ ซึ่งจะประเมินใน 3 ด้านโดยเป็นรูปแบบ (Check list) ดังนี้
 - 2.1 ผลงานตรงกับจุดประสงค์ที่กำหนด
 - 2.2 ผลงานมีความถูกต้องสมบูรณ์
 - 2.3 ผลงานมีความคิดสร้างสรรค์
3. แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานของนักเรียนโดยเป็นรูปแบบ (Check list) มีจำนวน 15 ข้อ

สรุปผลการวิจัย

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ เรื่อง งานประดิษฐ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา ดังตาราง 1-2

จำแนกตามเกณฑ์ ดังนี้

ตาราง 1 จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจ เรื่อง งานประดิษฐ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา

เกณฑ์	ระดับ	คะแนน (20)	จำนวน	ร้อยละ	$\bar{X}$	S.D.
80-100	ดีมาก	16-20	5	13.89	16.80	0.83
60-79	ดี	11-15	26	72.22	13.38	1.38
40-59	พอใช้	6-10	5	13.89	10.00	0
20-39	ปรับปรุง	0-5	-	-	-	-
รวม	ดี		36	100	13.39	0.64

จากตาราง 1 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ความรู้ความเข้าใจเรื่องงานประดิษฐ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภายหลังจากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) โดยรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 13.39$) และมีนักเรียนร้อยละ 72.77 มีผลสัมฤทธิ์ความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับดีตามเกณฑ์ของการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบทดสอบความสามารถในการปฏิบัติ เรื่อง งานประดิษฐ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา

รายการ	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ผลงานสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง	4	3.53	0.64	ดีมาก
เลือกใช้วัสดุ/อุปกรณ์ได้ถูกต้องเหมาะสมกับงาน	4	3.44	0.55	ดีมาก
ประดิษฐ์งานได้ถูกต้องตามที่ได้ออกแบบไว้	4	3.39	0.63	ดีมาก
มีความประหยัดในการใช้วัสดุ/อุปกรณ์	4	3.69	0.46	ดีมาก
ผลงานมีความประณีต	4	3.33	0.75	ดีมาก
ผลงานมีความเรียบร้อยและคงทน	4	3.56	0.63	ดีมาก
การตรวจสอบผลงานก่อนใช้	4	3.61	0.74	ดีมาก
ผลงานมีขนาดเหมาะสมกับการใช้งาน	4	3.44	0.89	ดีมาก
ผลงานมีลวดลายไม่เหมือนใคร	4	3.67	0.99	ดีมาก
ผลงานมีสีสันที่กลมกลืน	4	3.44	1.18	ดีมาก
ผลงานมีรูปทรงไม่เหมือนใคร	4	3.61	1.30	ดีมาก
ผลงานสามารถพัฒนาต่อยอดได้	4	3.78	1.41	ดีมาก
รวม	48	3.36	2.28	ดีมาก

จากตาราง 2 การศึกษาผลสัมฤทธิ์ความสามารถในการปฏิบัติเรื่องงานประดิษฐ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 3.36$) และพิจารณารายชื่อทุกรายการอยู่ในระดับดีมาก

การเปรียบเทียบ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ เรื่อง งานประดิษฐ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนจากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา

ตาราง 3 ผลเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ เรื่อง งานประดิษฐ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนจากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษาก่อนเรียน (Pretest) และหลังเรียน (Posttest)

ระยะเวลา	$\bar{X}$	S.D.	df	t-test	p-value
ก่อนเรียน	9.06	1.85	35	14.80	.00**
หลังเรียน	13.39	2.18			

จากตาราง 3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้เรื่องงานประดิษฐ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภายหลังการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05

การศึกษาพฤติกรรมการทำงานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง งานประดิษฐ์จากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา

ตาราง 4 ผลพฤติกรรมการทำงานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง งานประดิษฐ์ จากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา

รายการ	n	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ให้ความร่วมมือในการทำงาน	36	2.75	0.44	ดีมาก
2. มีอุปกรณ์ในการทำงานครบ	36	2.67	0.48	ดีมาก
3. ทำความสะอาดวัสดุอุปกรณ์และสถานที่	36	2.86	0.35	ดีมาก
4. ตั้งใจทำงานมีสมาธิ	36	2.67	0.48	ดีมาก
5. ตรวจสอบผลงานของตนเอง	36	2.86	0.35	ดีมาก
6. ส่งงานตรงต่อเวลา	36	2.97	0.17	ดีมาก
7. ใช้วัสดุในการทำงานอย่างประหยัด	36	2.83	0.38	ดีมาก
8. มีน้ำใจแบ่งปันสิ่งของให้เพื่อน	36	2.83	0.38	ดีมาก
9. ผลงานสะอาด	36	2.83	0.38	ดีมาก
10. ไม่คุย-ไม่เล่นขณะเรียน	36	2.72	0.45	ดีมาก
11. เข้าออกห้องเรียนตรงเวลา	36	2.75	0.44	ดีมาก
12. ชักถามเมื่อมีข้อสงสัย	36	2.75	0.44	ดีมาก
13. แก้ไขงานที่บกพร่องให้ดีขึ้น	36	2.75	0.44	ดีมาก
14. มีการปฏิบัติตามขั้นตอน	36	2.97	0.17	ดีมาก
15. แสดงความคิดเห็นในผลงานของเพื่อน	36	2.75	0.44	ดีมาก
รวม	36	2.80	1.89	ดีมาก

จากตาราง 4 พบว่า พฤติกรรมการทำงานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่องงานประดิษฐ์จากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 2.80$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมการทำงานอยู่ในระดับดีมากทุกข้อ

อภิปรายผล

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ เรื่อง งานประดิษฐ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 การจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) จากผลการทดลองพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ เรื่องงานประดิษฐ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภายหลังจากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) อยู่ในระดับดีมากตามเกณฑ์ของศึกษาขั้นพื้นฐาน ร้อยละ 80 ขึ้นไป นั่นคือ การจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา ทำให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องงานประดิษฐ์ที่ผ่านเกณฑ์อย่างมีประสิทธิภาพและผู้เรียนสามารถ

จดจำสันทักกับการเรียนรู้ เข้าใจการทำงาน มีความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะกระบวนการทำงาน ทักษะการจัดการ ทักษะกระบวนการแก้ปัญหา ทักษะการทำงานร่วมกัน และทักษะการแสวงหาความรู้ มีคุณธรรม และลักษณะนิสัยในการทำงาน มีจิตสำนึกในการใช้พลังงาน ทรัพยากร และสิ่งแวดล้อมเพื่อการดำรงชีวิตและครอบครัว สอดคล้องกับความสามารถในการเรียนรู้ของผู้เรียนในแต่ละช่วงอายุซึ่งครูสามารถสอดแทรกความรู้ได้เมื่อผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับชิ้นงานที่ออกแบบหรือสร้างสรรค์ขึ้นมาตามมาตรฐานตัวชี้วัดอย่างมีประสิทธิภาพ จึงเป็นแนวทางหนึ่งในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนเรื่องงานประดิษฐ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงาน อาชีพและเทคโนโลยีซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีของ ซิมป์สัน (Simpson, 1972) มีความคล้ายคลึงกับงานวิจัยเป็นทักษะที่มีความเกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้เรียนทางด้านทางกายเป็นความสามารถในการทำงานของกล้ามเนื้อของร่างกายซึ่งหากได้รับการฝึกฝนจะทำให้เกิดความชำนาญมีความถูกต้องมากขึ้น ขั้นตอนของกระบวนการสอนของ ซิมป์สัน จะมีความคล้ายคลึงกับการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษาโดยนำมาประยุกต์ใช้ผ่านขั้นตอนต่างๆ คือ ขั้นตอนที่ 1 ขั้นระบุจุดมุ่งหมาย เป็นขั้นการเริ่มทำงานประดิษฐ์ต้องรู้ว่าอะไรจะต้องมีการระบุปัญหาในการประดิษฐ์ชิ้นงานและเพื่อให้เลือกวัสดุอุปกรณ์มาใช้ในการประดิษฐ์ชิ้นงานได้เหมาะสมซึ่งเข้าสู่กระบวนการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษาที่นำความรู้จากวิทยาศาสตร์มาใช้ในการเลือกวัสดุอุปกรณ์ได้เหมาะสมและฝึกให้รู้จักการวางแผนและทำงานเป็นขั้นตอน ขั้นตอนที่ 2 ขั้นรวบรวมข้อมูล การประดิษฐ์ชิ้นงานจำเป็นต้องศึกษาหาข้อมูลวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำงานประดิษฐ์โดยนำไปบูรณาการกับวิทยาศาสตร์ศึกษาเกี่ยวกับประเภทของวัสดุมีความเหมาะสมกับการประดิษฐ์ชิ้นงานและการใช้เครื่องมือในการยึดติดเช่นกาวเหมาะสำหรับติดกับวัสดุที่เป็นกระดาษและนำเทคโนโลยีเช่นคอมพิวเตอร์ในการศึกษารวบรวมข้อมูลเพื่อให้ได้ข้อมูลที่หลากหลายนอกเหนือจากในหนังสือนำไปสู่การประดิษฐ์ชิ้นงานโดยใช้ความคิดสร้างสรรค์และสามารถนำไปใช้งานได้จริง ขั้นตอนที่ 3 ขั้นการออกแบบ การออกแบบ เป็นขั้นตอนหนึ่งในการทำงานประดิษฐ์ซึ่งเป็นการถ่ายทอดความคิดและจินตนาการของตนเองการออกแบบยังเป็นการฝึกให้ผู้เรียนได้มีความริเริ่มสร้างสรรค์และสามารถวางแผนป้องกันความเสียหายจากการทำงานโดยนำมาประยุกต์กับวิศวกรรมศาสตร์และคณิตศาสตร์ในการสร้างสรรค์สิ่งใหม่และขนาดของชิ้นงานให้มีความเหมาะสมกับการนำไปใช้ประโยชน์ ขั้นตอนที่ 4 ขั้นบูรณาการ การทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายเป็นการเขียนรายละเอียดเกี่ยวกับการใช้จ่ายในการซื้อวัสดุอุปกรณ์และคำนวณต้นทุนและกำไรในการขายชิ้นงานประดิษฐ์โดยบูรณาการเข้ากับวิชาคณิตศาสตร์ ขั้นตอนที่ 5 ขั้นดำเนินงาน การดำเนินงานประดิษฐ์ชิ้นงานต้องเริ่มจากขั้นตอนระบุปัญหาในการทำงานประดิษฐ์นำมาสู่ขั้นรวบรวมข้อมูลเป็นการค้นคว้าข้อมูลที่ใช้ในการทำงานประดิษฐ์เพื่อนำไปใช้ในการออกแบบงานประดิษฐ์จึงสามารถลงมือปฏิบัติประดิษฐ์ชิ้นได้อย่างถูกต้องและสวยงามสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงและช่วยฝึกความคิดสร้างสรรค์นำไปสู่การต่อยอดสร้างรายได้

ขั้นตอนที่ 6 ขั้นประเมินผลและปรับปรุง เป็นการทดสอบและประเมินผลชิ้นงานประดิษฐ์เพื่อแก้ปัญหา ผลที่ได้จากการทดสอบและประเมินผลอาจถูกนำมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาชิ้นงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น การทดสอบและประเมินผลสามารถเกิดขึ้นได้หลายครั้งในกระบวนการแก้ปัญหา ขั้นตอนที่ 7 ขั้นนำเสนอผลงาน การนำเสนอผลงานเป็นขั้นตอนสุดท้ายของการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษาเป็นการนำเสนอขั้นตอนการประดิษฐ์ชิ้นงานตั้งแต่วิธีกำหนดปัญหา ขั้นรวบรวมข้อมูล ขั้นออกแบบ ขั้นบูรณาการ ขั้นดำเนินการ ขั้นประเมินผลงานและปรับปรุงชิ้นงานเพื่อให้เป็นแนวทางในการประดิษฐ์ชิ้นงานครั้งต่อไปและสำหรับผู้สนใจในการประดิษฐ์ชิ้นงาน การจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษาทำให้ผู้เรียนสามารถสร้างสรรค์งานจากความคิดสร้างสรรค์ผ่านกระบวนการต่างๆ ได้อย่างคล่องแคล่วชำนาญและมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะเป็นแนวทางในการนำไปสู่การจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา สอดคล้องกับสาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้น

พื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีศักยภาพในการส่งเสริมการเรียนรู้ การทำงานร่วมกัน ความคิดสร้างสรรค์การแก้ไขปัญหา การคิดวิเคราะห์และการสืบเสาะหาความรู้ตลอดจนนำไปสู่การพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21 และยังสามารถนำสะเต็มศึกษาไปบูรณาการกับวิชาอื่นๆ เช่น วิชาศิลปะ เป็นการช่วยให้ผู้เรียนได้แสดงออกถึงความคิดของผู้เรียนได้ มีความคิดสร้างสรรค์ และจินตนาการอีกทั้งควรสอดแทรกในเรื่องของความประหยัดในการใช้วัสดุอุปกรณ์ในการทำงานประดิษฐ์ และควรสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมให้นักเรียน เก่ง ดี มีสุข และมีจิตสาธารณะ

ความรู้ความเข้าใจเรื่องงานประดิษฐ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภายหลังจากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ญายานันต์ เกตุศรีศักดิ์ และคณะ (2559) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา เป็นการสอนที่ให้นักเรียนได้ลงมือกระทำอย่างกระตือรือร้นและได้ผลงานออกมาโดยใช้กระบวนการต่างๆ ในการจัดการเรียนการสอนนักเรียนได้เรียนรู้จากการวางแผนทำกิจกรรมสืบค้น การคิดต่างๆ เช่น การแก้ปัญหา การคิดสร้างสรรค์ การคิดในระดับต่างๆ และลงมือทำกิจกรรมเป็นการบูรณาการความรู้ วิชาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ เพื่อนำมาจัดการเรียนการสอนที่เน้นในการแก้ไขปัญหา ความคิดสร้างสรรค์ การสื่อสาร การเป็นผู้นำและการทำงานร่วมกับผู้อื่นในการบูรณาการสะเต็มกับวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยีเรื่องงานประดิษฐ์โดยผ่านขั้นตอนในการทำงาน คือ 1) การระบุ 2) การรวบรวมข้อมูล 3) การออกแบบ 4) การบูรณาการ 5) การดำเนินงาน 6) การประเมินผล และปรับปรุง และ 7) การนำเสนอผลงาน ขั้นตอนทั้ง 7 มีการบูรณาการวิชาวิทยาศาสตร์ในการจำแนกประเภทของวัสดุที่ใช้ในการประดิษฐ์ชิ้นงาน วิชาคณิตศาสตร์ในการคำนวณค่าใช้จ่ายผ่านการทำบัญชีรายรับรายจ่าย ใช้เทคโนโลยีในการหาข้อมูลต่างๆ ในการทำงานประดิษฐ์ วิศวกรรมศาสตร์เป็นการออกแบบชิ้นงานก่อนที่จะนำมาประดิษฐ์ ขั้นตอนเหล่านี้จะเน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติและเรียนรู้จากวัสดุอุปกรณ์จึงมีการวางแผนการทำงานอย่างเป็นขั้นตอนผ่านกระบวนการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์การสร้างสรรค์ถ่ายทอดออกมาเป็นผลงานที่มีความแปลกใหม่และสามารถแก้ไขปัญหาอย่างเป็นขั้นตอนเพื่อให้งานมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น และยังเน้นกระบวนการทำงานและการจัดการอย่างเป็นระบบ พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะการออกแบบงานและการทำงานอย่างมีกลยุทธ์ โดยใช้กระบวนการเทคโนโลยี และเทคโนโลยีสารสนเทศ ตลอดจนนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการทำงาน รวมทั้งการสร้างพัฒนา ผลิตภัณฑ์ หรือวิธีการใหม่ มีทักษะในการสร้างของเล่น ของใช้ได้ง่าย โดยครูผู้สอนสามารถนำสื่อการเรียนการสอนที่หลากหลาย เช่น การใช้วีดีโอ การจำลองสถานการณ์จริง power point มาประกอบกับการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษาโดยผ่านขั้นตอน กำหนดปัญหาหรือความต้องการ รวบรวมข้อมูล ออกแบบโดยถ่ายทอดความคิดเป็นภาพร่าง 2 มิติ ลงมือสร้าง ประเมินผล และนำเสนอผลงานได้อย่างถูกต้องตามขั้นตอน อีกทั้งยังสามารถนำการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษาเรื่องงานประดิษฐ์ ไปใช้กับนักเรียน ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1, 2, 3, 4, 5 และ 6 โดยเลือกเนื้อหาให้สอดคล้องกับระดับชั้นนั้นๆ ควรจัดกิจกรรมให้เหมาะกับช่วงวัย เพราะผู้เรียนแต่ละช่วงวัยมีการเรียนรู้ที่ต่างกัน เพราะฉะนั้นจึงควรเลือกกิจกรรม และวิธีการสอนที่เหมาะสมเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่มีประสิทธิภาพ

พฤติกรรมการทำงานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่องงานประดิษฐ์จากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) อยู่ในระดับดีมากซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุไรวรรณ ละครร่า (2551) ได้ทำการวิจัย เรื่อง แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง งาน

ประดิษฐ์จากเกล็ดปลา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีพฤติกรรมการทำงานระหว่างเรียนของนักเรียน อยู่ในระดับดีมาก ทั้งนี้เนื่องจากจากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษาเรื่องงานประดิษฐ์ ได้มีการประเมินพฤติกรรมการทำงานของนักเรียนโดยครูผู้สอนสังเกตพฤติกรรมนักเรียนว่ามีลักษณะพฤติกรรมการทำงานตรงตามที่กำหนดไว้ตามเกณฑ์และทำการแจ้งเกณฑ์การให้คะแนนให้นักเรียนทราบในช่วงแรกของจัดการเรียนการสอน คือ ให้ความร่วมมือในการทำงาน มีอุปกรณ์ในการทำงานครบ ทำความสะอาดวัสดุอุปกรณ์สถานที่ ตั้งใจทำงานอย่างมีสมาธิ ตรวจสอบผลงานของตนเอง ส่งงานตรงเวลา มีน้ำใจแบ่งปันสิ่งของให้เพื่อน ผลงานมีความสะอาด เข้าห้องเรียนตรงเวลาใช้วัสดุในการทำงานอย่างประหยัด ปฏิบัติงานตามขั้นตอนแสดงความคิดเห็นในผลงานของเพื่อนและแก้ไขงานที่บกพร่องให้ดีขึ้น จากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษาเรื่องงานประดิษฐ์ ส่งผลให้นักเรียนได้ใช้ความรู้และประสบการณ์ ปฏิบัติชิ้นงานตามความสามารถและความคิดสร้างสรรค์ของตนเอง ผู้เรียนได้ระบุนปัญหาในการทำงานประดิษฐ์ด้วยตนเอง ศึกษาหาความรู้ จากแหล่งความรู้ต่างๆ ด้วยตนเอง ออกแบบชิ้นงานด้วยความคิดสร้างสรรค์ เห็นคุณค่าของกระบวนการแก้ปัญหา และทำให้นักเรียนสร้างสรรค์ผลงานที่เป็นของนักเรียน ซึ่งเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียนให้ได้รับการพัฒนาเต็มศักยภาพ มีทักษะในการแสวงหาความรู้ เกิดความคงทนและสามารถนำไปใช้ในชีวิตจริงได้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน

1. ควรนำการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษาไปบูรณาการกับวิชาอื่นๆ เช่น ศิลปะ สังคมศึกษา ภาษาไทย เป็นต้น เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่หลากหลาย
2. ควรใช้สื่อการเรียนการสอนที่หลากหลาย เช่น การใช้วีดีโอ การจำลองสถานการณ์จริง power point มาประกอบกับการจัดการเรียนการสอน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรทำการวิจัยพัฒนาวิธีการสอนงานประดิษฐ์ โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ STEAM คือการเติมศิลปะลงไป STEM เพราะศิลปะเป็นการช่วยให้ผู้เรียนได้แสดงออกถึงความคิดผู้เรียนได้มีความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ. (2551). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- ณัฐชนันต์ เกตุศรีศักดิ์; และคณะ. (2559). ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา. สืบค้นเมื่อ 5 กันยายน 2560, จาก www.northern.ac.th/north_research/p/document/file.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2557). ความรู้เบื้องต้น สะเต็ม. กรุงเทพฯ: สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงศึกษาธิการ.

อุไรวรรณ ละครร่า. (2551). แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง งานประดิษฐ์จากเกล็ดปลาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

Simpson. D. (1995). Teaching Physical Education: A System Approach. Boston: Houghton Mufflin CO.

NBUE075: การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่อง แรงและการเคลื่อนที่ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) THE STUDY OF LEARNING ACHIEVEMENT IN SCIENCE, ABOUT “FORCE AND MOTION” OF THE STUDENTS IN PHATHOMSUKSA 3 BY USING STEM EDUCATION IN TEACHING.

เอมวดี บุตรดี¹ ดร.อุทัยวรรณ สายพัฒนะ²

¹ นักศึกษานักศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่อง แรงและการเคลื่อนที่ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) และศึกษาเจตคติต่อการเรียนวิทยาศาสตร์ แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 37 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 3 แผน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบเลือกตอบ จำนวน 40 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.90 และแบบวัดเจตคติต่อการเรียนวิทยาศาสตร์ แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) จำนวน 31 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.90 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test for Dependent Samples

ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่อง แรงและการเคลื่อนที่ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) นักเรียนทุกคน (ร้อยละ 100) มีคะแนนผ่านเกณฑ์ที่ระดับดีขึ้นไป นอกจากนี้เมื่อพิจารณาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่อง แรงและการเคลื่อนที่ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการเรียนวิทยาศาสตร์ แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) อยู่ในระดับดีขึ้นไป

คำสำคัญ: ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์, เจตคติทางการเรียนวิทยาศาสตร์ และสะเต็มศึกษา

Abstract

The purposes of this research were to study and compare learning achievement in science about “Force and Motion” of the students in Prathomsuksa 3 by using STEM Education and to study the students' attitudes towards learning science by STEM Education The sample group was 37 students in Prathomsuksa 3, Phraharuthai Donmuang school. Research instruments used in this study were 3 instruction plans, 40 items of achievement test in science about “Force and Motion”, were multiple choices test which reliability was 0.90 and 31 items of students' attitude test towards learning science by STEM Education which reliability was 0.84. The statistics for analyzing data were percentage, mean, standard deviation and t-test for Dependent Samples.

The results of the research were as follows: The Learning achievement in science about “Force and Motion” of the students in Prathomsuksa 3 after teaching by using STEM Education was higher than good rate. All students passed the criterion provided. After learning science about “Force and Motion” by STEM Education, the learning achievement of students in Prathomsuksa 3 were higher than before learning by using STEM Education at the .05 level of significance. Students’ attitudes towards learning science by using STEM Education were higher than good rate.

Keywords: Learning achievement in science, Attitude towards learning science and STEM Education

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

แนวทางในการจัดการศึกษา กรมวิชาการระบุว่าจัดการศึกษาจำเป็นต้องจัดการศึกษาให้เป็นตามแนวทางพระราชบัญญัติการศึกษา พุทธศักราช 2542 มาตรา 22 ระบุว่าจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ มาตรา 24 การจัดเนื้อหาสาระ กิจกรรม ให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลผู้เรียนต้องฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการและประยุกต์นำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อไปสู่เป้าหมายของการเป็นคนเก่งดีและมีความสุข ดังนั้น ในการจัดการเรียนรู้จึงต้องจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะกระบวนการคิด รู้จักวิเคราะห์และพัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างเต็มที่ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ มุ่งหวังให้ผู้เรียนได้เรียนรู้วิทยาศาสตร์ ที่เน้นการเชื่อมโยงความรู้กับกระบวนการ มีทักษะสำคัญในการค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้ โดยใช้กระบวนการในการสืบเสาะหาความรู้ และการแก้ปัญหาที่หลากหลาย ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ทุกขั้นตอน มีการทำกิจกรรมด้วยการลงมือปฏิบัติจริงอย่างหลากหลายเหมาะสมกับระดับชั้น (กรมวิชาการ. 2545: 11)

กระบวนการจัดการเรียนรู้ควรมุ่งเน้นให้มีการพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย Core Subjects and 21st ซึ่งเป็นความรู้ในวิชาหลักและเนื้อหา ประเด็นที่สำคัญสำหรับศตวรรษที่ 21 ได้แก่ ภาษาอังกฤษ การอ่าน ศิลปะในการใช้ภาษาต่างประเทศ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ ศิลปะ ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมืองและการปกครอง, Learning and innovation Skills ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ได้แก่ ความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม การคิดเชิงวิพากษ์และการแก้ปัญหา การสื่อสารและการร่วมมือ, Information, Media and Technology Skills ได้แก่ การรู้เท่าทันสารสนเทศ การรู้เท่าทันสื่อ การรู้เท่าทันเทคโนโลยี สารสนเทศ และ Life and Career Skills ได้แก่ ทักษะชีวิตและการทำงาน (The Partnership for 21st Century Skills, 2009) มากกว่าการสอนที่มุ่งเน้นเนื้อหา (พรทิพย์ ศิริภทราชัย. 2556) จุดมุ่งหมายสำหรับการสอนวิทยาศาสตร์ คือ การสอนให้ผู้เรียนสามารถใช้กระบวนการคิดด้วยตนเองได้และช่วยให้ผู้เรียนเกิดทักษะที่สำคัญ โดยเน้นให้ผู้เรียนสามารถตั้งสมมติฐานได้และสามารถจัดการข้อมูลต่างๆ ด้วยทักษะการคิดอย่างมีเหตุผล ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนขยายแนวความคิดจากข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ และเชื่อมโยงข้อมูลเหล่านั้นเพื่ออธิบายโดยภาพรวมของปรากฏการณ์ใดๆ ได้อย่างมีเหตุผล (สมเกียรติ พรพิสุทธิมาศ. 2551: 28) จากการสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนในการเรียน วิชาวิทยาศาสตร์เพิ่มเติม ผู้วิจัยพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ชอบปฏิบัติกิจกรรมการทดลอง แต่ไม่สามารถที่จะใช้ทักษะ

กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ในการแสวงหาความรู้ได้อย่างถูกต้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะกระบวนการขั้น บูรณาการ ซึ่งประกอบด้วย ทักษะการตั้งสมมติฐาน ทักษะการกำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการ ทักษะการกำหนดและควบคุมตัวแปร ทักษะการทดลอง และทักษะการตีความหมายข้อมูลและลงข้อสรุป จึงจำเป็นที่จะต้องมีการพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นบูรณาการให้กับนักเรียน เนื่องจากทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นบูรณาการเป็นทักษะสำคัญที่แสดงถึงการมีกระบวนการคิดอย่างมีเหตุผล ทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในเนื้อหาทางวิทยาศาสตร์สามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองไปสู่กระบวนการคิดที่ซับซ้อนมากขึ้น (กวิน เชื้อมกลาง, 2556)

การจัดการศึกษาในประเทศไทยนั้นเป็นที่ทราบกันดีว่ากำลังประสบปัญหาเป็นอย่างมาก ซึ่งจากการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน จากหน่วยงานต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการสอบ O-Net ที่จัดโดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือสมศ., การทดสอบ Program for International Student Assessment หรือ PISA, จากผลการประเมินที่ปรากฏในรายงานประจำปีของ World Economic Forum ต่างก็พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนไทยส่วนใหญ่โดยเฉพาะวิชาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ยังไม่ดีเท่าที่ควร ผู้เรียนขาดทักษะการคิด การสอนในปัจจุบันมุ่งเน้นเพียงแต่การให้ความรู้ความจำมากๆ เพื่อใช้ในการสอบแต่ไม่สอนให้นักเรียนได้เกิดทักษะการคิดขั้นสูง ไม่มีการเชื่อมโยงความรู้ที่มีไปใช้ในการแก้ปัญหาที่พบในชีวิตประจำวัน ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้องแก้ปัญหาอย่างเร่งด่วน เพื่อเตรียมคนไทย รุ่นใหม่ให้มีขีดความสามารถในการประกอบอาชีพ สร้างเศรษฐกิจ และสามารถดำเนินชีวิตในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community: AEC) ต่อไป (พรทิพย์ ศิริภัทราชัย, 2556) ผลจากการทดสอบความรู้และทักษะด้านการอ่าน วิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์โดย PISA และ TIMSS แสดงให้เห็นว่าเยาวชนไทยมีคะแนนต่ำกว่าเยาวชนอีกหลายประเทศ ซึ่งสาเหตุหลักเกิดจากการเรียนแบบท่องจำ แต่ขาดทักษะในการคิดวิเคราะห์และสังเคราะห์ (มนตรี จุฬารัตน, 2556) ครูไทยจำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนวิธีจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องและเหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียน เน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพของตนเองให้มากที่สุด

การจัดการเรียนรู้ที่มีการบูรณาการหลักการสะเต็มศึกษาเข้าไปในหลักสูตรหรืออาจนำมาใช้ เพียงบางส่วน ของเนื้อหาวิชาก็นับว่าได้มีการผสมผสานการเรียนรู้แบบผู้เรียนเป็นสำคัญ เพราะผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการลงมือปฏิบัติและสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต (สนธิ พลชัยยา, 2557) สะเต็มศึกษา หรือ STEM Education เป็นคำย่อมาจากวิทยาศาสตร์ (Science) เทคโนโลยี (Technology) วิศวกรรม (Engineering) และคณิตศาสตร์ (Mathematics) เป็นการจัดการเรียนรู้ที่มีการบูรณาการระหว่างสาขาวิชาให้มีความเชื่อมโยงกับชีวิตจริงในการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพ เพื่อให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยี ในชั้นเรียนกับบริบทโลกของความเป็นจริงเกิดทักษะสำคัญเพื่อการดำรงชีวิตในสังคมและการนำมาซึ่งการพัฒนาสิ่งใหม่ๆ หรือนวัตกรรม เพื่อการพัฒนาขีดความสามารถของประเทศซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ ดร.พรพรรณ ไวทยางกูร ผู้อำนวยการ สสวท. (สสวท, 2556: online) เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการตามแนวคิดสะเต็มศึกษา (STEM Education) ว่า “...แนวคิดในเรื่องสะเต็มศึกษานั้น เป็นกระบวนการเชิงระบบแบบวิทยาศาสตร์ที่นำมาเชื่อมโยงในกระบวนการเรียนรู้ การสร้างสรรค์ผลงานหรือชิ้นงานจากการคิดค้น การแก้ปัญหาการคิดวิเคราะห์ซึ่งสามารถเตรียมความพร้อมสำหรับนักเรียนโดยนำสิ่งที่เรียนรู้ในระบบโรงเรียนไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพได้...” (อภิสิทธิ์ ธงไชย, 2556: 35) หลักสูตรหรือการจัดการเรียนรู้ที่มีการบูรณาการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ และคณิตศาสตร์เข้าด้วยกัน หรือที่เรียกว่า “สะเต็มศึกษา” มีเป้าหมายสำคัญเพื่อนำผู้เรียนไปสู่การคิดแก้ปัญหาและสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ๆ นอกจากนี้ยัง

ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงบทเรียนในห้องเรียนเข้ากับการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้จริง นอกจากนี้การจัดการศึกษาแบบบูรณาการที่เน้นให้ความสำคัญกับวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ และคณิตศาสตร์อย่างเท่าเทียมกันหรือ **STEM Education** ยังเป็นรูปแบบการจัดการศึกษาที่ตอบสนองต่อการเตรียมคนไทย รุ่นใหม่ในศตวรรษที่ 21 เพราะธรรมชาติของทั้ง 4 วิชาที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้และความสามารถที่จะดำรงชีวิต ได้ดีในศตวรรษที่ 21 สามารถพัฒนาให้ผู้เรียนนำความรู้ทุกแขนงทั้งด้านความรู้ ทักษะการคิดและทักษะอื่นๆ มาใช้ในการแก้ปัญหา ค้นคว้า สร้างและพัฒนาความคิดค้นสิ่งต่างๆ ในโลกปัจจุบัน การเน้นความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง การมีส่วนร่วมของผู้เรียนกับข้อมูลเครื่องมือทางเทคโนโลยี การสร้างความยืดหยุ่นในเนื้อหาวิชา ความท้าทาย ความสร้างสรรค์ ความแปลกใหม่ และการแก้ปัญหาในโลกอนาคตได้อย่างแท้จริง (สนธิ พลชัยยา, 2557) และจากการศึกษางานวิจัย ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนตามแนวทางสะเต็มศึกษา พบว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามแนวทาง สะเต็มศึกษามีผลการเรียน ทักษะการแก้ปัญหา และเจตคติต่อการเรียนดีขึ้น ผู้วิจัยจึงเห็นว่า การบูรณาการสะเต็มศึกษา ผ่านการเรียนรู้ในรายวิชาวิทยาศาสตร์ จะสามารถพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ รวมทั้งสามารถนำไปสู่การ สร้างนวัตกรรมทำให้ผู้เรียนสนุกสนาน และไม่เบื่อหน่ายในการเรียนดังที่ พลศักดิ์ แสงพรมศรี (2558) ได้เปรียบเทียบ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นสูงและเจตคติต่อการเรียนเคมีของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้สะเต็มศึกษากับแบบปกติ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ สะเต็มศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นสูงและเจตคติต่อการเรียนเคมีสูงกว่า การเรียนรู้แบบปกติ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ คะเน็งนิจ จันทรมณี (2557) ที่ได้ทำวิจัยโดยการ นิเทศติดตามผลการจัดการเรียนการสอนแบบ STEM โดยใช้หุ่นยนต์บูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความกระตือรือร้นและสนใจเรียนมากขึ้น การจัดกิจกรรมโดยใช้หุ่นยนต์ ช่วยเสริมและฝึก สมารถ โดยเฉพาะในกลุ่มนักเรียนที่เรียนช้าและกลุ่มนักเรียนที่ไม่ค่อยสนใจเรียน ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมดีขึ้น และจากงานวิจัยของ พรณิ อุดมโกษณ์, อภิษฐา จันทระประเสริฐ และวิรัชญา แก้ววัฒนะ (2554) ที่ศึกษาแนวคิด เรื่อง พอลิเมอร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่านักเรียนส่วนใหญ่มีแนวคิดเรื่อง มลพิษจากการใช้พอลิเมอร์ ในระดับแนวคิดเชิงวิทยาศาสตร์แบบไม่สมบูรณ์ มีแนวคิดเชิงวิทยาศาสตร์บางส่วนและคลาดเคลื่อนบางส่วนในเรื่อง ความหมายของพอลิเมอร์ มอนอเมอร์ และเรื่องเทคโนโลยีเกี่ยวกับพอลิเมอร์ (รักษพล ธนานุวงศ์, 2556)

จากสภาพที่กล่าวมาผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่อง แรงและการเคลื่อนที่ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่อง แรงและการเคลื่อนที่ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 3 จากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education)
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่อง แรงและการเคลื่อนที่ ของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education)
3. เพื่อศึกษาเจตคติต่อการเรียนวิทยาศาสตร์ แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) ของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 3

นิยามศัพท์เฉพาะ

การจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) หมายถึง แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสอนที่มีการบูรณาการเนื้อหาความรู้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และคณิตศาสตร์รวมเข้าด้วยกัน ซึ่งอาศัยการบูรณาการแบบสอดแทรก (Infusion Integration) โดยเชื่อมโยงสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์กับชีวิตจริง เพื่อให้มีลักษณะกลมกลืนเป็นหัวเรื่อง (theme) โดยผู้สอนนำวิชาอื่นๆ ของสะเต็ม (STEM) มาบูรณาการกับวิชาวิทยาศาสตร์ในเรื่อง แรงและการเคลื่อนที่ โดยผ่านกระบวนการทางวิศวกรรมศาสตร์ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการคิด ทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ทักษะการแก้ปัญหาและทักษะการสื่อสาร ซึ่งทักษะดังกล่าวนี้เป็นทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่ผู้เรียนพึงมี มุ่งผลให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญและนำความรู้ในแขนงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ และคณิตศาสตร์ มาใช้เพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนานวัตกรรมให้สอดคล้องกับสถานการณ์ของปัจจุบัน ซึ่งมีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ดังนี้

1. การระบุปัญหา (Identify a Challenge)
2. การค้นหาแนวคิดที่เกี่ยวข้อง (Explore Ideas)
3. การวางแผนและพัฒนา (Plan and Develop)
4. การทดสอบและประเมินผล (Test and Evaluate)
5. การนำเสนอผลลัพธ์ (Present the Solution)

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่อง แรงและการเคลื่อนที่ หมายถึง ความรู้ ความสามารถ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เกี่ยวกับเนื้อหาในการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่อง แรงและการเคลื่อนที่ หลังได้รับการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) อันจะส่งผลให้นักเรียนบรรลุตามมาตรฐานและตัวชี้วัดของหลักสูตรแกนกลาง พุทธศักราช 2551 ซึ่งวัดได้จากคะแนนที่ได้จากการตอบแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิทยาศาสตร์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

เจตคติต่อการเรียนวิทยาศาสตร์แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) หมายถึง ความคิดเห็นและความรู้สึกของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนวิทยาศาสตร์ ในด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน สื่อในการจัดการเรียนการสอน ครูผู้สอน เนื้อหาและประโยชน์ที่รับจากการเรียน หลังการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) ซึ่งวัดจากผลคะแนนผลการตอบแบบวัดเจตคติ ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ 5, 4, 3, 2 และ 1 ซึ่งหมายถึง เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ตามลำดับ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

เกณฑ์การประเมินผลสัมฤทธิ์ หมายถึง คะแนนขั้นต่ำที่จะยอมรับได้ว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งวิเคราะห์ได้จากคะแนนผลการทดสอบหลังเรียน มาคิดเป็นร้อยละเทียบกับเกณฑ์ ซึ่งเป็นเกณฑ์การตัดสินผลการเรียนกลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ของสำนักงานกนิตและพัฒนามาตรฐานการศึกษา (สำนักงานกนิตและพัฒนามาตรฐานการศึกษา: 126)

คะแนนร้อยละ 80-100 หมายถึง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับดีมาก

คะแนนร้อยละ 70-79 หมายถึง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับดี

คะแนนร้อยละ 60-69 หมายถึง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับพอใช้

คะแนนร้อยละ 50-59 หมายถึง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับผ่านเกณฑ์

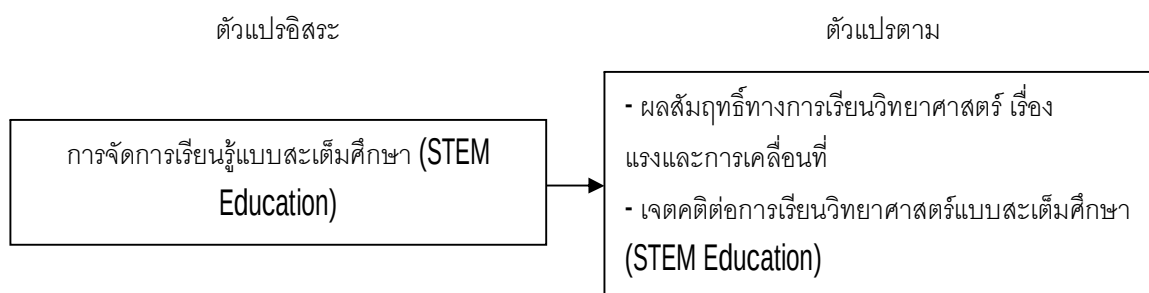
คะแนนต่ำกว่าร้อยละ 50 หมายถึง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นแนวทางสำหรับครูในการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียน
2. เป็นแนวทางสำหรับครูในการประยุกต์วิธีการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) กับการสอนวิชาอื่นต่อไป

สมมติฐานในการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่อง แรงและการเคลื่อนที่ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) อยู่ในระดับดีขึ้นไป ร้อยละ 80 ของจำนวนนักเรียน
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่อง แรงและการเคลื่อนที่ หลังได้รับการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. เจตคติต่อการเรียนวิทยาศาสตร์ แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 อยู่ในระดับดีขึ้นไป

กรอบแนวคิด

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย**ขอบเขตการศึกษา**

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยดอนเมือง เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 6 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 195 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยดอนเมือง เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 1 ห้องเรียน รวมนักเรียน 37 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยของการสุ่ม
3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย
ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) คือ การจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education)

ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่อง แรงและการเคลื่อนที่ และเจตคติต่อการเรียนวิทยาศาสตร์แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แผนการจัดการเรียนแบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) เรื่อง แรงและการเคลื่อนที่ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่อง แรงและการเคลื่อนที่ ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ และแบบวัดเจตคติที่มีต่อการเรียนวิทยาศาสตร์แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ผลการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ สรุปผลได้ ดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่อง แรงและการเคลื่อนที่ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) นักเรียนมีคะแนนผ่านเกณฑ์ที่ระดับดีขึ้นไป ร้อยละ 100 ของนักเรียนทั้งหมด ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ (ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80)

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่อง แรงและการเคลื่อนที่ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. เจตคติของนักเรียนที่มีต่อการเรียนวิทยาศาสตร์ หลังได้รับการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) อยู่ในระดับดีขึ้นไป ร้อยละ 100 ของนักเรียนทั้งหมด

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่อง แรงและการเคลื่อนที่ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) อยู่ในระดับดีขึ้นไป ร้อยละ 80 ของจำนวนนักเรียน ปรากฏดังตาราง 1

ตาราง 1 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่อง แรงและการเคลื่อนที่ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education)

คะแนน	เกณฑ์	ระดับ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	$\bar{X}$	S.D.
33-40	80-100	ดีมาก	4	10.81	34.00	0.71
25-32	70-79	ดี	33	89.19	27.76	1.71
17-24	60-69	ปานกลาง	-	-	-	-
9-16	50-59	ปรับปรุง	-	-	-	-
0-8	0-49	ต่ำกว่าเกณฑ์	-	-	-	-
รวม			37	100		

จากตาราง 1 พบว่า การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ นักเรียนที่ได้คะแนนระหว่าง 33-40 คะแนน อยู่ในเกณฑ์ 90-100 ซึ่งอยู่ในระดับดีมาก มีจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 10.81 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 34 ส่วนเบี่ยงเบน

มาตรฐานเท่ากับ 0.71 และมีนักเรียนที่ได้คะแนนระหว่าง 25-32 คะแนน อยู่ในเกณฑ์ 75-89 ซึ่งอยู่ในระดับดี มีจำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 89.19 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 27.76 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.71

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่อง แรงและการเคลื่อนที่ หลังได้รับการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ปรากฏดังตาราง 2

ตาราง 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่อง แรงและการเคลื่อนที่ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education)

การทดสอบ	คะแนนต่ำสุด	คะแนนสูงสุด	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig
ก่อนเรียน	4	27	14.68	4.83	22.11*	.00
หลังเรียน	25	35	28.57	2.67		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 2 พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ก่อนการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) มีคะแนนต่ำสุด 4 คะแนน คะแนนสูงสุด 27 คะแนน ค่าเฉลี่ย 14.68 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 4.83 ส่วนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) มีคะแนนต่ำสุด 25 คะแนน คะแนนสูงสุด 35 คะแนน ค่าเฉลี่ย 28.57 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.67 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่อง แรงและการเคลื่อนที่ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 22.11$)

เจตคติของนักเรียนที่มีต่อการเรียนวิทยาศาสตร์ หลังได้รับการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) อยู่ในระดับดีขึ้นไป ปรากฏ ดังตาราง 3

ตาราง 3 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการศึกษาเจตคติต่อการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่อง แรงและการเคลื่อนที่ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education)

คะแนน	เกณฑ์	ระดับ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	$\bar{X}$	S.D.
137-170	80-100	ดีมาก	20	56.76	145.85	4.71
103-136	70-79	ดี	17	43.24	123.18	11.66
69-102	60-69	ปานกลาง	-	-	-	-
35-68	50-59	ไม่ดี	-	-	-	-
0-34	0-49	ไม่ดีเลย	-	-	-	-
รวม			37	100		

จากตาราง 3 พบว่า การศึกษาเจตคติต่อการเรียนวิทยาศาสตร์ นักเรียนที่ได้คะแนนระหว่าง 137-170 คะแนน อยู่ในเกณฑ์ 80-100 ซึ่งอยู่ในระดับดีมาก มีจำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 56.76 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 145.85 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.71 และมีนักเรียนที่ได้คะแนนระหว่าง 103-136 คะแนน อยู่ในเกณฑ์ 70-79 ซึ่งอยู่ในระดับดี มีจำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 43.24 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 123.18 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 11.66

อภิปรายผล

จากการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่อง แรงและการเคลื่อนที่ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) ผลการวิจัยอภิปรายผลดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่อง แรงและการเคลื่อนที่ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) นักเรียนมีคะแนนผ่านเกณฑ์ที่ระดับดีขึ้นไป ร้อยละ 100 ของนักเรียนทั้งหมด สูงกว่าสมมติฐานที่ตั้งไว้ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) มีลักษณะที่ให้นักเรียนได้เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง นักเรียนจึงอยากเข้ามามีส่วนในการทำกิจกรรม ผู้เรียนมีอิสระในการแสดงความคิดเห็น รู้จักคิด วิเคราะห์ ในสิ่งที่ เป็นข้อมูล และรู้จักที่จะแสวงหาข้อมูลจากแหล่งการเรียนรู้อื่นๆ รวมทั้งยังสามารถคิดและตัดสินใจในการแก้ปัญหา ประยุกต์ใช้องค์ความรู้ได้อย่างเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับ มนตรี จุฬาวัดนทล (2556) ได้กล่าวว่า สะเต็มศึกษา เป็นวิธีการจัดการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และคณิตศาสตร์ในทุกระดับชั้น โดยไม่เน้นเพียงการท่องจำสูตรเพียงอย่างเดียว แต่สะเต็มศึกษาจะฝึกให้ผู้เรียนรู้จักคิด การตั้งคำถาม แก้ปัญหาและสร้างทักษะการหาข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อค้นพบใหม่ๆ ทำให้ผู้เรียนรู้จักนำองค์ความรู้จากวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์สาขาต่างๆ มาบูรณาการกันเพื่อมุ่งแก้ปัญหาสำคัญๆ ที่พบในชีวิตจริง สอดคล้องกับงานวิจัยของ กวิน เชื้อมกลาง (2556) ที่กล่าวไว้ว่า กิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวทางสะเต็มศึกษามีจุดมุ่งหมายหลักเพื่อเสริมสร้างทักษะและกระบวนการในการประยุกต์ใช้องค์ความรู้ต่างๆ เพื่อแก้ปัญหา และให้นักเรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ที่ได้เรียนในชั้นเรียนกับนวัตกรรมต่างๆ ในชีวิตประจำวันได้ เช่นเดียวผลงานวิจัยของ พลศักดิ์ แสงพรมศรี (2558) ได้ทำการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นสูง และเจตคติต่อการเรียนเคมี ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้สะเต็มศึกษากับแบบปกติ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้สะเต็มศึกษา มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นสูง และเจตคติต่อการเรียนเคมีสูงกว่าการเรียนรู้แบบปกติ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ คะเน็งนิจ จันทรมณี (2557) ที่ได้ทำวิจัยโดยการนิเทศ ติดตามผลการจัดการเรียนการสอนแบบ STEM โดยใช้หุ่นยนต์บูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความกระตือรือร้นและสนใจเรียนมากขึ้น การจัดกิจกรรมโดยใช้หุ่นยนต์ช่วยเสริมและฝึกสมาธิ โดยเฉพาะในกลุ่มนักเรียนที่เรียนช้าและกลุ่มนักเรียนที่ไม่ค่อยสนใจเรียนให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมดีขึ้น เช่นเดียวกับเดียร์น่า (พลศักดิ์ แสงพรมศรี. 2558: 41; อ้างอิงจาก Diana. 2012) ที่พบว่าการจัดการเรียนรู้บูรณาการ STEM ในการให้นักเรียนได้ทำโครงงาน ส่งผลทำให้นักเรียนสามารถถ่ายโอนความรู้ และทักษะสู่การแก้ปัญหาในชีวิตจริงและประยุกต์ใช้กับปัญหาใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นได้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรธนา รุ่งลักษณะศิริ (2551: 62-76) ที่พบว่า การจัดการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการออกแบบทางวิศวกรรม นักเรียนมีคะแนนความสามารถในการแก้ปัญหาเชิงวิทยาศาสตร์และคะแนนทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นผสมผสานเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบทั่วไปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่อง แรงและการเคลื่อนที่ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) พบว่า นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนบูรณาการด้านเนื้อหาวิชาเข้าด้วยกันกับหลักการและทักษะกระบวนการคิด การออกแบบ และการแก้ปัญหา มาบูรณาาร่วมกันกับทางวิศวกรรม และเทคโนโลยี ส่งเสริมทำให้นักเรียนได้เรียนรู้และก่อให้เกิดทักษะต่างๆ ที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในสถานการณ์หลากหลายที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นกลุ่ม ทำให้นักเรียนมีความสุข สนุกสนานกับการร่วมทำกิจกรรม นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการร่วมแสดงความคิดเห็น เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นในระหว่างที่ทำกิจกรรมสมาชิกแต่ละคนในกลุ่มจะระดมความคิดเพื่อแก้ปัญหา และสามารถสร้างสรรค์ผลงานออกมาได้จนสำเร็จ การจัดการเรียนรู้นี้ดังกล่าวส่งผลให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการออกแบบเชิงวิศวกรรมมากขึ้น นักเรียนสามารถวิเคราะห์ปัญหาและข้อจำกัดของสถานการณ์ สามารถหาแนวทางในการแก้ปัญหา รวมทั้งหาแนวทางในการทดสอบและประเมินผล และสามารถนำเสนอผลลัพธ์ได้เป็นอย่างดี โดยผู้วิจัยได้ ดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสะเต็มศึกษา (STEM Education) โดยผู้สอนเป็นเพียงผู้ที่อำนวยความสะดวกในการเรียนการสอน คือ การคอยให้คำแนะนำ และจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับการเป็นแหล่งเรียนรู้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้คิดและสำรวจและสร้างความรู้ด้วยตนเองและบูรณาการสิ่งต่างๆ ที่ได้เรียนรู้มาเข้าด้วยกัน ซึ่งทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของ นิติยา ภูผาบาง (2559) ที่ได้ศึกษาการใช้กิจกรรมสะเต็มศึกษา เรื่อง พลาสติกชีวภาพจากแป้งมันสำปะหลังเพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นบูรณาการสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่2 ผลจากการใช้กิจกรรมสะเต็มศึกษา เรื่อง พลาสติกชีวภาพจากแป้งมันสำปะหลัง พบว่า การจัดการเรียนรู้นี้ดังกล่าวส่งผลให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการออกแบบเชิงวิศวกรรมมากขึ้น นักเรียนสามารถวิเคราะห์ปัญหาและข้อจำกัดของสถานการณ์ สามารถหาแนวทางในการแก้ปัญหา รวมทั้งหาแนวทางในการทดสอบและประเมินผล และสามารถนำเสนอผลลัพธ์ได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้นักเรียนยังได้ฝึกฝนและพัฒนาทักษะหลายด้าน เช่น ทักษะการคิด ทักษะการค้นคว้า ทักษะกระบวนการกลุ่มการทำงานอย่างเป็นระบบ รวมทั้งสามารถพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นบูรณาการให้สูงขึ้น สอดคล้องกับ จำรัส อินทลภาพร และคณะ (2558) ที่กล่าวว่า ผู้สอนควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวทางสะเต็มศึกษาด้วยตนเองก่อนที่จะจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน เป็นการทดลองนำร่องก่อนที่จะจัดกิจกรรมการเรียนรู้จริงให้แก่ผู้เรียน เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ของผลการปฏิบัติการทดลอง ซึ่งจะช่วยให้ผู้สอนมีความเข้าใจลึกซึ้งในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางสะเต็มศึกษา เช่นเดียวกันกับงานวิจัยของ สุพัตรา โคตะวงศ์ (2559: 106-108) กิจกรรมการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษาร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์เมกยูแกนส์ ผู้เรียนมีทักษะการทำงานเป็นทีมสูงขึ้นตามลำดับ วงรอบที่ 1 ร้อยละของคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 53.67 วงรอบที่ 2 ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 63.33 และวงรอบที่ 3 มีร้อยละของคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 80.33 ผู้เรียนมีผลการประเมินทักษะการทำงานเป็นทีมหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทักษะการทำงานเป็นทีมมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ พลศักดิ์ แสงพรมศรี (2558) พบว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้สะเต็มศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นบูรณาการและเจตคติต่อการเรียนวิชาเคมี สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นัสรินทร์ บือชา (2557) ที่พบว่า การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสะเต็มศึกษา (STEM Education) มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ชีววิทยา นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชีววิทยา ความสามารถในการแก้ปัญหาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .01

3. เจตคติต่อการเรียนวิทยาศาสตร์ แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 อยู่ในระดับดีขึ้นไป ร้อยละ 100 ของนักเรียนทั้งหมด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเมื่อพิจารณากระบวนการจัดการเรียนการสอน สื่อในการจัดการเรียนการสอน ครูผู้สอน เนื้อหาและประโยชน์ที่ได้รับ การจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้นักเรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติเอง เพราะการเรียนวิทยาศาสตร์โดยทั่วไป จะเน้นการเรียนรู้ที่ให้สอนแบบบรรยายและให้ท่องจำตามเนื้อหาในบทเรียน แต่การเรียนแบบสะเต็มศึกษาเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ในทุกขั้นตอนนักเรียนสามารถเรียนรู้ตามความสนใจของนักเรียน และผู้สอนจัดการเรียนรู้โดยเชื่อมโยงเนื้อหาในบทเรียนกับประเด็นปัญหาสังคมและสิ่งแวดล้อม โดยให้นักเรียนเชื่อมโยงความรู้กับประเด็นปัญหาสังคม นำไปสู่การสร้างองค์ความรู้ใหม่ๆ ในการนำความรู้ในห้องเรียนไปใช้จริงในชีวิตประจำวัน นอกจากนี้นักเรียนยังสะท้อนความคิดเห็นในด้านการจัดการเรียนการสอนเพิ่มเติม คือ อยากให้มีการทดลองเยอะๆ เช่น การทดลองเกี่ยวกับเรื่องการต้านแรงดึงดูดที่ทำให้ลูกโป่งตกถึงพื้นช้า การทดลองเกี่ยวกับภูเขาไฟระเบิด และการทดลอง เรื่อง ดวงดาวและอวกาศ ส่วนด้านครูผู้สอน นักเรียนได้สะท้อนความคิดเห็นไว้ว่าครูผู้สอนสามารถอธิบายให้เข้าใจในเนื้อหาได้ง่าย มีรูปแบบการสอนที่แปลกใหม่ ทำให้เนื้อหาที่ได้เรียนไม่น่าเบื่อ มีความสนุกสนาน น่าสนใจ และเข้าใจผู้เรียนทุกคนอย่างทั่วถึงซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พลศักดิ์ แสงพรมศรี (2558: บทคัดย่อ) ที่ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้สะเต็มศึกษา มีเจตคติต่อการเรียนวิชาเคมี หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เช่นกันกับงานวิจัยของ กวิน เชื้ออมกลาง (2556) ที่กล่าวว่า กิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวทางสะเต็มศึกษามีจุดมุ่งหมายหลักเพื่อเสริมสร้างทักษะและกระบวนการในการประยุกต์ใช้องค์ความรู้ต่างๆ เพื่อแก้ปัญหา และให้นักเรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ที่ได้เรียนในชั้นเรียนกับนวัตกรรมต่างๆ ในชีวิตประจำวันได้ นอกจากนี้กิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวทางสะเต็มศึกษายังเป็นกิจกรรมที่ช่วยเสริมสร้างเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้วิชาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยีอีกด้วย และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นัสรินทร์ ปือชา (2557: บทคัดย่อ) พบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสะเต็มศึกษามีนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสะเต็มศึกษา (STEM Education) อยู่ในระดับมาก

การนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ครูผู้สอนควรปรับเปลี่ยนกลุ่มนักเรียนทุกครั้งที่ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจมากขึ้นและไม่เกิดความเบื่อหน่ายในขณะการจัดการเรียนรู้
2. ครูผู้สอนควรนำสื่อการเรียนการสอนที่หลากหลายมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและอยากเรียนมากขึ้น
3. ครูควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน โดยให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลการทดลองของกลุ่ม รวมทั้งแนวทางในการนำการแก้ปัญหาที่เกิดจากการทดลอง วิธีการแก้ปัญหาของกลุ่มให้นักเรียนกลุ่มอื่นๆ ได้รับฟังและซักถาม ได้แย้ง ซึ่งจะเป็นการฝึกให้นักเรียนได้รับฟังและยอมรับในความคิดเห็นที่แตกต่าง

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการศึกษากำหนดการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) กับนักเรียนในระดับชั้นอื่นหรือในเนื้อหาอื่น ๆ
2. ควรศึกษากำหนดการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) เพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เช่น ทักษะการใช้ตัวเลข ทักษะการตั้งสมมติฐาน ทักษะการทดลอง
3. ควรวิจัยและพัฒนากิจกรรมสะเต็มศึกษา (STEM Education) โดยความร่วมมือกันของครูในรายวิชาอื่น ๆ ในการออกแบบกิจกรรมสะเต็มศึกษา ให้มีประสิทธิภาพและมีความหลากหลายต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กวิน เชื้ออมกลาง. (2556). กิจกรรมสะเต็มหรษา: ลูกโป่งน้ำบันจี้จัมปี. สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. 42(185): 26-29.
- คะเนิงนิจ จันทรมณี. (2557). การศึกษากำหนดการจัดการเรียนการสอนแบบ STEM กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนปิ่นสร้อยแยลส์วิทยาลัย ปีการศึกษา 2557. จาก <http://www.prc.ac.th/Academic/TeacherResearchReport/ResearchDetail.php?ID=1373>.
- จำรัส อินทลาภาพร; มารุต พัฒนาผล; วิชัย วงษ์ใหญ่; และศรีสมร พุ่มสะอาด. (2558). การศึกษาแนวทางการจัดการเรียนรู้ตามแนวสะเต็มศึกษาสำหรับผู้เรียนระดับประถมศึกษา. วารสารวิชาการ Veridian E-Journal, Slipakorn University สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์และศิลปะ. 8(1): 61-74.
- นัสรินทร์ ปือชา. (2557). ผลการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสะเต็มศึกษา (STEM Education) ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชีววิทยา ความสามารถในการแก้ปัญหาและความพึงพอใจ ต่อการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- นิตยา ภูผาบาง. (2559). การใช้กิจกรรมสะเต็มศึกษา เรื่อง พลาสติกชีวภาพจากแป้งมันสำปะหลังเพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นบูรณาการสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พรทิพย์ ศิริภัทราชัย. (2556). STEM Education กับการพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21. นักบริหาร. 33(2): 49-56.
- พรรณี อุดมโกชนี; อภิษฐา จันทประเสริฐ; และวิวิธญา แก้ววัฒนะ. (2554). แนวคิดเรื่องพอลิเมอร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6. ในการประชุมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ครั้งที่ 49. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 66-75.
- พลศักดิ์ แสงพรมศรี. (2558). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นบูรณาการ และเจตคติต่อการเรียนวิชาเคมี ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้สะเต็มศึกษากับแบบปกติ. ปรญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- มนตรี จุฬาววัฒน. (2556ก). การศึกษาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมและคณิตศาสตร์ หรือ “สะเต็ม”. สมาคมครูวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย, 19 (มกราคม-ธันวาคม), 3-14.

- มนตรี จุฬาวัดมนทล. (2556ข). การศึกษาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมและคณิตศาสตร์หรือ “สะเต็มศึกษา”. สมาคมครูวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยี, 41 (182), 15-16.
- รักษพล ธนานวงค์. (2556). เรียนรู้สภาวะโลกร้อนด้วย STEM Education แบบบูรณาการ. สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. 41(182): 15-16.
- วรรณ รุ่งลักษณะมีศรี. (2551). ผลของการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการออกแบบทางวิศวกรรมที่มีต่อความสามารถในการแก้ ปัญหาเชิงวิทยาศาสตร์และทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ชั้นผสมผสานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนสาธิต. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.). (2556). สะเต็มศึกษากับการจัดการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: สถาบันฯ.
- สนธิ พลชัยยา. (2557). สะเต็มศึกษากับการคิดขั้นสูง. สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. 42(189): 7.
- สมเกียรติ พรพิสุทธิมาศ. (2551). การสอนวิทยาศาสตร์โดยเน้นทักษะกระบวนการ. ก้าวทันโลกวิทยาศาสตร์. 8(2): 28-38.
- สำนักงานเทคโนโลยีและพัฒนามาตรฐานการศึกษา. (2544). การวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้. กรุงเทพฯ. โรงพิมพ์การศาสนา.
- สุพัตรา โคตะวงศ์. (2559). การส่งเสริมทักษะการทำงานเป็นทีมด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษาร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชุมแพศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- อภิสิทธิ์ ธงไชย. (2556). สะเต็มศึกษากับการพัฒนาการศึกษาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์และคณิตศาสตร์ในประเทศสหรัฐอเมริกา. สมาคมครูวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย. 19 (มกราคม-ธันวาคม), 15-18.
- Diana, L. R. (2012). Integrated STEM Education through Project-Based Learning. [Cited 28 January 2014]. [Online]. Available from: <http://www.rondout.k12.ny.us/common/pages/DisplayFile.aspx?itemId=16466975>.

NBUE076: ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่อง สารและสมบัติของสาร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสะเต็มศึกษา (STEM Education)

THE STUDY OF SCIENCE SCHOLASTIC ACHIEVEMENT ON 'SUBSTANCES AND PROPERTIES' OF PRATOMSUKSA 4 STUDENTS THROUGH THE STEM EDUCATION LEARNING MANAGEMENT.

ณัฐปภัสร เจือจันทร์¹ ผศ.ดร.สุนันท์ ศลโกสุม²

¹ นักศึกษามหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่อง สารและสมบัติของสาร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างก่อนและหลังเรียนจากการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสะเต็มศึกษา (STEM Education) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนทับทอง แขวง จันทระเกษม เขตจตุจักร จังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 1 ห้องเรียน นักเรียน 21 คน ได้จากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสะเต็มศึกษา วิชา วิทยาศาสตร์ เรื่อง สารและสมบัติของสาร จำนวน 10 แผน สอน 16 ชั่วโมง แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านความรู้ความเข้าใจ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .89 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะกระบวนการ วิทยาศาสตร์ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .80 และแบบวัดเจตคติทางวิทยาศาสตร์ จำนวน 6 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบแบบ Wilcoxon Signe Rank Test

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่องสารและสมบัติของสาร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังจากการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสะเต็มศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 85.64$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านความรู้ความเข้าใจโดยรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 20.24$) ด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ อยู่ในระดับดีเยี่ยม ($\bar{X} = 89.38$) และมีเจตคติทางวิทยาศาสตร์อยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 7.71$)

2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสะเต็มศึกษา (STEM Education) มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้ความเข้าใจทางวิทยาศาสตร์ และด้านทักษะกระบวนการทาง วิทยาศาสตร์ หลังการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: สะเต็มศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์

Abstract

This research aimed to study and to compare the science learning achievement on 'Substances and Properties' of Pratomsuksa 4 students between pretest and posttest through the STEM education learning management. The samples were 21 students who studied in a class of Pratomsuksa 4 from TabThong School in Jankasem Jatujak district in Bangkok by simple random sampling. The research instruments were the STEM education learning management plans in science on 'Substance and properties'. Ten lesson plans were prepared for sixteen hours. The consisted of learning achievement test on comprehension aspect with the reliability equaled .89, the scientific process with the reliability equaled .80 and 6 items of the attitude test towards the science. The data were analyzed by percentage, mean, standard deviation and statistics Wilcoxon signe rank test dependent samples.

The research results were revealed that:

1. The science scholastic achievement on 'Substances and Properties' of Pratomsuksa 4 students through the STEM education learning management in the overall were at a good level ($\bar{X} = 85.64$). Separate in each aspect showed that in comprehensive aspect was at a good level ($\bar{X} = 20.24$), in scientific process was in the excellent level ($\bar{X} = 89.38$), and in the attitude towards the science was in the excellent level ($\bar{X} = 7.71$).

2. Pratomsuksa 4 students through the STEM education learning management, the achievement on comprehensive aspect and scientific process aspect after using was higher at the statistically significance level of .05.

Keywords: STEM education, Science scholastic achievement

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) ได้ดำเนินการพัฒนาและจัดทำคู่มือการสอนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จัดทำขึ้นตามตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง โดยรวบรวมเนื้อหา ปรับปรุงเนื้อหา รวมไปถึงรูปภาพให้มีความทันสมัยน่าเรียนรู้และสอดคล้องกับการเรียนรู้ในทศวรรษที่ 21 มีการกำหนดเป้าหมายที่จะพัฒนาเด็กไทยให้มีทักษะการคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน ทักษะด้านเทคโนโลยี สามารถสร้างนวัตกรรมและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษาเป็นฐานในการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเรียนรู้อย่างมีความสุข มองเห็นเส้นทางในการประกอบอาชีพในอนาคต มีความสามารถระดับนานาชาติ และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนทุกช่วงชั้นเพิ่มขึ้น (สสวท. 2558: 1-2)

การจัดการเรียนการสอนวิชาวิทยาศาสตร์สำหรับนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนจะมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีองค์ความรู้ เกิดทักษะการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดแก้ปัญหา สามารถออกแบบการทดลองด้วยการลงมือปฏิบัติจริง ตลอดจนสามารถสร้างนวัตกรรมหรือสร้างสรรค์ชิ้นงาน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้มาใช้แก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้ โดยใช้เนื้อหาความรู้ที่หลากหลายวิชาในการคลี่คลายปัญหาที่เกิดขึ้น พร้อมทั้งมีสมรรถนะทักษะ

และความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการดำรงชีวิตประจำวัน อันจะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศแบบยั่งยืน กิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ นักเรียนเป็นผู้ลงมือกระทำและฝึกคิดด้วยตนเอง ครูผู้สอนควรทำหน้าที่เป็นผู้จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้ศึกษาด้วยตนเองมากกว่าที่จะเป็นผู้บอกเล่าให้นักเรียนได้จดจำเรื่องราวหรือเนื้อหา เพื่อให้ได้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น และจากการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากหน่วยงานต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการสอบ O-net ที่จัดโดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) พบว่าผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ หรือการทดสอบ Program for International Student Assessment หรือ PISA พบว่าผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนยังไม่ได้เท่าที่ควร (สทศ. 2560: ออนไลน์) ซึ่งต้องพัฒนาโดยการหาเทคนิคการสอนมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน โดยมีผลการวิจัยของ พัชฌมน นามปวน และคณะ (2557: บทคัดย่อ) ซึ่งศึกษารูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง วัสดุและสมบัติของวัสดุแบบสะเต็มศึกษา (STEM education) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการศึกษาพบว่า ดัชนีประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง วัสดุและสมบัติของวัสดุแบบสะเต็มศึกษาเท่ากับ 0.6655 ทำให้นักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนร้อยละ 66.55 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสะเต็มศึกษา (STEM education) เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่สามารถทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และส่งเสริมให้นักเรียนมีพัฒนาการผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

สะเต็มศึกษา (STEM education) เป็นการต่อยอดหลักสูตรโดยการบูรณาการเรียนรู้อิทธิพลของวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและกระบวนการทางวิศวกรรมศาสตร์ เพื่อเน้นการนำความรู้ไปใช้แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และการประกอบอาชีพได้ เน้นการพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21 ทำทลายความคิดของนักเรียน เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นและความเข้าใจที่สอดคล้องกับเนื้อหาทั้ง 4 วิชา (สสวท. 2558: 1-2) ดังนั้นเพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนากระบวนการ หรือผลิตนวัตกรรมใหม่ที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพในอนาคต อีกทั้งวิชาทั้งสี่เป็นวิชาที่มีความสำคัญอย่างมากในการเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันทางเศรษฐกิจ การพัฒนาคุณภาพชีวิต และความมั่นคงของประเทศ และช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีความรู้ความสามารถที่จะดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพในโลกศตวรรษที่ 21 โดยการจัดการเรียนรู้ตามแบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) มีการจัดการเรียนรู้ 6 ขั้นตอน 1) ขั้นระบุปัญหาหรือสถานการณ์ 2) ขั้นค้นหาแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับปัญหา 3) ขั้นออกแบบวิธีแก้ปัญหา 4) ขั้นวางแผนและพัฒนาดำเนินแก้ปัญหา 5) ขั้นการทดสอบ ประเมินผล ปรับปรุงและแก้ไขชิ้นงานหรือวิธีแก้ปัญหา และ 6) ขั้นนำเสนอผลลัพธ์หรือวิธีการแก้ปัญหา การจัดการเรียนรู้ตามแบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) เหมาะที่จะนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนรายวิชาวิทยาศาสตร์ จึงได้มีการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่องสารและสมบัติของสาร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสะเต็มศึกษา (STEM Education) โรงเรียนทับทอง เพื่อช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น โดยเน้นให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้เพื่อนำมาใช้ในการชีวิตประจำวัน ทำให้นักเรียนเกิดความสนใจในด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และได้ลงมือปฏิบัติจริงเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนได้ใช้กระบวนการการคิดแก้ปัญหา คิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์และผลิตชิ้นงานอย่างเป็นอิสระสามารถแก้ปัญหาจากการเรียนรู้ผ่านปัญหาที่พบและต้องแก้ไขจนเกิดทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 อย่างมีประสิทธิภาพได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่องสารและสมบัติของสาร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสะเต็มศึกษา (STEM Education)

2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่องสารและสมบัติของสาร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างก่อนและหลังเรียนจากการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสะเต็มศึกษา (STEM Education)

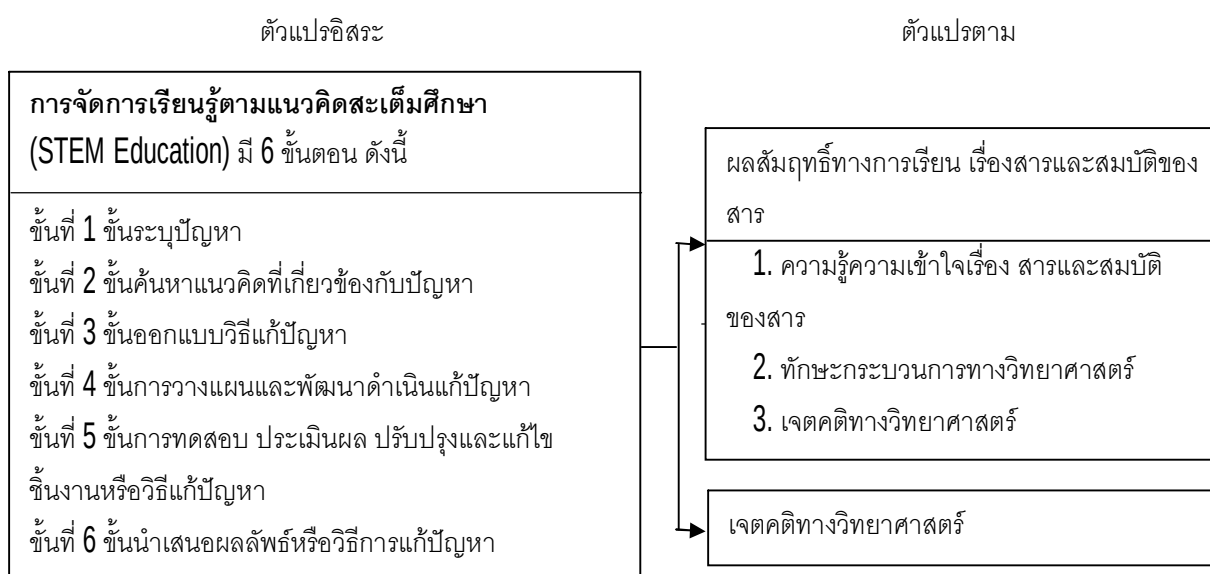
3. เพื่อศึกษาเจตคติทางวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสะเต็มศึกษา (STEM Education)

สมมติฐานในการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่องสารและสมบัติของสาร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดแบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) อยู่ในระดับดี

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่องสารและสมบัติของสาร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภายหลังจากการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดแบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) สูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กรอบแนวคิด

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนทับทอง 2 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 42 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนทับทอง 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 21 คน ที่ได้จากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยของการสุ่ม

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสะเต็มศึกษา (STEM Education)

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่อง สารและสมบัติของสาร

3.2.1 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่อง สารและสมบัติของสาร

3.2.2 ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์

3.2.3 เจตคติทางวิทยาศาสตร์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสะเต็มศึกษา (STEM Education) เรื่องสารและสมบัติของสาร มีการจัดการเรียนรู้ 6 ขั้นตอน 1) ขั้นระบุปัญหาหรือสถานการณ์ 2) ขั้นค้นหาแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับปัญหา 3) ขั้นออกแบบวิธีแก้ปัญหา 4) ขั้นวางแผนและพัฒนาดำเนินแก้ปัญหา 5) ขั้นการทดสอบ ประเมินผล ปรับปรุงและแก้ไขชิ้นงานหรือวิธีแก้ปัญหา และ 6) ขั้นนำเสนอผลลัพธ์หรือวิธีการแก้ปัญหา จำนวน 10 แผน ระยะเวลา 16 ชั่วโมง

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้ความเข้าใจ เป็นข้อสอบแบบปรนัยอิงกับมาตรฐานตัวชี้วัด เรื่องสารและสมบัติของสาร โดยข้อคำถามมีค่าความยากระหว่าง .27-.80 และมีค่าอำนาจจำแนกมีค่าระหว่าง .24-.79 และมีค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบเท่ากับ .89

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เป็นข้อสอบแบบอัตนัยอิงกับมาตรฐาน ตัวชี้วัด เรื่องสารและสมบัติของสาร มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .80

4. แบบวัดเจตคติทางวิทยาศาสตร์ เป็นแบบสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน มีค่าความสอดคล้องเท่ากับ 1.00

การทดลอง

Pre-test	Treatment	Post-test
T_1	X	T_2

เมื่อ T_1 หมายถึง การทดสอบก่อนเรียน (Pre-test)

X หมายถึง การจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (Treatment)

T_2 หมายถึง ทดสอบหลังเรียน (Post-test)

ผลการศึกษา

1. การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องสารและสมบัติของสาร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสะเต็มศึกษา (STEM Education)

การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสะเต็มศึกษา (STEM Education) เรื่องสารและสมบัติของสาร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1 นำเสนอผลการวิเคราะห์ ดังแสดงในตาราง 1-4 ดังนี้

ตาราง 1 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ด้านความรู้ความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสะเต็มศึกษา (STEM Education) จำแนกตามเกณฑ์ ดังนี้

เกณฑ์	ระดับ	คะแนน	จำนวน (คน)	ร้อยละ	$\bar{X}$	S.D.
80-100	ดีเยี่ยม	26-30	1	4.76	27.00	0.00
75-79	ดีมาก	24-25	1	4.76	25.00	0.00
70-74	ดี	20-23	9	42.86	21.56	1.01
65-69	ค่อนข้างดี	18-19	7	33.33	18.43	0.53
60-64	ปานกลาง	17	2	9.52	17.00	0.00
55-59	พอใช้	16	1	4.76	18.00	0.00
50-54	ผ่านเกณฑ์	15	-	-	-	-
ต่ำกว่า 50	ไม่ผ่านเกณฑ์	ต่ำกว่า 15	-	-	-	-
เฉลี่ยรวม			21	69.43	20.83	1.55

จากตาราง 1 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ ด้านความรู้ความเข้าใจ เรื่องสารและสมบัติของสาร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังจากการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสะเต็มศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 20.83$) ซึ่งมีนักเรียนอยู่ในระดับดีเยี่ยม จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 4.76 อยู่ในระดับดีมาก จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 4.76 และอยู่ในระดับดี จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 42.86

ตาราง 2 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสะเต็มศึกษา (STEM Education) จำแนกตามเกณฑ์ ดังนี้

เกณฑ์	ระดับ	คะแนน	จำนวน (คน)	ร้อยละ	$\bar{X}$	S.D.
80-100	ดีเยี่ยม	96-100	1	4.76	96.00	0.00
70-79	ดีมาก	86-95	19	90.48	89.96	3.28
60-69	ดี	76-85	1	4.76	72.00	0.00
51-59	พอใช้	66-75	-	0.00	-	-
0-50	ปรับปรุง	0-65	-	0.00	-	-
รวม			21	100.00	89.38	3.28

จากตาราง 2 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ ด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เรื่องสารและสมบัติของสาร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังจากการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสะเต็มศึกษา โดยรวม

อยู่ในระดับดีเยี่ยม ($\bar{X} = 89.38$) ซึ่งนักเรียนอยู่ในระดับดีเยี่ยมจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 4.76 อยู่ในระดับดีมาก จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 90.48 และอยู่ในระดับดี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 4.76

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ด้านเจตคติทางวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสะเต็มศึกษา (STEM Education) จำแนกตามรายทักษะกระบวนการวิทยาศาสตร์

ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์	$\bar{X}$	S.D.	ระดับคุณภาพ
1. ทักษะการสังเกต	9.86	0.36	ดีมาก
2. ทักษะการลงความคิดเห็น	9.24	0.94	ดีมาก
3. ทักษะการพยากรณ์	9.52	0.87	ดีมาก
4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างสเปกกับสเปส	9.33	1.68	ดีมาก
5. ทักษะการจัดจำแนกประเภท	9.67	1.15	ดีมาก
6. ทักษะการตั้งสมมติฐาน	9.00	1.48	ดีมาก
7. ทักษะการกำหนดและควบคุมตัวแปร	8.95	1.36	ดี
8. ทักษะการกำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการ	6.62	1.86	ปานกลาง
9. ทักษะการทดลอง	6.43	1.99	ปานกลาง
10. ทักษะการตีความหมายข้อมูลและลงข้อสรุป	9.24	1.34	ดีมาก
11. ทักษะการวัด	9.38	1.16	ดีมาก
12. ทักษะการใช้ตัวเลข	9.52	0.98	ดีมาก
13. ทักษะการจัดกระทำและสื่อความหมายข้อมูล	9.43	0.68	ดีมาก
รวม	8.94	1.22	ดีมาก

จากตาราง 3 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ ด้านทักษะกระบวนการวิทยาศาสตร์ เรื่อง สารและสมบัติของสาร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังจากการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสะเต็มศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 8.94$) โดยมีทักษะการสังเกต ทักษะการลงความคิดเห็น ทักษะการพยากรณ์ ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างสเปกกับสเปส ทักษะการจัดจำแนกประเภท ทักษะการตั้งสมมติฐาน ทักษะการตีความหมายข้อมูลและลงข้อสรุป ทักษะการวัด ทักษะการใช้ตัวเลข และทักษะการจัดกระทำและสื่อความหมายข้อมูล ที่อยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 9.86, 9.24, 9.52, 9.33, 9.67, 9.00, 9.24, 9.38, 9.52, 9.43$ ตามลำดับ) ส่วนทักษะการกำหนดและควบคุมตัวแปร อยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 8.95$) และทักษะการกำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการ ทักษะการทดลอง อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 6.62, 6.43$)

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับคุณภาพของเจตคติทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสะเต็มศึกษา (STEM Education)

เจตคติทางวิทยาศาสตร์	$\bar{X}$	S.D.	ระดับคุณภาพ
1. ความอยากรู้อยากเห็น	8.05	0.80	ดีมาก
2. ความมีเหตุผล	7.14	1.11	ดีมาก
3. ความอดทนและเพียรพยายาม	7.29	1.31	ดีมาก
4. ความซื่อสัตย์และมีใจเป็นกลาง	7.43	1.16	ดีมาก
5. ความมีระเบียบรอบคอบ	8.10	0.70	ดีมาก
6. ความมีใจกว้าง	8.29	0.78	ดีมาก
รวม	7.71	0.98	ดีมาก

จากตาราง 4 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ ด้านเจตคติทางวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 7.71$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักเรียนมีเจตคติทางวิทยาศาสตร์อยู่ในระดับดีมากทุกข้อ

2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่องสารและสมบัติของสาร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสะเต็มศึกษา (STEM Education) นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังตาราง 5-7 ดังนี้

ตาราง 5 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ ด้านความรู้ความเข้าใจ เรื่องสารและสมบัติของสาร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสะเต็มศึกษา (STEM Education)

ระยะเวลา	$\bar{X}$	S.D.	d_i	Sig.
ก่อนเรียน	12.95	5.18	11.28	0.00
หลังเรียน	20.24	2.79		

จากตาราง 5 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ ด้านความรู้ความเข้าใจ เรื่องสารและสมบัติของสาร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภายหลังการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสะเต็มศึกษาหลังเรียนสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 ($p < .05$) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัย คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่องสารและสมบัติของสาร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภายหลังจากการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดแบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) สูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 6 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ ด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เรื่องสารและสมบัติของสาร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสะเต็มศึกษา (STEM Education)

ระยะเวลา	$\bar{X}$	S.D.	d_i	Sig.
ก่อนเรียน	79.27	10.11	10.50	0.00
หลังเรียน	89.38	5.31		

จากตาราง 6 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ ด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เรื่องสารและสมบัติของสาร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสะเต็มศึกษาก่อนเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 79.27 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 10.11 และหลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 89.38 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 5.31 ซึ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ ด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภายหลังจากการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดแบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($p < .05$)

จากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ ด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เรื่องสารและสมบัติของสาร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสะเต็มศึกษาสามารถเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นรายทักษะ ดังตาราง 7

ตาราง 7 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เรื่องสารและสมบัติของสาร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสะเต็มศึกษา (STEM Education) จำแนกตามรายทักษะ

ทักษะทางวิทยาศาสตร์	ระยะเวลา	$\bar{X}$	S.D.	d_i
ทักษะการสังเกต	ก่อนเรียน	8.43	1.91	1.43
	หลังเรียน	9.86	0.36	
ทักษะการลงความคิดเห็น	ก่อนเรียน	8.24	1.89	1.00
	หลังเรียน	9.24	0.94	
ทักษะการพยากรณ์	ก่อนเรียน	7.57	1.86	1.95
	หลังเรียน	9.52	0.87	
ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างสเปส	ก่อนเรียน	8.48	1.50	0.86
	หลังเรียน	9.33	1.68	
ทักษะการจัดจำแนกประเภท	ก่อนเรียน	8.33	1.91	1.33
	หลังเรียน	9.67	1.15	

ตาราง 7 (ต่อ)

ทักษะทางวิทยาศาสตร์	ระยะเวลา	$\bar{X}$	S.D.	d_i
ทักษะการตั้งสมมติฐาน	ก่อนเรียน	7.71	1.87	1.29
	หลังเรียน	9.00	1.48	
ทักษะการกำหนดตัวแปร	ก่อนเรียน	8.33	1.71	0.62
	หลังเรียน	8.95	1.36	
ทักษะการกำหนดนิยาม	ก่อนเรียน	7.43	2.27	0.81
	หลังเรียน	6.62	1.86	
ทักษะการทดลอง	ก่อนเรียน	6.10	2.02	0.33
	หลังเรียน	6.43	1.99	
ทักษะการตีความหมายข้อมูล	ก่อนเรียน	8.76	1.61	0.48
	หลังเรียน	9.24	1.34	
ทักษะการวัด	ก่อนเรียน	8.43	1.66	0.95
	หลังเรียน	9.38	1.16	
ทักษะการใช้ตัวเลข	ก่อนเรียน	8.14	1.96	1.38
	หลังเรียน	9.52	0.98	
ทักษะการจัดกระทำข้อมูล	ก่อนเรียน	7.10	2.14	2.33
	หลังเรียน	9.43	0.68	

จากตาราง 7 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ ด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เรื่องสารและสมบัติของสาร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ทักษะทักษะความสัมพันธ์ระหว่างสเปส ทักษะการกำหนดตัวแปร ทักษะการกำหนดนิยาม ทักษะการทดลอง ทักษะการตีความหมายข้อมูล ทักษะการวัด มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์หลังเรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 ส่วนทักษะการสังเกต ทักษะการลงความคิดเห็น ทักษะการพยากรณ์ การจัดจำแนกประเภท ทักษะการตั้งสมมติฐาน ทักษะทักษะการใช้ตัวเลข ทักษะการจัดกระทำข้อมูลมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนและหลังเรียนไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่องสารและสมบัติของสารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสะเต็มศึกษา (STEM Education) สามารถอภิปรายผลการศึกษาได้ดังนี้

1. การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องสารและสมบัติของสาร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสะเต็มศึกษา (STEM Education) จากผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ด้านความรู้ความเข้าใจมีคะแนนเฉลี่ย 20.83 อยู่ในระดับดี มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ร้อยละ 89.38 อยู่ในระดับดีเยี่ยม และ

มีเจตคติทางวิทยาศาสตร์ร้อยละ 7.71 อยู่ในระดับดีมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัชรมน นามปวน และคณะ (2557: บทคัดย่อ) ซึ่งศึกษารูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เรื่อง วัสดุและสมบัติของวัสดุแบบสะเต็มศึกษา (STEM education) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการศึกษาพบว่า ดัชนีประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เรื่อง วัสดุและสมบัติของวัสดุแบบสะเต็มศึกษาเท่ากับ 0.6655 ทำให้นักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนร้อยละ 66.55 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นูรอานชีกีน สาและคณะ (2560: บทคัดย่อ) ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสะเต็มศึกษาที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเคมี ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ โดยก่อนการจัดการเรียนรู้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 11.10 และหลังการจัดการเรียนรู้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 21.71 2) นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสะเต็มศึกษามีคะแนนพัฒนาการร้อยละ 47.62 อยู่ในระดับสูง 3) นักเรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์หลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้โดยก่อนการจัดการเรียนรู้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 19.67 หลังการจัดการเรียนรู้ค่าเฉลี่ย 33.24 4) นักเรียนมีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเคมีหลังการจัดการเรียนรู้ในระดับดี และนักเรียนมีระดับความสามารถในการคิดวิเคราะห์หลังการจัดการเรียนรู้ในระดับค่อนข้างดี และ 5) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสะเต็มศึกษาในระดับมาก ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสะเต็มศึกษา (STEM education) เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่สามารถทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และส่งเสริมให้นักเรียนมีพัฒนาการผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ผลการวิจัยที่เกิดขึ้นเป็นผลมาจากการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสะเต็มศึกษา (STEM Education) ที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้เนื้อหาผ่านการลงมือปฏิบัติให้นักเรียนเป็นผู้แสวงหาความรู้และสร้างองค์ความรู้ด้วยตัวเอง โดยผ่านกระบวนการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ทั้งในด้านเนื้อหารายวิชาและความสามารถในการแก้ปัญหาจากการลงมือปฏิบัติจริง นอกจากนี้การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสะเต็มศึกษา (STEM Education) ทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้น มุ่งมั่น เอาใจใส่ต่อการเรียนตลอดเวลา ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น อีกทั้งยังส่งผลต่อคะแนนทักษะทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนแต่ละคนเพิ่มขึ้นอีกด้วย การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสะเต็มศึกษา (STEM Education) นักเรียนมีการบูรณาการเนื้อหากลุ่มสาระและทักษะกระบวนการของทั้ง 4 สาระได้แก่ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีวิศวกรรมศาสตร์ และคณิตศาสตร์ โดยนักเรียนได้เกิดการเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติ ทำให้นักเรียนแต่ละคนแสดงศักยภาพของแต่ละคนออกมาด้วยการนำความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์มาประยุกต์ในกิจกรรม ซึ่งเป็นส่วนช่วยพัฒนาให้นักเรียนมีทักษะการคิดแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ คิดอย่างมีเหตุผล คิดอย่างสร้างสรรค์ นักเรียนแต่ละคนสามารถเลือกศึกษาในสิ่งที่ตนเองสนใจ สืบค้นข้อมูล คิดหาแนวทางการแก้ปัญหาด้วยตนเองเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความสามารถของตนเองออกมา ผ่านการลงมือปฏิบัติจริง การร่วมกันอภิปราย แสดงความคิดเห็น และรับฟังความคิดเห็นกับเพื่อน ๆ ทำให้นักเรียนได้ฝึกการเรียนรู้จากความก้าวหน้าของตัวเอง

2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่องสารและสมบัติของสาร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสะเต็มศึกษา (STEM Education) นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสะเต็มศึกษา (STEM Education) เรื่องสารและสมบัติของสาร มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5

จากผลการศึกษา พบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสะเต็มศึกษา (STEM Education) มีคะแนนเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ก่อนได้รับการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสะเต็มศึกษา (STEM Education) มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 12.95 จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน และมีคะแนนเฉลี่ย

ของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์หลังได้รับการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสะเต็มศึกษา (STEM Education) เท่ากับ 20.24 จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน นักเรียนมีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พลศักดิ์ แสงพรมศรี และคณะ (2558: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นสูง และเจตคติต่อการเรียนเคมีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้สะเต็มศึกษากับแบบปกติ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 โรงเรียนพยุหะวิทยามหาวิทยาลัย จังหวัดมหาสารคามจำนวน 2 ห้องเรียน 100 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนจัดการเรียนรู้ตามแนวสะเต็มศึกษา เรื่อง อัตราการเกิดปฏิกิริยาเคมีจำนวน 7 แผน 2) แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง อัตราการเกิดปฏิกิริยาเคมี 3) แบบทดสอบวัดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นสูง และ 4) แบบวัดเจตคติต่อการเรียนเคมี สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน คือ Hotelling's T2 ผลการวิจัยปรากฏ ดังนี้ 1) นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้สะเต็มศึกษา มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นสูงและเจตคติต่อการเรียนเคมีหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) นักเรียนกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ สะเต็มศึกษา มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นสูง และเจตคติต่อการเรียนเคมีสูงกว่านักเรียนกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อาทิตยา พูนเรือง และคณะ (2559: บทคัดย่อ) ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการแก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนเรื่อง เคมีที่เป็นพื้นฐานของสิ่งมีชีวิต ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางสะเต็มศึกษา โดยที่ศึกษาเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 30 คน ที่ชักตัวอย่างแบบเจาะจงจากโรงเรียนขนาดใหญ่แห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ บทปฏิบัติการ (รวมทั้งเรื่อง กรดฟอสฟอริก) แผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางสะเต็มศึกษา แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบทดสอบวัดความสามารถการแก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติที่แบบกลุ่มที่ศึกษาที่ไม่เป็นอิสระต่อกัน ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการแก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ($p < .05$) ผลการวิจัยที่เกิดขึ้นเป็นผลมาจากการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสะเต็มศึกษา (STEM Education) ซึ่งเป็นการจัดการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนบูรณาการด้านเนื้อหาวิชาเข้าด้วยกันกับหลักการและทักษะกระบวนการคิด การออกแบบ และการแก้ปัญหา มาบูรณาการร่วมกันกับทางวิศวกรรมและเทคโนโลยี ส่งเสริมทำให้นักเรียนได้เรียนรู้และก่อให้เกิดทักษะต่างๆ ที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในสถานการณ์หลากหลายที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันโดยผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสะเต็มศึกษา (STEM Education) ตามขั้นตอนมีการจัดการเรียนรู้ 6 ขั้นตอน 1) ขั้นระบุปัญหาหรือสถานการณ์ 2) ขั้นค้นหาแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับปัญหา 3) ขั้นออกแบบวิธีแก้ปัญหา 4) ขั้นวางแผนและพัฒนาดำเนินการแก้ปัญหา 5) ขั้นการทดสอบ ประเมินผล ปรับปรุงและแก้ไขชิ้นงานหรือวิธีแก้ปัญหา และ 6) ขั้นนำเสนอผลลัพธ์หรือวิธีการแก้ปัญหา ซึ่งในขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสะเต็มศึกษานี้ นักเรียนจะเป็นผู้ลงมือกระทำโดยตนเองตามความสนใจของนักเรียน นักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างเสรีร่วมกันกับเพื่อนๆ โดยครูผู้สอนจะมีหน้าที่เป็นเพียงแค่ผู้ให้คำปรึกษาให้คำแนะนำแก่นักเรียนเท่านั้น โดยเริ่มตั้งแต่ครูใช้คำถามให้นักเรียนแต่ละคนคิดประเด็นปัญหา ที่นักเรียนสนใจที่นักเรียนพบเจอด้วยตัวของนักเรียนเอง ประเด็นปัญหาในชีวิตประจำวัน หรือประเด็นปัญหาที่ได้รับจากการติดตามข่าวสารพร้อมทั้งให้นักเรียนคิดหาวิธีการแก้ปัญหา โดยอธิบายวิธีการแก้ปัญหาตามแนวคิด

STEM นักเรียนแต่ละคนมีความกระตือรือร้นมากในการคิดประเด็นปัญหาเกี่ยวกับเรื่องวัสดุ มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการแก้ปัญหา

จากการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสะเต็มศึกษา (STEM Education) ข้างต้นส่งผลให้นักเรียนมีพัฒนาการผลสัมฤทธิ์ที่สูงขึ้น เนื่องจากนักเรียนสามารถเรียนเนื้อหารายวิชาจากการประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันที่นักเรียนสนใจ ส่งเสริมให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน เนื่องจากการลงมือปฏิบัติจริง ทดลอง สังเกต ด้วยตนเองจากการที่นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตัวเองจากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ นั้นทำให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาวิชามากขึ้น สามารถนำความรู้ไปบูรณาการกับเนื้อหาสาระจากสาขาวิชา เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์และคณิตศาสตร์เข้าด้วยกัน และในการสร้างสรรค์ชิ้นงานหรือนวัตกรรมสำหรับการแก้ปัญหาที่ส่งผลให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ในเนื้อหาวิชาผ่านจากการลงมือปฏิบัติแทนการเรียนรู้เนื้อหาผ่านการสอนแบบบรรยาย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจาร์ส อินทลาภาพร และคณะ (2558: 70) ได้ศึกษาการศึกษาแนวทางการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสะเต็มศึกษาสำหรับผู้เรียนระดับประถมศึกษา ที่กล่าวโดยสรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสะเต็มศึกษาเป็นการจัดการเรียนรู้ที่สามารถเชื่อมโยงแนวคิดในสาระวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ และคณิตศาสตร์ที่ส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมายต่อนักเรียน และนักเรียนสามารถถ่ายทอดความรู้ได้และยังสอดคล้องเช่นเดียวกับทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีความหมายของอัสซูเบล (Asubel) ที่เน้นให้ความสำคัญของการเรียนรู้ที่มีความหมาย การเรียนรู้เกิดขึ้นเมื่อนักเรียนได้เชื่อมโยงสิ่งที่เรียนรู้ใหม่ หรือข้อมูลใหม่กับความรู้เดิมในสมองของนักเรียน นอกจากนี้เนื้อหาวิชาชีววิทยา เรื่องสารและสมบัติของสาร นี่ยังเป็นเนื้อหาที่ใกล้เคียงเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของนักเรียน จึงทำให้นักเรียนมีความเข้าใจในเนื้อหาได้ดียิ่งขึ้น

ผลการวิจัยได้สรุปว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสะเต็มศึกษา (STEM Education) มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ผู้สอนได้แนวทางในการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสะเต็มศึกษา (STEM Education)
2. เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสะเต็มศึกษา (STEM Education) ให้กับหน่วยงานอื่นและผู้ที่เกี่ยวข้องได้นำไปใช้ในการเรียนการสอนในกลุ่มสาระวิทยาศาสตร์หรือสาขาอื่นต่อไป
3. เป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารในการชี้แนะแก่ครูของโรงเรียนในการจัดการเรียนรู้

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนและการศึกษาค้นคว้าในครั้งต่อไป ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ก่อนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสะเต็มศึกษา (STEM Education) ครูผู้สอนควรมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสะเต็มศึกษา (STEM Education) ได้เป็นอย่างดี ครูผู้สอนควรเตรียมตัวและทำหน้าที่ตนเองให้พร้อมต่อการจัดการเรียนรู้ เช่น การวางแผนการจัดการเรียนรู้อย่างรอบคอบและมีประสิทธิภาพ การดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามขั้นตอนที่วางแผนไว้ เพื่อให้การจัดการเรียนรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ก่อนการจัดการเรียนรู้ ครูผู้สอนควรชี้แจงทำความเข้าใจให้นักเรียนเข้าใจรูปแบบการจัดการเรียนรู้ให้ถ่องแท้ ให้นักเรียนเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเอง โดยให้นักเรียนมีอิสระในด้านการคิดภายใต้ขอบข่ายเนื้อหา โดยครูผู้สอนมีหน้าที่คอยชี้แนะให้คำปรึกษาอย่างใกล้ชิด

3. ครูสอนควรแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบก่อนการจัดการเรียนรู้ในแต่ละคาบทุกครั้ง

4. ครูผู้สอนควรให้นักเรียนมีความคุ้นเคยกับการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสะเต็มศึกษา (STEM Education) โดยอาจใช้ระยะเวลาในช่วงภาคการศึกษาที่ 1 ในการจัดการเรียนรู้ เพื่อทราบข้อบกพร่อง ปัญหาที่พบนำไปสู่การแก้ไขและปรับปรุงแนวทางการจัดการเรียนรู้ได้อย่างชัดเจน

5. ครูผู้สอนควรศึกษาแนวคิดสะเต็มศึกษา (STEM Education) ระดับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ การวัดและประเมินผลตามแนวคิดสะเต็มศึกษา ให้เข้าใจอย่างลึกซึ้งเพื่อการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนมากที่สุด

6. การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสะเต็มศึกษา (STEM Education) มีข้อจำกัดเรื่องเวลา ครูผู้สอนควรยืดหยุ่นเรื่องระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินกิจกรรมในแต่ละขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้ตามความเหมาะสม

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาพัฒนาการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสะเต็มศึกษา (STEM Education) กับนักเรียนในระดับชั้นอื่นๆ เนื้อหาวิชาอื่นๆ และกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ เพื่อศึกษาผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียน

2. ควรมีการศึกษาการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสะเต็มศึกษา (STEM Education) ซึ่งเกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาท้องถิ่นต่อการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นภายในชุมชนของนักเรียน

3. ควรมีการศึกษาผลการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสะเต็มศึกษา (STEM Education) กับตัวแปรอื่นๆ เช่น ความคิดสร้างสรรค์ เป็นต้น

4. ควรมีการศึกษาการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสะเต็มศึกษา (STEM Education) ที่มีระดับการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับ วิเคราะห์ ประเมินค่า และคิดสร้างสรรค์

เอกสารอ้างอิง

จำรัส อินทลาภาพร; มารุต พัฒนาผล; และวิชัย วงษ์ใหญ่. (2558, มกราคม-เมษายน). การศึกษาแนวทางการจัดการเรียนรู้ตามแนวสะเต็มศึกษาสำหรับผู้เรียนระดับประถมศึกษา. Veridian E-Journal, Silpakorn University. 8(1): 62-74.

นุรอาซีกัน สา; และคณะ. (2560). ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสะเต็มศึกษาที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาเคมี ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนราธิวาส. 4(1): 1.

พลศักดิ์ แสงพรมศรี. (2558). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะ กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นสูงและเจตคติต่อการเรียนเคมีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้สะเต็มศึกษากับแบบปกติ. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 9(ฉบับพิเศษ): 401-418.

พัทธมน นามปวน, นันทรัตน์ เครืออินทร์, และฉัตรชัย เครืออินทร์. (2557). รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาวิทยาศาสตร์ เรื่องวัสดุและสมบัติของวัสดุ แบบสะเต็มศึกษา (STEM education) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. บทความวิชาการประชุมวิชาการระดับชาติ ศึกษาศาสตร์วิจัยครั้งที่ 1 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี วันที่ 29-30 พฤษภาคม พ.ศ. 2557 ณ โรงแรมहरรรษา เจบี อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา.

ศูนย์สะเต็มศึกษาแห่งชาติ. (2557). สะเต็มศึกษาและการออกแบบเชิงวิศวกรรมศาสตร์. สืบค้นเมื่อ 23 กรกฎาคม 2560, จาก <http://www.stemedthailand.org>.

_____. (2558). คู่มือเครือข่ายสะเต็มศึกษา. กรุงเทพฯ: สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงศึกษาธิการ.

สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ. (2560). สรุปผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2559. สืบค้นเมื่อ 10 ธันวาคม 2560, จาก <http://www.newonetestresult.niets.or.th/AnnouncementWeb/Login.aspx>.

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2558). คู่มือจัดกิจกรรมสะเต็มศึกษา ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6. กรุงเทพฯ: องค์การค่าของ สกสค.

_____. (2560). สรุปข้อมูลเบื้องต้น PISA2015. สืบค้นเมื่อ 10 ธันวาคม 2560, จาก <http://pisathailand.ipst.ac.th/pisa/reports/pisa-2015-basic-summary>.

อาทิตยา พูนเรือง, และคณะ. (2559). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการแก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์ เรื่อง เคมีที่เป็นพื้นฐานของสิ่งมีชีวิต โดยการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางสะเต็มศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. วารสารการประชุมวิชาการระดับชาติคุรุศาสตร์ ครั้งที่ 1. หน้า 371-377.

NBUE077: การศึกษาความสามารถอ่านและเขียนพยัญชนะไทยของนักเรียนชั้นอนุบาล 2 โรงเรียน ณ ดรุณ จากการจัดกิจกรรมเกมการศึกษา โดยใช้แบบฝึกทักษะคำคล้องจอง
A STUDY ON ABILITIES FOR READING AND WRITING THAI ALPHABETS COMPETENCY OF KINDERGARDEN 2 AT NA DAROON SCHOOL THROUGH GAME ACTIVITY BY USING THE RHYMES EXERCISE

จีราพัชร ปราบสงบ¹ ผศ. ดร.สุนันท์ ศลโกสุม²

¹ นักศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความสามารถอ่านและเขียนพยัญชนะไทยของนักเรียน ชั้นอนุบาล 2 โรงเรียน ณ ดรุณ การจัดกิจกรรมเกมการศึกษา โดยใช้แบบฝึกทักษะคำคล้องจอง 2) เปรียบเทียบความสามารถอ่านและเขียนพยัญชนะไทยของนักเรียนชั้นอนุบาล 2 ระหว่างก่อนและหลังจากการจัดกิจกรรมเกมการศึกษาโดยใช้แบบฝึกทักษะคำคล้องจอง 3) ศึกษาพฤติกรรมอ่านและเขียนของนักเรียนชั้นอนุบาล 2 จากการจัดกิจกรรมเกมการศึกษาโดยใช้แบบฝึกทักษะคำคล้องจองเป็นรายบุคคล กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นอนุบาล 2 อายุระหว่าง 4-5 ปี จำนวน 22 คน ในปีการศึกษา 2560 โรงเรียน ณ ดรุณ กรุงเทพมหานคร ที่ได้มาจากการสุ่มแบบง่าย 1 ห้องเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้กิจกรรมเกมการศึกษา โดยใช้แบบฝึกทักษะคำคล้องจอง จำนวน 16 แผน ใช้เวลา 16 ชั่วโมง เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลเป็น แบบทดสอบความสามารถอ่านพยัญชนะไทยเป็นการอ่านออกเสียงพยัญชนะตามภาพในบัตรคำจำนวน 10 ภาพ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .92 แบบทดสอบความสามารถเขียนพยัญชนะไทยเป็นเขียนคำตามรูปภาพและคำในคำคล้องจอง มีค่าความเชื่อมั่น .87 และแบบสังเกตพฤติกรรมอ่านและเขียนพยัญชนะไทยจำนวน 10 รายการ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบสมมติฐานด้วยการทดสอบโดยใช้สถิติ Nonparametric ด้วยวิธี Wilcoxon Signed-Ranks Test

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความสามารถอ่านและเขียนพยัญชนะไทยของนักเรียนชั้นอนุบาล 2 โรงเรียน ณ ดรุณ จากการจัดกิจกรรมเกมการศึกษา โดยใช้แบบฝึกทักษะคำคล้องจอง โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 30.79$) ตามเกณฑ์ของการประเมินระดับปฐมวัย
2. ความสามารถอ่านและเขียนพยัญชนะไทยของนักเรียนชั้นอนุบาล 2 โรงเรียน ณ ดรุณ ภายหลังจากการจัดกิจกรรมเกมการศึกษา โดยใช้แบบฝึกทักษะคำคล้องจองสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. พฤติกรรมอ่านและเขียนพยัญชนะไทยจากการจัดกิจกรรมเกมการศึกษา โดยใช้แบบฝึกทักษะคำคล้องจอง โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 2.80$)

คำสำคัญ: ความสามารถอ่าน ความสามารถเขียน แบบฝึกทักษะคำคล้องจอง

Abstract

The objectives of this study were 1) to examine the abilities for reading and writing Thai alphabets competency 2) to compare the abilities for reading and writing Thai alphabets of kindergarten 2 students at Na Daroon school between pre and post learning through game activity with the rhymes exercise, and 3) to study the reading and writing behavior of kindergarten 2 students at Na Daroon school through game activity with the rhymes exercise in the individual. The samples consisted of 22 boys and girls of kindergarten 2, age between 4-5 years old in a second semester in academic year of 2017 at Na Daroon school, Wangthonglang in Bangkok. The instruments were 16 experience lesson plans through game activities with the rhymes exercise abilities for reading Thai alphabets competency test with the reliability index at .92, the ability for writing Thai alphabet competency test from with the reliability index at .87 and the reading and writing behavior observation form. The data were analyzed by mean, standard deviation and the Wilcoxon Singed-Rank Test.

The results of this study were:

1. The abilities for reading and writing Thai alphabets competency of kindergarten 2 students at Na Daroon school through game activity with the rhymes exercise in the overall was at the excellent level ($\bar{X} = 30.79$).
2. The abilities for reading and writing Thai alphabet competency of kindergarten 2 students at Na Daroon school through game activity with the rhymes exercise was higher at the statistically significance level .05.
3. The reading and writing behavior of the students through game activity with the rhymes exercise in the overall was at the excellent level ($\bar{X} = 2.80$).

Keywords: Reading ability, writing ability, the Rhymes exercise.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยได้กำหนดการจัดการประสบการณ์สำหรับเด็กอายุ 3-5 ปี ด้านการพัฒนาภาษาว่าควรจัดกิจกรรมทางภาษาให้มีความหลากหลายในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้มุ่งปลูกฝังให้เด็กรักการอ่าน การจัดกิจกรรมให้เด็กรักการอ่านต้องเริ่มจากการจัดให้เด็กได้สัมผัสกับสิ่งแวดลอมรอบตัว โดยเฉพาะการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนต้องเน้นให้เด็กได้พัฒนาประสาทสัมผัสให้มากที่สุด (กรมวิชาการ. 2547: 54)

การจัดประสบการณ์เป็นกิจกรรมและฝึกพัฒนาทักษะ คิด ฟัง อ่าน และเขียน ทำให้เข้าใจในการพัฒนาการสอนวิชาภาษาไทยในช่วงเด็กปฐมวัย อายุ 2-6 ปี เป็นช่วงอายุในการเรียนรู้ภาษาไทยมากกว่าการฟังเสียงของภาษาไทยเพราะเด็กจะเข้าใจความหมายมากกว่าคำพูด ความสนใจของเด็กปฐมวัยชอบกิจกรรมตามมูมมากกว่าในการเรียน เช่น มูมบ้าน มูมเกมศึกษา มูมศิลปะ และมูมพัฒนากล้ามเนื้อมือ เช่น ร้อยลูกปัด นับลูกปัด ระบายสี เป็นต้นสามารถสอดแทรกเข้าไปตามมูมในการเรียนภาษาไทย โดยบทคัดล่องของภาษาไทยเด็กสามารถเรียนรู้ตัวอักษรพยัญชนะ คำ วรรณยุกต์ สระ และประโยคในคำคัดล่องของ หรือการนับเป็นจังหวะจะทำให้เกิดความสุขสนทน ความ

สนใจให้กับเด็กได้โดยจัดเข้ามาในกิจกรรมเกมการศึกษาการอ่านจากความเข้าใจ เช่น รูปภาพ สื่อ บัตรคำ เด็กจะสนใจมากกว่าการท่องจำ การเขียนนอกจากการอ่านในการเรียนคำคล้องจองแล้ว เด็กสามารถอ่านออก เขียนได้

ความสนใจในการอ่านและการเขียนของเด็กปฐมวัย (Reading and Writing Interest of Young Children) หมายถึง กิริยาท่าทางหรือการกระทำที่แสดงออกถึงความสนใจ ความต้องการ กระตือรือร้นที่จะอ่านและเขียนด้วยความเต็มใจ โดยไม่ได้ถูกบังคับหรือทำตามคำสั่ง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงความสนใจในการอ่านเขียน เช่น การหยิบหนังสือต่างๆ มาเปิดดูรูปภาพ ข้อความและทำทำอ่าน หยิบจับอุปกรณ์ดินสอ ปากกา สี กระดาษ มาขีดเขียนหรือวาดภาพ ขอให้ครูหรือเพื่อนช่วยเล่าเรื่องหรือเล่านิทานให้ฟัง หรือขอให้เพื่อนช่วยวาดภาพให้ดู พูดเล่าเรื่องตามหนังสือ ป้ายสัญลักษณ์ ข้อความตามลำพัง เป็นต้น ทำให้ภาษา พัฒนาการของพวกเขาจะเจริญงอกงามอย่างมาก ถ้าเด็กวัยนี้ได้รับการส่งเสริมอย่างถูกต้องและเพียงพอ จะทำให้การเรียนรู้ของเด็กพัฒนาไปได้อย่างรวดเร็ว แต่มีเด็กจำนวนมากไม่ได้รับการส่งเสริม พัฒนาการด้านนี้จากบ้านและโรงเรียนเท่าที่ควร ทำให้เด็กขาดประสบการณ์ทางภาษา เด็กวัยนี้มักจะถูกมองว่ายังไม่มีความสามารถในการอ่านและการเขียน ทั้งที่ในความเป็นจริงการเรียนรู้ของเด็กเริ่มตั้งแต่อายุยังน้อย และเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องพัฒนามาพร้อมกับการเรียนรู้ภาษาพูด ไม่จำเป็นต้องพูดได้คล่องก่อน ถึงจะมาเรียนการอ่านและการเขียน

การจัดประสบการณ์ของนักเรียนชั้นอนุบาล 2 การอ่านและเขียนพยัญชนะไทย การออกเสียงพยัญชนะไทย ไม่ชัดเจน เช่น ทอ ธอ ถอ ภอ เป็นต้น การเขียนพยัญชนะที่มี หัวเข้า หัวออก เช่น ถ ภ ด พ ฬ เป็นต้น จึงทำให้นักเรียนสับสนพยัญชนะไทยบางตัว โดยการศึกษาความสามารถอ่านและเขียนพยัญชนะไทยของนักเรียนชั้นอนุบาล 2 โรงเรียน ณ ดรุณ จากการจัดกิจกรรมเกมการศึกษา โดยใช้แบบฝึกทักษะคำคล้องจอง เพราะคำคล้องจองเป็นการจัดกิจกรรมเรียนรู้ให้เด็กได้ใช้ภาษาในการถ่ายทอดที่เหมาะสมกับวัย และยังส่งเสริมทักษะการอ่านและเขียน ทั้งกระตุ้นสร้างความสนุกสนานให้กับเด็กได้ใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายได้ง่ายซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการเรียน เด็กสามารถจดจำ ถ้อยคำการออกเสียง และเข้าใจพยัญชนะ การจัดการเรียนในกิจกรรมเกมการศึกษาช่วยเสริมแรงกระตุ้นให้เด็กมีความสนใจในการเรียนเพื่อให้นักเรียนอ่านและเขียนได้อย่างถูกต้องและคำคล้องจองเป็นอีกกิจกรรมหนึ่งที่เด็กสนใจ โดยเฉพาะคำคล้องจองเด็กจะประกอบไปด้วยเนื้อเพลงที่มีสัมผัส มีทำนอง มีจังหวะเร็วช้า เป็นเรื่องราวสั้นๆ ใช้ภาษาง่ายๆ อาจแทรกสิ่งที่เป็นความรู้ ทักษะ คุณธรรม จริยธรรม เนื่องจากคำคล้องจองเด็กไม่มีเนื้อหาซับซ้อนทำให้เด็กเพลิดเพลินเข้าใจสิ่งที่ต้องการสื่อสารในเนื้อเพลงได้ง่าย จดจำได้อย่างรวดเร็วและแม่นยำ การใช้คำคล้องจองกับเด็กการร้องเพลง ทำท่าทาง หรือใช้อุปกรณ์อื่นๆ ประกอบได้ทีสอดคล้องกับเรื่องตัวเด็ก (โรงเรียน ณ ดรุณ. 2551: 26)

เกมการศึกษาเป็นกิจกรรมการสอนชนิดหนึ่งที่สนับสนุนทฤษฎีการเรียนรู้ของเด็ก คือ จัดให้เด็กได้เรียนรู้จากการเล่น และเล่นจากสิ่งที่เป็นรูปธรรม เกมการศึกษาจำเป็นกิจกรรมการเล่นที่ช่วยฝึกทักษะด้านต่างๆ ซึ่งมุ่งให้เด็กได้ใช้ทักษะการคิดในการสังเกต คิดหาเหตุผล แก้ปัญหาได้ ใช้เวลาที่สั้นที่สุด (สำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2550: 5) ดังนั้นเกมการศึกษาจึงจำเป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญยิ่งต่อการฝึกทักษะ และช่วยให้เกิดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับที่เรียน การเล่นเกมการศึกษา จึงจำเป็นวิธีการอย่างหนึ่งที่ส่งเสริมให้เด็กเกิดการเรียนรู้ และช่วยพัฒนาทักษะต่างๆ รวมทั้งช่วยส่งเสริมกระบวนการในการทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคม (เยาวพา เดชกุปต์. 2546: 36)

การใช้คำคล้องจองเป็นเครื่องมือในการสอนอ่านและเขียนให้เด็กได้เป็นอย่างดี และมีคุณค่าต่อการสอนภาษา ความงดงามของภาษาให้แก่เด็กเพราะคำคล้องจองเป็นถ้อยคำที่ประสมพยัญชนะ สระเป็นรูปแบบเกมที่สำคัญในการส่งเสริมการอ่านและเขียนทำให้เด็กได้จดจำได้ง่ายๆ ยังมีเนื้อหาที่สนุกเป็นจังหวะจะทำให้สมองของเด็กรับรู้ได้แบบในการสื่อสารเด็กได้มีความสนใจที่จะพัฒนาความสามารถในการอ่านและเขียนของนักเรียนโดยแบบฝึกทักษะ

คำคล้องจองกับการใช้กิจกรรมเกมการศึกษาเพื่อช่วยให้นักเรียนสามารถอ่านและเขียนพยัญชนะได้อย่างถูกต้องเพราะหากนักเรียนสามารถอ่านและเขียนพยัญชนะต่างๆ ได้แล้วก็จะช่วยให้นักเรียนสามารถอ่านและเขียนหนังสือได้เร็วขึ้นการจัดประสบการณ์กิจกรรมเกมการศึกษาโดยใช้แบบฝึกทักษะคำคล้องจองเป็นแนวทางให้แก่ครูผู้สอนที่รับผิดชอบในการสอนและช่วยพัฒนาความสามารถของเด็กให้เหมาะสมกับวัยได้ (สดใส โชติกเสถียร. 2551: 10)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งวัตถุประสงค์ไว้ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาความสามารถอ่านและเขียนพยัญชนะไทยของนักเรียนชั้นอนุบาล 2 โรงเรียน ณ ตรุณ จากการจัดกิจกรรมเกมการศึกษาโดยใช้แบบฝึกทักษะคำคล้องจอง
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถอ่านและเขียนพยัญชนะไทยของนักเรียนชั้นอนุบาล 2 โรงเรียน ณ ตรุณ ระหว่างก่อนและหลัง จากการจัดกิจกรรมเกมการศึกษาโดยใช้แบบฝึกทักษะคำคล้องจอง
3. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการอ่านและเขียนพยัญชนะไทยของนักเรียนชั้นอนุบาล โรงเรียน ณ ตรุณ จากการจัดกิจกรรมเกมการศึกษาโดยใช้แบบฝึกทักษะคำคล้องจอง

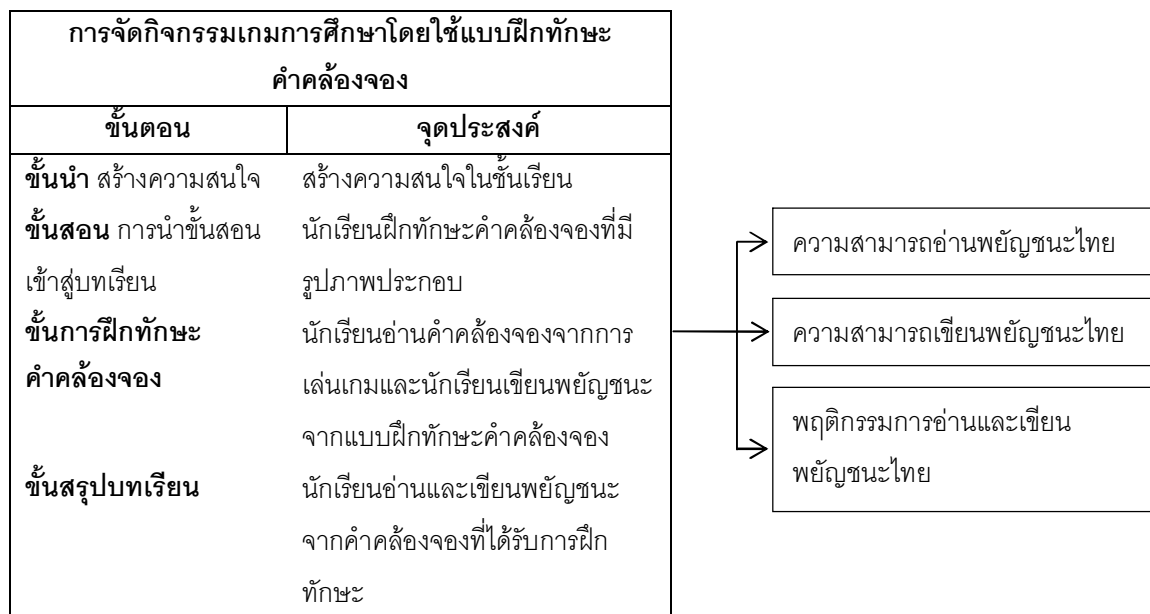
สมมุติฐานการวิจัย

1. ความสามารถอ่านพยัญชนะไทยของนักเรียนชั้นอนุบาล 2 โรงเรียน ณ ตรุณ จากการจัดกิจกรรมเกมการศึกษาโดยใช้แบบฝึกทักษะคำคล้องจองอยู่ในระดับดีตามเกณฑ์การประเมินระดับปฐมวัย
2. ความสามารถเขียนพยัญชนะไทยของนักเรียนชั้นอนุบาล 2 โรงเรียน ณ ตรุณ จากการจัดกิจกรรมเกมการศึกษาโดยใช้แบบฝึกทักษะคำคล้องจองอยู่ในระดับดีตามเกณฑ์การประเมินระดับปฐมวัย
3. ความสามารถอ่านพยัญชนะไทยของนักเรียนชั้นอนุบาล 2 โรงเรียน ณ ตรุณ ภายหลังจากการจัดกิจกรรมเกมการศึกษาโดยใช้แบบฝึกทักษะคำคล้องจองสูงขึ้น
4. ความสามารถเขียนพยัญชนะไทยของนักเรียนชั้นอนุบาล 2 โรงเรียน ณ ตรุณ ภายหลังจากการจัดกิจกรรมเกมการศึกษาโดยใช้แบบฝึกทักษะคำคล้องจองสูงขึ้น

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

การจัดกิจกรรมเกมการศึกษาโดยใช้แบบฝึกทักษะคำคล้องจอง หมายถึง การฝึกการเรียนรู้ในการฝึกทักษะการอ่านและเขียน ฝึกให้เด็กพูด คูย ร้องเพลง ฝึกกล่อมเนื้อมือของเด็ก โดยทำให้เด็กมีสมรรถนะด้านร่างกายสติปัญญา และด้านอารมณ์ที่ดีขึ้น และสร้างความสนใจให้กับเด็กในเวลาเรียน จากการท่องคำคล้องพร้อมทั้งดูภาพประกอบ นักเรียนสามารถจำได้โดยการท่องจำทุกวันจากการได้ยินเสียง ฝึกการเขียน ฝึกการจินตนาการการเล่าเรื่องราว และสามารถจำเป็นตัวพยัญชนะได้ โดยแบ่งกลุ่มพยัญชนะที่ออกเสียงเหมือนกัน ได้แก่ บ,ป พ,ฟ ม,ฆ ท,ห, น,ฉ ง,จ ข,ช ด,ต เป็นต้น มีพยัญชนะที่เด็กได้ฝึกอ่าน ฝึกเขียน เป็นคำและคำหาตัวพยัญชนะในตัวคำคล้องจอง

ความสามารถอ่านพยัญชนะ หมายถึง การอ่านออกเสียงพยัญชนะไทย 16 ตัว ได้ถูกต้อง ซึ่งการอ่านพยัญชนะไทยนี้ จะเป็นรูปแบบการอ่านและการออกเสียงพยัญชนะไทยที่ได้แบ่งออกจากกลุ่ม 8 กลุ่ม ได้แก่ บอ,ปอ พอ,ฟอ มอ,ฆอ ทอ,หอ นอ,ฉอ งอ,จอ ขอ,ชอ ดอ,ตอ จำนวนพยัญชนะ 16 ตัว จากการจัดกิจกรรมเกมการศึกษาโดยใช้บัตรพยัญชนะกับบัตรรูปภาพหรือสื่อภาพประกอบที่ได้ฝึกให้เด็กออกเสียงตัวพยัญชนะจำนวน 16 ตัวที่สอดคล้องกับตัวพยัญชนะและการอ่านคำคล้องทั้งหมด 8 กลุ่มพยัญชนะ โดยให้เด็กท่องคำคล้องจองใน 1 สัปดาห์ ซึ่งวัดได้จากแบบทดสอบวัดความสามารถอ่านพยัญชนะไทย

ความสามารถเขียนพยัญชนะ หมายถึง การปฏิบัติโดยการใช้มือและนิ้วจับอุปกรณ์สำหรับการเขียนหรือการที่นักเรียนสามารถจับดินสอลากเส้นลงบนกระดาษด้วยการวงกลมหาพยัญชนะในตัวคำคล้องจองที่ถูกต้อง และทำการเขียนพยัญชนะไทยที่ได้แบ่งกลุ่มออกเป็น 8 กลุ่ม ในจำนวนพยัญชนะ 16 ตัว ได้แก่ บ,ป พ,ฟ ม,ฆ ท,ห, น,ฉ ง,จ ข,ช ด,ต ได้อย่างถูกต้องและถูกวิธี วัดได้จากแบบทดสอบวัดความสามารถเขียนพยัญชนะไทย

พฤติกรรมกรรมการอ่านและเขียนพยัญชนะไทย หมายถึง แบบสังเกตพฤติกรรมกรรมการอ่านและเขียนพยัญชนะไทย โดยสังเกตพฤติกรรมขณะที่นักเรียนกำลังทำกิจกรรมในชั้นเรียน คือ มีความสนใจในการอ่านและเขียน กล้ามเนื้อมือเล็กแข็งแรงและประสานกับสายตาได้คล่องแคล่ว ลีลาในเขียน ชัดเขียนเป็นเส้นคล้ายตัวหนังสือ มีความสังเกตและอยากรู้อยากเห็น เล่าเรื่องราวจากรูปภาพที่เห็นได้ แสดงออกทางอารมณ์กับบางสถานการณ์ ปฏิบัติตามกฎข้อตกลงร่วมกัน ร้องเพลงท่องคำคล้องจอง และทำท่าประกอบได้ ร่วมกิจกรรมด้วยความสนใจได้อย่างมีความสุข เป็นต้น วัดได้จากแบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมกรรมการอ่านและเขียนพยัญชนะไทย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้การวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นอนุบาล ชายและหญิง อายุระหว่าง 4-5 ปี กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาล 2 จำนวนทั้งหมด 45 คน ปีการศึกษา 2560 โรงเรียน ณ ตรุณ เขตวังทองหลางกรุงเทพมหานคร

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนอนุบาล ชายและหญิง อายุระหว่าง 4-5 ปี กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นอนุบาล 2 จำนวน 22 คน ปีการศึกษา 2560 โรงเรียน ณ ตรุณ เขตวังทองหลาง กรุงเทพมหานคร ได้มาด้วยการสุ่มแบบง่ายจากการจับสลากเลขห้องเรียนได้มา 1 ห้องเรียน จาก 2 ห้องเรียนเป็นห้อง อนุบาล 2/1 จำนวน 22 คน

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ความสามารถอ่านพยัญชนะไทย

3.2 ความสามารถเขียนพยัญชนะไทย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีดังนี้

1. แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้กิจกรรมเกมการศึกษาโดยใช้แบบฝึกทักษะคำคล้องจอง มีขั้นตอน 3 ขั้น คือ 1) ขั้นนำ โดยจะสร้างความสนใจในชั้นเรียน 2) ขั้นสอน เป็นขั้นนำเข้าสู่บทเรียน จนไปถึงการฝึกทักษะคำคล้องจอง และ 3) ขั้นสรุป เป็นการทบทวนบทเรียน จำนวน 16 แผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้

2. แบบทดสอบความสามารถอ่านพยัญชนะไทย มีจำนวนพยัญชนะ 16 ตัว ได้แก่ บ,ป,พ,ฟ,ม,ส,ท,ห,น,จ,ง,ช,ข,ค,ด,ต จำนวนข้อสอบ 2 ฉบับ จำนวนฉบับละ 10 ข้อ เป็นแบบทดสอบก่อนและหลังเรียนโดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน คือ อ่านถูกต้องให้ 1 คะแนน อ่านไม่ถูกต้องให้ 0 คะแนน

3. แบบทดสอบความสามารถเขียนพยัญชนะไทย จำนวนพยัญชนะ 16 ตัว ได้แก่ บ,ป,พ,ฟ,ม,ส,ท,ห,น,จ,ง,ช,ข,ค,ด,ต จำนวนข้อสอบ 2 ฉบับ จำนวนฉบับละ 10 ข้อ เป็นแบบทดสอบก่อนและหลังเรียนโดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน คือ เขียนถูกต้องให้ 1 คะแนน เขียนไม่ถูกต้องให้ 0 คะแนน

4. แบบสังเกตพฤติกรรมกรรมการอ่านและเขียนพยัญชนะไทย เป็นแบบประเมินรายบุคคล จำนวน 10 ข้อ โดยมีเกณฑ์คะแนน 3 (ดี) 2 (ปานกลาง) 1 (พอใช้)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาความสามารถอ่านและเขียนพยางค์ภาษาไทยของนักเรียนชั้นอนุบาล 2 โรงเรียน ณ ตรุณ จากการจัดกิจกรรมเกมการศึกษาโดยใช้แบบฝึกทักษะคำคล้องจอง

ตาราง 1 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนของความสามารถอ่านและเขียนพยางค์ภาษาไทยของนักเรียนชั้นอนุบาล 2 โรงเรียน ณ ตรุณ จากการจัดกิจกรรมเกมการศึกษาโดยใช้แบบฝึกทักษะคำคล้องจอง จำแนกตามเกณฑ์

เกณฑ์	ระดับ	คะแนน (20)	จำนวน	ร้อยละ	$\bar{X}$	S.D.
76-100	ดีมาก	16-20	17	77.27	17.56	1.04
51-75	ดี	11-15	5	22.73	13.20	1.30
25-50	พอใช้	6-10	-	-		
รวม	ดีมาก		22	100	15.38	3.08

จากตาราง 1 พบว่าความสามารถอ่านและเขียนพยางค์ภาษาไทยของนักเรียนชั้นอนุบาล 2 โรงเรียน ณ ตรุณ จากการจัดกิจกรรมเกมการศึกษาโดยใช้แบบฝึกทักษะคำคล้องจอง โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X}=15.38$) โดยที่พบว่านักเรียนอยู่ในระดับดีมาก 17 คน คิดเป็นร้อยละ 77.27 และอยู่ในระดับดี 5 คน คิดเป็นร้อยละ 22.73

การวิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถอ่านและเขียนพยางค์ภาษาไทยของนักเรียนชั้นอนุบาล 2 โรงเรียน ณ ตรุณ ระหว่างก่อนและหลังจากการจัดกิจกรรมเกมการศึกษาโดยใช้แบบฝึกทักษะคำคล้องจอง

ตาราง 2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความสามารถอ่านและเขียนพยางค์ภาษาไทยของนักเรียนชั้นอนุบาล 2 โรงเรียน ณ ตรุณ ระหว่างก่อนและหลังจากการจัดกิจกรรมเกมการศึกษาโดยใช้แบบฝึกทักษะคำคล้องจอง

การทดสอบ	N	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	d_i	sig
ก่อนเรียน	22	20	10.09	2.96		
หลังเรียน	22	20	16.95	1.50		

ตาราง 2 พบว่าความสามารถอ่านพยางค์ภาษาไทยของนักเรียนชั้นอนุบาล 2 โรงเรียน ณ ตรุณ ภายหลังจากการจัดกิจกรรมเกมการศึกษาจากโดยใช้แบบฝึกทักษะคำคล้องจองหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05

การศึกษาพฤติกรรมของนักเรียนชั้นอนุบาล 2 โรงเรียน ณ ตรุณ จากการจัดกิจกรรมเกมการศึกษา โดยใช้แบบฝึกทักษะคำคล้องจองเป็นรายบุคคล

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับ การสังเกตพฤติกรรมการอ่านและเขียนพยัญชนะไทย หลังการจัดกิจกรรมเกมการศึกษาโดยใช้แบบฝึกทักษะคำคล้องจอง

รายการ	N	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
มีความสนใจในการอ่านและเขียน	22	2.55	0.51	ดีมาก
กล่อมเนื้อมือเล็กแข็งแรงและประสานกับสายตาได้คล่องแคล่ว	22	2.82	0.40	ดีมาก
ลีลาในการเขียน	22	2.55	0.51	ดีมาก
ขีดเขียนเป็นเส้นคล้ายตัวหนังสือ	22	2.82	0.40	ดีมาก
มีความสังเกตและอยากรู้อยากเห็น	22	2.91	0.29	ดีมาก
เล่าเรื่องราวจากรูปภาพที่เห็นได้	22	2.91	0.29	ดีมาก
แสดงออกทางอารมณ์กับบางสถานการณ์	22	2.82	0.40	ดีมาก
ปฏิบัติตามกฎข้อตกลงร่วมกัน	22	2.86	0.35	ดีมาก
ร้องเพลงท่องคำคล้องจองและทำท่าประกอบได้	22	2.86	0.35	ดีมาก
ร่วมกิจกรรมด้วยความสนใจได้อย่างมีความสุข	22	2.91	0.29	ดีมาก
รวม		2.80	0.13	ดีมาก

จากตาราง 3 พบว่าพฤติกรรมการอ่านและเขียนพยัญชนะไทยจากการจัดกิจกรรมเกมการศึกษาโดยใช้แบบฝึกทักษะคำคล้องจองโดยรวมอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 2.80$) และทุกพฤติกรรมอยู่ในระดับดีมาก

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความสามารถอ่านและเขียนพยัญชนะไทยของนักเรียนชั้นอนุบาล 2 โรงเรียน ณ ตรุณ จากการจัดกิจกรรมเกมการศึกษาโดยใช้แบบฝึกทักษะคำคล้องจอง ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถอภิปรายผลตามลำดับสมมติฐานของการวิจัย ดังนี้

1. ความสามารถอ่านและเขียนพยัญชนะไทยของนักเรียนชั้นอนุบาล 2 โรงเรียน ณ ตรุณจากการจัดกิจกรรมเกมการศึกษาจากโดยใช้แบบฝึกทักษะคำคล้องจองอยู่ในระดับดีตามเกณฑ์การประเมินระดับปฐมวัย นั่นคือการจัดกิจกรรมเกมการศึกษาจากโดยใช้แบบฝึกทักษะคำคล้องจองทำให้นักเรียนชั้นอนุบาล 2 มีความสามารถในการอ่านและเขียนพยัญชนะไทยสูงขึ้น เพราะเป็นการจัดกิจกรรมเกมการศึกษาและเป็นกิจกรรมและฝึกพัฒนาทักษะ คิด ฟัง อ่าน และเขียน ทำให้สามารถผู้เรียนเกิดการเรียนในช่วงอายุวัยของการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ กรมวิชาการ (2547: 44) ได้กล่าวว่า การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กอายุ 3-5 ปี ด้านการพัฒนาภาษาว่าควรจัดกิจกรรมทางภาษาให้มีความหลากหลายในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มุ่งปลูกฝังให้เด็กรักการอ่าน การจัดกิจกรรมให้เด็กรักการอ่านต้องเริ่มจากการจัดให้เด็กได้สัมผัสกับสิ่งแวดล้อมรอบตัว โดยเฉพาะการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนต้องเน้นให้เด็กได้พัฒนาประสาทสัมผัสให้มากที่สุด สดใส โชติกา-เสถียร (2551: 10) ได้กล่าวว่าการสอนอ่านและเขียนให้เด็กได้เป็นอย่างดี และ

มีคุณค่าต่อการสอนภาษา ความงดงามของภาษาให้แก่เด็กเพราะคำคล้องจองเป็นถ้อยคำที่ประสมพยัญชนะ สระ เป็นรูปแบบเกมที่สำคัญในการส่งเสริมการอ่านและเขียนทำให้เด็กได้จดจำได้ง่ายๆ ยิ่งมีเนื้อหาที่สนุกเป็นจังหวะจะทำให้สมองของเด็กรับรู้ได้แบบในการสื่อสารเด็กได้มีความสนใจที่จะพัฒนาความสามารถในการอ่านและเขียนของนักเรียน โดยแบบฝึกทักษะคำคล้องจองกับการใช้กิจกรรมเกมการศึกษาเพื่อช่วยให้นักเรียนสามารถอ่านและเขียนพยัญชนะ ได้อย่างถูกต้องเพราะหากนักเรียนสามารถอ่านและเขียนพยัญชนะต่างๆ ได้แล้วก็จะช่วยให้นักเรียนสามารถอ่านและเขียนหนังสือได้เร็วขึ้น การจัดประสบการณ์กิจกรรมเกมการศึกษาโดยใช้แบบฝึกทักษะคำคล้องจองเป็นแนวทางให้แก่ ครูผู้สอนที่รับผิดชอบในการสอนและช่วยพัฒนาความสามารถของเด็กให้เหมาะสมกับวัยได้ วรรณาท รักสกุลไทย (2548: 52) ได้กล่าวว่าการจัดประสบการณ์ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยกำหนดให้จัดประสบการณ์ในรูปแบบ บูรณาการทั้งทักษะและสาระการเรียนรู้ คำว่า "บูรณาการ" จึงเป็นคำที่คุ้นเคยสำหรับครู แต่อาจเกิดความเข้าใจที่ สับสนว่าการบูรณาการเป็นการนำองค์ความรู้ต่างๆ มากองรวมกัน โดยที่หักเหรวมเอาไว้ด้วยกันอย่างไม่สามารถ แยกแยะอะไรได้ และอ้างว่าให้เด็กทำกิจกรรม ทั้งๆ ที่ครูก็ไม่ชัดเจนว่าผสมผสานอะไรไว้ด้วยกัน การบูรณาการถือว่าเป็นแนวทางหนึ่งของการสอน รวมทั้งเป็นปรัชญาในการสอนที่นำเนื้อหาความรู้จากหลายวิชามาสัมพันธ์ที่จุดเดียวกัน (Focus) หรือหัวข้อ (Theme) เดียวกัน ทฤษฎีการเรียนรู้ของธอร์นไคด์ ได้กล่าวว่า การเรียนรู้มี 3 ประการ คือ กฎแห่ง ความพร้อมเมื่อนักเรียนมีความพร้อมทั้งร่างกายและจิตใจจะเกิดการเรียนรู้ได้ดี กฎแห่งความพึงพอใจหรือกฎแห่งผล เมื่อนักเรียนมีความพึงพอใจ สนุกสนาน มีความสุขในการทำกิจกรรมก็จะเกิดการเรียนรู้ได้ดี และกฎแห่งการฝึกหัด เมื่อนักเรียนได้ฝึกฝนอยู่เป็นประจำจะทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ดี

2. ความสามารถอ่านพยัญชนะไทยของนักเรียนชั้นอนุบาล 2 โรงเรียน ณ ตรุณ ภายหลังจากการจัด กิจกรรมเกมการศึกษาจากโดยใช้แบบฝึกทักษะคำคล้องจองสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 ซึ่งผลการวิจัยพบว่า หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ดังที่ ดวงใจ วรรณสังข์ (2551: 12) ได้ทำการศึกษาความสามารถ ในการจำพยัญชนะไทยของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ จากการสอนโดยใช้ชุดการสอนนิทานประกอบภาพพยัญชนะ ไทยผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการจำพยัญชนะไทยของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้หลังจากการสอนโดย ใช้ชุดการสอนนิทานประกอบภาพ สูงกว่าความสามารถจำพยัญชนะไทยก่อนสอนโดยใช้ชุดการสอนประกอบภาพซึ่ง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สเตลเทนแคมป์ (Steltenkamp. 1992: Abstract) ได้ศึกษาทัศนคติ และนิสัยการอ่านของนักเรียนระดับไฮสคูล จากการสอบถามสิ่งที่อ่าน ความพึงพอใจ สภาพแวดล้อมในการอ่านจาก ครอบครัว เพื่อน และโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่านักเรียนส่วนใหญ่มีการอ่านสิ่งที่พิมพ์มาก โดยอ่านนิตยสารมากที่สุด นักเรียนที่อ่านมากเป็นผู้ชอบอ่านและได้รับการส่งเสริมให้รักการอ่านจากที่บ้านนักเรียนเหล่านี้อยู่ในสภาพแวดล้อมที่มี เพื่อนๆ ชอบอ่าน นอกจากนี้ยังพบว่าความสนใจอ่านขึ้นอยู่กับประเภทหนังสือและความสนใจของเพื่อน ประสบการณ์ จากการอ่านที่ร่วมกับครอบครัวและเพื่อนมีส่วนช่วยให้เกิดความชอบอ่านในห้องเรียนอีกด้วย

3. ความสามารถเขียนพยัญชนะไทยของนักเรียนชั้นอนุบาล 2 โรงเรียน ณ ตรุณ ภายหลังจากการ จัดกิจกรรมเกมการศึกษาจากโดยใช้แบบฝึกทักษะคำคล้องจองสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 ซึ่งผลการวิจัย พบว่าหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ดังที่ อุไรวรรณ มาตมุงคุณ (2554: 19) ได้ศึกษาการเขียน ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับทำกิจกรรมศิลปะจากงานกระดาษ ในแต่ละช่วงสัปดาห์ และเปรียบเทียบพัฒนาการด้านการเขียน ของเด็กปฐมวัยก่อนจัดกิจกรรมศิลปะจากงานกระดาษ และระหว่างการจัดกิจกรรมในแต่ละสัปดาห์ ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการเขียนพยัญชนะของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ หลังได้รับการสอนโดยวิธีเฟอร์นาลด์ ร่วมกับการใช้เกมการศึกษาสูงกว่าก่อนการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 การ์เซีย (Garcia. 1998: 3459-A)

ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านเขียนและสะกดคำจากรูปแบบการสอนสะกดคำ 2 แบบ คือ การสะกดคำแบบให้นักเรียนฝึกเองกับการสะกดคำตามหนังสือ โดยครูแต่ละกลุ่มจะสอนอ่านโดยใช้โปรแกรมการสอนอ่านเหมือนกัน และสอนการเขียนทุกวันตามเวลาที่กำหนดไว้ การทดสอบใช้สอบก่อนและหลังเรียน ผลการศึกษาพบว่า การสอนสะกดคำแบบให้นักเรียนฝึกเองมีผลดีกว่าการสอนสะกดคำตามตำรา ในด้านการอ่านคำศัพท์และการวิเคราะห์คำศัพท์ นักเรียนทั้งสองกลุ่มมีความแตกต่างกันในเรื่องจำนวนคำศัพท์ที่ใช้ในระดับสูงกว่าระดับประถมหนึ่ง ความยาวของประโยคและจำนวนหน่วยคำ นอกจากนี้นักเรียนสะกดคำโดยนักเรียนคิดเอง มีการอ่านทบทวน การเขียนวิเคราะห์คำที่ใช้ ตลอดจนมีการช่วยเหลือหรือซักถามเพื่อนเพื่อช่วยในการสะกดคำบ่อยครั้งมากกว่านักเรียนอีกกลุ่มหนึ่ง และนักเรียนที่เรียนสะกดคำจากตำราใช้พจนานุกรมบ่อยครั้งมากกว่านักเรียนอีกกลุ่ม

ความสามารถอ่านและเขียนพยัญชนะไทยของนักเรียนชั้นอนุบาล 2 โรงเรียน ณ ดรุณ จากการจัดกิจกรรมเกมการศึกษาโดยใช้แบบฝึกทักษะคำคล้องจอง ซึ่งเป็นการจัดประสบการณ์เพื่อเป็นการมุ่งให้เด็กมีพัฒนาการที่เหมาะสมกับวัยและความแตกต่างของแต่ละบุคคล ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ในการจัดในรูปของกิจกรรมบูรณาการนอกจากนี้ยังมีวิจัยที่สามารถมาสนับสนุนในงานวิจัยการอ่านและเขียนของเด็กปฐมวัย ดังที่ เพ็ญศรี ชูวีเชียร (2549: 21) ได้ศึกษาพัฒนาการด้านการเขียนของปฐมวัยโดยใช้ศิลปะการวาดภาพต่อเติมจากภาพพิมพ์ ผลวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะการวาดภาพต่อเติมจากภาพพิมพ์พัฒนาการด้านการเขียนก่อนจัดกิจกรรมและระหว่างการจัดกิจกรรมศิลปะการวาดภาพต่อเติมจากภาพพิมพ์ในแต่ละช่วงสัปดาห์สูงขึ้น เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะการวาดภาพต่อเติมจากหนังสือพิมพ์ มีพัฒนาการด้านการเขียนก่อนการจัดกิจกรรมและระหว่างการจัดกิจกรรมศิลปะการวาดภาพต่อเติมจากหนังสือพิมพ์ในแต่ละช่วงสัปดาห์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นงานวิจัยที่สอดคล้องการอ่านและเขียนโดยใช้งานศิลปะ ความคิดสร้างสรรค์ จินตนาการของแต่ละคนเพื่อให้เกิดพัฒนาการด้านการเขียน โดยใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กและกล้ามเนื้อมัดใหญ่ที่ประสานกับสายตา ดังที่ รวิพร ผาด่าน (2557: 26) ได้ศึกษาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์การขีด ตัด ปะเศษวัสดุ ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์การขีด ตัด ปะเศษวัสดุ มีความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กหลังการทดลองอยู่ในระดับดี ซึ่งสูงกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นงานวิจัยที่เข้ามาสนับสนุนที่มีความสอดคล้องเพื่อให้เกิดการอ่านและเขียนตามเกณฑ์การประเมินระดับปฐมวัยและสามารถนำไปบูรณาการกับหน่วยการเรียนรู้ที่มีองค์ประกอบ และรายละเอียดที่สอดคล้องสัมพันธ์เพื่อสร้างความสนใจให้เกิดการเรียนรู้

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมเกมการศึกษาโดยใช้แบบฝึกทักษะคำคล้องจองซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการเขียน รวมทั้งทฤษฎีการใช้ความสนใจในการเขียนที่ถูกต้อง

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนและการศึกษาค้นคว้าในครั้งต่อไป ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้ในการจัดกิจกรรมเกมการศึกษา

1. ควรนำวิธีการสอนโดยจากการจัดกิจกรรมเกมการศึกษาโดยใช้แบบฝึกทักษะคำคล้องจองให้เหมาะสมกับหน่วยการเรียนรู้ที่มีองค์ประกอบ และรายละเอียดที่สอดคล้องสัมพันธ์

2. ควรนำการจัดกิจกรรมเกมการศึกษาโดยใช้แบบฝึกทักษะคำคล้องจองไปบูรณาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียนเพื่อสร้างความสนใจให้เกิดการเรียนรู้

3. การจัดกิจกรรมเกมการศึกษาโดยใช้แบบฝึกทักษะคำคล้องจอง หลังจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แล้วควรควรให้เด็กได้ทำกิจกรรมเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน และเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ๆ ด้วยตนเอง

ข้อเสนอแนะการวิจัย

การสอนวิชาภาษาไทยใช้คำคล้องจองในกิจกรรมประสบการณ์ที่มีความสอดคล้องกับหลักการเรียนรู้สอง เพื่อนำไปบูรณาการกับกิจกรรมหลัก 6 กิจกรรมที่หลากหลาย

เอกสารอ้างอิง

กรมวิชาการ. (2547). **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์ จำกัด.

ดวงใจ วรรณสังข์. (2551). **การศึกษาความสามารถในการจำพยางค์ของภาษาไทยของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้จากการสอนโดยใช้ชุดการสอนนิทานประกอบภาพพยางค์ภาษาไทย**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

เพิ่มศรี ชูวิเชียร. (2549). **พัฒนาการด้านการเขียนของนักเรียนปฐมวัยโดยใช้ศิลปะการวาดภาพต่อเติมจากภาพพิมพ์**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

รวีพร ผาดาน. (2557). **ความสามารถในการใช้กล่อมเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์การฉีก ตัด ปะเศษวัสดุ**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

โรงเรียน ณ ตรุณ. (2545). **โครงการสอนวิชาภาษาไทย**. กรุงเทพฯ: โรงเรียนฯ.

วนาภ รักสกุลไทย. (2548). **หน่วยที่ 6 การจัดประสบการณ์แบบบูรณาการเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย**. ในประมวลสาระชุดวิชาการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย.

สดไธ โชติกเสถียร. (2551). **ประโยชน์ของนิทาน เพลงคำคล้องจอง**. สืบค้นเมื่อ 9 สิงหาคม 2560, จาก <http://www.la-orutis.dusit.ac.th/research4.php>.

อุไรวรรณ มาตมุงคุณ. (2554). **พัฒนาด้านการเขียนของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะจากงานกระดาษ**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย. กรุงเทพฯ: บัณฑิตมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

Garcia, Carol Ann. (1998). **The Effect of Special Program on Lean Gains in Reading**. Dissertaion Abstracts International.

Steltenkamp, Charles Joseph. (1992). **Habits Attitudes ans Experiences: A Study of Secondary Students' Reading**. Michigan: Michigan State University.

NBUE078: การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการแสดงนาฏศิลป์ไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดของซิมป์สัน
A STUDY OF SCHOLASTIC ACHIEVEMENT IN THAI DRAMATIC DANCE OF GRADE 10 STUDENTS THROUGH THE INSTRUCTIONS BASED ON SIMPSON'S MODEL.

อรอนงค์ เปี่ยมมาลัย¹ ผศ.ดร.สุนันท์ ศลโกสุม²

¹ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การแสดงนาฏศิลป์ไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดของซิมป์สัน และเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการแสดงนาฏศิลป์ไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดของซิมป์สัน จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 30 คน ที่ได้จากการสุ่มอย่างง่าย โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดของซิมป์สัน จำนวน 8 แผน มีค่าดัชนีความสอดคล้อง/เหมาะสม ตั้งแต่ 4.64-5.00 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนาฏศิลป์ด้านความรู้ความเข้าใจ เป็นข้อสอบปรนัยแบบเลือกตอบชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ 3) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนนาฏศิลป์ มีความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.84 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test for Dependent Samples

ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการแสดงนาฏศิลป์ไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดของซิมป์สัน โดยรวมพบว่านักเรียนมีคะแนนรวม 8.83 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.21 ซึ่งมีนักเรียนที่มีคะแนนอยู่ในระดับดีมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ความสามารถในการปฏิบัติการการแสดงรำเชิดพระขวัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยมีความสามารถในการปฏิบัติอยู่ในระดับดีมาก และความคิดเห็นของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดของซิมป์สัน ในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก 4.42

คำสำคัญ: การเรียนรู้โดยใช้แนวคิดของซิมป์สัน; การแสดงนาฏศิลป์ไทย; ความสามารถในการปฏิบัติการแสดงนาฏศิลป์

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

นาฏศิลป์ไทยถือว่าเป็นศาสตร์ทางศิลปะที่สำคัญยิ่งเป็นที่รู้จักกันดีในรูปแบบของการแสดงที่มีลีลาอันอ่อนช้อยงดงาม บ่งบอกถึงวัฒนธรรม ประเพณี รักสวย รักงาม แฝงด้วยจินตนาการและศิลปะอันละเอียดอ่อนของคนไทย แสดงถึงความเป็นอารยธรรมอันรุ่งเรืองและความมั่นคงของชาติ ที่ได้สืบทอดต่อกันมาตั้งแต่โบราณกาล และมีความสำคัญของนาฏศิลป์นอกจากจะมีคุณค่าในฐานะที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม และแสดงถึงอารยธรรมที่รุ่งเรืองแล้วนาฏศิลป์ยังมีประโยชน์สำหรับผู้ที่ได้เรียนรู้ เป็นเพราะว่าการเรียนนาฏศิลป์เป็นการใช้อวัยวะทุกส่วนของร่างกายในการเคลื่อนไหว และท่าทางต่างๆ ของนาฏศิลป์ไทยมีท่วงท่าคล้ายท่าฤๅษีดัดตน จึงส่งผลให้ผู้ที่ได้ฝึกหัดเป็นผู้มีสุขภาพสมบูรณ์ มีจิตใจแจ่มใส และมีบุคลิกภาพที่ดี นอกจากนี้นาฏศิลป์ยังเป็นกิจกรรมที่สามารถเสริมสร้างนักเรียนให้

มีวินัยในตนเอง รู้จักระเบียบวินัยในการแสดงออกร่วมกับผู้อื่น มีสมาธิ มีความพยายาม อดทนในการฝึกซ้อม มีความรับผิดชอบต่อผลงาน รู้จักความไพเราะของเสียงเพลงและการแสดงเสริมสร้างความรู้ และความสามารถในการวิพากษ์วิจารณ์และการตัดสินใจได้อย่างมีเหตุผล ช่วยให้ผู้ฝึกกิจกรรมได้ใช้เวลาว่างไปในทางที่เป็นประโยชน์ ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ ที่สำคัญคือช่วยให้เด็กได้รู้คุณค่าของตนตรี และนาฏศิลป์ รู้คุณค่าของศิลปะและวัฒนธรรมประจำชาติ

จากปัญหาที่พบ การเรียนการสอนขาดประสิทธิภาพและส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระศิลปะ สาระนาฏศิลป์ ต่ำกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 ที่กำหนดจากคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนมัธยมตากสินระยอง และพบว่ามีความแตกต่างเกณฑ์ของโรงเรียนคือร้อยละ 60 ในเนื้อหาพื้นฐานด้านนาฏศิลป์ เรื่องการปฏิบัติการแสดงนาฏศิลป์ และผลการสอบภาคปฏิบัตินักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า นักเรียนครึ่งหนึ่งไม่สามารถประดิษฐ์ท่าทางจากท่าทางนาฏศิลป์ เบื้องต้นได้ พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ไม่ชอบเรียนวิชานาฏศิลป์ เพราะน่าเบื่อหน่ายและไม่มีรูปแบบการสอนที่น่าสนใจ กิจกรรมในการเรียนที่ทำให้เกิดความสนุกสนาน มีแต่การปฏิบัติตามรูปภาพในหนังสือและปฏิบัติตามครูผู้สอน จากการศึกษาสาเหตุและปัญหา ที่ทำให้ทักษะทางการเรียน การแสดงนาฏศิลป์ของผู้เรียนอยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์ร้อยละ 60 คือ ปรับปรุงแก้ไข เนื่องจากนักเรียนไม่สามารถนำท่าทางนาฏศิลป์ไทยมาประยุกต์ใช้พบว่ามาจากสาเหตุหลายประการ ดังพอสรุปได้ดังนี้ ในด้านการจัดการเรียนรู้การสอนที่ไม่ขึ้นตอนในการสอนของครูผู้สอนควรมีวิธีสอนการจัด การเรียนการสอนลำดับขั้นตอนของการสอนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ออกให้นักเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ในการให้ผู้เรียนคิดเป็นทำเป็น แก้ปัญหาได้ ดังนั้น จึงควรมีการจัดลำดับขั้นตอนของการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รู้จักคิดได้ปฏิบัติ

ในการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนได้ประสิทธิภาพโดยนำทฤษฎีรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการพัฒนาทักษะปฏิบัติของซิมป์สันเป็นข้อดีที่จะช่วยแก้ปัญหาให้กับผู้เรียนในการที่จะพัฒนาทักษะการแสดงนาฏศิลป์ การเรียนรู้จึงต้องอาศัยแนวคิดหรือรูปแบบการสอน ใหม่ๆ เพื่อทำให้การเรียน บรรลุตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนา รูปแบบที่มุ่งช่วยพัฒนา ความสามารถของผู้เรียนในด้านการปฏิบัติการกระทำ หรือการแสดงออกต่างๆ ซึ่งจำเป็นต้องใช้ หลักการ วิธีการ ที่แตกต่างไปจากการพัฒนา คือรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการพัฒนาทักษะปฏิบัติของซิมป์สัน (Simpson) ซิมป์สัน ระบุว่า ทักษะเป็นเรื่องที่มีความเกี่ยวข้องกับ พัฒนาการทางกายของผู้เรียน เป็นความสามารถ ในการประสานการทำงานของกล้ามเนื้อหรือ ร่างกายในการทำงานที่มีความซับซ้อนและต้อง อาศัยความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อหลายๆ ส่วน การทำงานดังกล่าวเกิดขึ้นได้จากการ สั่งงานของสมอง ซึ่งต้องมีปฏิสัมพันธ์กับ ความรู้สึกที่เกิดขึ้นทักษะปฏิบัตินี้สามารถพัฒนา ได้ด้วยการฝึกฝน ซึ่งหากได้รับการฝึกฝนที่ดีแล้ว จะเกิดความถูกต้องความคล่องแคล่ว ความ เชี่ยวชาญชำนาญการ และความคงทนผลของพฤติกรรมหรือการกระทำสามารถพิจารณา ได้จากความรวดเร็ว ความแม่นยำ ความแรงหรือ ความราบรื่นในการจัดการ โดยวัตถุประสงค์ของรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดนี้ได้พัฒนาการทางร่างกายของผู้เรียนเป็นความสามารถในทักษะทำงานของกล้ามเนื้อร่างกายเป็นลำดับขั้นตอนและเพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติการเคลื่อนไหวได้อย่างมีความถูกต้อง มีความคล่องแคล่ว ความอดทนสุดท้ายเกิดความชำนาญ แม่นยำ กระบวนการสอนจะมีด้วยกันทั้งหมด 7 ขั้นตอน 1) ขั้นการรับรู้แจ้งวัตถุประสงค์ของบทเรียนนาฏศิลป์ 2) ขั้นการเตรียมความพร้อมการเตรียมวอมนร่างกายก่อนปฏิบัติท่า 3) ขั้นการตอบสนองการชี้แจงท่าประกอบเพลงพร้อมการสาธิตท่าใหม่ให้นักเรียนปฏิบัติตามที่ละท่า 4) ขั้นการลงมือทำนักเรียนลงมือปฏิบัติเดี่ยวและฝึกประกอบเข้ากับเพลง 5) ขั้นการกระทำอย่างชำนาญ

นักเรียนปฏิบัติเป็นกลุ่มกับประกอบเพลง 6) ขั้นการปรับปรุงและ ประยุกต์ใช้การประเมินจากการสนทนาและเปลี่ยน กับเพื่อนร่วมห้อง 7) ขั้นการริเริ่มทบทวนบทเรียนและบันทึกความคิดเห็น (ทศนา แหมมณี, 2550)

จากการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การแสดงนาฏศิลป์ไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยการจัดการเรียนรู้ใช้แนวคิดของซิมพ์สัน ซึ่งเป็นแนวคิดที่ มุ่งเน้นการพัฒนาความสามารถของผู้เรียนทั้งในด้านการปฏิบัติ และการแสดงออกอื่นๆ ที่จำเป็น ต่อการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาที่พบให้มีประสิทธิภาพและเต็มศักยภาพ ของ นักเรียนเพื่อประโยชน์สูงสุดต่อไปในการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดของซิมพ์สัน

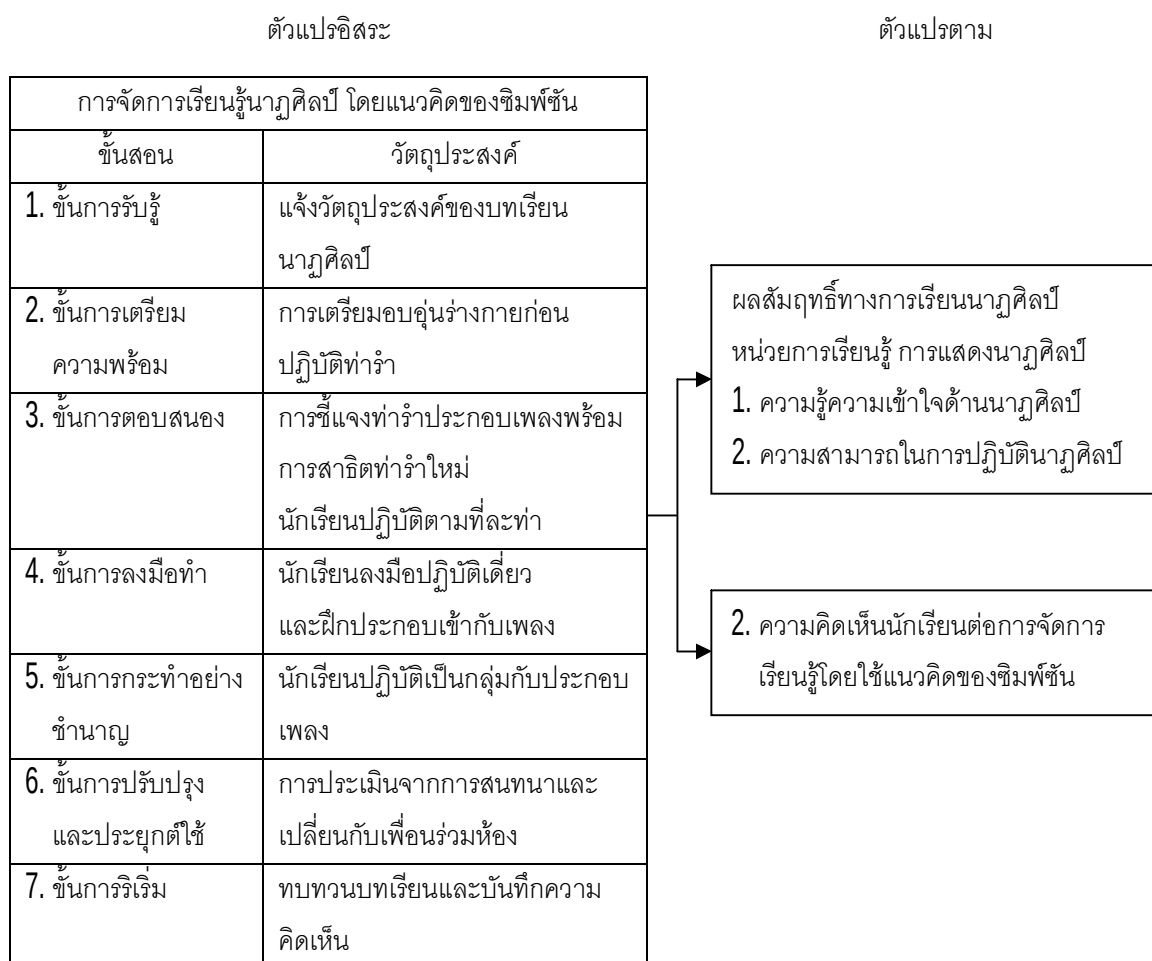
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การแสดงนาฏศิลป์ไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยการจัดการเรียนรู้ใช้แนวคิดของซิมพ์สัน
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การแสดงนาฏศิลป์ไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดของซิมพ์สัน
3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดของซิมพ์สัน ในการจัดการเรียนการสอน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

สมมติฐานในการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหน่วยการเรียนรู้การแสดงนาฏศิลป์ไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนโดยใช้แนวคิดของ ซิมพ์สัน ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ของนักเรียนทั้งหมด
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหน่วยการเรียนรู้การแสดงนาฏศิลป์ไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภายหลังจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดของซิมพ์สันสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 05
3. ความคิดเห็นนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดของซิมพ์สันอยู่ในระดับมาก

กรอบแนวคิด

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนมัธยมตากสินระยอง จำนวน 20 ห้องเรียน จำนวน 600 คน
2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 โรงเรียนมัธยมตากสินระยอง 1 ห้องเรียน จำนวน 30 คน ได้จากการสุ่มอย่างง่ายใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดของซิมพ์สัน จำนวน 8 แผน 20 คาบ มีคุณภาพในการจัดเตรียมการสอนให้มีประสิทธิภาพให้เป็นระบบตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้และพัฒนาการสอนให้บรรลุผลตามจุดมุ่งหมาย

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนาฏศิลป์ แบบทดสอบที่ใช้วัดความรู้ทักษะก่อนเรียนหลังเรียน ความสามารถที่ได้เรียนรู้มาแล้วบรรลุผลสำเร็จตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้

2.1 แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจด้านนาฏศิลป์ เป็นการวัดความรู้ความเข้าใจองค์ประกอบ นาฏศิลป์ แสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ ใช้ศัพท์เบื้องต้นทางนาฏศิลป์ วิเคราะห์หิวกษ วิจารณ์คุณค่า นาฏศิลป์ โดยแบบทดสอบเป็น ปรนัย 4 ตัวเลือก

2.2 แบบประเมินความสารถในการรำประกอบเพลงเชิดพระขวัญ การวัดความสามารถทักษะการ ปฏิบัติ ได้ตั้งระดับเกณฑ์การประเมิน ดีมาก ดีพอใช้ ปรับปรุง

3. แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนนาฏศิลป์ 3 ด้าน 1) ด้าน รายวิชาในหลักสูตร 2) ด้านผู้สอน 3) ด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน

การทดลอง

1. ทำการประเมินแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจนาฏศิลป์ไทยก่อนเรียนขั้นตอนการสอนตามกระบวนการ จัดการเรียนรู้อยู่โดยใช้การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดของซิมพ์สัน ทั้งหมด 8 แผนการเรียนรู้ จำนวน 20 คาบ

2. ภายหลังการสอนเสร็จสิ้นโดยใช้การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดของซิมพ์สันได้ทำการประเมิน ความสามารถในการปฏิบัตินาฏศิลป์ตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

3. สุดท้ายให้นักเรียนทำแบบความคิดเห็นนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดของซิมพ์สัน

4. นำคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน รวมทั้งคะแนนจากความสามารถในการ ปฏิบัตินาฏศิลป์ และแบบความคิดเห็นนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดของซิมพ์สัน มาทำการวิเคราะห์ข้อมูล ทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐาน

ผลการวิจัย

การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการแสดงนาฏศิลป์ไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จาก การจัดการเรียนรู้ใช้แนวคิดของซิมพ์สัน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการแสดงนาฏศิลป์ไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จากการจัดการเรียนรู้ ใช้แนวคิดของซิมพ์สัน แบ่งออกเป็น 1) การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้ความเข้าใจ 2) ความสามารถ การแสดงนาฏศิลป์ไทย ดังตาราง 1, 2

ตาราง 1 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการแสดงนาฏศิลป์ไทยด้านความรู้ ความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จากการจัดการเรียนรู้ใช้แนวคิดของซิมพ์สันจำแนกตามเกณฑ์ดังนี้

เกณฑ์	ระดับ	คะแนน (20)	จำนวน	ร้อยละ	$\bar{X}$	S.D.
76-100	ดีมาก	16-20	17	56.67		
75-51	ดี	15-11	10	33.33		
50-26	พอใช้	10-6	3	10		
25-0	ปรับปรุง	5-0	-	-	-	-
	ดี		-	-	13.12	1.61

จากตาราง 1 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการแสดงนาฏศิลป์ไทยด้านความรู้ความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังจากการจัดการเรียนรู้ใช้แนวคิดของซิมพ์สัน โดยรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 13.12$) และมีนักเรียนที่มีคะแนนอยู่ในระดับดีมาก 17 คน คิดเป็นร้อยละ 56.67 และมีระดับดีจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33

การศึกษาความสามารถเรียนการแสดงนาฏศิลป์ไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จากการจัดการเรียนรู้ใช้แนวคิดของซิมพ์สัน

การศึกษาความสามารถเรียนการแสดงนาฏศิลป์ไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จากการจัดการเรียนรู้ใช้แนวคิดของซิมพ์สัน ดังตาราง 2

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความสามารถในการปฏิบัติการการแสดงรำเชิดพระขวัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จากการจัดการเรียนรู้ใช้แนวคิดของซิมพ์สัน

เกณฑ์การประเมิน	N	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความสามารถ
1. การเคลื่อนไหวสัมพันธ์กับบทเพลงและจังหวะของดนตรี	30	3.8	0.45	ดีมาก
2. แสดงลีลาตามแบบนาฏศิลป์ไทย	30	3.20	0.84	ดี
3. ความพร้อมเพียงในการรำ	30	3.60	0.55	ดีมาก
4. ความกล้าแสดงออก	30	4.00	0.00	ดีมาก
5. ความอ่อนช้อย สวยงาม	30	3.40	0.55	ดีมาก
เฉลี่ย	30	3.60	0.48	ดีมาก

จากตาราง 2 พบว่า ความสามารถในการปฏิบัติการการแสดงนาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 3.60$) พิจารณาเป็นรายด้านพบว่านักเรียนมีความสามารถอยู่ในระดับดีมาก 3 ด้าน และอยู่ในระดับดี 2 ด้านโดยเรียงลำดับจากคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย ความกล้าแสดงออก ($\bar{X} = 4.00$) เคลื่อนไหวสัมพันธ์กับบทเพลงและจังหวะของดนตรี ($\bar{X} = 3.80$) ความพร้อมเพียงในการรำ ($=3.60$) การและแสดงลีลาตามแบบนาฏศิลป์ไทย ($\bar{X} = 3.20$) ความอ่อนช้อย สวยงาม ($\bar{X} = 3.40$) ตามลำดับ

การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้ความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จากการจัดการเรียนรู้ใช้แนวคิดของซิมป์

การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้ความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างก่อนและหลัง จากการจัดการเรียนรู้ใช้แนวคิดของซิมป์ ดังตาราง 3

ตาราง 3 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้ความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างก่อนและหลัง จากการจัดการเรียนรู้ใช้แนวคิดของซิมป์

การทดสอบ	$\bar{X}$	S.D.	df	t	P
ก่อนเรียน	12.00	2.69	29	15.18	.000
หลังเรียน	18.37	1.57			

จากตาราง 3 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการแสดงนาฏศิลป์ไทยด้านความรู้ความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภายหลังจากการจัดการเรียนรู้ใช้แนวคิดของซิมป์สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การศึกษาความคิดเห็นนักเรียนต่อการจัดการเรียนโดยใช้แนวคิดของซิมป์ชั้นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

การศึกษาความคิดเห็นนักเรียนต่อการจัดการเรียนโดยใช้แนวคิดของซิมป์ชั้นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ดังตาราง 4, 5

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นนักเรียนต่อการจัดการเรียนโดยใช้แนวคิดของซิมป์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. ด้านรายวิชาในหลักสูตร	4.16	0.43	มาก
2. ด้านผู้สอน	4.80	0.00	มากที่สุด
3. ด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน	4.30	0.30	มาก
รวม	4.42	0.24	มาก

จากตาราง 4 พบว่า ความคิดเห็นนักเรียนต่อการจัดการเรียนโดยใช้แนวคิดของซิมป์ชั้นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X} = 4.42$) และพิจารณารายด้านผู้สอนระดับมากที่สุด นอกนั้นอยู่ในระดับมาก

อภิปรายผล

จากการศึกษาการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการแสดงนาฏศิลป์ไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดของซิมพ์สันมีคะแนนสูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดของซิมพ์สัน ผลการวิจัยอภิปรายผลดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้นและมีความสามารถในการปฏิบัติการแสดงนาฏศิลป์โดยมีคะแนนเฉลี่ยระดับความสามารถในการปฏิบัติอยู่ในระดับดีมาก เนื่องจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดของซิมพ์สันเป็นกระบวนการรูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาทักษะการปฏิบัติเป็นไปตามลำดับขั้นตอนที่มุ่งพัฒนาความสามารถของผู้เรียนในด้านการหรือการแสดงออกต่างๆ ได้ร่วมกันเรียนรู้ ผู้วิจัยยังได้นำมาปฏิบัติ เป็นไปตามทฤษฎีของซิมพ์สันนักเรียนมีคะแนนผ่านเกณฑ์ที่ระดับดีขึ้น ร้อยละ 100 ของนักเรียนทั้งหมด ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ (ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ รวม 8 แผน ก่อนการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แนวคิดของซิมพ์สันมีผลสัมฤทธิ์ อยู่ในระดับ ต่ำกว่าเกณฑ์ หลังการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แนวคิดของซิมพ์สันผลการทดสอบ อยู่ในระดับดีขึ้น

2. ความสามารถในการปฏิบัติการการแสดงรำเชิดพระขวัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 อยู่ในระดับดีมาก ทั้งนี้อาจเนื่องจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดของซิมพ์สันเป็นกระบวนการรูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาทักษะการปฏิบัติซึ่งมีการเรียนรู้ความสามารถในทักษะการปฏิบัตินาฏศิลป์เพื่อได้พัฒนาการทางร่างกายของผู้เรียนเป็นความสามารถในทักษะทำงานของกล้ามเนื้อร่างกายเป็นลำดับขั้นตอนและเพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติการเคลื่อนไหวได้อย่างมีความถูกต้อง มีความคล่องแคล่ว มีความคิดสร้างสรรค์ มีความกล้าแสดงออกในเชิงสร้างสรรค์ โดยไม่เกิดความอาย ทำให้เกิดความน่าสนใจ โดยผู้สอนเป็นเพียงผู้ที่อำนวยความสะดวกในการเรียนการสอน คือ การคอยให้คำแนะนำ และจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับการเป็นแหล่งเรียนรู้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้คิดและสำรวจ และสร้างความรู้ด้วยตนเองและบูรณาการสิ่งต่างๆ และเพื่อให้ให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติ เรียนรู้ในรูปของการปฏิบัติพร้อมการทำแบบการประเมินผล การเรียนการสอน

3. ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดของซิมพ์สัน อยู่ในระดับมาก ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ พบว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดของซิมพ์สันจำนวน 30 คน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก นักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดของซิมพ์สันช่วยสอนเป็นการจัดการจัดการเรียนรู้ที่มีลำดับขั้นตอนไปจากที่นักเรียนเคยเรียนมา เนื่องจากการจัดการเรียนรู้ในลักษณะนี้จะเปิดโอกาส ให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างอิสระ เรียนรู้ด้วยตัวเองสามารถเรียนรู้และฝึกทักษะการปฏิบัติตามความต้องการ ความสนใจและเหมาะสมกับวัยที่อยากเรียนรู้อยากเห็นของนักเรียนได้เรียนรู้ตามความต้องการ บรรยากาศในการเรียนการสอนจึงสนุกสนาน ทำให้นักเรียนไม่รู้สึกเบื่อหน่าย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการวิจัย พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการแสดงนาฏศิลป์ไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนมัธยมตากสินระยอง ภายหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดของซิมพ์สัน สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ ดังนั้นควรเผยแพร่ให้โรงเรียนอื่นๆ นำกิจกรรมที่ใช้แนวคิดของซิมพ์สัน ไปใช้ในการสอนนาฏศิลป์

2. จากผลการวิจัย พบว่า ความสามารถในการปฏิบัติ การแสดงลีลาตามแบบนาฏศิลป์ไทยอยู่ในระดับต่ำกว่าด้านอื่นๆ คือ ความพร้อมเพียงในการรำ ความกล้าแสดงออก การเคลื่อนไหวสัมพันธ์กับบทเพลงและจังหวะของดนตรี ดังนั้น ครูผู้สอนจึงควรจัดการเรียนรู้โดยให้นักเรียนฝึกการใช้ท่าทางโดยเริ่มจากง่ายไปยาก ตามลำดับขั้นตอนของซิมพ์ชันและครูผู้สอนควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างเพื่อนในกลุ่มและครูผู้สอน เพื่อนักเรียนจะได้กล้าซักถาม กล้าแสดงออก และสามารถแสดงลีลาตามแบบนาฏศิลป์ไทยให้เกิดความสวยงามและเหมาะสม

3. จากผลการวิจัย พบว่า ความคิดเห็นนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดของซิมพ์ชัน ในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านรายวิชาในหลักสูตร ด้านผู้สอน ด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก ซึ่งเป็นวิชาที่ทำให้นักเรียนได้มีการผ่อนคลาย มีความสุข สนุกสนานจากการเรียนและสร้างความสุนทรีย์ศาสตร์ให้กับนักเรียน

ข้อเสนอแนะในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาความสามารถในการปฏิบัติการแสดงนาฏศิลป์ โดยใช้กิจกรรมอื่นๆ เช่น การเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน และควรจัดการสอนนาฏศิลป์ประเภทอื่นที่เหมาะสม

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- จันทิมา เมยประโคน. (2555). **การศึกษามูลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจในการเรียนวิชาศิลปะ เรื่อง การสร้างสรรค์งานจากเศษวัสดุ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้ 4 MAT**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา สาขาวิชาศิลปศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จุฬามาศ ตะเย็นกุล; วลีดา เชาวน์ไผ่; และปรีดา ศรีทาเวช. (2556?). **การประเมินผลการปฏิบัติ (รายงานวิชาการ วัดและประเมินผล)**. กรุงเทพฯ: มหาลัยรามคำแหง.
- โจเซฟ อาร์ บราวน์. (2553). **สารานุกรมชุดร่างกายของเรา: โครงกระดูกและการเคลื่อนไหว**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อักษรเจริญทัศน์.
- ชวาล แพรัตกุล. (2552). **เทคนิคการวัดผล**. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์วิฑูรย์การปก.
- ทศนา แหมมณี. (2550). **รูปแบบการเรียนการสอนทางเลือกที่หลากหลาย**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ. (2558). **คู่มือจัดทำวิทยานิพนธ์และสารนิพนธ์**. ฉบับปรับปรุงใหม่ ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- บุญญศักดิ์ ใจจงกิจ. (2559, กันยายน). **รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของบุญญศักดิ์ ใจจงกิจ**. สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร. สืบค้น 15 มิถุนายน 2560, จาก <http://www.bangkok.go.th/bangkokeducation/page/sub/9873/บทความทางวิชาการ/1>.
- พวงเพ็ญ อินทรประวัตติ. (2532). **รูปแบบการสอน**. สงขลา: โครงการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา.

- พัชนีพงศ์ คล่องนาวา. (2553). การพัฒนาความสามารถในการร่างมาตรฐาน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พิชิต ฤทธิ์จัญญ. (2548). หลักการวัดและการประเมินผลการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: เอ้าส์ ออฟ เคอร์รี่ส์.
- ไพโรจน์ ติรณธนากุล. (2542). วิธีสอนทักษะปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- ไพศาล หวังพานิช. (2526). การวัดผลทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- เรณู โกศินานนท์. (2548). สืบสานนาฏศิลป์ไทย. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ลัวน สายยศ, และอังคณา สายยศ. (2538). หลักวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา (ฝ่ายวัดผลและวิจัย) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ศุภชัย บุญทาทอง. (2556). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อการเรียนวิชานาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ 4 MAT. สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- สุชาติ ศิริสุขไพบูลย์. (2559, กันยายน). รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของของสุชาติ ศิริสุข ไพบูลย์. สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร. สืบค้น 15 มิถุนายน 2560, <http://www.bangkok.go.th/bangkokeducation/page/sub/9873/บทความทางวิชาการ/>.
- สุนมมาลย์ นิมเนตพันธ์, รศ.; และสุนนรตี นิมเนตพันธ์. (2547). หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ นาฏศิลป์ ม.1-3 ช่วงชั้นที่ 3. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.

NBUE079: การพัฒนาชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย THE DEVELOPMENT OF CREATIVE ART ACTIVITY PACKAGE FOR IMPROVING A SMALL MUSCLE OF ELDERLY CHILDHOOD.

รมณีย์ แพงคุณ¹ ดร.เบญจรัตน์ ราชฉวาง²

¹ นักศึกษานักศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็ก กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นเด็กปฐมวัยหญิง ชาย อายุระหว่าง 4-5 ขวบที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาล 2 โรงเรียนอนุบาลต้นข้าว เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร จำนวน 3 ห้องเรียน 120 คน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย จำนวน 1 ห้องเรียน นักเรียน 15 คน โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็ก แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็ก แบบประเมินพัฒนาการการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80.33/85.33 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้
2. ผลการศึกษาพัฒนาการการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยโดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็ก พบว่าคะแนนหลังเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 89.98 ตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด ระดับคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก
3. ผลการเปรียบเทียบพัฒนาการการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย พบว่า คะแนนสังเกตพัฒนาการหลังการใช้ชุดกิจกรรมสูงกว่าคะแนนสังเกตพัฒนาการก่อนการใช้ชุดกิจกรรม เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

คำสำคัญ: การพัฒนาชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็ก

Abstract

Rommanee Paengkun. (2017). The Development of Creative Art Activity Package for Improving a Small Muscle of Elderly Childhood. Bangkok: Graduate School, North Bangkok University. Advisor: Dr.Benjarat Ratchawang.

The purposes of this study were 1) to create creative art activity package for improving a small muscle of elderly childhood. 2) to investigate the improvement of using a small muscle of elderly childhood ,and 3) to compare the improvement of using a small muscle of elderly childhood in pre-test and post-test

through the creative art activity package for improving a small muscle. The sample of this study consisted of 15 boys and girls between 4-5 years old in a class of KG-2 students who were studying in second semester in the academic year of 2017 from Tonkhaw Kindergarden School, Bangkapi district in Bangkok by Simple Random Sampling. The instruments of this study consisted of the creative art activities package for improving a small muscle of elderly childhood, lesson plans, and the evaluation form of improvement of using a small muscle of elderly childhood. The data were analyzed by percentage, mean and standard deviation.

The findings of this study revealed as follows:

1. The creative art activity package for improving a small muscle of elderly childhood had the efficiency on the standard criteria 80.33/85.33 based on the assumption.
2. The development of using a small muscle of elderly childhood through the creative art activity package for improving a small muscle revealed that the post-test was on the average of 89.98. They were at the excellent level.
3. The development of using a small muscle of elderly childhood in pre-test and post-test through using the creative art activity package for improving a small muscle of elderly childhood, in post-test after using the set of activity was higher than the pre-test score based on the assumption.

Keywords: Development, The creative art activity package for improving a small muscle, Elderly Childhood

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เด็กปฐมวัยเป็นวัยที่สำคัญที่สุดสำหรับการพัฒนาการของชีวิตมนุษย์ สิ่งที่ได้เด็กได้รับประสบการณ์และการเรียนรู้ในช่วง 6 ปีแรกของชีวิตจะมีผลต่อการวางรากฐานที่สำคัญต่อบุคลิกภาพของเด็กจะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ เด็กปฐมวัยมีการพัฒนาช่วงอายุระหว่าง 0-6 ปี ถือว่าเป็นช่วงโอกาสทองของการเรียนรู้ ในวัยนี้เติบโตอย่างรวดเร็ว ถ้าเด็กได้รับการพัฒนาและได้รับการกระตุ้นด้วยวิธีการที่ถูกต้อง จะช่วยเสริมสร้างให้มีความพร้อมสมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2560: 16) เด็กอายุ 3-6 ปี เป็นวัยที่ร่างกายและสมองของเด็กกำลังเจริญเติบโต เด็กต้องการความรัก ความเอาใจใส่ ดูแลอย่างใกล้ชิด เด็กวัยนี้มีโอกาสเรียนรู้จากการใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้า ได้สำรวจ เล่น ทดลอง ค้นพบด้วยตนเอง ได้มีโอกาสคิด แก้ปัญหา เลือก ตัดสินใจ ใช้ภาษา สื่อความหมาย คิดริเริ่มสร้างสรรค์ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ. 2560: 40)

ทั้งนี้การวางรากฐานของการพัฒนาการทุกด้านควรเริ่มตั้งแต่ระดับปฐมวัยเพราะการปูพื้นฐานให้เด็กมีความพร้อมนั้นขึ้นอยู่กับเด็กปฐมวัย เด็กตั้งแต่เยาว์วัยการจัดการศึกษาและการพัฒนาเด็กปฐมวัยจึงควรมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เด็กปฐมวัยทุกคน เจริญเติบโตและเรียนรู้อย่างมีความสุขเปิดโอกาสให้เด็กได้สัมผัสและคุ้นเคยกับสิ่งแวดล้อมด้วยตนเองโดยเด็กวัยนี้มีการพัฒนาการเรียนรู้ที่เริ่มจากการรับรู้การเข้าใจเฉพาะสิ่งที่เห็นและจับต้องได้ (โรงเรียนอนุบาลอุบลราชธานี. 2550: 1) ดังนั้นการจัดการศึกษาให้แก่เด็กปฐมวัยหากได้รับการส่งเสริมและช่วยเหลืออย่างถูกวิธี และเป็นไปตามขั้นตอนของการพัฒนาแล้ว จะทำให้เด็กเหล่านั้นมีความพร้อมและมีศักยภาพที่จะพัฒนาต่อไปอย่างสูงสุด

จากปัญหาของนักเรียนระดับปฐมวัยในโรงเรียนอนุบาลต้นข้าวไม่สามารถใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กในการทำกิจกรรมต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง การจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยมีความสำคัญมากในการเตรียมความพร้อมด้านการเขียนให้กับเด็กปฐมวัยเพราะการเตรียมความพร้อมที่ดีย่อมทำให้เด็กมีพัฒนาการด้านการเขียนที่ดีตาม นอกจากนี้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์การ ฉีก ปะ ตัดเศษวัสดุ ที่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็กได้เป็นอย่างดีช่วยเสริมสร้างประสบการณ์ทางศิลปะ เด็กได้ลงมือปฏิบัติจริงเด็กได้สัมผัสกับสื่อวัสดุต่างๆ ผ่านประสาทสัมผัสทั้ง 5 เด็กได้รู้จักแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจะส่งผลและเสริมสร้างจินตนาการความคิดสร้างสรรค์ช่วยฝึกการแก้ปัญหา ผ่านคลายอารมณ์ ทำให้จิตใจสงบอ่อนโยนมีสมาธิในการทำงาน ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการพัฒนาจะเป็นประโยชน์ต่อครูผู้ที่เกี่ยวข้อง อีกทั้งจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการที่จะพัฒนาเด็กปฐมวัยมีความพร้อมในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กได้ดียิ่งขึ้น

จากความเป็นมาและความสำคัญของการพัฒนาชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยทำให้ครูผู้สอนมีความสนใจที่จะพัฒนาชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กเป็นการเตรียมความพร้อมทางด้านการเขียน เพราะหากนักเรียนปฐมวัยมีความพร้อมแล้วจะทำให้พัฒนาการทางด้านการกล้ามเนื้อมัดเล็กมีความแข็งแรงสามารถประกอบกิจกรรมต่างๆ ได้ด้วยตนเองและส่งผลต่อการพัฒนากล้ามเนื้อมัดใหญ่ต่อไป

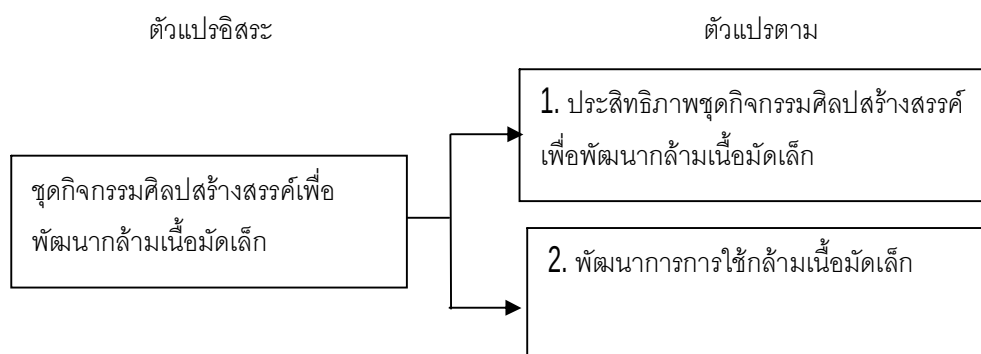
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย
2. เพื่อศึกษาพัฒนาการการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยโดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็ก
3. เพื่อเปรียบเทียบพัฒนาการการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย

สมมติฐานในการวิจัย

1. ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็ก มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เด็กปฐมวัยที่ได้รับการพัฒนาโดยชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กมีพัฒนาการการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กได้ ตามเกณฑ์มาตรฐานร้อยละ 80
3. พัฒนาการการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยคะแนนสังเกตพัฒนาการหลังการใช้ชุดกิจกรรมสูงกว่าคะแนนสังเกตพัฒนาการก่อนการใช้ชุดกิจกรรม

กรอบแนวคิด

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ คือ เด็กปฐมวัยหญิง ชาย อายุระหว่าง 4-5 ขวบ ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาล2 จำนวน 3 ห้องเรียน 120 คน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนอนุบาลต้นข้าว เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็น เด็กปฐมวัยหญิง ชาย อายุระหว่าง 4-5 ขวบ ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาล 2 จำนวน 15 คน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนอนุบาลต้นข้าว เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร ได้มาโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จำนวน 1 ห้องเรียนจำนวนนักเรียน 15 คน โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่ ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็ก

ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กและพัฒนาการการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็ก
2. แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็ก
3. แบบประเมินพัฒนาการการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย

ผลการศึกษา

ส่วนที่ 1 เพื่อสร้างชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยโดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็ก ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 ผลประสิทธิภาพชุดกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย โดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็ก

นักเรียน คนที่	คะแนนสังเกตพัฒนาการ ระหว่างเรียน (100)	ค่าร้อยละ	คะแนนสังเกตพัฒนาการ หลังเรียน (100)	ค่าร้อยละ
1	80	80	85	85
2	80	80	85	85
3	80	80	85	85
4	80	80	85	85
5	80	80	85	85
6	80	80	85	85
7	80	80	85	85
8	85	85	85	85
9	80	80	85	85
10	80	80	85	85
11	80	80	85	85
12	80	80	85	85
13	80	80	85	85
14	80	80	90	90
15	80	80	85	85
ค่าเฉลี่ยร้อยละ		80.33		85.33
ค่าประสิทธิภาพ $E_1/E_2 = 80.33/85.33$				

จากตาราง 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่าชุดกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยโดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็ก ที่ผ่านการทดลองหาประสิทธิภาพร้อยละของคะแนนเฉลี่ยการทดสอบระหว่างเรียน (E_1) มีค่าเท่ากับ 80.33 และร้อยละของคะแนนเฉลี่ยการทดสอบหลังเรียน (E_2) มีค่าเท่ากับ 85.33 แสดงว่าชุดกิจกรรมพัฒนาการการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยโดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 80.33/85.33 ปรากฏว่าชุดกิจกรรมพัฒนาการการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด

ส่วนที่ 2 ศึกษาพัฒนาการการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยโดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 ผลการศึกษาพัฒนาการการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยโดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็ก

นักเรียน คนที่	ชุดกิจกรรมการใช้นิ้วมือ ปลายนิ้วมือ สร้างสรรค์ ผลงานได้ถูกต้อง (25)	ชุดกิจกรรมการใช้ กล้ามเนื้อมัดเล็กกับ ประสาทสัมผัสได้ (25)	ชุดกิจกรรมการใช้ กระบวนการเรียนรู้และ สร้างสรรค์ผลงานได้ (25)	ชุดกิจกรรมการใช้ กล้ามเนื้อมัดเล็กทำงาน ได้เหมาะสมกับวัย (25)	ร้อยละ	ระดับ คุณภาพ
1	25	25	20	20	90.00	ดีมาก
2	25	20	20	25	90.00	ดีมาก
3	25	20	25	20	90.00	ดีมาก
4	20	25	25	25	95.00	ดีมาก
5	20	20	20	25	85.00	ดีมาก
6	25	20	20	25	90.00	ดีมาก
7	20	25	20	20	85.00	ดีมาก
8	25	25	25	20	95.00	ดีมาก
9	20	25	20	20	85.00	ดีมาก
10	25	25	20	25	95.00	ดีมาก
11	20	20	20	25	85.00	ดีมาก
12	25	25	25	20	95.00	ดีมาก
13	20	20	25	25	90.00	ดีมาก
14	25	25	25	20	95.00	ดีมาก
15	20	20	20	25	85.00	ดีมาก
รวม	22.66	22.66	22.00	22.66	89.98	ดีมาก

จากตาราง 2 ผลการวิเคราะห์พัฒนาการการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยโดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็ก ชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนอนุบาลต้นข้าว จากนักเรียน 15 คน พบว่าคะแนนหลังเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 89.98 ระดับคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก

ส่วนที่ 3 เพื่อเปรียบเทียบพัฒนาการการใช้กล่อมเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์เพื่อพัฒนากล่อมเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย ดังแสดงใน ตาราง 3

ตาราง 3 ผลการเปรียบเทียบพัฒนาการการใช้กล่อมเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์เพื่อพัฒนากล่อมเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย

นักเรียน คนที่	คะแนนสังเกตพัฒนาการ ก่อนการใช้ชุดกิจกรรม (100)	คะแนนสังเกตพัฒนาการ หลังการใช้ชุดกิจกรรม (100)	คะแนนความก้าวหน้า ($X_2 - X_1$)
1	50.00	90.00	40.00
2	45.00	90.00	45.00
3	40.00	90.00	50.00
4	45.00	95.00	50.00
5	40.00	85.00	45.00
6	40.00	90.00	50.00
7	40.00	85.00	45.00
8	45.00	95.00	50.00
9	35.00	85.00	50.00
10	45.00	95.00	50.00
11	45.00	85.00	40.00
12	45.00	95.00	50.00
13	40.00	90.00	50.00
14	50.00	95.00	45.00
15	45.00	85.00	35.00
รวม	43.3	89.98	46.33

จากตาราง 3 ผลการเปรียบเทียบพัฒนาการการใช้กล่อมเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์เพื่อพัฒนากล่อมเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนอนุบาลต้นข้าว สำหรับนักเรียน 15 คน พบว่าคะแนนสังเกตพัฒนาการก่อนการใช้ชุดกิจกรรมและคะแนนสังเกตพัฒนาการหลังการใช้ชุดกิจกรรมมีความแตกต่างกันโดยมีคะแนนความก้าวหน้ามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 46.33

อภิปรายผล

การศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาชุดกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์เพื่อพัฒนากล่อมเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนอนุบาลต้นข้าว โดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์เพื่อพัฒนากล่อมเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย ผู้วิจัยขอค้นพบและประเด็นที่น่าสนใจ นำมาอภิปราย ดังนี้

1. ผลการสร้างชุดกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยโดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยพบว่าชุดกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80.33/85.33 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ หทัยรัตน์ สงสม (2556: 40) ทำการวิจัยเรื่องการใช้ชุดการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาล 5 (บ้านตลาดเก่า) ผลการวิจัยพบว่าชุดการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาล 5 (บ้านตลาดเก่า) เทศบาลนครยะลา อำเภอเมือง จังหวัดยะลา ปีการศึกษา 2556 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 กล่าวคือชุดการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กมีประสิทธิภาพ 91.53/93.71 เด็กที่ได้รับการจัดประสบการณ์โดยใช้ชุดการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กมีการพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กแตกต่างจากก่อนการจัดประสบการณ์โดยใช้ชุดการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็ก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเด็กได้เกิดการเรียนรู้จากการลงมือกระทำและปฏิบัติจริงกับสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ โดยผ่านการใช้ประสาทสัมผัส ซึ่งสอดคล้องกับธรรมชาติของเด็กปฐมวัยที่เป็นวัยของการสำรวจ ค้นคว้า มีความอยากรู้อยากเห็นและสนใจในสิ่งแวดล้อม การได้ลงมือกระทำ การจับต้องสัมผัส ทำให้เด็กเข้าใจ และรวบรวมประสบการณ์ทั้งหมดเข้าด้วยกัน ซึ่งเป็นประสบการณ์สำคัญ

2. ผลการศึกษาพัฒนาการการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยโดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็ก ชั้นปีที่ 2 โรงเรียนอนุบาลต้นข้าว คณะนหลังการใช้ชุดกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็ก พบว่าคะแนนหลังเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 89.98 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ญาณิศา บุญพิมพ์ (2555: 67) ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาการทางด้านกล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยโดยใช้ 31 กิจกรรมประกอบอาหารประเภทขนมไทย ผลการวิจัย พบว่า พัฒนาการด้านกล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยสัปดาห์ก่อนการทดลองและตลอดช่วงการทดลองสัปดาห์ที่ 1-8 มีค่าเฉลี่ยโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($F = 2242.935$) และมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกช่วงสัปดาห์ส่วนพัฒนาการรายด้านคือ ด้านความคล่องแคล่ว ($F = 1047.886$) ด้านความยืดหยุ่น ($F = 900.357$) ด้านความถูกต้องและความสามารถในการควบคุม ($F = 749.117$) ด้านการประสานกัน ($F = 826.550$) และด้านการรับรู้โดยใช้การสัมผัส ($F = 751.067$) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นบางช่วงสัปดาห์โดยการจัดกิจกรรมประกอบอาหารประเภทขนมไทยส่งผลต่อพัฒนาการด้านกล้ามเนื้อมัดเล็กโดยรวมร้อยละ 99.4 (Partial $\eta^2 = .994$) และส่งผลต่อพัฒนาการด้านกล้ามเนื้อมัดเล็กรายด้านร้อยละ 98.7, 98.5, 98.2, 98.3 และ 98.2 ตามลำดับ สรุปว่าการจัดกิจกรรมประกอบอาหารประเภทขนมไทยส่งผลต่อการส่งเสริมพัฒนาการด้านกล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยให้เพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเด็กเกิดการเรียนรู้โดยการกระทำการจัดกิจกรรมอย่างหลากหลาย ตามความสนใจ ให้เด็กได้เรียนรู้ ลงมือกระทำด้วยตนเอง ช้าแล้วช้าเล่ายอมเกิดการเรียนรู้ ที่เชื่อว่า การเรียนรู้จะได้ผลต้องอาศัยการได้ฝึกหรือทำซ้ำเสมอให้เด็กมีโอกาสฝึกปฏิบัติหรือฝึกหัดบ่อยๆ จนทำได้อย่างคล่องแคล่วและเกิดแรงจูงใจ มีความสนใจสามารถเข้าใจถึงเป้าหมายและคุณค่าสิ่งที่ทำ ทั้งนี้เพราะเด็กในวัยนี้ต้องการได้รับการฝึกฝนให้เกิดทักษะเด็กปฐมวัยเรียนรู้ได้ดีจากประสบการณ์ช้าแล้วช้าอีก เนื่องจากเด็กปฐมวัยมักจะทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดซ้ำๆ มักแสวงหาหนทางให้กับการกระทำของตนเอง และหาทางพัฒนาสิ่งที่เขาทำ

3. ผลการเปรียบเทียบพัฒนาการการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยพบว่าคะแนนสังเกตพัฒนาการหลังการใช้ชุด

กิจกรรมสูงกว่าคะแนนสังเกตพัฒนาการก่อนการใช้ชุดกิจกรรมเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมศรี เมฆไพบลย์วัฒนา (2551: 66) ทำการวิจัยเรื่องศึกษาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยที่ได้รับกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ร้อยดอกไม้ ผลการศึกษาพบว่า ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กหลังการทดลองสูงกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประสบการณ์ที่เด็กได้รับจากการทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็ก นั้น ส่งเสริมให้เด็กได้ฝึกทักษะการสังเกต การเปรียบเทียบ คุณสมบัติของวัสดุเกี่ยวกับรูปร่าง รูปทรง สี ขนาด การประดิษฐ์ การวัด การมองเห็น การเปรียบเทียบ การแปลง ซึ่งนับเป็นพื้นฐานของการเรียนรู้เกี่ยวกับมิติสัมพันธ์ของเด็กเป็นอย่างดีและกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็ก ยังเป็นกิจกรรมที่เด็กได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง ได้ปฏิบัติกิจกรรมทุกวัน คือ เด็กได้ลงมือประดิษฐ์ชิ้นงานต่างๆ จากวัสดุที่ไม่ซ้ำกันในแต่ละวัน และได้ใช้ความคิดในการที่นำวัสดุต่างๆ มาตกแต่งประดิษฐ์ชิ้นงานของตนเองให้สวยงาม ซึ่งในช่วงแรกๆ ที่ทำการทดลองเด็กบางคนยังไม่ค่อยเข้าใจถึงวิธีในการปฏิบัติงาน ยังไม่มีทักษะวิธีการทำชิ้นงานของตนเองเพื่อให้ชิ้นงานของตนเองออกมาสวยงาม แต่เมื่อเด็กได้ทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็ก

จากการจัดกิจกรรมพัฒนาการการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยโดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กมีความสำคัญมากในการเตรียมความพร้อมให้กับเด็กปฐมวัย อีกทั้งจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการที่จะพัฒนาเด็กปฐมวัยมีความพร้อมในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กได้ดี จะส่งผลต่อการพัฒนาในด้านต่างๆ และมีความสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ของกระทรวงศึกษาธิการ อย่างแท้จริง

การนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ได้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กสำหรับเด็กปฐมวัยที่มีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน
2. ผู้บริหาร ครู และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาปฐมวัย ได้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็ก ใช้เป็นแนวทางในการสร้างชุดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กและเตรียมความพร้อมให้กับผู้เรียนในระดับชั้นประถมศึกษาต่อไป

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนและการศึกษาค้นคว้าในครั้งต่อไป ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ควรควรมีบทบาทในการดูแลให้ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำเมื่อเด็กต้องการ กระตุ้นเด็กโดยให้เด็กได้ทดลองทำตามความคิดของตนเอง ให้แรงเสริมกล่าวคำชมเชยในผลงานของเด็ก ทำให้เด็กมีความมั่นใจและตั้งใจในการทำกิจกรรม การจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ สามารถที่จะพัฒนาทักษะในด้านอื่นๆ ได้ด้วย เช่น ทักษะทางภาษา ทักษะทางสังคม ทักษะทางอารมณ์ ทักษะทางด้านคณิตศาสตร์ เป็นต้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

ครูผู้สอนควรสร้างชุดกิจกรรมเพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยให้เหมาะสมกับความสามารถด้านอื่นๆ เช่น ความสามารถทางการคิด ความสามารถทางด้านคณิตศาสตร์โดยบูรณาการความคิดในการสร้างชุดกิจกรรมที่มีลักษณะการบูรณาการหลากหลายความสามารถเข้าด้วยกัน

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). **หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2560**. กรุงเทพฯ: สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.
- กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2551). **การเลี้ยงดูเด็กก่อนวัยเรียน 3-5 ขวบ**. กรุงเทพฯ: โชติสุขการพิมพ์.
- เกียรติวรรณ อมาตยกุล. (2549). **เรียนๆ เล่นๆ ที่อนุบาลอมาตยกุล**. กรุงเทพฯ: เทพรัตน์การพิมพ์.
- _____. (2559). **เรียนๆ เล่นๆ อนุบาลอมาตยกุล**. กรุงเทพฯ: ทีพี พรินท์.
- คำวัง สมสุวรรณ. (2551). **การส่งเสริมพัฒนาการทางด้านกล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัยโดยการจัดกิจกรรมการปั้นดิน**. ปรินญานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย. กรุงเทพฯ.
- จรัส คำภารัตน์. (2551). **การสอนศิลปะเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์**. กรุงเทพฯ: เวลด์ มีเดีย.
- จันทร์เพ็ญ ศรีมันตะ. (2551). **คู่มือดูแลเด็ก**. กรุงเทพฯ: แปลนพับลิชชิง.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2551). **นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษากับการสอนระดับอนุบาล**. กรุงเทพฯ: แปลนพับลิชชิง.
- ชูศรี วงศ์รัตน์; และองอาจ นัยพัฒน์. (2551). **เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย**. กรุงเทพฯ: ไทเนรมิตกิจอินเตอร์โปรเกรสซิฟ.
- ไชยยศ เรืองสุวรรณ. (2533). **เทคโนโลยีทางการศึกษาทฤษฎีและการเรียนรู้**. กรุงเทพฯ: ไอเอสพรีนติ้งเฮาส์.
- ญาณิศา บุญพิมพ์. (2555). **การส่งเสริมพัฒนาการทางด้านกล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัยโดยใช้กิจกรรมประกอบอาหารประเภทขนมไทย**. ปรินญานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- โรงเรียนอนุบาลฉะเชิงเทรา. (2550). **เอกสารเรื่อง The High/Scope Educational Research Foundation**. กรุงเทพฯ.
- สมศรี เมฆไพบลีย์วัฒนา. (2551). **ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ร้อยดอกไม้**. ปรินญานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2560). **แนวดำเนินการของสถานศึกษา เพื่อจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์พัฒนาคุณภาพในสถานศึกษา**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- หทัยรัตน์ สงสม. (2556). **ผลการใช้ชุดกิจกรรมสร้างสรรค์เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาล5 (บ้านตลาดเก่า)**.

NBUE081: การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง การวัด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านบางพลี (บุศย์บุรณะ) โดยการจัดการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิด (CGI)

THE STUDY OF LEARNING ACHIEVEMENT IN MATHEMATICS ABOUT MEASUREMENT OF THE STUDENTS IN PATHOMSUKSA 4 BAN BANGPHLI SCHOOL BY USING COGNITIVE GUIDED INSTRUCTION (CGI)

ชัชวาล ชนสุภาพ¹ ดร.อุทัยวรรณ สายพัฒนะ²

¹ นักศึกษานักศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง การวัด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านบางพลี (บุศย์บุรณะ) ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิด (CGI) และศึกษาเจตคติต่อการเรียนคณิตศาสตร์ โดยกลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 10 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 3 แผน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบเลือกตอบ จำนวน 40 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .91 และแบบวัดเจตคติต่อการเรียนคณิตศาสตร์ จำนวน 25 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .86 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าเฉลี่ยของความแตกต่าง (Mean Difference)

ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง การวัด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังได้รับการจัดการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิด (CGI) นักเรียนจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 100 มีคะแนนผ่านเกณฑ์ที่ระดับดีขึ้นไป นอกจากนี้เมื่อพิจารณาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง การวัด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังได้รับการจัดการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิด (CGI) สูงกว่าก่อนเรียน และเจตคติต่อการเรียนคณิตศาสตร์ อยู่ในระดับดีขึ้นไปร้อยละ 100

คำสำคัญ: ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน, การสอนแนะให้รู้คิด (CGI), เจตคติ

Abstract

The purposes of this research were to study and compare learning achievement in mathematics about measurement of the students in Prathomsuksa 4 , Ban Bangphli school between before learning and after learning by using Cognitive Guided Instruction (CGI) and to study the students ' attitudes towards learning mathematics about measurement by using Cognitive Guided Instruction (CGI). The target population of this study was 10 students in Prathomsuksa 4, Ban Bangphli school. Research instruments were 3 instruction plans, 40 items of achievement test in mathematics about measurement was multiple choices test in mathematics about measurement which reliability was .91 and 25 items of

students' attitudes test towards learning mathematics which reliability was .86. The statistics for analyzing data were percentage, mean standard deviation and mean differences.

The results of the research were learning achievement in mathematics about measurement of the students in Prathomsuksa 4 using Cognitive Guided Instruction (CGI) was higher than good rate, all students passed the criterion provided. After learning mathematics by using Cognitive guided instruction (CGI), the learning achievement of student in Prathomsuksa 4 were higher than before learning by using Cognitive Guided Instruction (CGI). Student's attitudes towards mathematics were higher than good rate (100%).

Keywords: Learning achievement, Cognitive Guided Instruction, Attitude.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดสาระในกระบวนการเรียนรู้ที่ครูและสถานศึกษาจะต้องนำไปสู่การปฏิบัติโดยปรับเปลี่ยนกระบวนการเรียนรู้ แบบเดิมที่มีครูเป็นศูนย์กลางมาสู่การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยเอาชีวิตจริงเป็นตัวตั้ง เป็นกระบวนการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง เน้นการฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญหน้าสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ปัญหา ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียน คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง แนวการจัดการศึกษาดังกล่าวให้ความสำคัญกับกระบวนการคิด กระบวนการแก้ปัญหาและกระบวนการฝึกทักษะโดยเฉพาะความคิดสร้างสรรค์เป็นไปตามความมุ่งหมายของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มีส่วนหนึ่งกำหนดไว้ว่าให้นักเรียนมีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเองมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ใฝ่รู้ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. 2542: 5-6) ประกอบกับมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาที่ใช้เป็นกรอบในการประเมินคุณภาพภายนอกมีมาตรฐานที่ 4 ด้าน ผู้เรียนกำหนดไว้ว่าให้ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณมีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. 2543: 25) ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ คณิตศาสตร์มีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาของมนุษย์ ทำให้มนุษย์มีความคิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีเหตุผลเป็นระบบมีแบบแผน สามารถวิเคราะห์ปัญหาและสถานการณ์ได้อย่างถี่ถ้วนรอบคอบช่วยให้สามารถคาดการณ์วางแผน ตัดสินใจแก้ปัญหาและนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องเหมาะสม (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551: 50)

จากผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ คณิตศาสตร์ในระดับประเทศ พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา กล่าวคือ ผลการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐานหรือโอเน็ต (O-NET) ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2556-2558 คะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ 50 ของคะแนนเต็มทุกปี (กระทรวงศึกษาธิการ. 2558: 16) วิชาคณิตศาสตร์และวิชาวิทยาศาสตร์ของสมาคมนานาชาติ เพื่อการประเมินผลทางการศึกษา พบว่า นักเรียนทำคะแนนได้ดีสำหรับข้อสอบแบบเลือกตอบที่ใช้ทักษะพื้นฐานหรือข้อสอบที่ใช้ความจำ แต่ไม่สามารถทำข้อสอบเป็นโจทย์ปัญหาที่ต้องคิดวิเคราะห์หรือต้องเขียนคำตอบอธิบายแสดงให้เห็นถึงปัญหาในการคิดวิเคราะห์ตลอดจนการเรียบเรียงความคิด ออกมาเป็นคำพูดในขณะที่ความสามารถดังกล่าวเป็นเรื่องที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิต (สมพงษ์ บัณฑิต. 2552: 1-13) การที่ครูโดยส่วนใหญ่จัดการเรียนรู้ ตามเนื้อหาในหลักสูตร ขาดการจัด

การเรียนรู้ที่เป็นรูปธรรม ขาดการจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนฝึกคิดวิเคราะห์ขาดการทำกิจกรรม (กุลกาญจน์ สุวรรณรักษ์. 2556: 2) และการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์แม้ว่าจะมีการปรับปรุงแก้ไขมาเป็นเวลานาน ปรากฏปัจจุบันก็ยังคงพบอุปสรรคอีกมากมาย นักเรียนยังคงประสบปัญหาในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์กันมาก นักเรียนไม่ประสบความสำเร็จในการเรียนคณิตศาสตร์ เกิดการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการบรรยายมากกว่าให้นักเรียนได้เกิดความคิดวิเคราะห์ (อำภรณ์ ผลาวรรณ. 2556: 1)

การจัดการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิด (Cognitive Guided Instruction: CGI) เป็นการจัดการเรียนรู้รูปแบบหนึ่ง ที่แตกต่างจากในอดีตที่ผ่านมาซึ่งมุ่งเน้นไปที่ขั้นตอน วิธีการ เพราะการจัดการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิด (CGI) เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ขึ้นอยู่กับพื้นฐานความคิด ความเข้าใจของนักเรียนโดยที่ครูจะมีความรู้และความเชื่อมาจากการทำความเข้าใจความคิดของนักเรียน เพื่อที่จะสามารถออกแบบการเรียนรู้ซึ่งมุ่งเน้นให้นักเรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่ด้วยตนเอง และสามารถหาแนวทางที่หลากหลายด้วยตนเอง เพื่อนำไปสู่ข้อสรุปการจัดการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิด (CGI) มีขั้นตอนในการจัดการเรียนรู้ 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 เสนอปัญหา ครูนำเสนอปัญหาตามวัตถุประสงค์และความมุ่งหมายที่ตั้งไว้

ขั้นที่ 2 ขั้นวิเคราะห์ข้อมูลและแก้ปัญหา ครูแนะนำให้นักเรียนเข้าใจปัญหา และมีอิสระในการแก้ปัญหา

ขั้นที่ 3 ขั้นรายงานคำตอบและวิธีการแก้ปัญหา

ขั้นที่ 4 ขั้นอภิปรายคำตอบและวิธีการที่ใช้ในการแก้ปัญหา คาร์เพนเตอร์ (ปวันรัตน์ วัฒนะ. 2559: 4; อ้างอิงจาก Carpenter et al. 1989: 499-531) การจัดการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิด (CGI) เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการสร้างความรู้ด้วยความเข้าใจภายในตัวนักเรียนเอง การที่นักเรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง จะส่งผลให้นักเรียนมีความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียนมากขึ้น นอกจากนี้กิจกรรมในการจัดการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิด (CGI) เป็นกิจกรรมที่เน้นการพัฒนาความเข้าใจตลอดจน ความคิดเชิงคณิตศาสตร์ของนักเรียนทั้งสี่ขั้นตอนจะทำให้นักเรียนมีความเข้าใจในเนื้อหาได้มากขึ้นกว่าเดิม นักเรียนจะต้องผ่านกระบวนการค้นหา แก้ปัญหาด้วยตนเอง จนกระทั่งได้ข้อสรุป นักเรียนมีโอกาสได้คิดพร้อมทั้งลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ทำให้เกิดความเข้าใจ ที่ชัดเจนสามารถนำความรู้ที่มีอยู่ไปประยุกต์ใช้ (เวชฤทธิ์ อังกะนัทพร. 2551: 190) การจัดการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิด (CGI) สามารถทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คณิตศาสตร์ของนักเรียนดีขึ้น เนื่องจากการจัดการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิด (CGI) ในขั้นตอนการจัดการเรียนรู้จะช่วยส่งเสริมให้นักเรียนคิดแก้ปัญหาสร้างองค์ความรู้ใหม่ทำให้สนับสนุน พร้อมทั้งพัฒนาความเข้าใจทางคณิตศาสตร์ของนักเรียน (กุลกาญจน์ สุวรรณรักษ์. 2556: 64)

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์เรื่อง การวัด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านบางพลี (บุษย์บุรณะ) โดยการจัดการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิด (CGI) เพื่อนำมาปรับปรุงคุณภาพการจัดการเรียนรู้ คณิตศาสตร์ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง การวัด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านบางพลี (บุษย์บุรณะ) โดยการจัดการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิด (CGI)

2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง การวัด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านบางพลี (บุศย์บุรณะ) โดยการจัดการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิด (CGI) ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้
3. เพื่อศึกษาเจตคติต่อการเรียนคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

สมมติฐานในการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง การวัด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังได้รับการจัดการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิด (CGI) ผ่านเกณฑ์ในระดับดีขึ้นไปจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของจำนวนนักเรียน
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง การวัด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังได้รับการจัดการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิด (CGI) สูงกว่าก่อนเรียน
3. เจตคติที่มีต่อการเรียนคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 อยู่ในระดับดีขึ้นไป

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นแนวทางสำหรับครูเพื่อพัฒนาการเรียนรู่วิชา คณิตศาสตร์ ที่เหมาะกับนักเรียน
2. เป็นแนวทางสำหรับครูในการนำการสอนไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ในกลุ่มสาระอื่นๆ ให้กับนักเรียน
3. เป็นแนวทางสำหรับครูในการพัฒนาเจตคติต่อการเรียนคณิตศาสตร์ให้กับนักเรียน

กรอบแนวคิด

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

1. กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านบางพลี (บุศย์-บุรณะ) อำเภอ บางไทร จังหวัด พระนครศรีอยุธยา จำนวน 10 คน
2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย
 - 2.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) คือ การจัดการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิด (CGI)

2.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง การวัด และเจตคติต่อการเรียนคณิตศาสตร์

3. การสอนแนะให้รู้คิด (Cognitive Guided Instruction: CGI) หมายถึง การจัดการเรียนรู้ของครูที่มีต่อนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านบางพลี (บุศย์บุรณะ) เรื่อง การวัด ซึ่งอยู่บนพื้นฐานความคิดความเข้าใจของนักเรียน โดยเน้นให้นักเรียนสร้างความรู้ความเข้าใจด้วยตนเองมีครูเป็นผู้แนะแนวทางให้นักเรียนคิดอย่างต่อเนื่อง จนเกิดการเรียนรู้ในเนื้อหา ซึ่งมีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้ 1) ครูนำเสนอปัญหาตามจุดประสงค์และความมุ่งหมายที่ตั้งไว้ 2) ครูจะช่วยเหลือให้นักเรียนมีความเข้าใจในปัญหาและเปิดโอกาสให้นักเรียนมีอิสระในการแก้ปัญหา 3) นักเรียนรายงานคำตอบและวิธีการแก้ปัญหา พร้อมเหตุผล และ 4) นักเรียนทั้งชั้นเรียนช่วยกันอภิปรายคำตอบและวิธีการที่แตกต่าง โดยครูจะเป็นผู้นำให้เกิดการอภิปรายโดยใช้คำถาม

4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ หมายถึง ความรู้ ความสามารถทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง การวัด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านบางพลี (บุศย์บุรณะ) ภายหลังการจัดการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิด (CGI) ซึ่งวัดได้จากคะแนนผลการตอบแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง การวัด ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

5. เจตคติต่อการเรียนคณิตศาสตร์ หมายถึง ความรู้สึกนึกคิด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านบางพลี (บุศย์บุรณะ) ต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ในด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ด้านสื่อในการจัดการเรียนรู้ ด้านการนำความรู้ไปใช้ ด้านผู้สอนและด้านเนื้อหา โดยวัดได้จากคะแนนผลการตอบแบบวัดเจตคติต่อการเรียนคณิตศาสตร์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

6. เกณฑ์ หมายถึง คะแนนขั้นต่ำที่จะยอมรับได้ว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งวิเคราะห์ได้จากคะแนนผลการทดสอบหลังเรียน มาคิดเป็นร้อยละเทียบกับเกณฑ์ ซึ่งเป็นเกณฑ์การตัดสินผลการเรียนกลุ่มสาระคณิตศาสตร์ของสำนักงานเขตพื้นที่และพัฒนามาตรฐานการศึกษา

คะแนนร้อยละ	80 -100	หมายถึง	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับดีมาก
คะแนนร้อยละ	70 – 79	หมายถึง	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับดี
คะแนนร้อยละ	60 – 69	หมายถึง	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับพอใช้
คะแนนร้อยละ	50 – 59	หมายถึง	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับผ่านเกณฑ์
คะแนนต่ำกว่าร้อยละ	50	หมายถึง	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 3 แผน ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหาคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 3 แผน โดยการหาค่าเฉลี่ยความเหมาะสมแบบมาตราประมาณค่า (Rating scale)

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์แบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก และหาคุณภาพของแบบทดสอบ โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

3. แบบวัดเจตคติต่อการเรียนคณิตศาสตร์ ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบวัดเจตคติต่อการเรียนคณิตศาสตร์ ทั้งในด้านรูปแบบ ลักษณะของข้อคำถาม จำนวนข้อคำถาม และหาคุณภาพของ

แบบวัดเจตคติต่อการเรียนคณิตศาสตร์ โดยการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ซึ่งประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับขอบข่ายที่จะศึกษาตามนิยามศัพท์เฉพาะ (IOC) และหาอำนาจจำแนกแบบความสัมพันธ์ของคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-total correlation)

สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน

การวิเคราะห์ความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ยของความแตกต่าง (Mean Difference)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยดำเนินการติดต่อประสานงานผู้บริหารโรงเรียนบ้านบางพลี (บุศย์บุรณะ) อำเภอบางไทร จังหวัด พระนครศรีอยุธยา เพื่อขอความร่วมมือในการวิจัย
2. ผู้วิจัยชี้แจงรายละเอียดและทำความเข้าใจกับนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 10 คนเพื่อให้ทราบแนวทางเบื้องต้นในการดำเนินการวิจัย
3. ดำเนินการทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ ผู้วิจัยสร้างขึ้นทดสอบกับกลุ่มเป้าหมาย
4. ดำเนินการสอนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง การวัด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยการจัดการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิด (CGI) ตามกำหนดการสอน
5. เมื่อสิ้นสุดการจัดการเรียนรู้ตามกำหนดแล้วผู้วิจัยจึงทำการทดสอบหลังเรียน (Post-test) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์และแบบวัดเจตคติต่อการเรียนคณิตศาสตร์

ผลการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ สรุปผลได้ ดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง การวัด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังได้รับการจัดการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิด (CGI) ผ่านเกณฑ์ในระดับดีขึ้นไป จำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของจำนวนนักเรียน
 2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง การวัด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังได้รับการจัดการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิด (CGI) สูงกว่าก่อนเรียน
 3. เจตคติต่อการเรียนคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 อยู่ในระดับดีขึ้นไป
- ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง การวัด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังได้รับการจัดการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิด (CGI) ผ่านเกณฑ์ในระดับดีขึ้นไปจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของจำนวนนักเรียน ดังตาราง 1

ตาราง 1 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คณิตศาสตร์ เรื่อง การวัด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านบางพลี (บุศย์บุรินทร์) จากการจัดการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิด (CGI)

คะแนน	เกณฑ์	ระดับ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	μ	σ
32-40	80-100	ดีมาก	3	30.00	33.33	0.58
28-31	70-79	ดี	7	70.00	29.29	1.11
24-27	60-69	ปานกลาง	-	-	-	-
20-23	50-59	ปรับปรุง	-	-	-	-
0-19	0-49	ต่ำกว่าเกณฑ์	-	-	-	-
รวม			10	100		

จากตาราง 1 พบว่า การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คณิตศาสตร์ นักเรียนที่ได้คะแนนระหว่าง 32-40 คะแนน อยู่ในเกณฑ์ 80-100 ซึ่งอยู่ในระดับ ดีมาก มีจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 30 ค่าเฉลี่ย 33.33 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.58 และมีนักเรียนที่ได้คะแนนระหว่าง 28-31 คะแนน อยู่ในเกณฑ์ 70-79 ซึ่งอยู่ในระดับดี มีจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 70 ค่าเฉลี่ย 29.29 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.11

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง การวัด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังได้รับการจัดการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิด (CGI) สูงกว่าก่อนเรียน ดังตาราง 2 และ 3

ตาราง 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง การวัด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านบางพลี (บุศย์บุรินทร์) ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิด (CGI) โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ยของความแตกต่าง (Mean Difference)

นักเรียนคนที่	คะแนนก่อนเรียน	คะแนนหลังเรียน	Difference
1	18	28	10
2	17	31	14
3	20	34	14
4	19	30	11
5	19	33	14
6	15	29	14
7	18	30	12
8	15	28	13
9	20	33	13
10	17	29	12
$\mu = 17.80$		$\mu = 30.50$	MD = 12.7

จากตาราง 2 พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ จากการจัดการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิด (CGI) หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนโดยหาค่าสถิติค่าเฉลี่ยของความแตกต่าง (Mean Difference: MD) = 12.7

ตาราง 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง การวัด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านบางพลี (บุศย์บุรณะ) ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิด (CGI)

การทดสอบ	คะแนนต่ำสุด	คะแนนสูงสุด	μ	σ	MD	ร้อยละ
ก่อนเรียน	15	20	17.80	1.81	12.70	31.75
หลังเรียน	28	34	30.50	2.17		

จากตาราง 3 พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิด (CGI) ก่อนเรียนมีคะแนนต่ำสุด 15 คะแนน คะแนนสูงสุด 20 คะแนน ค่าเฉลี่ย 17.80 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.81 ส่วนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิด (CGI) หลังเรียนมีคะแนนต่ำสุด 28 คะแนน คะแนนสูงสุด 34 คะแนน ค่าเฉลี่ย 30.50 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.17 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง การวัด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านบางพลี (บุศย์บุรณะ) จากการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิด (CGI) หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน โดยมีค่าเฉลี่ยของความแตกต่าง 12.70 คิดเป็นร้อยละ 31.75

เจตคติที่มีต่อการเรียนคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 อยู่ในระดับดีขึ้นไป ดังตาราง 4-5

ตาราง 4 ระดับเจตคติต่อการเรียนคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

รายการประเมิน	μ	σ	ระดับความรู้สึนึกคิด
1. ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน	4.08	1.02	เจตคติดี
2. ด้านสื่อการสอน	2.85	1.24	เจตคติปานกลาง
3. ด้านเนื้อหา	4.02	1.05	เจตคติดี
4. ด้านผู้สอน	4.19	1.02	เจตคติดี
5. ด้านการนำความรู้ไปใช้	3.06	1.45	เจตคติปานกลาง
โดยภาพรวม	3.70	0.31	เจตคติดี

จากตาราง 4 เจตคติที่มีต่อการเรียนคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 อยู่ในระดับดี ($\mu = 3.70$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า เจตคติที่มีต่อการเรียนคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ด้านผู้สอน

ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน ด้านเนื้อหา อยู่ในระดับดี ($\mu = 4.19, 4.08, 4.02$ ตามลำดับ) และด้านการนำความรู้ไปใช้ ด้านสื่อการสอน อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.06, 2.85$ ตามลำดับ)

ตาราง 5 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการศึกษาเจตคติที่มีต่อการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง การวัด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านบางพลี (บุศย์บุรณะ) หลังจากการจัดการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิด (CGI)

คะแนน	เกณฑ์	ระดับ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	μ	σ
100-125	80-100	ดีมาก	4	40	103.75	1.51
75-99	60-79	ดี	6	60	84.83	2.14
50-26	40-59	ปานกลาง	-	-	-	-
25-49	20-39	ไม่ดี	-	-	-	-
0-24	0-19	ไม่ดีเลย	-	-	-	-
รวม			10	100		

จากตาราง 5 พบว่า การศึกษาเจตคติที่มีต่อการเรียน คณิตศาสตร์ นักเรียนที่ได้คะแนนระหว่าง 100-125 คะแนน อยู่ในเกณฑ์ 80-100 ซึ่งอยู่ในระดับ ดีมาก มีจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 40 ค่าเฉลี่ย 103.75 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.51 และมีนักเรียนที่ได้คะแนนระหว่าง 75-99 คะแนน อยู่ในเกณฑ์ 60-79 ซึ่งอยู่ในระดับ ดี มีจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 60 ค่าเฉลี่ย 84.83 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.14

สรุปผลการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง การวัด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังได้รับการจัดการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิด (CGI) ผ่านเกณฑ์ในระดับดีขึ้นไปจำนวนร้อยละ 100
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง การวัด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังได้รับการจัดการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิด (CGI) สูงกว่าก่อนเรียน
3. เจตคติต่อการเรียนคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 อยู่ในระดับดีขึ้นไป

อภิปรายผล

จากการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง การวัด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากการจัดการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิด (CGI) ผลการวิจัยอภิปรายผลดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง การวัด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านบางพลี (บุศย์บุรณะ) จากการจัดการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิด (CGI) มีคะแนนสูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิด (CGI) นักเรียนผ่านเกณฑ์ในระดับดีขึ้นไปร้อยละ 100 ของจำนวนนักเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การจัดการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิด (CGI) ใช้การแก้ปัญหาเป็นศูนย์กลางในการจัดการเรียนรู้

มีการทำกิจกรรมต่างๆ ด้วยความรู้ความเข้าใจบนพื้นฐานการแก้ปัญหา เชื่อมโยงปัญหาและทักษะด้านต่างๆ กับความรู้เดิมของนักเรียน ครูมีการถามคำถามที่เหมาะสมและฟังคำตอบของนักเรียนแต่ละคน ซึ่งทำให้การจัดการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิด (CGI) ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีการพัฒนาทางด้านสมอง เพราะสมองทำให้เกิดการรับรู้ สิ่งการ เกิดการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ จากประสบการณ์ ความรู้ของนักเรียนอย่างอิสระตามขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิด (CGI) ทั้ง 4 ขั้นตอน โดยกำหนดปัญหาให้นักเรียนได้แสดงออกถึงแนวทางการแก้ปัญหา ไม่มีการปิดกั้นทางด้านความคิดเพราะแนวทางการแก้ปัญหาของแต่ละคนอาจจะเหมือนหรือแตกต่างกันออกไป ตามความรู้และประสบการณ์ของนักเรียนซึ่งประสบการณ์เกิดจากการได้เห็น ได้ฟัง ได้ยิน และได้สัมผัส ประกอบกับความรู้ที่เคยได้ศึกษามาแล้วทั้งจากการค้นคว้าเพิ่มเติมด้วยตนเอง และการเรียนรู้ในชั้นเรียนตามศักยภาพและความสามารถในการรับรู้ของแต่ละบุคคลทำให้เกิดการผสมผสานกันเกิดเป็นแนวคิดที่หลากหลายแล้วจึงนำแนวคิดต่างๆ มาอภิปรายร่วมกันเป็นการแลกเปลี่ยนความรู้ ทำให้เกิดความสามัคคีและความมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อนร่วมชั้นเรียนจึงทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา คณิตศาสตร์ สูงขึ้น โดยครูเป็นผู้ชี้แนะแนวทางการแก้ปัญหาเท่านั้น สอดคล้องกับ คาร์เพนเตอร์และแฟรนีมา (เวชฤทธิ์ อังคนะภักทรขจร. 2553: 2-4; อ้างอิงจาก Carpenter; et al. 1989: 499-531; Fennema; et al. 1993: 555-583) เกี่ยวกับแนวคิด ที่ต้องอยู่บนพื้นฐานความเข้าใจของนักเรียน ซึ่งจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงการจัดการเรียนรู้การปฏิบัติของครูและการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้สะท้อนให้เห็นถึงการเรียนรู้ของนักเรียน ครูต้องสามารถรู้วิธีการคิดของนักเรียน และต้องหาวิธีการที่จะช่วยให้นักเรียนสร้างแนวความคิดของตนเอง โดยที่ครูต้องวินิจฉัย เกี่ยวกับความคิดทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนว่า นักเรียนสามารถแก้ปัญหาและมีความสนใจ ในขั้นตอนการแก้ปัญหาอย่างไรนักเรียนในห้องเรียนที่จัดการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิด (CGI) สามารถแสดงวิธีการคิดที่หลากหลายตามศักยภาพของนักเรียน ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนเสนอแนวทางการแก้ปัญหา และร่วมอภิปรายรับฟังความคิดของผู้อื่นเพื่อหาข้อสรุปนำไปสู่วิธีการ ในการแก้ปัญหาที่แท้จริง โดยครูเป็นผู้คอยชี้แนะแนวทางและสนับสนุนให้นักเรียนแต่ละคนหาวิธีการที่ถูกต้องช่วยเหลือให้นักเรียนค้นพบข้อผิดพลาดของตนเอง เพื่อนำมา แก้ไขหาแนวทางที่ถูกต้องซึ่งครูไม่บอกวิธีการแก้ปัญหแก่นักเรียน การจัดการเรียนรู้ ลักษณะนี้จะช่วยให้นักเรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองและแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง ทั้งยัง ทำให้นักเรียนรู้สึกสนุก ง่ายต่อการทำความเข้าใจ และมีแรงจูงใจการเรียนรู้ด้วยตนเองมากขึ้น ซึ่งยังสอดคล้องแนวคิดของ ภัทรรัตน์ แสงเดือน (2553: 55) เกี่ยวกับ ความเข้าใจทางความคิดของตนในการควบคุมและจัดการความคิดได้อย่างเหมาะสม มีการวางแผนและทบทวนความคิดของตนเองผู้เรียนสามารถปรับเปลี่ยนกลวิธี การคิดของตนเองให้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้ อีกทั้งแนวคิดของ ชูติมา จูนอิม (2558: 15) การที่เน้นให้นักเรียน สร้างความรู้ความเข้าใจ ได้ด้วยตนเอง การแก้ปัญหา การพัฒนาการคิดเชิงคณิตศาสตร์ และการใช้คำถาม โดยครูต้องมีการประเมินความคิดของนักเรียนเป็นประจำ เช่นเดียวกับงานวิจัยของ สุธาร์ตน์ สมรรถการ (2556: 103-114) ได้ทำการวิจัยเพื่อศึกษาผลการจัดการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิด (CGI) เรื่องวิธีเรียงสับเปลี่ยนและวิธีจัดหมู่ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์และความสามารถในการเชื่อมโยงทางคณิตศาสตร์พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังได้รับการจัดการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิด (CGI) สูงกว่าก่อนเรียน การจัดการเรียนรู้ใช้การกระตุ้นให้นักเรียนเป็นฝ่ายตั้งคำถามเพื่อพัฒนาการคิด การแก้ปัญหา และการคิดวิเคราะห์ด้วยตนเองก่อน จากนั้นครูจะเป็นผู้คอยให้คำชี้แนะแนวทางที่เหมาะสม และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธัญญารัตน์ ตีรวงศ์ (2556: 89-90) ได้ทำการวิจัยเพื่อศึกษาการเสริมสร้างทักษะกระบวนการคิดทางคณิตศาสตร์ เรื่อง สมการและการแก้สมการโดยใช้รูปแบบการสอนแนะให้รู้คิด (CGI) พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิดมี

ค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 83.13/81.57 และแผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ มีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 69.75/66.62 ซึ่งแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนแนะให้รู้คิด มีค่าประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 75/75 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์สูงกว่าก่อนได้รับการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง การวัด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านบางพลี (บุษย์บุรณะ) จากการจัดการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิด (CGI) พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน โดยมีค่าเฉลี่ยของความแตกต่าง (Mean Difference: MD) = 12.70 ทั้งนี้เนื่องมาจาก การจัดการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิด (CGI) เป็นการจัดการเรียนรู้ที่อยู่บนพื้นฐานความรู้ความคิดของนักเรียน โดยการใช้การเรียนรู้จากปัญหาและนักเรียนคิดวิเคราะห์แก้ปัญหาด้วยตนเอง โดยที่ครูเป็นผู้แนะนำเท่านั้น นักเรียนมีการรวมกลุ่มในการแลกเปลี่ยนแนวความคิดในการแก้ปัญหา พร้อมทั้งครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายผลการแก้ปัญหาเพื่อสรุปผล เกิดการเรียนรู้จากปัญหาโดยมีแนวคิดของการวิเคราะห์ปัญหา เริ่มต้นด้วยการตั้งคำถาม เช่น โจทย์ถามอะไร, โจทย์กำหนดอะไรให้, ใช้วิธีใดในการหาคำตอบ เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้นักเรียนเกิดการคิด ซึ่งการคิดนั้นเป็นกระบวนการของสมองโดยใช้ความรู้ ประสบการณ์ มาสัมพันธ์กับสิ่งเร้าข้อมูลหรือสิ่งแวดล้อมเพื่อแก้ปัญหา แสวงหาคำตอบทำให้มีการตัดสินใจในการแก้ปัญหาที่ถูกต้อง การคิดเป็นพฤติกรรมที่เป็นนามธรรมสามารถแสดงออกมาทางคำพูดและพฤติกรรมที่แสดงออกมา การจัดการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิด (CGI) จึงเป็นวิธีการที่ใช้พัฒนาความคิดของนักเรียน ทำให้นักเรียนเกิดความสนใจ สนุกไปกับการเรียน ทำให้เกิดความภาคภูมิใจ ที่ตัวของนักเรียนสามารถหาแนวทางในการแก้ปัญหานั้นได้ ทำให้นักเรียนอยากมีส่วนร่วมในการคิดแก้ปัญหา ทำกิจกรรมตามกระบวนการจัดการเรียนรู้และยังได้ทำให้เพิ่มพูนประสบการณ์การเรียนรู้ใหม่ๆ จากเพื่อนร่วมชั้นเรียนรวมถึงครูผู้สอนมีส่วนช่วยในการหาคำตอบแต่ไม่ใช้การบอกคำตอบ เป็นเพียงประคับประคองนักเรียนไม่ให้เกิดความสับสนในการคิดหาคำตอบ ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์หลังการจัดการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิด (CGI) สูงกว่าก่อนเรียน สอดคล้องงานวิจัยของ วิลเลียมซีเนอร์ และเคปเนอร์ (กุลกาญจน์ สุวรรณรักษ์. 2556: 36; อ้างอิงจาก Villasenor, & Kepner. 1993: 62-69) ได้ทำการสำรวจการใช้การสอบแบบการสอนแนะให้รู้คิด (CGI) ของโรงเรียนขนาดใหญ่ในแถบตะวันตกตอนกลาง กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียน จำนวน 144 คน ที่ได้รับการสอนแบบการสอนแนะให้รู้คิด (CGI) และนักเรียน จำนวน 144 คน ที่ได้รับการสอนแบบปกติเป็นกลุ่มควบคุม เครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลกับนักเรียนคือ แบบทดสอบวัดความสามารถทางเลขคณิตและการสัมภาษณ์นักเรียนเป็นรายบุคคลเพื่อประเมินขั้นตอนและวิธีที่นักเรียนใช้ในการแก้ปัญหาทั้งข้อสอบที่เป็นตัวเลขและโจทย์ปัญหา ผลการวิจัยนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบการสอนแนะให้รู้คิด (CGI) ได้คะแนนจากการวัดความสามารถในการแก้ปัญหาสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ และจากการสัมภาษณ์นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบการสอนแนะให้รู้คิด (CGI) ก็ได้คะแนนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ เช่นเดียวกับงานวิจัยของ อัมภารัตน์ ผลาวรรณ (2556: 135-136) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบแนะให้รู้คิด (CGI) เรื่องความน่าจะเป็น ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ ความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ ความตระหนักในการรู้คิด และความมีวินัยในตนเอง นักเรียนมีคะแนนความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์หลังได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบแนะให้รู้คิด (CGI) สูงกว่าก่อนได้รับการจัดกิจกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เนื่องมาจากกิจกรรมการเรียนการสอนแบบแนะให้รู้คิด (CGI) และสอดคล้องงานวิจัยของ สุนีย์ คำควร (2559: 87-88) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการเปรียบเทียบทักษะการเชื่อมโยงทางคณิตศาสตร์และผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียน หลังได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิดกับเกณฑ์ร้อยละ 70 จากผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิด (CGI) ที่มีผลต่อทักษะการเชื่อมโยงทางคณิตศาสตร์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง พื้นที่ผิวและปริมาตร นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยทักษะการเชื่อมโยงทางคณิตศาสตร์หลังได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิด (CGI) สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. เจตคติต่อการเรียนคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 อยู่ในระดับดีขึ้นไป ทั้งนี้เนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิด (CGI) ทำให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองตามความรู้ ความคิด ตลอดจนนักเรียนมีการฝึกการคิดแก้ปัญหาด้วยตนเอง มีอิสระในการคิดแก้ปัญหา จึงทำให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพเพราะนักเรียนมีความพึงพอใจ มีความสนใจ มีความคิดบางบวกต่อการจัดการเรียนรู้แบบสอนแนะให้รู้คิด (CGI) และอยากเข้าร่วมกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ทำให้นักเรียนมีเจตคติที่ดี เพราะการจัดการเรียนรู้แบบสอนแนะให้รู้คิด (CGI) มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันระหว่างนักเรียนและครู เกิดการคิดอย่างมีอิสระครูต้องค่อยศึกษาพฤติกรรมของนักเรียน ดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิด ครูคอยให้คำแนะนำและช่วยเหลือนักเรียนว่าติดขัดหรือแก้ปัญหาไปในแนวทางที่ถูกต้องหรือไม่ การทำเช่นนี้เกิดการมีปฏิสัมพันธ์กันทั้งนักเรียนและครู เมื่อนักเรียนคิดแก้ปัญหาไม่ถูกต้อง ไม่ถูกวิธี ครูจะคอยช่วยเหลือโดยจะไม่บอกว่าคำตอบนี้ผิด แต่จะให้นักเรียนลองเปลี่ยนวิธีการคิดวิธีอื่นดู เมื่อนักเรียนเกิดความมั่นใจกล้าคิดกล้าแสดงออก และคิดแก้ปัญหาได้ถูกต้องแล้วนั้น ทำให้เกิดความรู้สึกที่ดีต่อการจัดการเรียนรู้และอยากที่จะเรียนการจัดการเรียนรู้จึงดำเนินไปได้ด้วยดี มีความสุขทั้งนักเรียนและครู ดังนั้นการจัดการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิด (CGI) จึงทำให้นักเรียนมีเจตคติต่อการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ อยู่ในระดับดีขึ้นไป สอดคล้องกับแนวคิดของ อดัม (2552: 11) กล่าวถึง เจตคติของนักเรียนต่อวิชาคณิตศาสตร์ หมายถึง ความรู้สึกหรืออารมณ์ที่เป็นไปได้ทั้งทางบวก ทางลบ หรือเป็นกลาง ต่อการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ของนักเรียน สอดคล้องกับแนวคิดของ ภาณุมาศ เศรษฐจันทร์ (2556: 39) กล่าวถึงความหมายของเจตคติ สรุปได้ว่าเจตคติ หมายถึง ความพึงพอใจและไม่พึงพอใจ ความชอบและไม่ชอบที่บุคคลมีต่อบุคคล กลุ่มสังคม สถานการณ์ วัตถุ หรือแนวคิด และถ้ามีสถานการณ์ใดๆ เกิดขึ้นบุคคลเพียงแต่มีความรู้สึกต่อสิ่งนั้นโดยไม่จำเป็นต้องร่วมมือก็ได้ เชื่อว่ามีเจตคติต่อสิ่งนั้นและสอดคล้องกับแนวคิดของ เฮอร์สโตน (Thurstone. 1967: 479) กล่าวถึง เจตคติว่าเป็นตัวแปรทางจิตวิทยาชนิดหนึ่งที่ไม่สามารถสังเกตเห็นได้ง่าย แต่เน้นความโน้มเอียงทางจิตภายใน แสดงให้เห็นได้โดยพฤติกรรมที่แสดงออกมาอย่างใดอย่างหนึ่ง นอกจากนี้ยังกล่าวว่าเจตคติเป็นเรื่องของความชอบความไม่ชอบ ความลำเอียง ความคิดเห็น ความรู้สึกและความเชื่อมั่นต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของ กุลกาญจนา สุวรรณรักษ์ (2556: 60-66) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการศึกษา ผลสัมฤทธิ์และเจตคติทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง การชั่งและการตวง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังได้รับการจัดการเรียนการสอนโดยการสอนแนะให้รู้คิด (CGI) ที่เน้นทักษะการเชื่อมโยงระหว่างคณิตศาสตร์กับชีวิตประจำวัน สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนการสอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากการมีอิสระในการคิดแก้ปัญหาด้วยตนเองทำให้มีความคิดหลายๆ แบบ หลายๆ ด้าน มารวมกัน เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่สร้างสรรค์ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ เวชฤทธิ์ อังคนะภัทรขจร (2551: 187-191) ได้ทำวิจัยเพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิด (CGI) ที่ใช้ทักษะการให้เหตุผล และการเชื่อมโยง โดยบูรณาการสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง การวิเคราะห์ข้อมูล กับสิ่งแวดล้อมและศึกษาผลของการใช้กิจกรรมการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น ในด้านความเข้าใจ ทางคณิตศาสตร์เรื่องการวิเคราะห์ข้อมูล ทักษะการให้เหตุผล ทักษะการเชื่อมโยง เจตคติต่อวิชาคณิตศาสตร์ และการมีสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อม กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับประถมศึกษา

ปีที่ 6 ด้านเจตคติต่อวิชาคณิตศาสตร์ พบว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ย จากการทำแบบวัดเจตคติต่อวิชาคณิตศาสตร์ ภายหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองที่ระดับนัยสำคัญ .01 และด้านสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อมพบว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบวัดการมีจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อม ภายหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองที่ระดับนัยสำคัญ .01

การนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ครูผู้สอนควรทำความเข้าใจขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิด (CGI) ไม่ควรสลับขั้นตอนหรือสอนข้ามขั้นตอน เพราะแต่ละขั้นตอนมีความสอดคล้องและต่อเนื่องกัน
2. ครูผู้สอนควรสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนให้ทั่วถึง เพราะอาจมีนักเรียนบางคนที่ไม่กล้าแสดงออก หรือไม่ทำกิจกรรมนั้นๆ ด้วยตนเอง และควรให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติแต่ละกิจกรรมร่วมกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ควรติดตามผลของการใช้การจัดการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิด (CGI) เพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการคิดในวิชาคณิตศาสตร์ เช่น ทักษะการคิดวิเคราะห์ และคิดสังเคราะห์
2. ควรศึกษาผลของการใช้การจัดการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิด (CGI) ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและบูรณาการร่วมกับการจัดการเรียนรู้รูปแบบอื่นๆ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). เอกสารประกอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- _____. (2558). รายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กุลกาญจน์ สุวรรณรักษ์. (2556). การศึกษาผลสัมฤทธิ์และเจตคติทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง การชั่งและการตวงของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการสอนแนะให้รู้คิด (CGI) ที่เน้นทักษะการเชื่อมโยงระหว่างคณิตศาสตร์กับชีวิตประจำวัน. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ชุติมา ชุนอิม. (2558). การพัฒนาการคิดเชิงคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิด (CGI) ร่วมกับเทคนิคการใช้คำถามของบาดแฮม (Badham). สารนิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ศึกษา. พิษณุโลก: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ธัญญารัตน์ ตรังค์. (2556). การเสริมสร้างทักษะกระบวนการคิดทางคณิตศาสตร์ เรื่อง สมการและการแก้สมการของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้รูปแบบการสอนแนะให้รู้คิด (CGI). สารนิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนคณิตศาสตร์. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.

- ปวันรัตน์ วัฒนะ. (2559). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์และความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ เรื่อง การวัด ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยการสอนแนะให้รู้คิด (CGI) ที่เน้นการเชื่อมโยงระหว่างคณิตศาสตร์กับชีวิตประจำวัน. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาวิทยาลัย สาขาวิชาวิทยาการทางการศึกษาและการจัดการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ภัทรรัตน์ แสงเดือน. (2553). ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบธรรมสากัจฉา เรื่อง อัตราส่วนตรีโกณมิติที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณและความตระหนักในการรู้คิดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ภาณุมาศ เศรษฐจันทร์. (2556). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง การวัดความยาวและการชั่ง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้เกมประกอบการจัดการเรียนรู้. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เวชฤทธิ์ อังชนะภัทรขจร. (2551). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิด (CGI) ที่ใช้ทักษะการให้เหตุผลและการเชื่อมโยงโดยบูรณาการสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง การวิเคราะห์ข้อมูลกับสิ่งแวดล้อม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาคณิตศาสตร์ศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สมพงษ์ ปั่นหุ่น. (2552). สรุปผลการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับนานาชาติและปัจจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเสนอแนะแนวทางการยกระดับคุณภาพการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์คณิตศาสตร์และการอ่าน. กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทางการศึกษา.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2542). แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- _____. (2543). รายงานการศึกษาคุณภาพที่เป็นมาตรฐาน ของเด็กไทยที่สังคมต้องการ. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สุรรัตน์ สมรรถการ. (2556). ผลการจัดการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิด (CGI) เรื่อง วิธีการเรียงสับเปลี่ยนและวิธีจัดหมู่ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนความสามารถในการแก้ปัญหาและความสามารถในการเชื่อมโยงทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุนีย์ คำควร. (2559). ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิด (CGI) ที่มีต่อทักษะการเชื่อมโยงทางคณิตศาสตร์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์เรื่อง พื้นที่ผิวและปริมาตรของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา. สานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนคณิตศาสตร์. ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อนงค์ อินตาพรหม. (2552). การวิเคราะห์พระดัตถ์ของปัจจัยระดับครูและนักเรียนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียน. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิธีวิทยาการวิจัยการศึกษา กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อำภาร์ตันี ผลาวรรณ. (2556). ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนแบบแนะให้รู้คิด (CGI) เรื่องความน่าจะเป็นที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ ความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ ความตระหนักในการรู้คิด และความมีวินัยในตนเอง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. ปรินูญานิพนธ์ ปรินูญการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

Carpenter, T. P.; et al. (1989). Using Knowledge of Children's Thinking in Classroom Teaching: An Experimental study. American Educational research Journal. 26(4): 499-531.

Thurstone, L. L. (1967). Attitude can be Measure in Attitude Theory and Measurement. New York: John Willey and Son.

Villasenor, A.; & Kapner, S. H. (1993). Arithmetic From a Problem-Solving Perspective: Anurban Implementation. Journal for Research in Mathematics Education. 24(1): 62-69.

NBUE082: ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาของอำเภอคลองใหญ่
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

TEACHERS' OPINION ON ENVIRONMENTAL MANAGEMENT IN SCHOOLS OF KHLONGYAI
DISTRICT UNDER THE JURISDICTION OF TRAT PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA
OFFICE

จิราพร บุญครอบ¹

¹ นักศึกษานักศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาของอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการบริหารจัดการ 2) ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ และ 3) ด้านการจัดการเรียนการสอน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูในอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ปีการศึกษา 2560 จำนวน 108 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยพัฒนามาจากพระมหาเดชา อมรมณี (สืบจันทร์) (2556: 107-111) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และค่า t-test

ผลการวิจัยพบว่า

1. ครูมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาของอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยภาพรวมและรายด้านว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
2. ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน
3. ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาในภาพรวมและด้านการบริหารจัดการมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมทางกายภาพและด้านการจัดการเรียนการสอนไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ความคิดเห็น, การบริหารงานสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษา

Abstract

This research aimed to study and compare teacher's opinion on environmental management in schools of KlongYai district under the jurisdiction of Trat primary educational service area office, in all three aspects, were; 1) In the aspect of management, 2) In the aspect of physical environment management, and 3) In the aspect of educational management. The sampling group used for was 108 teachers in KlongYai district under the jurisdiction of Trat primary educational service area office in 2017

academic year from the total 108 population. It is using purposive sampling. The instrument used in the study was a questionnaire. Researchers developed from Phramaha Decha Amaramethee (Suabjun) (2556: 107 -111). The data were analyzed by using percentage, mean, Standard Deviation, and t-test.

The results showed that:

1. The satisfaction on the teacher's opinion on environmental management in schools of KlongYai district under the jurisdiction of Trat primary educational service area office, the overall and individual were at a high level.

2. Teachers with different levels of experience have different opinions on environmental management in schools. The overall and individual aspects are not different.

3. Teachers with different levels of education have different opinions on environmental management in schools, the overall and management administration were different opinions on the statistically significant difference at the .05 level. The physical environment management and educational management were not different.

Keywords: Opinion, environmental management in schools

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 6 บัญญัติว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจสติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และตามที่กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดนโยบายการปฏิรูปการศึกษา ในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561) โดยมีวิสัยทัศน์ให้คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ สถานศึกษาทุกแห่งได้จัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ อย่างมีความสุข รู้จักแสวงหาความรู้ ได้ตลอดเวลาทุกสถานที่ได้เรียนรู้จากสื่อเทคโนโลยี จากแหล่งเรียนรู้ในและนอกสถานศึกษา (กรมวิชาการ. 2556: 17) นอกจากนั้นสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559: 8) โดยประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ฉบับลงวันที่ 11 ตุลาคม พ.ศ. 2559 กำหนดมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานแบ่งเป็น 4 มาตรฐาน แต่ละมาตรฐานมีการกำหนดตัวบ่งชี้ที่ครอบคลุมและให้น้ำหนัก มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความสำคัญกับสภาพแวดล้อมและการบริหารโดยกำหนดไว้ในมาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา ข้อ 2 การวางแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา (4) การวางแผนและจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ

สภาพแวดล้อมในสถานศึกษา เป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีความสำคัญและมีอิทธิพลต่อผู้เรียนสภาพแวดล้อมที่ดีจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ส่งผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ด้านความรู้ความคิด บุคลิกภาพ มีความรับผิดชอบและประสบผลสำเร็จในการศึกษา (อารียา สดาร์ตน์. 2556: 17) ซึ่งสอดคล้องกับ คีฤทธิ ศิลาลาย (2554: ออนไลน์) กล่าวว่า การจัดการศึกษาจำเป็นต้องจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้เป็นแหล่งการ

เรียนรู้ ไม่จำกัดเฉพาะในห้องเรียน ควรรวมถึงบริเวณต่างๆ ในโรงเรียน และยังสอดคล้องกับ พระมหาเดชา อมรเมธี (สืบจันทร์) (2556: 21) กล่าวว่า สภาพการณ์ของสิ่งต่างๆ ที่อยู่หรือเกิดขึ้นในสถานศึกษาทั้งวัตถุ สิ่งของ ตัวบุคคล วิธีการ หรือกระบวนการต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อบุคคลในสถานศึกษา และส่งผลต่อพัฒนาการของนักเรียนทั้งในด้านบวกและด้านลบ

โรงเรียนในอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด มีจำนวน 11 โรงเรียน มีข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา 189 คน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2560: ออนไลน์) อำเภอคลองใหญ่มีสภาพเป็นภูเขาและที่ราบริมฝั่งทะเล ทำให้โรงเรียนในอำเภอคลองใหญ่มีสภาพแวดล้อมกันดารอยู่ห่างไกลตัวเมืองตราด ติดชายแดนประเทศกัมพูชา มีแรงงานต่างด้าวชาวกัมพูชาเข้ามารับจ้างในภาคประมงในพื้นที่มีจำนวนมาก จึงมีนักเรียนชาวกัมพูชามาเข้าเรียนในโรงเรียนจำนวนมาก การดูแลสภาพแวดล้อมจึงมีความสำคัญจะเห็นได้จากการเสนอข่าวของสถานีโทรทัศน์ ช่อง 8 ได้รายงานข่าวเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมของ ตำบลไม้รูด อำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราดว่า ชาวบ้านเดือดร้อนหนักหลังกองขยะบริเวณหาดไพลินมีจำนวนมากจนล้นออกมาด้านนอกริมถนน ทำให้เกิดขบวนการจราจร สกปรกเหม็น และมีแมลงวันตอมเป็นจำนวนมากขณะที่ชาวบ้านบริเวณใกล้เคียงต่างได้รับผลกระทบจากปัญหากองขยะนี้เพราะต้องทนกับกลิ่นเหม็นของกองขยะ และมีความรำคาญฝูงแมลงวันจำนวนมาก ก่อให้เกิดความเดือดร้อน และอยากให้หน่วยงานที่รับผิดชอบเข้ามาดูแล และแก้ไขปัญหาดังกล่าวให้ เพราะว่า ปัญหานี้เกิดขึ้นมานานแล้วและอยากให้ย้ายที่ทิ้งขยะ เนื่องจากขยะมีทุกวัน และมีปริมาณเพิ่มมากขึ้น จนทำให้เวลาทานข้าวต้องกางมุ้งตลอดเวลา สำหรับกองขยะหาดไพลิน เป็นสถานที่ทิ้งขยะของอำเภอคลองใหญ่ เมืองศรีนครสองส่วนท้องถิ่น ตำบลคลองใหญ่ และตำบลไม้รูด เข้ามาร่วมกันดูแล โดยแต่ละแห่งจะผลัดกันดูแล แห่งละ 3 เดือน แต่เนื่องจากในช่วงเข้าสู่ฤดูฝน ทำให้เกิดน้ำท่วมขังบริเวณใกล้เคียงซึ่งเจ้าหน้าที่ที่นำขยะมาทิ้งไม่ยอมนำขยะไปทิ้งด้านใน แต่กลับเททิ้งไว้ด้านนอก ซึ่งจำนวนขยะในแต่ละวัน มีจำนวนถึงวันละมากกว่า 50 ตัน จึงทำให้ขยะล้นออกมาจนเกิดปัญหาดังกล่าวขึ้น (สถานีโทรทัศน์ ช่อง 8. 2560: ออนไลน์)

จากความสำคัญและปัญหาข้างต้นผู้วิจัยได้ตระหนักถึงความจำเป็นในการรักษาและพัฒนาบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม โดยปลูกฝังความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งเริ่มพัฒนาในสถานศึกษาให้มีบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่ดี อันจะส่งผลดีต่อการเรียนของนักเรียนและเสริมสร้างจิตสำนึกที่ดี ในการรักษาและพัฒนาบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมให้นักเรียน ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาของอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด เพื่อเสนอให้ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องนำผลการวิจัยที่ได้ไปใช้ประโยชน์ในการกำหนดนโยบายการวางแผนและพัฒนาการบริหารงานสิ่งแวดล้อมให้เกิดประสิทธิผลและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

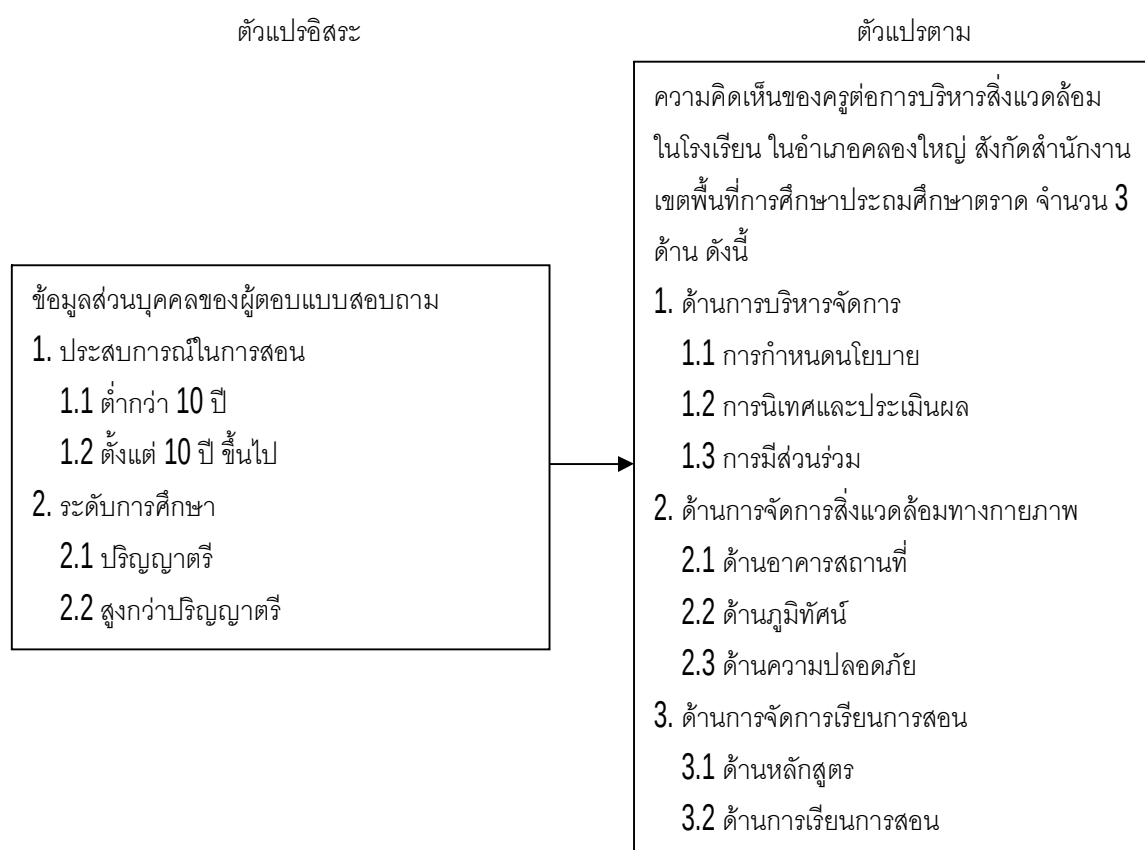
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาของอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาของอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยจำแนกตามประสบการณ์ในการสอน และระดับการศึกษา

สมมติฐานในการวิจัย

1. ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาของอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดแตกต่างกัน
2. ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาของอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดแตกต่างกัน

กรอบแนวคิด

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูในอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ปีการศึกษา 2560 จำนวน 152 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูในอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ปีการศึกษา 2560 ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 108 คน โดยใช้ตาราง เครจซี่ และ มอร์แกน (Krejcie; & Morgan, 1970: 607-610) และเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบเจาะจง
3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่ ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

3.1.1 ประสบการณ์ในการสอน

3.1.1.1 ต่ำกว่า 10 ปี

3.1.1.2 ตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป

3.1.2 ระดับการศึกษา

3.1.2.1 ปริญญาตรี

3.1.2.2 สูงกว่าปริญญาตรี

3.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานสิ่งแวดล้อม

ในสถานศึกษาของอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

3.2.1 ด้านการบริหารจัดการ

3.2.2 ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ

3.2.3 ด้านการจัดการเรียนการสอน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลการวิจัยทำให้ทราบความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาของอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด เพื่อใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารงานสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษา

2. เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้อง นำผลการวิจัยมาใช้ในการกำหนดนโยบายในการวางแผนพัฒนาการบริหารงานสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามผู้วิจัยพัฒนามาจากพระมหาเดชา อมรเมธี (สืบจันทร์) (2556: 107 -111) ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาของอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน รายละเอียดของแบบสอบถามในแต่ละตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Checklists)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับมาตราส่วนประมาณค่า ระดับความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาของอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด มีจำนวน 3 ด้าน ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสาร แนวคิด และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษา

2. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามากำหนดกรอบแนวคิดโดยนำแบบสอบถามของพระมหาเดชา อมรเมธี (สืบจันทร์) (2556: 107-111) เป็นต้นแบบในการร่างข้อคำถาม

3. นำแบบสอบถามที่ได้มาตรวจสอบความถูกต้องและเที่ยงตรงด้านเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ ด้วยวิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แล้วนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์

4. นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try-out) กับครูในอำเภอเขาสมิง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ .82

5. จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอนหนังสือแนะนำตัวจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ ถึงผู้บริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด เพื่อขอความร่วมมือและขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล

2. ผู้วิจัยขอนหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ ไปถึงผู้อำนวยการโรงเรียนในอำเภอคลองใหญ่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด เพื่อขออนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3. จัดส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความอนุเคราะห์ไปให้สถานศึกษาในอำเภอคลองใหญ่ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง และกำหนดวันเวลาขอรับแบบสอบถาม คืนภายใน 1 สัปดาห์ โดยผู้วิจัยเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง ได้รับแบบสอบถามคืนจำนวน 108 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 และเมื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามพบว่ามีความสมบูรณ์ จำนวน 108 ฉบับ

4. รวบรวมแบบสอบถามที่กรอกข้อมูลเรียบร้อยแล้วแต่ละชุดนำไปลงรหัส

5. การประมวลผลการวิเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผู้วิจัยนำข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

2. วิเคราะห์แบบสอบถาม ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการหาค่าร้อยละ

3. วิเคราะห์ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาของอำเภอคลองใหญ่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) แล้วนำมาแปลความหมายของคะแนนเป็นช่วงๆ ได้ ดังนี้

ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายความว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายความว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายความว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายความว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย

ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายความว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

4. วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของครูต่อการบริหารสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาของอำเภอคลองใหญ่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน และระดับการศึกษา ด้วยการทดสอบค่าที (t-test)

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาของอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = .15) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้าน ตามลำดับ ดังนี้ ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = .20) ด้านการบริหารจัดการ ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = .21) และด้านการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = .19) ดังตาราง 1

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาของอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยภาพรวมและรายด้าน

การบริหารงานสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษา	กลุ่มตัวอย่าง		ระดับ
	$\bar{X}$	S.D.	ความคิดเห็น
1. ด้านการบริหารจัดการ	4.30	.21	มาก
2. ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ	4.46	.20	มาก
3. ด้านการจัดการเรียนการสอน	4.26	.19	มาก
รวม	4.34	.15	มาก

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาของอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาของอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ดังตาราง 2

ตาราง 2 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาของอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามระดับประสบการณ์ในการสอน

การบริหารงานสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษา	ประสบการณ์ในการสอน				t	Sig.
	ต่ำกว่า 10 ปี		ตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการบริหารจัดการ	4.28	.22	4.34	.22	1.16	.53
2. ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ	4.44	.20	4.50	.22	1.25	.32
3. ด้านการจัดการเรียนการสอน	4.25	.28	4.28	.21	.66	.30
รวม	4.32	.15	4.37	.16	1.37	.95

* Sig. < .05

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาของอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่าง ๆ มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาของอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยภาพรวมแตกต่างกัน และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการบริหารจัดการมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ และด้านการจัดการเรียนการสอนไม่แตกต่างกัน ดังตาราง 3

ตาราง 3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาของอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามระดับการศึกษา

การบริหารงานสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษา	ระดับการศึกษา				t	Sig.
	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการบริหารจัดการ	4.30	.22	4.30	.18	.02*	.04
2. ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ	4.47	.21	4.40	.17	1.50	.12
3. ด้านการจัดการเรียนการสอน	4.25	.20	4.27	.16	.49	.11
รวม	4.34	.17	4.32	.09	.58*	.00

* Sig. < .05

อภิปรายผล

1. จากการศึกษาความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาของอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด พบว่า โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษามีการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม มีอาคารสถานที่ที่พอเพียง สะอาด ร่มรื่น มีการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลายทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทรรศนีย์ วรหาคำ (2554: 70) ได้วิจัยการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม สังกัดสำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของครู โดยรวมทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านอาคารสถานที่ ด้านการเรียนรู้ ด้านบริหาร ด้านกลุ่มเพื่อน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน

1.1 ด้านการบริหารจัดการ ครูมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาของอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยภาพรวมและรายด้าน ครูมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษาได้มีศึกษาสภาพปัญหาสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษา มีการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของสถานศึกษาที่ชัดเจน มีการนิเทศติดตามประเมินผลโครงการกิจกรรมที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง และยังเปิดโอกาสให้ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริมกิจกรรมที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ซึ่งสอดคล้องกับ ทรรศนีย์ วรหาคำ (2554: 72) ได้กล่าวถึงการจัดสภาพที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ด้าน

บริหารมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก สืบเนื่องมาจากโรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม สังกัดสำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ได้มีการวางแผนพัฒนางานที่เกิดจากการร่วมมือร่วมใจของบุคลากร การบังคับบัญชาที่มีความเป็นกันเอง มีความเป็นประชาธิปไตย บุคลากรมีส่วนร่วมในการบริหารและตัดสินใจ ภาวะผู้นำของผู้บริหารโดยใช้หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมทั้งบุคลากรในโรงเรียน นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน มีการทำงานเป็นทีม มีการบริหารเชิงกลยุทธ์ มีแผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติงานประจำปีที่สุดคล้องกับบริบทของโรงเรียน และหลักการจัดการศึกษาของชาติ มีการปฏิบัติตามแผน มีการนิเทศติดตามและประเมินผล มีการประเมินโครงการ กิจกรรมทั้งด้านผลผลิตและด้านผลกระทบ และนำข้อมูลผลการประเมินไปใช้ในการตัดสินใจและปรับปรุง และสอดคล้องกับผลการวิจัยของเลิศศักดิ์ คำปลิว (2551: 99) เรื่อง การจัดการสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 พบว่า ด้านการบริหารโดยภาพรวมอยู่ในระดับปฏิบัติมาก เพราะโรงเรียนมีนโยบายในการบริหารโรงเรียนแก่บุคลากรอย่างชัดเจน มีความสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น ส่งเสริมให้ทุกคนเกิดความตระหนักในสภาพแวดล้อมในโรงเรียนและผู้บริหารคอยกำกับติดตามผลการประเมินการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ

1.2 ด้านการจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ครูมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาของอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษามีอาคารเรียนและสถานที่ที่เหมาะสมเอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย มีภูมิทัศน์ที่สวยงาม ร่มรื่น และมีการดูแลความสะอาดความปลอดภัย มีน้ำดื่มที่สะอาด ห้องน้ำที่เพียงพอต่อความต้องการ พบว่ามีความคิดเห็นสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทรรศนีย์ วราห์คำ (2554: 70-73) ได้กล่าวถึง สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ เป็นการจัดตกแต่งอาคารสถานที่ สิ่งปลูกสร้างมีความมั่นคงแข็งแรง ปลอดภัย ความเป็นระเบียบเรียบร้อย ความสะอาดอาคารเรียนอาคารประกอบ ห้องเรียน ห้องสมุด ห้องปฏิบัติการ โรงอาหารที่ถูกสุขลักษณะ ห้องน้ำห้องส้วมที่มีการดูแลความสะอาดอย่างสม่ำเสมอ อุปกรณ์ในห้องเรียน สนามกีฬา อุปกรณ์กีฬาเพียงพอ เหมาะสมและปลอดภัยพบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านการจัดการเรียนการสอน ครูมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาของอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษามีการวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลาง มีแผนการเรียนรู้ มีสื่อและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมซึ่งช่วยเสริมสร้างการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับ พระมหาเดชา อมรเมธี (สืบจันทร์) (2556: 89) ได้กล่าวถึงด้านการจัดการเรียนการสอน ส่งเสริมให้มีแผนการสอน/แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องสิ่งแวดล้อมศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรผู้เกี่ยวข้องกับการสอนสิ่งแวดล้อมได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเหมาะสม สนับสนุนให้มีการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยีและสื่อ สนับสนุนให้มีการผลิตและจัดทำ/จัดหาสื่อ เพื่อการสอนนักเรียน และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ พรพิไล ชาญพนา (2559: 59) เรื่องการศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนในอำเภอแก่งหางแมว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 พบว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของโรงเรียนในอำเภอแก่งหางแมว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาของอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน และระดับการศึกษา

2.1 ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาของอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาของอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่เป็นเช่นนี้เพราะว่า การบริหารงานสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษามีความสำคัญต่อผู้เรียนเพราะเป็นการส่งเสริมและสร้างจิตสำนึกที่ดีในการรักษา พัฒนาบรรยากาศและสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้และอยู่อย่างมีความสุข สอดคล้องกับงานวิจัยของ อารียา สดาร์ตน์ (2556: 78) ที่ได้ศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตราชเทวี จำนวน 3 ด้าน คือ ด้านกายภาพ ด้านการบริหาร และด้านวิชาการ ผลการวิจัยเมื่อเปรียบเทียบการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตราชเทวี จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกันมีการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตราชเทวี โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ จิราพร พึ่งพินิจ (2555: 66-67) ที่ได้ศึกษาความพึงพอใจของครูต่อการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน อำเภอองครักษ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก พบว่า ความพึงพอใจของครูต่อการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ที่มีประสบการณ์สอนต่างกันมีความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน

2.2 ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาของอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาของอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยภาพรวมแตกต่างกัน และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการบริหารจัดการมีระดับความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ และด้านการจัดการเรียนการสอนไม่แตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่า บริบทของโรงเรียนต่างกันทำให้การกำหนดนโยบาย การวางแผนและการมีส่วนร่วมแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สักรินทร์ บุญกว้าง (2551) ที่ได้ศึกษาความพึงพอใจของครูต่อการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน อำเภอวิเชียรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 พบว่า ครูปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน อำเภอวิเชียรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 มีความพึงพอใจในระดับมากต่อการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานและครูปฏิบัติการสอน ที่มีเพศ วุฒิการศึกษา และขนาดโรงเรียนต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ต่างกัน และจึงไม่สอดคล้องกับการวิจัยของ อัสมา พาริลทิ (2559: 72) ที่ได้ศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา จังหวัดสงขลา พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีและสูงกว่าระดับปริญญาตรีมีความเห็นต่อการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนเอกชนระดับประถม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดสงขลา และสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1, 2 และ 3 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการศึกษาและพัฒนาการบริหารงานสิ่งแวดล้อมภายในสถานศึกษา

2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดอาจใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศในการบริหารงานสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาของอำเภอคลองใหญ่

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาด้านอาคารสถานที่ในสถานศึกษาของอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

2. ควรมีการศึกษาคำคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาในสถานศึกษาของอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ. (2556). การจัดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนเป็นสื่อสำคัญ. วารสารวิชาการ. 16 (3): 17.
- คึกฤทธิ์ ศิลาฉาย. (2554). ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดสิ่งแวดล้อมเพื่อการเรียนของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง. สืบค้นเมื่อ 13 กุมภาพันธ์ 2560, จาก http://www3.ru.ac.th/km-research/kmdata/2554_1395398466_2554_1379906586_satisfaction_of_students.pdf.
- จิราพร พึ่งพินิจ. (2555). ความพึงพอใจของครูต่อการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอองครักษ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ทรงศรัณย์ วรหาคำ. (2554). การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม สังกัดสำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พรพิไล ชาญพนา. (2559). การศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนในอำเภอแก่งหางแมว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดจันทบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พระมหาเดชา อมรมณี (สืบจันทร์). (2556). การบริหารสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดอ่างทอง. วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. พระนครศรีอยุธยา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- เลิศศักดิ์ คำปลิว. (2551). การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สถานีโทรทัศน์ ช่อง 8. (2560). รายการคุยข่าวเช้า 8. สืบค้นเมื่อ 7 พฤศจิกายน 2560, จาก https://www.thaich8.com/news_detail/35728.
- สักรินทร์ บุญกว้าง. (2551). การศึกษาความพึงพอใจของครูต่อการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอวิเชียรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์. มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน. (2559). คู่มือการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน
เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- _____. (2560). ระบบสารสนเทศเพื่อการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาตราด. สืบค้นเมื่อ 12 ธันวาคม 2560, จาก http://data.bopp-obec.info/emis/school.php?Area_CODE=2301.
- อัสม่า พาริลท์. (2559). การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษา
จังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. สงขลา:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- อารียา สตาร์ตัน. (2556). การจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร
สำนักงานเขตราชเทวี. สารนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา.
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

NBUE083: ความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของ
ครูโรงเรียนบ้านบางปิ้ง จังหวัดสมุทรสาคร
OPINION OF STUDENT'S PARENTS TOWARD ETHICAL OF TEACHER IN BANBANGPING
SCHOOL SAMHUTSAKORN PROVINCE

ทฤษฎี มหะ ¹ รศ.ดร.สมศักดิ์ คงเที่ยง ²

¹ นักศึกษามหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ ของครูโรงเรียนบ้านบางปิ้ง จังหวัดสมุทรสาคร 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูโรงเรียนบ้านบางปิ้ง จังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามเพศ อายุ และระดับการศึกษา กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านบางปิ้ง จำนวน 181 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามมาตรวัดของลิเคอร์ท มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .93 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test และ F test

ผลการศึกษาพบว่า

1. ความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูโรงเรียนบ้านบางปิ้ง จังหวัดสมุทรสาคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37$, S.D.= .47)
2. ผู้ปกครองนักเรียนที่มีเพศ อายุ และระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูโรงเรียนบ้านบางปิ้ง จังหวัดสมุทรสาคร โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ผู้ปกครองนักเรียน, จรรยาบรรณวิชาชีพ

Abstract

The purposes of this study were: 1) to study the parents' opinions towards Self-Conduct According to the Code of Professional Ethics of Teachers at Banbanping School, Samut Sakhon 2) to compare the parents' opinions towards Self-Conduct According to the Code of Professional Ethics of Teachers at Banbanping School, Samut Sakhon by sex, age and education level. The sample of 181 people of students' parents at Banbangping School. The research Instrument was used in this study was a questionnaire rating scale 5 levels, according to the measure of the Liquor Mart (Likert), the reliability is

.934. Statistics for data analysis were percentage, mean, standard deviation, t-test (Independent Samples) and F-test (one-Way-ANOVA)

The results showed that:

1. The overall of the students' parents opinions toward ethical of teachers at Banbangping School, Samut Sakhon Province. Samut Sakhon was in high level ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = .47).
2. The parents were different gender age and education made the different statistically significant opinions toward ethical of teachers at Banbangping School, Samut Sakhon Province. Samut Sakhon was at .05.

Keywords: student's parent, professional ethics

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตรา 53 กำหนดให้มีองค์กรวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้บริหารการศึกษามีฐานะเป็นองค์กรอิสระภายใต้การบริหารของสภาวิชาชีพในกำกับของกระทรวงศึกษาธิการมีอำนาจหน้าที่กำหนดมาตรฐานวิชาชีพออกและเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ กำกับดูแลการปฏิบัติตามมาตรฐานและจรรยาบรรณของวิชาชีพ รวมทั้งการพัฒนาศักยภาพครู ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้บริหารการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2547: 5-13) จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตราดังกล่าว จึงได้มีการตราพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พุทธศักราช 2546 ขึ้น เหตุผลในการประกาศพระราชบัญญัตินี้ คือ ครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา และบุคลากรทางการศึกษาอื่นที่เป็นผู้มีบทบาทสำคัญต่อการจัดการศึกษาของชาติ จะต้องเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะอย่างสูงในการประกอบวิชาชีพ มีคุณธรรมจริยธรรม และประพฤติปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ รวมทั้งมีคุณภาพและมาตรฐานเหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง (เมธี ปิณฑนันทน์, 2554: 123)

ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นบุคคลหนึ่ง ซึ่งปฏิบัติหน้าที่เป็นครูผู้สอนในโรงเรียนบ้านบางปิ้ง จึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูโรงเรียนบ้านบางปิ้ง จังหวัดสมุทรสาคร เพื่อทราบระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูโรงเรียนบ้านบางปิ้ง จังหวัดสมุทรสาคร และเพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบาย และวางแผนในการพัฒนาส่งเสริมการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้ครูผู้สอนในโรงเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ ของครูโรงเรียนบ้านบางปิ้ง จังหวัดสมุทรสาคร
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูโรงเรียนบ้านบางปิ้ง จังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามเพศ อายุ และระดับการศึกษา

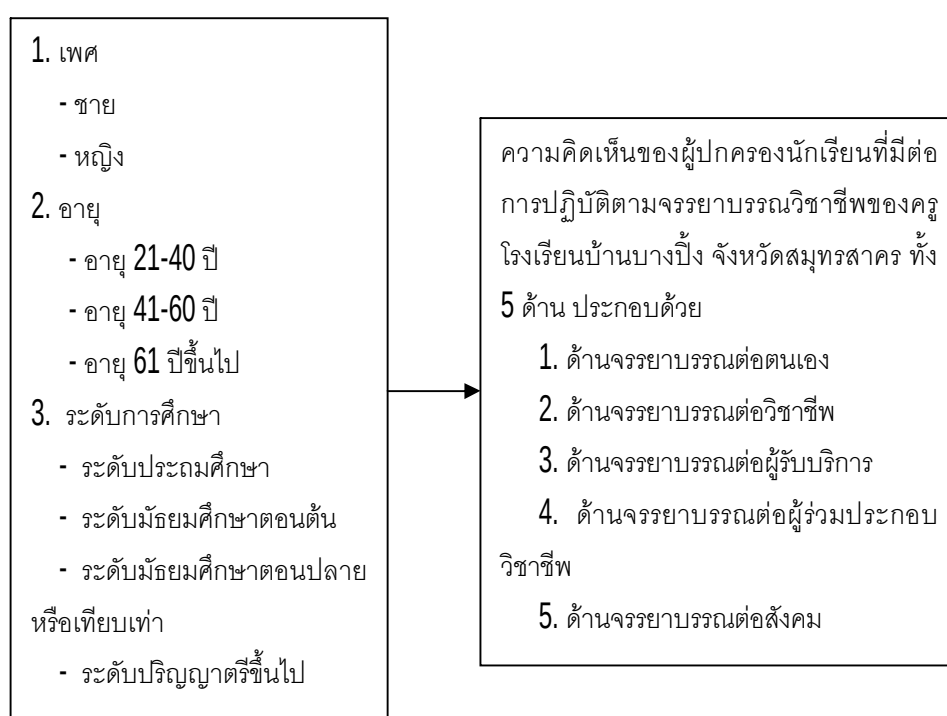
สมมติฐานในการวิจัย

1. ความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูโรงเรียนบ้านบางปิ้ง จังหวัดสมุทรสาคร อยู่ในระดับมากทั้งโดยรวม และจำแนกเป็นรายด้าน
2. ความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูโรงเรียนบ้านบางปิ้ง จังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามเพศ อายุ และระดับการศึกษา มีความแตกต่างกัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรตาม

ตัวแปรอิสระ

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

1. ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้เป็นผู้ปกครองของนักเรียนที่กำลังศึกษาในโรงเรียนบ้านบางปิ้ง จังหวัดสมุทรสาคร ปีการศึกษา 2560 จำนวน 332 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นผู้ปกครองของนักเรียนที่กำลังศึกษาในโรงเรียนบ้านบางปิ้ง จังหวัดสมุทรสาคร ปีการศึกษา 2560 จำนวน 181 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของทาร์โรว์ ยามาเน่ (สุเทพ สันติวรานนท์, 2522: 154) ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n คือ จำนวนกลุ่มตัวอย่างหรือขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N คือ ขนาดของกลุ่มประชากร

e คือ ความน่าจะเป็นของความผิดพลาดที่ยอมให้เกิดได้

$$\text{แทนค่าในสูตร } n = \frac{332}{1 + 332 (0.05)^2}$$

$$n = 181$$

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่ เพศ อายุ และระดับการศึกษา

ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ ความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูโรงเรียนบ้านบางปิ้ง จังหวัดสมุทรสาคร ทั้ง 5 ด้าน ประกอบด้วย จรรยาบรรณต่อตนเอง จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ และจรรยาบรรณต่อสังคม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูโรงเรียนบ้านบางปิ้ง จังหวัดสมุทรสาคร ได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูโรงเรียนบ้านบางปิ้ง จังหวัดสมุทรสาคร

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)

1.2 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

1.3 ค่าร้อยละ (Percentage)

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

2.1 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC)

2.2 ค่าความเชื่อมั่น โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach) (พิชิต

ฤทธิ์จรูญ. 2548: 158) มีความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .93

3. สถิติที่ใช้ในการแปลผลข้อมูล

3.1 แปลความหมายค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนเปรียบเทียบกับเกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2553: 162)

ค่าเฉลี่ย 4.51–5.00 หมายถึง ระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51–4.50 หมายถึง ระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง ระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51–2.50 หมายถึง ระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติ
ตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00–1.50 หมายถึง ระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติ
ตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.2 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติตาม
จรรยาบรรณวิชาชีพของโรงเรียนบ้านบางปิ้ง จังหวัดสมุทรสาคร ดังนี้

ก) เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นระหว่างเพศชายกับเพศหญิง โดยการทดสอบ
ด้วย t-test แบบ Independent (อนูวัติ คุณแก้ว. 2554: 211)

ข) เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นระหว่างอายุ โดยการทดสอบด้วย F test จากการ
วิเคราะห์ ANOVA แล้วทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ (สุเทพ สันติวรานนท์. 2552: 160)

ค) เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นระหว่างระดับการศึกษา โดยการทดสอบด้วย F
test จากการวิเคราะห์ ANOVA แล้วทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ (สุเทพ สันติวรานนท์. 2552: 160)

การทดสอบสมมติฐานตามวัตถุประสงค์การวิจัย

สมมติฐานข้อที่ 1 ความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของ
ครูโรงเรียนบ้านบางปิ้ง จังหวัดสมุทรสาคร อยู่ในระดับมากทั้งโดยรวม และจำแนกเป็นรายด้าน

ตาราง 1 ระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูโรงเรียนบ้านบาง
ปิ้ง จังหวัดสมุทรสาคร โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน (n=181)

จรรยาบรรณวิชาชีพครู	ระดับความคิดเห็น		แปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
จรรยาบรรณต่อตนเอง	4.30	.61	มาก
จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ	4.33	.74	มาก
จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ	4.39	.61	มาก
จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ	4.29	.81	มาก
จรรยาบรรณต่อสังคม	4.56	.54	มากที่สุด
รวม	4.37	.47	มาก

จากตาราง 1 พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู
โรงเรียนบ้านบางปิ้ง จังหวัดสมุทรสาคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน
พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูโรงเรียนบ้านบางปิ้ง จังหวัด
สมุทรสาคร อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 1 ด้าน คือ ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม ($\bar{X} = 4.56$) และมีความคิดเห็นอยู่
ในระดับมาก จำนวน 4 ด้าน

สมมติฐานข้อที่ 2 ความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูโรงเรียนบ้านบางปิ้ง จังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามเพศ อายุ และระดับการศึกษา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 2 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่มีเพศต่างกัน ที่มีต่อการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูโรงเรียนบ้านบางปิ้ง จังหวัดสมุทรสาคร ตามรายด้าน

จรรยาบรรณวิชาชีพครู	เพศชาย (n = 62)			เพศหญิง (n = 119)			t-test	p-value
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล		
จรรยาบรรณต่อตนเอง	4.30	.38	มาก	4.30	.70	มาก	.07*	.000
จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ	4.58	.36	มากที่สุด	4.19	.84	มาก	4.38*	.000
จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ	4.79	.31	มากที่สุด	4.19	.62	มาก	8.56*	.000
จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ	4.62	.48	มากที่สุด	4.12	.89	มาก	4.89*	.000
จรรยาบรรณต่อสังคม	4.66	.36	มากที่สุด	4.51	.60	มากที่สุด	2.15*	.000
รวม	4.59	.28	มากที่สุด	4.26	.51	มาก	5.58*	.000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 2 พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูโรงเรียนบ้านบางปิ้ง จังหวัดสมุทรสาคร โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเพศชาย มีค่าเฉลี่ย 4.59 เพศหญิง มีค่าเฉลี่ย 4.26 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าผู้ปกครองนักเรียนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูโรงเรียนบ้านบางปิ้ง จังหวัดสมุทรสาคร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้ง 5 ด้าน

ตาราง 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่มีอายุต่างกัน ที่มีต่อการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูโรงเรียนบ้านบางปิ้ง จังหวัดสมุทรสาคร ตามรายด้าน

จรรยาบรรณวิชาชีพครู	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p-value
จรรยาบรรณต่อตนเอง	ระหว่างกลุ่ม	2	11.29	5.65	18.33*	.000
	ภายในกลุ่ม	178	54.84	.31		
	รวม	180	66.13			
จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	2	22.74	11.37	27.03*	.000
	ภายในกลุ่ม	178	74.90	.42		
	รวม	180	97.64			

ตาราง 3 (ต่อ)

จรรยาบรรณวิชาชีพครู	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p-value
จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ	ระหว่างกลุ่ม	2	7.69	3.84	11.68*	.000
	ภายในกลุ่ม	178	58.56	.33		
	รวม	180	66.25			
จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	2	7.40	3.70	5.99*	.003
	ภายในกลุ่ม	178	109.87	.62		
	รวม	180	117.26			
จรรยาบรรณต่อสังคม	ระหว่างกลุ่ม	2	3.23	1.61	5.93*	.003
	ภายในกลุ่ม	178	48.51	.27		
	รวม	180	51.74			

* มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 3 พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูโรงเรียนบ้านบางปิ้ง จังหวัดสมุทรสาคร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้ง 5 ด้าน

ตาราง 4 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ที่มีต่อการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูโรงเรียนบ้านบางปิ้ง จังหวัดสมุทรสาคร ตามรายด้าน

จรรยาบรรณวิชาชีพครู	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F-test	p-value
จรรยาบรรณต่อตนเอง	ระหว่างกลุ่ม	3	9.58	3.19	10.00*	.000
	ภายในกลุ่ม	177	56.54	.32		
	รวม	180	66.13			
จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	3	20.05	6.69	15.25*	.000
	ภายในกลุ่ม	177	77.58	.44		
	รวม	180	97.64			
จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ	ระหว่างกลุ่ม	3	13.59	4.53	15.22*	.000
	ภายในกลุ่ม	177	52.66	.30		
	รวม	180	66.25			

ตาราง 4 (ต่อ)

จรรยาบรรณวิชาชีพครู	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F-test	p-value
จรรยาบรรณต่อผู้ร่วม ประกอบวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	3	15.86	5.29	9.23*	.000
	ภายในกลุ่ม	177	101.40	.57		
	รวม	180	117.26			
จรรยาบรรณต่อสังคม	ระหว่างกลุ่ม	3	21.53	7.18	42.06*	.000
	ภายในกลุ่ม	177	30.21	.17		
	รวม	180	51.74			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	3	8.77	2.92	16.35*	.000
	ภายในกลุ่ม	177	31.63	.18		
	รวม	180	40.40			

* มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 4 พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูโรงเรียนบ้านบางปิ้ง จังหวัดสมุทรสาคร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้ง 5 ด้าน

สรุปผลการวิจัย

1. ความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูโรงเรียนบ้านบางปิ้ง จังหวัดสมุทรสาคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = .47) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูโรงเรียนบ้านบางปิ้ง จังหวัดสมุทรสาคร อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 1 ด้าน คือ ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม ($\bar{x} = 4.56$, S.D.= .54) และมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากจำนวน 4 ด้าน

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูโรงเรียนบ้านบางปิ้ง จังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามเพศ อายุ และระดับการศึกษา สรุปผลดังนี้

2.1 ผู้ปกครองนักเรียนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูโรงเรียนบ้านบางปิ้ง จังหวัดสมุทรสาคร โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าผู้ปกครองนักเรียนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูโรงเรียนบ้านบางปิ้ง จังหวัดสมุทรสาคร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้ง 5 ด้าน

2.2 ผู้ปกครองนักเรียนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูโรงเรียนบ้านบางปิ้ง จังหวัดสมุทรสาคร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้ง 5 ด้าน จึงทำการ

ผู้ปกครองนักเรียนที่มีระดับการศึกษาประถมศึกษากับผู้ปกครองนักเรียนที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษา
ตรีขึ้นไป ผู้ปกครองนักเรียนที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นกับผู้ปกครองนักเรียนที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษา
ตรีขึ้นไป และผู้ปกครองนักเรียนที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่ากับผู้ปกครองนักเรียนที่มี

ระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูโรงเรียนบ้านบางปิ้ง จังหวัดสมุทรสาคร ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ปกครองนักเรียนที่มีระดับการศึกษาประถมศึกษากับผู้ปกครองนักเรียนที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า ผู้ปกครองนักเรียนที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นกับผู้ปกครองนักเรียนที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า และผู้ปกครองนักเรียนที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่ากับผู้ปกครองนักเรียนที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูโรงเรียนบ้านบางปิ้ง จังหวัดสมุทรสาคร ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ปกครองนักเรียนที่มีระดับการศึกษาประถมศึกษากับผู้ปกครองนักเรียนที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป ผู้ปกครองนักเรียนที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นกับผู้ปกครองนักเรียนที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป และผู้ปกครองนักเรียนที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่ากับผู้ปกครองนักเรียนที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูโรงเรียนบ้านบางปิ้ง จังหวัดสมุทรสาคร ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

การศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูโรงเรียนบ้านบางปิ้ง จังหวัดสมุทรสาคร ผู้วิจัยขอค้นพบและประเด็นที่น่าสนใจ นำมาอภิปราย ดังนี้ ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูโรงเรียนบ้านบางปิ้ง จังหวัดสมุทรสาคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37, S.D. = .47$) ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานการวิจัย และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูโรงเรียนบ้านบางปิ้ง จังหวัดสมุทรสาคร อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 1 ด้าน คือ ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม ($\bar{X} = 4.56, S.D. = .54$) และมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากจำนวน 4 ด้าน สาเหตุที่ความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนด้านจรรยาบรรณต่อสังคมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด อาจเนื่องมาจากจรรยาบรรณด้านสังคม เป็นด้านที่ผู้ปกครองนักเรียนสามารถเห็นภาพการปฏิบัติของครูได้ชัดเจนที่สุด ประกอบกับโรงเรียนมีกิจกรรมต่างๆ ที่เข้าไปร่วมกับชุมชน และที่ให้ชุมชนผู้ปกครองนักเรียนเข้ามามีส่วนร่วมหลากหลายกิจกรรม ทั้งกิจกรรมที่เกี่ยวกับสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ การต่อต้านยาเสพติด กิจกรรมด้านการส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตย นอกจากนั้นมีการนำภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น และหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน และความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการมีค่าเฉลี่ยรองลงมา อาจเนื่องจากเป็นอีกด้านที่ผู้ปกครองนักเรียนสามารถสัมผัสได้จากการปฏิบัติงานของครู ทั้งการมีปฏิสัมพันธ์โดยตรงกับครู หรือจากการสอบถามนักเรียนและคำบอกเล่าของนักเรียนในความปกครอง ส่วนด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ และจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ เป็นด้านที่ผู้ปกครองนักเรียนมีข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติของครูค่อนข้างน้อย

ผลการวิจัยข้างต้นสอดคล้องกับงานวิจัยของธวัชชัย ถนอมเงิน (2551: บทคัดย่อ) ที่ศึกษาการปฏิบัติตามจรรยาบรรณครูของครูปฏิบัติการสอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า การปฏิบัติตามจรรยาบรรณครูของครูปฏิบัติการสอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ

เขต 2 โดยภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของนิพนธ์ แสนนางชน (2548: บทคัดย่อ) ที่ศึกษาการปฏิบัติตามจรรยาบรรณครูของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1 ผลการศึกษาพบว่าข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณครูของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของศุภวรรณ พรหมจารีย์ (2545: บทคัดย่อ) ที่ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษาพิเศษ ครูจริยธรรม และกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อการปฏิบัติตามจรรยาบรรณครูของครูในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี ผลการศึกษาพบว่าบุคลากรโดยรวม และจำแนกตามสถานภาพเห็นว่า ครูเพศชายและครูเพศหญิงมีการปฏิบัติตามจรรยาบรรณโดยรวมอยู่ในระดับมาก

ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูโรงเรียนบ้านบางปิ้ง จังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามเพศ พบว่าผู้ปกครองนักเรียนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูโรงเรียนบ้านบางปิ้ง จังหวัดสมุทรสาคร โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเพศชาย มีค่าเฉลี่ย 4.59 และเพศหญิง มีค่าเฉลี่ย 4.26 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเพศชายเป็นเพศที่ไม่เก็บเรื่องราวต่างๆ มาคิดเล็กคิน้อย ซึ่งต่างจากเพศหญิงที่มีความละเอียดรอบคอบในการตัดสินใจ และผู้ปกครองนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ก็เป็นเพศหญิง ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างเพศจึงแตกต่างกัน โดยที่ความคิดเห็นของผู้ปกครองเพศชายมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าเพศหญิง

ผู้ปกครองนักเรียนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูโรงเรียนบ้านบางปิ้ง จังหวัดสมุทรสาคร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาจเนื่องมาจากผู้ปกครองที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถาม จำนวน 181 คน ส่วนใหญ่มีอายุ อายุ 21-40 ปี จำนวน 128 คน ซึ่งเป็นช่วงวัยที่อยู่ในช่วงของการทำงานที่มีความหลากหลาย อีกทั้งผู้ปกครองส่วนใหญ่เป็นคนต่างจังหวัดเกือบทั้งสิ้น จึงทำให้มีความคิดและทัศนคติในการมองโลก หรือมีมุมมองต่อบุคคลอื่นรอบตัวในแง่ลบที่แตกต่างกัน ดังนั้นจึงอาจส่งผลให้ผู้ปกครองที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูโรงเรียนบ้านบางปิ้ง จังหวัดสมุทรสาคร แตกต่างกัน

ผู้ปกครองนักเรียนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูโรงเรียนบ้านบางปิ้ง จังหวัดสมุทรสาคร โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดระดับการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม คือ ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า และระดับปริญญาตรีขึ้นไป ซึ่งแต่ละระดับการศึกษามีความแตกต่างกันชัดเจนในเชิงคุณวุฒิ และโดยทั่วไปแล้วบุคคลที่มีระดับการศึกษาต่างกันย่อมมีข้อมูลประกอบในการคิด การตัดสินใจที่แตกต่างกัน ความรู้และประสบการณ์ที่ถูกหล่อหลอมจากระบบการศึกษาในแต่ละระดับที่ผ่านมา ย่อมส่งผลให้บุคคลมีกระบวนการคิด และวิธีคิดเฉพาะตนที่แตกต่างไปจากบุคคลอื่น จากที่กล่าวมาอาจเป็นปัจจัยที่ส่งผลให้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้ปกครองนักเรียนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูโรงเรียนบ้านบางปิ้ง จังหวัดสมุทรสาคร โดยภาพรวมแตกต่างกัน

ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของสุวิทย์ พรหมหมวก (2557: บทคัดย่อ) ที่ศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูโรงเรียนเทศบาล 5 (วัดหาดใหญ่) จังหวัดสงขลา ผลการศึกษาพบว่าผู้ปกครองนักเรียนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูโรงเรียนเทศบาล 5 (วัดหาดใหญ่) จังหวัดสงขลา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ

ผู้ปกครองนักเรียนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูโรงเรียนเทศบาล 5 (วัดหาดใหญ่) จังหวัดสงขลา ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ และด้านจรรยาบรรณต่อสังคมไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ และโดยภาพรวม มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุนิสา วราเรืองฤทธิ์ (2551: บทคัดย่อ) ที่ศึกษาการปฏิบัติตามจรรยาบรรณครูโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ผลการศึกษาพบว่าครูที่มีเพศต่างกัน ปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณครูด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ และจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ครูที่มีอายุต่างกัน ปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณครูในภาพรวมด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง และจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน ปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณครูในภาพรวม ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ และจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่เกิดจากผลการวิจัย

1. ผลการวิจัยในครั้งนี้เป็นการสะท้อนมุมมองของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูโรงเรียนบ้านบางปิ้ง จังหวัดสมุทรสาคร ได้เป็นอย่างดี ฉะนั้นครูทุกคนจึงควรได้รับทราบผลการวิจัยในครั้งนี้ เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุง พัฒนาตนเอง อันจะนำไปสู่การยอมรับและความศรัทธาของผู้ปกครองที่มีต่อโรงเรียนต่อไป
2. ครูควรพัฒนาตนเองด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ ในประเด็นเรื่องการให้ข้อมูลเท็จ ทำให้เกิดความเข้าใจผิด หรือเกิดความเสียหายต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ
3. ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้อง ควรใช้ผลการวิจัยในครั้งนี้เป็นข้อมูลในการกำหนดนโยบายกำกับ ติดตาม และวางแผนในการพัฒนาส่งเสริมการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูผู้สอนในโรงเรียนต่อไป

ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนเกี่ยวกับปัจจัยด้านอื่นๆ ที่ส่งผลต่อความเชื่อมั่นของผู้ปกครองนักเรียนด้วย เช่น ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ด้านภาพลักษณ์และการประชาสัมพันธ์โรงเรียน ด้านวิชาการ ด้านกิจการนักเรียน เป็นต้น
2. ควรทำการศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูโรงเรียนอื่น เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาบุคลากร

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2547). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 พร้อมกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้อง และพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- เมธี ปิลันธนานนท์. (2554). ความเป็นครู. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: วาย. เค. เอช. กราฟฟิคแอนด์ เพรส.

โรงเรียนบ้านบางปิ้ง. (2560). แผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษา 2560. สมุทรสาคร: โรงเรียนฯ.

บุญชม ศรีสะอาด. (2549). การวิจัยเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียน. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

พิชิต ฤทธิ์จัญญ. (2548). หลักการวัดและประเมินผลการศึกษา. กรุงเทพฯ: แฮสส์ ออฟ เคอร์มีส์ท์.

ศุภวรรณ พรหมจรรย์. (2545). ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษาในเทศก์ ครูจริยธรรม และ
กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อการปฏิบัติตามจรรยาบรรณครูของครูในโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยการศึกษา. มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

สุเทพ สันติวรานนท์. (2552). ระเบียบวิธีวิจัยทางการศึกษา. สงขลา: สาขาการวิจัยและประเมิน คณะ
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ.

สุวิทย์ พรหมหมวก. (2557). ความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ
ของครูโรงเรียนเทศบาล 5 (วัดหาดใหญ่) จังหวัดสงขลา. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.

สุนิสา วราเรืองฤทธิ์. (2551). การปฏิบัติตามจรรยาบรรณครูโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดเขตพื้นที่
การศึกษากทมมหานคร เขต 1. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนา
ทรัพยากรมนุษย์. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

อนุวัติ คุณแก้ว. (2554). การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้สู่ผลงานทางวิชาการเพื่อการเลื่อน วิทยฐานะ.
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

NBUE084: ความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาต่อการบริหารสถานศึกษาในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด

OPINION OF EDUCATIONAL PERSONNEL ON A SCHOOL ADMINISTRATION IN KHLONGYAI DISTRICT, TRAT

นริศรา สัมโย¹ ดร.ทรงยศ แก้วมงคล²

¹ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาต่อการบริหารสถานศึกษาในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด จำแนกเพศ อายุ และประสบการณ์ทางการสอน กลุ่มตัวอย่างเป็นบุคลากรทางการศึกษาในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด โดยวิธีสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย จำนวน 128 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม การเก็บข้อมูลการวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยโดยใช้สถิติทดสอบ (t-test)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด โดยภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก
2. บุคลากรทางการศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด โดยภาพรวมแตกต่างกัน
3. บุคลากรทางการศึกษาที่มีอายุและประสบการณ์ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ความคิดเห็นต่อการบริหาร, การบริหารสถานศึกษา

Abstract

This research aimed to study and compares the Opinion Educational Personnel on a School Administration in Khlongyai District, Trat Province, between genders, ages and teaching experiences. The sampling group used for was 128 educational personnel in Khlongyai district, Trat province by using simple random sampling. The instrument used in the study was a questionnaire. The data were analyzed by using percentage, mean, Standard Deviation, and t-test.

The results of the study were as follows:

1. The opinion of educational personnel to school administration in Khlongyai district, Trat Province. The overall and individual aspects are a high level.

2. The educational personnel who different genders have the opinion of administration in school, the overall did show differences.

3. The educational personnel who different ages and experiences have the opinion of administration in school, the overall and individual did not show differences.

Keywords: opinion, administration in schools

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ผู้บริหารสถานศึกษาทุกสังกัดให้ความสำคัญในการขับเคลื่อนสถานศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารสถานศึกษาที่สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะต้องมีการ ปรับเปลี่ยนและเสริมสร้างวัฒนธรรมการบริหารสถานศึกษาให้สอดคล้องกับแนวทางการบริหารที่กำหนดไว้ใน พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งต้องทำงานเชิงรุก เข้าถึงชุมชน เน้นการทำงานแบบ มีส่วนร่วม เน้นการบริหารเพื่อนำไปสู่คุณภาพผู้เรียนเป็นหลักการใช้องค์คณะบุคคลหรือคณะกรรมการ เป็นแกนหลักในการบริหาร การบริหารและการจัดการศึกษาทั้ง 4 ด้านคือ ด้านวิชาการ ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้าน บริหารทั่วไป (ยุคนันท์ หวานข้า. 2555) โดยให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงให้ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ การเน้นการบริหารเพื่อนำไปสู่คุณภาพผู้เรียนเป็น หลักการใช้องค์คณะบุคคล หรือคณะกรรมการเป็นแกนหลักในการบริหาร การให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ประชาชน ชุมชน และองค์กรต่างๆ มีส่วนร่วมในการ บริหารและการจัดการศึกษาโดยตรงมากขึ้น เพื่อเป็นการรวมพลังเพื่อการศึกษา ชาติ การบริหารตามเกณฑ์มาตรฐานทุกด้านที่กำหนด การยึดโรงเรียนเป็นฐานในการปฏิบัติงาน มากกว่าฐานนอก โรงเรียน การพัฒนาสมรรถภาพผู้บริหารโรงเรียนให้เอื้อต่อการเป็นผู้บริหารมืออาชีพและมีความ พร้อมที่จะบริหาร ตามการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้ง 4 ด้าน

ในปัจจุบันการบริหารสถานศึกษาศูนย์เครือข่ายคลองใหญ่ อำเภอกลองใหญ่ จังหวัดตราด สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด มีโรงเรียนทั้งหมดจำนวน 11 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนบ้านคลองมะนาว โรงเรียนบ้านไม้รูด โรงเรียนบ้านหนองม่วง โรงเรียนบ้านห้วยโสมง โรงเรียนบ้านตาหนึก โรงเรียนบ้านเนินตาล โรงเรียน อนุบาลวัดคลองใหญ่ โรงเรียนบ้านคลองจาก โรงเรียนบ้านคลองมะขาม โรงเรียนบ้านโชดทราย และโรงเรียนบ้าน หาดเล็ก ซึ่งเป็นโรงเรียนในเขตพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษชายแดน อำเภอกลองใหญ่ จังหวัดตราด ซึ่งมีอาณาเขตติดต่อกับ ประเทศกัมพูชา ทำให้มีนักเรียนส่วนมากเป็นกัมพูชา และชาวไทย ดังนั้นการบริหารสถานศึกษาจึงมีลักษณะการบริหารสถานศึกษาที่แตกต่างจากอำเภออื่นๆ ในจังหวัดตราด เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาของพื้นที่ เศรษฐกิจพิเศษชายแดนเพื่อสนองความต้องการของผู้เรียนและชุมชนในท้องถิ่น โดยผู้บริหารโดยส่วนมากเป็น บุคลากรนอกพื้นที่จังหวัดตราด รวมทั้งข้าราชการที่บรรจุเข้ารับแต่งตั้งใหม่ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในการบริหาร สถานศึกษาทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารบุคคล ด้านบริหารงานงบประมาณ และด้าน บริหารงานทั่วไปอยู่ตลอด การบริหารสถานศึกษา

จากปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาเรื่องความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการบริหาร สถานศึกษา ในอำเภอกลองใหญ่ จังหวัดตราด เพื่อนำผลการวิจัยที่พบมาปรับปรุง และพัฒนาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

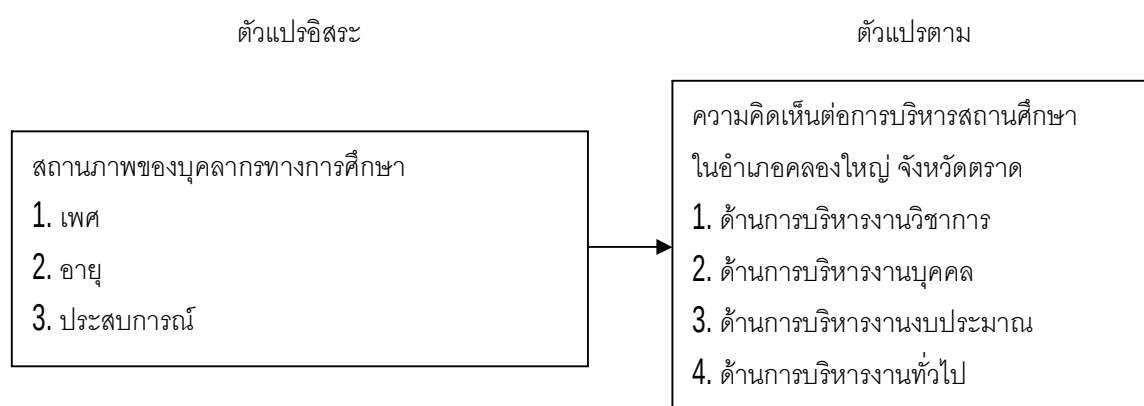
1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาต่อการบริหารสถานศึกษาในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษามีต่อการบริหารสถานศึกษาในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราดจำแนกตาม เพศ อายุ ประสบการณ์

สมมติฐานในการวิจัย

1. บุคลากรทางการศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานสถานศึกษาในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด แตกต่างกัน
2. บุคลากรทางการศึกษาที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานสถานศึกษาในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด แตกต่างกัน
3. บุคลากรทางการศึกษาที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานสถานศึกษาในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด แตกต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด (สพป.ตราด) ได้นำผลการวิจัยนำไปพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา
2. ผู้บริหารสถานศึกษาได้นำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการบริหารสถานศึกษาในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด
3. ครูผู้สอนได้นำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติในสถานศึกษาในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด

กรอบแนวคิด

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

ความคิดเห็น หมายถึง ความคิด ความรู้สึก ที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งอาจมีลักษณะในทางบวก เช่น ความชอบ ความนิยม ความสนใจหรืออาจมีลักษณะไปทางลบ เช่น ความไม่ชอบ ความไม่นิยม ความไม่สนใจ

การบริหารงานสถานศึกษา หมายถึง การทำงานของกลุ่มคน หรือบุคลากรในหน่วยงานตามกฎหมายของโรงเรียนในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด เพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการศึกษา โดยมีการสั่งการ ควบคุม ตามวินิจฉัย และอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับครู นักเรียน และบุคลากรในสถานศึกษาทุกคน เพื่อพัฒนาสถานศึกษาในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ประกอบด้วยแนวทางหลัก 4 ด้าน คือ งานด้านบริหาร วิชาการ งานด้านบริหารงบประมาณ งานด้านบริหารบุคคล และงานบริหารทั่วไป

บุคลากรทางการศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการโรงเรียน และครูผู้สอนในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด

ความคิดเห็นของบุคลากร หมายถึง ความคิด ความรู้สึกที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งของครู และผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด

วิธีการดำเนินการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ประชากร คือ บุคลากรทางการศึกษาในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด ทั้งหมดจำนวน 189 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ บุคลากรทางการศึกษา กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางการกำหนดตัวอย่างของ เครจซี่ และ มอร์แกน (Krejcie; & Morgan) ได้ตัวอย่าง จำนวน 128 คน ทำการเทียบส่วนแต่ละโรงเรียนและสุ่มอย่างง่าย

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ คือ สถานภาพของบุคลากรทางการศึกษา

3.1.1 เพศ ได้แก่ เพศหญิง และเพศชาย

3.1.2 อายุ ได้แก่ อายุน้อยกว่า 30 ปี และมากกว่า 30 ปี

3.1.3 ประสบการณ์ได้แก่ น้อยกว่า 5 ปี และมากกว่า 5 ปี

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาประกอบด้วยหลักทางบริหารงาน 4 ด้าน

3.2.1 ด้านการบริหารงานวิชาการ

3.2.2 ด้านการบริหารงานบุคคล

3.2.3 ด้านการบริหารงานงบประมาณ

3.2.4 ด้านการบริหารงานทั่วไป

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ อายุ และประสบการณ์ เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถาม เกี่ยวกับความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานงบประมาณ และด้านการบริหารงานทั่วไป

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาค้นคว้าเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และรายงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาต่อการบริหารสถานศึกษาในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด เพื่อนำมาเป็นกรอบแนวคิดการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาต่อการบริหารสถานศึกษาในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด
2. นำข้อมูลที่ได้จากกรอบแนวคิดมาจากกำหนดขอบเขตเนื้อหาและเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
3. ศึกษาการสร้างเอกสารแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่าของ ลิเคิร์ท (ยุทท โภยวรรณ. 2545: 141-143)
4. กำหนดขอบข่ายของข้อคำถามตามกรอบแนวคิดในการวิจัยแล้วนำมาสร้างแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าให้ครอบคลุมเกี่ยวกับความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาต่อการบริหารสถานศึกษาในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด ประกอบด้วยแนวทาง 4 ด้าน ดังนี้
 - 4.1 ด้านบริหารงานวิชาการ
 - 4.2 ด้านการบริหารงานบุคคล
 - 4.3 ด้านการบริหารงานงบประมาณ
 - 4.4 ด้านการบริหารงานทั่วไป
5. ประมวลความรู้จากข้อ 1, 2 และ 3 มาสร้างเป็นแบบสอบถามให้ครอบคลุมขอบข่ายความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาให้มากที่สุด
6. นำแบบสอบถามฉบับร่างเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง แล้วนำเสนอมาพิจารณาปรับปรุง

วิธีการหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. นำเสนอสอบถามที่ปรับปรุงแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน พิจารณาความถูกต้อง ความเที่ยงตรง และครอบคลุมของเนื้อหา เพื่อขอคำแนะนำและหาค่าดัชนีความเชื่อมั่นความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยวิธีการหาค่า IOC (Index of Item-Objective Congruence)
2. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขตามที่ให้ข้อเสนอแนะให้ถูกต้องสมบูรณ์ขึ้น
3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองเก็บข้อมูล (Try-out) กับบุคลากรทางการศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน และค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .76

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือรับรองและนำตัวผู้วิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้บุคลากรได้ตอบแบบสอบถาม
2. จัดส่งหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ พร้อมแบบสอบถามถึงผู้อำนวยการโรงเรียนในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลกับบุคลากรตัวอย่าง
3. ในกรณีที่ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาไม่ครบผู้วิจัยจะดำเนินการติดตามเป็นรายโรงเรียน โดยนำแบบสอบถามไปทำการรวบรวมข้อมูลใหม่ด้วยตนเอง และได้รับแบบสอบถามคืน จำนวน 128 ฉบับคิดเป็นร้อยละ 100

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากที่ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลแล้ว ได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม คัดเลือกเฉพาะฉบับที่มีความสมบูรณ์ จำนวน 128 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลและแยกหมวดหมู่ตามตัวแปรที่ศึกษา
2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าร้อยละ และค่า t-test และวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

1. ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 128 คน เป็นเพศหญิง จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 71.90 เพศชาย จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 28.10 มีอายุมากกว่า 30 ปี จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 53.90 มีอายุน้อยกว่า 30 ปี จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 46.10 มีประสบการณ์มากกว่า 5 ปี จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 57.80 และมีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 42.20 ตามลำดับ

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นของความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาต่อการบริหารสถานศึกษาในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด โดยรวมและรายด้าน

ความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาต่อการบริหารสถานศึกษา	กลุ่มตัวอย่าง (n = 128)		ระดับ ความคิดเห็น
	$\bar{X}$	S.D.	
1. ด้านการบริหารงานวิชาการ	4.46	.25	มาก
2. ด้านการบริหารงานงบประมาณ	4.45	.19	มาก
3. ด้านการบริหารงานบุคคล	4.36	.21	มาก
4. ด้านการบริหารงานทั่วไป	4.40	.28	มาก
รวม	4.42	.12	มาก

จากตาราง 1 พบว่า ความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาในอำเภอคลองใหญ่ ทั้ง 4 ด้าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = .12) เมื่อพิจารณารายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากค่ามากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ด้านการบริหารวิชาการ ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = .25) ด้านการบริหารงานงบประมาณ ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = .19) และด้านการบริหารงานทั่วไป ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = .28) ตามลำดับ

ความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาต่อการบริหารสถานศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = .25) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ผู้ปกครอง ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = .49) สถานศึกษามีการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ครูจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = .50) และสถานศึกษามีการส่งเสริมให้มีการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อพัฒนาระบบกระบวนการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = .50) นอกนั้นอยู่ในระดับมาก

ความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาต่อการบริหารสถานศึกษา ด้านการบริหารงานงบประมาณ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = .19) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ สถานศึกษาก่อตั้งกองทุนเพื่อการศึกษาและการจัดระบบสวัสดิการของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = .53) และ สถานศึกษามีการจัดทำระบบฐานข้อมูลสินทรัพย์ การจัดหารายได้และผลประโยชน์ของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = .50) นอกนั้นอยู่ในระดับมาก

ความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาต่อการบริหารสถานศึกษา ด้านการบริหารงานบุคคล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = .21) และเมื่อพิจารณารายข้อ อยู่ในระดับมากทุกข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับ เรียงจากมากไปหาน้อย คือ สถานศึกษามีการเสนอแนะ การแต่งตั้งบุคลากรในการปฏิบัติงานต่างๆ ให้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = .50) รองลงมาคือ สถานศึกษาจัดทำทะเบียนประวัติของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาครบถ้วนและปัจจุบัน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = .51) และสถานศึกษามีการส่งเสริมพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างเป็นระบบ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = .50) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สถานศึกษามีการสนับสนุน สร้างขวัญกำลังใจในการทำงานให้ครูกับบุคลากรทางการศึกษา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = .44)

ความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาต่อการบริหารสถานศึกษา ด้านการบริหารงานทั่วไป โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = .28) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับ เรียงจากมากไปหาน้อย คือสถานศึกษามีการจัดหาระบบเทคโนโลยีทางการศึกษาเพื่อให้บริการงานทางการศึกษาด้านต่างๆ ของสถานศึกษา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = .51) รองลงมาคือ สถานศึกษามีการประสานงานกับชุมชนและท้องถิ่นในการสำรวจข้อมูลจำนวนนักเรียนที่จะเข้ารับการบริหารทางการศึกษาในเขตบริการของสถานศึกษา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = .54) และสถานศึกษามีการจัดระบบส่งเสริม สนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการบริหารงานทั้ง 4 ด้านในสถานศึกษา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = .52) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สถานศึกษาวางแผน และออกแบบระบบงานธุรการตามขั้นตอนการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = .51)

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาต่อการบริหารสถานศึกษาในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด จำแนกตามอายุ เพศ และประสบการณ์ ได้ผลวิเคราะห์โดยการทดสอบค่า t-test ดังตาราง 2-4

ตาราง 2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาต่อการบริหารสถานศึกษาในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด จำแนกตามเพศ

การบริหารงานสถานศึกษา	เพศชาย (n = 36)		เพศหญิง (n = 92)		t	p-value
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการบริหารงานวิชาการ	4.42	0.28	4.47	0.23	.90	.22
2. ด้านการบริหารงานงบประมาณ	4.45	0.20	4.46	0.19	.17	.97
3. ด้านการบริหารงานบุคคล	4.37	0.22	4.35	0.21	.25	.59
4. ด้านการบริหารงานทั่วไป	4.42	0.27	4.39	0.29	.45	.23
รวม	4.41	0.15	4.42	0.10	.13	.03*

จากตาราง 2 พบว่า บุคลากรทางการศึกษาเพศที่ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่มีระดับ .05 แต่เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านบริหารบุคคล และด้านบริหารงานทั่วไป ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 3 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด จำแนกตามอายุ

การบริหารงานสถานศึกษา	น้อยกว่า 30 ปี (n = 59)		30 ปี ขึ้นไป (n = 69)		t	p-value
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการบริหารงานวิชาการ	4.45	0.26	4.47	0.23	.45	.25
2. ด้านการบริหารงานงบประมาณ	4.48	0.20	4.43	0.18	1.55	.16
3. ด้านการบริหารงานบุคคล	4.35	0.23	4.36	0.20	.40	.20
4. ด้านการบริหารงานทั่วไป	4.41	0.26	4.39	0.30	.39	.19
รวม	4.42	0.12	4.41	0.11	.43	.95

จากตาราง 3 พบว่า บุคลากรทางการศึกษาที่มีอายุที่ต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตาราง 4 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาต่อการ บริหาร สถานศึกษาในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด จำแนกตามประสบการณ์

การบริหารงานสถานศึกษา	น้อยกว่า 5 ปี (n = 54)		มากกว่า 5 ปี (n = 74)		t	p-value
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการบริหารงานวิชาการ	4.44	0.26	4.47	0.24	.46	.43
2. ด้านการบริหารงานงบประมาณ	4.45	0.20	4.46	0.18	.16	.79
3. ด้านการบริหารงานบุคคล	4.33	0.22	4.38	0.20	1.18	.38
4. ด้านการบริหารงานทั่วไป	4.42	0.27	4.38	0.29	.66	.46
รวม	4.41	0.13	4.42	0.11	.44	.17

จากตาราง 4 พบว่า บุคลากรทางการศึกษาที่มีประสบการณ์แตกต่างกันมีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

ผลการวิจัยครั้งนี้ทำให้ทราบถึงระดับความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาต่อการบริหารงานสถานศึกษาในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด ซึ่งพบว่า บุคลากรทางการศึกษามีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานสถานศึกษาในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

จากการศึกษาระดับความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราดพบว่าภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ด้านการบริหารงานวิชาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษามีการส่งเสริมให้ผู้ปกครอง ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้มีการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อพัฒนาระบบกระบวนการจัดการเรียนรู้มีการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีส่วนร่วมในการวางแผน ให้คำปรึกษา เสนอแนวทางในการบริหารและจัดการด้านการบริหารวิชาการของสถานศึกษา มีเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนการสอนโดยใช้วิธีที่หลากหลายและเหมาะสมกับผู้เรียนมีการจัดหลักสูตรสถานศึกษาให้สนองความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่นมีการจัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษาและกระบวนการนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษาซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ยุกตนันท์ หวานข้า (2555: 62) ได้ศึกษา การบริหารงานสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนในอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต1 พบว่าบทบาทหน้าที่ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีเอกภาพในด้านนโยบายและมีความหลากหลายในทางปฏิบัติมีอิสระการกำหนดความต้องการและการดำเนินงานตัดสินใจเกี่ยวกับ

การบริหารงานวิชาการ งบประมาณ บุคคล และทั่วไป โดยมีมาตรฐานและดัชนีชี้วัดคุณภาพสามารถตรวจสอบได้ มีความพร้อมในด้านการบริหารทั้ง 4 ด้าน มีการทำงานอย่างเป็นระบบ และมีการประเมิน สามารถตรวจสอบ

2. ด้านการบริหารงานงบประมาณ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผน ให้คำปรึกษา เสนอแนวทางในการบริหารและจัดการด้านการบริหารวิชาการของสถานศึกษา จัดตั้งกองทุนเพื่อการศึกษาและการจัดระบบสวัสดิการของสถานศึกษาจัดทำระบบฐานข้อมูลสินทรัพย์ จัดหารายได้ และผลประโยชน์ของสถานศึกษามีการกำหนดแผนพัฒนาทั้งระยะสั้นและระยะยาวของสถานศึกษามีการจัดทำข้อมูลทรัพยากรเพื่อการศึกษา การจัดหาเงินงบประมาณ และการระดมทุนเพื่อพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษามี การศึกษา วิเคราะห์การจัดและพัฒนาการศึกษาในการจัดสรรงบประมาณของสถานศึกษาตามกรอบทิศทางของเขต พื้นที่การศึกษาและตามความต้องการของสถานศึกษานักวิชาการทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการวางแผนกลยุทธ์ในการจัดสรร งบประมาณและสถานศึกษามีการกำกับ ตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการใช้งบประมาณของ สถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ ภัทรมน อินใหม่ (2558) ได้ศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียนกะทู้วิทยา สังกัดเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เพื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การบริหาร ด้านวิชาการ การบริหารด้านงบประมาณ การบริหารด้านบุคคล และการบริหารทั่วไป ทุกด้านมี ความ คิดเห็นอยู่ในระดับมาก

3. ด้านการบริหารงานทั่วไป โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษามีการจัดระบบเทคโนโลยีทางการศึกษาเพื่อให้บริการงานทางการศึกษาด้านต่างๆ ของสถานศึกษา มีการประสานงาน กับชุมชนและท้องถิ่นในการสำรวจข้อมูลจำนวนนักเรียนที่จะเข้ารับบริการทางการศึกษาในเขตบริการของ สถานศึกษาทั้งยังมีการจัดระบบส่งเสริม สนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการบริหารงานทั้ง 4 ด้านในสถานศึกษา มีการจัดระบบฐานข้อมูลของสถานศึกษาเพื่อใช้ในการบริหารจัดการภายในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับระบบ ฐานข้อมูลของเขตพื้นที่การศึกษามีการจัดระบบข้อมูลข่าวสารของสถานศึกษาเพื่อให้บริการต่อสาธารณชนนำเสนอ และเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหาร การบริการและการประชาสัมพันธ์แก่สาธารณชนมีการวางแผน และ ออกแบบระบบงานธุรการตามขั้นตอนการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ จิตติภา กาญจนภรณ์ (2556) ได้ศึกษาการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียน เทศบาล ในจังหวัดสระบุรี ตาม ความคิดเห็นของครูการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนเทศบาล ในจังหวัดสระบุรีใน ภาพรวมและราย ด้านทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านการบริหารงานทั่วไปมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาได้แก่ ด้านบริหารงานด้าน วิชาการ และด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านบริหารบุคคลค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

4. ด้านการบริหารงานบุคคล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษาการ เสนอแนะ การแต่งตั้งบุคลากรในการปฏิบัติงานต่างๆ ให้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถ มีการจัดทำทะเบียนประวัติ ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาครบถ้วนและปัจจุบัน และมีการส่งเสริมพัฒนาครูและบุคลากรทางการ ศึกษาอย่างเป็นระบบแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาความดีความชอบของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ในสถานศึกษาแจ้งภาระงาน มาตรฐานคุณภาพงาน มาตรฐานวิชาชีพ จรรยาบรรณวิชาชีพ เกณฑ์การประเมินผล งานแก่ข้าราชการและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาสถานศึกษามีการวิเคราะห์และวางแผนอัตรากำลังคน ให้เหมาะสมกับภารกิจของสถานศึกษาสนับสนุน สร้างขวัญกำลังใจในการทำงานให้ครูกับบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภัทรมน อินใหม่ (2558) ได้ศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียนกะทู้วิทยา สังกัดเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเขต 14 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เพื่อพิจารณารายด้าน

พบว่า การบริหาร ด้านวิชาการ การบริหารด้านงบประมาณ การบริหารด้านบุคคล และการบริหารทั่วไป ทุกด้านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

จากการศึกษาเพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด พบว่า

บุคลากรทางการศึกษาเพศที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่มีระดับ .05 แต่เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านบริหารบุคคล และด้านบริหารงานทั่วไป ไม่แตกต่างกันทั้งนี้อาจเป็นเพราะปัจจัยที่มีผลต่อการแสดงความคิดเห็นการบริหารสถานศึกษา เป็นเพศ อายุ ประสบการณ์ ค่านิยม การอบรม วัฒนธรรม ประเพณี และอุดมการณ์ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยประจวบ แจ้โพธิ์ (2557: 269) สรุปได้ว่าเป็นการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของครูตอบบทบาทผู้บริหารในการพัฒนาการทำงานเป็นทีม ของครูในโรงเรียน สำนักงานเขตบึงกุ่ม สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูตอบบทบาทผู้บริหารในการพัฒนาการทำงานเป็นทีมของครูในโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างได้แก่ครูที่สอนในโรงเรียน สำนักงานเขตบึงกุ่ม สังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2555 จำนวน 196 คน โดยใช้เครื่องมือในการวิจัย คือ แบบสอบถามความคิดเห็นของครูตอบบทบาท โดยใช้สถิติตรวจสอบเครื่องมือ คือ IOC ค่าความเชื่อมั่น โดยวิธีการหาค่า α -ค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าสถิติพื้นฐาน และการทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นใช้ t-test และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ Scheffe's test ซึ่งครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทผู้บริหารในการพัฒนาการทำงานเป็นทีมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่มีระดับ .05 โดยครูผู้ชายมีความคิดเห็นที่ ผู้บริหารมีบทบาทในการพัฒนาการทำงานเป็นทีมมากกว่าครูผู้หญิงทุกด้าน บุคลากรทางการศึกษาที่มีอายุที่ต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อายุอาจจะมีผลต่อการการทำงานไม่เด่นชัดแต่อายุก็เกี่ยวข้องกับระยะเวลาประสบการณ์ในการทำงาน ผู้ที่มีอายุมากมักจะมีประสบการณ์ในการทำงานด้วยแต่ก็ขึ้นอยู่กับลักษณะงานและสถานการณ์ในการทำงานด้วยซึ่งส่งผลต่อการแสดงความคิดเห็นต่อการบริหารงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นราภรณ์ สุระ (2555: 1) เรื่องความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 อำเภอห้วยทับทัน จังหวัดศรีสะเกษ สรุปได้ว่าเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา มีประชากรเป็นครู ระดับประถมศึกษาในเขตอำเภอห้วยทับทัน จังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 300 คน กลุ่มตัวอย่างได้จากตาราง Krejcie and Morgan จำนวน 170 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบอย่างง่าย โดยใช้สถิติได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ใช้สถิติ t-test independent การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA) และเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธี LSD ซึ่งอายุแตกต่างกันแต่ระดับความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาในภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

บุคลากรทางการศึกษาที่มีประสบการณ์แตกต่างกันมีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูที่มีประสบการณ์ในการ

ทำงานมากกว่า 5 ปี เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการในการทำงาน มีสามัญสำนึกที่ดีต่ออาชีพ และเป็นครูมืออาชีพ โดยการยึดหลักครองตน ครองคน ครองงาน ส่วนครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 5 ปี ก็ยังขาดทักษะความชำนาญในการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สง่าศิลป์ ศรีพั้ว (2554) ได้ศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานบุคคล ในศูนย์อำนวยการเครือข่ายภูพานทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยมีผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะทุกคนต้องผ่านเกณฑ์ การอบรมเข้าตามหลักสูตรของคณะกรรมการข้าราชการครู (ก.ค.) ทั้งครูที่ดำรงตำแหน่ง ผู้บริหารแล้ว และผู้บริหารที่เข้าสู่ตำแหน่งใหม่ เมื่อมาปฏิบัติงานที่สถานศึกษาก็ต้องปฏิบัติ หน้าที่ตามหลักภารกิจ 4 งาน ไม่ว่าจะเป็นสถานศึกษาระดับอำเภอ หรือสถานศึกษาระดับ จังหวัด ได้แก่ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ด้วยเหตุนี้จึงเห็นว่าปัจจัยเบื้องต้นไม่แตกต่างกัน จึงไม่ได้เปรียบเทียบ มากนักดังนั้น สังกัดหน่วยงานแต่ละจังหวัดของสถานศึกษา จึงไม่มีผลต่อการใช้ทักษะของ ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนเทศบาลและสอดคล้องกับงานวิจัยของงานวิจัย ประจวบ แจ้โพธิ์ (2557: 269) สรุปได้ ว่า เป็นการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของครูต่อบทบาทผู้บริหารในการพัฒนาการทำงานเป็นทีม ของครูในโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่บึงกลุ่ม สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูต่อบทบาทผู้บริหารในการพัฒนาการทำงานเป็นทีมของครูในโรงเรียน ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษา และประสบการณ์ทำงานที่แตกต่างกัน มีความเห็นต่อบทบาทผู้บริหารในการพัฒนาการทำงานเป็นทีม ในภาพรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรทางการศึกษาได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการบริหารงานทั้ง 4 ด้านของสถานศึกษาให้มากขึ้น
2. สถานศึกษาให้ความสำคัญในการบริหารงานทั้ง 4 ด้าน มาใช้ในการพัฒนาสถานศึกษาให้เหมาะสมกับบริบทนั้นๆ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

1. ควรวิจัยความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา
2. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับขอบข่ายของการบริหารสถานศึกษาทั้ง 4 ด้าน โดยการศึกษาแบบเชิงลึกเชิงลึกในแต่ละด้าน

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ(ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- จิตติภา กาญจนภรณ์. (2556). การบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียน เทศบาล ในจังหวัดสระบุรี ตามความคิดเห็นของครู. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.

- นราภรณ์ สุระ. (2555). **ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 อำเภอห้วยทับทัน จังหวัดศรีสะเกษ**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. อุบลราชธานี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.
- ประจวบ แจ้โพธิ์. (2557). **ความคิดเห็นของครูต่อบทบาทผู้บริหารในการพัฒนาการทำงานเป็นทีม ของครูในโรงเรียน สำนักงานเขตบึงกุ่ม สังกัดกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ภัทรมน อินไหม. (2558). **ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนกะทู้วิทยา สังกัดเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ยุกตนันท์ หวานข้า. (2555). **การบริหารงานสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนในอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ปทุมธานี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- สง่าศิลป์ ศรีพั้ว. (2554). **ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานบุคคลในศูนย์อำนวยการเครือข่ายภูพานทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต1**. สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- Krejcie, R. V.; & Morgan, D. W. (1970, January). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*. 30(3): 607-610.

NBUE085: การศึกษาความพึงพอใจของข้าราชการครูต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา
 ขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร
 A STUDY OF TEACHERS' SATISFACTION TOWARDS ACADEMIC AFFAIRS ADMINISTRATION
 IN SMALL BASIC EDUCATION SCHOOLS JURISDICTION MUKDAHAN PRIMARY EDUCATIONAL
 SERVICE AREA OFFICE

วาสนา อนันต์¹

¹ นักศึกษานักศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารงานวิชาการ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจของข้าราชการครูต่อการบริหารงานวิชาการ จำแนกตามเพศ ประสบการณ์ในการทำงาน และระดับการศึกษาของครู กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ ข้าราชการครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2560 จำนวนทั้งสิ้น 254 คน ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.91 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบที (t-test)

ผลการวิจัย พบว่า

1. ความพึงพอใจของข้าราชการครูต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ และด้านการวัดผล ประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน ($\bar{X} = 4.40$) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.37$) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 4.36$) ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.30$) และด้านการนิเทศการศึกษา ($\bar{X} = 4.06$)

2. ข้าราชการครูที่มีเพศ ประสบการณ์ในการทำงาน และระดับการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ความพึงพอใจ, ข้าราชการครู, การบริหารงานวิชาการ

Abstract

Research on study on satisfaction of teachers towards academic administration in small basic education schools jurisdiction of Mukdahan Primary Educational Service Area Office, and compare on satisfaction of teachers towards academic administration in small basic education schools jurisdiction of Mukdahan Primary Educational Service Area Office, classified by sex, working experience and educational

level. The samples group was 254 of teachers in small basic education schools jurisdiction of Mukdahan Primary Educational Service Area Office. The research tools were five rating scales with the alpha coefficient to 0.91. Data was analyzed to find the percentage, mean, Standard Deviation, and t-test.

The results revealed that:

1. The satisfaction of teachers towards academic administration in small basic education schools Jurisdiction of Mukdahan Primary Educational Service Area Office, were overall in high level, by descending order of the average as follows; learning process development aspect and measurement evaluation and credit transfer aspect ($\bar{X} = 4.40$), education institutional curriculum development aspect ($\bar{X} = 4.37$), research to improve the quality of education aspect ($\bar{X} = 4.36$), development of internal education quality assurance aspect ($\bar{X} = 4.30$) and the educational supervision ($\bar{X} = 4.06$).

2. The comparison satisfaction of teachers towards academic administration in small basic education schools Jurisdiction of Mukdahan Primary Educational Service Area Office, classified by sex, working experience and educational level, were not different.

Keywords: Satisfaction, Teachers, Academic Administration

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นพื้นฐานที่นำไปสู่การพัฒนาศักยภาพของบุคคลให้มีคุณภาพ โดยมีจุดมุ่งหมายที่สำคัญของการจัดการศึกษาคือมุ่งพัฒนาเยาวชนให้มีความเจริญงอกงามในทุกด้านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถมีทักษะและประสบการณ์ขั้นพื้นฐานสามารถพัฒนาความคิดวิเคราะห์ปัญหา มีคุณธรรม จริยธรรมที่ดีงาม ยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์และการปกครองในระบอบประชาธิปไตย เพื่อการพัฒนาศักยภาพของตนเองและดำรงชีวิตในแนวทางที่เหมาะสมกับความต้องการของตนเองและสังคม โดยเฉพาะการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งรัฐให้ความสำคัญมาก โดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้บัญญัติไว้ในมาตรา ที่ 49 ว่า “บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้ทั่วถึง และมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย” ประกอบกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 10 กำหนดว่าการจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิ และโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปี ที่รัฐต้องจัดให้ทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย และมาตรา 6 ระบุว่า “การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. 2547: 5)

การบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญที่สุดของการบริหารสถานศึกษาและเป็นส่วนหนึ่งของการบริหาร การศึกษาที่ผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ส่วนการบริหารด้านอื่นๆ นั้น แม้จะมีความสำคัญเช่นเดียวกัน แต่ก็เป็นเพียงส่วนสนับสนุนงานวิชาการดำเนินงานไปอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งมีบทบาทหน้าที่ในการบริหารจะต้องสนับสนุนให้ครู จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร การที่จะตรวจสอบ

ว่าสถานศึกษาใด ผู้บริหารให้ความสำคัญต่องานวิชาการสามารถดูได้จากสถานศึกษามีขอบเขตของงานวิชาการอย่างชัดเจนผู้บริหารมีวิสัยทัศน์และแนวคิดใหม่ๆ ในการพัฒนางาน ครูมีความตระหนักและร่วมมือกันพัฒนางานวิชาการอย่างจริงจัง สามารถนำปรัชญาของสถานศึกษาไปสู่การปฏิบัติตามโครงการต่างๆ ได้อย่างดีเยี่ยมและสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้อย่างมีประสิทธิภาพ (จันทราณี สงวนนาม, 2551: 143) และงานวิชาการเป็นงานหลักของการบริหารสถานศึกษาไม่ว่าสถานศึกษาจะเป็นประเภทใดมาตรฐาน และคุณภาพของสถานศึกษาจะพิจารณาได้จากผลงานทางวิชาการเนื่องจากงานวิชาการเกี่ยวข้องกับหลักสูตรการจัดโปรแกรมการจัดการศึกษาและการจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นหัวใจของสถานศึกษาและเกี่ยวข้องกับผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทุกระดับของสถานศึกษา ซึ่งจะเกี่ยวข้องทางตรงหรือทางอ้อมก็อยู่ที่ลักษณะของงานนั้นและจากงานวิจัยเกี่ยวกับมาตรฐานคุณภาพการศึกษาจะปรากฏเด่นชัดเมื่อการบริหารงานวิชาการประสบผลสำเร็จ (ธีระ รุญเจริญ, 2553: 7-9) ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ในมาตรา 39 กำหนดให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไปไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง

ในสภาพความเป็นจริงการดำเนินงานวิชาการในสถานศึกษายังประสบปัญหาอยู่มาก ถึงแม้ว่าผู้บริหารจะให้ความสำคัญกับงานวิชาการอย่างมากเพียงใดก็ตาม แต่ก็ยังพบว่าโรงเรียนแต่ละโรงเรียน มีปัญหาในด้านการบริหารที่แตกต่างกันไปตามบริบทของโรงเรียนแต่ปัญหาที่คล้ายคลึงกันคือ ครูไม่ครบชั้น ขาดแคลนสื่อในการจัดการเรียนการสอนและวัสดุอุปกรณ์ งบประมาณไม่เพียงพอ การขาดแคลนอัตรากำลังของครูสายปฏิบัติการสอน ซึ่งมีสาเหตุมาจากการแต่งตั้งย้ายการตัดโอนอัตราตำแหน่ง การเข้าสู่โครงการเปลี่ยนเส้นทางสู่ชีวิตใหม่ การเกษียณอายุราชการ การได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่สูงขึ้น สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นปัญหาค่อนข้างมาก (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร, 2559: คำนำ) ซึ่งสำนักเขตพื้นที่การศึกษาไม่สามารถจัดสรรอัตรากำลังของครูให้แก่โรงเรียนต่างๆ ได้ครบตามกรอบอัตรากำลังที่กำหนดหรือให้ครบชั้นเรียนได้จึงได้พัฒนารูปแบบการบริหารจัดการศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ในหลายแนวทางเป็นต้นว่า 1) การจัดองค์การแบบองค์กรเปิดให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหาร และ 2) การเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นการใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนและภูมิปัญญาท้องถิ่นโดยผู้นำและผู้รู้หรือผู้ทรงปัญญานำเอาความรู้ อาชีพ ประเพณี พิธีกรรม มาเป็นเครื่องมือการถ่ายทอดความรู้ประสบการณ์ไปสู่นักเรียนที่เป็นวัฏจักรของชุมชนถึงอย่างไรก็ตามหน้าที่ของครูที่มีอยู่ในโรงเรียนนั้นๆ จะต้องรับภาระการสอนเพิ่มมากขึ้นบางโรงเรียนถึงกับเรียนรวมชั้นนอกจากนั้นปัญหาการใช้ครูอาจารย์ไปทำหน้าที่อื่นที่นอกเหนือจากการจัดการเรียนการสอนมีค่อนข้างมาก (ธีระ รุญเจริญ, 2546: 17) ผลกระทบที่ตามมาครูดูแลนักเรียนและจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ไม่เต็มที่ และเกินกำลังที่มีอยู่งบประมาณ การบริหารจัดการไม่เพียงพอส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนต่ำ

การจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหารที่ผ่านมาพบปัญหาในกระบวนการบริหารกระบวนการจัดการเรียนการสอนดูได้จากผลการประเมินผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร จากการสรุปของกลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาได้ สรุปรายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติ ปีการศึกษา 2559 พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 40.78 กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 36.51 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ

37.89 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 30.12 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 34.86 กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 29.04 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 31.29 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 38.40 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 28.34 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ. 2559) สรุปผลการประเมินคุณภาพการศึกษาในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ต่ำ เนื่องจากการบริหารงานวิชาการที่ยังไม่เป็นระบบ ขาดการกำกับ นิเทศ ติดตามจากเขตพื้นที่ ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ได้ยังไม่บรรลุเป้าหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานเท่าที่ควร (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ. 2559) จึงมองไปที่ประเด็นของความพึงพอใจในการบริหารซึ่งอาจเป็นตัวแปรหนึ่งที่มีความสำคัญ และทำให้การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมีประสิทธิภาพมากขึ้น เพราะความพึงพอใจในการบริหารมีส่วนช่วยผลักดันให้ครูได้ปฏิบัติงานได้ประสบความสำเร็จด้วยความเต็มใจและภาคภูมิใจ เพราะความพึงพอใจในการบริหารย่อมก่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติงาน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรหรือหน่วยงาน ดังที่ ทวนศักดิ์ มูลพิมพ์ (2548: 12) ได้กล่าวว่า หากผู้ปฏิบัติงานมีความพึงพอใจในงานก็จะตั้งใจทำงานอย่างเต็มที่อย่างกระตือรือร้น ผลของงานที่ปฏิบัติก็จะบรรลุผลตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

จากการบริหารงานวิชาการส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ จะเห็นว่าบุคคลที่มีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงได้คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ที่ต้องเป็นผู้นำและเป็นผู้ประสานความร่วมมือจากทุกฝ่าย การบริหารการศึกษาของผู้บริหารจะประสบความสำเร็จได้ย่อมขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายด้าน หากผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจกับการบริหารงานวิชาการ ก็จะส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความพึงพอใจของข้าราชการครูต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานและแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาที่จัดการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของข้าราชการครูต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ
2. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของข้าราชการครูต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ จำแนกตามเพศ ประสบการณ์ในการทำงาน และระดับการศึกษา

สมมติฐานในการวิจัย

1. ข้าราชการครูที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. ข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ข้าราชการครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ ปีการศึกษา 2560 จำนวนทั้งสิ้น 750 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ. 2560: 1-2)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ ปีการศึกษา 2560 จำนวนทั้งสิ้น 254 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปของ เครจซี และ มอร์แกน (Krejcie; & Morgan. 1970: 608-610; อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด. 2545: 43) และการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling)

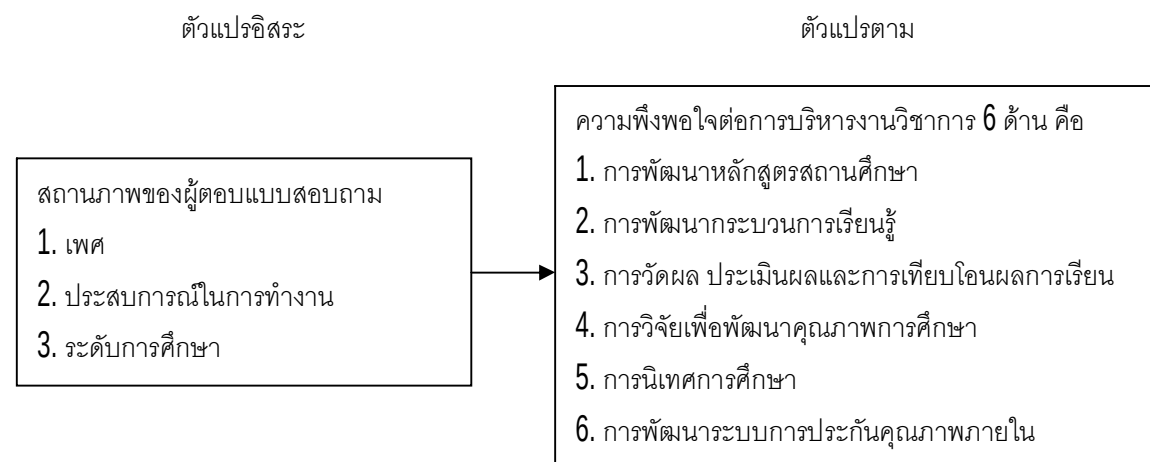
ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่ เพศชาย และเพศหญิง ประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่าหรือเท่ากับ 10 ปี และตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป และระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี
2. ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ ความพึงพอใจของข้าราชการครูต่อการบริหารงานวิชาการ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลจากการวิจัยในครั้งนี้ไปเป็นข้อมูลในการดำเนินงานเกี่ยวกับด้านการบริหารงานวิชาการโรงเรียน เพื่อพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการบริหารงานวิชาการภายในสถานศึกษา อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ
2. ผลของการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน อันจะเป็นข้อมูลเบื้องต้น เพื่อใช้ในการวางแผนและปรับปรุงการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาให้กับผู้บริหารสถานศึกษาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาต่อไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ข้าราชการครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ ปีการศึกษา 2560 จำนวนทั้งสิ้น 750 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ. 2560: 1-2)

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ข้าราชการครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ ปีการศึกษา 2560 จำนวนทั้งสิ้น 254 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) และกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปในการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปของ เครจซี่ และมอร์แกน มีความเชื่อมั่น และความคลาดเคลื่อน (Krejcie; & Morgan. 1970: 608-610; อ้างถึงในบุญชม ศรีสะอาด. 2545: 43)

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่ เพศชาย และเพศหญิง ประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่าหรือเท่ากับ 10 ปี และตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป และระดับการศึกษาปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี

3.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ ความพึงพอใจของข้าราชการครูต่อการบริหารงานวิชาการ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ตอนที่ 1 แบบสอบถามสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นการตรวจสอบรายการ (Check List) จำแนกตามเพศ ประสบการณ์ในการทำงาน และระดับการศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจของข้าราชการครูต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ ตามขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ 6 ด้าน

การหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ศึกษาแนวคิดจากตำรา เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการ เพื่อให้ได้แนวคิดรวบยอดที่เกี่ยวข้องกับกรอบแนวคิดในการวิจัย และสร้างนิยามศัพท์เฉพาะ
2. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสมและข้อเสนอแนะ เพื่อดำเนินการปรับปรุงแก้ไข
3. ปรับปรุงแบบสอบถามตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ แนะนำแก้ไข แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา โดยใช้แบบประเมิน IOC พบว่า แบบสอบถามแต่ละข้อที่ใช้ในการวิจัยมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.80 - 1 และงานวิจัยในครั้งนี้ได้ค่า IOC เท่ากับ 0.84
4. ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง แบบสอบถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ พิจารณาให้ข้อเสนอแนะ เพื่อปรับปรุงตรวจสอบและแก้ไขครั้งสุดท้าย
5. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไข แล้วไปทดลองใช้ (Try-out) กับข้าราชการครูในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แล้วหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) โดยวิธีของ ครอนบาค (Cronbach. 1970: 202-204) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ 0.91
6. จัดพิมพ์แบบสอบถาม เป็นฉบับสมบูรณ์แล้ว ไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยสอบถามข้าราชการครูในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้ดำเนินการตามวิธีการและขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ ออกหนังสือถึงผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาครที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม เพื่อขออนุญาต และขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม
2. ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง พร้อมนัดหมายเวลาในการเก็บแบบสอบถาม ได้กลับคืนมา ร้อยละ 100 ระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บแบบสอบถาม 5 วัน ตั้งแต่วันที่ 13 พฤศจิกายน 2560 ถึงวันที่ 17 พฤศจิกายน 2560
3. ผู้วิจัยเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถามโดยนำมาแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของข้าราชการครูต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยทำเป็นรายชื่อ รายด้าน และภาพรวม
3. วิเคราะห์เปรียบเทียบความพึงพอใจของข้าราชการครูต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยใช้สถิติ t-test

4. นำค่าเฉลี่ยที่ได้จากการวิเคราะห์ ไปทำการเปรียบเทียบกับเกณฑ์เพื่อใช้ในการแปลความหมายทั้งรายข้อและรวมทุกด้าน โดยใช้เกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545: 103)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน ได้แก่ การทดสอบค่า t-test (Independent Sample)

ผลการศึกษา

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และความพึงพอใจของข้าราชการครูต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร โดยภาพรวม

การบริหารงานวิชาการ	ระดับความพึงพอใจ			
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.37	0.46	มาก	2
2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.40	0.38	มาก	1
3. ด้านการวัดผล ประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน	4.40	0.28	มาก	1
4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.36	0.31	มาก	3
5. ด้านการนิเทศการศึกษา	4.06	0.18	มาก	5
6. ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	4.30	0.37	มาก	4
รวม	4.32	0.19	มาก	-

จากตาราง 1 พบว่า ความพึงพอใจของข้าราชการครูต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และด้านการวัดผล ประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน ($\bar{X} = 4.40$) รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.37$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการนิเทศการศึกษา ($\bar{X} = 4.06$)

ตาราง 2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความพึงพอใจของข้าราชการครูต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาชั้น
พื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 จำแนกตามเพศ

การบริหารงานวิชาการ	เพศ				t	Sig.
	ชาย		หญิง			
	(n = 90)		(n = 164)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.40	0.42	4.35	0.48	0.82	.41
2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.43	0.38	4.38	0.38	0.92	.35
3. ด้านการวัดผล ประเมินผลและการเทียบโอน ผลการเรียน	4.39	0.27	4.40	0.28	-0.41	.67
4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.33	0.32	4.38	0.31	-1.27	.20
5. ด้านการนิเทศการศึกษา	4.06	0.18	4.06	0.18	-0.05	.95
6. ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา	4.33	0.43	4.28	0.34	1.09	.27
รวม	4.33	0.18	4.32	0.19	0.55	.58

จากตาราง 2 พบว่า เพศต่างกัน มีความพึงพอใจของข้าราชการครูต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา
ชั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อ
พิจารณารายด้าน ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผล ประเมินผล
และการเทียบโอนผลการเรียน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา และด้านการ
พัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีความพึงพอใจของข้าราชการครูต่อการบริหารงานวิชาการใน
สถานศึกษาชั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความพึงพอใจของข้าราชการครูต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

การบริหารงานวิชาการ	ประสบการณ์ในการทำงาน				t	Sig.
	น้อยกว่าหรือเท่ากับ 10 ปี		ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป			
	(n = 154)		(n = 100)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.41	0.45	4.31	0.48	1.67	.09
2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.42	0.38	4.36	0.38	1.27	.20
3. ด้านการวัดผล ประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน	4.41	0.27	4.38	0.28	0.67	.49
4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.34	0.32	4.39	0.30	-1.07	.28
5. ด้านการนิเทศการศึกษา	4.06	0.17	4.06	0.18	0.05	.95
6. ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	4.30	0.36	4.29	0.39	0.15	.88
รวม	4.33	0.18	4.30	0.20	1.26	.20

จากตาราง 3 พบว่า ประสบการณ์ต่างกัน มีความพึงพอใจของข้าราชการครูต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผล ประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา และด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีความพึงพอใจของข้าราชการครูต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการไม่แตกต่างกัน

ตาราง 4 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความพึงพอใจของข้าราชการครูต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาชั้น
พื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จำแนกตามระดับการศึกษา

การบริหารงานวิชาการ	ระดับการศึกษา				t	Sig.
	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี			
	(n = 157)		(n = 97)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.41	0.44	4.30	0.48	1.80	.07
2. ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้	4.42	0.37	4.35	0.39	1.37	.17
3. ด้านการวัดผล ประเมินผลและการเทียบโอน ผลการเรียน	4.41	0.28	4.37	0.28	1.28	.20
4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.35	0.32	4.38	0.30	-0.64	.52
5. ด้านการนิเทศการศึกษา	4.06	0.17	4.05	0.18	0.34	.73
6. ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา	4.30	0.36	4.29	0.39	0.18	.85
รวม	4.34	0.18	4.30	0.20	1.68	.09

จากตาราง 4 พบว่า ระดับการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจของข้าราชการครูต่อการบริหารงานวิชาการ
ในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ในภาพรวมไม่
แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ด้านการ
วัดผล ประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา
และด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีความพึงพอใจของข้าราชการครูต่อการบริหาร
งานวิชาการในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาครไม่
แตกต่างกัน

อภิปรายผล

การศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาความพึงพอใจของข้าราชการครูต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาชั้น
พื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ผู้วิจัยมีข้อค้นพบและประเด็นที่น่าสนใจ
นำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ความพึงพอใจของข้าราชการครูต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานขนาดเล็ก
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า
อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ และด้านการวัดผล
ประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ
การศึกษา ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และด้านการนิเทศการศึกษา ทั้งนี้อาจเป็น

เพราะว่าการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการได้รับความเอาใจใส่และให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง มุ่งพัฒนานุเคราะห์ครูควบคู่ไปกับการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการเตรียมพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพจาก สมศ. มีการเข้ารับการทดสอบในระดับโรงเรียนเขตพื้นที่การศึกษาและระดับชาติทำให้ทุกโรงเรียนเร่งพัฒนาด้านวิชาการจึงเป็นสาเหตุทำให้การปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชาญณรงค์ เทียนวงษ์ (2552) ได้ศึกษาความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ระดับความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 2 มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ เทิดชัย ไสยลักษณ์ และ ทองม้วน นาเสียม (2555) ได้ศึกษาความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สรिता ตาไธ (2557) ได้ศึกษาความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาของกลุ่มโรงเรียนแม่จรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ครูมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาของกลุ่มโรงเรียนแม่จรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 1 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนาการเรียนรู้ ด้านพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน และด้านการนิเทศการศึกษา ทุกด้านมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความพึงพอใจของข้าราชการครูต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ จำแนกตามเพศ ประสบการณ์ในการทำงาน และระดับการศึกษา พบว่า ความพึงพอใจของข้าราชการครูต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ จำแนกตามเพศ ประสบการณ์ในการทำงาน และระดับการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

2.1 ความพึงพอใจของข้าราชการครูต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ จำแนกตามเพศ โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าปัจจุบันมีการประชุมอบรมสัมมนาเกี่ยวกับงานทางวิชาการมากและบ่อย ทำให้ข้าราชการครูได้ตระหนักถึงความสำคัญ และเมื่อมีปัญหาในการทำงานก็ได้ร่วมมือกันปรึกษา และแก้ไขปัญหาต่างๆ จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้ความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระอุเทน อุเทโน (สำรวญกุล) (2555) ได้ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี ผลการวิจัย พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี โดยจำแนกตามเพศ พบว่านักเรียนมีความคิดเห็นทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สรिता ตาไธ (2557) ได้ศึกษาความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาของกลุ่มโรงเรียนแม่จรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาของกลุ่มโรงเรียนแม่จรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 1 ทั้งภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

2.2 ความพึงพอใจของข้าราชการครูต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสถานศึกษาที่มีความพร้อมด้านอาคารสถานที่และบุคลากร อยู่ในแหล่งความเจริญพอสมควร สถานศึกษาส่วนใหญ่จะมีครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการสอนมาก หรืออาวุโสมาก แต่การที่ครูผู้สอนมีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกันในทุกสถานศึกษา ย่อมมีการวางแผนจัดระบบงาน จัดสายงาน ที่เป็นระบบเดียวกันบริหารหรือซึ่งกันและกัน ดังนั้นครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานที่แตกต่างกันจึงไม่ส่งผลต่อความพึงพอใจที่มีต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริพงษ์ กลั่นไพฑูริย์ (2552) ได้ศึกษาความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในอำเภอโคกเจริญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในอำเภอโคกเจริญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 โดยภาพรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ เทิดชัย ไสยลักษณ์ และ ทองม้วน นาเสงี่ยม (2555) ได้ศึกษาความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ที่มีประสบการณ์ในงานต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนโดยรวมไม่แตกต่าง และ ศรีศา ตาใส (2557) ได้ศึกษาความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาของกลุ่มโรงเรียนแม่จรมิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาของกลุ่มโรงเรียนแม่จรมิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 1 ทั้งภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

2.3 ความพึงพอใจของข้าราชการครูต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าในปัจจุบันจะมีครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรีมากกว่าระดับปริญญาโท แต่ในการบริหารงานในสถานศึกษาไม่ว่าจะเป็นงานวิชาการหรืองานอื่นๆ สถานศึกษาจะมีระเบียบหรือแนวปฏิบัติในการบริหารงานเฉพาะตัวของแต่ละงาน ตามสายงานหรือลักษณะงาน ดังนั้น ไม่ว่าครูผู้สอนจะจบระดับการศึกษาระดับใด ย่อมปฏิบัติตามและปฏิบัติงานในระบบระเบียบปฏิบัติอันเดียวกัน ครูผู้สอน ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน จึงไม่มีผลต่อความพึงพอใจที่มีต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เทิดชัย ไสยลักษณ์ และ ทองม้วน นาเสงี่ยม (2555) ได้ศึกษาความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนโดยรวมไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่อง การศึกษาความพึงพอใจของข้าราชการครูต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ สรุปเป็นข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะการนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนรู้และการบริหารจัดการการใช้หลักสูตรให้เหมาะสม ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนให้ครูเข้ารับการอบรม และควรมีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคมตามกรอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ พบว่า กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนครูเข้ารับการอบรม และสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ ตลอดจนทั้งสื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสม ตลอดจน

3. ด้านการวัดผล ประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน พบว่า กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับการนำข้อมูลจากการวัดผล ประเมินผล ช่วยให้ผู้สอนนำไปพิจารณาหาวิธีแก้ไขข้อบกพร่องและจุดอ่อนในด้านต่างๆ ของผู้เรียน ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องดำเนินการวัดผลการเรียนรู้ให้เป็นไปตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ และจะต้องศึกษา ทำความเข้าใจระเบียบการวัดผล สามารถชี้แจงให้ครูเข้าใจ ตลอดจนจัดหาเอกสารวัสดุและเครื่องมือการวัดผลประเมินที่จำเป็น ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูร่วมมือและปรับปรุงเครื่องมือการวัดผลประเมินผลให้มีมาตรฐาน

4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับการให้ความรู้จัดการฝึกอบรมการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนแก่ผู้สอน ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนครูเข้ารับการฝึกอบรมการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

5. ด้านการนิเทศการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับการจัดระบบงานนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้การช่วยเหลือและประสานงานทางด้านวิชาการกับหน่วยงาน

ต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

6. ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับการดำเนินการพัฒนางานตามแผน ติดตามตรวจสอบ คุณภาพภายในเพื่อปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ควรมีการบริหารจัดการและดำเนินกิจกรรมตามภารกิจตามปกติของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาการบริหารงานวิชาการในด้านการนิเทศการศึกษา การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตลอดจนทำการวิเคราะห์ และนำผลการวิเคราะห์มากำหนดเป้าหมายในการพัฒนาและปรับปรุงการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา

2. ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้มีการอบรมสัมมนาเพื่อพัฒนาความรู้แก่ครูเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ทั้งในด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียนและด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

จันทร์านิ สงวนนาม. (2551). ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: บุ๊คพอยท์.

- ชาญณรงค์ เทียนวงษ์. (2552). ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 2. ราชบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.
- ทวนศักดิ์ มูลพิมพ์. (2548). ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1-5. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา. เลย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- เทิดชัย ไสยลักษณะ; และทองม้วน นาเสงี่ยม. (2555). ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ธีระ รุญเจริญ. (2546). การบริหารโรงเรียนยุคปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง.
- ธีระ รุญเจริญ. (2553). ความเป็นมืออาชีพในการจัดและบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา (ฉบับปรับปรุง) เพื่อปฏิรูปสองและประเมินภายนอกรอบสาม. กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- พระอุเทน อุเทโน (สำรวยกุล). (2555). ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการบริหารวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาอำเภอนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย.
- ศิริพงษ์ กลั่นไพฑูรย์. (2552). ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในอำเภอโคกเจริญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สรिता ตาไธ. (2557). ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ของกลุ่มโรงเรียนแม่จรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจักษ์ศิลปาคม เขต 1. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร. (2559). รายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร. ชุมพร: สำนักงานฯ.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร. (2560). ข้อมูลสารสนเทศของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร. ชุมพร: สำนักงานฯ.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. (2547). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.
- Cronbach, Lee J. (1970). *Essentials of Psychological Testing*. 3rd ed., New York: Harper & Row Publishers.

NBUE086: การพัฒนาบทเรียนออนไลน์ เรื่องการใช้โปรแกรมอะโดบี แคปทีเวท (ADOBE CAPTIVATE) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ONLINE LESSON DEVELOPMENT ABOUT USING ADOBE CAPTIVATE PROGRAM FOR SECONDARY STUDENTS 3

จาวรรณ เป้นแจ้ง¹ ผศ.ดร.สุนันท์ ศลโกสม²

¹ นักศึกษาลัทธิศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาประสิทธิภาพของบทเรียนออนไลน์ เรื่องการใช้โปรแกรมอะโดบี แคปทีเวท (Adobe Captivate) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 2) เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการใช้โปรแกรมอะโดบี แคปทีเวท (Adobe Captivate) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากบทเรียนออนไลน์ตามเกณฑ์ของการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ 3) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการใช้โปรแกรมอะโดบี แคปทีเวท (Adobe Captivate) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้บทเรียนออนไลน์ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนกรรณสูตศึกษาลัย จังหวัดสุพรรณบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 49 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ บทเรียนออนไลน์และแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องการใช้โปรแกรมอะโดบี แคปทีเวท (Adobe Captivate) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีค่าความเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X} = 4.82$) การจัดการเรียนรู้เรื่องการใช้โปรแกรมอะโดบี แคปทีเวท (Adobe Captivate) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 5 แผน ใช้เวลา 20 ชั่วโมง ภายหลังการสอนใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการใช้โปรแกรมอะโดบี แคปทีเวท (Adobe Captivate) จำนวน 30 ข้อ ซึ่งมีความเชื่อมั่น 0.89 สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำนวนและร้อยละ และสถิติทดสอบที (t-test Dependent Sample)

ผลการวิจัย พบว่า

1. ประสิทธิภาพของบทเรียนออนไลน์ เรื่องการใช้โปรแกรมอะโดบี แคปทีเวท (Adobe Captivate) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพ 83.73/81.11
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการใช้โปรแกรมอะโดบี แคปทีเวท (Adobe Captivate) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากบทเรียนออนไลน์ มีนักเรียนผ่านเกณฑ์ระดับดีเยี่ยมตามเกณฑ์ของการศึกษาขั้นพื้นฐาน ร้อยละ 83.67
3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการใช้โปรแกรมอะโดบี แคปทีเวท (Adobe Captivate) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากการใช้บทเรียนออนไลน์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: บทเรียนออนไลน์, การใช้โปรแกรมอะโดบี แคปทีเวท (Adobe Captivate)

Abstract

The research aimed 1) examine the efficiency of online lesson about using Adobe Captivate program for Mathayomsuksa 3 students, 2) to study the learning achievement about using Adobe Captivate program based on the criteria of basic education and 3) to compare the learning achievement about using Adobe Captivate program for Mathayomsuksa 3 students between before and after learning through online lesson. The sample of this research consisted of 49 students of Mathayomsuksa 3 from Kannasootsuksalai school in Supanburi province in second semester, academic year of 2017. The research instruments were online lessons, lesson plans about using Adobe Captivate program for Mathayomsuksa 3 students. The lesson plans were on the most appropriate ($\bar{X} = 4.82$), learning management about using Adobe Captivate program for Mathayomsuksa 3 students, 5 lesson plans for 20 hours and 30 items of students' learning achievement post-test about using Adobe Captivate program on validity 0.89. The statistics used for analyzing data were mean, standard deviation, percentage, t-test Dependent Sample.

The finding of this research revealed as the followings:

1. The efficiency of online lesson about using Adobe Captivate program for Mathayomsuksa 3 students was on the efficiency of 83.73/81.11.
2. The students' learning achievement of online lesson about using Adobe Captivate program for Mathayomsuksa 3 students, the students passed the criteria at the excellent level based on the criteria of basic education at 83.67 percent.
3. The students' learning achievement of online lesson about using Adobe Captivate program' for Mathayomsuksa 3 students after learning than before learning at the statistically significance level.05.

Keywords: e-Learning, Adobe Captivate Program

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การนำเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาเข้ามาใช้จะช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างกว้างขวางยิ่งขึ้นเรียนได้เร็วขึ้น การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ในทุกเวลา ทุกสถานที่ ผู้เรียนจะมีอิสระในการแสวงหาความรู้ มีความรับผิดชอบต่อตัวเอง เป็นการเปิดโอกาสได้เรียนรู้ตามความสามารถซึ่งจะสนองต่อความต้องการของแต่ละบุคคลได้เป็นอย่างดี เป็นการนำโลกภายนอกเข้ามาสู่ห้องเรียนทำให้ช่องว่างระหว่างห้องเรียนกับสังคมลดน้อยลง อีกทั้งทำให้เกิดความเสมอภาคทางการศึกษา โดยทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาเท่าเทียมกันมากขึ้นและยังตอบสนองกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (กระทรวงศึกษาธิการ. 2553: 8) หมวดที่ 4 มาตรา 22 ได้กำหนดแนวทางการจัดการศึกษา ที่ยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้ พัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียน พัฒนามาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ ซึ่งเน้น 3 องค์ประกอบหลัก คือ ด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย รวมทั้งทักษะกระบวนการทางสติปัญญา เพราะองค์ประกอบทั้งหมดมีความเกี่ยวพันกัน

การเรียนการสอนด้วยอิเล็กทรอนิกส์ จะช่วยถ่ายทอดความรู้ ผู้เรียนจะเป็นใคร เรียนที่ไหน ก็สามารถเลือกเรียนเนื้อหาได้ตามความต้องการ ผู้เรียนสามารถแสดงความคิดเห็น สามารถติดต่อผู้สอนได้โดยผ่านเว็บ การนำทรัพยากรที่มีอยู่ในเว็บไซต์ไว้ได้เว็บมาเป็นสื่อกลางก่อให้เกิดการเรียนรู้แบบหลายมิติ ณัฐพร ทองมอญ (2551: 29) สอดคล้องกับ ทักษิณา วิไลลักษณ์ (2551: 29) กล่าวว่า การเรียนการสอนด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์คือการนำเทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตมาช่วยสอนถ่ายทอดความรู้ ผู้เรียนจะเป็นใคร เรียนที่ไหนก็ได้ สามารถเลือกเรียนเนื้อหาที่ได้นำเสนอได้ตามความต้องการ เมื่อผู้เรียนเรียนจบพบปัญหาที่สามารถติดต่อผู้สอนผ่านเว็บไซต์ สามารถแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาบทเรียนได้ การเรียนการสอนผ่านเว็บ (Web-based instruction) เป็นการ จัดสภาพแวดล้อมการเรียนการสอนที่ประยุกต์ใช้อินเทอร์เน็ต โดยการนำทรัพยากรที่มีอยู่ในเว็บไซต์ไว้ได้เว็บมาเป็นสื่อกลาง เพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ โดยนำลักษณะสื่อหลายมิติ (Multimedia) มาออกแบบนำเสนอและแสดงผลผ่านทางจอภาพ เช่น ข้อความ ภาพ เสียง ข้อมูล และสอดคล้องกับแนวคิดของ ทิศนา ขัมมณี (2551: 8) กล่าวว่า การนำเอาคอมพิวเตอร์มาใช้ในลักษณะเป็นสื่อเพื่อถ่ายทอดคำสอนไปสู่ผู้เรียนที่เราเรียกว่า บทเรียนผ่านเว็บ สามารถใช้เป็นสื่อกลางระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนได้อย่างมีระบบโดยเฉพาะเรื่องการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เนื่องจากบทเรียนผ่านเว็บเป็นสื่อช่วยให้การเรียนรู้มีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างผู้เรียนผู้สอนระหว่างครูกับนักเรียนในห้องเรียนปกติ

การพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนยุคใหม่ย่อมต้องการเครื่องมือและวิธีการจัดการเรียนการสอนที่จะส่งเสริมให้เกิดคุณลักษณะดังกล่าว การนำรูปแบบของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารหรือไอซีที มาช่วยจัดการเรียนการสอน เป็นทางเลือกหนึ่งที่จะนำคอมพิวเตอร์และระบบเครือข่ายที่นำมาใช้กันมากระบบการจัดการเรียนการสอนจึงก้าวสู่ยุคที่ผู้เรียนมีคอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือของตนเองในทุกที่ ทุกเวลา การใช้เพื่อมุ่งเรียน เนื้อหาสาระในวิธีแบบเดิมไม่เพียงพอต่อการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนยุคใหม่ การนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในยุคของระบบเครือข่ายที่เชื่อมต่อกันทั่วโลกเพื่อการสร้างสรรค์ทางปัญญา โดยรวมถึงการรู้เนื้อหา การสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2555: 6)

จากการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี (คอมพิวเตอร์) เรื่องการใช้โปรแกรมอะโดบี แคปทีเวท (Adobe Captivate) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการเรียนรู้ในปีการศึกษา 2559 คิดเป็นร้อยละ 73.18 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนด (โรงเรียนกรรณสูตศึกษาลัย. 2559: 21) จากการวิเคราะห์คะแนนผู้เรียนหาสาเหตุของปัญหา จึงพบว่า มีปัญหาอยู่หลายประการคือ การเรียนในแต่ละครั้งในชั้นเรียน จำนวนผู้เรียนมีมาก การให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน การมีปฏิสัมพันธ์ โอกาสแสดงความคิดเห็นทำได้โดยไม่ทั่วถึง ขอบข่ายของเนื้อหาสาระของวิชามีรายละเอียดมาก ทำให้ต้องเร่งสอนเพื่อให้ทันกับจำนวนเวลา พื้นฐานองค์ประกอบของแต่ละบุคคลมีความแตกต่างกัน ด้านความสามารถทางการเรียน ความสนใจและความถนัด และผู้สอนไม่สามารถที่จะช่วยเหลือผู้เรียนเป็นรายบุคคลได้ เนื่องจากกิจกรรมหลายอย่างที่ต้องปฏิบัติภายในเวลา 2 ชั่วโมง

บทเรียนออนไลน์ (e-Learning) เป็นบทเรียนออนไลน์เป็นการเรียนการสอนที่มีประโยชน์ในการถ่ายทอดเนื้อหา การจัดกิจกรรมการเรียน การสอน ตลอดจนการวัดและประเมินผล จากการผ่านตัวอักษร ภาพนิ่ง ผสมผสานกับการใช้ ภาพเคลื่อนไหว วิดีทัศน์ และเสียง โดยอาศัยเทคโนโลยีของเว็บในการถ่ายทอด กล่าวได้ว่าบทเรียนออนไลน์ที่มีคุณภาพในการเรียนรู้ มีความสำคัญเนื่องจากการทดแทนเนื้อหาในชั้นเรียนผ่านรูปแบบการนำเสนอที่มีประสิทธิภาพ ด้วยการออกแบบตาม หลักการเรียนรู้ หลักการออกแบบ อันส่งผลต่อประสิทธิภาพทางการเรียนต่อไป งานวิจัยของ อาริลักษณ์ ปุ๊กน้อย (2554: 85) ทำการวิจัยพบว่า การเรียนบทเรียนออนไลน์ช่วยเพิ่มปฏิสัมพันธ์ระหว่างครู และนักเรียนได้มากยิ่งขึ้น ให้โอกาสนักเรียนในการศึกษาหาความรู้ และ เรียนรู้ได้มากขึ้น นักเรียนสามารถเรียนรู้

ได้ทันทีที่ทุกเวลาตามความต้องการ และสามารถทบทวน บทเรียนได้ตลอดเวลา มีการเชื่อมโยงเนื้อหาบทเรียนทำให้ผู้เรียนได้รับ ประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลาย

การนำสื่อการสอนทางเทคโนโลยีทางการศึกษามาใช้สามารถช่วยให้พัฒนาผู้เรียนทั้งด้านความคิดสร้างสรรค์สิ่งแปลกใหม่ เสริมสร้างคุณค่าทางความคิดและสติปัญญา แนวทางการแสดงออกของผู้เรียนที่ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ผู้สอนกำหนดไว้ มีความรับผิดชอบ รักการทำงาน ช่วยเหลือกันในชั้นเรียน มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ จะส่งผลต่อการเรียนที่ดี ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และยังแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนได้ ดังนั้น จึงได้ดำเนินการศึกษาและพัฒนาบทเรียนออนไลน์ เรื่อง Adobe Captivate สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งเป็นการปรับเปลี่ยนกระบวนการเรียนรู้โดยนำเทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตเข้ามาช่วยจัดการกระบวนการเรียนการสอนมากขึ้น จากประสบการณ์พบว่านักเรียนสนใจใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในการเรียนมากกว่าการฟังบรรยาย จึงคาดหวังว่า การนำบทเรียนออนไลน์มาช่วยเป็นสื่อการจัดการเรียนรู้จะทำให้นักเรียนมีความสนใจที่จะเรียนรู้มากขึ้น ประกอบกับในบทเรียนออนไลน์นักเรียนสามารถเรียนได้ตามความเหมาะสมและมีความหลากหลาย เช่น เรื่องของเวลา สถานที่ อีกทั้งยังทำให้ครูผู้สอนได้มีทางเลือกในการจัดการเรียนรู้เพื่อช่วยให้นักเรียนประสบผลสำเร็จในการเรียนรู้ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งวัตถุประสงค์ไว้ ดังนี้

1. ศึกษาประสิทธิภาพของบทเรียนออนไลน์ เรื่องการใช้โปรแกรมอะโดบี แคปทีเวท (Adobe Captivate) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
2. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการใช้โปรแกรมอะโดบี แคปทีเวท (Adobe Captivate) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากบทเรียนออนไลน์ตามเกณฑ์ของการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการใช้โปรแกรมอะโดบี แคปทีเวท (Adobe Captivate) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้บทเรียนออนไลน์

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้บทเรียนออนไลน์ เรื่องการใช้โปรแกรมอะโดบี แคปทีเวท (Adobe Captivate) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
2. เป็นแนวทางสำหรับครูและผู้สนใจใช้บทเรียนออนไลน์เพื่อประยุกต์ใช้ในการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี (คอมพิวเตอร์)
3. เป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารในการแนะนำในการสร้างบทเรียนออนไลน์ให้กับครูในโรงเรียน

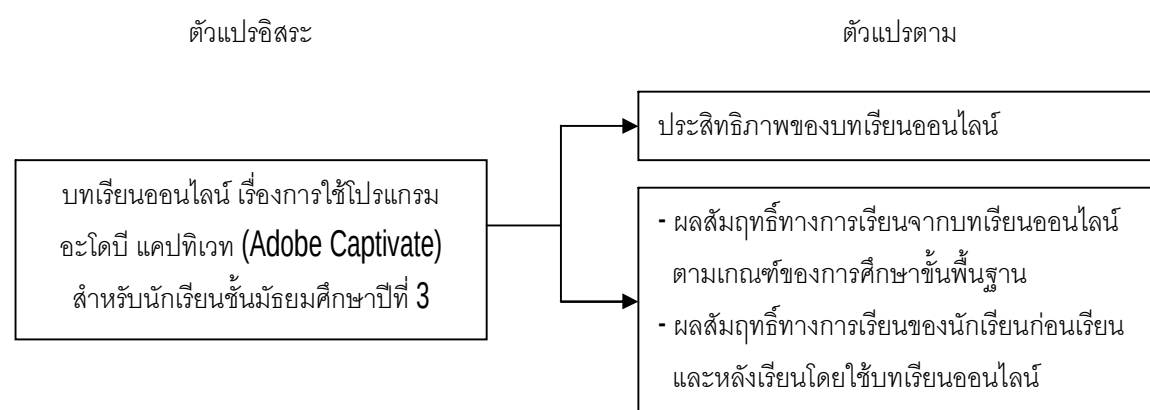
สมมุติฐานการวิจัย

1. บทเรียนออนไลน์ เรื่องการใช้โปรแกรมอะโดบี แคปทีเวท (Adobe Captivate) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนกรรณสูตศึกษาลัย จังหวัดสุพรรณบุรี มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการใช้โปรแกรมอะโดบี แคปทีเวท (Adobe Captivate) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากบทเรียนออนไลน์ อยู่ในระดับดีตามเกณฑ์ระดับคะแนนของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ร้อยละ 80 ขึ้นไป

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการใช้โปรแกรมอะโดบี แคปทีเวท (Adobe Captivate) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภายหลังจากการสอนด้วยบทเรียนออนไลน์มีความแตกต่างกัน

กรอบแนวคิด

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนกรรณสูตศึกษาลัย จังหวัดสุพรรณบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จำนวน 11 ห้อง รวมนักเรียนทั้งหมด 483 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนกรรณสูตศึกษาลัย จังหวัดสุพรรณบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม (Sampling unit) จำนวน 1 ห้องเรียน นักเรียนจำนวน 49 คน

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่

3.1 ประสิทธิภาพของบทเรียนออนไลน์ เรื่องการใช้โปรแกรมอะโดบี แคปทีเวท (Adobe Captivate)

3.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการใช้โปรแกรมอะโดบี แคปทีเวท (Adobe Captivate) ได้แก่

3.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากบทเรียนออนไลน์ตามเกณฑ์ของการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.2.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้บทเรียนออนไลน์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีดังนี้

1. บทเรียนออนไลน์ เรื่องการใช้โปรแกรมอะโดบี แคปทีเวท (Adobe Captivate) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

1.1 ค้นคว้าเอกสาร แนวคิด หลักการและลักษณะของบทเรียนออนไลน์และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของ คาน (Khan) และ จินตวิริ์ คล้ายสังข์

1.2 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี (คอมพิวเตอร์)

1.3 ศึกษาวิธีการ หลักการ หลักทฤษฎีและเทคนิคการสร้างและจัดทำบทเรียนออนไลน์

1.4 ศึกษาจากข้อ 1.1-1.3 นำมาเป็นหลักในการสร้างบทเรียนออนไลน์ เรื่องการใช้โปรแกรมอะโดบี แคปทีเวท (Adobe Captivate) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 นำบทเรียนออนไลน์ เรื่องการใช้โปรแกรมอะโดบี แคปทีเวท (Adobe Captivate) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ประเมินคุณภาพด้านสื่อ นวัตกรรม และด้านเทคโนโลยีทางการศึกษา ซึ่งเป็นแบบประเมินคุณภาพที่เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 อันดับ กำหนดระดับความคิดเห็นแต่ละช่วงคะแนน โดยใช้เกณฑ์การประเมินมาตราส่วนประมาณค่า ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง เหมาะสมมาก

ระดับ 3 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง เหมาะสมน้อย

ระดับ 1 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

นำคะแนนการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าเฉลี่ย โดยให้ความหมายของค่าเฉลี่ยเป็น 5 ระดับ ตามเกณฑ์การประเมินมาตราส่วนประมาณค่า ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง เหมาะสมมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง เหมาะสมน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

ผลการประเมินคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน อยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด โดยแบ่งเนื้อหาเป็น 5 หน่วยการเรียนรู้ ได้แก่ หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 หลักการใช้โปรแกรม Adobe Captivate หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เริ่มต้นสร้างโปรเจ็คด้วยโปรแกรม Adobe Captivate หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 การจัดการสไลด์ในโปรเจ็คและการแทรกวัตถุชนิดต่าง ๆ ด้วย โปรแกรม Adobe Captivate หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 การจัดการกับวัตถุในสไลด์และการบันทึกเสียงของ โปรแกรม Adobe Captivate หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 การส่งออกและแก้ไขโปรเจ็คโปรแกรม Adobe Captivate โดยแต่ละหน่วยการเรียนรู้นี้นักเรียนจะต้องเรียนแบบออนไลน์โดยครูจะอธิบายขั้นตอนการปฏิบัติ

2. แผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี (คอมพิวเตอร์) เรื่องการใช้โปรแกรมอะโดบี แคปทีเวท (Adobe Captivate)

2.1 ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เกี่ยวกับหลักสูตร หลักการ จุดหมาย โครงสร้าง เวลาเรียน สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการติดตาม

2.2 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี (คอมพิวเตอร์)

2.3 นำบทเรียนออนไลน์ เรื่องการใช้โปรแกรมอะโดบี แคปทีเวท (Adobe Captivate) มีแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 5 แผน มาแก้ไขให้สอดคล้องตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ คือ การใช้ภาษา รูปภาพ จุดประสงค์ การเรียนรู้ แล้วนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญอีกครั้งหนึ่ง พร้อมทั้งนำเสนอแบบประเมินบทเรียนออนไลน์ เรื่องการใช้โปรแกรม อะโดบี แคปทีเวท (Adobe Captivate) ให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินโดยใช้เกณฑ์ของ ลิเคิร์ท (Likert) เป็นมาตราส่วน ประเมินค่า (Rating Scale) ซึ่งแบ่งเป็น 5 ระดับ ตามเกณฑ์ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น
4.51 – 5.00	คะแนน หมายถึง มากที่สุด
3.51 – 4.50	คะแนน หมายถึง มาก
2.51 – 3.50	คะแนน หมายถึง ปานกลาง
1.51 – 2.50	คะแนน หมายถึง น้อย
1.00 – 1.50	คะแนน หมายถึง น้อยที่สุด

2.4 นำบทเรียนออนไลน์ เรื่องการใช้โปรแกรมอะโดบี แคปทีเวท (Adobe Captivate) ซึ่งมีแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 5 แผน ที่ได้ปรับแก้ไขแล้ว นำไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/7 ควบคู่กับ บทเรียนออนไลน์ เรื่องการใช้โปรแกรมอะโดบี แคปทีเวท (Adobe Captivate) ทั้ง 5 หน่วย โดยดำเนินการทดลองดังนี้

2.4.1 การทดลองครั้งที่ 1 โดยทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/7 นักเรียนโรงเรียน วรรณสุตศึกษาลัย จังหวัดสุพรรณบุรี โดยใช้ควบคู่กับบทเรียนออนไลน์ เรื่องการใช้โปรแกรมอะโดบี แคปทีเวท (Adobe Captivate) ทั้ง 5 หน่วย เพื่อศึกษาหาความบกพร่องแล้วเมื่อพบข้อบกพร่อง ก็ปรับปรุงแก้ไขในสิ่งที่บกพร่อง

2.4.2 การทดลองครั้งที่ 2 โดยทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/7 นักเรียนโรงเรียน วรรณสุตศึกษาลัย จังหวัดสุพรรณบุรี โดยใช้ควบคู่กับบทเรียนออนไลน์ เรื่องการใช้โปรแกรมอะโดบี แคปทีเวท (Adobe Captivate) ทั้ง 5 หน่วย เพื่อศึกษาหาความบกพร่องอีกครั้ง แล้วเมื่อพบข้อบกพร่อง ก็ปรับปรุงแก้ไขในสิ่งที่ บกพร่องอีกครั้ง

2.4.3 นำบทเรียนออนไลน์ เรื่องการใช้โปรแกรมอะโดบี แคปทีเวท (Adobe Captivate) ซึ่งมีแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 5 แผน ไปใช้จริงกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/9 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 49 คน โดยใช้ควบคู่กับบทเรียนออนไลน์ เรื่องการใช้โปรแกรมอะโดบี แคปทีเวท (Adobe Captivate)

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการใช้โปรแกรมอะโดบี แคปทีเวท (Adobe Captivate) ได้สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการใช้โปรแกรมอะโดบี แคปทีเวท (Adobe Captivate) สำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นแบบทดสอบแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

3.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพื่อวิเคราะห์และกำหนดประเด็นการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ให้ครอบคลุมเนื้อหา เรื่องการใช้ โปรแกรม Adobe Captivate สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

3.2 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนออนไลน์ เรื่องการใช้โปรแกรม Adobe Captivate ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ครอบคลุมทั้งเนื้อหาและผลการเรียนรู้ในบทเรียนออนไลน์ เรื่องการใช้โปรแกรม Adobe Captivate สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ โดยวิเคราะห์เนื้อหาแบ่งเป็น 6 ด้าน คือ ความรู้ ความจำ ความเข้าใจ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่าตามความเหมาะสมของเนื้อหา อย่างละ 5 ข้อ รวมจำนวน 30 ข้อ กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน คือ ผู้ที่ตอบถูกได้ 1 คะแนน ตอบผิดหรือไม่ตอบได้ 0 คะแนน

3.3 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สร้างขึ้น พร้อมทั้งแบบประเมินความสอดคล้อง ระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบ ซึ่งผู้เชี่ยวชาญเป็นชุดเดียวกันกับ ประเมินบทเรียนออนไลน์ เรื่องการใช้โปรแกรม Adobe Captivate เพื่อทำการประเมินแบบทดสอบ

การทดลอง

ได้ดำเนินการทดลองตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

ดำเนินการทดลองตามรูปแบบของการทดลอง One Group Pretest-Posttest ลำดับขั้นตอน ดังนี้

Pretest	Treatment	Posttest
T_1	X	T_2

เมื่อ T_1, T_2 แทน แบบทดสอบเรื่องการใช้โปรแกรมอะโดบี แคปทีเวท (Adobe Captivate) ก่อนเรียนและหลังเรียน

X แทน บทเรียนออนไลน์เรื่องการใช้โปรแกรมอะโดบี แคปทีเวท (Adobe Captivate)

การวิจัยครั้งนี้ ได้ดำเนินการทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/9 โรงเรียนกรรณสูตศึกษาลัย จังหวัดสุพรรณบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 49 คน โดยดำเนินการขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้ศึกษาได้ทำความเข้าใจกับนักเรียนเกี่ยวกับขั้นตอนการปฏิบัติตามแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้บทเรียนออนไลน์ เรื่องการใช้โปรแกรมอะโดบี แคปทีเวท (Adobe Captivate) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นสื่อการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนมีความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนที่ผู้ศึกษากำหนดไว้
2. ประมุขให้ให้นักเรียนเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ด้วยบทเรียนออนไลน์ เรื่องการใช้โปรแกรมอะโดบี แคปทีเวท (Adobe Captivate) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พร้อมทั้งกฎเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินผลวัดผลเสร็จแล้วให้นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบก่อนเรียน ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการใช้โปรแกรมอะโดบี แคปทีเวท (Adobe Captivate) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 30 ข้อ ทดสอบก่อนที่จะทำการสอนในช่วงแรก เพื่อศึกษาความรู้เดิมของนักเรียน แล้วทำการเก็บข้อมูลที่ได้จากการทำแบบทดสอบไว้เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลขั้นต่อไป
3. ดำเนินการทดลองสอน โดยใช้บทเรียนออนไลน์ เรื่องการใช้โปรแกรมอะโดบี แคปทีเวท (Adobe Captivate) ตามแผนการจัดการเรียนรู้ ทั้ง 5 หน่วยการเรียนรู้ โดยให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนในแต่ละหน่วย ศึกษาความรู้ในแต่ละหน่วย และเมื่อเรียนจบแต่ละหน่วยให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน

4. เมื่อเรียนจบทั้ง 5 หน่วยการเรียนรู้ ให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/9 จำนวน 49 คน ทำแบบทดสอบหลังเรียนด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการใช้โปรแกรมอะโดบี แคปทีเวท (Adobe Captivate) จำนวน 30 ข้อ ซึ่งเป็นแบบทดสอบชุดเดียวกันกับแบบทดสอบก่อนเรียนแต่มีการสลับข้อบ้างเพื่อส่งเสริมการคิดของนักเรียน เก็บข้อมูลที่ได้จากการทำแบบทดสอบไว้เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลขั้นต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ได้นำเนนการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ศึกษาประสิทธิภาพของบทเรียนออนไลน์ เรื่องการใช้โปรแกรมอะโดบี แคปทีเวท (Adobe Captivate) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามเกณฑ์ 80/80 จากค่าเฉลี่ยคะแนนทดสอบท้ายบทเรียนออนไลน์ 5 หน่วยการเรียนรู้คิดเป็นร้อยละของบทเรียนออนไลน์ต่อค่าเฉลี่ยคะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการใช้โปรแกรมอะโดบี แคปทีเวท (Adobe Captivate) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนของนักเรียนทุกคน

2. ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการใช้โปรแกรมอะโดบี แคปทีเวท (Adobe Captivate) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากบทเรียนออนไลน์ วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและจัดระดับค่าเฉลี่ยเทียบกับเกณฑ์การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ดังนี้

4	หมายถึง	ดีเยี่ยม	ช่วงคะแนน	80 – 100	คะแนน
3.5	หมายถึง	ดี	ช่วงคะแนน	75 – 79	คะแนน
3.0	หมายถึง	ดี	ช่วงคะแนน	70 – 74	คะแนน
2.5	หมายถึง	พอใช้	ช่วงคะแนน	65 – 69	คะแนน
2	หมายถึง	พอใช้	ช่วงคะแนน	60 – 64	คะแนน
1.5	หมายถึง	ผ่าน	ช่วงคะแนน	55 – 59	คะแนน
1	หมายถึง	ผ่าน	ช่วงคะแนน	50 – 54	คะแนน
0	หมายถึง	ไม่ผ่าน	ช่วงคะแนน	0 – 49	คะแนน

3. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการใช้โปรแกรมอะโดบี แคปทีเวท (Adobe Captivate) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้บทเรียนออนไลน์ จากการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ทดสอบโดยใช้สถิติทดสอบที (t-test Dependent Sample)

ผลการศึกษา

ศึกษาประสิทธิภาพของบทเรียนออนไลน์ เรื่องการใช้โปรแกรมอะโดบี แคปทีเวท (Adobe Captivate) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

การหาประสิทธิภาพของบทเรียนออนไลน์ เรื่องการใช้โปรแกรมอะโดบี แคปทีเวท (Adobe Captivate) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 นำเสนอผลในตาราง 1

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ร้อยละของบทเรียนออนไลน์วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการใช้โปรแกรมอะโดบี แคปทีเวท (Adobe Captivate) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

คะแนนการหาประสิทธิภาพ ของบทเรียนออนไลน์	จำนวน	คะแนน เต็ม	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	S.D.	คิดเป็น ร้อยละ	เฉลี่ย
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1	30	20	17.00	0.910	85.00	
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2	30	20	16.60	0.932	83.00	
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3	30	20	16.77	0.935	83.83	
หน่วยการเรียนรู้ที่ 4	30	20	16.73	0.907	83.67	
หน่วยการเรียนรู้ที่ 5	30	20	16.63	1.098	83.17	
รวม	30	100	16.75	0.956	83.73	$E_1 = 83.73$
การวัดผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน	30	30	24.33	1.295	81.11	$E_2 = 81.11$

จากตาราง 1 พบว่า ประสิทธิภาพของบทเรียนออนไลน์ เรื่องการใช้โปรแกรมอะโดบี แคปทีเวท (Adobe Captivate) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 83.73 / 81.11 สูงกว่าเกณฑ์ 80 / 80 เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการใช้โปรแกรมอะโดบี แคปทีเวท (Adobe Captivate) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากบทเรียนออนไลน์

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการใช้โปรแกรมอะโดบี แคปทีเวท (Adobe Captivate) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากบทเรียนออนไลน์ นำเสนอผลในตารางที่ 2 ดังนี้

ตาราง 2 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการใช้โปรแกรมอะโดบี แคปทีเวท (Adobe Captivate) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากบทเรียนออนไลน์

เกณฑ์	ระดับ	คะแนน	จำนวน (คน)	ร้อยละ	$\bar{X}$	S.D.
80-100	ดีเยี่ยม	24-30	41	83.67		
75-79	ดีมาก	22-23	8	16.33		
70-74	ดี	21	-	-		
65-69	ค่อนข้างดี	19-20	-	-		
60-64	ปานกลาง	18	-	-		
55-59	พอใช้	16-17	-	-		
50-54	ผ่านเกณฑ์	15	-	-		
รวม	ดีเยี่ยม		49	100	24.82	1.36

จากตาราง 2 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการใช้โปรแกรมอะโดบี แคปทีเวท (Adobe Captivate) จากบทเรียนออนไลน์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยรวมอยู่ระดับดีเยี่ยม ($\bar{X} = 24.82$) และมีนักเรียนจำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 83.67 อยู่ในระดับดีเยี่ยม

เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการใช้โปรแกรมอะโดบี แคปทีเวท (Adobe Captivate) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้บทเรียนออนไลน์

ในการศึกษาครั้งนี้ ทำการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยการทดสอบกับนักเรียนก่อนเรียน และหลังเรียนด้วยบทเรียนออนไลน์ กลุ่มทดลอง จำนวน 49 คน แล้วนำผลมาเปรียบเทียบ ผลปรากฏดังตาราง 3

ตาราง 3 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้บทเรียนออนไลน์ เรื่องการใช้โปรแกรมอะโดบี แคปทีเวท (Adobe Captivate) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

การทดสอบโดยใช้แบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	n	คะแนน เต็ม	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	S.D.	df	t	p
ก่อนเรียน	49	30	14.73	1.578	48	30.943	.000
หลังเรียน	49	30	24.82	1.364	48		

จากตาราง 3 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการใช้โปรแกรมอะโดบี แคปทีเวท (Adobe Captivate) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากการใช้บทเรียนออนไลน์ เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยของคะแนนหลังเรียนพบว่า สูงขึ้นกว่าก่อนเรียน

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมาย เพื่อศึกษาบทเรียนออนไลน์ เรื่องการใช้โปรแกรมอะโดบี แคปทีเวท (Adobe Captivate) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามลำดับการศึกษาแล้ว จากการศึกษาค้นคว้าสามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ประสิทธิภาพของบทเรียนออนไลน์ เรื่องการใช้โปรแกรมอะโดบี แคปทีเวท (Adobe Captivate) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพ E_1/E_2 เท่ากับ 83.73/81.11 สูงกว่าเกณฑ์ 80/80 เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการจัดปฏิสัมพันธ์ในการออกแบบการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์นั้น ออกแบบส่วนต่อประสานที่ให้ผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์กับตนเอง และกับเนื้อหาสาระ โดยออกแบบให้ง่ายต่อการรับรู้ของประสาทสัมผัส และคำนึงถึงการจัดให้มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน ดังที่ Ally (2006) เนื้อหาสาระที่นำเสนอในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นลักษณะแบบสื่อประสม โดยเน้นการออกแบบที่ใช้วิธีการ กลยุทธ์ และการให้ข้อมูลป้อนกลับแก่ผู้เรียนโดยทันทีในการนำเสนอ ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ซึ่งผู้เรียนสามารถเข้าถึงเนื้อหาตามความต้องการ ตลอดจนมีแบบฝึกหัดหรือแบบทดสอบ เพื่อให้ผู้เรียนตรวจสอบความเข้าใจ ในรูปแบบ Learning Objects เป็นสื่อการสอนในลักษณะบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ สามารถ

กลับมาใช้ใหม่ โดยมีองค์ประกอบสำคัญคือ 1) วัตถุประสงค์การเรียนรู้ 2) หน่วยการเรียนรู้ 3) แบบทดสอบ โดยลักษณะเด่นคือ สะดวกต่อการนำไปใช้และการปรับแก้ สามารถทำซ้ำ (Davidson-Shivers, 2006; Waterhouse, 2005; โจทิพย์ ณ สงขลา, 2550; Khan, 2005)

ประสิทธิภาพของบทเรียนออนไลน์ เรื่องการใช้โปรแกรมอะโดบี แคปทีเวท (Adobe Captivate) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่พัฒนาขึ้นผ่านการพัฒนาอย่างเป็นระบบและได้รับ การประเมินเพื่อตรวจสอบคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญ มีการหาประสิทธิภาพ แล้วนำข้อเสนอแนะต่างๆ มาปรับปรุงมาแก้ไขก่อนนำไปทดลองใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง พัฒนาขึ้นมีแบบฝึกหัดที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความสามารถของตน ซึ่งช่วยให้ทุกคนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ได้ นอกจากนี้แบบฝึกหัดยังสร้างความสนใจของนักเรียนทำให้ไม่เกิดความเบื่อหน่ายในการเรียน และนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีสอนโดยใช้บทเรียนออนไลน์ ได้รับการฝึกทักษะที่มีขั้นตอนในการแก้ปัญหา คือ การทำความเข้าใจ การฝึกทักษะการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สร้างชิ้นงาน การฝึกทักษะการใช้ชุดเครื่องมือในโปรแกรมสร้างชิ้นงาน ฝึกคิดอย่างเป็นระบบ การทำแบบฝึกหัด การหาและการตรวจคำตอบ ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนทำให้เกิดทักษะและกระบวนการคิดที่สามารถแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้อง ผลการทดลองใช้บทเรียนออนไลน์ เรื่องการใช้โปรแกรมอะโดบี แคปทีเวท (Adobe Captivate) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80 เป็นเพราะสร้างได้ครอบคลุมเนื้อหา มีความยาก-ง่ายเหมาะสมและบทเรียนออนไลน์ เรื่องการใช้โปรแกรมอะโดบี แคปทีเวท (Adobe Captivate) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แต่ละหน่วยการเรียนรู้เรียงลำดับจากง่ายไปหายาก จึงทำให้ทำให้นักเรียนอยากทำ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ อภิญา ศรีจันทร์ (2557) พัฒนาบทเรียนออนไลน์ เรื่อง การสร้างภาพเคลื่อนไหวสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนลอยสายอนุสรณ์ กรุงเทพมหานคร พบว่า 1) บทเรียนออนไลน์เรื่องการสร้างภาพเคลื่อนไหวที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพที่ 84.66/85.50 เป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับผลการศึกษาของอาชิรญาณ์ เกษสุวรรณ (2554) ที่พัฒนาบทเรียนออนไลน์ผ่านระบบการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ปัญหาเป็นฐานรายวิชาโปรแกรมนำเสนอข้อมูล สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนรัชชะประชาวิทยาาคม พบว่า การประเมินประสิทธิภาพของบทเรียนออนไลน์ที่สร้างขึ้น มีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.62/76.00 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่า การพัฒนาบทเรียนออนไลน์ เรื่องการใช้โปรแกรมอะโดบี แคปทีเวท (Adobe Captivate) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เกิดความรู้ และเกิดทักษะใหม่ ปรับปรุงความรู้ความสามารถของผู้เรียน บทเรียนออนไลน์จึงมีความสำคัญต่อประสิทธิภาพในการเรียนรู้ของผู้เรียนและสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการใช้โปรแกรมอะโดบี แคปทีเวท (Adobe Captivate) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากบทเรียนออนไลน์ มีนักเรียนผ่านเกณฑ์ระดับดีเยี่ยมตามเกณฑ์ของการศึกษาขั้นพื้นฐาน ร้อยละ 83.67 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการใช้โปรแกรมอะโดบี แคปทีเวท (Adobe Captivate) ที่สร้างขึ้นนั้นโดยการพัฒนาแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี (คอมพิวเตอร์) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีความสอดคล้องของข้อสอบกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ในเรื่องสาระ มาตรฐาน สาระการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีของ บลูม (Bloom, 1956: 57) ซึ่งได้แก่ ความรู้ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า มีการยึดหลักการเขียนข้อสอบที่ดี ทั้งด้านคำถาม ตัวเลือกและตัวลวง แล้วนำข้อสอบไปทดลองใช้เพื่อหาคุณภาพ ปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้ได้ข้อสอบที่มีมาตรฐาน การพัฒนาแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เลือกพัฒนาแบบทดสอบชนิดเลือกตอบ ซึ่งสอดคล้อง

กับ ธอร์นไดค์ และฮาเกน (Thorndike; & Hagen. 1969: 182) ที่กล่าวว่า แบบทดสอบปรนัยแบบเลือกตอบ จัดได้ว่าเป็นแบบทดสอบที่เหมาะสมที่สุด หากต้องการทดสอบนักเรียนจำนวนมาก ทั้งระดับชั้น การสอบปลายภาค และสอดคล้องกับความคิดเห็นของ อีเบล (Ebel. 1965: 95) ที่ว่าแบบทดสอบปรนัยแบบเลือกตอบเป็นแบบทดสอบที่เหมาะสม สามารถตรวจให้คะแนนได้รวดเร็วและแม่นยำ ในกรณีที่มีผู้สอบจำนวนมาก นอกจากนี้ยังหาประสิทธิภาพในการจำแนกเด็กเก่งกับเด็กอ่อนได้ดี สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิริยพงศ์ เตชะศิริยีนยง (2552) ที่พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนแบบสืบสวนสอบสวนโดยใช้เกมสัจฉนิตศาสตร์ ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 65

สรุปได้ว่า บทเรียนออนไลน์ เรื่องการใช้โปรแกรมอะโดบี แคปทีเวท (Adobe Captivate) และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพต่อการนำไปใช้ ส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เมื่อเทียบกับเกณฑ์ระดับคะแนนของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ร้อยละ 80 ขึ้นไป อีกทั้งยังทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจบทเรียนมากขึ้น มีความสนใจเรียน

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการใช้โปรแกรมอะโดบี แคปทีเวท (Adobe Captivate) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากการใช้บทเรียนออนไลน์ เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยของคะแนนหลังเรียนพบว่า สูงขึ้นกว่าก่อนเรียน เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาและสมมติฐานที่กำหนดไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก บทเรียนออนไลน์ เรื่องการใช้โปรแกรมอะโดบี แคปทีเวท (Adobe Captivate) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่พัฒนาขึ้น ผ่านการประเมินคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญ และผ่านขั้นตอนการหาประสิทธิภาพเป็นรายบุคคล การหาประสิทธิภาพกลุ่มย่อย และการหาประสิทธิภาพภาคสนาม หลังจากนั้น ได้นำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไข ก่อนนำไปทดลองใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป ซึ่งการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้บทเรียนออนไลน์ เรื่องการใช้โปรแกรมอะโดบี แคปทีเวท (Adobe Captivate) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ทำให้เกิดการเรียนอย่างสนุกสนาน เนื่องจากการสอนด้วยบทเรียนออนไลน์ เรื่องการใช้โปรแกรมอะโดบี แคปทีเวท (Adobe Captivate) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 นักเรียนได้หาข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติแบบฝึกหัดและสร้างความภูมิใจให้นักเรียนที่จะค้นคว้า หาคำความรู้ให้เห็นจริงด้วยตนเองมากยิ่งขึ้น ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียน ด้วยบทเรียนออนไลน์ เรื่องการใช้โปรแกรมอะโดบี แคปทีเวท (Adobe Captivate) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน สอดคล้องกับผลการศึกษาของ อภิญา ศรัจันทร (2557) ได้พัฒนาบทเรียนออนไลน์ เรื่อง การสร้างภาพเคลื่อนไหว สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนลอยสายอนุสรณ์ กรุงเทพมหานคร พบว่า ผลการเรียนเรื่องการสร้างภาพเคลื่อนไหวของนักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนออนไลน์ สูงกว่านักเรียนที่เรียนรูปแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 สอดคล้องกับ อาชิรญาณ์ เกษสุวรรณ (2554) ได้พัฒนาบทเรียนออนไลน์ผ่านระบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานรายวิชาโปรแกรมนำเสนอข้อมูล สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๒ ปีการศึกษา 2554 ที่เรียนรายวิชาโปรแกรมนำเสนอข้อมูล ผลการวิจัย พบว่า บทเรียนออนไลน์ผ่านระบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานรายวิชาโปรแกรมนำเสนอข้อมูล ซึ่งผลการประเมินประสิทธิภาพของบทเรียนออนไลน์ที่สร้างขึ้นเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนนั้นพบว่า คะแนนการทดสอบหลังเรียนมีคะแนนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ศิวพล นันทพานิชย์ (2555) ได้สร้างบทเรียนออนไลน์ วิชาคอมพิวเตอร์เพื่อการนำเสนอ เรื่องหลักการทำงานของคอมพิวเตอร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเบญจมราชาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ เพื่อประเมินคุณภาพของบทเรียนออนไลน์ เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่มีต่อบทเรียนออนไลน์ พบว่า ผลจากการวิเคราะห์

คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน โดยการทดสอบค่า t-test พบว่าได้ค่า t เท่ากับ 10.865

การนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์

ด้านการจัดการเรียนการสอน

1. บทเรียนออนไลน์ เรื่องการใช้โปรแกรมอะโดบี แคปทีเวท (Adobe Captivate) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 นี้สามารถนำไปใช้เป็นสื่อการเรียนการสอน เพื่อผู้เรียนจะสามารถศึกษาและฝึกด้วยตนเองได้
2. การใช้บทเรียนออนไลน์ เรื่องการใช้โปรแกรมอะโดบี แคปทีเวท (Adobe Captivate) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 นักเรียนต้องมีความสามารถพื้นฐานในการใช้คอมพิวเตอร์ และหลักการออกแบบ ดังนั้น ครูจึงควรตรวจสอบความสามารถพื้นฐานในการใช้คอมพิวเตอร์ และหลักการออกแบบของนักเรียน
3. โรงเรียนควรส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูผู้สอนได้สร้างบทเรียนออนไลน์ในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ เพื่อเป็นการพัฒนาวิธีการสอนของผู้สอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับผลการใช้บทเรียนออนไลน์ โดยศึกษาตัวแปรอื่นๆ เช่น ความคงทนในการเรียน ระดับสติปัญญาของผู้เรียน เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างบทเรียนออนไลน์ เรื่องการใช้โปรแกรมอะโดบี แคปทีเวท (Adobe Captivate) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ต่อไป
2. ควรมีการสร้างบทเรียนออนไลน์สำหรับนักเรียนในระดับชั้นอื่น ๆ และเรื่องอื่นในกลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี เพื่อนำผลการวิจัยมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ที่สูงขึ้นในทุกรายวิชา

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: กระทรวงฯ.
- ใจทิพย์ ณ สงขลา. (2550). E-Instructional Design: วิธีวิทยาการออกแบบการเรียนการสอนอิเล็กทรอนิกส์. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณัฐพร ทองมอญ. (2551). บทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย เรื่อง คอมพิวเตอร์เบื้องต้นสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนคลองบ้านพร้าว. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ทักษิณา วิไลลักษณ์. (2551). การออกแบบบทเรียน. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- ทิศนา แคมมณี. (2551). รูปแบบการจัดการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พริยพงศ์ เตชะศิริยง. (2552). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนแบบสืบสวนสอบสวนโดยใช้เกมส์คณิตศาสตร์ เรื่องการใช้เหตุผล. สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- โรงเรียนกรรณสูตศึกษาลัย. (2559). ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชาการใช้โปรแกรมนำเสนอ รหัสวิชา ง23249 เรื่อง Adobe Captivate ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนกรรณสูตศึกษาลัย จังหวัดสุพรรณบุรี ปีการศึกษา 2555-2559. สุพรรณบุรี: โรงเรียนฯ.
- ศิวพล นันทพานิชย์. (2555). บทเรียนออนไลน์ วิชาคอมพิวเตอร์เพื่อการนำเสนอ เรื่อง หลักการทำงานของคอมพิวเตอร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเบญจมราชูทิศ ในพระบรมราชูปถัมภ์. กรุงเทพฯ: กลุ่มสารสนเทศ สนผ. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2552). การปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561). กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.
- อภิญา ศรีจันทร์. (2557). การสร้างภาพเคลื่อนไหวสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนลอยสายอนุสรณ์ กรุงเทพมหานคร. วารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม. 13(3): 120-127.
- อาชิรญาณ์ เกษสุวรรณ. (2554). การพัฒนาบทเรียนออนไลน์ผ่านระบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน รายวิชาโปรแกรมนำเสนอข้อมูล สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนรัชชประภาวิทยาคม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 ที่เรียนรายวิชาโปรแกรมนำเสนอข้อมูล. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการสื่อสาร. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.
- Ally, M. (2006). Foundations of Educational Theory for Online Learning. In Terry Anderson. Accessed August 15, 2016, Available from http://cde.athabasca.ca/online_book.

NBUE087: การพัฒนาหลักสูตร เรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สุพรรณบุรีบ้านเรา สำหรับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5THE DEVELOPMENT OF CURRICULUM ENTITLED “ECOTOURISM SUPHANBURI BAN RAO”
FOR STUDENTS PRATOMSUKSA 5หทัยมาตุ คงสว่าง¹ ผศ.ดร.สุนันท์ ศลโกสุม²¹ นักศึกษามหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ² อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิผลของหลักสูตรเรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สุพรรณบุรีบ้านเรา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สุพรรณบุรีบ้านเรา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จากการเรียนโดยใช้หลักสูตรเรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สุพรรณบุรีบ้านเรา ระหว่างก่อนและหลังจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้หลักสูตรเรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สุพรรณบุรีบ้านเรา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดดอนเจดีย์ราษฎร์บูรณะ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 18 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ หลักสูตรเรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สุพรรณบุรีบ้านเราที่ได้พัฒนาขึ้น 2 หน่วยการเรียนรู้ จำนวน 6 แผนการจัดการเรียนรู้ เป็นระยะเวลา 12 ชั่วโมง และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สุพรรณบุรีบ้านเรา เป็นข้อสอบแบบเลือกตอบ จำนวน 30 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น 0.87 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติ Non Parametric ด้วยวิธี Wilcoxon Signed-Ranks Test

ผลการวิจัย พบว่า

1. หลักสูตรเรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สุพรรณบุรีบ้านเรา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิผลตามเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สุพรรณบุรีบ้านเรา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จากการเรียนโดยใช้หลักสูตร เรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สุพรรณบุรีบ้านเรา ที่พัฒนาขึ้นโดยรวมอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 22.20$)
3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สุพรรณบุรีบ้านเรา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภายหลังเรียนด้วยหลักสูตรที่พัฒนาขึ้น สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การพัฒนาหลักสูตรการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์, ประสิทธิภาพของหลักสูตร, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

Abstract

This research aims to study the effectiveness of the Suphanburi Conservation Tourism Program for Prathom Suksa 5 Students, Study on Learning Achievement in Suphan Buri Conservation Tourism. A study of students' About Us Tourism Conservation Supanburi, and to compare the learning achievement on the conservation of Suphanburi. The first and second graders of Prathomsuksa 5 students from the study of the Suphan Buri Eco Tourism. In this research, this is a grade 5 student at Wat Don Chedi School, Rat Burana. Amphoe Mueang Suphan Buri Suphanburi Province The research instrument was the Suphan Buri Conservation Tourism Program, which was developed and tested by the Department of Primary Education, Suphan Buri Province. We have developed 2 learning units, 6 learning plans, 12 hours of learning, and achievement tests. About us Tourism Conservation Supanburi. Multiple Choice Test with 30 items. Reliability of 0.87. Statistics used in basic statistical analysis were percentage, mean, standard deviation. The efficiency of the Suphan Buri Eco-Tourism Program was 80/80, mean, standard deviation, and nonparametric comparison using Wilcoxon Signed-Ranks Test. The results of this research were.

The research found that

1. Suphan Buri Conservation Tourism Program For Prathom Suksa 5 students, the performance was 80/80
2. Academic Achievement on Suphan Buri Conservation Tourism A study of students' About Us Tourism Conservation Supanburi. The overall level was very good ($\bar{X} = 22.20$)
3. Academic Achievement on Conservation of Suphan Buri the students' About Suphan Buri Eco Tourism There was a statistically significant difference at .05 level.

Keywords: curriculum development Ecotourism, course efficiency, achievement

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 หมวด 4 มาตรา 22 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด และมาตรา 24 ได้กำหนดหลักการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่ให้สถานศึกษาดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน ฝึกทักษะ และจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง คิดเป็น ทำเป็น และมาตรา 28 ได้กำหนดไว้ว่าหลักสูตรการศึกษาในระดับต่างๆ รวมทั้งหลักสูตรการศึกษาสำหรับบุคคลตาม มาตรา 10 วรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่ ต้องมีลักษณะหลากหลาย ให้จัดตามความเหมาะสมของแต่ละระดับโดยมุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคลให้สมแก่วัยในสาระของหลักสูตร ต้องมุ่งเน้นพัฒนานคนให้มีความสมดุลทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ ความดีงามและความรับผิดชอบต่อสังคม (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ. 2542) และหลักสูตรมีความสำคัญยิ่งในการจัดการศึกษา เป็นสิ่งที่ชี้ให้เห็นแนวทางในการจัดมวลงประสบการณ์แก่ผู้เรียน อันเปรียบเสมือนแผนที่หรือเข็มทิศที่จะนำทางในการจัดการศึกษาให้บรรลุผล ซึ่งชี้ให้เห็นว่าหลักสูตรเป็นเครื่องมืออันสำคัญยิ่งที่จะทำให้ความมุ่งหมายในการจัดการศึกษารบรรลุผลและมีสวนช่วยในการสร้างคุณลักษณะ

ของผู้เรียนให้เป็นคนที่มีคุณภาพในอนาคต ดังนั้น การกำหนดจุดมุ่งหมาย เนื้อหาวิชา และแนวทางปฏิบัติ จึงเป็นรากฐานทางด้านสติปัญญา ทักษะ และคุณธรรมให้แก่ผู้เรียนได้อย่างชัดเจน จึงจะสามารถใช้หลักสูตรเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา (สุนีย์ ภูพันธ์. 2546: 21)

จากข้อมูลรายงานการวิจัยเรื่องยุทธศาสตร์เชิงรุก เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนระบุว่า การศึกษาไทยที่ควรปรับปรุงเปลี่ยนแปลงคือ การพัฒนาหลักสูตร เนื้อหาการเรียนการสอนที่ได้มาตรฐาน (สมาคมรองผู้อำนวยการสถานศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐานแห่งประเทศไทย. 2553: 65) ซึ่งสอดคล้องกับ (ปราโมทย์ จันทรเรือง. 2550: 30-32) ได้กล่าวถึงการพัฒนาหลักสูตรตามหลักการของนักพัฒนาหลักสูตร คือ โอลิวา (Oliva. 1982: 171-175) เพื่อให้หลักสูตรเป็นหลักสูตรที่ดี มีลักษณะดังนี้ เพื่อปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงหลักสูตรให้เหมาะสมกับปัญหาและการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม เพื่อสะท้อนผลผลิตของหลักสูตรในช่วงเวลานั้นๆ เพื่อแสดงให้เห็นว่าการพัฒนาหลักสูตรได้รับความร่วมมือจากหลายฝ่าย เพราะการพัฒนาหลักสูตรเป็นกระบวนการกลุ่มที่ต้องตัดสินใจเลือกจากทางเลือกที่มีอยู่หลายทางและเป็นไปอย่างต่อเนื่อง และเพื่อแสดงให้เห็นว่าการพัฒนาหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพต้องดำเนินไปตามกระบวนการที่มีระบบ

หลักสูตรจึงต้องปรับปรุงพัฒนาให้ทันสมัยและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก ซึ่งสอดคล้องกับ (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542) กำหนดให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่จัดทำสาระของหลักสูตรในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ดังนั้นสถานศึกษาจึงต้องพัฒนาหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน โดยจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับสภาพปัญหาและความต้องการของท้องถิ่น เพื่อให้ผู้เรียนนำความรู้ ประสบการณ์ไปพัฒนาตนเอง ครอบคลุม ชุมชน และที่สำคัญเพื่อปลูกฝังให้ผู้เรียนมีความรู้สึกรัก ภาคภูมิใจ และผูกพันกับท้องถิ่นของตน

ความสำคัญของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551: 1-3) ซึ่งมีจุดเน้นเกี่ยวกับการมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม ผู้เรียนมีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของท้องถิ่น ประเพณีวัฒนธรรมของท้องถิ่น มีความรักความภูมิใจในภูมิปัญญาท้องถิ่น รูปแบบการจัดการเรียนรู้ มี 4 อย่าง คือ 1) การเรียนรู้จากภูมิปัญญาหรือผู้รู้ในท้องถิ่น 2) การเรียนรู้ได้จากการศึกษาค้นคว้า 3) การเรียนรู้ได้จากการทำงานกลุ่ม และ 4) การเรียนรู้จากการปฏิบัติหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เน้นให้ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่น โดยให้ผู้รู้ที่อยู่ในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร และถ่ายทอดภูมิปัญญาให้นักเรียน ขั้นตอนวิธีการในการพัฒนาหลักสูตร กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ประกอบด้วย 5 สาระ ได้แก่ สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์ สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์ สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม จึงช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ การดำรงชีวิตของมนุษย์ทั้งในฐานะปัจเจกบุคคลและการอยู่ร่วมกันในสังคม การปรับตัวตามสภาพแวดล้อม การจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด เข้าใจถึงการพัฒนาเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย กาลเวลา ตามเหตุปัจจัยต่างๆ เกิดความเข้าใจในตนเอง และผู้อื่น มีความอดทน อดกลั้น ยอมรับในความแตกต่าง และมีคุณธรรม สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตเป็นพลเมืองดีของประเทศไทยและสังคมโลก

ในส่วนสาระที่ 5 ภูมิศาสตร์ เป็นสาระหนึ่งในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เป็นสาระที่มุ่งให้ผู้เรียนศึกษาลักษณะทางกายภาพของโลก แหล่งทรัพยากร และภูมิอากาศของประเทศไทยและภูมิอากาศของโลก การใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ ความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ ในระบบธรรมชาติ ความสัมพันธ์ของมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ และสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นมานำเสนอข้อมูลสารสนเทศ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551: 132) การจัดการเรียนการสอนภูมิศาสตร์เป็นวิชาที่มีความสำคัญ โดยเฉพาะ มาตรฐาน ส 5.1 เข้าใจลักษณะของโลกทางกายภาพ และความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผล ต่อกันและกัน ในระบบของธรรมชาติ ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ ในการค้นหาวิเคราะห์ สรุป และใช้ข้อมูลภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ มาตรฐาน ส 5.2 เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการสร้างสัณฐานวัฒนธรรม มีจิตสำนึก และมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551: 160)

รายวิชาเพิ่มเติมเป็นรายวิชาที่สถานศึกษาแต่ละแห่งสามารถเปิดสอนเพิ่มเติมจากสิ่งที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลาง เพื่อให้สอดคล้องกับจุดเน้น ความต้องการและความถนัดของผู้เรียน หรือความต้องการของท้องถิ่น โดยมีการกำหนดผลการเรียน เป็นเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนในรายวิชาเพิ่มเติมต่างๆ สถานศึกษาแต่ละแห่งอาจเปิดสอนกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ได้ทั้งรายวิชาพื้นฐานและรายวิชาเพิ่มเติม ภายในกรอบโครงสร้างเวลาเรียนในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551: 1)

จังหวัดสุพรรณบุรี เป็นจังหวัดหนึ่งในภาคกลาง ที่มีประวัติอันยาวนาน สุพรรณบุรีเป็นเมืองสมัยโบราณพบหลักฐานทางโบราณคดี มีอายุไม่ต่ำกว่า 3,500-3,800 ปี จังหวัดสุพรรณบุรี เป็นเมืองที่มีความสำคัญทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การปกครอง ศาสนา มีศิลปวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณีต่างๆ รวมถึงแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ แหล่งท่องเที่ยวทางโบราณคดี โบราณสถานและอื่นๆ ที่น่าสนใจอีกมากมายที่ควรอนุรักษ์และสืบสานต่อไป โดยเฉพาะประวัติความเป็นมาของจังหวัดสุพรรณบุรีมาจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนได้มีความรู้ความเข้าใจ เกิดความรัก ความผูกพัน มีความภาคภูมิใจ สามารถนำความรู้ไปใช้ในการพัฒนาตนเองและท้องถิ่นได้อย่างถูกต้องเหมาะสม เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับท้องถิ่นอีกทั้งยังตอบสนองเจตนารมณ์ของการจัดการศึกษาในปัจจุบัน

จากการพัฒนาหลักสูตร เรื่อง การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สุพรรณบุรีบ้านเรา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เป็นการพัฒนาหลักสูตร เรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สุพรรณบุรีบ้านเราให้เป็นหลักสูตรที่ถูกต้องตามหลักวิชาการอย่างเป็นระบบ โดยใช้การวิจัยเพื่อนำไปพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องข้อมูลทั่วไปของจังหวัดสุพรรณบุรี ภูมิศาสตร์ ภูมิอากาศ สภาพเศรษฐกิจสังคม อาชีพในชุมชน ทรัพยากรธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยว พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ สิ่งแวดล้อม และบุคคลสำคัญ ที่มีอยู่ในจังหวัดสุพรรณบุรี และเป็นการสร้างจิตสำนึกในการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมที่อยู่ใกล้ตัวให้มาก และยังเป็นประโยชน์กับผู้สนใจที่จะศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับจังหวัดสุพรรณบุรีต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อพัฒนาหลักสูตร เรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สุพรรณบุรีบ้านเรา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ดังนี้

1. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพหลักสูตรเรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สุพรรณบุรีบ้านเรา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
2. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สุพรรณบุรีบ้านเรา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จากการเรียนโดยใช้หลักสูตร เรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สุพรรณบุรีบ้านเรา
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สุพรรณบุรีบ้านเรา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างก่อนและหลัง จากการเรียนโดยใช้หลักสูตรเรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สุพรรณบุรีบ้านเรา

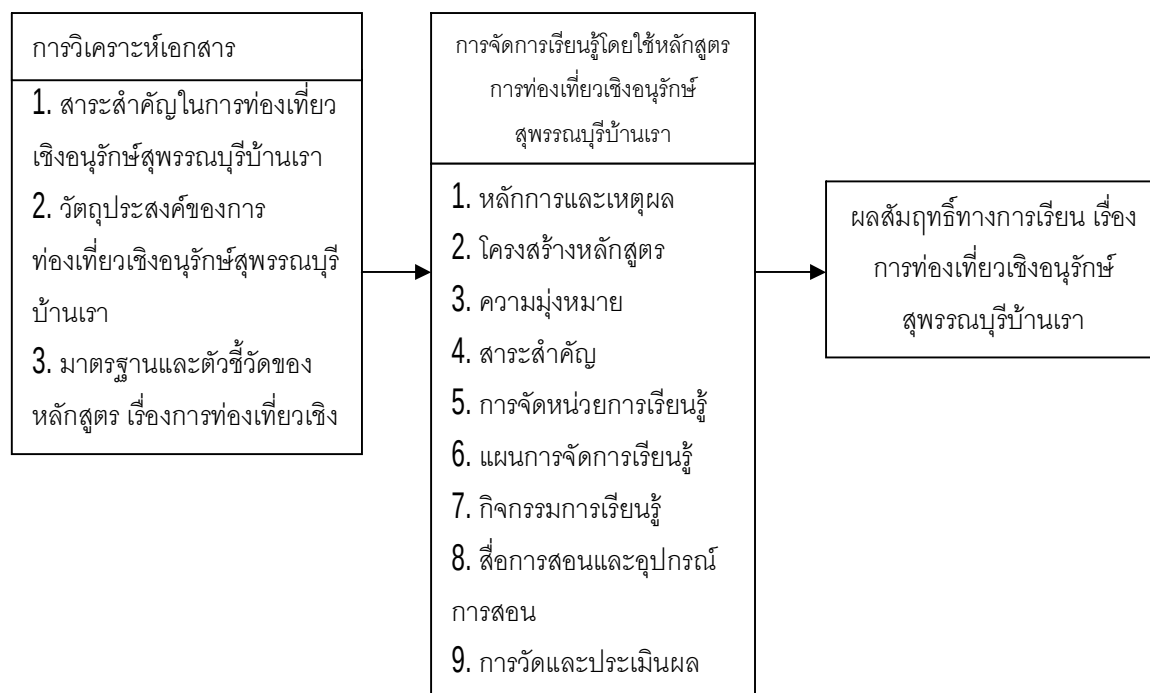
สมมุติฐานการวิจัย

1. หลักสูตร เรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สุพรรณบุรีบ้านเรา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สุพรรณบุรีบ้านเรา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 อยู่ในระดับเกณฑ์ดีตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ร้อยละ 70
3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สุพรรณบุรีบ้านเรา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภายหลังเรียนด้วยหลักสูตร เรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สุพรรณบุรีบ้าน สูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม เรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สุพรรณบุรีบ้านเรา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
2. ได้แนวทางในการพัฒนาหลักสูตรในรายวิชาเพิ่มเติมสำหรับครู
3. ผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาไว้เป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตร

กรอบแนวคิด

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

1. ประชากร

ประชากรเป็น นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างเป็น ประชากรนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนวัดดอนเจดีย์ราษฎร์บูรณะ อำเภอมะอ้อม จังหวัดสุพรรณบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 จำนวน 18 คน

3. ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่ การจัดการเรียนรู้โดยใช้หลักสูตร เรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สุพรรณบุรีบ้านเรา

4. ตัวแปรตาม ได้แก่

4.1 ประสิทธิภาพของหลักสูตรการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สุพรรณบุรีบ้านเรา

4.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สุพรรณบุรีบ้านเรา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตร เรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สู่พรรณบุรีบ้านเรา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

1.1 การวิเคราะห์เอกสาร

1.1.1 การวิเคราะห์หลักสูตรมาตรฐานแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สำหรับกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

1.2 ข้อมูลเกี่ยวข้องกับจังหวัดสุพรรณบุรี โดยแบ่งหัวข้อดังนี้

1.2.1 ความรู้เรื่องทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1.2.2 ความรู้เรื่องข้อมูลทั่วไปของจังหวัดสุพรรณบุรี

1.2.3 ความรู้เรื่องการประกอบอาชีพและสภาพเศรษฐกิจ

1.2.4 ความรู้เรื่องการคมนาคมและแหล่งท่องเที่ยว

1.2.5 ความรู้เรื่องทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1.3 นำข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวจังหวัดสุพรรณบุรี มาวิเคราะห์มาจัดทำเป็นหลักสูตรการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สู่พรรณบุรีบ้านเรา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีองค์ประกอบของหลักสูตรการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ดังนี้

1.3.1 หลักการและเหตุผล เพื่อเป็นการจัดการศึกษาพัฒนาให้เหมาะสมตามสภาพและความต้องการของท้องถิ่นและสถานศึกษา ส่งเสริมให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของการอนุรักษ์วัฒนธรรมในท้องถิ่น มุ่งเน้นให้ผู้เรียนพัฒนาด้านความรู้ ทักษะ คุณลักษณะที่พึงประสงค์เป็นหลักสูตรจากการทำงานที่มีท้องถิ่นมีส่วนร่วม จึงสามารถยืดหยุ่นได้ทั้งสาระ เวลา และการจัดการเรียนรู้ และหลักสูตรที่จัดการศึกษาควบคู่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ และคุณภาพของผู้เรียนตามกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

1.3.2 โครงสร้างหลักสูตรการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สู่พรรณบุรีบ้านเรา จัดเป็นหน่วยการเรียนรู้ 2 หน่วยๆ ละ 3 แผนการจัดการเรียนรู้ รวม 6 แผนการเรียนรู้ ใช้เวลาในการเรียน 12 ชั่วโมง

1.3.3 ความมุ่งหมาย หลักสูตรการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สู่พรรณบุรีบ้านเรา ซึ่งเป็นหน่วยการเรียนรู้ กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เป็นสาระการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนานักเรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับจังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อให้มีความสำนึกเห็นความสำคัญของจังหวัดสุพรรณบุรี และเพื่อให้มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ตลอดจนสามารถอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ จึงกำหนดจุดมุ่งหมายเพื่อให้ นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมพื้นฐาน ได้แก่ ตรงต่อเวลา ประหยัด อดทน และมีจิตอาสา เห็นคุณค่าความสำคัญของการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ตระหนักถึงความสำคัญและสำนึกรักบ้านเกิดของตนเอง

1.3.4 สาระสำคัญ การบอกตำแหน่ง อาณาเขต รูปร่างของจังหวัดสุพรรณบุรีได้ ทราบถึงการเปลี่ยนแปลงของประชากรแต่ละเชื้อชาติที่อาศัยอยู่ในสุพรรณบุรี หากอยู่ในภาวะที่ไม่สมดุลอาจเกิดผลกระทบต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของจังหวัดสุพรรณบุรี ทราบอาชีพส่วนใหญ่ของประชากรที่อาศัยในจังหวัดสุพรรณบุรี ทราบลักษณะลักษณะภูมิประเทศและทรัพยากรธรรมชาติของจังหวัดสุพรรณบุรี รู้จักขนบธรรมเนียมประเพณีของจังหวัดสุพรรณบุรีและรู้จักบุคคลสำคัญของจังหวัดสุพรรณบุรี

1.3.5 การจัดหน่วยการเรียนรู้ เนื้อหาสาระมี 2 หน่วย ได้แก่ สุพรรณบุรีบ้านเราและอนุรักษ์สุพรรณบุรี

1.3.6 แผนการจัดการเรียนรู้ จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามตัวบ่งชี้ วัตถุประสงค์และกิจกรรมการเรียนรู้ของหน่วยการเรียนรู้ 2 หน่วยๆ ละ 3 แผนๆ ละ 2 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 6 แผนการจัดการเรียนรู้ ใช้เวลาทั้งสิ้น 12 ชั่วโมง

1.3.7 นำร่างหลักสูตร เรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สุพรรณบุรีบ้านเรา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เสนอให้ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร จำนวน 3 คน ด้านเนื้อหา จำนวน 2 คน ที่มีประสบการณ์ จำนวน 5 คน ทำการตรวจเพื่อประเมินความถูกต้องเหมาะสม

1.3.8 นำหลักสูตร เรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สุพรรณบุรีบ้านเรา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์เรียบร้อยแล้ว นำเสนอผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คนเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และความเหมาะสมของหลักสูตร เรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สุพรรณบุรีบ้านเรา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการประเมินโดยรวมมีความเหมาะสมมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.94 ถือว่ามีความเหมาะสมโดยใช้เกณฑ์ตัดสินว่าแผนการจัดการเรียนรู้ มีคุณภาพและพิจารณาตัดสินความเหมาะสมของหลักสูตร เรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สุพรรณบุรีบ้านเรา

1.3.9 นำหลักสูตร เรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สุพรรณบุรีบ้านเรา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน โดยผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะให้ผู้เชี่ยวชาญให้เพิ่มเติมจาก 1 สาระ เป็น 2 สาระ โดยเพิ่มสาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม และได้ดำเนินการแก้ไขตามคำแนะนำเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้เพื่อหาประสิทธิภาพ ดังนี้

1.3.9.1 ทดลองใช้ครั้งที่ 1 แบบ 1 : 1 กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดดอนเจดีย์ราษฎร์บูรณะ ที่ผ่านการเรียนเนื้อหาที่ผ่านมาแล้วและไม่ใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 3 คน โดยสุ่มจากกลุ่มเก่ง ปานกลาง อ่อน กลุ่มละ 1 คนเพื่อตรวจสอบความชัดเจนของเนื้อหาความ เวลาที่ใช้ ความเข้าใจของนักเรียนและปรับปรุงแก้ไขความชัดเจนของเนื้อหา ก่อนนำไปทดลองใช้ครั้งที่ 2

1.3.9.2 ทดลองใช้ครั้งที่ 2 แบบกลุ่มย่อยกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดดอนเจดีย์ราษฎร์บูรณะ ที่ผ่านการเรียนเนื้อหาที่ผ่านมาแล้วและไม่ใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน คน โดยสุ่มจากกลุ่มเก่ง ปานกลาง อ่อน กลุ่มละ 3 คน เพื่อแน่ใจว่าหลักสูตร เรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สุพรรณบุรีบ้านเรา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่พัฒนาขึ้น นักเรียนสามารถเข้าใจและเรียนรู้ได้ และปรับปรุงแก้ไขคำชี้แจงการใช้หลักสูตร เรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สุพรรณบุรีบ้านเรา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนนำไปทดลองใช้ครั้งที่ 2

1.3.9.3 ทดลองใช้ครั้งที่ 3 แบบภาคสนามกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดดอนเจดีย์ราษฎร์บูรณะ ที่ผ่านการเรียนเนื้อหาที่ผ่านมาแล้วและไม่ใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 1 ห้องเรียนเพื่อแน่ใจว่าหลักสูตร เรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สุพรรณบุรีบ้านเรา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่สร้างขึ้น นักเรียนสามารถเข้าใจและเรียนรู้ได้ ผลการทดลองพบว่าหลักสูตร เรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สุพรรณบุรีบ้านเรา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพ $(E1/E2) = 80.00/81.11$ ได้ปรับปรุงแก้ไขเนื้อหาใบความรู้หลักสูตร เรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สุพรรณบุรีบ้านเรา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริงเพื่อหาประสิทธิภาพให้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

1.3.9.4 ทำการสร้างหลักสูตร เรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สุพรรณบุรีบ้านเรา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการวิจัย

2. แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สุพรรณบุรีบ้านเรา

2.1 จัดทำแผนจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามตัวบ่งชี้ วัตถุประสงค์และกิจกรรมการเรียนรู้ ของหน่วยการเรียนรู้ 2 หน่วยๆ ละ 3 แผนๆ ละ 2 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 6 แผนการจัดการเรียนรู้ ใช้เวลาทั้งสิ้น 12 ชั่วโมง

2.2 กำหนดส่วนประกอบในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ สาระแผนมีดังนี้

2.2.1 มาตรฐานการเรียนรู้

2.2.2 สาระสำคัญ

2.2.3 จุดประสงค์การเรียนรู้

2.2.4 สาระการเรียนรู้

2.2.5 กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

1. สร้างความสนใจให้กับผู้เรียน

ขั้นสอน

1. แนะนำเอกสาร

2. นักเรียนร่วมกันอภิปรายในแต่ละหัวข้อ

3. ทำกิจกรรมเดี่ยว/กลุ่ม

ขั้นสรุป

1. ครูสรุปสาระการเรียนรู้ที่สอน

2. นักเรียนมีความเข้าใจในสาระการเรียนรู้

2.2.6 สื่อการสอนและอุปกรณ์การสอน ได้แก่ เอกสารเกี่ยวกับสุพรรณบุรี ใบความรู้ ใบงาน รูปภาพ และคอมพิวเตอร์

2.2.7 การวัดและการประเมินผล หลังจากที่นักเรียนได้ศึกษาหลักสูตรการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สุพรรณบุรีบ้านเราแล้วสามารถบอกสภาพทางภูมิศาสตร์ของจังหวัดสุพรรณบุรี สภาพสังคมของจังหวัดสุพรรณบุรี สภาพเศรษฐกิจของจังหวัดสุพรรณบุรี ทรัพยากรธรรมชาติ ขนบธรรมเนียมประเพณีของจังหวัดสุพรรณบุรี บุคคลสำคัญของจังหวัดสุพรรณบุรี บอกความสัมพันธ์ของลักษณะทางกายภาพกับลักษณะทางสังคมในภูมิภาคเชิงวิเคราะห์ได้

2.2.8 นำร่างแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สุพรรณบุรีบ้านเรา เสนอให้ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร จำนวน 3 คน ด้านเนื้อหา จำนวน 2 คน ที่มีประสบการณ์ จำนวน 5 คน ทำการตรวจเพื่อประเมินความถูกต้องเหมาะสม

2.2.9 ทำการปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สุพรรณบุรีบ้านเรา ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ โดยผู้เขียนแนะนำให้เพิ่มรูปภาพแผนที่ประกอบการสอน เพิ่มรูปภาพสถานที่ท่องเที่ยวให้มากขึ้น จากนั้นดำเนินการแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความสอดคล้องอีกครั้งหนึ่ง ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ .80-1

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สุพรรณบุรีบ้านเรา

3.1 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สุพรรณบุรีบ้านเรา ดำเนินการโดยการวิเคราะห์จากหลักสูตรการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สุพรรณบุรีบ้านเรา ด้านความเข้าใจในเนื้อหาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สุพรรณบุรีบ้านเรา นำมาจัดทำเป็นแบบทดสอบแบบชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

3.2 นำร่างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เสนอให้ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร จำนวน 3 คน ด้านเนื้อหา จำนวน 2 คน ตรวจสอบเพื่อประเมินความถูกต้องเหมาะสม

3.3 ทำการปรับปรุงแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตามข้อเสนอนำเสนอของผู้เชี่ยวชาญ โดยผู้เชี่ยวชาญแนะนำให้ควรเพิ่มตัวลวงจาก 3 ตัวเลือก เป็น 4 ตัวเลือก จากนั้นดำเนินการแก้ไขตามข้อเสนอนำเสนอของผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความสอดคล้องอีกครั้งหนึ่ง ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ .80-1

3.4 นำแบบทดสอบที่ได้รับการแก้ไขและตรวจสอบแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดดอนเจดีย์ราษฎร์บูรณะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1

3.5 นำคะแนนที่ได้จากการทดลองมาวิเคราะห์หาค่าความยาก (P) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบเป็นรายข้อ ให้เกณฑ์การคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าความยาก (P) อยู่ระหว่าง .20 ถึง .80 ซึ่งมีค่าความยาก ตั้งแต่ ซึ่งมีค่าความยาก 0.656 และค่าอำนาจจำแนก (r) ที่มีค่าตั้งแต่ .20 ถึง 1.00 ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ ได้ค่าอำนาจจำแนก 0.415 แล้วนำแบบทดสอบมาหาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับด้วยสูตร K-20 ตามวิธีของ คูเดอริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545: 88) ซึ่งมีความเชื่อมั่น 0.87

การศึกษาประสิทธิภาพหลักสูตรเรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สุพรรณบุรีบ้านเรา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

การพัฒนานวัตกรรม เรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สุพรรณบุรีบ้านเรา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ตาราง 1 ประสิทธิภาพหลักสูตร เรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สุพรรณบุรีบ้านเรา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 (n = 18)

หน่วยที่	ชื่อหน่วย	เรื่อง	คะแนนเต็ม	ผลจากภายหลังเรียน				เฉลี่ย
				คะแนน	$\bar{X}$	S.D.	ร้อยละ	
1	สุพรรณบุรีบ้านเรา	1. สภาพทางภูมิศาสตร์ของจังหวัดสุพรรณบุรี	10	144	8.00	0.69	80.00	
		2. สภาพสังคมของจังหวัดสุพรรณบุรี	10	145	8.06	0.73	80.00	
		3. สภาพเศรษฐกิจของจังหวัดสุพรรณบุรี	10	147	8.17	0.71	80.28	
2	อนุรักษ์สุพรรณ	4. ทรัพยากรธรรมชาติ	10	144	8.00	0.69	80.28	
		5. ขนบธรรมเนียม	10	146	8.11	0.47	80.00	

ตาราง 1 (ต่อ)

หน่วยที่	ชื่อหน่วย	เรื่อง	คะแนน เต็ม	ผลจากภายหลังเรียน				เฉลี่ย
				คะแนน	$\bar{X}$	S.D.	ร้อยละ	
		6. บุคคลสำคัญของ จังหวัดสุพรรณบุรี	10	144	8.00	0.69	80.28	
	รวม		60	870	8.06	3.96	80.56	$E_1 = 80.56$
	ผลสัมฤทธิ์หลังการใช้ หลักสูตร		30	457	23.72	2.65	84.63	$E_2 = 84.63$

จากตาราง 1 พบว่า หลักสูตร เรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สุพรรณบุรีบ้านเรา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพ 80.56/84.63 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยที่ว่าหลักสูตร เรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สุพรรณบุรีบ้านเรา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สุพรรณบุรีบ้านเรา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จากการเรียนโดยใช้หลักสูตร เรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สุพรรณบุรีบ้านเรา

ตาราง 2 ผลการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้หลักสูตรเรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สุพรรณบุรีบ้านเรา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เกณฑ์	ระดับ	คะแนน	จำนวน	ร้อยละ	$\bar{X}$	S.D.
80-100	ดีเยี่ยม	24-30	11	61.11	-	-
75-79	ดีมาก	22-23	2	11.11	-	-
70-74	ดี	21	2	11.11	-	-
65-69	ค่อนข้างดี	19-20	3	16.67	-	-
60-64	ปานกลาง	18	-	-	-	-
55-59	พอใช้	16-17	-	-	-	-
50-54	ผ่านเกณฑ์	15	-	-	-	-
รวม	ดีมาก		18	100	22.20	0.62

จากตาราง 2 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สุพรรณบุรีบ้านเรา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จากการเรียนโดยใช้หลักสูตรเรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สุพรรณบุรีบ้านเรา โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 22.20$) มีนักเรียน จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 61.11 อยู่ในเกณฑ์คุณภาพระดับดีเยี่ยม ($\bar{X} = 25.63$) มีนักเรียน จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 11.11 อยู่ในเกณฑ์คุณภาพระดับดีมาก ($\bar{X} = 22.50$) และมีนักเรียน

จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 11.11 อยู่ในเกณฑ์คุณภาพระดับดี ($\bar{X} = 21.00$) สรุปได้ว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่เรียนด้วยหลักสูตรเรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สุพรรณบุรีบ้านเรา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เป็นไปตามมาตรฐาน จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33

การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สุพรรณบุรีบ้านเรา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างก่อนและหลัง จากการเรียนโดยใช้หลักสูตรเรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สุพรรณบุรีบ้านเรา

ตาราง 3 เปรียบเทียบ ค่าเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สุพรรณบุรีบ้านเรา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังจากการเรียนโดยใช้หลักสูตร เรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สุพรรณบุรีบ้านเรา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

การทดสอบ	N	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	d_i	Sig.
ก่อนเรียน	18	30	14.72	2.46	9.00	.000
หลังเรียน	18	30	23.72	2.65		

** อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 3 พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สุพรรณบุรีบ้านเรา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภายหลังการเรียนโดยใช้หลักสูตรเรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สุพรรณบุรีบ้านเรา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สูงขึ้นกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สุพรรณบุรีบ้านเรา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภายหลังเรียนด้วยหลักสูตร เรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สุพรรณบุรีบ้านเรา สูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตร เรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สุพรรณบุรีบ้านเรา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีการอภิปรายผลจากการวิจัยในครั้งนี้ ดังนี้

1. การศึกษาประสิทธิภาพหลักสูตร เรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สุพรรณบุรีบ้านเรา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพของหลักสูตรอยู่ที่ 80.56/84.63 แสดงว่าหลักสูตร เรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สุพรรณบุรีบ้านเรา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ ทั้งนี้เนื่องจากรูปแบบและขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตร เรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สุพรรณบุรีบ้านเรา ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลพื้นฐานเพื่อเป็นข้อมูลในการกำหนดโครงสร้างหลักสูตรโดยองค์ประกอบของหลักสูตรเรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สุพรรณบุรีบ้านเรา ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ได้แก่ 1) หลักการและเหตุผล 2) โครงสร้างหลักสูตร 3) ความมุ่งหมาย 4) สาระสำคัญ 5) การจัดหน่วยการเรียนรู้ 6) แผนการจัดการเรียนรู้ 7)

กิจกรรมการเรียนรู้ 8) สื่อการสอนและอุปกรณ์การสอน และ 9) การวัดและประเมินผล มีความเหมาะสมและสอดคล้องกัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ฮิลดา ทาบา (Hilda Taba. 1962: 14) ได้สรุปว่าหลักสูตรจะประกอบด้วยองค์ประกอบไปด้วย 4 องค์ประกอบ คือ 1) จุดหมายกับวัตถุประสงค์ 2) เนื้อหาวิชาและประสบการณ์การเรียนรู้ 3) รูปแบบการเรียนการสอน และ 4) การประเมินผลการเรียนรู้ กล่าวคือ 1) วัตถุประสงค์ทั่วไปและวัตถุประสงค์เฉพาะวิชา สอดคล้องกับหลักสูตรเรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สุพรรณบุรีบ้านเราที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้น คือ หลักการจุดมุ่งหมาย 2) เนื้อหาสาระและประสบการณ์ สอดคล้องกับหลักสูตรเรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สุพรรณบุรีบ้านเราที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้น คือโครงสร้าง ขอบข่ายเนื้อหา เวลาเรียน 3) กระบวนการจัดการเรียนการสอน สอดคล้องกับหลักสูตรเรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สุพรรณบุรีบ้านเราที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้น คือ แผนการจัดการเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้ และ 4) การประเมินผลสอดคล้องกับหลักสูตรเรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สุพรรณบุรีบ้านเราที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้น คือ การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สุพรรณบุรีบ้านเรา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จากการเรียนโดยใช้หลักสูตร เรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สุพรรณบุรีบ้านเรา โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 22.20$) อยู่ในเกณฑ์คุณภาพระดับดีเยี่ยม ($\bar{X} = 25.63$) จำนวน 11 คน อยู่ในเกณฑ์คุณภาพระดับดีมาก ($\bar{X} = 22.50$) จำนวน 2 คน และอยู่ในเกณฑ์คุณภาพระดับดี ($\bar{X} = 21.00$) จำนวน 2 คน สรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่เรียนด้วยหลักสูตรเรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สุพรรณบุรีบ้านเรา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เป็นไปตามมาตรฐาน จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สุพรรณบุรีบ้านเรา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 อยู่ในระดับเกณฑ์ดีตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ร้อยละ 70 เนื่องจากการเรียนด้วยเรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สุพรรณบุรีบ้านเรา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ต้องมี 1) ความจำ ที่สามารถจดจำสิ่งต่างๆ ได้โดยวิธีใดก็ตาม เช่น จากการเรียนในห้องเรียน ฟังวิทยุ ดูโทรทัศน์ เป็นต้น 2) ความเข้าใจความสามารถขั้นสติปัญญา ซึ่งเป็นผลเอาความรู้จากประสบการณ์ในชั้นความรู้ ความจำมาผสานจนกลายเป็นความรู้ชนิดใหม่ และ 3) การนำไปใช้ คือ ความสามารถนำความรู้ ความเข้าใจ ในเรื่องที่เรียนรู้อย่างแล้วไปแก้ปัญหาที่แปลกใหม่ หรือสถานการณ์ใหม่ที่ไม่เคยพบเห็นมาก่อน และการวิเคราะห์ คือ ความสามารถแยกแยะเรื่องราวสิ่งต่างๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภัทธา นิคมมานนท์ (2543: 67-75) ได้จำแนกความสามารถออกเป็น 6 ระดับ จากความสามารถขั้นต่ำไปสูง ได้แก่ 1) ความจำ 2) ความ 3) การนำไปใช้ 4) การวิเคราะห์ 5) การสังเคราะห์ และ 6) การประเมินค่า จากการการนำไปใช้และการวิเคราะห์ได้นั้น จึงทำให้นักเรียนมีคะแนนโดยรวมอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 22.20$) เป็นไปตามมาตรฐาน จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33

3. จากการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สุพรรณบุรีบ้านเรา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภายหลังการเรียนเรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สุพรรณบุรีบ้านเรา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สูงขึ้นกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($\bar{X} = 9.00$) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สุพรรณบุรีบ้านเรา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภายหลังเรียนด้วยหลักสูตร เรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สุพรรณบุรีบ้านเรา สูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจากรูปแบบและขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตร เรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สุพรรณบุรีบ้านเรา ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลพื้นฐานเพื่อเป็นข้อมูลในการกำหนดโครงร่างหลักสูตรโดยองค์ประกอบของหลักสูตรเรื่องการ

ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สุพรรณบุรีบ้านเรา ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ได้แก่ 1) หลักการและเหตุผล 2) โครงสร้างหลักสูตร 3) ความมุ่งหมาย 4) สาระสำคัญ 5) การจัดหน่วยการเรียนรู้ 6) แผนการจัดการเรียนรู้ 7) กิจกรรมการเรียนรู้ 8) สื่อการสอนและอุปกรณ์การสอน และ 9) การวัดและประเมินผล ทำให้นักเรียนเกิดความรู้และความเข้าใจในหลักสูตรเรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สุพรรณบุรีบ้านเรา สอดคล้องกับงานวิจัยของ วารี มะลิทอง (2550: 112) ศึกษาเรื่องการพัฒนาหลักสูตรประเพณีท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างประเทศ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดหนองสะเดา อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี โดยมีขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตร 4 ขั้นตอน ผลการวิจัยพบว่า 1) การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน กำหนดให้ผู้เรียนเรียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้โดยเน้นการปฏิบัติจริงเหมาะสมกับสถานการณ์จริง 2) การพัฒนาหลักสูตร มีองค์ประกอบ คือ หลักการ จุดหมาย โครงสร้าง คำอธิบายรายวิชา สาระ ขอบข่ายเนื้อหา เวลาเรียน ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง เวลาเรียน กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ และ 3) การนำหลักสูตรไปทดลองใช้ พบว่า หลักสูตรประเพณีท้องถิ่นนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในประเพณีท้องถิ่นหลังใช้หลักสูตรสูงกว่าก่อนใช้หลักสูตรอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

การนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. การพัฒนาหลักสูตร เรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สุพรรณบุรีบ้านเรา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 นั้นควรมีตัวอย่าง ภาพประกอบ และภาพเคลื่อนไหวเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวให้มากขึ้นเพื่อเพิ่มความสนใจแก่ผู้เรียน
2. ควรปรับระยะเวลาในการเรียนให้มากขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมระหว่างเรียนได้อย่างเต็มที่ เช่น การดูแผนที่ต่างๆ เป็นต้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

ควรพัฒนาหลักสูตร เรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สุพรรณบุรีบ้านเรา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาและระดับชั้นอื่นๆ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2552). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2535). **การวิจัยเบื้องต้น**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปราโมทย์ จันทรเรือง. (2550). **หลักการและแนวทางการพัฒนาหลักสูตร**. ลพบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- ภัทรา นิคมมานนท์. (2543). **การประเมินผลการเรียน**. กรุงเทพฯ: อักษรวิพัฒน์.
- วารี มะลิทอง. (2550). **การพัฒนาหลักสูตรประเพณีท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดหนองสะเดา อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี**. ลพบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.

สมาคมรองผู้อำนวยการสถานศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐานแห่งประเทศไทย. (2553). รายงานการวิจัยเรื่อง
ยุทธศาสตร์เชิงรุก เพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน. กรุงเทพฯ: สมาคมฯ.

สุนีย์ ภูพันธ์. (2546). แนวคิดพื้นฐานการสร้างและการพัฒนาหลักสูตร. เชียงใหม่: โรงพิมพ์แสงศิลป์.

Oliva, P. F. (1982). Development the Curriculum. Boston: Little, Brown and Company

Taba, Hilda. (1962). Curriculum Development: Theory and Practice. New York: Harcourt, Brace &
Curriculum World.

NBUE088: การศึกษาความสามารถอ่านและเขียนสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตรา ของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ
A STUDY ON READING AND WRITING WORD DO NOT MATCH SPELLING ABILITIES OF
PRATHOMSUKSA 1 STUDENTS THROUGH THE SKILL-BASED LEARNING MANAGEMENT

ธฤชวรรณ ศรีแก้ว¹ ผศ.ดร.สุนันท์ ศลโกสม²

¹ นักศึกษานิสิตศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสามารถอ่านและเขียนสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตรา และเพื่อเปรียบเทียบความสามารถอ่านและเขียนสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตรา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างก่อนและหลังจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ โดยมีกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 22 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้แบบฝึกทักษะ จำนวน 20 แผน ใช้เวลาในการสอน จำนวน 20 ชั่วโมง มีค่าความเหมาะสมเท่ากับ 4.70 2) แบบวัดความสามารถอ่านแจกลูกสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตรา มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.89 3) แบบวัดความสามารถเขียนตามคำบอกตัวสะกดที่ไม่ตรงตามมาตรา มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.93 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบสมมติฐาน โดยใช้สถิติ Non Parametric ด้วยวิธี Wilcoxon Signed-Ranks Test

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความสามารถในการอ่านและเขียนสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตรา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ ของนักเรียนทุกคน (ร้อยละ 100) มีคะแนนผ่านเกณฑ์อยู่ในระดับดีขึ้นไป
2. การเปรียบเทียบความสามารถการอ่านและเขียนสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตราของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ภายหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ, ความสามารถอ่าน, ความสามารถเขียน

Abstract

The purposes of this research are to study reading and writing word do not match spelling abilities. And to compare reading and writing word do not match spelling abilities of prathomsuksa 1 students through the skill-based learning management. There were 22 students in prathomsuksa 1 students. The instruments used in this study were. 1) Learning Management Plan Using 20 skill sets, 20 hours of teaching time, a suitability of 4.70 2) Ability to read spelling missions. The confidence level is 0.89 3) The spelling checker does not meet the criteria. The reliability was 0.93. The statistics used for data analysis were mean, standard deviation Testing of hypotheses using Non-parametric statistics using the Wilcoxon Signed-Ranks Test.

The results of this research were.

1. Reading and Writing word do not match spelling abilities of prathomsuksa 1 Students through the skill-based learning management. that all students passed the criterion provided.

2. Comparison of reading ability and non-conformance reading of prathomsuksa 1 students after learning management using skill training improved at the .05 level.

Keywords: The skill-based learning management, Reading ability, Writing ability.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้าง ความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจกรรมการงาน และดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่างๆ เพื่อพัฒนาความรู้ กระบวนการคิด วิเคราะห์ วิจัย และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี สุนทรียภาพ เป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 34)

การสอนภาษาไทยโดยเฉพาะระดับประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 1 ของการศึกษาขั้นพื้นฐานผู้เรียนต้องได้รับการพัฒนาทักษะที่จำเป็นต้องมีโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกซ้ำย้ำทวนอยู่บ่อยๆ โดยเฉพาะการฝึกแจกลูกและสะกดคำที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทักษะทางภาษาทั้ง 4 ด้าน คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ทำให้นักเรียนจำได้ ฟังเข้าใจ พูด อ่าน และเขียนได้อย่างถูกต้อง คล่องแคล่วเพื่อช่วยให้สามารถเรียนสาระการเรียนรู้กลุ่มอื่นได้ดีขึ้น สามารถใช้ภาษาในการสื่อสารได้ถูกต้องเหมาะสมกับกาลเทศะและบุคคลตลอดจนสามารถใช้ภาษาเชิงสร้างสรรค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เป็นสาระการเรียนรู้ที่สถานศึกษาใช้เป็นพื้นฐานการคิด การเรียนรู้และการแก้ปัญหา เป็นการเรียนรู้เพื่อการสื่อสารให้สามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสารได้อย่างมีประสิทธิภาพตระหนักรู้ว่าสามารถใช้คำเรียบเรียงความคิด ความรู้และการใช้ภาษาได้อย่างถูกต้องตามเกณฑ์ ตรงความหมายและมีประสิทธิภาพ ซึ่งต้องได้รับการฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษา (กรมวิชาการ, 2554: 2) จะเห็นได้ว่าทักษะการอ่านและการเขียน เป็นปัจจัยส่งเสริมกันและกัน คือ ผู้ที่มีความสามารถในการอ่านมักเป็นผู้ที่เขียนได้ถูกต้อง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก็มีความเกี่ยวข้องกับความสามารถในการการอ่านและการเขียนเพราะการเขียนสะกดคำได้ถูกต้องจะช่วยให้ผู้อ่านสามารถอ่านข้อความที่เขียนได้รวดเร็วและถูกต้อง ทำให้เกิดความมั่นใจในตนเองและทำให้ประสิทธิภาพของการเขียนเพิ่มขึ้นด้วย การฝึกอ่านและเขียนสะกดคำอย่างถูกวิธีต้องอาศัยองค์ประกอบหลายๆ อย่างเช่น การทวนซ้ำบ่อยๆ จะทำให้ผู้เรียนจำได้ ฟังเข้าใจ พูด อ่านและเขียนได้ถูกต้องคล่องแคล่ว และวิธีที่จะฝึกทักษะด้วยแบบฝึกทางภาษาให้ได้ผลดีอีกวิธีหนึ่งก็คือ การฝึกทักษะด้วยแบบฝึก เพราะแบบฝึกเป็นส่วนประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่งในการสอนภาษาไทย แบบฝึกจะทำให้เด็กเกิดความแม่นยำ คล่องแคล่วในแต่ละทักษะ สามารถใช้ภาษาสื่อความหมายและเป็นเครื่องมือในการประเมินทักษะทางภาษาของนักเรียนได้ รวมทั้งการใช้ภาษาเป็นทักษะที่ผู้ใช้ต้องฝึกฝนให้เกิดความชำนาญทั้ง การอ่าน การเขียน ให้ถูกต้องแม่นยำตามหลักเกณฑ์ทางภาษาทั้งการอ่านและ

การเขียนไปพร้อมกัน เพื่อการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ การสอนแจกลูกสะกดคำเป็นเรื่องจำเป็นมากสำหรับผู้เริ่มเรียน หากครูไม่ได้สอนแจกลูกสะกดคำแก่นักเรียนในระยะเริ่มเรียน นักเรียนจะขาดหลักการปะสมคำ เวลาอ่านหนังสือจะทำให้อ่านหนังสือไม่ออก เขียนหนังสือผิด ซึ่งเป็นปัญหามากของเด็กนักเรียนไทยในปัจจุบัน ผลจากการอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ย่อมส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้วิชาอื่นๆ ด้วย (พิมสมร กิตติวิริกุล. 2556: 8)

จากรายงานการดำเนินงานบันทึกผลการอ่านออกเขียนได้ปีการศึกษา 2559 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอินทร์ศรีธาราชบุรี ตำบลดิ่งชัน อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 มีความบกพร่องด้านการอ่านและการเขียนโดยมีความสามารถในการอ่านและเขียนต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดคือร้อยละ 80 โดยนักเรียนส่วนมากมีความสามารถในการอ่านอยู่ในระดับดีเพียงร้อยละ 55.17 เท่านั้น (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1. 2559: 54) ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำวิจัยเรื่อง ความสามารถในการอ่านและเขียนสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตรฐาน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ เนื่องจากการสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามทฤษฎีการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีรูปแบบ เนื้อหา ที่น่าสนใจ ทำให้นักเรียนอยากเรียนรู้ ตั้งใจเรียน มีสติและสมาธิในการเรียนมากยิ่งขึ้น มีการจัดการเรียนการสอนตามแผนการสอนที่กำหนดไว้อย่างเป็นขั้นตอน ช่วยให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนได้ดีขึ้น สามารถจดจำเนื้อหาในบทเรียนและคำศัพท์ต่างๆ ได้ดี นักเรียนเกิดความสนุกสนานในขณะที่เรียน และยังทำให้ครูทราบถึงพัฒนาการด้านการเรียนของนักเรียนรายบุคคลและสามารถหาทางแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียนจากการเรียนในวิชาต่างๆ ได้ทันทั่วทั้งที่ ดังนั้นแบบฝึกทักษะจึงมีความสำคัญเป็นอย่างมาก นอกจากนี้นักเรียนจะได้รับความรู้ ได้รับการฝึกทักษะด้านความสามารถการอ่านและเขียนสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตรฐานแล้ว ยังช่วยให้ครูประหยัดเวลา ค่าใช้จ่าย และลดภาระในการเตรียมสื่อการสอนได้เป็นอย่างดี

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งวัตถุประสงค์ไว้ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาความสามารถอ่านและเขียนสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตรฐาน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถอ่านและเขียนสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตรฐาน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างก่อนและหลังจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ

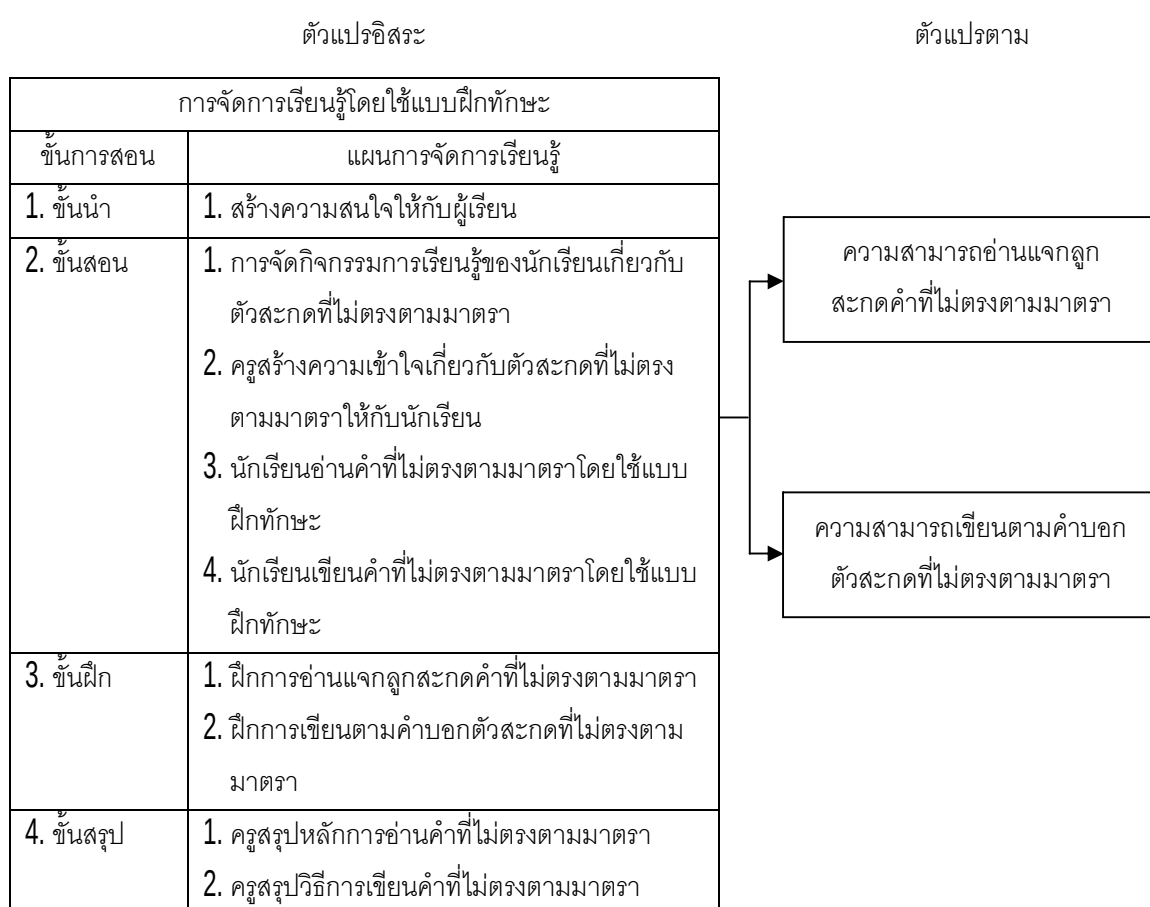
สมมุติฐานการวิจัย

1. ความสามารถอ่านและเขียนสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตรฐาน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ภายหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ อยู่ในระดับดีขึ้นไป ตามเกณฑ์มาตรฐานของสำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ คิดเป็นร้อยละ 80 ของนักเรียนทั้งหมด
2. ความสามารถอ่านและเขียนสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตรฐาน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ภายหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนมีความสามารถอ่านและเขียนสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตราดีขึ้น ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น
2. ครูผู้สอนได้แนวทางในการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียนสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตราในการสอนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สามารถนำไปใช้ประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอนวิชาอื่นๆ ต่อไป
3. ครูผู้สอนสามารถบูรณาการการจัดการเรียนรู้ โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียนสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตรา ให้เหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียน

กรอบแนวคิด

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

1. ประชากร

เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอินทร์ศรีทธาราชบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต ๑ จำนวน 22 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอินทร์ศรีทวาราชูว์ร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต ๑ จำนวน 22 คน ใช้ประชากรทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่าง

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่ การจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

3.2.1 ความสามารถอ่านแจกลูกสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตรา

3.2.2 ความสามารถเขียนตามคำบอกตัวสะกดที่ไม่ตรงตามมาตรา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียนสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตรา จำนวน 20 แผน ใช้เวลาในการสอน 20 ชั่วโมง โดยผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างคุณลักษณะของแผนการจัดการเรียนรู้กับวัตถุประสงค์ของแผนการจัดการเรียนรู้ IOC (Index of Objective Congruence) มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง .60-1.00

2. แบบวัดความสามารถอ่านแจกลูกสะกดคำตัวสะกดที่ไม่ตรงตามมาตรา นักเรียนอ่านแจกลูกสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตราชนิดคำพยางค์เดียว จำนวน 10 คำและชนิดคำสองพยางค์ จำนวน 10 คำ รวมทั้งหมด 20 คำ โดยผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบวัดความสามารถอ่านแจกลูกสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตรา IOC (Index of Objective Congruence) มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง .80-1.00 มีค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง .44-.88 มีค่าอำนาจอยู่ระหว่าง .25-1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .89

3. แบบวัดความสามารถเขียนตามคำบอกตัวสะกดที่ไม่ตรงตามมาตรา โดยการให้นักเรียนเขียนตามคำบอกตัวสะกดที่ไม่ตรงตามมาตราชนิดคำพยางค์เดียว จำนวน 20 คำ โดยผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบวัดความสามารถเขียนตามคำบอกตัวสะกดที่ไม่ตรงตามมาตรา IOC (Index of Objective Congruence) มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง .60-1.00 มีค่าความยากง่ายระหว่าง .50-.81 มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .38-1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .93

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ทำการทดสอบก่อนเรียน (Pre test) โดยใช้แบบทดสอบความสามารถอ่านแจกลูกสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตรา เป็นคำในมาตรา ก มาตรา กด มาตรา กน และมาตรา กบ ชนิดคำพยางค์เดียว จำนวน 10 คำ และชนิดคำสองพยางค์ จำนวน 10 คำ ทั้งหมด 20 คำ และแบบทดสอบความสามารถเขียนตามคำบอก เป็นคำในมาตรา ก มาตรา กด มาตรา กน และมาตรา กบ ชนิดคำพยางค์เดียว จำนวน 10 คำ เขียนตัวบรรจงเต็มบรรทัด ได้คะแนนเมื่อเขียนถูกต้อง

2. กำหนดการจัดการเรียนการสอน เรื่อง การอ่านและเขียนสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตราของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ จำนวน 20 แผน ใช้เวลาในการสอน 20 ชั่วโมง มีขั้นตอนการสอนแบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน คือ ขั้นนำ ขั้นสอน ขั้นฝึก และขั้นสรุป

3. ทำการทดสอบหลังเรียน (Post-test) โดยใช้แบบวัดความสามารถอ่านแจกลูกสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตรา เป็นคำในมาตรากก มาตราค มาตรากน และมาตราภ ชนิดคำพยางค์เดียว จำนวน 10 คำ และชนิดคำสองพยางค์ จำนวน 10 คำ ทั้งหมด 20 คำ และแบบวัดความสามารถเขียนตามคำบอก เป็นคำในมาตรากก มาตราค มาตรากน และมาตราภ ชนิดคำพยางค์เดียว จำนวน 20 คำ เขียนตัวบรรจงเต็มบรรทัด ได้คะแนนเมื่อเขียนถูกต้องเป็นชุดเดียวกับที่ใช้ทดสอบก่อนเรียน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. สถิติที่ใช้คำนวณหาคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่ การหาค่าความเที่ยงตรง, การหาค่าความยาก, การหาค่าอำนาจจำแนก, การหาค่าความเชื่อมั่น

ผลการศึกษา

ความสามารถอ่านและเขียนสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตรา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ

ตาราง 1 จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความสามารถ อ่านและเขียนสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตรา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ จำแนกตามเกณฑ์

เกณฑ์	ระดับ	คะแนนเต็ม (40 คะแนน)	N	P	μ	σ
80-100	ดีเยี่ยม	32-40	15	68.18	33.93	0.96
65-79	ดี	26-31	7	31.82	28	1.91
50-64	พอใช้	20-25	-	-	-	-
0-49	ปรับปรุง	0-19	-	-	-	-
รวม	ดีเยี่ยม	26-35	22	100	32.05	3.11

จากตาราง 1 พบว่าความสามารถอ่านและเขียนสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตรา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ โดยรวมอยู่ในระดับดีเยี่ยม มีค่าเฉลี่ย ($\mu = 33.93$) มีนักเรียนจำนวน 15 คน และอยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ย ($\mu = 28.00$) มีนักเรียน จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 100 เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้

ตาราง 2 จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความสามารถอ่านแจกลูกสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตรา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ จำแนกตามเกณฑ์

เกณฑ์	ระดับ	คะแนนเต็ม (20 คะแนน)	N	P	μ	σ
80-100	ดีเยี่ยม	16-20	17	77.28	17.00	0.87
65-79	ดี	13-15	3	13.63	14.00	1.00
50-64	พอใช้	10-12	2	9.09	10.50	0.71
0-49	ปรับปรุง	0-9	-	-	-	-
รวม	ดีเยี่ยม	13-19	20	90.91	16.55	1.39

จากตาราง 2 ความสามารถอ่านแจกลูกสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตราของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ โดยรวมอยู่ในระดับดีเยี่ยม มีค่าเฉลี่ย ($\mu = 17.00$) มีนักเรียนจำนวน 17 คน และอยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ย ($\mu = 14.00$) มีนักเรียนจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 90.91 เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้

ตาราง 3 จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความสามารถเขียนตามคำบอกตัวสะกดที่ไม่ตรงตาม มาตรา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ จำแนกตามเกณฑ์

เกณฑ์	ระดับ	คะแนนเต็ม (20 คะแนน)	N	P	μ	σ
80-100	ดีเยี่ยม	16-20	17	77.28	17.12	0.93
65-79	ดี	13-15	3	13.63	14.00	1.00
50-64	พอใช้	10-12	2	9.09	10.00	0.00
0-49	ปรับปรุง	0-9	-	-	-	-
รวม	ดีเยี่ยม	13-19	20	90.91	16.65	1.46

จากตาราง 3 ความสามารถเขียนตามคำบอกตัวสะกดที่ไม่ตรงตามมาตรา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ โดยรวมอยู่ในระดับดีเยี่ยม มีค่าเฉลี่ย ($\mu = 17.12$) มีนักเรียนจำนวน 17 คน และอยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ย ($\mu = 14.00$) มีนักเรียนจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 90.91 เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้

การเปรียบเทียบความสามารถอ่านและเขียนสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตรา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างก่อนและหลัง จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ

ตาราง 4 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความสามารถอ่านและเขียนสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตรา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างก่อนและหลังจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ

แบบทดสอบ	การทดสอบ	N	คะแนนเต็ม	μ	σ	d_i	sig
แบบวัดความสามารถการอ่านและ	ก่อนเรียน	22	40	15.09	3.26	11.50	.000
เขียนสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตรา	หลังเรียน	22	40	32.05	3.11		

จากตาราง 4 คะแนนเฉลี่ยความสามารถอ่านและเขียนแจกลูกสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตราของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ภายหลังจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($d_i = 11.50$)

ตาราง 5 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความสามารถอ่านแจกลูกสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตรา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างก่อนและหลังจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ

แบบทดสอบ	การทดสอบ	N	คะแนนเต็ม	μ	σ	d_i	sig
แบบวัดความสามารถการอ่านแจกลูกสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตรา	ก่อนเรียน	22	20	8.05	2.75	11.50	.000
	หลังเรียน	22	20	16.00	2.23		

ภายหลังจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($d_i = 11.50$)

ตาราง 6 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความสามารถเขียนตามคำบอกตัวสะกดที่ไม่ตรงตามมาตราของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างก่อนและหลังจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ

แบบทดสอบ	การทดสอบ	N	คะแนนเต็ม	μ	σ	d_i	sig
แบบวัดความสามารถการเขียนตามคำบอกตัวสะกดที่ไม่ตรงตาม	ก่อนเรียน	22	20	7.05	2.68	11.50	.000
มาตรา	หลังเรียน	22	20	16.05	2.40		

จากตาราง 6 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความสามารถเขียนตามคำบอกตัวสะกดที่ไม่ตรงตามมาตราของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ภายหลังจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($d_i = 11.50$)

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความสามารถอ่านและเขียนสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตรา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ สามารถอภิปรายผลตามลำดับสมมติฐานของการวิจัย ดังนี้

1. ความสามารถอ่านและเขียนสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตรา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ จากผลการทดลองพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอินทร์ศรัทธาราษฎร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต ๑ มีความสามารถอ่านและเขียนสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตรา ภายหลังจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะโดยรวมอยู่ในระดับดีเยี่ยม ($\mu = 33.93$) มีนักเรียนจำนวน 15 คน และอยู่ในระดับดี ($\mu = 28.00$) มีนักเรียน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 100 เนื่องจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียนสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตรา ตามทฤษฎีการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียนสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตราเบื้องต้นประกอบดังนี้ คำชี้แจงสำหรับครู คำชี้แจงสำหรับนักเรียน ใบความรู้ บัตรคำ แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน แบบฝึกหัด รูปแบบ เนื้อหา ที่น่าสนใจ มีการใช้เพลง คำกลอน สอนอ่าน บทร้อยกรอง และเรื่องสั้นมาประกอบ เพื่อกระตุ้นความสนใจของนักเรียน เกิดการเรียนรู้สิ่งใหม่และมีความตั้งใจในการเรียนมากยิ่งขึ้น ทำให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนและสามารถจดจำเนื้อหาในบทเรียนและคำศัพท์ต่างๆ ได้ดี ทำให้เกิดความสนุกสนานในขณะเรียน ทำให้ครูทราบถึงพัฒนาการด้านการเรียนของนักเรียนรายบุคคล และมีแนวทางแก้ไขปัญหาก็อาจเกิดขึ้นกับนักเรียนที่ในการเรียนรายวิชาต่างๆ ทำให้นักเรียนยังทราบความก้าวหน้าของตนเองได้ นอกจากนี้แบบฝึกทักษะยังเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลทางการเรียนของนักเรียนได้อีกด้วย ดังนั้นแบบฝึกทักษะจึงมีความสำคัญกับนักเรียนและครูผู้สอนเป็นอย่างมาก นอกจากนักเรียนจะได้รับความรู้ ได้รับการฝึกทักษะความสามารถการอ่านและเขียนสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตราแล้ว ยังช่วยให้ครูประหยัดเวลา ค่าใช้จ่าย และลดภาระในการเตรียมสื่อการสอนได้เป็นอย่างดี ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของลุนา ศรีฤตา (2553: 45) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนคำพื้นฐานภาษาไทย โดยใช้แบบฝึกทักษะสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการอ่านและเขียนคำพื้นฐานภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/1 2) เพื่อพัฒนาแบบฝึกทักษะสาระภาษาไทย ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 16 คน โรงเรียนชุมชนบ้านหัวขัวสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ซึ่งได้มาโดยการเลือกสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) แบบฝึกทักษะเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนคำพื้นฐาน จำนวน 15 แบบฝึก 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 3 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ แบบแผนการทดลองใช้แบบกลุ่มเดียว (One Group Pre-test Post-test Design) สถิติที่ใช้คือ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า 1) การพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนคำพื้นฐานภาษาไทย โดยใช้แบบฝึกทักษะสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/1 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.43/86.47 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ คือ 80/80 2) ผลที่เกิดกับ

นักเรียนหลังการพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนคำพื้นฐานภาษาไทย โดยใช้แบบฝึกทักษะสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/1 พบว่านักเรียนมีทักษะการอ่านและเขียนดีขึ้น ซึ่งส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการอ่านและเขียนคำพื้นฐานสูงขึ้น มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 86.47

2. ค่าเฉลี่ยความสามารถอ่านและเขียนสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตรา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ จากผลการทดลองพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอินทร์รัตนราชบุรุษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต ๑ มีความสามารถอ่านและเขียนสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตรา ภายหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะหลังเรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียนสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตราเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถในการอ่านและเขียนสะกดคำไม่ตรงมาตราดีขึ้น แบบฝึกทักษะช่วยสร้างแรงจูงใจ สร้างความกระตือรือร้นในการเรียนให้กับนักเรียน ทำให้นักเรียนได้ฝึกฝนแบบรูปธรรม เริ่มเรียนจากง่ายไปหายากจึงทำให้เรียนรู้ได้เร็วกว่าและดีกว่าการสอนทั่วไป ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของธอร์นไค์ เรื่อง กฎการฝึกหัด โดยการให้นักเรียนได้ฝึกหัดด้วยตนเองนักเรียนมีโอกาสทำซ้ำๆ ทั้งการอ่านและเขียนสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตรา จึงจะทำให้นักเรียนจดจำได้แม่นยำยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เกรียงศักดิ์ นามเสริฐ. (2552: 70-75) ได้วิจัยเรื่องการพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนสะกดคำ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาทักษะการอ่านและเขียนสะกดคำ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 2) เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการอ่านและเขียนสะกดคำ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ให้สูงขึ้น กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาค้นครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนชุมชนบ้านหัวขัว อำเภอบึงนาราง จังหวัดพิจิตร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตรเขต 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 17 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการรายงานครั้งนี้ ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ บูรณาการภาษาไทย เรื่องการอ่านและเขียนสะกดคำ โดยใช้แผนผังความคิด จำนวน 20 แผน ซึ่งมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 4.80 ใช้ เวลาเรียน 4 สัปดาห์ๆ ละ 5 ชั่วโมง แบบฝึกทักษะเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนสะกดคำจำนวน 20 แบบฝึก และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 3 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ซึ่งมีค่าอำนาจจำแนก (B) ตั้งแต่ 0.25 ถึง 0.70 และมีค่าความเชื่อมั่น ทั้งฉบับเท่ากับ 0.87 แบบแผนการทดลองแบบกลุ่มเดียว (One Group Pre-test Prost-test Design) สถิติที่ใช้คือ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า 1) การจัดการเรียนรู้บูรณาการการพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนสะกดคำโดยใช้แผนผังความคิด นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 87.18/85.00 ซึ่ง สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ คือ 80/80 2) ผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียนหลังการพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนสะกดคำ โดยใช้แผนผังความคิด นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/2 พบว่านักเรียน มีทักษะการอ่านและเขียนสะกดคำดีขึ้น ซึ่งส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการอ่านและเขียนสะกดคำสูงขึ้น มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 85.00

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความสามารถอ่านและเขียนสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตรา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะสามารถสรุปผล ได้ดังนี้

1. ความสามารถอ่านและเขียนสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตรา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ โดยรวมอยู่ในระดับดีเยี่ยม ($\mu = 33.93$) มีนักเรียนจำนวน 15 คน และอยู่ในระดับดี ($\mu = 28.00$) มีนักเรียนจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 100 เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้

2. ค่าเฉลี่ยความสามารถอ่านและเขียนสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตรา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ภายหลังจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. การสอนอ่านและเขียนสะกดคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ควรให้นักเรียนได้รับการฝึกฝนบ่อยๆ อย่างต่อเนื่อง และควรพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีความหลากหลาย เน้นให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติและสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง

2. การวัดความสามารถอ่านสะกดคำ ควรมีแบบวัดความสามารถการอ่านโดยเฉพาะและให้นักเรียนอ่านสะกดคำและอ่านออกเสียงคำให้ถูกต้อง

3. การวัดความสามารถเขียนสะกดคำ ควรมีแบบวัดความสามารถการเขียนโดยเฉพาะและให้นักเรียนฝึกเขียนจนสามารถเขียนคำ ข้อความ หรือประโยค ได้อย่างถูกต้อง

4. ระหว่างการทำกิจกรรม ครูควรมีปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียน ให้ข้อเสนอแนะ ถามกระตุ้นความคิดของผู้เรียน

5. ควรมีการวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และแจ้งผลให้นักเรียนทราบทุกครั้ง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียนสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตรา จัดทำขึ้นเพื่อทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถ้าต้องการนำไปใช้กับระดับชั้นอื่น ควรปรับกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน และศึกษาผลที่เกิดขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กรมวิชาการ. (2554). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2554 คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ: องค์การรับสินค้าและพัสดุ (ร.ส.พ.).

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

กึ่งกาญจน์ อิศรเศรษฐ์. (2557). รูปแบบการให้คะแนน. กรุงเทพฯ: สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา.

เกรียงศักดิ์ นามเสริฐ. (2552). การพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนสะกดคำ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. โรงเรียนชุมชนบ้านหัวขัว อำเภอเปือยน้อย จังหวัดขอนแก่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 2.

พิมสมร กิตติวิริกุล. (2556). ผลการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียนสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตรา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. นุรีรัมย์: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

ลุนา ศรีฤดา. (2553). รายงานผลการศึกษาเรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนคำพื้นฐานภาษาไทย โดยใช้แบบฝึกทักษะสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถม ศึกษาปีที่ 2. โรงเรียน ชุมชนบ้านหัวขัว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2.

สถาบันภาษาไทย สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2559). คู่มือการสอนอ่านเขียนโดยการแจกลูกสะกดคำ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ ชุมชนการเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด. หน้า 211

สาลินี ภูติกนิษฐ์. (2558). การศึกษาผลสัมฤทธิ์และความคงทนในการเขียนสะกดคำไทยของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทร- วิโรฒ.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 1. (2559). รายงานผลการอ่านออกเขียนได้ของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอินทร์ศรีธาธาราชบุรี. 2559, สืบค้นเมื่อ 5 สิงหาคม 2560, จาก http://202.29.212.12/office2560/list_file_dl.php.

Thorndike, E. L. (1931). Human Learning. New York: Century.

NBUE089: ความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ในเขตอำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด

THE OPINION OF TEACHERS TOWARD THE ADMINISTRATION OF GOOD GOVERNANCE OF SCHOOL ADMINISTRATORS UNDER THE JURISDICTION OF TRAD PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE IN THE DISTRICT OF KOH CHANG TRAD

พยุงค์ดี ดาวกระจ่าง¹

¹ นักศึกษา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา เปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครู ต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษาและอายุราชการของข้าราชการครู และเพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางในการพัฒนาบริหารโรงเรียน ตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ในเขตอำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด กลุ่มตัวอย่าง คือ ข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ในเขตอำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด จำนวน 56 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา โดยหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที (t-test)

ผลการวิจัย พบว่า

1. ความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ในเขตอำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก
2. ข้าราชการครูที่มีระดับการศึกษาและอายุราชการต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

Abstract

The objectives of this study were to study and compare the opinions of teachers on the management of the school administration. According to levels of education official experiences as well as to study problems and guidelines for the development of school administration in accordance with good governance principles of school administrators under the Office of Educational Service Area Office, Trad. The samples were 56 teachers under the Jurisdiction of the Office of Trad. A questionnaire was used to collect data Frequency, percentage, mean, and t-test

The results of this research were as follows:

1. The opinion of teachers toward the administration of good governance of school administrators under the Trad primary Educational Service Area Office was at a high level

2. Teachers with different levels of education and different official experiences were found no statistically significant differences on opinion toward the administration of good governance of school administrators.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษามีความสำคัญในการพัฒนาประเทศ เพราะการศึกษาถือเป็นรากฐานที่จะนำไปสู่การพัฒนาคน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 (ฉบับที่ 2) กำหนดไว้ในมาตราที่ 6 ว่า การศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจสติปัญญา ความรู้ คุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำเนินชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข การจัดการศึกษาในประเทศไทย มีหน่วยงานที่จัดการศึกษาอยู่หลายหน่วยงานและหลายระดับ โรงเรียนเป็นหน่วยงานของรัฐ มีหน้าที่ในการบริหารจัดการ การศึกษา และให้บริการแก่ประชาชน พัฒนาคนไทยให้พร้อมสำหรับการเปลี่ยนแปลงในสังคมโลก ตามมาตรา 9(2) มาตรา 41 มาตรา 42 ได้กำหนดทิศทางการจัดการศึกษาของชาติ โดยมุ่งให้การจัดระบบการบริหารและการจัดการ การศึกษาของประเทศกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเปิด โอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษา มาตรา 22 กำหนดไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียน ทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญมากที่สุด กระบวนการจัดการศึกษา ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองตามธรรมชาติ และเต็มตามศักยภาพ และมาตรา 29 กำหนดไว้ว่า ให้ สถานศึกษาร่วมกับบุคคลในครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน โดยจัดกระบวนการเรียนรู้ ภายในชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรม และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญา และวิทยาการต่างๆ เพื่อพัฒนา ชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาความต้องการ รวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์พัฒนา ระหว่างชุมชน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2551: 6) การบริหารจัดการศึกษา ผู้บริหาร ครูผู้สอน บุคลากรทางการศึกษาและผู้เกี่ยวข้องจะต้องเข้าใจอำนาจหน้าที่ ในการบริหารจัดการ เพื่อให้ภารกิจของโรงเรียน บรรลุตามวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา ทุกฝ่ายจะต้องมีส่วนร่วมในการบริหารอย่างจริงจัง โดยมีองค์ประกอบ อิสระทั้งภาครัฐและชุมชน ตลอดจนผู้ปกครองและชุมชนคอยตรวจสอบการปฏิบัติงานของสถานศึกษา ซึ่งหมายถึง การตรวจสอบการทำงานของผู้บริหารและครูผู้สอนนั่นเอง

ทั้งนี้ สำนักงานกฤษฎีกาฯ ได้กำหนดระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการ บ้านเมืองและสังคมที่ดีขึ้น ระเบียบนี้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 11 สิงหาคม พ.ศ. 2542 โดยทุกส่วนราชการต้องถือ ปฏิบัติ และรายงานผลการปฏิบัติต่อคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีได้ระบุถึง ความสำคัญของธรรมาภิบาล 6 หลัก คือ นิติธรรม ได้แก่ การปกครองภายใต้กฎหมายไม่ใช่ตามอำเภอใจของบุคคล ใดๆ หลักคุณธรรม อันเป็นกรอบในการกำหนดแนวทางให้แก่หน่วยงานราชการเพื่อถือปฏิบัติ (สำนักงานกฤษฎีกาฯ. 2542: 1)

จากระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมดังกล่าว การบริหารสถานศึกษาเป็นการจัดการศึกษาขั้น พื้นฐานมีความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาประเทศให้มั่นคงและยั่งยืน เพราะเป็นการจัดการศึกษาตามมาตรฐาน ให้กับนักเรียนเพื่อเลือกวิถีทางในการดำเนินชีวิตและผลิตกำลังคน ในระดับกลาง นับว่าเป็นภารกิจที่สำคัญในการ บริหารการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน การบริหารโรงเรียนจะดำเนินไปด้วยดีมีความเจริญก้าวหน้า ผู้บริหารต้องใช้

เทคนิคหรือหลักการบริหารต่างๆ ตลอดจน ความรู้ ความสามารถ ความชำนาญที่มีอยู่ ทำให้โรงเรียนไปสู่เป้าหมาย การศึกษาที่กำหนดไว้ ผู้บริหารโรงเรียนในฐานะเป็นผู้บริหารสูงสุดในองค์กร จะต้องให้ประโยชน์สูงสุดแก่องค์กร และมีบทบาทหน้าที่ในการบริหารงานให้บรรลุผลสำเร็จ และมีประสิทธิภาพ จึงถือได้ว่าการบริหารด้วยหลักธรรมาภิบาล มีความสำคัญอย่างยิ่ง ที่ผู้บริหารจะต้องสร้างขึ้นเป็นคุณสมบัติประจำตัว และของสถานศึกษา เพื่อให้เกิดซึ่งความ เป็นธรรมในการบริหารงาน มีความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้ ความสำคัญในการบริหารงานด้วยหลักธรรมาภิบาลต้องเกิดจากพลังที่เรียกว่า “สามประสาน” (วันเพ็ญ นุชจิตศิริวัฒน์, 2544: 8)

ด้วยหลักการและเหตุผลดังกล่าวการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนจะต้องปฏิบัติงานให้เป็นไปตาม หลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี หรือหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) ในขณะเดียวกันการปฏิบัติงานของ ผู้บริหารโรงเรียนปัจจุบัน ไม่ปรากฏผลในทางปฏิบัติได้อย่างจริงจัง มีปัญหาการร้องเรียน ร้องทุกข์ กล่าวโทษผู้บริหาร โรงเรียน เช่น การเลือกปฏิบัติ การพิจารณาความดีความชอบประจำปี ทุจริตประพฤติมิชอบในวงราชการ ขาด คุณธรรม จริยธรรมตลอดจนเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานในหน้าที่ราชการจำนวนมาก (สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาตราด, 2549: 1)

ดังนั้น ผู้วิจัย จึงสนใจที่จะศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ทั้งนี้งานวิจัยนี้จะเป็นแนวทางข้อมูลในการบริหารงานของผู้บริหาร สถานศึกษาในการนำไปบริหารงานเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล ซึ่งจะทำให้เกิดการบริหารจัดการที่ดี มีประสิทธิภาพ ตลอดจนเกิดผลสัมฤทธิ์ในการจัดการศึกษาโดยรวมเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาในระดับดีขึ้นไป

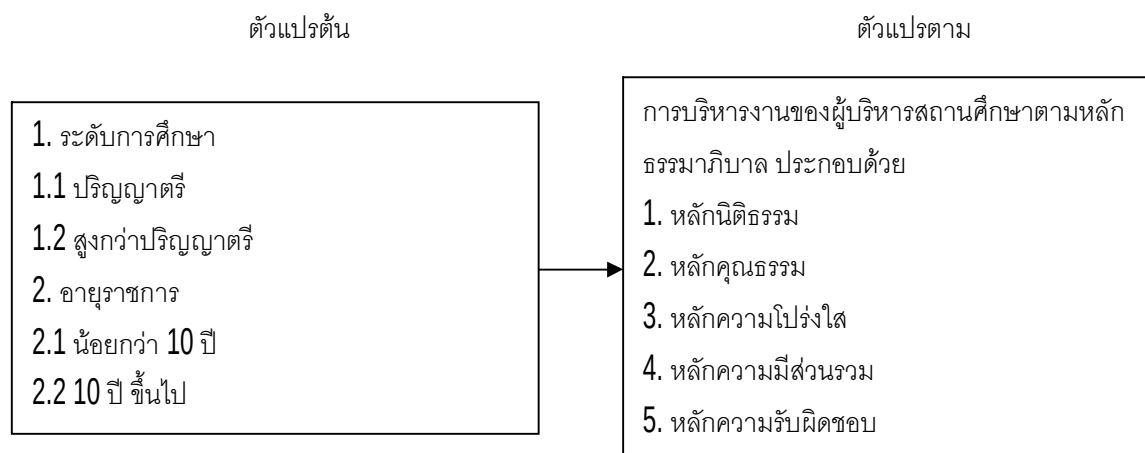
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ในเขตอำเภอเกาะช้างจังหวัดตราด
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครู ต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ในเขตอำเภอเกาะช้างจังหวัดตราด จำแนกตาม ระดับการศึกษา และอายุราชการ

สมมติฐานในการวิจัย

1. ความคิดเห็นของข้าราชการครู ต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ในเขตอำเภอเกาะช้างจังหวัดตราด ต่างกันตามระดับการศึกษา
2. ความคิดเห็นของข้าราชการครู ต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ในเขตอำเภอเกาะช้างจังหวัดตราด ต่างกันตามอายุราชการ

กรอบแนวคิด

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ในเขตอำเภอเกาะช้าง จำนวนทั้งสิ้น 67 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ในเขตอำเภอเกาะช้าง โดยใช้เกณฑ์กำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างจากตารางประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี และมอร์แกน (Krejcie; & Morgan. 1970: 608) จำนวนทั้งสิ้น 56 คน ใช้การสุ่มอย่างง่าย

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ตัวแปรต้น

3.1.1 ระดับการศึกษา จำแนกเป็น

3.1.1.1 ปริญญาตรี

3.1.1.2 สูงกว่าปริญญาตรี

3.1.2 อายุราชการ จำแนกเป็น

3.1.2.1 น้อยกว่า 10 ปี

3.1.2.2 10 ปี ขึ้นไป

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย

หลักการ 6 ด้าน ดังนี้

3.2.1 หลักนิติธรรม

3.2.2 หลักคุณธรรม

3.2.3 หลักความโปร่งใส

3.2.4 หลักการมีส่วนร่วม

3.2.5 หลักความรับผิดชอบ

3.2.6 หลักความคุ้มค่า

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ทำให้ทราบเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ในเขตอำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด เพื่อใช้ในการวางแผนบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ในเขตอำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด

ตอนที่ 1 เป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) ที่สอบถามเกี่ยวกับระดับการศึกษา อายุราชการ ของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ในเขตอำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามตามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ในเขตอำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด โดยกำหนดคะแนนออกเป็น 5 ระดับ (Best and Kahm. 1993: 247) ดังนี้

- คะแนน 5 หมายถึง ระดับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลมากที่สุด
- คะแนน 4 หมายถึง ระดับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลมาก
- คะแนน 3 หมายถึง ระดับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลปานกลาง
- คะแนน 2 หมายถึง ระดับบริหารตามหลักธรรมาภิบาลน้อย
- คะแนน 1 หมายถึง ระดับบริหารตามหลักธรรมาภิบาลน้อยที่สุด

การแปลความหมายของข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์โดยใช้ค่าคะแนนเฉลี่ย เพื่อนำผลที่ได้มาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ของระดับ (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2544: 75) ดังนี้

- 4.51 – 5.00 หมายถึง ระดับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลมากที่สุด
- 3.51 – 4.50 หมายถึง ระดับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลมาก
- 2.51 – 3.50 หมายถึง ระดับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลปานกลาง
- 1.51 – 2.50 หมายถึง ระดับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลน้อย
- 1.00 – 1.50 หมายถึง ระดับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลน้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ในเขตอำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปถึงผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ในเขตอำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด

3. เก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามคืน โดยส่งแบบสอบถามด้วยตนเอง เพื่อขอความร่วมมือข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ในเขตอำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด ในการตอบแบบสอบถาม

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติพื้นฐาน

1. ค่าร้อยละ (%)
2. ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)
3. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถาม

1. ค่าดัชนีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ (Index of Congruency: IOC)
2. ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ ครอนบาค

(Cronbach)

สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

การทดสอบค่าที (t-test) เพื่อเปรียบเทียบหาความสำคัญของความแตกต่าง ของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม

ผลการศึกษา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูล โดยหาค่าร้อยละข้อมูล ดังตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (n = 56)	ร้อยละ (100)
ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี	36	64.29
สูงกว่าปริญญาตรี	20	35.71
อายุราชการ		
น้อยกว่า 10 ปี	28	50.00
10 ปี ขึ้นไป	28	50.00

จากตาราง 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี จำนวน 36 คน (คิดเป็นร้อยละ 64.29) และสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 20 คน (คิดเป็นร้อยละ 35.71) มีอายุราชการน้อยกว่า 10 ปี จำนวน 28 คน (คิดเป็นร้อยละ 50.00) และมีอายุราชการมากกว่า 10 ปี จำนวน 28 คน (คิดเป็นร้อยละ 50.00)

ตาราง 2 เปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ในเขตอำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด จำแนกตามระดับการศึกษา

หลักธรรมาภิบาล	ปริญญาตรี (n = 36)		สูงกว่าปริญญาตรี (n = 20)		T	P
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. หลักนิติธรรม	3.78	0.30	4.21	0.26	0.05	0.06
2. หลักคุณธรรม	3.67	0.30	3.76	0.36	0.05	0.08
3. หลักความโปร่งใส	4.00	0.21	3.96	0.24	0.04	0.05
4. หลักการมีส่วนร่วม	3.51	0.22	3.86	0.28	0.04	0.06
5. หลักความรับผิดชอบ	4.05	0.28	4.26	0.27	0.05	0.05
6. หลักความคุ้มค่า	3.84	0.24	4.09	0.34	0.04	0.08
รวม	3.81	0.26	4.02	0.29	0.05	0.06

จากตาราง 2 พบว่า ข้าราชการครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ข้าราชการครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ในเขตอำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด ในด้านหลักความโปร่งใส หลักความรับผิดชอบ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ในเขตอำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด จำแนกตามอายุราชการ

หลักธรรมาภิบาล	อายุราชการน้อยกว่า 10 ปี (n = 28)		อายุราชการ 10 ปี ขึ้นไป (n = 28)		T	P
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. หลักนิติธรรม	3.88	0.36	3.99	0.35	0.07	0.07
2. หลักคุณธรรม	3.60	0.30	3.80	0.32	0.06	0.06
3. หลักความโปร่งใส	3.95	0.18	4.02	0.26	0.03	0.05
4. หลักการมีส่วนร่วม	3.58	0.24	3.70	0.33	0.05	0.06
5. หลักความรับผิดชอบ	4.17	0.26	4.09	0.32	0.05	0.06
6. หลักความคุ้มค่า	3.87	0.27	3.99	0.33	0.05	0.06
รวม	3.84	0.27	3.93	0.32	0.05	0.06

จากตาราง 3 พบว่า ข้าราชการครูที่มีอายุราชการต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ข้าราชการครูที่มีอายุราชการต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ในเขตอำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด ในด้านหลักความโปร่งใส แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ในด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ในเขตอำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด สามารถอภิปรายผล ดังนี้

1. ความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ในเขตอำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ในเขตอำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด ให้ความสำคัญต่อหลักคุณธรรมเป็นอย่างมาก ดังที่ สำนักนายกรัฐมนตรี (2542: 1) ให้ความสำคัญกับหลักคุณธรรมนี้ว่า เป็นการยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม โดยทรงขอให้เจ้าหน้าที่ของรัฐยึดถือหลักนี้ในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้เป็นตัวอย่างแก่สังคม และส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนพัฒนานตนเองไปพร้อมกันเพื่อให้คนไทยมีความซื่อสัตย์ จริงใจ ขยัน อดทน มีระเบียบวินัย ประกอบอาชีพสุจริต จนเป็นนิสัยประจำชาติ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุชิน เรืองบุญส่ง (2551) ได้ศึกษา การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน พบว่า การปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนตามหลักธรรมาภิบาล ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับ คือ หลักคุณธรรม หลักความรับผิดชอบ ความโปร่งใส หลักความมีส่วนร่วม หลักนิติธรรม และหลักความคุ้มค่า ดังนั้น ระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ในเขตอำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด จึงมีการนำไปใช้เพื่อประโยชน์ต่อผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำไปใช้เพื่อพัฒนาสถานศึกษาของผู้บริหาร และทำให้ผู้บริหารได้รับความเชื่อถือศรัทธาต่อการบริหารสถานศึกษาต่อไป

2. ความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ข้าราชการครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ในเขตอำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด ในด้านหลักความโปร่งใส หลักความรับผิดชอบ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ส่วนในด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากหลักธรรมาภิบาล ว่าด้วยเจ้าหน้าที่ของรัฐจะต้องปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ ให้ความสำคัญ ยุติธรรมแก่ประชาชนอย่างเท่าเทียมกัน จัดระบบงาน ที่ตอบสนองความต้องการของประชาชน และปฏิบัติตามข้อบังคับของ ก.พ. ว่าด้วยจรรยาบรรณ ของข้าราชการพลเรือน คือ มีจรรยาบรรณต่อตนเอง ต่อหน่วยงานต่อผู้ร่วมงานต่อประชาชนและสังคม ให้เห็นได้ว่า ผู้บริหารต้องปฏิบัติหน้าที่ด้านนี้ตามกฎหมายระเบียบและข้อบังคับเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน โดยผลการศึกษาของผู้วิจัยสอดคล้อง กับการวิจัยของ นางลักษณียุทธสุทธิพงศ์ (2550) ได้ทำการศึกษาสภาพการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษา ในเขตตรวจราชการที่ 13 ผลการศึกษาพบว่า สภาพการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษา ในเขตตรวจราชการที่ 13 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า สภาพการบริหารด้านที่มากที่สุด คือด้านหลักการมีส่วนร่วมการเปรียบเทียบสภาพการบริหารตาม

หลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษา ในเขตตรวจราชการที่ 13 จำแนกตามคุณวุฒิการศึกษา ทั้งโดยรวมและรายด้าน พบว่าไม่แตกต่างกัน ดังนั้น การศึกษาของข้าราชการครู อาจทำให้มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกันในบางเรื่อง แต่ในภาพรวมส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกัน

3. ข้าราชการครูที่มีอายุราชการต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ข้าราชการครูที่มีอายุราชการต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ในเขตอำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด ในด้านหลักความโปร่งใส แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ในด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ในเขตอำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด มีการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล เป็นไปตามที่ กระทรวงศึกษาธิการ (2547: 11) ได้กล่าวถึง การบริหารจัดการศึกษา ของสถานศึกษาปัจจุบัน สถานศึกษาทุกแห่งมีฐานะเป็นนิติบุคคล และสถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาที่ได้รับสถานภาพเป็นนิติบุคคลหรือบัญญัติในมาตรา 35 แห่งระเบียบพระราชบัญญัติระเบียบราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 จึงมีการบริหารงานและแนวทางการดำเนินงาน ที่สอดคล้องกันสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไพศาล ตั้งสมบูรณ์ (2548: 87-88) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสาคร ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสาคร ใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารสถานศึกษาในภาพรวม ความคาดหวังต่อการใช้หลักธรรมาภิบาล ในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสาครไม่แตกต่างกัน ดังนั้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่มีการมุ่งเน้นการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลที่ไม่แตกต่างกัน สามารถส่งผลให้เห็นได้ถึง การบริหารงานของสถานศึกษา ที่มุ่งเน้นไปตามหลักธรรมาภิบาลในด้านนั้นๆ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

ควรมีการนำผลการวิจัยเสนอต่อผู้บริหารสถานศึกษา และผู้วิจัยที่เกี่ยวข้องในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาโดยเน้นในด้านหลักความโปร่งใส ที่ผลการวิจัยพบว่า ในด้านนี้ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลน้อยกว่าทุกๆ ด้าน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำวิจัย การศึกษาความรู้ความเข้าใจในการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ในเขตอำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด
2. ควรทำวิจัย การนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ ของบุคลากรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ในเขตอำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2547). ปฏิรูปการศึกษายุคใหม่. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
ชูศรี วงศ์รัตนะ. (2544). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: เทพเนรมิตการพิมพ์.

นงลักษณ์ ยุทธสุทธิพงศ์. (2550). การศึกษาสภาพการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษาในเขต
ตรวจราชการที่ 13. อุบลราชธานี: สำนักตรวจราชการประจำเขตตรวจราชการที่ 8 สำนักงานปลัด
กระทรวงศึกษาธิการ.

ไพศาล ตั้งสมบูรณ์. (2548). การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสาคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหาร
การศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

วันเพ็ญ หุจิตรวิวัฒน์. (2544). Good Governance กับการฟื้นฟูเศรษฐกิจ. ผู้จัดการรายวัน. หน้า 8.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด. (2549). แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา.
กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2551). แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 สำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ: สำนักฯ.

สำนักนายกรัฐมนตรี. (2542). ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมือง
และสังคมที่ดี พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: สำนักฯ.

สุชิน เรืองบุญส่ง. (2551). การศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา. จันทบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

NBUE090: ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการพัฒนาอาคาร สถานที่และสิ่งแวดล้อม โรงเรียนขยายโอกาสอำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี

RESEARCH OPINIONS OF TEACHERS TOWARD BUILDING, LOCATION AND ENVIRONMENT DEVELOPMENT OF EXTENDED SCHOOLS LAEMSING DISTRICT CHANTABURI PROVINCE

นพดล แดงจำ¹ ดร.ทรงยศ แก้วมงคล²

¹ นักศึกษาศาสาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการพัฒนาอาคาร สถานที่และสิ่งแวดล้อม โรงเรียนขยายโอกาส อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามเพศและประสบการณ์ แบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือด้านการพัฒนาอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกในโรงเรียนและด้านการพัฒนาสิ่งแวดล้อมในอาคารเรียนโดยมีกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูโรงเรียนขยายโอกาส อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี จำนวน 48 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ (Likert scales) ค่าความเชื่อมั่น ทั้งฉบับเท่ากับ .82 สถิติที่ใช้คือ ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่าสถิติ (t-test)

ผลการวิจัยผู้ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นของครูที่มีต่อการพัฒนาอาคาร สถานที่และสิ่งแวดล้อมใน โรงเรียนขยายโอกาส อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี มีดังนี้ 1) ความคิดเห็นของครูต่อการพัฒนาอาคารสถานที่และ สิ่งแวดล้อมโรงเรียนขยายโอกาส อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ความคิดเห็นของ ครูต่อการพัฒนาอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม จำแนกตามเพศโดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ. 05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านการพัฒนาอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกในโรงเรียน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ด้านด้านการพัฒนาสิ่งแวดล้อมในอาคารเรียน ไม่แตกต่างกันและ 3) ความคิดเห็นของครูต่อการพัฒนาอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม จำแนกตามประสบการณ์ โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านการพัฒนาอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกในโรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ด้านการพัฒนาสิ่งแวดล้อมในอาคารเรียนไม่ แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ความคิดเห็น, การพัฒนาอาคารสถานที่, โรงเรียนขยายโอกาส

Abstract

This study and compare teachers' opinions on building development. Location and environment extended schools Laemsing district Chantaburi province by divided sex and work on concepts is divided into two areas feel a part is the development of buildings and facilities in schools and environmental development in the school building. There are samples include Teachers of extended

schools 48 peoples. Research Instrument is rating scales five Level of measurement of (Likert scales) The Reliability is .82 The statistics for average (Mean), (S.D.), statistical tests (t-test).

The research respondentsquestionnaireTeachers' opinions on building development. Location and environmentextended schoolsLaemsing DistrictChantaburi province is 1.Teachers' opinions on building development. Location and environmentextended schoolsLaemsing districtChantaburi provincethe development of buildings and facilities in schools and environmental development in the school building overall high level. 2. Teachers' opinions on building development. Location and environmentextended schoolsLaemsing districtChantaburi provinceby divided sex overallwere statistically significant difference .05and3. Teachers' opinions on building development. Location and environmentextended schoolsLaemsing districtChantaburi provinceby divided the overall experience was statistically significant difference .05

Keywords: Opinions,Building development, Extended schools

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

โรงเรียนที่มีการปรับเปลี่ยนหรือบำรุงรักษาอาคาร สถานที่และสิ่งแวดล้อมให้มีความมั่นคง แข็งแรง สวยงาม จะเป็นที่น่าเชื่อถือต่อผู้พบเห็น เกิดการใช้ประโยชน์ การอำนวยความสะดวกในการใช้สถานที่นั้น สำหรับครู นักเรียนและบุคลากรที่ต้องดำเนินกิจกรรมในชีวิตประจำวันทั้งในด้านการทำงาน การศึกษาเล่าเรียนหรือกิจกรรมอื่นๆ การที่มีอาคาร สถานที่และสิ่งแวดล้อมที่มีความสวยงาม ทันสมัย มั่นคงแข็งแรงสามารถอำนวยความสะดวกให้กับตนเองได้ไม่มากนักน้อยนั้น อาจช่วยส่งเสริมขวัญ กำลังใจของบุคคลนั้น ในการทำงานและพัฒนาตนเองก็เป็นได้ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 6 ได้ระบุว่าจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และมาตราที่ 7 ในกระบวนการเรียนรู้ต้องปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองและการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมหน้าที่ เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาพและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติรวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปวัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้อันเป็นสากลลดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพรู้จักพึ่งตนเองมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องซึ่งเฟเธอร์สโตน (Featherstone,1965 อ้างถึงใน ธนพร ศรีอนันต์,2557: 2) ได้ให้ข้อคิดเห็นว่าการสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมโรงเรียนที่ดีจะช่วยส่งเสริมและปลูกฝังให้นักเรียนนักศึกษาได้เป็นบุคคลที่พร้อมด้วยความรู้ ความสามารถ ความเจริญทั้งทางร่างกายและจิตใจ อันจะเป็นการสร้างบุคลิกภาพที่ดีงามแก่นักเรียนนักศึกษา ทางด้านสื่อการเรียนการสอนนั้นเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญต่อการจัดการเรียนการสอนเพราะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงกล่าวได้ว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนซึ่งประกอบด้วยพฤติกรรมการสอนของครูพฤติกรรมเรียนของนักเรียน เพื่อนร่วมชั้น อาคารสถานที่ ตลอดจนสื่อการเรียนการสอนเหล่านี้มีผลกระทบต่อการเรียนการสอนและการบริหารงานของโรงเรียน

การจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน โดยเฉพาะโรงเรียนขยายโอกาสที่มีนักเรียนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลถึงมัธยมศึกษาตอนต้นนั้น จึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่จะเอื้อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ การที่โรงเรียนสามารถจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมต่อการเรียนรู้และพัฒนาการของเด็กได้นั้นย่อมเป็นการช่วยให้นักเรียนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม มีความรับผิดชอบและเข้าใจถึงสภาพของตนเองสอดคล้องกับ โกวิท มัชฌิมา (2550: 82) กล่าวว่า สภาพแวดล้อมมีความสำคัญต่อการส่งเสริมคุณภาพและประสิทธิภาพในกระบวนการจัดการเรียนรู้ของบุคคลทั้งทางตรงและทางอ้อมในการจัดสภาพแวดล้อมที่ดีในสถานศึกษาช่วยอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความสามารถความสนใจ ซึ่งจะส่งผลโดยตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุขจากสภาพแวดล้อมที่ดี สอดคล้องกับ กัญญาภาณุจรรย์มะโนมัย(2560:บทคัดย่อ)สภาพแวดล้อมในการทำงานมีความสำคัญต่อการทำงาน ซึ่งจะเห็นได้จากองค์กรใดที่มีการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงานดีย่อมส่งผลต่อการปฏิบัติงานของบุคลากร ดังนั้นองค์กรสมควรปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงานเพื่อให้เอื้ออำนวยต่อการทำงาน สภาพแวดล้อมที่ดีและสวยงามนั้นมีผลต่อจิตใจของผู้ปฏิบัติงาน ทำให้มีเจตคติที่ดีต่อการทำงาน สำหรับสภาพแวดล้อมบริหาร และด้านอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อมในการทำงานจะช่วยทำให้งานประสบความสำเร็จ เกิดประสิทธิภาพและมีประสิทธิภาพการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนเป็นองค์ประกอบสำคัญประการหนึ่ง ตามนโยบายปฏิรูปโรงเรียน เพื่อยกระดับมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนดังที่กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดไว้ว่าต้องมีบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนหรือสถานศึกษาที่เอื้อต่อการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนอย่างมีความสุข มุ่งเน้นการเรียนการสอนตามธรรมชาติ ให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจริงและปลูกฝังเรื่องความสะอาด ความมีวินัย เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความรักสามัคคี รวมทั้งการจัดให้โรงเรียนมีความร่มรื่น มีต้นไม้แหล่งน้ำ บ่อน้ำไว้พุน้ำ ไร่ผลไม้จะมีสิ่งอำนวยความสะดวกที่พอเพียง และอยู่ในสภาพใช้การได้ดี มาตรการส่งเสริมสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยของนักเรียน ซึ่งจำเป็นจะต้องมีการจัดให้กับผู้เรียนด้วยดังนั้น สถานศึกษาภายใต้การบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีการบริหารงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาให้มีความสะอาด มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย ถูกสุขลักษณะ ถูกต้องตามหลักวิชาการ เกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อสร้างความประทับใจ ความพึงพอใจให้แก่ผู้รับบริการ อันได้แก่ ครู บุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง ตลอดจนชุมชนและสังคม โดยรอบที่มีความเอาใจใส่ ดูแลให้ความสำคัญกับอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม อันเป็นสิ่งที่บ่งชี้คุณภาพด้านการศึกษา

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการทำวิจัย เรื่อง ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการพัฒนาอาคาร สถานที่และสิ่งแวดล้อม โรงเรียนขยายโอกาส อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี เนื่องจากการพัฒนาอาคาร สถานที่และสิ่งแวดล้อมที่เอื้อประโยชน์และตรงตามความต้องการโดยรวมของทุกคนในโรงเรียนนั้น อาจจะช่วยส่งเสริมพัฒนาคุณภาพของครูและนักเรียน ทั้งในเรื่องการเรียนการสอน การอำนวยความสะดวก การพัฒนาตนเองและความสุขในการดำรงชีวิต การปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนในแต่ละวัน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของครูที่มีต่อการพัฒนาอาคาร สถานที่และสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการพัฒนาอาคาร สถานที่และสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน

จำแนกตามเพศและประสบการณ์

สมมติฐานในการวิจัย

1. ครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาอาคาร สถานที่และสิ่งแวดล้อมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. ครูที่มีประสบการณ์ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาอาคาร สถานที่และสิ่งแวดล้อมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

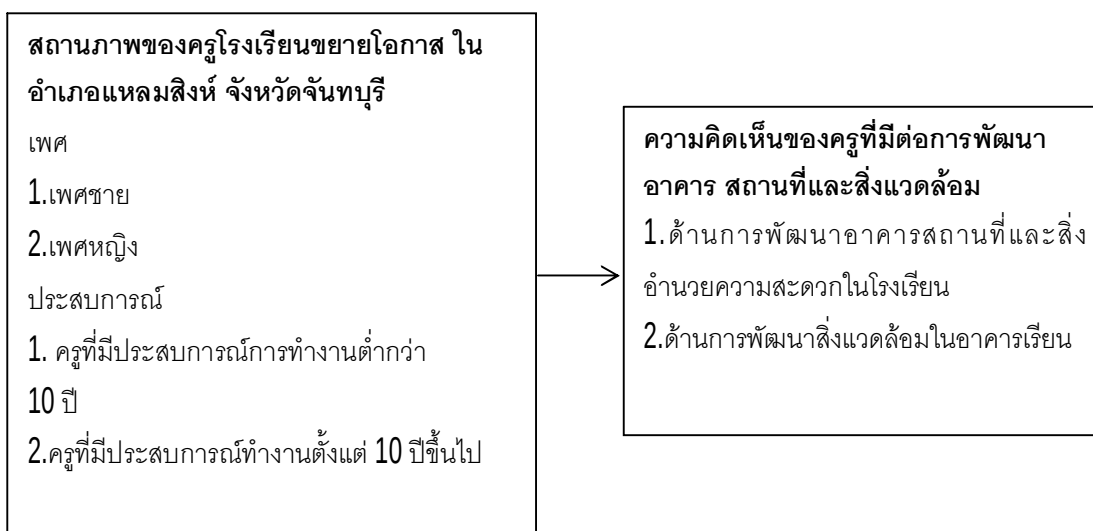
1. ผู้บริหารสามารถนำข้อมูลไปใช้ในการพัฒนา อาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้เหมาะสมและเกิดประโยชน์กับครู นักเรียนและชุมชนมากยิ่งขึ้น
2. ครูสามารถนำข้อมูลไปใช้ในการพัฒนาห้องเรียนให้เกิดประโยชน์ต่อนักเรียนมากยิ่งขึ้น

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย**ขอบเขตการศึกษา**

ประชากรที่ศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ เป็นข้าราชการครู โรงเรียนขยายโอกาส อำเภอแหลมสิงห์จังหวัดจันทบุรี ปีการศึกษา 2560 จำนวน 55 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ เป็นข้าราชการครู 48 คน ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่ายโดยใช้การเทียบตารางสำเร็จรูปของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie;& Morgan. 1970อ้างถึงใน สุทนต์ ศรีไสย์. 2551: 132-133)

ตัวแปรอิสระ คือ สถานภาพของครู ได้แก่ เพศ และประสบการณ์

ตัวแปรตาม คือ ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการพัฒนาอาคาร สถานที่และสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย

- 1) ด้านการพัฒนาอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกในโรงเรียนและ
- 2) ด้านการพัฒนาสิ่งแวดล้อมในอาคารเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ แบบสอบถามความคิดเห็นของครูที่มีต่อการพัฒนาอาคาร สถานที่และสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนขยายโอกาส อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

จัดข้อมูลออกเป็น 2 ตอนด้วยกัน ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามและตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของครูที่มีต่อการพัฒนาอาคาร สถานที่และสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนขยายโอกาส อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี การแปลความหมายการวิเคราะห์แบบสอบถาม ผู้วิจัยได้แบ่ง Rating Scale เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่าระดับความคิดเห็น 5 ระดับ (Likert scales) คือ มากที่สุด มากปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

5 หมายถึง ระดับความคิดเห็นมากที่สุด

4 หมายถึงระดับความคิดเห็นมาก

3 หมายถึงระดับความคิดเห็นปานกลาง

2 หมายถึงระดับความคิดเห็นน้อย

1 หมายถึงระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยจะดำเนินการเก็บข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพถึงผู้อำนวยการ โรงเรียนขยายโอกาสอำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี เพื่อประสานงานส่งแบบสอบถามและเก็บข้อมูล
2. ดำเนินการเก็บแบบสอบถามกลับคืนตามกำหนดเวลาที่ได้ตกลงไว้
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล จะดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเองและให้ข้าราชการครู โรงเรียนขยายโอกาส อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับ
2. หาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) จากแบบสอบถามส่วนที่ 2 เพื่อทราบการกระจายของคะแนน ถ้าค่าสูงแสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นต่อการพัฒนาอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนขยายโอกาสสูง ถ้าค่าน้อยมากมีความเห็นแตกต่างกันน้อย
3. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปร โดยใช้ ค่าเฉลี่ยร้อยละ จากน้ำหนักคะแนน 5 ระดับ โดยใช้จุดตัดของคะแนนเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาดและบุญส่ง นิลแก้ว. 2535) ซึ่งแบ่งได้ดังนี้

4.51 - 5.00 หมายถึงมากที่สุด

3.51 - 4.50 หมายถึงมาก

2.51 - 3.50 หมายถึงปานกลาง

1.51 - 2.50 หมายถึงน้อย

1.00 - 1.50 หมายถึงน้อยที่สุด

4. ทดสอบความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่างกับเกณฑ์มาตรฐานโดยใช้ $\bar{X}$ และ S.D

5. เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นรายงานการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าสถิติพื้นฐานได้แก่
 - 1.1 ร้อยละ
 - 1.2 ค่าเฉลี่ย
 - 1.3 ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่
 - 2.1 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)
 - 2.2 ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของคอนนอร์ค
3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ สถิติค่าที (t-test)

ผลการศึกษา

1. ความคิดเห็นของครูต่อการพัฒนาอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมโรงเรียนขยายโอกาส อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและรายด้านพบว่าด้านการพัฒนาสิ่งแวดล้อมในอาคารเรียนอยู่ในระดับมาก มีค่ามากที่สุด

2. ความคิดเห็นของครูต่อการพัฒนาอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม จำแนกตามเพศโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยจำแนกเป็นเพศชายมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.05$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.= 0.03) และเพศหญิงมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.91$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.= 0.12) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านการพัฒนาอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกในโรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ด้านด้านการพัฒนาสิ่งแวดล้อมในอาคารเรียน ไม่แตกต่างกัน

3. ความคิดเห็นของครูต่อการพัฒนาอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม จำแนกตามประสบการณ์ โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยจำแนกเป็นประสบการณ์น้อยกว่า 10 ปีมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.97$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.= 0.11) และ ประสบการณ์ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไปมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.93$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.= 0.13) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านการพัฒนาอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกในโรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ด้านการพัฒนาสิ่งแวดล้อมในอาคารเรียนไม่แตกต่างกัน

4. การทดสอบสมมติฐานตามวัตถุประสงค์การวิจัย

สมมติฐาน 1 ครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาอาคาร สถานที่และสิ่งแวดล้อมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 1 การทดสอบค่าสถิติค่าที(t-test) ของความสำคัญระหว่างความคิดเห็นต่อการพัฒนาอาคาร สถานที่และสิ่งแวดล้อม จำแนกตามเพศ

ลำดับที่	สมมติฐาน	สถิติที่ใช้ทดสอบ	sig	ผลการทดสอบสมมติฐาน
1	ครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาอาคาร สถานที่และสิ่งแวดล้อมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05	(t – test)	0.00	สอดคล้อง

สมมติฐาน 2 ครูที่มีประสบการณ์ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาอาคาร สถานที่และสิ่งแวดล้อมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 2 การทดสอบค่าสถิติค่าที(t-test) ของความสำคัญระหว่างความคิดเห็นต่อการพัฒนาอาคาร สถานที่และสิ่งแวดล้อม จำแนกตามประสบการณ์

ลำดับที่	สมมติฐาน	สถิติที่ใช้ทดสอบ	sig	ผลการทดสอบสมมติฐาน
1	ครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาอาคาร สถานที่และสิ่งแวดล้อมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05	(t – test)	0.03	สอดคล้อง

อภิปรายผล

การศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการพัฒนาอาคาร สถานที่และสิ่งแวดล้อม โรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรีสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. การศึกษาความคิดเห็นของครูต่อการพัฒนาอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมโรงเรียนขยายโอกาสอำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.93$) เมื่อทำการสรุปรายด้านพบว่า

1.1 การศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการพัฒนาอาคาร สถานที่และสิ่งแวดล้อม โรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรีด้านการพัฒนาอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกในโรงเรียนโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.93$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออาคารเรียนและอาคารประกอบต่อจำนวนนักเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$) รองลงมาคือ พื้นที่สนามเด็กเล่น/สนามกีฬา ต่อจำนวนนักเรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การดูแลรักษาความสะอาดห้องสุขาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.22$)

1.2 การศึกษาความคิดเห็นของครู ที่มีต่อพัฒนาอาคาร สถานที่และสิ่งด้านการพัฒนาสิ่งแวดล้อมในอาคารเรียนโดยรวม อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.94$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า น้ำดื่มที่โรงเรียน

จัดบริการต่อจำนวนนักเรียนและบุคลากร อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$) รองลงมา คือ สัดส่วนพื้นที่ห้องเรียนอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.22$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ไม้ดอกไม้ประดับในอาคารเรียนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.52$)

2. ความคิดเห็นของครูต่อการพัฒนาอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมโรงเรียนขยายโอกาสอำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามเพศและประสบการณ์ได้ดังนี้

2.1 พบว่าความคิดเห็นของครูต่อการพัฒนาอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม จำแนกตามเพศโดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านการพัฒนาอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกในโรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ด้านด้านการพัฒนาสิ่งแวดล้อมในอาคารเรียน ไม่แตกต่างกัน

2.2 พบว่าความคิดเห็นของครูต่อการพัฒนาอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม จำแนกตามประสบการณ์ โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านการพัฒนาอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกในโรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ด้านด้านการพัฒนาสิ่งแวดล้อมในอาคารเรียนไม่แตกต่างกัน

การศึกษาความคิดเห็นของครูต่อการพัฒนาอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมโรงเรียนขยายโอกาสอำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก($\bar{X} = 3.93$) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนมีการพัฒนาเกี่ยวกับอาคารเรียนและอาคารประกอบต่อจำนวนนักเรียน สัดส่วนพื้นที่ห้องเรียนต่อจำนวนนักเรียน หลังคาคลุมกันฝนทางเดินเท้าระหว่างอาคารเรียนและทางเดินเท้ามีจุดน้ำดื่มที่โรงเรียนจัดบริการต่อจำนวนนักเรียนและบุคลากรเพียงพอ สะอาด ปลอดภัย มีการปลูกต้นไม้ให้ร่มเงาในบริเวณโรงเรียนและมีการจัดเตรียมจำนวนภาชนะที่ใช้รองรับขยะและสิ่งปฏิกูลในบริเวณโรงเรียนซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เลิศศักดิ์ คำปลิว (2551:99-105) ได้ศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคามเขต 1 โดยมีตัวแปรตาม คือ ศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียน 6 ด้าน คือ ด้านการบริหาร ด้านบุคลากร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านอาคารสถานที่และด้านสื่อการสอน และตัวแปรต้น คือ เพศและสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นครู 224 คน ผู้บริหารสถานศึกษา 40 คน พบว่าการจัดสภาพแวดล้อมโดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากและด้านที่ปฏิบัติมากที่สุดคือ ด้านหลักสูตร รองลงมาคือด้านการจัดการเรียนการสอน จากการศึกษาได้เสนอแนะ ด้านการบริหารไว้ว่า ควรกำหนดนโยบายการบริหารอย่างชัดเจนมอบหมายงานการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้กับครูอย่างชัดเจน ด้านหลักสูตรควรมีการกำหนดหลักสูตรให้สอดคล้องกับเวลาเรียน โดยอาจนำเอาภูมิปัญญาท้องถิ่นและทรัพยากรท้องถิ่นมาปรับใช้ในหลักสูตรที่เปิดสอน ด้านบุคลากร สถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูได้มีการพัฒนาตนเอง จัดการอบรมและให้โอกาสในการศึกษาต่อ ด้านอาคารสถานที่ควรมีการปรับปรุงภูมิทัศน์ต่าง ๆ รอบอาคารเรียนให้มีความร่มรื่นมีบรรยากาศให้ผู้เรียนรักในการเรียนรู้อย่างยิ่งขึ้น และด้านสื่อการสอนครูควรนำสื่อการสอนที่ทันสมัยมาใช้ในการสอนให้มากขึ้นและงานวิจัยของอรรถสิทธิ์ สุทธิวร (2550:98) ศึกษาวิจัยเรื่องสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนในโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันอำเภอเขาสมิงค์จังหวัดตราดพบว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนในโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันอำเภอเขาสมิงค์จังหวัดตราดโดยรวมอยู่ในระดับมาก

ความคิดเห็นของครูต่อการพัฒนาอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมโรงเรียนขยายโอกาสอำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามเพศ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ.05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเพศชายมีความคิดเห็นด้านการพัฒนาอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกในโรงเรียนและด้านการพัฒนาสิ่งแวดล้อมในอาคารเรียนมากกว่าเพศหญิง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเบญญาภา คงมาลัย(2551: 87-91) ได้ศึกษาความคิดเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ต่อการจัดสภาพแวดล้อมทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ปีการศึกษา 2550 ใน 5 ด้าน คือ ด้านกายภาพ ด้านการเรียน ด้านการสอน ด้านการบริหาร และด้านเนื้อหาหลักสูตร ผลการวิจัยพบว่า หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ปีการศึกษา 2550 มีความคิดเห็นต่อการจัดสภาพแวดล้อมทางการศึกษาจำแนกตามเพศ ในโรงเรียนปัจจุบัน พบว่า ครูที่มีเพศต่างกันมีระดับความคิดเห็นต่อการจัดสภาพแวดล้อมทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ปีการศึกษา 2550 แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของสักรินทร์ บุญกว้าง(2551: 58-60) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความพึงพอใจของครูต่อการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอวิเชียรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ครูปฏิบัติการสอนที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมรายด้าน 3 ด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการเรียนการสอน และด้านการปฏิสัมพันธ์ของบุคคลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ความคิดเห็นของครูต่อการพัฒนาอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมโรงเรียนขยายโอกาสอำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามประสบการณ์ในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ.05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไปมีความคิดเห็นมากกว่าครูที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 10 ปี แต่ในด้านการพัฒนาอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกในโรงเรียนครูที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นมากกว่าครูที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 10 ปี ส่วนด้านการพัฒนาสิ่งแวดล้อมในอาคารเรียนครูที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นมากกว่าครูที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของรุ่งนภา คนแล (2553:52-53) ได้ศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนบ้านสองสลึงสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การจัดสภาพสิ่งแวดล้อมด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านการบริหารอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านอาคารสถานที่ อยู่ในระดับปานกลางและจากการเปรียบเทียบการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนบ้านสองสลึงสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 พบว่า โดยรวมและรายด้านจำแนกตามเพศ ประสบการณ์และระดับช่วงชั้นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ด้านการพัฒนาอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกในโรงเรียน พบว่าเพศชายมีความคิดเห็นด้านการพัฒนาอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกในโรงเรียนแตกต่างกับเพศหญิงดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียนควรมีการพัฒนาอาคารสถานที่ด้านการพัฒนาอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกในโรงเรียนครบทุกด้าน
2. ด้านการพัฒนาสิ่งแวดล้อมในอาคารเรียนพบว่าสถานะทางเพศและประสบการณ์ทำงานนั้น มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียนสามารถดำเนินการพัฒนาสิ่งแวดล้อมในอาคารเรียนได้อย่างเต็มความสามารถ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผลของการวิจัยพบว่าด้านการพัฒนาอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกในโรงเรียนควรได้รับการพัฒนาให้มากยิ่งขึ้น ผู้บริหารควรนำข้อมูลนี้ไปใช้ในการพัฒนาอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน
2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จันทบุรีเขต 2 นำข้อมูลไปกำหนดนโยบายโรงเรียนโอกาส ในอำเภอแหลมสิงห์ ในการพัฒนาอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาความคิดเห็นของครูโรงเรียนระดับประถมศึกษา ในอำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี ที่มีต่อการพัฒนาอาคาร สถานที่และสิ่งแวดล้อม
2. ควรศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารในการพัฒนาอาคาร สถานที่และสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จันทบุรีเขต 2
3. ควรศึกษางานวิจัยเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์เข้าถึงและการสนทนากลุ่ม
4. ควรใช้ตัวแปรให้มากขึ้น
5. ควรใช้สถิติเพื่อหาความสัมพันธ์และการเปรียบเทียบตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไปและเปรียบเทียบเป็นรายคู่โดยLeast – signifant Different (LSD) หรือ Scheffe's method

เอกสารอ้างอิง

- กัญญาภาณุจณ์ มะโนมัย.(2560). ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมของกลุ่มโรงเรียน ในอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี.วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- โกวิทมีชัยมา. (2550). การจัดสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2.วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- เบญญาภา คงมาลัย.(2551). การศึกษาความคิดเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ต่อการจัดสภาพแวดล้อมทางการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักเขตพื้นที่การศึกษาสำนักงานเขตสุพรรณบุรี เขต 1 ปีการศึกษา2550.วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา.กรุงเทพ: บัณฑิตวิทยาลัย คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น.
- บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว. (2535). การอ้างอิงประชากรเมื่อใช้เครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่ากับกลุ่มตัวอย่างการวัดผลการศึกษา.มหาสารคาม:มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ธนพร ศรีอนันต์.(2557).สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนชุมชนบ้านตลาดทุ่งเหียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม.(การบริหารการศึกษา). ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยบูรพา.
- รุ่งนภา คนแล.(2553).การศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนบ้านสองสลึง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยองเขต 2.ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม.สาขาการบริหารการศึกษา.ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยบูรพา.

เลิศศักดิ์ คำปลิว.(2551).การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1.วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาสารคาม:มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

สักรินทร์ บุญกว้าง.(2551). การศึกษาความพึงพอใจของครูต่อการจัดการสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอวิเชียรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์เขต 3.ปริญญาโท การศึกษามหาบัณฑิต(วิทยาศาสตร์).มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

สุทนต์ ศรีไธย์. (2551). สถิติประยุกต์สำหรับงานวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อรรถสิทธิ์ สุทธิวารี.(2550).ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนในโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด.งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา.คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.

_____. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์(ร.ส.พ.).

NBUE091: การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการแสดงท่าประกอบเพลง ของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่6 โรงเรียนหนองจอกกงลิบฮั่วเคียว จากการจัดการเรียนรู้แบบนาฏศิลป์
ไทยร่วมสมัย โดยใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์

THE STUDY OF STUDENTS' LEARNING ACHIEVEMENT ON THE TOPIC OF
PERFORMING DANCE FOR GRADE SIX STUDENTS FROM NONGCHOK KONGLIB
HUAKEAW SCHOOL BY LEARNING MANAGEMENT OF CONTEMPORARY DANCE BY
USING LEARNING GROUP PROCESS

ธัชพร ยืนยง¹ ดร.เบญจรัตน์ ราชฉวาง²

¹ นักศึกษามหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการแสดงท่าประกอบเพลง และเพื่อ
เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการแสดงท่าประกอบเพลง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างก่อน
และหลังการจัดการเรียนรู้แบบนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัย โดยใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้
เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนหนองจอกกงลิบฮั่วเคียว ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 1 ห้องเรียน มี
จำนวนนักเรียน 36 คน ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้แบบนาฏศิลป์ ไทยร่วมสมัย โดยใช้กิจกรรม
กลุ่มสัมพันธ์ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การแสดงท่าประกอบเพลง แบบประเมินการปฏิบัติการ
แสดงนาฏศิลป์ เรื่อง การแสดงท่าประกอบเพลง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วน
เบี่ยงเบนมาตรฐาน และ สถิติทดสอบที (t-test แบบ dependent samples)

ผลการวิจัย พบว่า

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน จากการจัดการเรียนรู้แบบนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัยโดยใช้กิจกรรม
กลุ่มสัมพันธ์ ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 90.83 อยู่ในเกณฑ์คุณภาพระดับ ดีมาก เป็นไปตามสมมติฐาน
ที่ตั้งไว้
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนภายหลังการจัดการเรียนรู้แบบนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัยโดยใช้
กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

คำสำคัญ: ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการแสดงท่าประกอบเพลง , นาฏศิลป์ไทยร่วมสมัย , กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์

Abstract

The purposes of this study were to study the students' learning achievement on the topic of
performing dance and to compare the students' learning achievement on the topic of performing dance
for Grade 6 students in a pre-result and post-result by using learning group process. The sample was 36

Grade 6 students of Nongchok Konglib Huakeaw School in 2 Semester, school year 2017 selected by simple random sampling. The research used the one section pre-test and post-test design. The instruments were learning group process, the students' learning achievement on the topic of performing dance and the student's assessment form on the topic of performing dance. The statistics were percentage, means and standard deviation. The study used the statistic t-test dependent samples.

The results of the study were as following:

1. The students' learning achievement by learning management of contemporary dance by using learning group process pass the test 80 percent on the average of 90.83 in the criteria of a very good level based on the assumption.
2. The students' learning achievement in post-test of contemporary dance by using learning group process is higher with the statistical significance level at .05

Keywords: The Development of Learning Outcome in Thai Dance Performing, Thai Contemporary Dance, Learning Group Process.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะเป็นกลุ่มสาระที่ช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีจินตนาการทางศิลปะ ชื่นชมความงาม มีสุนทรียภาพ ความมีคุณค่า ซึ่งมีผลต่อคุณภาพชีวิตมนุษย์ กิจกรรมทางศิลปะช่วยพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม ตลอดจนการนำไปสู่การพัฒนาสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง อันเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพได้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะมุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจ มีทักษะวิธีการทางศิลปะ เกิดความซาบซึ้งในคุณค่าของศิลปะ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงออกอย่างอิสระในศิลปะแขนงต่าง ๆ ประกอบด้วยสาระสำคัญ คือ ทศศิลป์ ดนตรี และนาฏศิลป์ ในสภานาฏศิลป์นั้น เมื่อผู้เรียนได้เรียนแล้ว ผู้เรียนจะมีความรู้ความเข้าใจองค์ประกอบนาฏศิลป์ แสดงออกทางนาฏศิลป์ อย่างสร้างสรรค์ ใช้ศัพท์เบื้องต้นทางนาฏศิลป์ วิเคราะห์วิพากษ์ วิจัยคุณค่านาฏศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่างอิสระ สร้างสรรค์การเคลื่อนไหวในรูปแบบต่าง ๆ ประยุกต์ใช้นาฏศิลป์ในชีวิตประจำวัน เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์กับประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม เห็นคุณค่าของนาฏศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และสากล (กระทรวงศึกษาธิการ ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ศิลปะ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช. 2551: 1)

จากสภาวะการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาอย่างรวดเร็วของสังคม ศิลปวัฒนธรรม รวมทั้งวิทยาการประกอบกับกระแสโลกาภิวัตน์ทำให้โลกไร้พรมแดนการติดต่อสื่อสารที่รวดเร็วและไร้ซึ่งข้อจำกัด ส่งผลกระทบแก่ประเทศไทยเป็นอย่างมาก นอกจากประเทศไทยจะได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแล้ว ประเทศไทยยังได้รับวัฒนธรรมและค่านิยมที่แปลกใหม่จากต่างประเทศเข้ามาด้วย ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านวัฒนธรรมและค่านิยมในหลายๆด้าน ไม่ว่าจะเป็นการแต่งกาย การสื่อสาร การพูดจา แต่มีวัฒนธรรมที่ประเทศไทยยังคงรักษาไว้เป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ และเป็นสิ่งที่สามารถบ่งชี้ความเป็นมาของประวัติศาสตร์ และเอกลักษณ์ความเป็นไทย ได้อย่างดียิ่ง นั่นคือ “นาฏศิลป์” ซึ่งศิลปวัฒนธรรมทางด้านนาฏศิลป์อัน

อ่อนข้อของดงามนี้เป็นสิ่งที่บรรพบุรุษไทยได้รักษาและสืบทอดมาแต่โบราณ นับเป็นส่วนประกอบส่วนหนึ่งแห่งความเจริญของชาติ การจะทำให้นาฏศิลป์เจริญรุ่งเรืองต่อไปได้นั้น ต้องมีการอนุรักษ์พัฒนาบำรุงและส่งเสริมเพื่อสืบทอดสู่อุชนรุ่นหลังอย่างมีระบบระเบียบ นาฏศิลป์นับว่าเป็นศิลปะที่โดดเด่นที่สุด สามารถแสดงออกได้โดยตัวเองทั้งในลักษณะที่เข้มแข็งและอ่อนโยน นาฏศิลป์ถือว่าเป็นภาษาสากล เช่นเดียวกับดนตรี แต่ดีกว่าตรงที่ได้เห็นด้วยตาซึ่งทำความเข้าใจได้ทันที อีกทั้งมีความแนบเนียนกว่าตรงที่มีความละมุนละไมกว่า (เรณู โกศินานนท์, 2544: 42)

ดังนั้นการจัดการเรียนรู้เพื่อดึงดูดความสนใจของผู้เรียน จึงเป็นส่วนหนึ่งซึ่งจะต้องเกิดขึ้นเป็นอันดับแรกของการเรียน เพราะความสนใจเป็นแรงจูงใจในการเรียน ถ้าผู้เรียนไม่มีความสนใจแล้ว จะเรียนรู้ได้น้อยมาก การที่นักเรียนได้มีโอกาสสวมกกิจกรรมในห้อง สามารถทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในการเรียนเป็นอย่างดี นักเรียนประสบผลสำเร็จในการเรียน และรู้สึกว่าคุณค่า เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง จนกระทั่งสามารถสร้างสรรค์ผลงานที่มีคุณค่าและคุณภาพ (มาลี จุฑา, 2542: 97-113)

จากการศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชานาฏศิลป์ที่ผ่านมา ปัญหาที่พบ คือ ครูสอนวิชานาฏศิลป์ไทยส่วนใหญ่ขาดประสบการณ์ในการสอนวิชานาฏศิลป์ หรือไม่ได้สำเร็จการศึกษานาฏศิลป์โดยตรง ผู้สอนต้องเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถทางนาฏศิลป์จึงจะสอนได้ จึงส่งผลให้นักเรียนขาดการส่งเสริม และนักเรียนบางส่วนไม่ค่อยชอบเรียนวิชานาฏศิลป์ไทย รวมทั้งนักเรียนร้อยละ 80 มีความคิดว่าวิชานาฏศิลป์ไทยจดจำทำรำได้ยาก เป็นวิชาที่น่าเบื่อ ไม่ชอบ ไม่สนุก ไม่ทันสมัย โบราณ ไม่มีกิจกรรมในการเรียนที่ทำให้เกิดความสนุกสนาน มีแต่การปฏิบัติตามรูปภาพในหนังสือ ในวิดีโอ (โรงเรียนหนองจอกกงลิบฮั่วเคียว, 2559)

จากการศึกษาความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชานาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนหนองจอกกงลิบฮั่วเคียว จึงควรนำวิธีการจัดการเรียนรู้แบบนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัยโดยใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน โดยนำเอาทฤษฎีกลุ่มสัมพันธ์มาใช้ในการแก้ปัญหาเพื่อต้องการให้นักเรียนรู้จักการทำงานร่วมกันเป็นทีม มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการปฏิบัติทำรำ ซึ่งในรายวิชานาฏศิลป์นั้น เป็นวิชาที่นักเรียนชายส่วนใหญ่จะไม่ค่อยชอบเรียน เพราะธรรมชาติของผู้ชายแล้วจะไม่ค่อยชอบการเต้นรำ ผู้วิจัยจึงนำทฤษฎีกลุ่มสัมพันธ์มาช่วยแก้ปัญหา โดยจัดให้มีการคละนักเรียนผู้หญิงและนักเรียนผู้ชายในกลุ่มเดียวกัน ซึ่งจะจัดให้นักเรียนที่มีความสามารถทางด้านนาฏศิลป์อยู่ร่วมในกลุ่มด้วยทุกกลุ่ม เพื่อให้นักเรียนที่มีความสามารถทางด้านนาฏศิลป์ได้ช่วยเหลือเพื่อนในกลุ่มที่ปฏิบัติทำรำไม่ได้ การใช้ทฤษฎีกลุ่มสัมพันธ์จะสามารถช่วยแก้ปัญหาได้ เนื่องจากการนำภาษาท่านาฏศิลป์ไทยมาประยุกต์ใช้แสดงร่วมกับเพลงไทยสากลในยุคสมัยปัจจุบันที่นักเรียนคุ้นเคย ซึ่งจะเป็นวิธีหนึ่งในการสร้างแรงจูงใจให้เด็กไทยในยุคปัจจุบันสามารถเข้าถึงการแสดงนาฏศิลป์ไทยได้ง่ายขึ้น

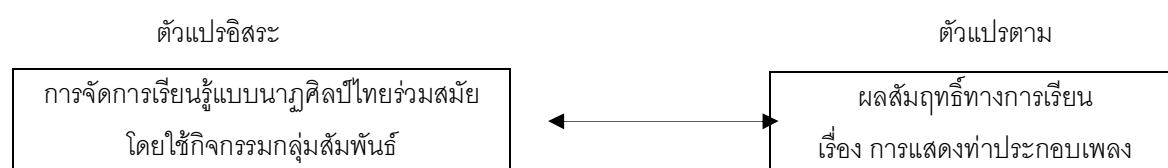
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการแสดงท่าประกอบเพลง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากการจัดการเรียนรู้แบบนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัย โดยใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการแสดงท่าประกอบเพลง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัย โดยใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์

สมมติฐานในการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน จากการจัดการเรียนรู้แบบนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัยโดยใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ อยู่ในระดับดีขึ้นไป ร้อยละ 80 เทียบกับเกณฑ์
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนภายหลังการจัดการเรียนรู้แบบนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัยโดยใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กรอบแนวคิด

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย
ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนหนองจอกกงลิบฮั่วเคียว สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดกรุงเทพมหานคร ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 2 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 72 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนหนองจอกกงลิบฮั่วเคียว ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 1 ห้องเรียน มีจำนวนนักเรียน 36 คน ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม
3. ตัวแปรที่ศึกษา
ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การจัดการเรียนรู้แบบนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัย โดยใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์
ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการแสดงท่าประกอบเพลง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้แบบนาฏศิลป์ ไทยร่วมสมัย โดยใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์
โดยผู้เชี่ยวชาญให้คำแนะนำว่า สาระสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ไม่ครบถ้วน จุดประสงค์การเรียนรู้ ควรประกอบไปด้วย K P A ความสอดคล้องของการวัดและประเมินผลต้องสอดคล้องกันทั้งหมด และภายในแผนการจัดการเรียนรู้จะต้องมีเนื้อหาสอดคล้องกันทั้งแผนการจัดการเรียนรู้ ผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.45

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การแสดงท่าประกอบเพลง

โดยผู้เชี่ยวชาญให้คำแนะนำว่า คำบางคำที่ใช้ในข้อสอบควรใช้ให้เหมาะสมและเข้าใจง่าย และควรเรียงลำดับคำตอบของข้อสอบจากข้อความสั้นไปหาข้อความที่ยาว หรือเรียงลำดับคำตอบจากข้อความที่ยาวไปหาข้อความที่สั้น เพื่อความสวยงามของข้อสอบ จากนั้นดำเนินการแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความสอดคล้องอีกครั้งหนึ่ง ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item - Objective Congruence : IOC) ตั้งแต่ 0.60 - 1.00

3. แบบประเมินการปฏิบัติการแสดงนาฏศิลป์ เรื่อง การแสดงท่าประกอบเพลง

โดยผู้เชี่ยวชาญให้คำแนะนำว่ารายการประเมินต้องครอบคลุมแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 5 แผน จากนั้นดำเนินการแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความสอดคล้องอีกครั้งหนึ่ง โดยรวมมีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.80 - 1.00

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ร้อยละ (Percentage) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545: 104)

$$\text{สูตร} \quad P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ P แทน ร้อยละ

f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลง

N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

1.2 ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545: 105)

$$\text{สูตร} \quad \bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

$\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545: 106)

$$\text{สูตร} \quad \text{S.D.} = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

X แทน คะแนนแต่ละตัว

$\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

N แทน จำนวนนักเรียน

Σ	แทน	ผลรวม
Σx	แทน	ผลรวมของคะแนนดิบของนักเรียน
Σx^2	แทน	ผลรวมของคะแนนดิบของนักเรียนแต่ละคนยกกำลังสองทีละตัว

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์หาคุณภาพของเครื่องมือ

2.1 การหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้สูตร ดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item - Objective Congruence: IOC) (สมนึก ภัททิยธนี. 2546 : 220)

สูตร	IOC	=	$\frac{\Sigma R}{N}$
เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์กับเนื้อหา หรือระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์
	ΣR	แทน	ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

2.2 การหาค่าความยาก (Difficulty) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้สูตร p (บุญชม ศรีสะอาด. 2545: 81) ดังนี้

สูตร	P	=	$\frac{R}{N}$
เมื่อ	p	แทน	ระดับความยาก
	R	แทน	จำนวนผู้ตอบถูกทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ

2.3 การหาค่าอำนาจจำแนก ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้สูตร R (บุญชม ศรีสะอาด. 2545: 95) ดังนี้

สูตร	R	=	$\frac{H-L}{N}$
เมื่อ	r	แทน	ค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบ
	H	แทน	จำนวนคนในกลุ่มสูงที่ตอบถูก
	L	แทน	จำนวนคนในกลุ่มต่ำที่ตอบถูก
	N	แทน	จำนวนคนทั้งหมดในกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง

2.4 การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้สูตร KR - 20 ของ Kuder - Richardson (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 88) ดังนี้

$$\text{สูตร } r_{tt} = \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{\Sigma pq}{s^2} \right]$$

เมื่อ	R_{it}	แทน	ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
	K	แทน	จำนวนข้อสอบ
	p	แทน	สัดส่วนของผู้ตอบถูกในข้อหนึ่งๆ ($\frac{R}{N}$ เมื่อ R แทนจำนวนผู้ตอบถูกในข้อนั้น และ N แทนจำนวนผู้เข้าสอบ)
	q	แทน	สัดส่วนผู้ตอบผิดในข้อหนึ่งๆ $= 1 - p$
		แทน	ความแปรปรวนของคะแนนทั้งฉบับ

3. สถิติเพื่อทดสอบสมมติฐาน

การวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างผล การทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้สูตร t-test แบบ dependent Samples (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 112) ดังนี้

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{(N-1)}}$$

สูตร	t	=	
เมื่อ	t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤต เพื่อทราบความมีนัยสำคัญ
	D	แทน	ค่าผลต่างระหว่างคู่คะแนน
	N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างหรือจำนวนคู่คะแนน

ผลการศึกษา

1. การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการแสดงท่าประกอบเพลง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากการจัดการเรียนรู้แบบนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัย โดยใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์

การจัดการเรียนรู้แบบนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัย โดยใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ เรื่องการแสดงท่าประกอบเพลง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนหนองจอกกงลิบฮั่วเคียว จากการประเมินการปฏิบัติ เรื่อง การแสดงท่าประกอบเพลง เป็นรายบุคคลและภาพรวม ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 ผลการประเมินการปฏิบัติ เรื่องการแสดงท่าประกอบเพลง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนหนองจอกกงลิบฮั่วเคียว หลังการจัดการเรียนรู้แบบนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัย โดยใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์

นักเรียน คนที่	ความถูกต้อง ของท่าทาง (2 คะแนน)	การเข้าจังหวะ (2 คะแนน)	ความพร้อม เพียง (2 คะแนน)	ความสวยงาม ในการ เคลื่อนไหว (2 คะแนน)	การมีอารมณ์ ร่วมในการ แสดง (2 คะแนน)	ร้อยละ	ระดับ คุณภาพ
1	2	2	2	2	1	90.00	ดีมาก
2	1	2	1	2	1	70.00	ดี
3	2	2	2	1	2	90.00	ดีมาก

ตาราง 1 (ต่อ)

นักเรียน คนที่	ความถูกต้อง ของท่าทาง (2 คะแนน)	การเข้าจังหวะ (2 คะแนน)	ความพร้อม เพรียง (2 คะแนน)	ความสวยงาม ในการ เคลื่อนไหว (2 คะแนน)	การมี อารมณ์ร่วม ในการแสดง (2 คะแนน)	ร้อยละ	ระดับ คุณภาพ
4	1	2	1	1	2	70.00	ดี
5	2	2	2	1	2	90.00	ดีมาก
6	2	2	2	2	2	100.00	ดีมาก
7	2	2	2	2	2	100.00	ดีมาก
8	2	2	2	2	1	90.00	ดีมาก
9	2	2	2	1	1	80.00	ดีมาก
10	2	2	2	2	2	100.00	ดีมาก
17	2	2	1	2	2	90.00	ดีมาก
18	2	1	1	2	2	80.00	ดีมาก
19	1	1	2	1	2	70.00	ดี
20	2	2	2	2	2	100.00	ดีมาก
21	2	2	2	2	2	100.00	ดีมาก
22	2	2	1	2	1	80.00	ดีมาก
23	2	2	2	2	2	100.00	ดีมาก
24	2	1	2	2	2	90.00	ดีมาก
25	2	2	2	1	1	80.00	ดีมาก
26	2	1	2	2	2	90.00	ดีมาก
27	1	2	2	2	1	80.00	ดีมาก
28	2	2	2	1	1	80.00	ดีมาก
29	2	2	2	2	2	100.00	ดีมาก
30	2	2	2	1	1	80.00	ดีมาก
31	1	2	2	1	1	70.00	ดี
32	2	2	2	1	2	90.00	ดีมาก
33	2	2	2	2	2	100.00	ดีมาก
34	2	2	2	2	2	100.00	ดีมาก
35	2	2	2	2	2	100.00	ดีมาก
36	1	1	2	1	2	70.00	ดี
รวม	62	66	67	58	60	3130	
ค่าเฉลี่ยโดยรวม						86.11	ดีมาก

จากตาราง 1 การประเมินการปฏิบัติ เรื่องการแต่งทำประกอบเพลง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนหนองจอกกมลพิสัย หลังการจัดการเรียนรู้แบบนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัย โดยใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ จากนักเรียน 36 คน พบว่า มีนักเรียนที่คะแนนการปฏิบัติ เรื่องการแต่งทำประกอบเพลง ไม่ถึงเกณฑ์ร้อยละ 80 จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 13.89 อยู่ในระดับคุณภาพพอใช้ และมีนักเรียนที่คะแนนการปฏิบัติ เรื่องการแต่งทำประกอบเพลง ตามเกณฑ์ร้อยละ 80 จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 86.11

ตาราง 2 ผลการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการแต่งทำประกอบเพลง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากการจัดการเรียนรู้แบบนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัย โดยใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์

นักเรียน คนที่	คะแนนสอบ			คะแนนสอบ		
	ก่อนเรียน (30)	ร้อยละ	ระดับคุณภาพ	หลังเรียน (30)	ร้อยละ	ระดับคุณภาพ
1	24	80.00	ดีมาก	28	93.33	ดีมาก
2	23	76.67	ดี	27	90.00	ดีมาก
3	22	73.33	ดี	28	93.33	ดีมาก
4	10	33.33	ต่ำกว่าเกณฑ์	22	73.33	ดี
5	24	80.00	ดีมาก	29	96.67	ดีมาก
6	19	63.33	พอใช้	26	86.67	ดีมาก
7	25	83.33	ดีมาก	28	93.33	ดีมาก
8	25	83.33	ดีมาก	29	96.67	ดีมาก
9	14	42.42	ต่ำกว่าเกณฑ์	25	83.33	ดีมาก
10	22	73.33	ดี	25	83.33	ดีมาก
11	24	80.00	ดีมาก	28	93.33	ดีมาก
12	20	66.67	พอใช้	27	90.00	ดีมาก
13	23	76.67	ดี	27	90.00	ดีมาก
14	17	56.67	ผ่านเกณฑ์	24	80.00	ดีมาก
15	23	76.67	ดี	28	93.33	ดีมาก
16	22	73.33	ดี	27	90.00	ดีมาก
17	23	76.67	ดี	27	90.00	ดีมาก
18	24	80.00	ดีมาก	27	90.00	ดีมาก
19	24	80.00	ดีมาก	29	96.67	ดีมาก
20	22	73.33	ดี	28	93.33	ดีมาก
21	24	80.00	ดีมาก	28	93.33	ดีมาก
22	21	70.00	ดี	28	93.33	ดีมาก
23	25	83.33	ดีมาก	29	96.67	ดีมาก

ตาราง 2 (ต่อ)

นักเรียน คนที่	คะแนนสอบ		ระดับคุณภาพ	คะแนนสอบ		ระดับ คุณภาพ
	ก่อนเรียน (30)	ร้อยละ		หลังเรียน (30)	ร้อยละ	
24	20	66.67	พอใช้	27	90.00	ดีมาก
25	13	43.33	ต่ำกว่าเกณฑ์	25	83.33	ดีมาก
26	20	66.67	พอใช้	29	96.67	ดีมาก
27	25	83.33	ดีมาก	27	90.00	ดีมาก
28	20	66.67	พอใช้	28	93.33	ดีมาก
29	24	80.00	ดีมาก	29	96.67	ดีมาก
30	20	66.67	พอใช้	27	90.00	ดีมาก
31	22	73.33	ดี	28	93.33	ดีมาก
32	22	73.33	ดี	27	90.00	ดีมาก
33	26	86.67	ดีมาก	30	100.00	ดีมาก
34	24	80.00	ดีมาก	27	90.00	ดีมาก
35	24	80.00	ดีมาก	29	96.67	ดีมาก
36	13	43.33	ต่ำกว่าเกณฑ์	24	80.00	ดีมาก
ค่าเฉลี่ยโดยรวม					90.83	ดีมาก

จากตาราง 2 ผลการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการแสดงท่าประกอบเพลง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากการจัดการเรียนรู้แบบนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัย โดยใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ จากนักเรียน 36 คน พบว่า มีนักเรียนที่มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการแสดงท่าประกอบเพลง ตามเกณฑ์ร้อยละ 80 มีจำนวน 36 คน โดยมีค่าเฉลี่ยโดยรวมนคิดเป็นร้อยละ 90.83

2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการแสดงท่าประกอบเพลง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัย โดยใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์

ตาราง 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการแสดงท่าประกอบเพลง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัย โดยใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์

การทดสอบ	N	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	t	sig
ก่อนเรียน	36	30	21.47	3.806	13.401	.00
หลังเรียน	36	30	27.25	1.697		

* อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 3 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการแต่งทำประกอบเพลง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัย โดยใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ จากนักเรียน 36 คน พบว่าคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ย 21.47 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3.80 และคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนมีค่าเฉลี่ย 27.25 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.69 และเมื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้ สถิติทดสอบที (t-test แบบ dependent samples) พบว่า มีผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 39.89$ df = 35)

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการแต่งทำประกอบเพลง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนหนองจอกกมลพิสัยเดียว จากการจัดการเรียนรู้แบบนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัย โดยใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถอภิปรายผลตามลำดับสมมติฐานของการวิจัย ดังนี้

1. การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการแต่งทำประกอบเพลง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากการจัดการเรียนรู้แบบนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัย โดยใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ เรื่องการแต่งทำประกอบเพลง อยู่ในระดับดีมาก ตามเกณฑ์ร้อยละ 80 มีค่าเฉลี่ย 90.83 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดการเรียนการสอนแบบนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัย โดยใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ เป็นการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ตามทฤษฎีการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และผู้เรียนได้รู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่น รู้จักการใช้ความคิดสร้างสรรค์ของตนเองในการประดิษฐ์ทำท่าใหม่ ๆ ซึ่งการสอนโดยวิธีนี้มีเพลงในยุคปัจจุบันของผู้เรียนเข้ามาดึงดูดความสนใจของผู้เรียน กระตุ้นความอยากรู้อยากเรียนของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนตั้งใจเรียน มีสติสมาธิในการเรียนมากยิ่งขึ้น มีการจัดการเรียนการสอนตามแผนการสอนที่กำหนดไว้อย่างเป็นระบบขั้นตอน ผู้เรียนเรียนรู้อย่างมีความสุขด้วยกระบวนการที่หลากหลาย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วาริ รัชตะบุตร (2552 : 105) ได้ศึกษาวิจัย การเปรียบเทียบผลการเรียน เรื่อง นาฏศิลป์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยโปรแกรมบทเรียนแบบฝึกปฏิบัติกับการเรียนแบบปกติ ผลการวิจัยพบว่า โปรแกรมบทเรียนแบบฝึกปฏิบัติ เรื่อง นาฏศิลป์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์เท่ากับ $88.21 / 85.83$ เป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คือ 80/80 นักเรียนที่เรียนด้วยโปรแกรมบทเรียนแบบฝึกปฏิบัติ เรื่อง นาฏศิลป์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยการเรียนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 นอกจากนี้ ยังพบว่านักเรียนที่เรียนด้วยโปรแกรมบทเรียนแบบฝึกปฏิบัติมีความคิดสร้างสรรค์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

2. เปรียบเทียบการศึกษาลักษณะผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการแต่งทำประกอบเพลง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากการจัดการเรียนรู้แบบนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัย โดยใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ จากผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ เรื่องการแต่งทำประกอบเพลง หลังการจัดการเรียนรู้แบบนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัยโดยใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดการเรียนการสอนแบบนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัย โดยใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ น่าสนใจ สามารถดึงดูดความสนใจของผู้เรียน กระตุ้นความอยากรู้อยากเรียนของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนตั้งใจเรียน มีสติสมาธิในการเรียนมากยิ่งขึ้น ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิยะดา ลาสอน (2553 : 65) ได้ศึกษาวิจัย การพัฒนาผลการเรียนรู้ เรื่อง ภาษาท่าและนาฏยศัพท์ กลุ่มสาระการ

เรียนรู้ศิลปะสาระนาฏศิลป์ โดยใช้สื่อวีดิทัศน์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง ภาษาท่าและนาฏยศัพท์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะสาระนาฏศิลป์ โดยใช้สื่อวีดิทัศน์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.98 / 84.67 สื่อวีดิทัศน์ประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ มีประสิทธิภาพเท่ากับ 89.56/86.67 และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยสื่อวีดิทัศน์ ภาษาท่าและนาฏยศัพท์มีความสามารถในการปฏิบัติภาษาท่าและนาฏยศัพท์เพิ่มขึ้นจากก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ด้านผู้เรียน พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น ส่งผลทำให้นักเรียนมีความสุข มีเจตคติในการเรียนวิชานาฏศิลป์ไทย และไม่เบื่อหน่ายในการปฏิบัติท่ารำส่งผลให้นักเรียนสามารถปฏิบัติท่ารำได้ถูกต้องตามรูปแบบภาษาท่ารำทางนาฏศิลป์ไทย
2. ด้านผู้สอน พบว่า ผู้สอนได้แนวทางในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการแสดงท่าประกอบเพลง โดยสามารถประยุกต์ใช้เทคนิควิธีการสอนที่แปลกใหม่และมีความสุขสนุกสนานในการปฏิบัติท่ารำ ซึ่งสามารถนำไปบูรณาการสู่การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาอื่นๆได้อย่างมีคุณภาพ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน

1.1 ผู้บริหาร หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง ควรให้การสนับสนุน ให้ครูผู้สอนวิชานาฏศิลป์ นำวิธีการจัดการเรียนการสอนแบบนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัย โดยใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ดังกล่าว ไปพัฒนาการจัดการเรียนการสอน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

1.2 ครูผู้สอนควรศึกษาวิธีการจัดการเรียนการสอนแบบนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัยโดยใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ อย่างละเอียด เพื่อให้เกิดความเข้าใจและมีความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ อีกทั้งครูผู้สอนควรสอนแบบบูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น เช่น สุขศึกษา ศิลปะ คณิตศาสตร์ และการงานพื้นฐานอาชีพและเทคโนโลยี เป็นต้น และควรมีการจัดอบรมเพื่อเผยแพร่ความรู้ในการจัดการเรียนการสอนแบบนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัย โดยใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ครูผู้สอนวิชานาฏศิลป์ ควรจัดการเรียนการสอนวิชานาฏศิลป์ โดยการสร้างคลิปวีดีโอประกอบการสอน ที่ทันสมัยทันสมัยเกี่ยวกับนาฏศิลป์มาใช้ประกอบการเรียนการสอน เพื่อดึงดูดความสนใจของผู้เรียน ให้เกิดการอยากเรียนอยากรู้ ทั้งนี้นวัตกรรมที่นำมาใช้ควรเลือกใช้ให้มีความหลากหลาย เหมาะสมกับวัยและระดับชั้นของผู้เรียน ไม่ยากหรือง่ายจนเกินไป เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาผู้เรียนต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2544). การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2551). ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ศิลปะ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

มาลี จุฑา. (2542). จิตวิทยาการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด ทิพย์วิสุทธิ.

เรณู โกศินานนท์. (2544). สืบสานนาฏศิลป์ไทย. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

โรงเรียนหนองจอกกงลิบฮั่วเคี้ยว. (2559, 20 กรกฎาคม). รายงานผลการสัมภาษณ์นักเรียน. สัมภาษณ์โดย
ธวัชกร ยืนยง ที่โรงเรียนหนองจอกกงลิบฮั่วเคี้ยว.

วาริ รักหะบุตร. (2552). การเปรียบเทียบผลการเรียน เรื่อง นาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วย
โปรแกรมบทเรียนแบบฝึกปฏิบัติกับการเรียนแบบปกติ. ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต.
มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

วิยะดา ลาสอน. (2553). การพัฒนาผลการเรียนรู้ เรื่อง ภาษาท่าและนาฏยศัพท์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
สาระนาฏศิลป์ โดยใช้สื่อวีดิทัศน์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม.
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

NBUE092: การศึกษาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความภาษาไทยจากการสอนด้วยเทคนิค KWL ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวงวิทยาคม
THE STUDY OF LEARNING ACHIEVEMENT IN THAI READING COMPREHENSION BY USING KWL TECHNIQUES OF THE STUDENTS IN MATHAYOMSUKSA 1, THAMMASAT KHLONGLUANG WITHAYAKHOM SCHOOL.

ตะวัน ฤทธิอนุสรณ์¹ ดร.อุทัยวรรณ สายพัฒนะ²

¹ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างก่อนกับหลังการได้รับการสอนด้วยเทคนิค KWL และเพื่อศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อการสอนด้วยเทคนิค KWL ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวงวิทยาคม จำนวน 35 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความด้วยเทคนิค KWL จำนวน 5 แผน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความ แบบปรนัยเลือกตอบ ชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.87 และแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการสอนด้วยเทคนิค KWL จำนวน 23 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.84 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test for Dependent Samples

ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังจาได้รับการสอนด้วยเทคนิค KWL สูงกว่าก่อนได้รับการสอนด้วยเทคนิค KWL อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และความคิดเห็นที่มีต่อการสอนด้วยเทคนิค ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อยู่ในระดับเห็นด้วย มากที่สุด

คำสำคัญ: การอ่านจับใจความ, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน, เทคนิค KWL, ความคิดเห็น

Abstract

The purposes of this research were to compare the differences of learning achievement in Thai reading comprehension of the students in Mathayomsuksa 1, before and after learning by using KWL techniques and to study the students' opinions towards KWL techniques. The sample group was 35 students in Mathayomsuksa 1 Thammasat Khlongluang Wittayakhom school. Research instruments were 5 instruction plans in Thai reading comprehension which being teach by using KWL techniques, 30 items of achievement test in Thai reading comprehension was multiple choices test which reliability was 0.87 and 23 items of opinions questionnaire about students' opinions towards KWL techniques which reliability

was 0.84. The statistics for analyzing data were percentage, mean, standard deviation and t-test for Dependent Samples.

The results of the research were after learning Thai reading comprehension, the learning achievement of students in Mathayomsuksa 1, were higher than before learning by using KWL techniques at the .05 level of significance which was based on the hypothesis. The students' opinions towards KWL techniques were at the most agreement level.

Keywords: Thai reading comprehension, Learning achievement, KWL techniques, Opinions.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การอ่านจัดเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการเรียนรู้ เพราะวิชาการต่างๆ จำเป็นต้องอาศัยความสามารถในการอ่านเพื่อที่จะทำความเข้าใจในเนื้อหา และจับใจความจากเรื่องที่อ่าน แล้วจึงนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ตามที่ต้องการ ดังนั้นในการเรียนการสอนจึงจำเป็นต้องปลูกฝังให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน และพัฒนานักเรียนให้สามารถอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่การที่จะพัฒนานักเรียนให้อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น จำเป็นต้องอาศัยการฝึกปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอจึงจะประสบผลสำเร็จ การอ่านประเภทหนึ่งที่นักเรียนควรจะได้รับคือการฝึกปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ เพราะเป็นประโยชน์อย่างมากในการแสวงหาความรู้ คือ การอ่านจับใจความ ดังที่ ศศิธร อินตุน (2535: 21) ได้กล่าวไว้ว่า “การอ่านจับใจความสำคัญเป็นทักษะที่จำเป็นต้องฝึกฝนอยู่เสมอ ไม่ว่าจะเรียนเรื่องอะไร ในระดับไหนก็ตาม เพราะถ้าไม่สามารถอ่านจับใจความได้ นักเรียนจะไม่ได้ประโยชน์จากการอ่านเท่าที่ควร” ถึงแม้ว่าการอ่านและการอ่านจับใจความจะมีความสำคัญต่อการเรียนรู้ และถูกกำหนดให้เป็นเนื้อหาในการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยอย่างต่อเนื่องแล้วก็ตาม แต่ก็พบว่าการอ่านก็ยังมีปัญหาสะสมมายาวนานและยังไม่ได้รับการแก้ไขอย่างจริงจัง ปัญหาการอ่านที่ควรจะได้รับแก้ไขอย่างยิ่ง คือ นักเรียนไม่มีนิสัยรักการอ่าน และไม่ชอบอ่าน

สาเหตุประการหนึ่งที่นักเรียนไม่ชอบอ่านหนังสืออาจเป็นเพราะปัจจุบันสื่อประเภทต่างๆ เช่น โทรศัพท์ ทีวี ทัศน์ คอมพิวเตอร์ ฯลฯ ล้วนแล้วแต่เป็นสื่อที่นักเรียนให้ความสนใจมากกว่า เพราะอำนวยความสะดวกให้นักเรียนได้เรียนรู้ และทราบข้อมูลข่าวสารได้เร็ว จึงทำให้นักเรียนสูญเสียเวลาที่จะได้อ่านหนังสือไป (ภูริวัชร ทิศร. 2543: 11) และในที่สุดจะทำให้ขาดนิสัยรักการอ่าน เสียโอกาสในการที่จะนำความรู้จากการอ่านไปพัฒนาประเทศ เพราะเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศต้นแบบของการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่าง ญี่ปุ่น เกาหลี สิงคโปร์ ฮองกง ฯลฯ ประเทศดังกล่าวสามารถพัฒนาได้อย่างรวดเร็วกว่าประเทศไทย เพราะประชากรในประเทศเหล่านี้มีการศึกษาสูงกว่าประชากรในประเทศไทย (มานพ ศรีเทียม. 2543: 47) ปัญหาเกี่ยวกับการอ่านประการต่อมา คือ นักเรียนขาดการปลูกฝังให้มีนิสัยรักการอ่าน ซึ่งอาจจะมีสาเหตุมาจากผู้ปกครอง หรือครูอาจารย์ที่ละเลยมาตั้งแต่ต้นทำให้เกิดผลตามมา คือ นักเรียนไม่ชอบอ่านหนังสือ อ่านหนังสือน้อยมาก หรืออ่านแต่สิ่งที่ไม่เป็นประโยชน์ ปัญหาการอ่านไม่ได้ยุติอยู่เพียงแค่นักเรียนไม่มีนิสัยรักการอ่านเท่านั้น เพราะเมื่อพิจารณาถึงลงไปชั้นการเรียนการสอน จะพบปัญหาอีกมากมายซึ่งล้วนเป็นปัญหาที่สำคัญต่อการอ่านทั้งสิ้น ซึ่งหนึ่งในปัญหานั้นก็คือ ปัญหาของการอ่านจับใจความ นักเรียนจำนวนมากประสบกับปัญหาการอ่าน จับใจความ เนื่องจากอ่านหนังสือไม่เข้าใจ ไม่สามารถสรุปหรือจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ ดังที่ เนาวรัตน์ นาคพงษ์ (2536: 5) ได้กล่าวถึงปัญหาของการอ่านจับใจความไว้ว่า “นักเรียนมีข้อบกพร่องในการอ่านจับใจความและเป็นปัญหาใหญ่สำหรับครูผู้สอน คือ นักเรียนอ่านแล้วไม่เข้าใจเนื้อ

เรื่อง สรุปสาระสำคัญของเรื่องไม่ได้” นอกจากนั้น ณรงค์ฤทธิ์ ศักดาณรงค์ (2538: 50) ได้กล่าวถึงปัญหาในการอ่านจับใจความสรุปได้ว่า นักเรียนอ่านได้แต่ไม่แตกฉาน สะกดคำไม่ถูก ไม่เข้าใจความหมาย อ่านแล้วสรุปใจความสำคัญไม่ได้ ไม่สามารถแยกข้อความรู้ ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น และไม่สามารถแยกใจความสำคัญหลักกับใจความสำคัญรองได้นอกจากปัญหาที่เกิดจากตัวนักเรียนแล้ว ด้านครูผู้สอนเองก็มีส่วนสำคัญที่ทำให้เกิดปัญหานี้ขึ้น ดังที่ สรินยา ก้อนทอง (2538: 4) ได้กล่าวโดยสรุปไว้ว่า สาเหตุหนึ่งที่ทำให้ให้นักเรียนไม่ประสบผลสำเร็จในการอ่านจับใจความ เนื่องจากครูส่วนมากไม่สนใจใช้วิธีสอนที่หลากหลาย แต่ยังคงใช้การบรรยายแบบเดิมในการสอน และไม่จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้ฝึกฝนทักษะการอ่านจับใจความอย่างเพียงพอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะในการคิด ดังนั้นบทบาทที่สำคัญของครูผู้สอนจึงไม่ใช่เพียงแต่รอบรู้เนื้อหาวิชาเท่านั้น แต่จะต้องเป็นผู้ที่รู้จักถ่ายทอดความรู้ให้แก่ นักเรียนได้เป็นอย่างดีอีกด้วย

การสอนอ่านให้ผู้เรียนสามารถจับใจความจากเรื่องที่อ่านได้นั้น สามารถทำได้หลายวิธีซึ่งแต่ละวิธีเป็นการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้วิจัยเห็นว่าวิธีหนึ่งที่น่าสนใจและเหมาะสมกับการแก้ไขปัญหการสอนอ่านจับใจความ คือ การสอนด้วยเทคนิค KWL ซึ่งเป็นวิธีการที่มุ่งให้นักเรียนใช้วิธีการอ่านที่เป็นระบบ อ่านอย่างรอบคอบ รู้จักบูรณาการทักษะ และช่วยพัฒนาทักษะการอ่าน ดังที่ สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2545: 8) กล่าวว่า “การสอนด้วยเทคนิค KWL เป็นกระบวนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนมีทักษะกระบวนการอ่านที่สอดคล้องกับทักษะการคิดอย่างรู้ตนว่า ตนคิดอะไร มีวิธีคิดอย่างไร สามารถตรวจสอบความคิดของตนเองได้ โดยผู้เรียนจะได้รับการฝึกให้ตระหนักในกระบวนการทำความเข้าใจตนเอง มีการจัดระบบข้อมูลเพื่อการดึงมาใช้ภายหลังได้อย่างมีประสิทธิภาพ” นอกจากนี้ วัชรวิภา เล่าเรียนดี (2547: 92-94) กล่าวว่า เทคนิค KWL สามารถนำมาใช้เพื่อพัฒนาทักษะในการอ่านได้ทุกระดับ การนำเทคนิค KWL มาใช้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและทักษะการคิดทำได้ง่าย เนื่องจากมีกรอบแนวทางฝึกให้คิดเป็นลำดับขั้นตอน จากการวิจัยของ จักรเพชร สุริยะมงคล (2551: 5) เรื่องการเปรียบเทียบความสามารถในการคิดและเขียนเชิงสร้างสรรค์วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการเรียนรู้แบบ KWL และวิธีการเรียนรู้แบบ Synectics พบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการเรียนรู้แบบ KWL และกลุ่มที่เรียนรู้แบบ Synectics มีความสามารถในการคิดและการเขียนเชิงสร้างสรรค์วิชาภาษาไทยสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และงานวิจัยของ จิตติกมล จันทร์โกศล (2551: 6) เรื่องการพัฒนาการอ่านจับใจความด้วยเทคนิค KWL สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนการอ่านจับใจความด้วยเทคนิค KWL มีผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนด้วยเทคนิค KWL

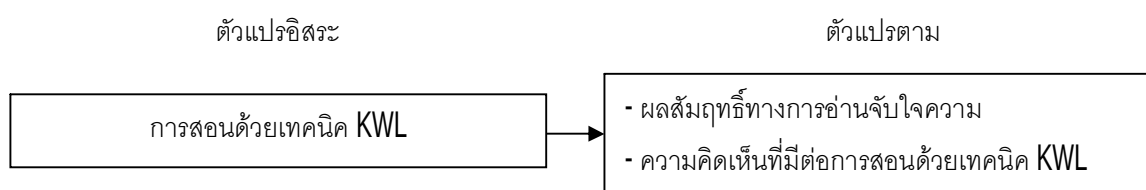
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างก่อนกับหลังการได้รับการสอนด้วยเทคนิค KWL
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นต่อการสอนด้วยเทคนิค KWL ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

สมมติฐานในการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังจากได้รับการสอนด้วยเทคนิค KWL สูงกว่าก่อนได้รับการสอนด้วยเทคนิค KWL อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. ความคิดเห็นต่อการสอนด้วยเทคนิค KWL ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด

กรอบแนวคิด

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวงวิทยาคม อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ปีการศึกษา 2560 จำนวน 5 ห้องเรียน จำนวนนักเรียนทั้งหมด 217 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวงวิทยาคม อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ภาคเรียนที่ 2 การศึกษา 2560 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 35 คน ซึ่งได้จากการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยของการสุ่ม
3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย
 - ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) คือ การสอนด้วยเทคนิค KWL
 - ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความ และความคิดเห็นที่มีต่อการสอนด้วยเทคนิค KWL

การสอนด้วยเทคนิค KWL หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทางการอ่าน ตามแนวคิดของ ดอนน่า โอเกิล (Donna Ogle) ซึ่งมีขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ดังนี้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ครูจัดกิจกรรมกระตุ้นความสนใจของนักเรียนเพื่อเชื่อมโยงเข้าสู่เรื่องที่จะอ่าน เช่น ให้อุปภาพที่สัมพันธ์กับเรื่องที่อ่าน เกมทางการศึกษา การใช้คำถาม พร้อมทั้งแจกและอธิบายการดำเนินกิจกรรมตามใบงาน

ขั้นกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค KWL มีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 กิจกรรมการอ่าน เรียกว่า ขั้น K (What we Know) คือ นักเรียนรู้อะไรบ้างเกี่ยวกับเรื่องที่จะอ่าน โดยครูใช้คำถามกระตุ้นให้นักเรียนระดมสมองถึงสิ่งที่นักเรียนรู้

ขั้นที่ 2 กิจกรรมระหว่างการอ่าน เรียกว่า ขั้น W (What we Want to know) คือ นักเรียนต้องการรู้อะไรเกี่ยวกับเรื่องที่จะอ่าน โดยให้นักเรียนกำหนดคำถามร่วมกับครู

ขั้นที่ 3 กิจกรรมหลังการอ่าน เรียกว่า ขั้น L (What we have Learned) คือ นักเรียนได้เรียนรู้อะไรบ้างจากเรื่องที่อ่าน โดยภายหลังจากการอ่าน นักเรียนเลือกข้อมูลที่ได้จากการอ่านมาตอบคำถาม

ขั้นการวัดและประเมินผล ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเนื้อหาด้วยการซักถาม หรือเฉลยแบบฝึกหัดร่วมกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนในการนำเทคนิค KWL ไปพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน
2. เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนในการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาทักษะทางการเรียน และความสามารถในการคิดวิเคราะห์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความ ด้วยเทคนิค KWL จำนวน 5 แผน ใช้เวลาสอน 10 ชั่วโมง ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 1 การอ่าน ศึกษาเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเทคนิค KWL ซึ่งแผนการจัดการเรียนรู้ได้ผ่านการหาคุณภาพโดยให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม ได้ค่าเฉลี่ยความเหมาะสม ตั้งแต่ 4.65-4.73 ซึ่งถือว่าแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมระดับมากที่สุด

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความ ผู้วิจัยได้ศึกษา เอกสารหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 1: การอ่าน มาตรฐานที่ 1.1 ใช้กระบวนการอ่าน สร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน ศึกษาทฤษฎีหลักการ และวิธีสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์และสร้างข้อสอบปรนัยเลือกตอบชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ และนำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ฯ ไปหาคุณภาพ โดยให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรง โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ทุกข้อ มีค่าความยากตั้งแต่ .40-.80 ค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .20-.47 และครอบคลุมจุดประสงค์/ตัวชี้วัดที่ต้องการ และได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบเท่ากับ .87

แบบสอบถามความคิดเห็นต่อการสอนด้วยเทคนิค KWL เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) มี 4 ระดับ คือ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยน้อย เห็นด้วยน้อยที่สุด โดยสอบถามเกี่ยวกับการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ และด้านประโยชน์ที่ได้รับ ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า นำแบบสอบถามความคิดเห็น จำนวน 23 ข้อ ไปหาคุณภาพ โดยให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรง โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ .67-1.00 และหาค่าอำนาจจำแนกโดยการหาความสัมพันธ์ระหว่างข้อคำถามรายข้อกับคะแนนรวม (Item-Total Correlation) ได้ค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .40-.74 และได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .84

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ร้อยละ โดยใช้สูตร ดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2550: 32)

$$P = \frac{F}{N} \times 100$$

P หมายถึง ร้อยละ

F หมายถึง ความถี่หรือจำนวนข้อมูล

N หมายถึง จำนวนข้อมูลทั้งหมด

1.2 ค่าเฉลี่ย โดยใช้สูตร ดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2550: 33)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

 $\bar{X}$ หมายถึง ค่าเฉลี่ย $\sum X$ หมายถึง ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N หมายถึง จำนวนคะแนนในกลุ่ม

1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้สูตร ดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2550: 33)

$$S = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

S หมายถึง ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

X หมายถึง คะแนนแต่ละตัว

N หมายถึง จำนวนคะแนนในกลุ่ม

 $\sum$ หมายถึง ผลรวม

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

2.1 การหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) ของแผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบวัด ผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความ และแบบสอบถามความคิดเห็น โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC: Index of Item Objective Congruence) โดยใช้สูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2554: 110)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

IOC หมายถึง ดัชนีความสอดคล้อง

 $\sum R$ หมายถึง ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N หมายถึง จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2.2 การหาค่าความยาก (Difficulty) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความ โดยใช้สูตร p ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2554: 95)

$$p = \frac{R}{N}$$

p หมายถึง ค่าความยากของข้อสอบ

R หมายถึง จำนวนคนที่ตอบถูกทั้งหมด

N หมายถึง จำนวนคนทั้งหมด

2.3 การหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความ โดยใช้สูตรของเบรนนอน (Brennan) ดังนี้ (ล้วน สายยศ; และอังคณา สายยศ. 2543: 198-199; อ้างอิงจาก Brennan. 1974)

$$B = \frac{U}{N_1} - \frac{L}{N_2}$$

B หมายถึง ค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบ

N_1 หมายถึง จำนวนคนที่สอบผ่านเกณฑ์

N_2 หมายถึง จำนวนคนที่สอบไม่ผ่านเกณฑ์

U หมายถึง จำนวนคนในกลุ่มผู้รอบรู้ (N_1) ที่ทำข้อสอบข้อนั้นถูก

L หมายถึง จำนวนคนในกลุ่มผู้ไม่รอบรู้ (N_2) ที่ทำข้อสอบข้อนั้นถูก

2.4 การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความ และแบบสอบถามความคิดเห็น โดยใช้สูตรของโลเวต (Lovett) ดังนี้ (เพลินพิศ ธรรมรัตน์. 2542: 174)

$$r_{cc} = 1 - \frac{k \sum X_i - \sum X_i^2}{(k-1) \sum (X_i - C)^2}$$

r_{cc} หมายถึง ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

k หมายถึง จำนวนข้อของแบบทดสอบทั้งฉบับ

X_i หมายถึง คะแนนสอบของนักเรียนแต่ละคน

C หมายถึง คะแนนจุดตัด

2.5 หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามความคิดเห็น โดยใช้ Item -Total Correlation โดยใช้สูตร ดังนี้ (ประสาธ เนืองเฉลิม. 2554: 63)

$$r_{XY} = \frac{N \sum XY - (\sum X)(\sum Y)}{\sqrt{[N \sum X^2 - (\sum X)^2][N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

r_{XY} หมายถึง ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม

$\sum X$ หมายถึง ผลรวมของคะแนนรายข้อ

$\sum Y$ หมายถึง ผลรวมของคะแนนรวมทุกข้อ

ΣXY หมายถึง ผลรวมของผลคูณระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทุกข้อของทุกคน

ΣX^2 หมายถึง ผลรวมของคะแนนรายข้อแต่ละตัวยกกำลังสอง

ΣY^2 หมายถึง ผลรวมของคะแนนรวมทุกข้อแต่ละตัวยกกำลังสอง

N หมายถึง จำนวนคน

2.6 การหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามความคิดเห็น โดยใช้สูตรของครอนบัค (Cronbach) ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2554: 97)

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left(1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right)$$

α หมายถึง ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น

k หมายถึง จำนวนข้อของเครื่องมือวัด

$\sum S_i^2$ หมายถึง ผลรวมของความแปรปรวนของแต่ละข้อ

S_t^2 หมายถึง ความแปรปรวนของคะแนนรวม

3. สถิติที่ใช้ตรวจสอบสมมติฐาน

สถิติทดสอบ t-test แบบ Dependent Samples โดยใช้สูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2554: 112)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{N \sum D^2 - (\sum D)^2}{N-1}}}$$

t หมายถึง สถิติทดสอบ t-test

D หมายถึง ความแตกต่างของคะแนนแต่ละคู่

N หมายถึง จำนวนคู่ของข้อมูล

$\sum D$ หมายถึง ผลรวมความแตกต่างของคะแนนแต่ละคู่

ผลการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ สรุปผลได้ ดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังจากได้รับการสอนด้วยเทคนิค KWL สูงกว่าก่อนได้รับการสอนด้วยเทคนิค KWL อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

2. ความคิดเห็นต่อการสอนด้วยเทคนิค KWL ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด

ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังจากได้รับการสอนด้วยเทคนิค KWL สูงกว่าก่อนได้รับการสอนด้วยเทคนิค KWL อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ปรากฏ ดังตาราง 1

ตาราง 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างก่อนกับหลังการได้รับการสอนด้วยเทคนิค KWL

การทดสอบ	คะแนนต่ำสุด	คะแนนสูงสุด	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig
ก่อนเรียน	11	17	14.11	1.62	43.35*	.05
หลังเรียน	22	27	24.09	1.38		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 1 พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความภาษาไทยที่ได้รับการสอนด้วยเทคนิค KWL ก่อนเรียนมีคะแนนต่ำสุด 11 คะแนน คะแนนสูงสุด 17 คะแนน ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 14.11 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.62 ส่วนผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความภาษาไทยที่ได้รับการสอนด้วยเทคนิค KWL หลังเรียนมีคะแนนต่ำสุด 22 คะแนน คะแนนสูงสุด 27 คะแนน ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 24.09 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.38 ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนด้วยเทคนิค KWL หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 43.35$)

ความคิดเห็นต่อการสอนด้วยเทคนิค KWL ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด ปรากฏ ดังตาราง 2

ตาราง 2 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการสอนด้วยเทคนิค KWL

คะแนน	เกณฑ์	ระดับ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	$\bar{X}$	S.D.
71-92	80-100	เห็นด้วยมากที่สุด	35	100	3.98	0.04
47-70	66-79	เห็นด้วยมาก	-	-	-	-
23-46	50-65	เห็นด้วยน้อย	-	-	-	-
0-22	ต่ำกว่า 50	เห็นด้วยน้อยที่สุด	-	-	-	-
รวม			35	100		

จากตาราง 2 พบว่า การศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการสอนด้วยเทคนิค KWL นักเรียนที่ได้ให้คะแนนระหว่าง 71-92 คะแนน อยู่ในเกณฑ์ 80-100 ซึ่งอยู่ในระดับ เห็นด้วยมากที่สุด มีจำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.98 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.04

อภิปรายผล

จากการวิจัยผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนด้วยเทคนิค KWL สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังจากได้รับการสอนด้วยเทคนิค KWL สูงกว่าก่อนได้รับการสอนด้วยเทคนิค KWL อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการสอนด้วยเทคนิค KWL เป็นการสอนที่ให้นักเรียนฝึกคิดอย่างเป็นระบบเป็นขั้นตอนและเชื่อมโยงในแต่ละขั้นตอน กล่าวคือ ขั้นตอนกิจกรรมการอ่าน เรียกว่า ขั้น K เป็นขั้นที่นักเรียนได้ระดมความคิดประสบการณ์เดิมของตนเองเกี่ยวกับเนื้อหาที่จะอ่าน เพื่อใช้อภิปรายแสดงความคิดร่วมกับเพื่อนภายในกลุ่มและตอบคำถามของครู ความรู้และประสบการณ์เดิมของนักเรียนเป็นพื้นฐานให้นักเรียนสามารถวิเคราะห์เนื้อเรื่องได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรณี เศวตมาลย์ (2543: 57) ที่พบว่า นักเรียนจะต้องใช้ความรู้และประสบการณ์เดิมเพื่อตีความ ทำความเข้าใจเรื่องที่อ่าน ดังนั้นประสบการณ์เดิมจึงเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านสูงขึ้น นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ เกียรติชัย ยานะรังสี (2540: 45) ที่พบว่า นักเรียนจะต้องใช้ความรู้และประสบการณ์เดิมเป็นพื้นฐาน เป็นการเตรียมความพร้อมในการที่จะตีความ จับใจความ แปลความ และขยายความจากเรื่องที่อ่าน จึงทำให้นักเรียนมีความสามารถทางการอ่านที่ดีขึ้น ในขั้นกิจกรรมระหว่างการอ่าน เรียกว่า ขั้น W เป็นขั้นการสอนที่ส่งเสริมให้นักเรียนแสดงความอยากรู้อยากเห็น โดยใช้วิธีการตั้งคำถามเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนช่วยกันค้นหาคำตอบจากเรื่องที่อ่าน ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2548: 23) กล่าวว่าการตั้งคำถาม ผู้เรียนจำเป็นต้องรู้จักการตั้งคำถามให้เป็น ขณะเดียวกันการตั้งคำถามที่ดี ครูต้องคอยกระตุ้นให้ผู้เรียนคิดหาคำตอบ ซึ่งจะช่วยฝึกฝนเพิ่มพูนทักษะในการคิดของผู้เรียน อย่างตั้งคำถามที่ใช้เฉพาะความจำหรือความรู้มาตอบเท่านั้น ควรตั้งคำถามที่ผู้เรียนสามารถใช้ความเข้าใจในการคิดที่จะนำไปประยุกต์ใช้ในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการประเมิน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิจิตรา นรสิงห์ (2540: 20) ที่พบว่า การตั้งคำถามทำให้นักเรียนมีจุดหมายในการอ่านและเพื่อตรวจสอบความรู้ของตนเอง ซึ่งในขั้นการตั้งคำถามนี้ ผู้เรียนจะได้รับการกระตุ้นและแนะนำให้ตั้งคำถามเชิงวิเคราะห์ให้หลากหลายครอบคลุมด้านต่างๆ เช่น ระบุใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน ระบุจุดหมายของผู้เขียน ระบุแนวความคิดสำคัญของเรื่อง ระบุประโยชน์ที่ได้รับจากการอ่าน ทั้งนี้เพื่อให้นักเรียนใช้คำถามนี้เป็นจุดหมายที่จะอ่านหาคำตอบในขั้นต่อไป และในขั้นกิจกรรมหลังการอ่าน เรียกว่า ขั้น L เป็นขั้นการสอนที่ให้นักเรียนได้อ่านเนื้อเรื่องอย่างมีสมาธิ เพื่อค้นหาคำตอบในสิ่งที่ตนเองอยากรู้ ซึ่งในขั้นนี้ช่วยฝึกให้นักเรียนรู้จักเรียบเรียงความคิดและเป็นวิธีการสรุปรวบรวมข้อมูลที่ได้อย่างเป็นระบบ ในขั้นนี้นักเรียนสามารถจดบันทึกข้อมูลจากสิ่งที่อ่านอย่างถูกต้อง โดยจะเลือกจดเฉพาะประเด็นที่สำคัญ ซึ่งการจดบันทึกจะช่วยให้นักเรียนวิเคราะห์ จัดกลุ่มความคิดที่สำคัญรวมไปถึงนักเรียนสามารถทบทวนเนื้อหาได้โดยไม่ต้องย้อนกลับไปอ่านเนื้อเรื่องอีก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทิพพร มีปิ่น (2539: 72) ที่พบว่า การจดบันทึกจากสิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้จากบทอ่าน ทำให้นักเรียนสามารถทบทวนแนวคิดสำคัญๆ ที่ได้รับการอ่านได้ตลอดเวลา โดยไม่ต้องย้อนกลับไปดูบทอ่านเดิม และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรางค์

ไคว้ตระกูล (2541: 23) ที่พบว่า การสอนให้นักเรียนเขียนสรุปใจความสำคัญ จะช่วยให้นักเรียนเข้าใจสิ่งที่อ่านและช่วยทบทวนความจำของนักเรียนได้อีกด้วย

2. ความคิดเห็นต่อการสอนด้วยเทคนิค KWL ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการสอนด้วยเทคนิค KWL ในด้านการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ด้านบรรยากาศการจัดการเรียนรู้ และในด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุดทุกด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการสอนด้วยเทคนิค KWL เป็นการจัดการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกทักษะการอ่านควบคู่กับทักษะการคิด ในทุกขั้นตอนของการสอนตามลำดับขั้นตอนของตาราง KWL นักเรียนจึงมีกรอบแนวคิดที่เป็นลำดับต่อเนื่องไม่สับสน นอกจากนี้นักเรียนยังได้ฝึกตั้งคำถามและค้นหาคำตอบจากเรื่องที่อ่านด้วยตนเอง นักเรียนจึงมีจุดมุ่งหมายในการอ่าน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฉลาด สิทธิคุณ (2552: 55) ที่พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นที่มีต่อการสอนโดยใช้วิธีสอน KWL ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับแนวคิดของ วัชรวา เล่าเรียนดี (2547: 150) ที่กล่าวถึงสิ่งสำคัญในการนำเทคนิค KWL ไปจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านให้กับนักเรียนคือการใช้คำถามของครูกระตุ้นให้นักเรียนได้คิดในทุกขั้นตอนของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อยืนยันความคิดหรือเปลี่ยนแปลงความคิด เมื่อเห็นว่ามีหลักฐานและเหตุผลเพียงพอก่อนที่จะใช้วิจารณ์ญาณของตนเองในการหาข้อสรุป นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัชรินทร์ แจ่มจำรูญ (2547: 82) ที่พบว่า การที่นักเรียนได้ทราบจุดมุ่งหมายในการอ่าน ทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นที่จะอ่านเพื่อค้นหาคำตอบในสิ่งที่ตนเองอยากรู้ นอกจากนี้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยฝึกให้ผู้เรียนปฏิบัติอย่างเป็นระบบไม่ซับซ้อน ทำให้ผู้เรียนปฏิบัติตามขั้นตอนได้ไม่ยาก มีการถามให้นักเรียนได้ระดมสมองเพื่อค้นหาสิ่งที่เป็นพื้นฐานความรู้เดิม แล้วประมวลข้อมูลมาคาดเดาเหตุการณ์ของเรื่อง ทำให้ผู้เรียนสนใจที่จะติดตามเรื่องที่อ่านและเกิดการเชื่อมโยงความรู้เดิมกับเรื่องที่จะเรียนใหม่ นอกจากนี้ในการสอนด้วยเทคนิค KWL นักเรียนได้ทำกิจกรรมร่วมกัน ช่วยกันคิด แลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็น ทำให้นักเรียนมีความเข้าใจในเนื้อหามากยิ่งขึ้น เกิดความพึงพอใจในการทำงานร่วมกัน กล้าแสดงความคิดเห็นและยอมรับความคิดเห็นของเพื่อน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมยา ทาเกตุ (2552: 156) ที่พบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWL เป็นการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ทำงานเป็นกลุ่มมีโอกาสแสดงความคิดเห็นและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น สร้างความคุ้นเคยกับเพื่อนๆ และครู นักเรียนจึงมีความสุข มีความพึงพอใจในการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWL

การนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์

การทำกิจกรรมการอ่านจับใจความด้วยเทคนิค KWL ครูผู้สอนควรกระตุ้นแนวคิดของนักเรียนเพื่อให้นักเรียนได้ใช้ความคิด

ข้อเสนอแนะ

1. ควรสร้างแรงจูงใจในการอ่านให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นที่จะได้รับการสอนด้วยเทคนิค KWL
2. ควรศึกษาทักษะ หรือความสามารถของผู้เรียนที่ได้รับการสอนด้วยเทคนิค KWL
3. ควรมีการวิจัยเพื่อศึกษาผลการสอนด้วยเทคนิค KWL ที่ส่งผลต่อตัวแปรอื่นๆ เช่น การอ่านวรรณกรรม การอ่านวรรณคดี

4. ควรศึกษาเปรียบเทียบวิธีสอนอ่านจับใจความที่ได้รับการสอนด้วยเทคนิค KWL กับเทคนิคอื่นๆ เช่น KWL-Plus KWDL PBL เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- เกียรติชัย ยานะรังสี. (2540). ผลการสอนแบบ KWL PLUS ที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- จักรเพชร สุริยะกมล. (2551). การเปรียบเทียบความสามารถในการคิดและเขียนเชิงสร้างสรรค์วิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการเรียนรู้แบบ KWL และวิธีการเรียนรู้แบบ Synectics. ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการวิจัยการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ฉลาด สิทธิคุณ. (2552). ความสามารถด้านการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนกุมภวาปี ที่ได้รับการสอนโดยใช้วิธีสอน KWL Plus. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ชูศรี วงศ์รัตน. (2550). สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จิตติภณ จันทโกศล. (2551). การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความ ระหว่างการจัดการเรียนรู้โดยใช้ SQ4R กับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ผังมโนทัศน์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ณรงค์ฤทธิ์ ศักดาณรงค์. (2538). ยุทธวิธีการสอนอ่าน. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ทิพพร มีปิ่น. (2539). การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและเจตคติต่อการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยการอ่านแบบปฏิสัมพันธ์ KWL Plus กับการสอนตามคู่มือครู. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการมัธยมศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- เนาวรัตน์ นาคพงษ์. (2536). การศึกษาความสัมพันธ์ในการอ่านจับใจความกับผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนอนุบาลกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ประเทิน มหาจันทร์. (2530). การสอนอ่านเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ประสาธน์ เนืองเฉลิม. (2554). วิจัยการเรียนการสอน. มหาสารคาม: อภิชาติการพิมพ์.
- พรรณี เสวตมาลย์. (2543). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษด้วยการสอนแบบ KWL Plus กับการสอนตามคู่มือครู. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

- พัชรินทร์ แจ่มจำรูญ. (2547). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ที่ได้รับการสอนอ่านแบบปฏิสัมพันธ์ด้วยวิธี KWL Plus กับวิธีการสอนอ่านแบบปกติ. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เพลินพิศ ธรรมรัตน์. (2542). การประเมินผลการเรียน. สกลนคร: คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏสกลนคร.
- ภูริภัทร ทิศร. (2543). การอ่านมีประโยชน์โปรดมารักการอ่าน. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- มานพ ศรีเทียม. (2543). สร้างวัฒนธรรมคนรุ่นใหม่ให้เป็นนักอ่าน. วารสารวิชาการ. 3(7): 46-53.
- ล้วน สายยศ; และอังคณา สายยศ. (2543). เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วัชรวิภา เล่าเรียนดี. (2547). เทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้สำหรับครูมืออาชีพ. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร
- วิจิตรา นรสิงห์. (2540). การศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการอ่าน และเจตคติต่อการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ที่ได้รับการสอนอ่านด้วยกลวิธี KWL กับการสอนอ่านตามคู่มือครู. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ศศิธร อินตุน. (2535). การพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความสำคัญสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาประถมศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สมยา ทาเกตุ. (2552). การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และความสามารถในการเขียนสรุปความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWLH ร่วมกับแผนภูมิต้นไม้. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สรินยา ก้อนทอง. (2538). การศึกษาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนโดยใช้วิธีสอนทางตรงและทางนัยตามแนวคิดของบลูม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนนทบุรีพิทยาคม จังหวัดนนทบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2548). ปฏิรูปการเรียนรู้ ผู้เรียนสำคัญที่สุด. กรุงเทพฯ: ครูสภาลาดพร้าว.
- สุรางค์ ไคว่ตระกูล. (2541). จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวิทย์ มูลคำ; และอรทัย มูลคำ. (2545). 21 วิธีจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนากระบวนการคิด. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัดภาพพิมพ์.

NBUE093: ความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาต่อทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด
 OPINION OF EDUCATIONAL PERSONNEL ON MANAGEMENT SKILLS IN THE 21ST CENTURY OF BASIC EDUCATION SCHOOLS ADMINISTRATORS TRAT PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE

สมพงษ์ สมประสงค์¹ ดร.ปราศรัย ประวิรุ้งเรือง²

¹ นักศึกษานักศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้วัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาต่อทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยจำแนกตามเพศ และประสบการณ์ในการทำงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรทางการศึกษา ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ปีการศึกษา 2560 กลุ่มตัวอย่าง 297 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยตารางเครซีและมอร์แกน (Krejcie; & Morgan. 1970: 607-61) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามความคิดเห็น 2 ลักษณะ ได้แก่แบบสำรวจข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม (Checklists) แบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะผู้บริหารของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ใน 5 ด้าน ดังนี้ 1) ความยืดหยุ่นและการปรับตัว 2) การริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง 3) ทักษะด้านสังคมและทักษะข้ามวัฒนธรรม 4) การเป็นผู้สร้างหรือผลิตหรือผลิตหรือเชื่อถือได้ 5) ภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test และ F-test การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวและทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method)

สรุปผลการวิจัย

1. ความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาต่อทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = 0.52) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย ดังนี้ ด้านภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ ด้านทักษะด้านสังคมและทักษะข้ามวัฒนธรรม ด้านความยืดหยุ่นและการปรับตัว ด้านการเป็นผู้สร้างหรือผลิตหรือผลิตหรือเชื่อถือได้ และด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาต่อทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด เมื่อจำแนกตามเพศ และประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ทั้งโดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ความคิดเห็น, บุคลากรทางการศึกษา, การบริหารงานในสถานศึกษา, ทักษะการบริหารของผู้บริหาร

Abstract

The this research aimed was to study and compare an opinion of Educational personnel in management skills in the 21ST Century of Administrators in basic Education School by Trat Primary Educational Service Area Office. The study was conducted considering gender and working experiences in the academic year 2017. The sample group was 297 personnel in in basic Education School by Trat Primary Educational Service Area Office. The instrument used for data collection was questionnaire with two parts: checklist checklist of executive skills with 5 parts: 1.) Flexibility and Adoptability 2.) Initiative and Self-Direction 3.) Social and Cross-Cultural Skills 4.) Pooductivity and Accountability 5.) Leadership and Responsibility . Five-rating scale The statistics that were used to analyze the data were percentage, mean, standard deviation, t-test, F-test, One – way ANOVA, Scheffe's Method.

The research respondents

1. The level of the administrators' management skills was, as a whole and in separate aspects, found high as written in descending order: leadership and responsibility, social and cross-culture, flexibility and adaptability, productivity and trustworthiness, and creativity and self-confidence.

2. Opinion of Educational Personnel in management skills in the 21ST Century of Administrators in Basic Education School by Trat Primary Educational Service Area Office classifying by gender and working experiences were found the overall opinions and the opinions each aspect reported no difference.

Keywords: opinion, Educational Personnel, Management, Administrators

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สถานการณ์ของโลกในศตวรรษที่ 21 (ระหว่าง ค.ศ. 2001-2100) มีการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลกระทบต่อองค์กร และพลเมืองโลกหลายด้าน ได้แก่ ความผันผวนทางเศรษฐกิจ การเข้าสู่สังคมสูงวัยของโลก การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่รวดเร็ว การปรวนแปรของสภาพภูมิอากาศความเสี่ยงต่อภัยพิบัติของทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมภัยพิบัติทางธรรมชาติของโลกมีแนวโน้มเกิดความรุนแรงมากขึ้น และผลกระทบอื่นๆ อีกมากมาย ทำให้องค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนต่างได้รับผลกระทบจึงต้องมีการปรับเปลี่ยนให้อยู่รอดและมีความเหมาะสมกับสถานการณ์ดังกล่าว ผู้บริหารในฐานะผู้นำองค์กรจำเป็นต้องปฏิรูปตนเอง และการเปลี่ยนแปลงองค์กรครั้งใหญ่เพื่อนำพาไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายที่ต้องการโดยเฉพาะอย่างยิ่ง (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2558: 303)

ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคใหม่ในศตวรรษที่ 21 จึงต้องมีความรู้ ความสามารถ ทักษะและประสบการณ์ทางการบริหารการศึกษาเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้ทันสมัยเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของโลก ผู้บริหารในปัจจุบันจะต้องได้รับการพัฒนาทักษะเชิงมนทัศน์ (conceptual skills) เพื่อให้สามารถมีการกำหนดทิศทางการพัฒนาหน่วยงาน

หรือสถานศึกษาของตนเองได้อย่างถูกต้องและถูกทิศทาง (do the right things) มากขึ้น ทั้งนี้เป็นผลมาจากผู้บริหารได้รับการกระจายอำนาจการตัดสินใจในเรื่องสำคัญๆ มากขึ้น จะต้องมีบทบาทเป็นผู้พัฒนานโยบายมากกว่าเป็นผู้นำนโยบายไปปฏิบัติมากขึ้นและแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เป็นไปอย่างรวดเร็ว จำเป็นต้องมีผู้บริหารที่มีทักษะในลักษณะดังกล่าวสูงกว่าที่เคยเป็นมา นอกจากการพัฒนาทักษะเชิงมนทัศน์แล้ว ทักษะเชิงมนุษย์ (human skills) ก็มีความสำคัญและจำเป็นด้วยเช่นกัน เพราะการบริหารยุคที่จะมีการกระจายอำนาจ บุคลากรในองค์กรจะเป็นผู้มีคุณภาพและมาตรฐานสูงขึ้น จะทำให้ผู้บริหารต้องมีบทบาทในการเจรจาต่อรองกับกลุ่มผลประโยชน์ทางการศึกษา (interest groups) ต่างๆ ทั้งในโรงเรียน ในสังคมชุมชนมากขึ้น จึงจำเป็นต้องอาศัยภาวะผู้นำ (leadership) สูงขึ้นมากกว่าที่อาศัยการสั่งการหรือใช้อำนาจบังคับ การเรียนรู้เกี่ยวกับศาสตร์ทางการบริหาร เกี่ยวกับหลักการแนวคิด และทฤษฎีต่างๆ ตามทัศนะเชิงวิทยาศาสตร์ (scientific approach) เพื่อให้เกิดทักษะเชิงเทคนิค (technical skills) จะสะท้อนให้เห็นถึงความเป็นวิชาชีพทางการบริหารและเป็นสิ่งที่จะช่วยให้เกิดแนวคิดใหม่ๆ ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับสภาพความเป็นจริงของหน่วยงานหรือท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสม (วิโรจน์ สารรัตนะ, 2556: 334)

บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไร้พรมแดน แม้ว่าจะมีการเคลื่อนไหวระดับชาติเกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษาแห่งศตวรรษที่ 21 มีมาตั้งแต่เดือนธันวาคม พ.ศ. 2553 ด้วยการจัดประชุมผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยม โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งมีการประชุมทางวิชาการบทความข้อเขียนเกี่ยวกับทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 เนื่องจากการขาดแคลนแรงงานทักษะขั้นสูงซึ่งกำลังเป็นแนวโน้มสำคัญของโลก แต่การเคลื่อนไหวขาดความต่อเนื่องจริงจังของทุกฝ่าย การไม่มีเจ้าภาพองค์กรที่เป็นหลักในการประสานงานและดำเนินการในเรื่องนี้ อย่างจริงจังถือเป็นความท้าทายอย่างยิ่งสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไร้พรมแดน การอยู่นิ่งเฉย การทำแบบเดิมๆ ตามที่เคยชินการรับนโยบายจากเบื้องบนแต่ฝ่ายเดียว ขณะที่การเมืองการปกครองไม่มีเสถียรภาพล้วนสร้างความเสียหายต่อการพัฒนาทุนมนุษย์ของประเทศ ส่งผลให้ประเทศขาดศักยภาพในการแข่งขันและเสียผลประโยชน์เมื่อเปิดพรมแดนอย่างเป็นทางการในปี พ.ศ. 2558 โดยผู้บริหารสถานศึกษาทุกระดับในฐานะผู้มีอำนาจขององค์กรจะต้องตัดสินใจดำเนินการให้แผนยุทธศาสตร์และภารกิจของสถานศึกษาที่ตนรับผิดชอบ มีการสร้างคุณภาพสำหรับอนาคตบนพื้นฐานของทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 และติดตามกำกับดูแลให้มีการดำเนินงานอย่างจริงจัง (รสสุคนธ์ มกรมณี, 2555: 38-40)

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้น อาจจะมีปัญหาสำหรับผู้บริหารที่ยังไม่สามารถปรับตัวเข้ากับยุคของการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จึงทำให้ขาดทักษะที่จำเป็นสำหรับการบริหารในองค์กรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นบุคคลที่มีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะต้องมีความรู้ในศตวรรษที่ 21 เพื่อหน่วยงานให้มีมาตรฐานสูงขึ้น ดังนั้นการศึกษาค้นคว้าความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะของผู้บริหารและเป็นข้อมูลให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ในการวางแผนงานตลอดจนพัฒนาการบริหารงานในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

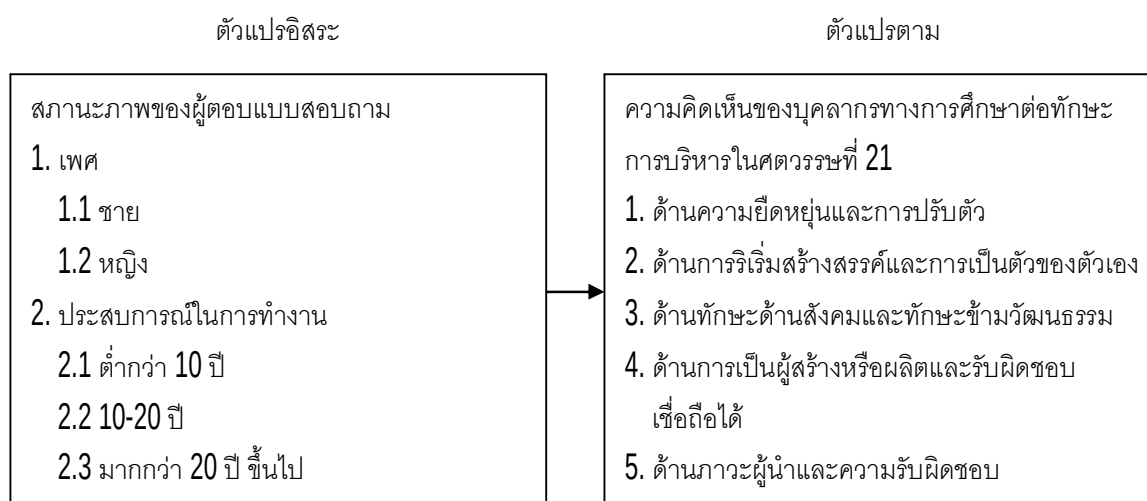
1. เพื่อศึกษาค้นคว้าความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาต่อทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาต่อทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยจำแนกตามเพศและประสบการณ์ในการทำงาน

สมมติฐานในการวิจัย

1. บุคลากรทางการศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดแตกต่างกัน
2. บุคลากรทางการศึกษาที่มีประสบการณ์ในการทำงานที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด แตกต่างกัน

กรอบแนวคิด

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

ความคิดเห็นของบุคลากร หมายถึง ความรู้สึกของบุคลากรที่มีต่อทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด หลังจากที่ได้มีประสบการณ์ในการทำงานในโรงเรียนนั้นๆ แล้วคิด พิจารณาหรือวินิจฉัยอย่างมีแบบแผนจากแหล่งข้อมูล

บุคลากรทางการศึกษา หมายถึง ผู้ที่ประกอบวิชาชีพในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ได้แก่ ผู้บริหาร ครูผู้สอน

การบริหารงานในสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการต่างๆ ในการดำเนินงานของกลุ่มบุคคลที่ร่วมมือกัน ให้การศึกษาแก่สมาชิกที่อยู่ในสังคม เพื่อให้เกิดการพัฒนาด้านความรู้ความสามารถทักษะกระบวนการอย่างมีระบบ รวมทั้งพัฒนาพฤติกรรมที่พึงประสงค์เพื่อให้เป็นคนดีและสมาชิกที่ดีของสังคมและประเทศชาติ ในการบริหาร

สถานศึกษา ผู้บริหารมีความสำคัญที่จะทำให้การดำเนินงานของสถานศึกษาประสบความสำเร็จและมีประสิทธิภาพตามที่ตั้งไว้

ทักษะการบริหารของผู้บริหาร หมายถึง ทักษะที่ผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานจะต้องใช้ศาสตร์และศิลป์ เพราะว่าการดำเนินงานต่างๆ มิใช่กิจกรรมที่ผู้บริหารจะกระทำเพียงลำพังคนเดียว แต่ยังมีผู้ร่วมงานหลายคนที่มีส่วนทำให้งานนั้นประสบความสำเร็จ แต่ละคนมีความแตกต่างกันทั้งในด้านสติปัญญา ความสามารถ ความถนัด และความต้องการที่ไม่เหมือนกัน หน้าที่ของผู้บริหารจะต้องนำเอาเทคนิควิธี และกระบวนการบริหารที่เหมาะสม มาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ซึ่งคนที่เป็นผู้บริหารจะต้องทำมีหน้าที่สำคัญอยู่ 5 ด้าน คือ

1. ด้านความยืดหยุ่นและการปรับตัว หมายถึง การปรับตัวในหน้าที่ เพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในเชิงสร้างสรรค์ของการทำงาน เกิดความยืดหยุ่นในการทำงาน กำหนดและบรรลุตามมาตรฐานและเป้าหมายที่สูงอดทนต่อสภาวะที่คลุมเครือ
2. ด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง หมายถึง ผู้ที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และเป็นผู้นำในทุกด้าน การจัดการด้านเป้าหมายและเวลา กำกับ ติดตาม จำแนกวิเคราะห์จัดเรียงลำดับความสำคัญ สะท้อนผลและประสบการณ์ ที่หลากหลายเพื่อความก้าวหน้าในอนาคต
3. ทักษะด้านสังคมและทักษะข้ามวัฒนธรรม หมายถึง ทักษะการสื่อสาร ผ่านทางนวัตกรรมที่มีประสิทธิภาพเพื่อประสิทธิผลร่วมกับผู้อื่น เพื่อก่อการอยู่ร่วมกันและยอมรับข้อแตกต่างทางวัฒนธรรม สามารถมองเห็นคุณค่าในความต่างนั้น
4. การเป็นผู้สร้างหรือผลิตรับผิดชอบเชื่อถือได้ หมายถึง ความรับผิดชอบต่อสังคมใส่ใจกับชุมชน จัดโครงการโดยกำหนดเป้าหมายให้ชัดเจน จัดเรียงลำดับความสำคัญ ให้เกิดผลลัพธ์ที่มุ่งหวัง การมีส่วนร่วมอย่างแข็งขันและยอมรับผลผลิตที่เกิดขึ้น
5. ภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ หมายถึง ที่เป็นตัวแบบและเป็นผู้นำ ใช้ทักษะการแก้ปัญหาและผู้ประสานงานที่มีประสิทธิภาพ เพื่อนำพาองค์กรไปสู่ผลลัพธ์ที่ประสงค์ ยอมรับความสามารถของผู้ร่วมงานที่มีความแตกต่าง กำหนดขอบข่ายของปัญหา วิเคราะห์และแก้ปัญหาด้วยความรับผิดชอบ

ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้ที่มีความสำคัญในการดำเนินงานทำหน้าที่ กำกับควบคุม ดูแล บริหาร และอำนวยความสะดวก เพื่อให้ภารกิจของสถานศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้ภาวะผู้นำสร้างพลังแห่งกระบวนการให้ผู้ปฏิบัติ ทำงานได้สำเร็จด้วยความเต็มใจและเต็มความสามารถ เกิดประสิทธิผลสูงสุด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด หมายถึง หน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตอำเภอเมืองตราด อำเภอคลองใหญ่ อำเภอเขาสมิงอำเภอบ่อไร่ อำเภอแหลมงอบ อำเภอเกาะช้าง อำเภอเกาะกูด จังหวัดตราด สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ บุคลากรทางการศึกษา จำนวน 1,252 คน ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ปีการศึกษา 2560

2. กลุ่มตัวอย่าง ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เลือกโดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยตารางเครชีและมอร์แกน (Krejcie; & Morgan. 1970: 607-61 ได้แก่ บุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ปีการศึกษา 2560 ได้กลุ่มตัวอย่าง 297 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling)

ตัวแปรอิสระ (Independent Variable)

1. เพศ
 - 1.1 ชาย
 - 1.2 หญิง
2. ประสบการณ์ในการทำงาน
 - 2.1 ต่ำกว่า 10 ปี
 - 2.2 10-20 ปี
 - 2.3 มากกว่า 20 ปี ขึ้นไป

ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหาร วิจารณ์ พานิช (2556: 4) เกี่ยวกับทักษะชีวิตและการทำงาน 5 ด้าน ได้แก่

1. ด้านความยืดหยุ่นและการปรับตัว
2. ด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง
3. ด้านทักษะด้านสังคมและทักษะข้ามวัฒนธรรม
4. ด้านการเป็นผู้สร้างหรือผลิตและรับผิดชอบเชื่อถือได้
5. ด้านภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาต่อทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) มีลักษณะเป็นแบบสำรวจข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม (Checklists) เป็นการรวบรวมข้อมูลโดยผู้วิจัย ซึ่งใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการแจกแบบสอบถามให้กลับกลุ่มตัวอย่าง และแนะนำการตอบแบบสอบถาม จากนั้นนำแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมมาได้นำประกอบวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Checklists)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะผู้บริหารของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ใน 5 ด้าน ดังนี้ 1) ความยืดหยุ่นและการปรับตัว 2) การริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง 3) ทักษะด้านสังคมและทักษะข้ามวัฒนธรรม 4) การเป็นผู้สร้างหรือผลิตรับผิดชอบเชื่อถือได้ 5) ภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 50 ข้อ แต่ละข้อคำถามกำหนดความหมายของค่าคะแนนแต่ละระดับดังนี้

- 5 คะแนน หมายถึง มีความคิดเห็น อยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 คะแนน หมายถึง มีความคิดเห็น อยู่ในระดับมาก
- 3 คะแนน หมายถึง มีความคิดเห็น อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 คะแนน หมายถึง มีความคิดเห็น อยู่ในระดับน้อย
- 1 คะแนน หมายถึง มีความคิดเห็น อยู่ในระดับน้อยที่สุด

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา บทความ ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการบริหารของบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดกรอบแนวคิด
2. นำกรอบแนวคิดเกี่ยวกับทักษะการบริหารของบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มาสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. ร่างข้อคำถามเกี่ยวกับทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ ด้านความยืดหยุ่นและการปรับตัว ด้านการริเริ่มสร้างสรรค์ และการเป็นตัวของตัวเอง ด้านทักษะด้านสังคมและทักษะข้ามวัฒนธรรมด้านการเป็นผู้สร้างหรือผลิตและรับผิดชอบเพื่อถือได้และด้านภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ
4. ตรวจสอบความถูกต้องและเที่ยงตรงของแบบสอบถามโดยผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) ด้านเนื้อหาความเหมาะสมในการใช้ภาษา โดยพิจารณาจากค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญแล้วนำข้อเสนอแนะทั้งหลายมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ต่อไป
5. นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มทดลองที่ไม่ใช่ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการศึกษารั้งนี้ จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1990: 202-204) มีค่าเท่ากับ 0.93
6. หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item Total Correlation) ได้ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.59-0.98
7. ปรับปรุงแบบสอบถามให้มีความสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอนหนังสือแนะนำตัวจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ ไปขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด เพื่อขอความร่วมมือและขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล
2. ผู้วิจัยขอนหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ ไปถึงสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด เพื่อแจกจ่ายแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 297 ฉบับ

3. ส่งแบบสอบถามไปให้กลุ่มตัวอย่างไปถึงสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง และขอรับแบบสอบถาม คืนภายใน 1 สัปดาห์โดยผู้วิจัยเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง ได้รับแบบสอบถามคืน 297 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. รวบรวมแบบสอบถามที่กรอกข้อมูลเรียบร้อยแล้วแต่ละชุดนำไปลงรหัส

5. การประมวลผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลเกี่ยวกับส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยนำข้อคำถามมาแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage) นำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียงท้ายตาราง

2. วิเคราะห์ความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้วยค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แปลความหมายของคะแนนเป็นช่วงๆ ได้ดังนี้ (สิน พันธ์พิณิจ.2547: 155) ดังนี้

ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายความว่า ผู้บริหารมีทักษะในระดับปฏิบัติมากที่สุด

ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายความว่า ผู้บริหารมีทักษะในระดับปฏิบัติมาก

ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายความว่า ผู้บริหารมีทักษะในระดับปฏิบัติปานกลาง

ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายความว่า ผู้บริหารมีทักษะในระดับปฏิบัติน้อย

ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายความว่า ผู้บริหารมีทักษะในระดับปฏิบัติน้อยที่สุด

3. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาต่อทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามเพศและประสบการณ์ในการทำงาน วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) กรณีที่พบว่ามีความแตกต่างค่าเฉลี่ยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้น จึงทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ (Scheffe)

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 297 คน เมื่อจำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคลบุคลากรทางการศึกษาที่มีเพศหญิง จำนวน 165 คน คิดเป็นร้อยละ 55.56 เพศชาย จำนวน 132 คนคิดเป็นร้อยละ 44.44 บุคลากรทางการศึกษาที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ต่ำกว่า 10 ปี จำนวน 156 คน คิดเป็นร้อยละ 52.53 บุคลากรทางการศึกษาที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 11-20 ปีจำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 27.95 และประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 20 ปีขึ้นไป จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 19.52

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาต่อทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

ความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมมีความคิดเห็นในการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$, S.D.= 0.52) โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย ดังนี้ ด้านภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.23$,

S.D.= 0.49) ด้านทักษะด้านสังคมและทักษะข้ามวัฒนธรรม ($\bar{X} = 4.12$, S.D.= 0.53) ด้านความยืดหยุ่นและการปรับตัว ($\bar{X} = 3.89$, S.D.= 0.48) ด้านการเป็นผู้สร้างหรือผลิตและรับผิดชอบเชื่อถือได้ ($\bar{X} = 3.88$, S.D.= 0.57) และด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง ($\bar{X} = 3.75$, S.D.= 0.54) สรุปได้ดังนี้

ด้านความยืดหยุ่นและการปรับตัว ความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านความยืดหยุ่นและการปรับตัว โดยรวมมีความคิดเห็นในการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$, S.D.= 0.52) เมื่อพิจารณารายชื่อพบว่า มีการมีความคิดเห็นในการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 2 ผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรมีการนำเสนอความคิดเห็นในการทำงานด้วยวิธีการที่หลากหลาย ($\bar{X} = 4.35$, S.D.= 0.74) รองลงมา คือ ข้อ 1 ผู้บริหารส่งเสริมและให้โอกาสผู้ร่วมงานมีบทบาทเป็นผู้นำเกี่ยวกับงานที่ได้รับมอบหมาย ($\bar{X} = 4.31$, S.D.= 0.71) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 3 ผู้บริหารมีการจัดระบบงานตามแผนและวัฒนธรรมของทางราชการ ($\bar{X} = 3.79$, S.D.= 0.74)

ด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง ความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาต่อทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมมีความคิดเห็นในการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$, S.D.= 0.54) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 9 ผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.00$, S.D.= 0.50) รองลงมา คือ ข้อ 4 ผู้บริหารสนับสนุนส่งเสริมให้บุคลากรเข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนา ศึกษาดูงาน เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ความชำนาญ ในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 3.83$, S.D.= 0.54) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 1 ผู้บริหารกระตุ้นส่งเสริมให้บุคลากรแสดงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และกล้าแสดงออก ($\bar{X} = 3.54$, S.D.= 0.73)

ด้านทักษะด้านสังคมและทักษะข้ามวัฒนธรรม ความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาต่อทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมมีความคิดเห็นในการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$, S.D.= 0.53) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 1 ผู้บริหารมีทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน ($\bar{X} = 4.11$, S.D.= 0.57 0.25) รองลงมา คือ ข้อ 5 ผู้บริหารยอมรับข้อแตกต่างทางวัฒนธรรมของบุคคลในองค์กร ($\bar{X} = 4.08$, S.D.= 0.69) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 8 ผู้บริหารสามารถให้คำแนะนำในการใช้เทคโนโลยีกับบุคลากรได้ ($\bar{X} = 3.83$, S.D.= 0.80)

ด้านการเป็นผู้สร้างหรือผลิตรับผิดชอบเชื่อถือได้ ความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาต่อทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมมีความคิดเห็นในการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78$, S.D.= 0.57) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 1 ผู้บริหารมีการบริหารจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปี ($\bar{X} = 4.06$, S.D.= 0.72) รองลงมาคือ ข้อ 3 ผู้บริหารสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.02$, S.D.= 0.64) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 2 ผู้บริหารมีการนิเทศ ติดตาม กำกับ ประเมินผลและประเมินผลการดำเนินงาน ($\bar{X} = 3.91$, S.D.= 0.77)

ด้านภาวะผู้นำและความรับผิดชอบต่อความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาต่อทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมมี

ความคิดเห็นในการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23$, S.D.= 0.49) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 2 ผู้บริหารรู้จักเสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อรักษาประโยชน์ส่วนรวม ($\bar{X} = 4.46$, S.D.= 0.70) รองลงมา คือ ข้อ 1 ผู้บริหารปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ($\bar{X} = 4.39$, S.D.= 0.67) ส่วนที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 7 ผู้บริหารมีความสามารถในการแก้ปัญหาและความขัดแย้งโดยใช้ความคิดเชิงกลยุทธ์ ($\bar{X} = 3.89$, S.D.= 0.89)

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาต่อทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามเพศ และประสบการณ์ในการทำงาน

ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาต่อทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามเพศ โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านไม่แตกต่างกัน

ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาต่อทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีความคิดเห็นในการปฏิบัติโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

การศึกษาวิจัยเรื่อง ในการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ผู้วิจัยข้อค้นพบและประเด็นที่น่าสนใจ นำมาอภิปราย ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาต่อทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมมีความคิดเห็นในการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่า ความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหารตามภารกิจที่ได้รับมอบหมายจากองค์กรอย่างรวดเร็วและถูกต้อง โดยใช้ทรัพยากรบุคคลและอื่นๆ ที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยผ่านกระบวนการทางการบริหารอย่างมีระบบ และเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการในการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีพลังและมีประสิทธิภาพนั้น จำเป็นต้องมีการกระจายอำนาจและให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม จึงกำหนดให้มีการจัดระบบโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษาของไทยให้มีเอกภาพในเชิงนโยบายและหลากหลายในทางปฏิบัติ โดยให้กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งในด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการและเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง ซึ่งการกระจายอำนาจดังกล่าว ทำให้สถานศึกษามีความคล่องตัวมีอิสระในการบริหารจัดการ การศึกษาเป็นไปตามหลักการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (school based management) เป็นการสร้างรากฐานและความเข้มแข็งให้กับสถานศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550: 6-7) ซึ่งสอดคล้องกับ เดือนเพ็ญ บุญใหญ่ เอก (2557: 89) ได้ศึกษาการบริหารจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3

1.1 ด้านความยืดหยุ่นและการปรับตัว โดยรวมมีความคิดเห็นในการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่า ผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรมีการนำเสนอความคิดในการทำงานด้วยวิธีการที่หลากหลาย อีกทั้งยังส่งเสริมและให้โอกาสผู้ร่วมงานมีบทบาทเป็นผู้นำเกี่ยวกับงานที่ได้รับมอบหมาย และผู้บริหารมีการส่งเสริมให้บุคลากรมีปฏิสัมพันธ์ที่ติดต่อกันรู้จักการปรับตัวเข้าหากัน ดังที่ สุรศักดิ์ ปาเฮ (2553: 1) กล่าวว่า ความยืดหยุ่นและการปรับตัว ได้แก่ ได้แก่ การปรับตัวเพื่อเปลี่ยนแปลง (adapt to change) โดยการปรับตัวตามบทบาทหน้าที่ที่ความรับผิดชอบและบริบทตามช่วงเวลาที่กำหนด ปรับตัวเพื่อการเปลี่ยนแปลงบรรยากาศของการทำงานในองค์กรที่ดีขึ้น เกิดความยืดหยุ่นในการทำงาน (be flexible) โดยสามารถหลอมรวมผลสะท้อนของงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นผู้นำที่สร้างสรรค์ให้เกิดผลบวกกับการทำงาน และมีความรู้ความเข้าใจในการสร้างความสมดุลและความเสมอภาคอย่างรอบด้าน เพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในเชิงสร้างสรรค์ของการทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับ ชัยยันต์ ฉิมกล่อม (2555: 98) ได้ศึกษาเรื่อง ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 3 ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง โดยรวมมีความคิดเห็นในการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่า ผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการปฏิบัติงาน และส่งเสริมให้บุคลากรมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงาน และผู้บริหารมีวิสัยทัศน์กว้างไกลรู้เท่าทันกระแสโลกาภิวัตน์ในยุคปัจจุบัน ดังที่ ศศิตา เพลินจิต (อนุชิต วรรณสุทธิ. 2546: 1; อ้างอิงจาก ศศิตา เพลินจิต. 2558: 99-101) กล่าวว่า ความสามารถในการเป็นผู้นำ ผู้บริหารควรมีวิสัยทัศน์กว้างไกลกำหนดเป้าหมายสถานศึกษาได้อย่างชัดเจน เพื่อเป็นแนวทางในการจัดกระบวนการเรียนรู้ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ กล้าปฏิรูป ปรับปรุงและพร้อมที่จะเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลง มีความสามารถประสานงานทำงานกับชุมชน องค์กรต่างๆ สามารถจูงใจได้บังคับบัญชาให้ทำงานเป็นทีมและมุ่งสู่เป้าหมายที่กำหนดได้ สอดคล้องกับ เดือนเพ็ญ บุญใหญ่เอก (2557: 89) ได้ศึกษาการบริหารการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านทักษะด้านสังคมและทักษะข้ามวัฒนธรรม โดยรวมมีความคิดเห็นในการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่เป็นเช่นนี้เพราะว่า ผู้บริหารมีทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน ผู้บริหารยอมรับข้อแตกต่างทางวัฒนธรรมของบุคคลในองค์กร และผู้บริหารมีทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศพัฒนาการบริหารจัดการและให้บริการ ดังที่ สุรศักดิ์ ปาเฮ (2556: 1) กล่าวว่า ทักษะทางสังคมและการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม ประกอบด้วย ประสิทธิภาพเชิงปฏิสัมพันธ์ร่วมกับผู้อื่น โดยรอบรู้ในการสร้างประสิทธิภาพจังหวะเวลาที่เหมาะสมในการฟัง-การพูดในโอกาสต่างๆ และสร้างศักยภาพต่อการควบคุมให้เกิดการยอมรับในการเป็นผู้นำในทางวิชาชีพ การสร้างทีมงานที่มีคุณภาพ โดยยอมรับในข้อแตกต่างทางวัฒนธรรมและภารกิจของทีมงานที่แตกต่างกันหลากหลาย ลักษณะ เปิดโลกทัศน์และปลูกจิตสำนึกเพื่อมองเห็นการยอมรับในข้อแตกต่าง สามารถมองเห็นคุณค่าในความแตกต่างเหล่านั้น และพึงระลึกเสมอว่าข้อแตกต่างเชิงสังคมและวัฒนธรรมนั้น สามารถนำมาสร้างสรรค์เป็นแนวคิดใหม่ๆ ให้เกิดขึ้นได้ โดยการคิดค้นนวัตกรรมเพื่อสร้างงานอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ (Kho. 2001: 85) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การประเมินผลโครงการภาวะผู้นำระดับโลกของประเทศสหรัฐอเมริกา เพื่อประกอบการพิจารณาการลงทุนสร้างเทคนิคการพัฒนาภาวะผู้นำไปสู่การสร้างภาวะผู้นำที่มีความสามารถในเชิงแข่งขันระดับโลก พบว่า การมอบหมายให้ศึกษาดูงานต่างประเทศเป็นวิธีที่ดีที่สุดในการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหาร นอกจากเป็นการพัฒนาศักยภาพแล้วยังได้เรียนรู้วัฒนธรรม การปรับตัวความเชื่อมั่นในตนเอง ถึงการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการศึกษาดู

งานต่างประเทศโดยมุ่งจุดเน้นของความเข้าใจและการประเมินกระบวนการตั้งแต่การคัดเลือกคนเข้าอบรม การสร้างทีมงานการมอบหมาย การศึกษาดูงานต่างประเทศ การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงระบบและครอบคลุมพัฒนาอย่างมีกลยุทธ์ในมุมมองขององค์กรในระยะยาว

1.4 ด้านการเป็นผู้สร้างหรือผลิตและรับผิดชอบเชื่อถือได้ ในภาพรวมมีความคิดเห็นในการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่า ผู้บริหารมีการบริหารจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปี ผู้บริหารสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน และผู้บริหารมีความสามารถในการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาครอบคลุมงาน 4 ฝ่ายของสถานศึกษา ดังที่ สุรศักดิ์ ปาเฮ (2553: 1) กล่าวว่า การเพิ่มผลผลิตและการรู้รับผิด ประกอบด้วย การจัดการโครงการ โดยกำหนดเป้าหมายให้ชัดเจนมุ่งสู่ความสำเร็จของงาน และวางแผนจัดเรียงลำดับความสำคัญของงาน และยังสอดคล้องกับ อนุชา โสmanoตร (2556: ออนไลน์) กล่าวว่า การเพิ่มผลผลิตและการรู้รับผิด คือ การจัดการโครงการต้องมีการกำหนดเป้าหมายให้ชัดเจนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จของงาน และวางแผน จัดเรียงลำดับความสำคัญของงานและบริหารจัดการให้เกิดผลลัพธ์ที่มุ่งหวัง โดยสร้างผลผลิตที่มีคุณภาพสูง โดยมีจุดเน้นในด้านต่างๆ ได้แก่ การทำงานทางวิชาชีพที่สุจริต สามารถบริหารเวลาและบริหารโครงการได้อย่างมีประสิทธิภาพ เน้นการปฏิบัติงานในเชิงสหกิจ การมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง นำเสนอผลงานได้อย่างมีอาชีพ และยอมรับผลผลิตที่เกิดขึ้นด้วยความชื่นชมสอดคล้องกับ ศศิตา เฟลินจิต (ปริษา เพ็ชรกรรจ. 2547; อ้างอิงจาก ศศิตา เฟลินจิต. 2558: 99-105) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการเป็นผู้สร้างหรือผลิตและรับผิดชอบเชื่อถือได้ ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

1.5 ด้านภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ ในภาพรวมมีความคิดเห็นในการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่า ผู้บริหารรู้จักเสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อรักษาประโยชน์ส่วนรวม ผู้บริหารปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และมีกลยุทธ์และเทคนิควิธีการในการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม ดังที่ อนุชา โสmanoตร (2556: ออนไลน์) กล่าวว่า ภาวะผู้นำและความรับผิดชอบต้องมีความเป็นตัวแบบและเป็นผู้นำคนอื่น โดยใช้ทักษะการแก้ไขปัญหา หว้างบุคคลได้ และเป็นแบบอย่างในพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ผู้อื่นยอมรับและสามารถกำหนดขอบข่ายของปัญหา วิเคราะห์และแก้ปัญหาด้วยความสอดคล้องกับ ศศิตา เฟลินจิต (2558: 99-101) ได้ศึกษาทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 พบว่า ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาต่อทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามเพศ โดยรวมมีความคิดเห็นในการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เพราะ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มีความมุ่งหมายที่จะจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งนี้โดยการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีพลังและมีประสิทธิภาพนั้น จำเป็นต้องมีการกระจายอำนาจและให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม จึงกำหนดให้มีการจัดระบบโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษาของไทยให้มีเอกภาพในเชิงนโยบายและหลากหลายในทางปฏิบัติ โดยให้กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งในด้านวิชาการงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการและเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง ซึ่งการกระจายอำนาจดังกล่าว ทำให้สถานศึกษามีความคล่องตัวมีอิสระในการบริหารจัดการ

การศึกษาเป็นไปตามหลักการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (school based management) เป็นการสร้างรากฐานและความเข้มแข็งให้กับสถานศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ. 2550: 6-7)

3. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาต่อทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ในภาพรวมมีความคิดเห็นในการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่ามีความคิดเห็นในการปฏิบัติโดยรวมไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการใช้ทักษะในการบริหารงานโดยส่งเสริมและให้โอกาสผู้ร่วมงานให้มีบทบาทเป็นผู้นำเกี่ยวกับงานที่ได้รับมอบหมาย อีกทั้งผู้บริหารยังส่งเสริมให้บุคลากรมีการนำเสนอความคิดเห็นในการทำงานด้วยวิธีการที่หลากหลายและมีประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษามากยิ่งขึ้น ผลการวิจัยนี้ อนันต์ งามสะอาด (2557: 1) กล่าวว่า ผู้บริหารเป็นผู้ที่สามารถจัดการกระบวนการของการทำงานและการใช้ทรัพยากรเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรที่ตั้งไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีการวางแผน การจัดองค์การ การสั่งการ และการควบคุม เพื่อเป็นเครื่องมือในการบริหาร ความสามารถของผู้บริหาร สามารถวัดได้จากประสิทธิผลและประสิทธิภาพของงานที่เกิดขึ้น

การนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารสถานศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด สามารถนำผลการวิจัยไปใช้เพื่อวางแผนการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา
2. ผลการวิจัยครั้งนี้ทำให้รู้ถึงทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาที่สามารถนำมาใช้กำหนดนโยบาย แนวทางในการพัฒนาสถานศึกษาต่อไป
3. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในจังหวัดตราด นำทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 เป็นแนวทางในการพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาต่อไป

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการกระตุ้นและส่งเสริมให้บุคลากรแสดงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และกล้าแสดงออกในการบริหารสถานศึกษา และให้คำแนะนำแก่บุคลากรในสถานศึกษาในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเหมาะสม รวมถึงการให้โอกาสผู้ร่วมงานเพื่อให้ครูมีบทบาทเป็นผู้นำเกี่ยวกับงานที่ได้รับมอบหมาย
2. ควรศึกษาเรื่องทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาต่อผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอื่นๆ
3. ควรศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและมัธยมศึกษา

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 พร้อมกฎหมายที่เกี่ยวข้องและพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).

- ชลธิชา เขียวบริสุทธิ์. (2557). แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคประชาคมอาเซียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- ชัยยันต์ ฉิมกล่อม. (2555). ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ดารุณี พิพัฒน์ผล; และคณะ. (2552). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี. ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี.
- เดือนเพ็ญ บุญใหญ่เอก. (2557). การบริหารจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3. ภาคนิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- พิชัย บานญาติ. (2552). PLOC: หน้าทีหลักการบริหาร. สืบค้นเมื่อ 31 มีนาคม 2560, จาก <http://gotoknow.org/blog/practicallykm/6505>.
- พีระ พนาสุคน. (2556). ทักษะในศตวรรษที่ 21. สืบค้นเมื่อ 31 มีนาคม 2560, จาก <http://www.peerapanasupon.com21st-century-skills.html>.
- รสสุคนธ์ มกรมณี. (2555). การจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างสรรค์ด้วยปัญญา. วารสารการศึกษาไทย. 3(1): 30.
- วิจารณ์ พานิช. (2556). การสร้างการเรียนรู้สู่ศตวรรษที่ 21. มูลนิธิสยามกัมมาจล. กรุงเทพฯ: ส.เจริญการพิมพ์.
- วิโรจน์ สารรัตนะ. (2556). การวิจัยทางการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: อักษรพัฒนา.
- ศศิตา เพลินจิต. (2558). ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 10. ค้นคว้าอิสระหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- สุรศักดิ์ ปาเฮ. (2553). ผู้บริหารโรงเรียน: บทบาทและความท้าทายในยุคปฏิรูปการศึกษาไทยในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561). แพรว: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2.

NBUE094: ความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อทักษะการบริหารในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของผู้บริหารศึกษาประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด
OPINION OF EDUCATIONAL PERSONNEL IN MANAGEMENT SKILLS IN THAILAND 4.0 OF ADMINISTRATORS PRIMARY, SCHOOLS THE JURISDICTION OF TRAT PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE

เกสร หาญโสธร¹ ดร.สิริกาญจน์ ธนวุฒิพรพินิต²

¹ นักศึกษามหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อทักษะการบริหารในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของผู้บริหารศึกษาประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยจำแนกตามอายุ และประสบการณ์ในการทำงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรทางการศึกษา ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ปีการศึกษา 2560 ได้กลุ่มตัวอย่าง 214 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมี 2 ลักษณะ ได้แก่ แบบสำรวจรายการ แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test

ผลการวิจัยพบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม

1. ความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อทักษะการบริหารในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของผู้บริหารศึกษาประถมศึกษา โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย ดังนี้ ด้านภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ ด้านทักษะด้านสังคมและทักษะข้ามวัฒนธรรม ด้านความยืดหยุ่นและการปรับตัว ด้านการเป็นผู้สร้างหรือผลิตและรับผิดชอบเชื่อถือได้ และด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อทักษะการบริหารในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของผู้บริหารศึกษาประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด เมื่อจำแนกตามอายุ และประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ทั้งโดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ความคิดเห็น, บุคลากรทางการศึกษา, ทักษะการบริหาร

Abstract

The research aimed to study and compare an Opinions of Educational personnel in management skills in Thailand 4.0 of Administrators in basic Education School by Trat Primary Education School Service Area Office. Classified by age and Work experiences. The samples used in this study were primary education personnel in basic Education School by Trat Primary Education School Service

Area Office ,academic year 2017, 214. The instrument used to collect the data was questionnaire developed by the researcher. There were 2 types of questionnaire: 5 items. Statistics used in data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation and t-test.

The finding revealed that;

1. The opinions of educational personnel towards the administration of the Thailand 4.0 of the administrators of elementary schools. Overall the level of performance was very high Sort by average Leadership and responsibility, The Initiative and self, Social skill and cross-cultural skill, Being a creator or producer and Responsible and Flexibility and adaptability.

2. Educational personnel with different ages and work experience have different opinions on the administrative skills in the Thailand 4.0 of primary school administrators, Office of Educational Service Area Office, Trat. Overall and individual not difference.

Keywords: Opinion, Educational Personnel, Management Skill

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบัน การศึกษาไทยนั้นตกต่ำลงอย่างมากเด็กไทยมีความรู้ต่ำกว่ามาตรฐาน ดร.พสุ เดชะรินทร์ (2561: ออนไลน์) ทั้งที่การศึกษามีความสำคัญยิ่งในการพัฒนาประเทศ เศรษฐกิจและสังคม กระบวนการจัดการศึกษาที่ดีจึงสามารถสนองตอบทิศทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศชาติ โดยเฉพาะประเทศที่ต้องการความก้าวหน้าต่างให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนโดยอาศัยการศึกษาเป็นเครื่องมือเพื่อมาตอบสนองความต้องการ ดังนั้นการพัฒนาประเทศจึงจำเป็นต้องพัฒนาการศึกษาเพื่อนำประเทศให้ก้าวพ้นปัญหา ดังนั้นไทยแลนด์ 4.0 จึงเป็นยุคแห่งเทคโนโลยี Creative และ Innovation เน้นการสร้างให้คนไทยสามารถคิดเองได้ ระบบการศึกษาของประเทศไทยจึงถูกแรงผลักดันจากทางสังคมค่อนข้างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคม เศรษฐกิจและการเมือง และมีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว ผู้บริหารจึงมีความจำเป็นต้องสร้างวิธีการใหม่ๆ ในการจัดการศึกษาโดยทำให้การศึกษาสามารถเรียนรู้จากสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวและแสวงหาได้โดยง่าย การเปลี่ยนแปลงการศึกษาถือเป็นการปฏิรูปการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียน โดยให้สามารถนำองค์ความรู้ที่มีอยู่ทุกหนแห่งบนโลกนี้มาบูรณาการเชิงสร้างสรรค์ เพื่อสร้างนวัตกรรมต่างๆ มาตอบสนองความต้องการของสังคมโดยอาศัยการเรียนการสอนในปัจจุบันประเทศไทย 4.0 หรือ Thailand 4.0 มีลักษณะสำคัญ คือ เปลี่ยนจากการเกษตรแบบดั้งเดิมในปัจจุบัน ไปสู่การเกษตรสมัยใหม่ ที่เน้นการบริหารจัดการและเทคโนโลยี (Smart Farming) การศึกษาในสมัยก่อนจึงไม่เคยสอนให้ผู้เรียนได้คิดเองทำเอง การเรียนการสอนในปัจจุบัน ยังคงห่างไกลในหลายๆ มิติ เช่น ไม่เคยสอนให้ผู้เรียนได้คิดเองทำเอง (พรชัย เจดามา; และคณะ. 2559: 3) ส่วนใหญ่ยังคงสอนให้ทำโจทย์แบบเดิมๆ อีกอย่างคือผู้เรียนเริ่มไม่รู้จักสังคม ส่วนใหญ่ใช้เวลาในโลกออนไลน์เป็นความยากและท้าทายของผู้ที่ต้องทำหน้าที่สอนในยุคนี้ เพราะการเรียนการสอนในยุค 4.0 ต้องปล่อยให้ผู้เรียนได้ใช้เทคโนโลยี ในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ปล่อยให้กล้าคิดและกล้าที่จะผิด แต่ทั้งหมดก็ยังคงต้องอยู่ในกรอบที่สังคมต้องการหรือยอมรับได้ ไม่ใช่ว่าเก่งจริง คิดอะไรใหม่ๆ ได้เสมอและมีความคิดสร้างสรรค์ แต่ไม่เป็นที่ยอมรับของสังคม ซึ่งปัจจัยหลักของการใช้เทคโนโลยีที่สร้างความคุ้มค่า ได้แก่ 1) การใช้อินเทอร์เน็ต (Internet) เครื่องมือสำคัญสำหรับการค้นหาความรู้ เป็นแหล่งข้อมูลที่สำคัญ ดังนั้นทางการศึกษาต้องสนับสนุนให้ผู้เรียนเข้าถึง Internet

ได้ง่าย มากกว่ามอง Internet เป็นผู้ร้ายแล้วกลัวว่าผู้เรียนจะใช้ Internet ไปในทางที่ไม่ดี ไม่สนับสนุนโครงสร้างพื้นฐาน 2) ความคิดสร้างสรรค์ (Creative Thinking) เป็นพรสวรรค์ซึ่งแต่ละบุคคลมีความแตกต่าง หลักสูตรการเรียนการสอน ควรจะเปิดโอกาส ให้ผู้เรียนกล้าที่จะคิดนอกกรอบหรือต่อยอดจากตำราเรียน 3) การปฏิสัมพันธ์กับสังคม (Society Interaction) เพื่อที่จะสามารถตอบสนองความต้องการของสังคมและทำงานร่วมกันในสังคมได้ ควรมีกิจกรรมที่สนับสนุนการทำงานแบบเป็นกลุ่มหรือทีม ปัจจัยดังกล่าว ถ้าทำได้ดีการศึกษาในยุค 4.0 จะสามารถสร้างและพัฒนาคน ให้สามารถค้นหาความรู้ต่างๆ มาปะติดปะต่อและประยุกต์เข้ากับงานที่ทำ สามารถต่อยอดและพัฒนาในอนาคตได้อย่างแน่นอน นพ.ธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์ (2559: ออนไลน์)

จากปัญหาต่างๆ ของประเทศไทย เช่น เศรษฐกิจล้มเหลว การเมืองล้มเหลว สังคมล้มเหลว หรือทุกๆ ปัญหาที่ล้มเหลวต่างก็โทษการศึกษาล้มเหลว ไทยแลนด์ 4.0 จึงมีเป้าหมายที่จะต้องการให้ประเทศไทยก้าวพ้นปัญหาโดยมีการศึกษาเป็นเครื่องมือและในอนาคตคนไทยจะสามารถสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ ขึ้นมาเป็นของตนเอง การศึกษา 4.0 เป็นส่วนหนึ่งของไทยแลนด์ 4.0 ที่จะนำไปสู่ความสำเร็จ ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาความคิดเห็นของบุคลากร การศึกษาที่มีต่อทักษะของผู้บริหารในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษา ๓ ภาค เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

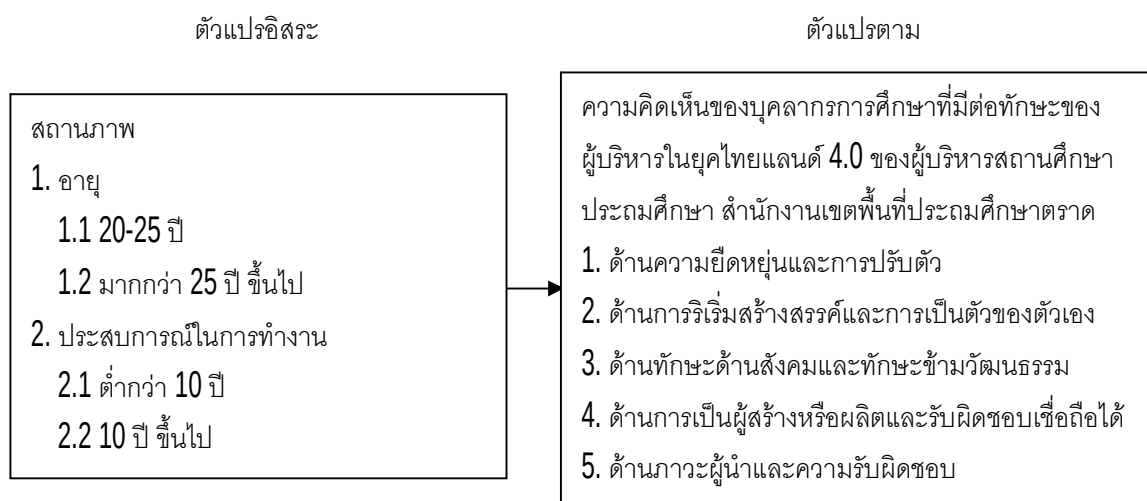
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสำรวจความคิดเห็นของบุคลากรการศึกษาที่มีต่อทักษะของผู้บริหารในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษา ๓ ภาค
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรการศึกษาที่มีต่อทักษะของผู้บริหารในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษา ๓ ภาค จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล อายุและประสบการณ์การทำงาน

สมมติฐานในการวิจัย

1. บุคลากรทางการศึกษาที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของผู้บริหารสถานศึกษาประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ๓ ภาค แตกต่างกัน
2. บุคลากรทางการศึกษาที่มีประสบการณ์ในการทำงานที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของผู้บริหารสถานศึกษาประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ๓ ภาค แตกต่างกัน

กรอบแนวคิด

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ บุคลากรทางการศึกษา จำนวน 480 คน ในโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ปีการศึกษา 2560

2. กลุ่มตัวอย่าง ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เลือกโดยใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ด้วยตารางเครซีและมอร์แกน (Krejcie; & Morgan. 1970: 607-61) บุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ปีการศึกษา 2560 และได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 214 คน

ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่ 1) อายุ 2) ประสบการณ์ในการทำงาน

ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ ทักษะการบริหารในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามแนวคิดของ วิจารณ์ พานิช (2556: 4) ได้แก่ 1) ด้านความยืดหยุ่นและการปรับตัว 2) ด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง 3) ด้านทักษะด้านสังคมและทักษะข้ามวัฒนธรรม 4) ด้านการเป็นผู้สร้างหรือผลิตและรับผิดชอบเชื่อถือได้ 5) ด้านภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อผู้บริหารในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Checklists) เป็นการรวบรวมข้อมูลโดยผู้วิจัย ซึ่งใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่าง และแนะนำการตอบแบบสอบถาม จากนั้นนำแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมมาได้นำประกอบการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ บุคลากรทางการศึกษา จำนวน 480 คน ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ปีการศึกษา 2560

2. กลุ่มตัวอย่าง ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เลือกโดยใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยตารางเครชชีและมอร์แกน (Krejcie; & Morgan. 1970: 607-61) ได้แก่ บุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ปีการศึกษา 2560 ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 214 คน

ตัวแปรอิสระ (Independent Variable)

1. อายุ
 - 1.1 20-25 ปี
 - 1.2 มากกว่า 25 ปี ขึ้นไป
2. ประสบการณ์ในการทำงาน
 - 2.1 ต่ำกว่า 10 ปี
 - 2.2 10 ปี ขึ้นไป

ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ ทักษะการบริหารสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของผู้บริหาร วิจารณ์ พานิช (2556: 4) เกี่ยวกับทักษะชีวิตและการทำงาน ได้แก่ 1) ด้านความยืดหยุ่นและการปรับตัว 2) ด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง 3) ด้านทักษะด้านสังคมและทักษะข้ามวัฒนธรรม 4) ด้านการเป็นผู้สร้างหรือผลิตและรับผิดชอบต่อผู้อื่นได้ 5) ด้านภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อทักษะการบริหารในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) มีลักษณะเป็นแบบสำรวจข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม (Checklists) เป็นการรวบรวมข้อมูลโดยผู้วิจัย ซึ่งใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการแจกแบบสอบถามให้กลับกลุ่มตัวอย่าง และแนะนำการตอบแบบสอบถาม จากนั้นนำแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมมาได้นำประกอบกรวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

ผลการศึกษา

1. เพื่อสำรวจความคิดเห็นของบุคลากรการศึกษาที่มีต่อทักษะของผู้บริหารในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาตราด
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรการศึกษาที่มีต่อทักษะของผู้บริหารในยุค 4.0 ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาตราด จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล อายุและประสบการณ์การทำงาน

2.1 ความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อของผู้บริหารในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามอายุ โดยรวมมีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีการปฏิบัติ ไม่แตกต่างกัน

2.2 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีของผู้บริหารในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยรวมมีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน

1. เพื่อสำรวจความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อทักษะของผู้บริหารในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาตราด

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วยประสบการณ์การทำงาน และระดับการศึกษา เรื่อง ความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อของผู้บริหารในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำนวน 214 คน คิดเป็นร้อยละ 100 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 214 คน เมื่อจำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคลบุคลากรทางการศึกษาที่มีอายุ 20-25 ปี จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 35.00 อายุมากกว่า 25 ปี ขึ้นไป จำนวน 139 คน คิดเป็นร้อยละ 65.00 บุคลากรทางการศึกษาที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ต่ำกว่า 10 ปี จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 44.90 บุคลากรทางการศึกษาที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปี ขึ้นไป จำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 55.10

ตารางแสดง ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อของผู้บริหารในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน

ทักษะการบริหารในยุคไทยแลนด์ 4.0	ระดับความคิดเห็น			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. ด้านความยืดหยุ่นและการปรับตัว	4.27	.43	มาก	4
2. ด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง	4.29	.43	มาก	3
3. ด้านทักษะด้านสังคมและทักษะข้ามวัฒนธรรม	4.30	.42	มาก	2
4. ด้านการเป็นผู้สร้างหรือผลิตและรับผิดชอบเชื่อถือได้	4.25	.46	มาก	5
5. ด้านภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ	4.35	.43	มาก	1
โดยรวม	4.29	.04	มาก	

จากตารางพบว่า ความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาต่อทักษะการบริหารในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย ดังนี้ ด้านภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.35$) ด้านทักษะด้านสังคมและทักษะข้ามวัฒนธรรม ($\bar{X} = 4.30$) ด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง ($\bar{X} = 4.29$) ด้านความยืดหยุ่นและการปรับตัว ($\bar{X} = 4.27$) และด้านการเป็นผู้สร้างหรือผลิตและรับผิดชอบเชื่อถือได้ ($\bar{X} = 4.25$)

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรการศึกษาที่มีต่อทักษะของผู้บริหารในยุค 4.0 ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาตราด จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล อายุและประสบการณ์การทำงาน

ตารางแสดง ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อทักษะการบริหารในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยจำแนกตามอายุ พบว่า

ทักษะการบริหารในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของผู้บริหารสถานศึกษา	อายุ						t	Sig
	20-25 ปี			มากกว่า 25 ปี				
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล		
1. ด้านความยืดหยุ่นและการปรับตัว	4.42	.45	มาก	4.19	.40	มาก	3.75	.30
2. ด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง	4.46	.44	มาก	4.19	.40	มาก	4.45	.60
3. ด้านทักษะด้านสังคมและทักษะข้ามวัฒนธรรม	4.49	.40	มาก	4.20	.40	มาก	5.06	.94
4. ด้านการเป็นผู้สร้างหรือผลิตและรับผิดชอบเชื่อถือได้	4.49	.45	มาก	4.13	.43	มาก	5.70	.47
5. ด้านภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ	4.64	.32	มาก	4.20	.40	มาก	8.82	.37
โดยรวม	4.50	.08	มาก	4.18	.03	มาก		

จากตารางพบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อทักษะการบริหารในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามอายุ โดยรวมมีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีการปฏิบัติทุกด้านไม่แตกต่างกัน

ตารางแสดง ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อทักษะการบริหารในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า

ทักษะการบริหารในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของผู้บริหารสถานศึกษา	ประสบการณ์ทำงาน						t	Sig
	น้อยกว่า 10 ปี			มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป				
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล		
1. ด้านความยืดหยุ่นและการปรับตัว	4.47	.42	มาก	4.11	.37	มาก	6.51	.39
2. ด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง	4.50	.41	มาก	4.11	.37	มาก	7.18	.75
3. ด้านทักษะด้านสังคมและทักษะข้ามวัฒนธรรม	4.51	.37	มาก	4.13	.38	มาก	7.31	.61
4. ด้านการเป็นผู้สร้างหรือผลิตและรับผิดชอบเชื่อถือได้	4.52	.41	มาก	4.04	.39	มาก	8.45	.86
5. ด้านภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ	4.63	.30	มาก	4.13	.38	มาก	10.60	.23
โดยรวม	4.53	.06	มาก	4.10	.04	มาก		

จากตารางพบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อทักษะการบริหารในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามอายุ โดยรวมมีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีการปฏิบัติทุกด้านไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

การศึกษาวิจัยเรื่องความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของผู้บริหารสถานศึกษาประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ผู้วิจัยค้นพบและประเด็นที่น่าสนใจ นำมาอภิปราย ดังนี้

1. ผลการสำรวจความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของผู้บริหารสถานศึกษาประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากและมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อทักษะของผู้บริหารในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของผู้บริหารสถานศึกษาประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามอายุและประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมมีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ก็พบว่า มีการปฏิบัติทุกด้านไม่แตกต่างกัน

การนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตราด สามารถนำผลการวิจัยไปใช้เพื่อวางแผนการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา
2. ผลการวิจัยในเรื่องความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อทักษะของผู้บริหารในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตราด ทำให้ทราบถึงความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา และสามารถนำงานวิจัยเรื่องนี้ไปปรับและใช้เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 ต้องมีการปรับและเปลี่ยนแปลงการบริหารงานเพื่อสอดคล้องกับการเปลี่ยนไปของโลก ซึ่งในทั้ง 5 ด้านนี้ถือเป็นแนวทางในการดำเนินงานและต้องดำเนินการอย่างรวดเร็วเพื่อที่จะพัฒนาประเทศให้พ้นจากสภาพที่เป็นอยู่
2. ควรศึกษาทักษะการบริหารสถานศึกษาที่เหมาะสมกับระดับการศึกษาว่าเหมาะสมหรือไม่
3. ควรศึกษาทักษะการบริหารตามกรอบของผู้บริหาร 4.0 ว่ามีทักษะใดและทักษะใดที่ผู้บริหารยังไม่มี

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 พร้อมกฎหมายที่เกี่ยวข้องและพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- ชัยยันต์ ฉิมกล่อม. (2555). ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3. วิทยานิพนธ์การศึกษา มหาวินิจฉัย สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์. (2559). การศึกษาไทย 4.0 ในบริบทการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน. ข่าวสำนักงานรัฐมนตรี 345/2559. สืบค้นเมื่อ 25 กุมภาพันธ์ 2561, จาก <http://moe.go.th/websm/2016/aug/354.html>.
- ธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์. (2560). Education Reform & Entrance 4.0. สืบค้นเมื่อ 10 กุมภาพันธ์ 2561, จาก http://www.moe.go.th/moe/th/news/detail.php?NewsID=46621&Key=news_Teerakiat.
- พรชัย เจดามาน, และคณะ. (2559). การพัฒนาการศึกษาภายใต้กรอบประเทศไทย 4.0 สู่ศตวรรษที่ 21. สืบค้นเมื่อ 2 กุมภาพันธ์ 2560, จาก <HTTP://OKNATION.NATIONTV.TV/BLOG/JEDAMAN/2016/12/31>.
- พสุ เดชะรินทร์. (2561). คอลัมน์สัปดาห์ประชาคม "มองมุมใหม่". สืบค้นเมื่อ 25 กุมภาพันธ์ 2561, จาก <HTTP://WWW.BANGKOKBIZNEWS.COM/BLOG/BLOGGER/6>.
- พิชัย บานญาติ. (2555). PLOC: หน้าทีหลักการบริหาร. สืบค้นเมื่อ 31 ธันวาคม 2560, จาก <http://gotoknow.org/blog/practicallykm/6505>.

- ลำเทียน แก้วอาจ. (2559). **ทำงานเป็นทีมของข้าราชการครูในโรงเรียนขยายโอกาส อำเภอเมืองตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด**. งานนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วิจารณ์ พานิช. (2556). **วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: ฝ้ายโรงพิมพ์ บริษัทตลาดาพับลิเคชั่น.
- วิโรจน์ สารัตนะ. (2556). **การวิจัยทางการบริหารการศึกษา**. กรุงเทพฯ: อักษรพัฒนา.
- สุรศักดิ์ ปาเฮ. (2556). **การพัฒนาสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21**. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1-2.แพร่: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2.
- อนุชา โสmanoตร. (2556ก). **ทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ (Constructivist Theory)**. สืบค้นเมื่อ 10 กุมภาพันธ์ 2558, จาก <https://teacherweekly.wordpress.com/2013/09/25/constructivist-theory/>.
- _____. (2556ข). **ทักษะชีวิตและงานอาชีพ (Life and Career Skills)**. สืบค้นเมื่อ 24 มกราคม 2561, จาก [HTTP://WANWANUT.MYREADYWEB.COM/ARTICLE/TOPIC-51592.HTML](http://WANWANUT.MYREADYWEB.COM/ARTICLE/TOPIC-51592.HTML).

NBUE095: การศึกษาความสามารถในการอ่านและเขียนสะกดคำ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียนสะกดคำ

THE STUDY OF THE ABILITY TO READ AND WRITE BY SPELLING FOR GRADE 1 STUDENTS USING READ AND WRITE BY SPELLING EXERCISE

รัตนภรณ์ หอมทรัพย์¹ ดร.เบญจรัตน์ ราชฉวาง²

¹ นักศึกษามหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาประสิทธิภาพแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียนสะกดคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 2) ศึกษาความสามารถในการอ่านสะกดคำ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียนสะกดคำ 3) ศึกษาความสามารถในการเขียนสะกดคำ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียนสะกดคำ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเทศบาลท่าโขลง 1 ตำบลคลองสอง อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี จำนวน 1 ห้องเรียน นักเรียน 35 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียนสะกดคำ แผนการจัดการเรียนรู้ แบบประเมินความสามารถในการอ่านสะกดคำ แบบประเมินความสามารถในการเขียนสะกดคำ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า

1. ผลการหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียนสะกดคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่ามีประสิทธิภาพเท่ากับ 86.29/87.21 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้

2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีความสามารถในการอ่านสะกดคำ หลังจากการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียนสะกดคำผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 88.14 อยู่ในเกณฑ์คุณภาพระดับดี เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

3. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีความสามารถในการเขียนสะกดคำ หลังจากการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียนสะกดคำผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 86.28 อยู่ในเกณฑ์คุณภาพระดับดี เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

คำสำคัญ: ความสามารถในการอ่านและเขียนสะกดคำ, แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียนสะกดคำ

Abstract

Rattanaporn Homsap. (2018) The Study of the Ability to Read and Write by Spelling for Grade 1 Students Using Read and Write by Spelling Exercise. Bangkok: North Bangkok University. Advisor: Dr.Benjarat Ratchawang.

The purposes of the study were 1) to efficiency of read and write by spelling exercise for Grade 1 Students 2) to examine the reading ability by spelling for Grade 1 students by using the read and write by spelling exercise 3) to study the ability to read by spelling for Grade 1 students by using the read and write by spelling exercise. The sample was a section of 35 Grade 1 students of Tah Klong 1 school, Klong Song Klong Luang district Pathumthani province by using Simple Random Sampling. The study used the one section on pre-test and post-test design. The instruments were read and write by using spelling exercise, lesson plan, students' assessment in read and write by spelling and students' learning achievement in read and write by spelling form. The statistics were percentage, means and standard deviation.

The results found that

1. The efficiency of read and write by spelling exercise for Grade 1 students show that the efficiency is higher than the standard criterion of 80/80 based on the assumption.
2. Grade 1 students have an ability to read by spelling after using read and write by spelling exercise. The students pass 80 percent on the average of 88.14. The students' ability is in a good level based on the assumption.
3. Grade 1 students have an ability to write by spelling after using read and write by spelling exercise. Students pass 80 percent on the average of 86.28. The students' ability is in a good level based on the assumption

Keywords: Ability to Read and Write by Spelling, Read and Write by Spelling Exercise

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 22 ให้อำนาจการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ กระทรวงศึกษาธิการจึงกำหนดใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นหลักสูตรแกนกลางของประเทศ ซึ่งมีจุดมุ่งหมาย มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ เพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปตามหลักการ จุดหมาย มาตรฐานการเรียนรู้ กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดวิชาภาษาไทยไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 โดยเน้นผู้เรียนได้เรียนรู้ทั้ง 5 สาระ คือ การอ่าน การเขียน การฟัง การดูและการพูด หลักการใช้ภาษาไทย วรรณคดีและวรรณกรรม (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551: 15)

การเรียนรู้ภาษาไทยของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียน สิ่งที่คุณเรียนพึงรู้และปฏิบัติได้ เมื่อจบนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สามารถอ่านออกเสียงคำ คำคล้องจอง และข้อความสั้นๆ บอกความหมายของคำ และข้อความที่อ่าน สามารถคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัด เขียนสื่อสารด้วยคำและประโยคง่ายๆ ได้อย่างถูกต้อง สามารถฟังคำแนะนำ คำสั่งง่ายๆ และปฏิบัติตามตอบคำถามและ เล่าเรื่องที่ฟังและดู ทั้งที่เป็นความรู้และความบันเทิง พูดแสดงความคิดเห็นและความรู้สึกจากเรื่องที่ฟังและดู สามารถบอก

และเขียนพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ และเลขไทย และเขียนสะกดคำและบอกความหมายของคำ และ สามารถบอก ข้อคิดที่ได้จากการอ่านหรือการฟังวรรณกรรมร้อยแก้วและร้อยกรองสำหรับเด็ก (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551: 19) เพื่อให้เกิดทักษะการอ่านและการเขียน ซึ่งถือว่าเป็นทักษะสำคัญต้องพัฒนาในการใช้ภาษาอย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริง นักเรียนจะต้องได้รับการพัฒนา นอกเหนือจากทักษะการฟัง การดู และการพูด ผ่าน กระบวนการคิดและกระบวนการเรียนรู้ทางภาษาอย่างมีประสิทธิภาพ นักเรียนจึงจะมีทักษะที่ดีทั้งด้านการอ่านและการเขียน จนสามารถอ่านออกเขียนได้ อ่านคล่อง เขียนคล่อง อ่านและเขียนได้อย่างถูกต้อง สามารถถ่ายทอด ประสบการณ์ ความรู้ ความคิด ความรู้สึกและความต้องการต่างๆ ผ่านตัวอักษรออกมาเขียนได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม สามารถนำประโยชน์จากทักษะการอ่านและการเขียนเป็นเครื่องมือสำหรับการพัฒนาตนเอง รวมทั้ง สามารถดำรงตนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพในสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต (อัจฉรา ชิวพันธ์. 2552: 56)

การสอนอ่านและเขียนจึงเป็นเรื่องจำเป็นมากสำหรับผู้เริ่มเรียน หากครูไม่ได้สอนสะกดคำแก่นักเรียนใน ระยะเริ่มเรียนการอ่านและเขียน นักเรียนจะขาดหลักเกณฑ์การประสมคำ เมื่ออ่านหนังสือมากขึ้น ทำให้สับสนอ่าน หนังสือไม่ออก เขียนหนังสือผิด ซึ่งเป็นปัญหามากของนักเรียนไทยในปัจจุบัน ผลจากการอ่านหนังสือไม่ออก เขียน ไม่ได้ ย่อมส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้การสอบในวิชาอื่นๆ ด้วย เพราะการอ่านเป็นเครื่องมือสำหรับการแสวงหาความรู้ ด้วยตนเอง โดยปัญหาการอ่านและการเขียนส่งผลให้เกิดปัญหาการอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้ ประกาศนโยบายสำหรับปี 2558 ให้เป็น “ปีแห่งการปลดปล่อยนักเรียนอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้” เพราะปัญหาการอ่านไม่ ออกเขียนไม่ได้มีมาอย่างต่อเนื่อง จากการสำรวจพบว่ามึนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่อ่านไม่ออก เขียน ไม่ได้ มีจำนวนประมาณ 25,000-26,000 คน ทั่วประเทศกระจายอยู่ในหลายพื้นที่ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2558: ออนไลน์) อีกทั้งสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงศึกษาธิการ ยังได้สรุปผลการประเมิน การรู้เรื่องการอ่าน ประจำปี 2558 โดยคะแนนเฉลี่ยการอ่านของนักเรียนไทยอยู่ที่ 409 คะแนน อยู่ในช่วงลำดับที่ 56-60 (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. 2558: ออนไลน์) และจากข้อมูลรายงานผลประเมินการอ่าน ออกเขียนได้ตามนโยบายของรัฐ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 โรงเรียนเทศบาลท่าโขลง 1 ผลปรากฏว่าอยู่ในเกณฑ์ร้อยละ 50-59 คือ ระดับพอใช้ ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่โรงเรียนกำหนดไว้ (แผนการจัดการศึกษาโรงเรียนเทศบาลท่าโขลง1.2559: 9)

จากการศึกษาความเป็นมาและความสำคัญเกี่ยวปัญหาการอ่านและเขียนสะกดคำ ที่ทำให้เกิดการอ่านไม่ ออกเขียนไม่ได้ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และอาจเป็นปัญหาส่งผลถึงการอ่านและเขียนในระยะยาว จึงมีความจำเป็นที่ต้องพัฒนาการอ่านและการเขียนสะกดคำของนักเรียน ซึ่งต้องได้รับการฝึกฝน แกไขความบกพร่อง ต่างๆ อยู่เสมอ ครูผู้สอนต้องมีการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน และเลือกใช้สื่อเป็นองค์ประกอบสำคัญในการ พัฒนาทักษะการอ่านและเขียน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ เป็นการจัดการเรียนรู้วิธีหนึ่งที่จะช่วย เพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ ซึ่งแบบฝึกเป็นสื่อวัตกรรมการอย่างหนึ่งที่จะทำให้การเรียนการสอนบรรลุผล อีกทั้งยัง สามารถช่วยในการฝึกทักษะให้นักเรียนเกิดทักษะ ความรู้ ความเข้าใจมากขึ้น โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่าง บุคคล การศึกษาความสามารถในการอ่านและเขียนสะกดคำ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้แบบฝึก ทักษะการอ่านและเขียนสะกดคำครั้งนี้จะเป็นแนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยต่อไป

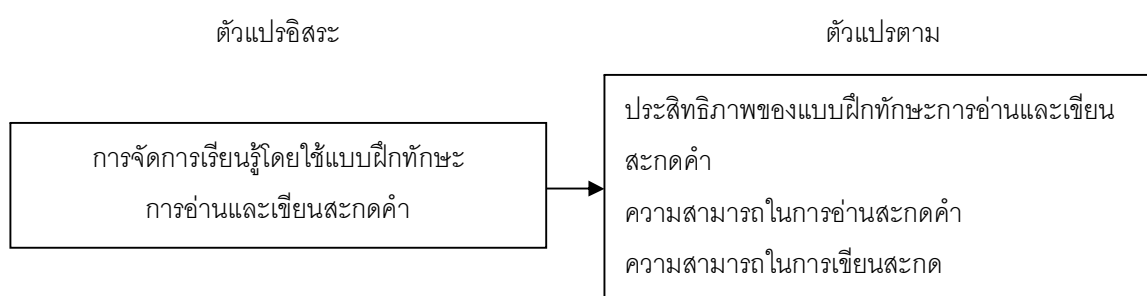
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียนสะกดคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
2. เพื่อศึกษาความสามารถในการอ่านสะกดคำ ของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียนสะกดคำ
3. เพื่อศึกษาความสามารถในการเขียนสะกดคำ ของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียนสะกดคำ

สมมติฐานในการวิจัย

1. แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียนสะกดคำมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์กำหนด 80/80
2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีความสามารถในการอ่านสะกดคำ หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียนสะกดคำ อยู่ในระดับดี ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80
3. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีความสามารถในการเขียนสะกดคำ หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียนสะกดคำ อยู่ในระดับดี ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80

กรอบแนวคิด

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนเทศบาลท่าโขลง 1 อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี มีนักเรียนทั้งหมด 238 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1/3 โรงเรียนเทศบาลท่าโขลง 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนเทศบาลท่าโขลง 1 อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี จำนวน 35 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Sampling)
3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย
 - 3.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่ การจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียนสะกดคำ

3.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่

3.2.1 ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียนสะกดคำ

3.2.2 ความสามารถในการอ่านสะกดคำ

3.2.3 ความสามารถในการเขียนสะกดคำ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียนสะกดคำ จำนวน 9 ชุด
2. แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 10 แผน
3. แบบประเมินความสามารถในการอ่านสะกดคำ
4. แบบประเมินความสามารถในการเขียนสะกดคำ

ผลการศึกษา

1. การหาประสิทธิภาพแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียนสะกดคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ตาราง 1 ผลการหาประสิทธิภาพแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียนสะกดคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

นักเรียน คนที่	คะแนนทดสอบย่อยชุด แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน สะกดคำ 9 ชุด จำนวนชุดละ 30 คะแนน		คะแนนสอบ หลังเรียน	
	สอบ (270)	ร้อยละ	(80)	ร้อยละ
1	229	84.81	70	87.5
2	229	84.81	54	67.5
3	232	85.93	69	86.25
4	234	86.67	70	87.5
5	231	85.56	67	83.75
6	233	86.30	70	87.5
7	231	85.56	70	87.5
8	228	84.44	60	75
9	236	87.41	70	87.5
10	233	86.30	68	85
11	231	85.56	59	73.75
12	237	87.78	72	90
13	236	87.41	73	91.25
14	232	85.93	69	86.25
15	232	85.93	71	88.75
16	226	83.70	67	83.75

ตาราง 1 (ต่อ)

นักเรียน คนที่	คะแนนทดสอบย่อยชุด แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน สะกดคำ 9 ชุด จำนวนชุดละ 30 คะแนน		คะแนนสอบ หลังเรียน	
	ร้อยละ สอบ (270)	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ
17	235	87.04	61	76.25
18	232	85.93	70	87.5
19	232	85.93	76	95
20	232	85.93	74	92.5
21	232	85.93	69	86.25
22	233	86.30	68	85
23	236	87.41	70	87.5
24	235	87.04	74	92.5
25	232	85.93	69	86.25
26	224	82.96	61	76.25
27	236	87.41	75	93.75
28	234	86.67	74	92.5
29	234	86.67	74	92.5
30	233	86.30	76	95
31	235	87.04	75	93.75
32	234	86.67	73	91.25
33	240	88.89	70	87.5
34	239	88.52	78	97.5
35	236	87.41	76	95
เฉลี่ยร้อยละ		86.29		87.21
ค่าประสิทธิภาพ $E_1/E_2 = 86.29/87.21$				

จากตาราง 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่า แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียนสะกดคำที่ผ่านการทดลองหาประสิทธิภาพร้อยละของคะแนนเฉลี่ยการทดสอบระหว่างเรียน (E_1) มีค่าเท่ากับ 86.29 และร้อยละของคะแนนเฉลี่ยการทดสอบหลังเรียน (E_2) มีค่าเท่ากับ 87.21 แสดงว่าแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียนสะกดคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 86.29/87.21 ซึ่งมีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

2. การศึกษาความสามารถในการอ่านสะกดคำ ของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียนสะกดคำ ซึ่งความสามารถในการอ่านสะกดคำรายบุคคลและภาพรวม ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 ผลการศึกษาความสามารถในการอ่านสะกดคำ ของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 หลังการจัดการเรียนรู้ โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียนสะกดคำ

นักเรียน คนที่	คะแนนความสามารถการอ่าน ออกเสียงสะกดคำ (20 คะแนน)	คะแนนความสามารถการอ่าน ออกเสียงประโยค (20 คะแนน)	ร้อยละ	ระดับคุณภาพ
1	18	18	90	ดี
2	14	14	70	พอใช้
3	18	17	87.5	ดี
4	19	16	87.5	ดี
5	16	18	85	ดี
6	19	18	92.5	ดี
7	18	18	90	ดี
8	15	15	75	พอใช้
9	16	18	85	ดี
10	17	17	85	ดี
11	16	14	75	พอใช้
12	19	18	92.5	ดี
13	18	19	92.5	ดี
14	17	18	87.5	ดี
15	18	18	90	ดี
16	17	16	82.5	ดี
17	16	15	77.5	พอใช้
18	18	16	85	ดี
19	20	19	97.5	ดี
20	19	18	92.5	ดี
19	20	19	97.5	ดี
20	19	18	92.5	ดี
21	18	18	90	ดี
22	17	17	85	ดี
23	19	17	90	ดี

ตาราง 2 (ต่อ)

นักเรียน คนที่	คะแนนความสามารถการอ่าน ออกเสียงสะกดคำ	คะแนนความสามารถการอ่าน ออกเสียงประโยค	ร้อยละ	ระดับคุณภาพ
	(20 คะแนน)	(20 คะแนน)		
24	20	18	95	ดี
25	19	16	87.5	ดี
26	16	14	75	พอใช้
27	20	18	95	ดี
28	19	19	95	ดี
29	20	17	92.5	ดี
30	20	19	97.5	ดี
31	19	18	92.5	ดี
32	18	17	87.5	ดี
33	18	18	90	ดี
34	20	19	97.5	ดี
35	19	19	95	ดี
รวม	630	604	3085	-
ค่าเฉลี่ยโดยรวม			88.14	ดี

จากตาราง 2 ผลการศึกษาความสามารถในการอ่านสะกดคำ ของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียนสะกดคำผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 โดยภาพรวม อยู่ในเกณฑ์คุณภาพระดับดี มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 88.14 โดยอยู่ในระดับดี จำนวน 31 คน และอยู่ในระดับพอใช้ จำนวน 4 คน

3. การศึกษาความสามารถในการเขียนสะกดคำ ของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียนสะกดคำ ซึ่งความสามารถในการเขียนสะกดคำรายบุคคลและภาพรวม ดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 ผลการศึกษาความสามารถในการเขียนสะกดคำ ของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 หลังการจัดการเรียนรู้ โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียนสะกดคำ

นักเรียน คนที่	คะแนนความสามารถ การเขียนคำ (20 คะแนน)	คะแนนความสามารถ การเขียนประโยค (20 คะแนน)	ร้อยละ	ระดับคุณภาพ
1	18	16	85	ดี
2	13	13	65	พอใช้
3	18	16	85	ดี
4	18	17	87.5	ดี
5	17	16	82.5	ดี
6	16	17	82.5	ดี
7	18	16	85	ดี
8	16	14	75	พอใช้
9	18	18	90	ดี
10	16	18	85	ดี
11	15	14	72.5	พอใช้
12	19	16	87.5	ดี
13	17	19	90	ดี
14	18	16	85	ดี
15	17	18	87.5	ดี
16	17	17	85	ดี
17	15	15	75	พอใช้
18	18	18	90	ดี
19	19	18	92.5	ดี
20	18	19	92.5	ดี
21	17	16	82.5	ดี
22	18	16	85	ดี
23	16	18	85	ดี
24	19	17	90	ดี
25	17	17	85	ดี

ตาราง 3 (ต่อ)

นักเรียน คนที่	คะแนนความสามารถ การเขียนคำ (20 คะแนน)	คะแนนความสามารถ การเขียนประโยค (20 คะแนน)	ร้อยละ	ระดับคุณภาพ
26	16	15	77.5	พอใช้
27	20	17	92.5	ดี
28	18	18	90	ดี
29	19	18	92.5	ดี
30	18	19	92.5	ดี
31	19	19	95	ดี
32	20	18	95	ดี
33	18	16	85	ดี
34	20	19	97.5	ดี
35	19	19	95	ดี
รวม	615	593	3020	-
ค่าเฉลี่ยโดยรวม			86.28	ดี

จากตาราง 3 ผลการศึกษาความสามารถในการเขียนสะกดคำ ของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียนสะกดคำผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 โดยภาพรวม อยู่ในเกณฑ์คุณภาพระดับดี มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 86.28 โดยอยู่ในระดับดี จำนวน 31 คน และอยู่ในระดับพอใช้ จำนวน 4 คน

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง การศึกษาความสามารถในการอ่านและเขียนสะกดคำ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียนสะกดคำ ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถอภิปรายผลตามลำดับสมมติฐานของการวิจัย ดังนี้

1. การสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียนสะกดคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในแบบฝึกทักษะแต่ละเล่มประกอบด้วย คำชี้แจง สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน แบบฝึกทักษะระหว่างเรียนแต่ละแบบฝึกทักษะที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 86.29/87.21 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ประสิทธิภาพคือ 80/80 และเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียนสะกดคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นได้มีการจัดทำขึ้นอย่างเป็นระบบโดยได้ศึกษาจากหลักสูตร คู่มือ เนื้อหา เทคนิควิธีการจากเอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางสำหรับจัดทำแบบฝึก ได้รับการตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่อง ผ่านการตรวจสอบประเมินความถูกต้องจากผู้เชี่ยวชาญ และได้ผ่านการทดลองใช้กับนักเรียน เพื่อนำผลการทดลองมาปรับปรุงแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียนสะกดคำให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ

งานวิจัยของ ละมุน จันทรแป้น (2553: 6-7) เรื่อง การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนแจกลูกสะกดคำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนแจกลูกสะกดคำ มีประสิทธิภาพ 84.04/87.37 สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทิพภา เชิดชู (2559: 5) เรื่อง ผลของการใช้แบบฝึก เรื่อง มาตราตัวสะกดแม่กนที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำเรื่องมาตราตัวสะกดแม่กน มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 84.3/86.33 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ การที่แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียนสะกดคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

2. การศึกษาความสามารถในการอ่านสะกดคำของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียนสะกดคำ จากผลการทดลองพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเทศบาลท่าโขลง 1 อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี มีความสามารถในการอ่านสะกดคำหลังจากการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียนสะกดคำผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 88.14 อยู่ในเกณฑ์ระดับดี ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียนสะกดคำ เป็นการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกการคิด การทบทวน ฝึกปฏิบัติด้านอ่านด้วยตนเอง แบบฝึกการอ่านและเขียนสะกดคำมีคุณภาพ มีรูปเล่มที่สวยงาม ตัวหนังสือมีขนาดที่พอเหมาะ มีภาพประกอบ ทำให้เกิดความเข้าใจเนื้อหาที่ง่ายขึ้น ดึงดูดความสนใจของผู้เรียน กระตุ้นความอยากรู้อยากเรียนของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนสนใจตั้งใจเรียน มีสมาธิในการเรียนมากยิ่งขึ้น นักเรียนสามารถอ่านได้อย่างถูกต้องตามหลักภาษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของไพวรรณ ชาติผา (2556: บทคัดย่อ) เรื่อง การพัฒนาการอ่านและการเขียนคำที่มีตัวสะกดไม่ตรงมาตราโดยใช้แบบฝึก กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน หลังเรียนโดยใช้แบบฝึกการอ่านและการเขียนคำที่มีตัวสะกดไม่ตรงมาตรา มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 80.33 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

3. การศึกษาความสามารถในการเขียนสะกดคำของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียนสะกดคำ จากผลการทดลองพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเทศบาลท่าโขลง 1 อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี มีความสามารถในการเขียนสะกดคำหลังจากการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียนสะกดคำ ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 86.28 อยู่ในเกณฑ์ระดับดี ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียนสะกดคำ เป็นการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกการคิด การทบทวนฝึกปฏิบัติด้านการเขียนด้วยตนเอง แบบฝึกการอ่านและเขียนสะกดคำมีคุณภาพ มีรูปเล่มสวยงาม ตัวหนังสือมีขนาดที่พอเหมาะ มีภาพประกอบ ทำให้เกิดความเข้าใจเนื้อหาที่ง่ายขึ้น ดึงดูดความสนใจของผู้เรียน กระตุ้นความอยากรู้อยากเรียนของผู้เรียน อีกทั้งผู้เรียนสนใจตั้งใจเรียน มีสมาธิในการเรียนมากยิ่งขึ้น นักเรียนสามารถเขียนได้อย่างถูกต้องตามอักขรวิธี และหลักภาษาไทย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสมพงษ์ ศรีพยาด (2553: 6) เรื่อง การพัฒนาชุดแบบฝึกการเขียนสะกดคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกการเขียนสะกดคำส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สูงกว่า ร้อยละ 80 ตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนและการศึกษาค้นคว้าใน ครั้งต่อไป ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ครูที่สนใจในการสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียนสะกดคำ ควรศึกษาหลักสูตรและเนื้อหาที่จะใช้ให้ละเอียด เพื่อที่จะได้ใช้กำหนดเนื้อหาการเรียนการสอน รูปแบบของแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียนสะกดคำ สีสัน รูปภาพ ขนาดตัวอักษร ให้เหมาะสมกับระดับผู้เรียน

2. ผู้บริหาร ศึกษานิเทศก์ และผู้เกี่ยวข้อง ควรสนับสนุนให้ความรู้แก่ครูผู้สอนได้พัฒนาความรู้เกี่ยวกับแบบฝึกทักษะ เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

ควรพัฒนาแบบฝึกทักษะในรูปแบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ เพื่อเป็นการขยายโอกาสทางการศึกษา ในทุกหนทุกแห่งนอกจากห้องเรียน ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้และเกิดการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนมีทักษะในการอ่านและเขียนสะกดคำ สามารถอ่านและเขียนสะกดคำได้อย่างถูกต้องตามหลักภาษา

2. ครูผู้สอนวิชาภาษาไทย ได้แนวทางในการพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียนสะกดคำให้มีประสิทธิภาพนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ:

_____. (2558). ปี 2558 ปีปลอดนักเรียนอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้. สืบค้นเมื่อ 15 มิถุนายน 2560, จาก <http://www.moe.go.th/websm/2015/jan/015.html>.

ทิพย์ปภา เชิดชู. (2559). ผลของการใช้แบบฝึก เรื่อง มาตราตัวสะกดแม่กนที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ปาริชาติ สุพรรณกลาง. (2550). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการอินทิเกรตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยใช้แบบฝึกเรียนเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่มย่อย. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.

โรงเรียนเทศบาลท่าโขลง 1. (2559). แผนการจัดการศึกษา. ปทุมธานี: ฝ่ายบริหารงานวิชาการโรงเรียน.

สถาบันการส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2560). รายงาน PISA 2015. สืบค้นเมื่อ 15 มิถุนายน 2560, จาก <http://pisathailand.ipst.ac.th/pisa/reports/2015>.

อัฉรฉา ชีวพันธ์. (2552). อ่านเขียนเรียนรู้กับลุงนกฮูก. กรุงเทพฯ: บริษัทโกบอล เอ็ด จำกัด.

NBUE096: การสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม วิชา ดนตรีไทย เรื่องเครื่องดนตรีและประเภทของวงดนตรีไทยสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบางปะอิน “ราชานุเคราะห์ ๑”

ชาคริยา ประชานิยม¹ ผศ.ดร.สุนันท์ ศลโกสุม²

¹ นักศึกษาลัทธิสุตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม วิชาดนตรีไทย เรื่องเครื่องดนตรีและประเภทของวงดนตรีไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบางปะอิน “ราชานุเคราะห์ ๑” กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบางปะอิน “ราชานุเคราะห์ ๑” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ในภาคเรียนที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2560 จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ หนังสืออ่านเพิ่มเติม วิชาดนตรีไทย แผนการจัดการเรียนรู้ 5 แผน เวลา 20 ชั่วโมง เครื่องมือรวบรวมข้อมูลได้แก่ แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ 1) ความรู้ความเข้าใจ เป็นข้อสอบเลือกตอบ มีค่าความเชื่อมั่น ที่ .89 2) ความสามารถในการปฏิบัติ มีเกณฑ์การปฏิบัติ ดังนี้ ด้านความถูกต้องในการบรรเลง ด้านความมีสุนทรีย์รสของเสียงดนตรี ด้านบุคลิกภาพ ด้านความสามารถในการบรรเลงรวมวง มีค่าความเชื่อมั่น .87 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบที (t-test Dependent Sample)

ผลการวิจัย พบว่า

1. ประสิทธิภาพของหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง เครื่องดนตรีไทยและประเภทของวงดนตรีไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบางปะอิน “ราชานุเคราะห์ ๑” มีประสิทธิภาพ 81.46 /84.87
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง เครื่องดนตรีไทยและประเภทของวงดนตรีไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบางปะอิน “ราชานุเคราะห์ ๑” จากการเรียนโดยใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติม ด้านความรู้ความเข้าใจ โดยรวมมีคุณภาพระดับดีมาก ($\bar{X} = 25.33$) มีนักเรียนจำนวน 23 คน มีคุณภาพดีมาก คิดร้อยละ 76.66 และด้านความสามารถในการปฏิบัติ โดยรวมมีคุณภาพระดับดีมาก ($\bar{X} = 25.20$) มีนักเรียนจำนวน 16 คน มีคุณภาพดีมาก คิดร้อยละ 53.33
3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องเครื่องดนตรีและประเภทของวงดนตรีไทย ด้านความรู้ความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบางปะอิน “ราชานุเคราะห์ ๑” ภายหลังจากการใช้หนังสืออ่านสูงชันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: หนังสืออ่านเพิ่มเติม, เครื่องดนตรีและประเภทของวงดนตรีไทย

Abstract

The purpose of this study was to create a supplementary book on Thai music, musical instruments and types of Thai bands. For Mathayom 1 students, Bang Pa-in “Rachanukroh 1” School is the sample. Mathayom 1 students in Bang Pa-in “Rachanukroh 1” School under the Office of Ayutthaya

Secondary Education Area. In the second semester of the academic year 2560, 30 persons. Read more Thai Music there are 5 types of learning plans for learning achievement: 1. Understanding. 2. Ability to practice. Analyze data using computer program. Statistics used in basic statistical analysis were percentage, mean, standard deviation the statistics used to analyze the quality of tools are the accuracy. Finding Difficulty Discrimination Finding Confidence the statistic for the hypothesis test is the performance analysis of the 80/80 additional reading book to compare the ability to comprehend the lesson. Before and after learning in the same t-test Dependent Sample.

The research found that

1. Efficiency of reading books on Thai musical instruments and types of Thai bands. For Mathayom 1 students, Bang Pa-in “Rachanukroh 1” School has an efficiency of 81.46 / 84.87.

2. Academic achievement on the subject. Thai musical instrument and Thai band type For Mathayom 1 students Bang Pa-in “Rachanukroh 1” School by studying using the book Read More Overall, the quality was good (23 students were very good at 76.66%) and on the performance aspects in the overall were at the excellent level (25.20) . There were 16 students in the excellent level 53.33%.

3. Achievement Thai Music, Instruments and Thai Band Type. Knowledge of Mathayom 1 students, Bang Pa-in “Rachanukroh 1” School after using the book. After the study, the statistical significance at the .05 level

Keywords: Further reading, Music and musical instruments of the band Thailand, Mathayom 1, Thailand's Department

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นกระบวนการที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพมีความสามารถที่จะปรับตัวได้อย่างรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545 จึงกำหนดแนวทางการปฏิรูปการศึกษาเพื่อรองรับกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก โดยมีจุดมุ่งหมายที่สำคัญ คือ การสร้างบุคคลแห่งการเรียนรู้ องค์การแห่งการเรียนรู้และสังคมแห่งการเรียนรู้ให้เกิดขึ้น (กระทรวงศึกษาธิการ.2545 , 6-13) จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติดังกล่าวหมวด 4 มาตรา 22 ที่ได้กล่าวถึงแนวทางการจัดการศึกษา ต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด (กระทรวงศึกษาธิการ. 2542) จึงให้ความสำคัญต่อกระบวนการเรียนการสอน ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ โดยการจัดกิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง มีวิจารณญาณ สามารถนำความคิดสร้างสรรค์ไปปรับเปลี่ยนวิธีการในการแก้ปัญหา กล้าตัดสินใจ มีความมั่นใจในตนเอง มีการยอมรับผู้อื่น สามารถอยู่ในสังคมอย่างฉลาดและเป็นสุข (อำรุง จันทวานิช. 2541: 2-12) หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีโครงสร้างของหลักสูตรประกอบด้วย 2 ส่วน คือ ส่วนที่เป็นสาระการเรียนรู้และส่วนที่เป็นกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สำหรับส่วนที่เป็นสาระการเรียนรู้แบ่งเป็นสาระการเรียนรู้พื้นฐาน (บังคับ) และสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม (เลือก) กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะเป็นสาระการเรียนรู้ พื้นฐานที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดให้เรียน

ทุกระดับ เป็นกลุ่มสาระที่ช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีจินตนาการทางศิลปะ ชื่นชมความงาม มีสุนทรียภาพ ความมีคุณค่า ซึ่งมีผลต่อคุณภาพชีวิตมนุษย์ กิจกรรมทางศิลปะช่วยพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม ตลอดจนการนำไปสู่การพัฒนาสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง อันเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพได้ กลุ่มสาระศิลปะ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ประกอบไปด้วย 3 สาระ คือ สาระที่ 1 ทัศนศิลป์ สาระที่ 2 ดนตรี สาระที่ 3 นาฏศิลป์ สาระดนตรีเป็นสาระที่ 2 ที่ได้กำหนดมาตรฐานที่เป็นองค์ความรู้ที่จะนำไปสู่ประสิทธิภาพในการเรียนดนตรี ประกอบด้วย 2 มาตรฐาน คือ มาตรฐาน ศ 2.1 เข้าใจและแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่าดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่อดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชมและประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน มาตรฐาน ศ 2.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรี ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของดนตรีที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551)

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในสาระดนตรีที่ผ่านมา ครูผู้สอนมักจะเน้นภาคปฏิบัติมากกว่าภาคทฤษฎี เพื่อให้เด็กมีประสบการณ์ในการปฏิบัติเป็นส่วนใหญ่ ในส่วนของภาคความรู้ ครูมักจะใช้วิธีการบรรยาย และใช้ภาพเป็นสื่อประกอบการเรียนการสอน ส่งผลให้ผู้เรียนได้รับความรู้เฉพาะในช่วงเวลาเรียนเท่านั้น จึงทำให้เกิดปัญหาว่า ครูผู้สอนอาจจะมองข้ามเนื้อหาภาคความรู้ ทำให้ผู้เรียนขาดแหล่งความรู้ที่จะศึกษา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนยังไม่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนในส่วนภาคความรู้ดังกล่าว ยังไม่อาจสนองตอบความมุ่งหมายตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่เน้นให้ผู้เรียนรู้จักคิด รู้จักแสวงหาคำตอบด้วยตนเองให้มากที่สุด จากแหล่งศึกษาค้นคว้าหรือแหล่งความรู้ที่หลากหลายจนสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง และนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตประจำวันเท่าที่ควร แหล่งความรู้ที่มีความเหมาะสมสำหรับเด็กในระดับประถมศึกษา คือหนังสืออ่านเพิ่มเติม ดังที่ บุษกร มหาวงศ์ (2542) ได้กล่าวไว้ว่า โดยธรรมชาติแล้วผู้เรียนมีความอยากรู้ อยากเห็น อยากทราบเรื่องราวต่างๆ นอกจากการถามพ่อแม่ ครูและผู้ใกล้ชิดแล้ว หนังสือยังเป็นสิ่งที่สามารถหาคำตอบได้ดี ซึ่งสอดคล้องกับ หทัย ต้นหยง (2529: คำนำ) กล่าวว่า หนังสือนับเป็นปัจจัยในการพัฒนาเด็กไทย เป็นสื่อการเรียนรู้เพียงอย่างเดียวที่ใกล้ชิดตัว

การอ่านเป็นพื้นฐานที่สำคัญของการเรียนรู้และการพัฒนาสติปัญญาของคนในสังคม การอ่านทำให้เกิดการพัฒนาด้านสติปัญญา ความรู้ ความสามารถ พฤติกรรม และค่านิยมต่างๆ รวมทั้งช่วยในการเปลี่ยนแปลงการดำเนินชีวิต พัฒนาไปสู่สิ่งที่ดีที่สุดของชีวิต การอ่านจึงมีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์อย่างยิ่ง ซึ่งในปี 2549 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ได้เห็นความสำคัญของการอ่าน จึงได้ประกาศเจตนารมณ์ให้สถานศึกษาจัดการเรียนการสอนและจัดกิจกรรม บูรณาการองค์ความรู้ต่างๆ ที่เกื้อกูลส่งเสริมการเรียนรู้ โดยใช้กระบวนการอ่านในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพในการเรียน การอ่านหนังสือนับเป็นการพัฒนาตนเองและใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นมากในการพัฒนาคนและพัฒนาสังคม หนังสือเป็นสื่อสำคัญในการเรียนรู้ การอ่านหนังสือช่วยให้นักเรียนที่เรียนอ่อนได้มีความรู้ทันเพื่อน และยังเสริมความรู้ของนักเรียนเก่งให้มีความรู้กว้างขวางยิ่งขึ้น นักเรียนจึงควรได้เรียนรู้ ศึกษาจากหนังสือเรียนและหนังสืออ่านเพิ่มเติมหลายเล่ม ดังนั้นหนังสืออ่านเพิ่มเติมจึงมีบทบาทสำคัญในการสอน (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. 2549)

จากการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่ผ่านมา จึงได้มีการสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมวิชาดนตรีไทย เรื่อง เครื่องดนตรีและประเภทของวงดนตรีไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้กลวิธีในการเขียนในรูปแบบร้อยแก้วเป็นหลัก เพราะหนังสืออ่านเพิ่มเติม นับว่าเป็นสื่อการเรียนรู้ที่ดี ซึ่งสามารถให้ความรู้ด้าน

ข้อเท็จจริงในเนื้อหาที่เป็นภาคความรู้ของดนตรีไทย ได้แก่ ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับดนตรีไทย , ประวัติความเป็นมาของดนตรีไทย, เครื่องดนตรีไทย, ประเภทของวงดนตรีไทย เป็นต้น นอกจากนี้ ยังสามารถเป็นแหล่งการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีโอกาสในการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมได้ด้วยตนเอง จนสามารถนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากการอ่านไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตประจำวันได้อย่างสมบูรณ์

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของหนังสืออ่านเพิ่มเติม วิชาดนตรีไทย เรื่อง เครื่องดนตรีและประเภทของวงดนตรีไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง เครื่องดนตรีและประเภทของวงดนตรีไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จากการใช้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิชาดนตรีไทย เรื่อง เครื่องดนตรีและประเภทของวงดนตรีไทย
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง เครื่องดนตรีและประเภทของวงดนตรีไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างก่อนเรียน (Pretest) และหลังเรียน (Posttest) ของนักเรียนจากการใช้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิชาดนตรีไทย เรื่อง เครื่องดนตรีและประเภทของวงดนตรีไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

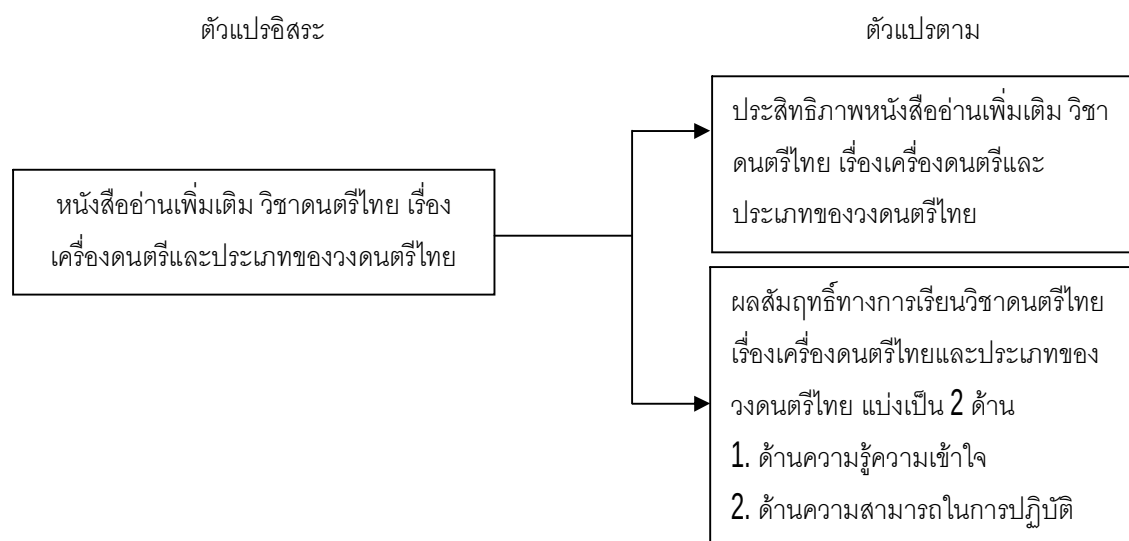
สมมติฐานในการวิจัย

1. หนังสืออ่านเพิ่มเติม วิชา ดนตรีไทย เรื่อง เครื่องดนตรีและประเภทของวงดนตรีไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ประสิทธิภาพตามเกณฑ์กำหนดไว้ 80/80
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง เครื่องดนตรีและประเภทของวงดนตรีไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จากการใช้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิชาดนตรีไทย อยู่ในระดับดีมาก ตามเกณฑ์มาตรฐานของการศึกษาขั้นพื้นฐานร้อยละ 80 ของนักเรียน
3. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง เครื่องดนตรีและประเภทของวงดนตรีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภายหลังเรียนด้วยหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง เครื่องดนตรีและวงดนตรีไทยสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนโดยใช้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิชาดนตรีไทย เรื่อง เครื่องดนตรีและประเภทของวงดนตรี ดีขึ้น
2. ได้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิชาดนตรีไทย เรื่อง เครื่องดนตรีและประเภทของวงดนตรีไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีประสิทธิภาพในการเป็นสื่อช่วยปลูกฝังนิสัยรักการอ่านของนักเรียน และช่วยเพิ่มพูนความรู้เรื่องราวเกี่ยวกับดนตรีไทย อันเป็นเอกลักษณ์ของชาติไทย ซึ่งจะทำให้เด็กเกิดความรัก ความหวงแหน ภาคภูมิใจในดนตรีไทย และสามารถเผยแพร่สู่ชุมชนโลกอย่างภาคภูมิใจ
3. ได้แนวทางสำหรับให้ครูผู้สอนได้จัดทำหนังสืออ่านเพิ่มเติมในเรื่องอื่นๆ ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน

กรอบแนวคิด

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

หนังสืออ่านเพิ่มเติมวิชาดนตรีไทย หมายถึง การกำหนดหนังสือที่มีเนื้อหาสาระเสริมเนื้อหาความรู้ในหลักสูตร มีวัตถุประสงค์ให้นักเรียนศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง โดยมีเนื้อหาที่เหมาะสมกับวัยและความสามารถในการอ่านของแต่ละบุคคล โดยในที่นี้ หมายถึง หนังสือที่มีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับประเภทของวงดนตรีไทยและการบรรเลงของวงดนตรีไทย ซึ่งสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ศิลปะ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิชาดนตรีไทย ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สาระการเรียนรู้ศิลปะดนตรี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จัดทำขึ้นให้นักเรียนอ่านศึกษาเพิ่มเติมเพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจใน เรื่องดนตรีไทยได้อย่าง ลึกซึ้งชัดเจนขึ้นด้วย

ประสิทธิภาพของหนังสืออ่านเพิ่มเติม หมายถึง คุณภาพของบทเรียน ที่บรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80

80 ตัวแรก หมายถึง คะแนนเฉลี่ยที่ผู้เรียนทำแบบทดสอบขณะศึกษาหนังสืออ่านเพิ่มเติมคิดเป็นร้อยละ 80

80 ตัวหลัง หมายถึง คะแนนเฉลี่ยที่ผู้เรียนทำแบบทดสอบหลังจากศึกษาหนังสืออ่านเพิ่มเติมคิดเป็นร้อยละ 80

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง เครื่องดนตรีและประเภทของวงดนตรีไทย หมายถึง ความรู้ความสามารถในการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิชาดนตรีไทย เรื่อง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง เครื่องดนตรีและประเภทของวงดนตรีไทย ซึ่งได้จากการจัดการเรียนรู้ด้วยหนังสืออ่านเพิ่มเติมประกอบการจัดการเรียนการสอนเป็นการจัดความรู้ความเข้าใจและความสามารถในการปฏิบัติเครื่องดนตรี แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาดนตรีไทยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ความรู้ความเข้าใจเรื่อง เครื่องดนตรีและประเภทของวงดนตรีไทย หมายถึง ความรู้ความเข้าใจของนักเรียนในเรื่อง ประวัติความเป็นมาของดนตรีไทย, ระบุประเภทของเครื่องดนตรีไทย, วิธีการบรรเลงเครื่องดนตรี, จัดประเภทเครื่องดนตรีไทย, บอกวิธีการบำรุงรักษาเครื่องดนตรีไทย, อ่านและ เขียน โน้ต ดนตรีไทยได้

ความสามารถในการปฏิบัติเครื่องดนตรี หมายถึง ความสามารถของนักเรียนแต่ละคนในการเล่นเครื่องดนตรีแต่ละประเภท ดีด สี ตี เป่า ที่ตนเองถนัดจากโน้ตเพลงที่กำหนดให้ คนละ 1 เพลง พิจารณาความสามารถตามเกณฑ์ที่กำหนด

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

1. ประชากร ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนบางปะอิน “ราชานุเคราะห์ ๑” อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 320 คน โดยแต่ละห้องเรียนมีลักษณะเหมือนกัน คือ จำนวนนักเรียนในแต่ละห้องใกล้เคียงกัน ความรู้ความสามารถของผู้เรียนเท่าเทียมกัน
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 30 คน ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนบางปะอิน “ราชานุเคราะห์ ๑” อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่มอย่างง่าย (Cluster Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม 1 ห้องเรียน จำนวน 30 คน
3. ตัวแปรที่ศึกษา
 - 3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ หนังสืออ่านเพิ่มเติมวิชาดนตรีไทย เรื่อง เครื่องดนตรีและประเภทของวงดนตรีไทย
 - 3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่
 - 3.2.1 ประสิทธิภาพของหนังสืออ่านเพิ่มเติม
 - 3.2.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง เครื่องดนตรีและประเภทของวงดนตรีไทย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. หนังสืออ่านเพิ่มเติมวิชาดนตรีไทย เรื่อง เครื่องดนตรีและประเภทของวงดนตรีไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยหนังสืออ่านเพิ่มเติมประกอบด้วย หน้าปก, คำนำ, สารบัญ, คำชี้แจงการใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติมสำหรับครู, คำชี้แจงการใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติมสำหรับนักเรียน, เนื้อเรื่อง (ประกอบด้วย) เรื่องที่ 1 ประวัติความเป็นมาของดนตรีไทย, เรื่องที่ 2 ประเภทของเครื่องดนตรีไทย, เรื่องที่ 3 ประเภทวงดนตรีไทย, เรื่องที่ 4 การปฏิบัติเครื่องดนตรีไทย, เรื่องที่ 5 การบำรุงรักษาเครื่องดนตรีไทย, แบบทดสอบก่อนเรียน, เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน, ใบงานเสริมความรู้, แบบทดสอบหลังเรียน, เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน, บรรณานุกรม
2. แผนการจัดการเรียนรู้ประกอบการใช้ การสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง เครื่องดนตรีและประเภทของวงดนตรีไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยมีแผนทั้งหมด 5 แผน ประกอบด้วย เรื่อง 1 เรื่อง ประวัติความเป็นมาดนตรีไทย เรื่อง 2 เรื่อง ประเภทของเครื่องดนตรีไทย เรื่อง 3 เรื่อง ประเภทของวงดนตรีไทย เรื่อง 4 เรื่อง การปฏิบัติเครื่องดนตรีไทย เรื่อง 5 เรื่อง การบำรุงรักษาเครื่องดนตรีไทย
3. แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ประเภทของวงดนตรีไทยและการบรรเลงวงดนตรีไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

3.1 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้ความเข้าใจ ผ่านการตรวจพิจารณาความเหมาะสมโดยวัดค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) และทำการคำนวณค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับโดยใช้วิธีการของ โลเวท (Lovett) โดยผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด 3 คน

3.2 แบบประเมิน ความสามารถในการปฏิบัติ ผ่านการตรวจพิจารณาความเหมาะสมโดยวัดค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด 3 คน

การทดลอง

1. หนังสืออ่านเพิ่มเติมวิชาดนตรีไทย เรื่อง เครื่องดนตรีและประเภทของวงดนตรีไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

1.1 ขั้นทดลองรายบุคคล นำหนังสือที่ได้ปรับปรุงเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนบางปะอิน “ราชานุเคราะห์ ๑” จำนวน 3 คนโดยชี้แจงวัตถุประสงค์และวิธีการอ่านหนังสือ ผู้วิจัยสังเกตพฤติกรรมการอ่านและการซักถามความเข้าใจเนื้อเรื่องโดยให้นักเรียนตอบคำถามจากเนื้อหา ผู้วิจัยจดบันทึกข้อมูลเก็บไว้ แล้วนำข้อบกพร่องไปปรับปรุงแก้ไข

1.2 ขั้นทดลองกลุ่มเล็ก นำหนังสือที่ผ่านการทดลองครั้งที่ 1 ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนบางปะอิน “ราชานุเคราะห์ ๑” จำนวน 15 คน ทำแบบทดสอบก่อนเรียนและทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียนและทำแบบทดสอบหลังเรียน

1.3 ขั้นทดลองภาคสนาม นำหนังสือที่ผ่านการทดลองครั้งที่ 2 และปรับปรุงอีกครั้งแล้วนำไปสอนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จากนั้น นำผลที่ได้มาหาประสิทธิภาพของหนังสืออ่านเพิ่มเติมตามเกณฑ์ 80/80

2. นำหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่สร้างขึ้น มาใช้ประกอบการเรียนการสอน โดยมีแผนทั้งหมด 5 แผน ประกอบด้วย เรื่อง 1 เรื่อง ประวัติความเป็นมาดนตรีไทย เรื่อง 2 เรื่อง ประเภทของเครื่องดนตรีไทย เรื่อง 3 เรื่อง ประเภทของวงดนตรีไทย เรื่อง 4 เรื่อง การปฏิบัติเครื่องดนตรีไทย เรื่อง 5 เรื่อง การบำรุงรักษาเครื่องดนตรีไทย ภายใน 20 ชั่วโมง

3. วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ประเภทของวงดนตรีไทยและการบรรเลงวงดนตรีไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ วัดด้านความรู้ความเข้าใจ โดยการวัดผลสัมฤทธิ์ ใช้แบบฝึกหัดจากเนื้อหาในหนังสืออ่านเพิ่มเติมเป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ วัดตรงตามจุดประสงค์ เป็นเกณฑ์ในการประเมินและวัดด้านความสามารถในการปฏิบัติเครื่องดนตรี จากการปฏิบัติเครื่องดนตรีที่ดนตรีถนัด 1 ชนิด โดยให้บรรเลงเพลง มอญดูดาว ซึ่งเป็นเพลงที่กำหนดให้ใช้เกณฑ์การประเมินการปฏิบัติเป็นเกณฑ์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 สถิติร้อยละ (Percentage) (บุญชม ศรีสะอาด. 2553: 122)

$$\text{สูตร} \quad P = \frac{F}{N} \times 100$$

เมื่อ P แทน ร้อยละ

F แทน ความถี่ที่ต้องการ

N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

1.2 ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) (ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์, และคณะ. 2550: 26)

$$\text{สูตร} \quad \bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด n แทน จำนวนข้อมูล

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

2.1 การหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้สูตร ดัชนีความสอดคล้อง IOC (สมนึก ภัททิยธนี. 2551: 221)

$$\text{สูตร} \quad IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์กับเนื้อหาหรือระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์

 $\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ทั้งหมด N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

2.2 การหาค่าความยาก (Difficulty) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้สูตร p (บุญชม ศรีสะอาด. 2553: 97) ดังนี้

$$\text{สูตร} \quad P = \frac{R}{N}$$

เมื่อ p แทน ระดับความยากของแบบทดสอบ R แทน จำนวนผู้ตอบถูกทั้งหมด N แทน จำนวนนักเรียนทั้งหมด

2.3 หาค่าความเชื่อมั่นของของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คำนวณจากสูตร KR-20 ของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (บุญชม ศรีสะอาด. 2553: 112)

$$\text{สูตร} \quad R_{tt} = \left(\frac{N}{N-1} \right) \left(1 - \frac{\sum pq}{st^2} \right)$$

เมื่อ R_{tt} แทน ความเที่ยงของแบบทดสอบ N แทน จำนวนข้อของแบบทดสอบ s^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งฉบับ p แทน สัดส่วนของคนทำถูกแต่ละข้อ q แทน สัดส่วนของคนทำผิดแต่ละข้อ

2.4 การหาค่าอำนาจจำแนก ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้สูตร Brennan (บุญชม ศรีสะอาด. 2553: 105) ดังนี้

$$\text{สูตร} \quad B = \frac{U}{N_1} - \frac{L}{N_2}$$

- เมื่อ B แทน ค่าอำนาจจำแนก
 U แทน จำนวนผู้รอบรู้ หรือสอบผ่านเกณฑ์ที่ตอบถูก
 L แทน จำนวนผู้ไม่รอบรู้ หรือสอบไม่ผ่านเกณฑ์ที่ตอบถูก
 N_1 แทน จำนวนผู้รอบรู้ หรือสอบผ่านเกณฑ์

3. สถิติเพื่อทดสอบสมมติฐาน

3.1 การวิเคราะห์ประสิทธิภาพของหนังสืออ่านเพิ่มเติม วิชาดนตรีไทย เรื่อง เครื่องดนตรีและประเภทของวงดนตรีไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามเกณฑ์ 80/80 (บุญชม ศรีสะอาด. 2553: 103) ดังนี้

$$\text{สูตร} \quad E_1 = \frac{\left[\frac{\sum X}{N} \right]}{A} \times 100$$

- เมื่อ E_1 หมายถึง ประสิทธิภาพของกระบวนการ
 $\sum X$ หมายถึง คะแนนรวมของกระบวนการระหว่างเรียน
 A หมายถึง คะแนนเต็มของกระบวนการระหว่างเรียน
 N หมายถึง จำนวนผู้เรียน

$$\text{สูตร} \quad E_2 = \frac{\left[\frac{\sum F}{N} \right]}{B} \times 100$$

- เมื่อ E_2 หมายถึง ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
 $\sum F$ หมายถึง คะแนนรวมของผลลัพธ์หลังเรียน
 B หมายถึง คะแนนเต็มของการสอบหลังเรียน
 N หมายถึง จำนวนผู้เรียน

3.2 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน เปรียบเทียบความสามารถความเข้าใจในบทเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียนภายในกลุ่มเดียวกัน โดยใช้ t-test แบบ Dependent Sample

$$\text{สูตร} \quad t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{N \sum D^2 - (\sum D)^2}{N-1}}}$$

- เมื่อ t แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาใน t-distribution
 D แทน ความแตกต่างของคะแนนแต่ละคู่
 N แทน จำนวนคู่ของคะแนนหรือจำนวนนักเรียน

$\sum D$ แทน ผลรวมของความแตกต่างจากการเปรียบเทียบกันเป็นรายบุคคลระหว่างคะแนนที่ได้รับการทดสอบก่อนเรียน

$\sum D^2$ แทน ผลรวมของกำลังสองของความแตกต่างจากการเปรียบเทียบกันเป็นรายบุคคลระหว่างคะแนนที่ได้รับการทดสอบก่อนเรียนกับทดสอบหลังเรียน

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง ดนตรีไทยและประเภทของวงดนตรีไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบางปะอิน “ราชานุเคราะห์ ๑”

การวิเคราะห์ประสิทธิภาพของหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง ดนตรีไทยและประเภทของวงดนตรีไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบางปะอิน “ราชานุเคราะห์ ๑” ที่ใช้การวิเคราะห์ประสิทธิภาพ กระบวนการ (E_1) และผลลัพธ์ (E_2) จากขั้นตอนการทดสอบประสิทธิภาพกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ได้ผลการวิเคราะห์ ดังตาราง 1

ตาราง 1 ประสิทธิภาพของหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง ดนตรีไทยและประเภทของวงดนตรีไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบางปะอิน “ราชานุเคราะห์ ๑” ในภาพรวมและแยกเป็นรายละเอียด

เรื่อง	n	คะแนนเต็ม	ผลจากภายหลังเรียน			
			คะแนน ราย	$\bar{X}$	S.D.	ร้อยละ
1. ประวัติความเป็นมาดนตรีไทย	30	10	240	8.00	0.59	80.00
2. ประเภทของเครื่องดนตรีไทย	30	10	242	8.06	0.87	80.67
3. ประเภทของวงดนตรีไทย	30	10	249	8.30	0.75	83.00
4. การปฏิบัติเครื่องดนตรีไทย	30	10	247	8.23	0.68	82.33
5. การบำรุงรักษาเครื่องดนตรีไทย	30	10	244	8.13	0.78	81.33
รวม	30	50	244.40	8.14	0.73	81.46
ภายหลังการใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติม	30	30	254.60	8.49	0.54	84.87
ค่าประสิทธิภาพ $E_1/E_2 = 81.46/84.87$						

จากตาราง 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่าหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง เครื่องดนตรีไทยและประเภทของวงดนตรีไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบางปะอิน “ราชานุเคราะห์ ๑” ที่ผ่านการทดลองหาประสิทธิภาพร้อยละของคะแนนเฉลี่ยการทดสอบระหว่างเรียน (E_1) มีค่าเท่ากับ 81.46 และร้อยละของคะแนนเฉลี่ยการทดสอบหลังเรียน (E_2) มีค่าเท่ากับ 84.87 แสดงว่าหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง เครื่องดนตรีไทยและประเภทของวงดนตรีไทย ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 81.46/84.87 ปรากฏว่าหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด

2. การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง เครื่องดนตรีไทยและประเภทของวงดนตรีไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบางปะอิน “ราชานุเคราะห์ ๑” จากการใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติมดนตรีไทย

ตาราง 2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้ความเข้าใจ ของผู้เรียนที่เรียนด้วยหนังสืออ่านเพิ่มเติม วิชาดนตรีไทย เรื่อง เครื่องดนตรีและประ เภทของวงดนตรีไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบางปะอิน “ราชานุเคราะห์ ๑”

เกณฑ์	ระดับ	คะแนน	จำนวน	ร้อยละ	$\bar{X}$	S.D.
90-100	ดีมาก	25-30	23	76.66	26.13	1.13
75-89	ดี	19-24	7	23.34	22.71	0.99
60-74	ปานกลาง	13-18	-	-	-	-
50-59	ปรับปรุง	7-12	-	-	-	-
0-49	ต่ำกว่าเกณฑ์	0-6	-	-	-	-
รวม	ดีมาก		30	100	25.33	1.83

จากตาราง 2 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง เครื่องดนตรีไทยและประ เภทของวงดนตรีไทย สำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบางปะอิน “ราชานุเคราะห์ ๑” ด้านความรู้ความเข้าใจ จากการเรียนโดยใช้ หนังสืออ่านเพิ่มเติม โดยรวมมีคุณภาพระดับดีมาก ($\bar{X} = 25.33$) มีนักเรียนจำนวน 23 คน มีคุณภาพดีมาก คิดร้อยละ 76.66

ตาราง 3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความสามารถในการปฏิบัติดนตรีไทย ของผู้เรียนที่เรียนด้วยหนังสืออ่านเพิ่มเติม วิชาดนตรีไทย เรื่อง เครื่องดนตรีและประ เภทของวงดนตรีไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบางปะอิน “ราชานุเคราะห์ ๑”

เกณฑ์	ระดับ	คะแนน	จำนวน	ร้อยละ	$\bar{X}$	S.D.
90-100	ดีมาก	25-30	16	53.33	26.88	1.13
75-89	ดี	19-24	14	46.67	23.31	0.99
60-74	ปานกลาง	13-18	-	-	-	-
50-59	ปรับปรุง	7-12	-	-	-	-
0-49	ต่ำกว่าเกณฑ์	0-6	-	-	-	-
รวม	ดีมาก		30	100	25.33	1.83

จากตาราง 3 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่เรียนด้วยหนังสืออ่านเพิ่มเติม วิชาดนตรีไทย ด้าน ความสามารถในการปฏิบัติ เรื่อง ดนตรีไทยและประ เภทของวงดนตรีไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบางปะอิน “ราชานุเคราะห์ ๑” จากการเรียนโดยใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติม โดยรวมมีคุณภาพระดับดีมาก (มี นักเรียนจำนวน 16 คน มีคุณภาพดีมาก คิดร้อยละ 53.33

3. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง เครื่องดนตรีและประเภทของวงดนตรีไทยสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างก่อนเรียน (Pretest) และหลังเรียน (Posttest) ของนักเรียนจากการใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติม วิชาดนตรีไทย เรื่อง เครื่องดนตรีและประเภทของวงดนตรีไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบางปะอิน “ราชานุเคราะห์ ๑”

ตาราง 4 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาดนตรี เรื่องเครื่องดนตรีและประเภทของวงดนตรีไทย ของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบางปะอิน “ราชานุเคราะห์ ๑” จากหนังสืออ่านเพิ่มเติมระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน

การทดสอบ	N	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	df	t	Sig.
ก่อนเรียน	30	30	17.23	3.00	29	14.06	.00
หลังเรียน	30	30	25.33	1.83			

* อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 4 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาดนตรีไทย เรื่อง เครื่องดนตรีและประเภทของวงดนตรีไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบางปะอิน “ราชานุเคราะห์ ๑” ภายหลังจากการใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติม หลังเรียนสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา เพื่อสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม วิชาดนตรีไทย เรื่อง เครื่องดนตรีและประเภทวงดนตรีไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จากการจัดการเรียนรู้ โดยใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติม ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถอภิปรายผลตามลำดับสมมติฐานของการวิจัย ดังนี้

1. การสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม วิชาดนตรีไทย เรื่อง เครื่องดนตรีและประเภทวงดนตรีไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบางปะอิน “ราชานุเคราะห์ ๑” จากการทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ประสิทธิภาพของบทเรียน 81.46/84.87 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เป็นเพราะสืบเนื่องจาก

1.1 ด้านการวางแผนการสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม วิชาดนตรีไทย เรื่องเครื่องดนตรีไทยและประเภทของวงดนตรีไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนที่จะลงมือเขียนผู้รายงานได้เตรียมการวางแผนไว้ล่วงหน้าอย่างเป็นขั้นตอน เพื่อให้ผลงานออกมามีคุณภาพ มีระบบ มีความถูกต้อง ให้ประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ จินตนา ไบกาชูยี (ม.ป.ป.: 146-148) ที่กล่าวว่า ขั้นตอนของการวางแผนการเขียนหนังสือสำหรับเด็ก คือ สำรวจแรงบันดาลใจในการเขียนว่าต้องการเขียนหนังสือเพียงใด เพื่ออะไร และศึกษาลักษณะของหนังสือว่าเป็นอย่างไร เช่น ศึกษาในด้านจุดประสงค์ เนื้อหา สำนวนภาษา แนวการเขียน โครงเรื่อง ขนาดรูปเล่ม และศึกษาองค์ประกอบในการเขียนหนังสือว่ามีอะไรบ้างให้ชัดเจน เพื่อให้เกิดแนวรูปลักษณ์มากขึ้น ซึ่งเป็นไปตามที่ สุวิทย์ มูลคำ และสุนันทา สุนทรประเสริฐ (2550: 87) ที่กล่าวถึงการทำหนังสืออ่านเพิ่มเติม ต้องเริ่มตั้งแต่ขั้นศึกษา

หาความรู้ กำหนดเรื่อง เขียนโครงเรื่องตั้งชื่อเรื่อง เขียนขั้นตอนของเนื้อเรื่อง แล้วนำมาจัดทำต้นฉบับ ทดลองใช้ แก้ไข จัดทำเป็นรูปเล่ม

1.2 ด้านเนื้อหา การที่นักเรียนสามารถทำแบบทดสอบวัดความรู้ และทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ นั้น เนื่องจากหนังสืออ่านเพิ่มเติม ที่สร้างขึ้นเป็นหนังสือที่มีเนื้อหาเป็นเรื่องใกล้ตัว ซึ่งนักเรียนเคยมีประสบการณ์พื้นฐาน ที่เคยพบเห็นและมีส่วนร่วมในกิจกรรมนั้นมาก่อนทำให้นักเรียนอ่านแล้วได้รับความรู้ ความเข้าใจ ซึ่งผลที่ได้สอดคล้องกับงานวิจัยของ เทียมจันทร์ ศรีสังข์ (2542) ที่กล่าวว่า เนื้อหาของหนังสืออ่านเพิ่มเติมต้องสอดคล้องกับหลักสูตร ซึ่งอาจจะเป็นส่วนใดส่วนหนึ่งของหลักสูตร และสามารถส่งเสริมให้เด็กรักการอ่าน เนื้อหาที่ดีมีความสำคัญต่อการพัฒนาสติปัญญาของเด็ก

1.3 ด้านรูปเล่มของหนังสือ มีขนาดรูปเล่มเหมาะสม กะทัดรัด สวยงาม แข็งแรงทนทานจับถือสะดวกเปิดอ่านได้ง่าย ปกและชื่อเรื่องน่าสนใจ การตั้งชื่อเรื่องสอดคล้องกับเค้าโครง เนื้อหาของหนังสือ ภาษาที่ใช้ในการเขียนหนังสือ เป็นภาษาที่ง่าย มีความชัดเจน อ่านแล้วเข้าใจง่าย เหมาะสมกับวัยของเด็ก มีภาพประกอบที่สวยงาม น่าสนใจ มีความเหมาะสมสอดคล้องกับเรื่องราวในหนังสือ ซึ่งสอดคล้องกับ สุคนธ์ สินธพานนท์ (2551: 139) ที่กล่าวว่า การสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม สิ่งที่ต้องคำนึงถึง คือคุณภาพในการเขียน และคุณภาพทางกายภาพของหนังสือ คุณภาพทางกายภาพของหนังสือนั้นควรคำนึงถึง ตัวอักษร ภาพสวยงามดึงดูดความสนใจ การจัดหน้า รูปเล่ม ใช้หลักจิตวิทยาเหมาะสมกับวัยของผู้อ่าน และใช้หลักการทางศิลปะด้วย

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนจากการเรียนด้วยหนังสืออ่านเพิ่มเติมประกอบการเรียนการสอน เรื่องเครื่องดนตรีไทยและประเภทของวงดนตรีไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากการเรียนโดยใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติม โดยรวมมีคุณภาพระดับดีมาก (มีนักเรียน จำนวน 23 คน มีคุณภาพดีมาก คิดร้อยละ 76.66 โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยรวมมีคุณภาพระดับดีมาก ($\bar{X} = 25.33$) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์จากการเรียนด้วยหนังสืออ่านเพิ่มเติมอยู่ในระดับดีมาก อาจเป็นเพราะหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่สร้างขึ้นมีการอ่านง่าย มีการแยกในส่วนของเนื้อหาและรูปภาพประกอบที่เหมาะสม อีกทั้งเนื้อหาในหนังสืออิงจากหลักสูตร เป็นการใส่เนื้อหาความรู้เพิ่มเติม ทำให้ผู้เรียนเข้าใจและเห็นภาพต่างๆ มากขึ้น ในเนื้อหาความรู้ที่เรียนมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุวิทย์ มูลคำ และสุนันทา สุนทรประเสริฐ (2550: 53-54) ลักษณะการเขียนหนังสืออ่านเพิ่มเติมจะต้องเขียนโดยให้มีเนื้อหาสาระอิงหลักสูตร และเป็นหนังสือที่ช่วยให้การเรียนการสอนเป็นไปตามจุดประสงค์ของหลักสูตร หรือช่วยให้ผู้เรียนสามารถศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเองตามความเหมาะสมแก่วัยและความสามารถในการอ่านของแต่ละบุคคล

3. ผลการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยหนังสืออ่านเพิ่มเติม วิชาดนตรีไทย เรื่องเครื่องดนตรีไทยและประเภทของวงดนตรีไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน หลังจากการเรียนด้วยหนังสืออ่านเพิ่มเติม วิชาดนตรีไทย เรื่องเครื่องดนตรีไทยและประเภทของวงดนตรีไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สูงกว่าก่อนเรียน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน หลังจากการเรียนด้วยหนังสืออ่านเพิ่มเติม วิชาดนตรีไทย เรื่องเครื่องดนตรีไทยและประเภทของวงดนตรีไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สูงกว่าก่อนเรียน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่าหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่ผู้รายงานสร้างขึ้น ช่วยให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น อาจเป็นเพราะการสร้างเนื้อหาในหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่มีวัตถุประสงค์ที่เชื่อมโยงกัน มีจุดเน้นที่สำคัญที่เป็นประโยชน์ ในการผูกเรื่องที่สนุก ได้มีการเรียบเรียง

ถ้อยคำที่สละสลวยชวนอ่าน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุคนธ์ สินธพานนท์ (2551: 43-47) ได้สรุป หลักเกณฑ์ในการสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมควรคำนึงถึงเรื่องคุณภาพในการเขียน และคุณภาพทางกายภาพของหนังสือ กล่าวคือในเรื่องคุณภาพของการเขียนจะเน้นถึงเนื้อหาสาระที่ถูกต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์มีความเชื่อมโยงกัน มีจุดเน้นที่สำคัญที่เป็นประโยชน์ มีการผูกเรื่องที่น่าสนใจ การเรียบเรียงด้วยถ้อยคำสละสลวยชวนอ่าน สำหรับคุณภาพทางกายภาพของหนังสือนั้นควรคำนึงถึงตัวอักษร ภาพสวยงามดึงดูดความสนใจ การจัดหน้า รูปเล่ม ใช้หลักจิตวิทยาเหมาะสมกับวัยของผู้อ่าน และใช้หลักการทางศิลปะเข้า มาในการสร้างหนังสือ ทั้งนี้เพื่อให้หนังสือมีคุณค่าสำหรับการอ่าน และลำดับขั้นของการเขียนวัตถุประสงค์เป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้สามารถเชื่อมโยงความรู้ให้ผู้เรียนเข้าใจง่ายขึ้น ดังทฤษฎีของ บลูม (Bloom, 1956: 21) ให้ลำดับขั้นของความรู้ที่ใช้ในการเขียนวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมด้านความรู้ความคิดไว้ 6 ขั้น คือ 1) ความรู้ ความจำ 2) ความเข้าใจ 3) การนำไปใช้ 4) การวิเคราะห์ 5) การสังเคราะห์ 6) การประเมินค่า นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิรมล บุญรักษา (2554) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ผลการใช้หนังสืออ่านหนังสือเพิ่มเติมสาระงานบ้านที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์และเจตคติทางการเรียนวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดท่าข้าม กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติมสาระงานบ้านมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนที่เรียนโดยใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติมสาระงานบ้าน มีเจตคติทางการเรียนอยู่ในระดับดีมาก นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัชรีย์ เ็นดูราษฎร์ (2555) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนาหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง เปิดประตูสู่ระยอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดห้วยโป่ง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ผลการวิจัยพบว่าหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง เปิดประตูสู่ระยอง มีประสิทธิภาพ 81.37/92.27 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในการอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่องเปิดประตูสู่ระยอง หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ทำให้เราทราบแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม วิชาดนตรีไทย เรื่องเครื่องดนตรีไทยและประเภทของวงดนตรีไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ควรส่งเสริมให้มีการสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมดนตรีไทย ให้มากขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนมีสื่อการเรียนรู้สำหรับศึกษา ค้นคว้าเรื่องราวของดนตรีไทย และส่งเสริมให้มีการสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมในวิชาอื่นๆ เพื่อให้เกิดความหลากหลายของเรื่องราวในการจัดทำหนังสือ และให้เป็นแหล่งค้นคว้าหาความรู้สำหรับนักเรียน
2. เรื่องที่นำมาสร้างเป็นหนังสืออ่านเพิ่มเติมดนตรีไทย ควรเป็นเรื่องที่อยู่ในความสนใจของนักเรียน ดังนั้น ก่อนการสร้างหนังสือควรมีการสำรวจความคิดเห็น ความต้องการ และความสนใจของนักเรียนว่ามีแนวคิดอย่างไร เพื่อความเหมาะสมในการจัดทำหนังสือให้เป็นไปตามความต้องการ ความสนใจและเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน
3. ภาพประกอบในเนื้อเรื่องควรเป็นภาพที่สอดคล้อง สวยงาม ชัดเจน ขนาดของภาพพอเหมาะกับหน้ากระดาษและควรเป็นภาพที่ส่งเสริมความเข้าใจให้กับผู้อ่าน

ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมดนตรีไทย ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับประเด็นอื่นๆ เช่น เรื่อง ประวัติบุคคลสำคัญทางด้านดนตรีไทย เพื่อให้มีหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่หลากหลายมากขึ้น

2. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่มีผลต่อการพัฒนาความรู้และการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของเด็ก เพื่อศึกษาว่าการอ่านหนังสือเพิ่มเติมช่วยพัฒนานักเรียนให้บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตรได้อย่างไร

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). เทคนิคการเขียนหนังสือสำหรับเด็ก. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- จินตนา ไบกาซึย. (ม.ป.ป.). การเขียนสื่อการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ชนัญดา ฤทธิแดง. (2542). การสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่องประเพณีท้องถิ่นสมุทรปราการสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาประถมศึกษา. ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เทียมจันทร์ ศรีสังข์. (2542). การสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่องชีวิตมีสีสันที่อรัญประเทศสำหรับวิชาท้องถิ่นของเราระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจังหวัดสระแก้ว. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน. นนทบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- นิรมล บุญรักษา. (2554). ผลการให้หนังสืออ่านเพิ่มเติมสาระงานบ้านที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ และเจตคติ ทางการเรียนวิชาการอาชีพและเทคโนโลยี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดท่าข้าม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุษกร มหาวงศ์. (2542). การสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 เรื่อง ศิลปะการขับซอของจังหวัดน่าน. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พัชรี เอ็นดูราษฎร์. (2555). การพัฒนาหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่องเปิดประตูสู่ระยอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดห้วยโป่ง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์; และคณะ. (2550). สถิติสำหรับการวิจัยและเทคนิคการใช้ SPSS (ฉบับปรับปรุง). กรุงเทพฯ: มีสชั่น มีเดีย.
- สมนึก ภัทธิยธนี. (2551). การวัดผลการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4. มหาสารคาม: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2549). สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. แนวทางการจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สุคนธ์ สินธพานนท์. (2551). นวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพของเยาวชน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ 9119 เทนนิคพรีนติ้ง.
- สุวิทย์ มูลคำ; และสุนันทา สุนทรประเสริฐ. (2550). การพัฒนาผลงานทางวิชาการสู่การเลื่อนวิทยฐานะ. กรุงเทพฯ: อี เค บุคส์.
- หทัย ดันหยง. (2529). การสร้างวรรณกรรมและหนังสือสำหรับเด็ก. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.

- อมรรัตน์ เจริญหอม. (2541). หนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่องวันสำคัญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สังกัด
สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอศรีสงครามจังหวัดนครพนม. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร-
มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. นนทบุรี: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- อำรุง จันทวานิช. (2541). การพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแนวทางการปฏิบัติเพื่อการพัฒนาประเทศ.
กรุงเทพฯ: หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักรรุ่นที่ 41 วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร.
- Bloom, Benjamin A. (1956). Taxonomy of education Objective Handbook I: Cognitive Domain. New York:
David Mc Kay Company.

NBUE097: การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาการสร้างเว็บเพจด้วยโปรแกรมเท็กซ์ อิดิเตอร์ (Text Editor) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนนครรอยของวิทยาคม (วัดโชติใต้) จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีโซเซียลคอนสตรัคติวิสต์ (Social Constructivist Theory)

A STUDY ON THE LEARNING ACHIEVEMENT ON WEB-PAGE MAKING BY TEXT EDITOR PROGRAM OF MATHAYOMSUKSA 4 STUDENTS AT NAKORNRAYONGWITTAYAKOM SCHOOL USING THE SOCIAL CONSTRUCTIVIST THEORY LEARNING MANAGEMENT

ทวีลาภ งามพึงพิศ¹ ผศ. ดร.สุนันท์ ศลโกสม²

¹ นักศึกษามหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาการสร้างเว็บเพจด้วยโปรแกรมเท็กซ์ อิดิเตอร์ (Text Editor) จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีโซเซียลคอนสตรัคติวิสต์ (Social Constructivist Theory) และเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนนครรอยของวิทยาคม (วัดโชติใต้) จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีโซเซียลคอนสตรัคติวิสต์ (Social Constructivist Theory) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษาที่ 2560 จำนวน 1 ห้องเรียนมีนักเรียน 35 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีโซเซียลคอนสตรัคติวิสต์ (Social Constructivist Theory) จำนวน 10 แผน ทำการสอน 20 ชั่วโมง แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจมีค่าความเชื่อมั่น .94 แบบวัดความสามารถในการใช้โปรแกรม มีค่าความเชื่อมั่น .96 และแบบสอบถามความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีโซเซียลคอนสตรัคติวิสต์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบค่าที (t-test Dependent Samples)

ผลการวิจัย พบว่า

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาการสร้างเว็บเพจด้วยโปรแกรมเท็กซ์ อิดิเตอร์ ด้านความรู้ความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีโซเซียลคอนสตรัคติวิสต์ โดยรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 21.14$)
2. ความสามารถในการสร้างสรรค์เว็บเพจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีโซเซียลคอนสตรัคติวิสต์ โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 2.57$) และทุกด้านของความสามารถอยู่ในระดับดีมาก
3. ความคิดเห็นต่อวิชาคอมพิวเตอร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีโซเซียลคอนสตรัคติวิสต์ โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.41$) และทุกด้านของเจตคติอยู่ในระดับดีมาก
4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีโซเซียลคอนสตรัคติวิสต์ สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัย

Abstract

The objectives of this research were to, study learning achievement of Mathayomsuksa 4 students on web-page making by test editor program subject using the constructivist theory learning management, and compare their achievement with before learning in the second semester of 2017 academic year. The experimental group consisted 1 classroom of Matthayomsuksa 4, totally 35 students at Nakornrayongwitayakom school. The tools used in this research composed of 10 instructional plans, used for 20 hours; cognitive test with a reliability of .94; competency ability evaluation form with reliability of .96; and opinion evaluation form. Statistics used in data analysis are percentage, Mean, Standard Deviation, and t-test dependent samples.

The results revealed on follows

1. The students' learning achievement was at a “good” level ($\bar{X} = 21.14$)
2. The students' creative ability on web-page making from learning through the social constructivist theory learning management was at a very good level ($\bar{X} = 2.57$), also found at a very good level in every aspect.
3. The students' opinion on learning through the social constructivist theory learning management was at a very good level ($\bar{X} = 4.41$), also found at a very good level in every aspect.
4. The students' learning achievement after learning through the social constructivist theory learning management was higher than before learning at .05 level of significance which correspond with the hypothesis.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เทคโนโลยีมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตเพราะวิวัฒนาการเหล่านั้นแทรกซึม อยู่ในทุกตารางการใช้ชีวิตของมนุษย์ เพราะมนุษย์มีการพัฒนาคิดค้นสิ่งอำนวยความสะดวกสบายต่อการดำรงชีวิตเป็นอันมาก เทคโนโลยีได้เข้ามาเสริมปัจจัยพื้นฐานการดำรงชีวิตได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะการสื่อสารผ่านคอมพิวเตอร์ (Computer Mediated Communication-CMC) ซึ่งเป็นการสื่อสารแบบสองทาง ทำให้ผู้ใช้สามารถติดต่อกันได้ กล่าวถึง อิทธิพลของเครื่องมือการสื่อสารที่มีอิทธิพลต่อวิวัฒนาการของมนุษยชาติ อารยธรรมยุคโลกาภิวัตน์ อารยธรรมของโลก โลกทั้งโลกจะเชื่อมต่อกันด้วย ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ สภาพของสังคมจะเปลี่ยนไปจากยุคอุตสาหกรรมเป็นโลกยุคโลกาภิวัตน์ ซึ่งแตกต่างไปจากเดิมในรูปแบบของการติดต่อระหว่างมนุษย์ด้วยกัน (อังสุมารินทร์ ภูสีม่วง, 2557: ออนไลน์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีเป็นกลุ่มสาระที่ช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตและรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง สามารถนำความรู้เกี่ยวกับการดำรงชีวิตการงานอาชีพและเทคโนโลยี มาใช้ประโยชน์ในการทำงานอย่างมีความคิดสร้างสรรค์ และแข่งขันในสังคมไทยและสากล เห็นแนวทางในการประกอบอาชีพ รักการทำงาน และมีเจตคติที่ดีต่อการทำงาน สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างพอเพียงและมีความสุขการดำรงชีวิตและครอบครัวยุคใหม่เป็นสาระเกี่ยวกับการทำงานในชีวิตประจำวันการช่วยเหลือตนเองครอบครัวและสังคมได้ในสภาพเศรษฐกิจที่พอเพียงไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม เน้นการปฏิบัติจริงจนเกิด

ความมั่นใจและภูมิใจในผลสำเร็จของงาน เพื่อให้ค้นพบความสามารถความถนัด และความสนใจของตนเอง (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551: 180)

การเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีโซเชี่ยลคอนสตรัคติวิสต์ (Social Constructivist) เป็นการจัด การเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง โดยจัดกระบวนการให้เกิดขึ้นภายในตัวผู้เรียน สามารถสร้างองค์ความรู้ ผู้เรียนสร้าง (Construct) และการตระหนักรู้ในกระบวนการนั้น เป้าหมาย การเรียนรู้จะต้องมาจากการปฏิบัติงานจริง ครูจะต้องเป็นตัวอย่างและฝึกฝนกระบวนการเรียนรู้ให้ ผู้เรียนเห็น ผู้เรียนจะต้องฝึกฝนการสร้างความรู้ด้วยตนเอง เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมี ปฏิสัมพันธ์กับสื่อ วัสดุอุปกรณ์ สิ่งของหรือข้อมูลต่างๆ ที่เป็นของจริงและมีความสอดคล้องกับ ความสนใจของผู้เรียน โดยผู้เรียนสามารถจัดกระทำ ศึกษา สำรวจ วิเคราะห์ ทดลอง ลองผิดลองถูกกับ สิ่งนั้นๆ จึงเกิดเป็นความรู้ความเข้าใจขึ้น ดังนั้นความเข้าใจเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากกระบวนการคิดการจัดกระทำกับ ข้อมูล มิใช่เกิดขึ้นง่ายๆ จากการได้รับข้อมูลหรือมีข้อมูลเพียงเท่านั้น ผู้เรียนเกิดการ เรียนรู้อย่างเข้าใจจากการมีโอกาสได้สร้างความรู้ด้วยตนเอง (ทศนา แหมมณี. 2552: 94)

การจัดการเรียนรู้ในรายวิชาการสร้างเว็บเพจด้วยโปรแกรมเท็กซ์ อิติเตอร์ (Text Editor) โดยจะใช้ภาษา HTML (Hyper Text Markup Language) เป็นภาษาที่ใช้ในการเขียนโปรแกรมข้อมูล ที่แสดงผลบนเครือข่าย อินเทอร์เน็ตในลักษณะของข้อความ รูปภาพ เสียง และภาพเคลื่อนไหวต่างๆ (อรรณณ. 2558: ออนไลน์)

ดังนั้น นักเรียนจะเป็นผู้สร้างความรู้ด้วยตนเองด้วยวิธีต่างๆ กัน โดยอาศัยประสบการณ์เดิมหรือโครงสร้างทางปัญญาที่มีอยู่ มาสร้างความรู้จากความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งที่พบเห็นกับความรู้ ความเข้าใจเดิม ที่มีมาก่อน มาสร้างเป็นโครงสร้างทางปัญญา ซึ่งเป็นหน่วยที่เล็กที่สุดของโครงสร้างความรู้ในสมอง โดยความสนใจและแรงจูงใจภายในเป็นจุดเริ่มต้น ซึ่งแรงจูงใจภายในก็คือความขัดแย้งทางปัญญา (Cognitive Conflict) ที่ทำให้เกิดกิจกรรมการไตร่ตรองเพื่อขจัดความขัดแย้งนั้น กิจกรรมการไตร่ตรองจะเริ่มด้วยสถานการณ์ที่เป็นปัญหามุ่งสงสัย ยุ่งยาก ซับซ้อน และจบลงด้วยความชัดเจน เมื่อได้เผชิญกับงานหรือสถานการณ์ที่เป็นปัญหาของตนเองหา วิธีแก้ปัญหาด้วยตัวของผู้เรียนเอง (สุมาลี ชัยเจริญ; และคณะ. 2549: 11-16) การจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดโซเชี่ยลคอนสตรัคติวิสต์ (Social Constructivist) มาใช้ในการสอนวิชาการสร้างเว็บเพจด้วยโปรแกรม Text Editor เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการสร้างสรรค์ชิ้นงานเป็นเว็บเพจ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

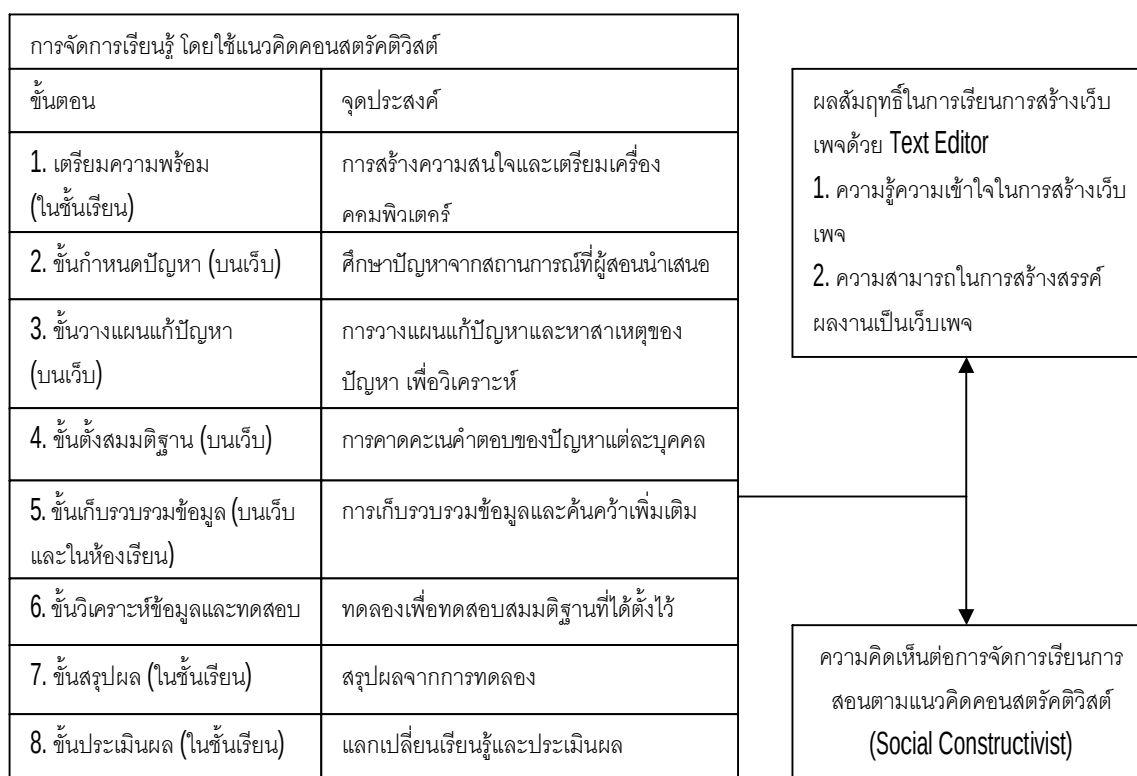
1. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาการสร้างเว็บเพจด้วยโปรแกรมเท็กซ์ อิติเตอร์ (Text Editor) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนนาคะระของวิทยาคม (วัดโชติใต้) จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีโซเชี่ยลคอนสตรัคติวิสต์ (Social Constructivist Theory)
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาการสร้างเว็บเพจด้วยโปรแกรมเท็กซ์ อิติเตอร์ (Text Editor) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนนาคะระของวิทยาคม (วัดโชติใต้) ระหว่างก่อนและหลัง จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีโซเชี่ยลคอนสตรัคติวิสต์ (Social Constructivist Theory)
3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นต่อการเรียนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีโซเชี่ยลคอนสตรัคติวิสต์ (Social Constructivist Theory)

สมมติฐานในการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาการสร้างเว็บเพจด้วยโปรแกรมเท็กซ์ อิดิเตอร์ (Text Editor) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่4 ภายหลังจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีโซเชี่ยลคอนสตรัคติวิสต์ (Social Constructivist Theory) อยู่ในเกณฑ์ดี
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้ความเข้าใจในรายวิชาการสร้างเว็บเพจด้วยโปรแกรมเท็กซ์ อิดิเตอร์ (Text Editor) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่4 ภายหลังจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีโซเชี่ยลคอนสตรัคติวิสต์ (Social Constructivist Theory) สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ความสามารถสร้างสรรค์ผลงานเป็นเว็บเพจจากโปรแกรมเท็กซ์ อิดิเตอร์ (Text Editor) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่4 ภายหลังจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีโซเชี่ยลคอนสตรัคติวิสต์ (Social Constructivist Theory) อยู่ในเกณฑ์ดี
4. ความคิดเห็นในการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาการสร้างเว็บเพจด้วยโปรแกรมเท็กซ์ อิดิเตอร์ (Text Editor) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่4 ภายหลังจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีโซเชี่ยลคอนสตรัคติวิสต์ (Social Constructivist Theory) อยู่ในระดับดี

กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย เรื่อง ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาการสร้างเว็บเพจด้วยโปรแกรมเท็กซ์ อิดิเตอร์ (Text Editor) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนนครรังสิตวิทยา (วัดโชติใต้) โดยจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีโซเชี่ยลคอนสตรัคติวิสต์ (Social Constructivist Theory) ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวคิดของทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ หมายถึง การมุ่งพัฒนาให้นักเรียนได้มีโอกาสได้สร้างความรู้ด้วยตนเอง โดยครูผู้สอนเป็นผู้จัดกิจกรรมได้บูรณาการจัดการเรียนการสอน ให้นักเรียนได้เผชิญกับสถานการณ์ปัญหาที่สัมพันธ์กับเนื้อหาของบทเรียนและสอดคล้องกับชีวิตประจำวัน นักเรียนได้แก้ปัญหาเป็นรายบุคคลด้วยวิธีที่หลากหลาย เนื่องจากข้อมูลความรู้ที่มีอยู่เดิมไม่เพียงพอหรือไม่สอดคล้องกับปัญหาที่ได้รับ ทำให้เกิดการพิจารณาไตร่ตรองหาข้อมูลมาเพิ่มเติม โดยการอธิบาย ถกเถียงแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน โดยการจัดสถานการณ์ให้เกิดการสร้างความรู้นี้ ทำให้นักเรียนได้นำความรู้เดิมมาเชื่อมโยงกับความรู้ใหม่ มีโอกาสสร้างความรู้ด้วยตนเองจึงเป็นความรู้ที่มีความหมายสำหรับนักเรียน ครูผู้สอนเป็นเพียงผู้กระตุ้นให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการคิดค้นเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ อำนวยความสะดวก ช่วยเหลือชี้แนะและตรวจสอบความคิดของนักเรียนกิจกรรมการเรียนการสอนที่สังเคราะห์ขึ้นมีองค์ประกอบ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาการสร้างเว็บเพจด้วยโปรแกรมเท็กซ์ อิดิเตอร์ (Text Editor) หมายถึง ผลการเรียนรู้วิชาการสร้างเว็บเพจด้วยโปรแกรมเท็กซ์ อิดิเตอร์ (Text Editor) ด้านความรู้ ความเข้าใจ ในทฤษฎีการทำเว็บเพจได้และความสามารถในการสร้างสรรค์ผลงานเป็นเว็บเพจ

ความรู้ความเข้าใจในการทำเว็บเพจ หมายถึง ผู้เรียนสามารถอธิบายหลักการของการสร้างเว็บเพจด้วยโปรแกรมเท็กซ์ อิดิเตอร์ (Text Editor) อธิบายหลักการทำงานและหลักการออกแบบเว็บเพจด้วยโปรแกรมเท็กซ์ อิดิเตอร์ (Text Editor) สามารถนำความรู้การสร้างเว็บไปใช้ประโยชน์และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน อธิบายกระบวนการสร้างเว็บเพจ ได้อย่างเหมาะสม

ความสามารถสร้างสรรค์ผลงานเป็นเว็บเพจ หมายถึง ผู้เรียนสามารถจัดทำผลงานเป็นเว็บเพจได้ตามหลักการสร้างเว็บเพจ โดยเลือกใช้เครื่องมือได้อย่างเหมาะสมจนเกิดชิ้นงานที่เป็นแนวคิดของตนเองในการสิ่งใหม่ๆ ที่มีคุณค่า โดยสิ่งใหม่ที่เกิดขึ้นอาจมีการอ้างถึงบุคคลผู้สร้างสรรค์ หรือสังคมหรือขอบเขตภายในที่ได้สร้างสรรค์สิ่งแปลกใหม่ขึ้นมา ซึ่งการวัดคุณค่าดังกล่าวอาจใช้ได้หลายวิธี

ความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดของทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ หมายถึง ชอบหรือไม่ชอบ ความสนใจของนักเรียนที่มีต่อวิชาการสร้างเว็บเพจด้วยโปรแกรมเท็กซ์ อิดิเตอร์ ในด้านการเรียนการสอนเนื้อหาและประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนหลังการจัดการเรียนรู้แบบตามแนวคิดโซเซียลคอนสตรัคติวิสต์ พิจารณาความคิดเห็นต่อการเรียนคอมพิวเตอร์ ด้านความรู้ ด้านความรู้สึกรู้สึก และ ด้านแนวโน้มเชิงพฤติกรรม โดยใช้แบบประเมินเจตคติต่อการเรียนคอมพิวเตอร์ ที่สร้างขึ้นตามวิธีการของ ลิเคิร์ท (Likert Scale) เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ 5, 4, 3, 2 และ 1 ซึ่งหมายถึง เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ตามลำดับ

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาการสร้างเว็บเพจด้วยโปรแกรมเท็กซ์ อิดิเตอร์ (Text Editor) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนนครรอยงวิทยาาคม (วัดโตนด) โดยจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีโซเซียลคอนสตรัคติวิสต์ (Social Constructivist Theory) เป็นการวิจัยเชิงทดลอง

ประชากรที่ใช้ในงานวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2560 ภาคเรียนที่ 2 โรงเรียนนครระยองวิทยาคม (วัดโขดใต้) 2 ห้องเรียน รวมจำนวน 72 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัย

กลุ่มตัวอย่างนี้เป็น นักเรียนที่กำลังศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนนครระยองวิทยาคม (วัดโขดใต้) จำนวน 35 คน ได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายจาก 2 ห้องเรียนโดยการจับสลากให้เหลือ 1 ห้องเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดคอนโซเซียลสตรัคติวิสต์รายวิชาการสร้างเว็บเพจด้วยโปรแกรมเท็กอิดิเตอร์ ประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดคอนโซเซียลสตรัคติวิสต์ จำนวน 10 แผน 2) แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจ รายวิชาการสร้างเว็บเพจด้วยโปรแกรมเท็กอิดิเตอร์ (Text Editor) 3) แบบประเมินความสามารถการสร้างสร้งผลงานเป็นเว็บเพจ และ 4) แบบสอบถามความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้ ตามแนวคิดโซเซียลคอนสตรัคติวิสต์ เครื่องมือรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย

1. แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจรายวิชาการสร้างเว็บเพจด้วยโปรแกรมเท็กอิดิเตอร์ จำนวน 30 ข้อเป็นข้อสอบแบบปรนัย
2. แบบประเมินวัดความสามารถรายวิชาการสร้างเว็บเพจด้วยโปรแกรมเท็กอิดิเตอร์ ซึ่งจะประเมินใน 5 ด้าน โดยเป็นรูปแบบ (Check list) ดังนี้
 - 2.1 สามารถใช้โปรแกรมสร้างเว็บเพจได้เหมาะสม
 - 2.2 เลือกเนื้อหา นำมาสร้างเว็บเพจได้อย่างมีประโยชน์และเหมาะสม
 - 2.3 สามารถนำเสนองานเว็บเพจได้อย่างมีหลักการ
 - 2.4 ความสวยงาม
3. แบบสอบถามความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดโซเซียลคอนสตรัคติวิสต์ มีจำนวน 20 ข้อ

สรุปผลการวิจัย

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาการสร้างเว็บเพจด้วยโปรแกรมเท็กอิดิเตอร์ (Text Editor) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนนครระยองวิทยาคม (วัดโขดใต้) โดยจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีโซเซียลคอนสตรัคติวิสต์ (Social Constructivist Theory) นำเสนอผลด้านความรู้ความเข้าใจ ทักษะกระบวนการคอมพิวเตอร์และเจตคติต่อวิชาคอมพิวเตอร์ ในตาราง 1-4

ตาราง 1 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาการสร้างเว็บเพจด้วยโปรแกรมเท็กซ์ อิดิเตอร์ ด้านความรู้ความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีโซเซียลคอนสตรัคติวิสต์

เกณฑ์	ระดับ	คะแนน	จำนวน (คน)	ร้อยละ	$\bar{X}$	S.D.
80-100	ดีเยี่ยม	24-30	6	17.14	24.83	1.67
75-79	ดีมาก	22-23	9	25.71	22.55	0.52
70-74	ดี	21	8	28.57	21.00	0.00
65-69	ค่อนข้างดี	19-20	7	14.28	19.28	0.48
60-64	ปานกลาง	18	1	2.85	18.00	0.00
55-59	พอใช้	16-17	2	5.71	16.00	0.00
50-54	ผ่านเกณฑ์	15	1	2.85	15.00	0.00
ต่ำกว่า 50	ไม่ผ่านเกณฑ์	ต่ำกว่า 15	1	2.85	13.00	0.00
รวม	ดีมาก		23	65.71	22.79	0.73

จากตาราง 1 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาการสร้างเว็บเพจด้วยโปรแกรมเท็กซ์ อิดิเตอร์ ด้านความรู้ความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีโซเซียลคอนสตรัคติวิสต์ โดยรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 21.14$) และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาการสร้างเว็บเพจด้วยโปรแกรมเท็กซ์ อิดิเตอร์ ด้านความรู้ความเข้าใจ มีนักเรียนได้ระดับดีเยี่ยม จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 17.14 อยู่ในระดับดีมาก 9 คน คิดเป็นร้อยละ 25.71 อยู่ในระดับดี 8 คน คิดเป็นร้อยละ 28.57 รวมนักเรียนที่อยู่ในระดับดีขึ้นไป จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 65.71

ตาราง 2 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาการสร้างเว็บเพจด้วยโปรแกรมเท็กซ์ อิดิเตอร์ ด้านความคิดเห็นต่อวิชาคอมพิวเตอร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีโซเซียลคอนสตรัคติวิสต์

ด้าน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านบรรยากาศ	4.49	0.65	ดีมาก
1.1 บรรยากาศของการเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม	4.66	0.53	ดีมาก
1.2 บรรยากาศของการเรียนทำให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเอง			
และกลุ่ม	4.37	0.64	ดีมาก
1.3 บรรยากาศของการเรียนทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน	4.31	0.75	ดีมาก
1.4 บรรยากาศของการเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนทำกิจกรรมได้อย่างอิสระ	4.63	0.64	ดีมาก
1.5 บรรยากาศของการเรียนทำให้นักเรียนเกิดความคิดที่หลากหลาย	4.49	0.65	ดีมาก

ตาราง 2 (ต่อ)

ด้าน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
2. ด้านการจัดกิจกรรม	4.41	0.66	ดีมาก
2.1 กิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับเนื้อหา	4.57	0.55	ดีมาก
2.2 กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความรู้ความคิด	4.46	0.56	ดีมาก
2.3 กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมการคิดและตัดสินใจ	4.26	0.70	ดีมาก
2.4 กิจกรรมการเรียนรู้ทำให้นักเรียนกล้าคิดกล้าตอบกิจกรรมการเรียนรู้ทำให้นักเรียนมีโอกาสแสดงความคิดเห็น	4.23	0.59	ดีมาก
2.5 กิจกรรมการเรียนรู้ทำให้นักเรียนมีโอกาสแสดงความคิดเห็น	4.34	0.72	ดีมาก
2.6 กิจกรรมการเรียนรู้ทำให้นักเรียนเข้าใจในเนื้อหามากขึ้น	4.43	0.73	ดีมาก
2.7 กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกัน	4.57	0.73	ดีมาก
3. ด้านประโยชน์ที่ได้รับ	4.32	0.79	ดีมาก
3.1 การจัดการเรียนรู้ทำให้เข้าใจเนื้อหาได้ง่าย	4.29	0.78	ดีมาก
3.2 การจัดการเรียนรู้ทำให้จำเนื้อหาได้นาน	3.97	0.89	ดี
3.3 การจัดการเรียนรู้ช่วยให้นักเรียนสร้างความรู้ ความเข้าใจด้วยตนเองได้	4.23	0.87	ดีมาก
3.4 การจัดการเรียนรู้ทำให้นักเรียนนำวิธีการเรียนรู้ไปใช้ในวิชาอื่นๆ	4.31	0.93	ดีมาก
3.5 การจัดการเรียนรู้ทำให้นักเรียนพัฒนาทักษะการคิดที่สูงขึ้น	4.34	0.80	ดีมาก
3.6 การจัดการเรียนรู้ช่วยให้นักเรียนตัดสินใจโดยใช้เหตุผล	4.31	0.79	ดีมาก
3.7 การจัดการเรียนรู้ทำให้เข้าใจและรู้จักเพื่อนมากขึ้น	4.37	0.73	ดีมาก
3.8 กิจกรรมการเรียนการสอนนี้ทำให้ได้ทำงานร่วมกับผู้อื่น	4.74	0.50	ดีมาก
รวม	4.41	0.70	ดีมาก

จากตาราง 2 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาการสร้างเว็บเพจด้วยโปรแกรมเท็กซ์ อิดิเตอร์ ด้านเจตคติต่อวิชาคอมพิวเตอร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีโซเซียลคอนสตรัคติวิสต์โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.41$) และทุกด้านของเจตคติอยู่ในระดับดีมาก

ตาราง 3 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาการสร้างเว็บเพจด้วยโปรแกรมเท็กซ์ อิดิเตอร์ ด้านความสามารถในการสร้างสรรค์ชิ้นงาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีโซเซียลคอนสตรัคติวิสต์

ความสามารถ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. สามารถใช้โปรแกรมสร้างเว็บเพจได้เหมาะสม	2.89	0.35	ดี
2. สามารถเลือกเนื้อหาได้เหมาะสม	2.68	0.47	ดี
3. สามารถนำเสนอผลงานเว็บเพจได้อย่างมีหลักการ	2.42	0.50	ดี
4. ความสวยงาม	2.34	0.48	ดี
รวม	2.57	0.45	ดี

จากตาราง 3 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาการสร้างเว็บเพจด้วยโปรแกรมเท็กซ์ อิดิเตอร์ ด้านเจตคติต่อวิชาคอมพิวเตอร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีโซเซียลคอนสตรัคติวิสต์ โดยรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 2.57$) และทุกด้านของความสามารถอยู่ในระดับดี

การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาการสร้างเว็บเพจด้วยโปรแกรมเท็กซ์ อิดิเตอร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างก่อนและหลังเรียน จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีโซเซียลคอนสตรัคติวิสต์

ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาการสร้างเว็บเพจด้วยโปรแกรมเท็กซ์ อิดิเตอร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างก่อนและหลังเรียน จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีโซเซียลคอนสตรัคติวิสต์ นำเสนอผลในตาราง 4

ตาราง 4 เปรียบเทียบ ค่าเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาการสร้างเว็บเพจด้วยโปรแกรมเท็กซ์ อิดิเตอร์ ด้านความรู้ความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีโซเซียลคอนสตรัคติวิสต์

ระยะเวลา	$\bar{X}$	S.D.	df	t-test	p-value
ก่อนเรียน	13.11	4.12	34	8.72*	.000
หลังเรียน	21.14	3.29			

จากตาราง 4 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาการสร้างเว็บเพจด้วยโปรแกรมเท็กซ์ อิดิเตอร์ ด้านความรู้ความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีโซเซียลคอนสตรัคติวิสต์ ภายหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีโซเซียลคอนสตรัคติวิสต์ หลังเรียนสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 ($t = 8.728$) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยที่ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาการสร้างเว็บเพจด้วยโปรแกรม

เท็กซ์ อิดิเตอร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนนครรอยงวิทยา (วัดโตนด) ด้านความรู้ความเข้าใจในเรื่องการสร้างเว็บเพจ ด้วยโปรแกรมเท็กซ์ อิดิเตอร์ หลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีโซเซียลคอนสตรัคติวิสต์สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมาย เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาการสร้างเว็บเพจด้วยโปรแกรมเท็กซ์ อิดิเตอร์ (Text Editor) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีโซเซียลคอนสตรัคติวิสต์ จากการศึกษาค้นคว้าสามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาการสร้างเว็บเพจด้วยโปรแกรมเท็กซ์ อิดิเตอร์ (Text Editor) ด้านความรู้ความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีโซเซียลคอนสตรัคติวิสต์ นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 60.4 เป็นคะแนนที่อยู่ในระดับปานกลาง และมีนักเรียนผ่านเกณฑ์ที่ระดับดีขึ้นไปร้อยละ 65.71 ของนักเรียนทั้งหมด ซึ่งไม่ตรงกับสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดการเรียนรู้แบบใช้ทฤษฎีโซเซียลคอนสตรัคติวิสต์กับการสอนรายวิชาการสร้างเว็บเพจด้วยภาษา HTML จะต้องค้นคว้าและเรียนรู้ศัพท์ทางคอมพิวเตอร์จึงทำให้ไม่มีความรู้เดิม หรือประสบการณ์ ตามที่ Fosnot (1996: 20-21) กล่าวว่า คอนสตรัคติวิสต์เป็นการบรรยาย โดยอาศัย พื้นฐานทางจิตวิทยาและปรัชญา ว่าความรู้คืออะไร และความรู้ได้มาอย่างไร จึงอธิบายความรู้ว่าเป็น สิ่งชั่วคราว มีการพัฒนาไม่เป็นปรนัย และถูกสร้างขึ้นภายในตัวเอง โดยอาศัยสื่อกลางทางสังคมและ วัฒนธรรม การเรียนรู้ตามแนวนี้ถูกมองว่าเป็นกระบวนการที่สามารถควบคุมได้ด้วยตัวเอง ในการต้อง ผู้กับ ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นระหว่างความรู้เดิมที่มีอยู่กับความรู้ใหม่ที่แตกต่างไปจากเดิม โดยผ่าน กิจกรรมทางสังคม ผ่านการร่วมมือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทั้งที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วย หลังจากพบปัญหาได้ทำการแก้ไขโดยการให้ไปดำเนินการอ่านหรือศึกษามาก่อนมากๆและให้อยู่ในรูปแบบการอภิปรายกลุ่ม

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาการสร้างเว็บเพจด้วยโปรแกรมเท็กซ์ อิดิเตอร์ (Text Editor) ด้านความรู้ความเข้าใจ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีโซเซียลคอนสตรัคติวิสต์ พบว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีโซเซียลคอนสตรัคติวิสต์ นั้นเป็นการสร้างความเข้าใจ ทฤษฎีหรือกฎเหล่านั้นผ่านการปฏิบัติให้เห็นจริงควบคู่กับการพัฒนาทักษะการคิด ตั้งคำถาม แก้ปัญหาและการหาข้อมูลและวิเคราะห์ข้อค้นพบใหม่ๆ พร้อมทั้งสามารถนำข้อค้นพบนั้นไปใช้หรือบูรณาการกับชีวิตประจำวันได้ การจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีโซเซียลคอนสตรัคติวิสต์ ส่งผลให้ผู้เรียนมีทักษะการวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ แก้ปัญหาในชีวิตจริง ดังนั้นนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชีวิตวิทยาความสามารถในการแก้ปัญหาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ระดับ .05

3. นักเรียนมีความคิดเห็นต่อรายวิชาการสร้างเว็บเพจด้วยโปรแกรมเท็กซ์ อิดิเตอร์ หลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีโซเซียลคอนสตรัคติวิสต์ อยู่ในระดับดีมาก เนื่องจากในการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีโซเซียลคอนสตรัคติวิสต์ นั้น ผู้สอนได้มีบทบาทเป็นเพียงผู้กระตุ้นและอำนวยความสะดวก โดยผู้สอนต้องจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่ตื่นเต้น น่าสนใจ สนุกสนาน มีชีวิตชีวา เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนากระบวนการคิดและการแก้ปัญหาในสถานการณ์จริง ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีโซเซียลคอนสตรัคติวิสต์ที่ทำทลายความรู้ความสามารถ กระบวนการคิดและการแก้ปัญหาของผู้เรียน โดยใช้สถานการณ์ที่เป็นปัญหาในโลกปัจจุบัน และจัด

กิจกรรมที่ให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจอยากคิดอยากลงมือทำเพื่อค้นหาคำตอบด้วยตนเอง นักเรียนสามารถเรียนรู้ตามความสนใจของตนเอง ย่อมทำให้เกิดความคิดเห็นที่ดีต่อวิชาที่เรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภารดี หนูสังข์ (2556) พบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีโซเชี่ยลคอนสตรัคติวิสต์ มีนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีโซเชี่ยลคอนสตรัคติวิสต์ อยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

จากการทำวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้และข้อเสนอแนะในการวิจัยในครั้งต่อไป โดยมีสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปประยุกต์ใช้

1. ครูผู้สอนควรจัดกลุ่มให้มีขนาดผู้เรียนไม่เกิน 4 คน และให้ค้นคว้าหาความรู้ในเรื่องต่อไปที่จะเรียนก่อนทุกครั้งเพื่อให้ผู้เรียนทุกคนมีความรู้เดิมและได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม ได้ร่วมมือกันในส่วนตอนต่างๆ ของการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีโซเชี่ยลคอนสตรัคติวิสต์อย่างเต็มที่

2. ครูผู้สอนปรับเปลี่ยนกลุ่มนักเรียนทุกครั้งที่ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจมากขึ้นและไม่เกิดความเบื่อหน่ายในขณะการจัดการเรียนรู้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีโซเชี่ยลคอนสตรัคติวิสต์ให้กับนักเรียนในระดับชั้นอื่น และในเนื้อหาอื่นๆ

2. ควรศึกษาผลของการใช้การจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีโซเชี่ยลคอนสตรัคติวิสต์ในด้านอื่นๆ เช่น ความพึงพอใจของผู้เรียน สภาพการจัดการเรียนการสอน การพัฒนาหลักสูตร ฯลฯ

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

ทศนา ขัมมณี. (2551). ศาสตร์การสอนองค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภารดี หนูสังข์. (2556). ผลการใช้เครื่องมือการสื่อสารในเฟสบุ๊กกรุป จัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามแนวคิดโซเชี่ยลคอนสตรัคติวิสต์ (Social Constructivist) ในรายวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ 2 เรื่องการสร้างเว็บไซต์ ด้วยโปรแกรม Adobe Dreamweaver cs4 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/11. กรุงเทพฯ: รายงานการวิจัยในชั้นเรียน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สุมาลี ชัยเจริญ. (2549). ชุดการสร้างความรู้ตามแนวคอนสตรัคติวิสต์. ขอนแก่น: คลังนา.

อรรณณ. (2558). ความสำคัญของภาษา HTML. สืบค้นเมื่อ 7 ตุลาคม 2560, จาก <https://kruorawan.wordpress.com/html>.

อังสุมารินทร์ ภูสีม่วง. (2557). เทคโนโลยีที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์. สืบค้นเมื่อ 5 ตุลาคม 256, จาก <https://sites.google.com/site/stangsumarin/assignment-6 / thekhnologyi-thi-mi-xiththipl-tx-kar-danein-chiwit-khxng-mnusy>.

NBUE098: ความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อ ภาวะผู้นำของผู้บริหาร
โรงเรียนประถมศึกษาตามหลักสังคหวัตถุ4ในอำเภอบ่อไร่ จังหวัดตราด

OPINIONS OF EDUCATIONAL PERSONNEL TOWARD LEADERSHIP OF THE
PRIMARY SCHOOL ADMINISTRATORS IN THE BODHGAYA 4 IN AMPHOE BO RAI,
TRAT PRIMARY

ไพฑูรย์ โชคดีวัฒนา¹ ดร.ปราศรัย ประวัติรุ่งเรือง

¹ นักศึกษามหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้วัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อ ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามหลักสังคหวัตถุ4ในอำเภอบ่อไร่ จังหวัดตราดโดยจำแนกตาม อายุ และระดับการศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ปีการศึกษา 2560 ได้กลุ่มตัวอย่าง 180 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมี 2 ลักษณะ ได้แก่แบบสำรวจรายการ แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test และ F-test ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One way ANOVA)

ผลการวิจัยผู้ตอบแบบสอบถาม 1.ความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามหลักสังคหวัตถุ4ในอำเภอบ่อไร่ จังหวัดตราดโดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย ดังนี้ ด้านปิยวาจา คือ ลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่แสดงออกด้วยถ้อยคำสุภาพพูดจาก่อให้เกิดความสามัคคีในหมู่คณะด้านอัตถจริยา คือลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่แสดงออกด้วยการช่วยเหลือผู้อื่นตั้งใจทำงานเพื่อส่วนรวมให้ความสำคัญกับการบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ชักนำผู้อื่นให้ประพฤติในสิ่งที่ดี ด้านสมานัตตตา คือลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่แสดงออกด้วยการปรับปรุงบุคลิกภาพของตนสม่ำเสมอปฏิบัติตนเสมอต้นเสมอปลายไม่ถือชั้นวรรณะวางตนเหมาะสมกับตำแหน่งให้ความเสมอภาคและไม่เอาเปรียบผู้อื่น ด้านทาน คือลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่แสดงออกโดยการเป็นผู้รู้จักให้อภัย

2.การเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามหลักสังคหวัตถุ4ในอำเภอบ่อไร่ จังหวัดตราดเมื่อจำแนกตามอายุ และระดับการศึกษา พบว่า ทั้งโดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ความคิดเห็น, บุคลากรทางการศึกษา, ภาวะผู้นำของผู้บริหารในสถานศึกษา, หลักสังคหวัตถุ4

Abstract

The purpose of this research was to study and compare an opinion of Educational Personnel on Leadership of Elementary School Principals in the Bo Rai District, Trat Province. By age And education The samples used in this study were primary school education personnel. Under the Office of Trat Primary Education Education Office, Academic Year 2560 The 180 samples were used as a tool to collect data. The questionnaire was developed by the researcher. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, and F-test. The difference in mean between groups was analyzed by One way ANOVA

The Result of Research 1. The opinions of educational personnel on the leadership The primary school administrators in the Bo Rai district, Trat province, were at a high level. When considering each aspect, it was found that the level was high in all aspects. The verbal aspect is the leadership style of the primary school administrators expressed in polite language. Speech contributes to unity among the faculty. Attribution was the leadership style of primary school administrators. Expressed by helping others. Working for the public Focus on public service. To lead others to behave in good deeds. Smaratta is a leader in elementary school administrators. Expressed by improving their personality. Persistence Do not hold the caste. Put yourself in the right position. Equality The study of leadership styles of primary school administrators. Expressed by being forgiven.

2. A Comparison of Opinions of Educational Personnel on Leadership of Primary School Headmasters in the Bo Rai District, Changwat Trat, by Age And the level of education is not different in both overall and individual aspects.

Keywords: Comments, Educational Personnel, Leadership of School Administrators, Sacred Objects 4

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันมีการพูดถึงเรื่องคุณธรรมและจริยธรรมในการบริหารงานกันอย่างกว้างขวางทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารที่มีความรอบรู้และมีความฉลาดทางสติปัญญา (Intelligence Quotient: IQ) สูงแต่ขาดจริยธรรมหรือธรรมจริยา (Moral Quotient: MQ) และขาดซึ่งความฉลาดทางด้านอารมณ์ (Emotional Quotient: EQ) อาจไม่เป็นที่ยอมรับจากผู้ใต้บังคับบัญชาทั้งในระยะสั้นและระยะยาวได้เพราะบุคคลส่วนมากต้องการความซื่อสัตย์และความจริงใจเสมอต้นเสมอปลายจากผู้บริหารในองค์กรนั้นผู้บริหารที่มีลักษณะครบถ้วนหรือไม่โปร่งใสในการทำงานอาจไม่สามารถยืนหยัดในโลกของการเปลี่ยนแปลงที่เรียกร้องความเป็นหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) นั้นได้ (รศ.ดร.อัญชลีโพธิ์ทองและรศ.ดร.สมศักดิ์คงเทียะ, บทความวิชาการ). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (และแก้ไขเพิ่มเติม 2545, 2553) ตามมาตรา 6 ว่าด้วยการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายจิตใจสติปัญญาความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและ

วัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข มาตรา 30 ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งการส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับ มาตรา 39 กล่าวว่าให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง(กระทรวงศึกษาธิการ.พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และ(ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553. และพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. 2545. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ.2542:2550:3- 12)

องค์กรใดๆไม่ว่าจะเป็นองค์กรภาครัฐหรือเอกชนกลไกสำคัญที่จะไปสู่ จุดหมายที่ตั้งมาก็คือ “ผู้นำ” ทั้งนี้เนื่องจากผู้นำเป็นผู้มีบทบาทในการกำหนดนโยบายการบริหาร การจัดการรวมถึงความคิดริเริ่มในการวางแผนการบริหารกำกับการและดำเนินการปรับปรุงแก้ไข ปัญหาต่างๆให้สัมฤทธิ์ผลตามเป้าหมายขององค์กร ดังนั้นในทุกองค์กรจึงจำเป็นต้องมีผู้นำที่ดี (พระนันทศักดิ์ ธมมานนุโก. 2558: 13)ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเพียบพร้อมด้วยคุณสมบัติหลายประการคือ มีความรู้มีทักษะมีคุณธรรม และลักษณะดี ซึ่งคุณสมบัติเหล่านี้ จะบ่งบอกถึงสมรรถภาพของผู้บริหารสถานศึกษานั้นเอง การสร้างคุณธรรมเพื่อใช้ในการบริหารเป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่ง ดังนั้น ผู้บริหารในฐานะผู้นำทางการศึกษา (พระมนัส อัครธมโม.2554: 3)

ผู้บริหารสถานศึกษา (โรงเรียน) ซึ่งเป็นหัวหน้าสถานศึกษาเป็นผู้มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาการศึกษาและการสร้างควมมีประสิทธิภาพของสถานศึกษาภาวะผู้นำเป็นเครื่องชี้ให้เห็นว่าผู้นำนั้นมีคุณสมบัติความสามารถและภาวะผู้นำที่เหมาะสมกับตำแหน่งเพียงใดและผู้บริหารในฐานะผู้นำของหน่วยงาน จะได้รับความร่วมมือด้วยดีได้นั้นในการบริหารจำเป็นต้องแสดงบทบาทภาวะผู้นำที่เหมาะสมต่อผู้ร่วมงานเพราะภาวะผู้นำมีผลต่อการปฏิบัติงานของผู้ร่วมงานและนอกจากการแสดงบทบาทภาวะผู้นำที่เหมาะสมแล้วผู้บริหารยังต้องนำหลักสังคหวัตถุ 4 เข้ามาใช้ในการบริหารสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพอันจะส่งผลให้สถานศึกษามีคุณภาพที่ดียิ่งขึ้นภาวะผู้นำด้านสังคหวัตถุ 4 มีความเป็นกันเองกับผู้ร่วมงานมีน้ำใจไมตรีโอบอ้อมอารีมีวาจาสุภาพไพเราะอ่อนหวานมีความเสียสละให้ความช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจมีการวางตนที่เหมาะสมตั้งตนอยู่ในหลักธรรมมีความซื่อสัตย์สุจริตมีคุณธรรมและจริยธรรมแสดงให้ผู้ร่วมงานเห็นถึงความเป็นกัลยาณมิตรผู้บริหารในสังคมไทยจำเป็นต้องเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสถานศึกษานั้นภาพลักษณ์ของผู้บริหารจะต้องเปี่ยมด้วยคุณธรรมหลายประการจึงจะเอื้ออำนวยต่อการบริหารงาน และการบริหารงานที่ประกอบด้วยคุณธรรมจะทำให้การดำเนินงานขององค์กรไปสู่เป้าหมายได้ดีเสมอ ดังนั้นผู้บริหารควรมีหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในการบริหารงาน คือ หลักสังคหวัตถุ 4 ประกอบด้วย

1. ทาน คือ การเกื้อกูลกันด้วยการให้ หมายถึง การให้ การเสียสละ หรือ การเอื้อเพื่อแบ่งปันของๆตน เพื่อประโยชน์แก่บุคคลอื่น ไม่เป็นคนเห็นแก่ได้ฝ่ายเดียว
2. ปิยวาจา คือ การใช้วาจาประสานไมตรี หมายถึง การพูดจาด้วยถ้อยคำที่ไพเราะพูดด้วยความจริงใจ ไม่พูดหยาบคาย พูดในสิ่งที่เป็นประโยชน์และเหมาะสมกับกาลเทศะ
3. อิตถจริยา คือ การร่วมสร้างสรรค์อุดมการณ์ หมายถึง การสงเคราะห์ทุกชนิดหรือ การปฏิบัติในสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น

4. สมานัตตตา คือ การร่วมทุกข์ร่วมสุขในทุกคราว หมายถึง การเป็นผู้มีความสม่ำเสมอหรือมีความประพฤติเสมอต้นเสมอปลายการนำหลักสังคหวัตถุ 4 อันเป็นหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาประยุกต์ใช้ในการบริหารงานบุคคลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจากบุคลากร ครูอาจารย์ เจ้าหน้าที่ นักการภารโรง

ว่ามีปัญหาและอุปสรรคใดบ้างจะได้นำหลักสังคหวัตถุ 4 มาประยุกต์ใช้เพื่อช่วยลดปัญหาและอุปสรรคให้น้อยลงก่อให้เกิดความสามัคคีและความสัมพันธ์อันดีงามระหว่างผู้บริหารและผู้ใต้บังคับบัญชาที่มีความสมัครสมานสามัคคีต่อการพัฒนาปรับปรุง

สรุปผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ทั้งนี้เพราะเป็นบุคคลที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการและเป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม และจิตอาสา มีความพร้อมที่จะนำการศึกษาสู่การเปลี่ยนแปลงได้มากที่สุดปัญหาของผู้บริหารโรงเรียนที่พบมาก คือ ความไม่เด็ดขาดและไม่หนักแน่นในการพิจารณาตรวจสอบเรื่องราวต่างๆ ความไม่เป็นกลาง รวมไปถึงความลำเอียงที่มีต่อผู้ร่วมงาน และผู้บริหารมีภาระงานมาก จึงไม่ค่อยมีเวลาในโรงเรียนเท่าที่ควร การกระจายอำนาจการบริหารไม่ชัดเจน จึงเป็นสาเหตุทำให้เกิดความขัดแย้ง สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นปัญหาที่เกิดจากคุณธรรมจริยธรรมและภาวะผู้นำของผู้บริหารทั้งสิ้น ผลกระทบของปัญหาเหล่านี้ การนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเข้ามามีบทบาทในการบริหารการจัดการของผู้บริหารในองค์กรนั้น โดยเฉพาะหลักสังคหวัตถุ 4 ได้แก่ ทาน ปิยวาจา หรือเปยยวัชชะ อตถจริยา และสมานัตตตา ซึ่งเป็นหลักธรรมที่มีส่วนช่วยในเรื่องของการครองใจคน หรือ “พุทธวิธีครองใจคน” เพื่อศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา และแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในการพิจารณาปรับปรุงหรือพัฒนาการบริหารงานวิชาการ บุคลากรกับหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งวัตถุประสงค์ของการวิจัยไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ตามหลักสังคหวัตถุ 4 ในอำเภอปัว จังหวัดน่าน
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ตามหลักสังคหวัตถุ 4 ในอำเภอปัว จังหวัดน่าน โดยจำแนกตามข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคลของครู ได้แก่ อายุ และระดับการศึกษา

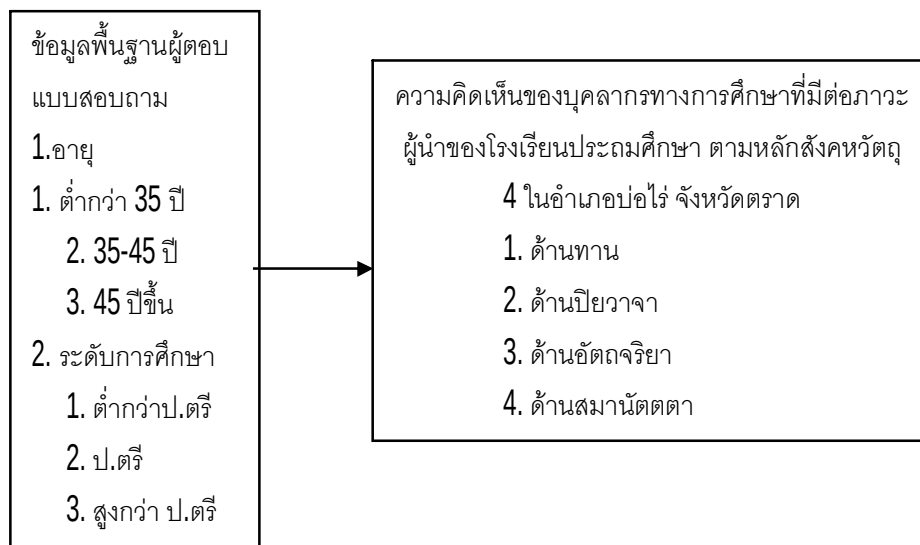
สมมติฐานของการวิจัย

1. บุคลากรทางการศึกษาที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ตามหลักสังคหวัตถุ 4 แตกต่างกัน
2. บุคลากรทางการศึกษาที่มีการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ตามหลักสังคหวัตถุ 4 แตกต่างกัน

กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามหลักสังคหวัตถุ 4 ในอำเภอป๋อไร่ จังหวัดตราด

ตัวแปรอิสระตัวแปรตาม

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตของการศึกษา

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือได้แก่บุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอป๋อไร่ จังหวัดตราด ซึ่งมีจำนวน 339 คน ปีการศึกษา 2560 มีจำนวน 20 โรงเรียน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เลือกโดยใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยตารางเครชีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 2552:49) จำนวน 9 โรงเรียน ได้แก่บุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอป๋อไร่ จังหวัดตราดได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 180 คน

1. ตัวแปรอิสระ (Independent Variable)

1.1. อายุ

1.1.1. ต่ำกว่า 35 ปี

1.1.2. 35-45 ปี

1.1.3. 45 ปีขึ้นไป

1.2. การศึกษา

1.2.1. ปริญญาตรี

1.2.2. สูงกว่าปริญญาตรี

2. ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ ความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามหลักสังคหวัตถุ4 ในอำเภอบ่อไร่ จังหวัดตราดโดยใช้แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของเซอร์จิโอวานนิและเอ็ทไซโอนิ มาเป็นกรอบแนวคิดตามหลักสังคหวัตถุ4 ได้แก่ 1) ทาน 2) ปิยวาจา 3) อุตถจริยา 4) สมานัตตตา ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามหลักสังคหวัตถุ4 ในอำเภอบ่อไร่ จังหวัดตราด ใช้แบบสอบถาม(Questionnaires) มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Checklists) เป็นการรวบรวมข้อมูลโดยผู้วิจัย ซึ่งใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการแจกแบบสอบถามให้กลับกลุ่มตัวอย่าง และแนะนำการตอบแบบสอบถาม จากนั้นนำแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมมาได้ นำประกอบกรณีวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

ผลการศึกษา

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย อายุ-การศึกษา เรื่อง ความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามหลักสังคหวัตถุ4ในอำเภอบ่อไร่จังหวัดตราด จำนวน 180 คน พบว่า

ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 180 คน เมื่อจำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคลที่มี อายุ 45ปีขึ้นไป มีจำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 39.4 อายุ 35-45 ปี มีจำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 36.1 อายุ ต่ำกว่า 35 ปี มีจำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 24.4 และการศึกษาป.ตรี จำนวน 116 คนคิดเป็นร้อยละ 64.4 ต่ำกว่า ป.ตรี จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 21.7 สูงกว่า ป.ตรี จำนวน 25 คนคิดเป็นร้อยละ 13.9

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามหลักสังคหวัตถุ4ในอำเภอบ่อไร่จังหวัดตราดโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ส่วนที่ 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ตามหลักสังคหวัตถุ4ในอำเภอบ่อไร่จังหวัดตราดจำแนกตามสถานภาพปัจจัย อายุ และระดับการศึกษา วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

1. ความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามหลักสังคหวัตถุ4ในอำเภอบ่อไร่จังหวัดตราดจำแนกตามอายุ โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านทานด้านปิยวาจาด้านอุตถจริยาด้านสมานัตตตา พบว่า ทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ตามหลักสังคหวัตถุ4ในอำเภอบ่อไร่จังหวัดตราดจำแนกตามการศึกษาโดยรวมมีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน

ส่วนที่ 4 การทดสอบสมมติฐานตามวัตถุประสงค์การวิจัย

สมมติฐานข้อที่ 1 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ตามหลักสังคหวัตถุ4ในอำเภอบ่อไร่จังหวัดตราด โดยรวม อยู่ในระดับมาก

ตาราง 1 จำนวนและร้อยละข้อมูลบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ และการศึกษา

(n = 180)

ข้อมูลส่วนบุคคล		จำนวน(คน)	ร้อยละ
อายุ	ต่ำกว่า 35 ปี	44	24.4
	35-45 ปี	65	36.1
	45ปีขึ้นไป	71	39.4
	รวม	180	100.0
การศึกษา	ต่ำกว่า ป.ตรี	39	21.7
	ป.ตรี	116	64.4
	สูงกว่า ป.ตรี	25	13.9
	รวม	180	100.0

จากตารางที่1พบว่าข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 180 คน เมื่อจำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคลที่มี อายุ 45ปีขึ้นไป มีจำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ39.4 อายุ 35-45 ปี มีจำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 36.1 อายุ ต่ำกว่า 35 ปี มีจำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 24.4 และระดับการศึกษาป.ตรี จำนวน 116 คนคิดเป็นร้อยละ 64.4 ต่ำกว่า ป.ตรี จำนวน 39 คนคิดเป็นร้อยละ 21.7 สูงกว่า ป.ตรี จำนวน 25 คนคิดเป็นร้อยละ 13.9

สมมติฐานข้อที่ 2 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ตามหลักสังคหวัตถุ4ในอำเภอป๋อไร่จังหวัดตราดโดยจำแนกเป็น

1. ด้านทานการเกื้อกูลกันด้วยการเอื้อเฟื้อแบ่งปันของทุคนเพื่อประโยชน์แก่บุคคลอื่น
2. ด้านปียวจาการพูดจาด้วยถ้อยคำที่ไพเราะไม่พูดหยาบคาย พูดในสิ่งที่เป็นประโยชน์
3. ด้านอรรถจริยาการสงเคราะห์ทุกชนิดหรือ การปฏิบัติในสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น
4. ด้านสมานัตตการเป็นผู้มีความสม่ำเสมอหรือมีความประพฤติเสมอต้นเสมอปลาย

ตารางที่2 ค่าเฉลี่ย (X) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ตามหลักสังคหวัตถุ4ในอำเภอ ป๋อไร่จังหวัดตราดโดยรวม

(n = 180)

ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ตามหลักสังคหวัตถุ4ในอำเภอป๋อไร่ จังหวัดตราด	ระดับความคิดเห็น			
	X	S.D.	แปลผล	อันดับ
ด้านทาน	4.83	0.27	มาก	4
ด้านปียวจา	4.89	0.37	มาก	1
ด้านอรรถจริยา	4.87	0.32	มาก	2
ด้านสมานัตต	4.85	0.31	มาก	3
รวม	4.86	0.32		

จากตารางที่ 2 พบว่าความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษามีต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ตามหลักสังคหวัตถุ 4 ในอำเภอบ่อไร่ จังหวัดตราด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.86, S.D. = 0.32$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านปิยวาจา ($\bar{X} = 4.89, S.D. = 0.37$) ด้านอิตถจริยา ($\bar{X} = 4.87, S.D. = 0.32$) ด้านสมานัตตตา ($\bar{X} = 4.85, S.D. = 0.31$) ด้านทาน ($\bar{X} = 4.83, S.D. = 0.27$)

อภิปรายผล

การศึกษาวิจัยเรื่อง ในการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ตามหลักสังคหวัตถุ 4 ในอำเภอบ่อไร่ จังหวัดตราด โดยจะอภิปรายผลตามลำดับดังนี้

1. ผลการวิจัยพบว่าความคิดเห็นครูและบุคลากรทางการศึกษาต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ตามหลักสังคหวัตถุ 4 ในอำเภอบ่อไร่ จังหวัดตราด ในภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมากซึ่งสอดคล้องกับหลักธรรมที่ได้กล่าวไว้ของ (พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตโต). 2558: 13) ได้ให้ความหมายของสังคหวัตถุ 4 คือหลักธรรมที่เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวน้ำใจคนและประสานหมู่ชนไว้ในความสามัคคีประกอบด้วย

1. ทานให้ปันคือเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่เสียสละแบ่งปันช่วยเหลือสงเคราะห์ด้วยปัจจัยสี่ทุนหรือทรัพย์สินสิ่งของตลอดจนให้ความรู้ความเข้าใจและศิลปวิทยา

2. ปิยวาจาพูดอย่างรักกันคือกล่าวคำสุภาพไพเราะน่าฟังชี้แจงแนะนำสิ่งที่เป็นประโยชน์มีเหตุผลเป็นหลักฐานชักจูงในทางที่ดีงามหรือแสดงความเห็นอกเห็นใจให้กำลังใจรู้จักพูดให้เกิดความเข้าใจดีสามัคคีเกิดไมตรีทำให้รักใคร่นับถือและช่วยเหลือเกื้อกูลกัน

3. อิตถจริยาทำประโยชน์คือช่วยเหลือด้วยแรงกายและชวนช่วยช่วยเหลือกิจการต่างๆบำเพ็ญประโยชน์รวมทั้งช่วยแก้ไขปัญหาคและช่วยปรับปรุงส่งเสริมในด้านจริยธรรม

4. สมานัตตตาเอาตัวเข้าสมานคือทำให้เข้ากันได้วางตนเสมอต้นเสมอปลายให้ความเสมอภาคปฏิบัติสม่ำเสมอต่อคนทั้งหลายไม่เอาเปรียบและเสมอในสุขทุกข์คือร่วมสุขร่วมทุกข์ร่วมรับรู้ร่วมแก้ไขปัญหามาให้เกิดประโยชน์สุขร่วมกัน

1.1. ด้านทานพบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าที่เป็นเช่นนี้เพราะว่าผู้บริหารสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่บุคลากรเสมอให้ความช่วยเหลือและแบ่งปันในเรื่องการจัดสรรวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ในการปฏิบัติงานอย่างเสมอภาคผู้บริหารส่งเสริมการพัฒนาความรู้ให้กับบุคลากรตามความเหมาะสมแต่ละตำแหน่งดังที่ อริสริเกตุศรีพงษ์, (2550: 43) กล่าวว่า ทานคือการแบ่งปันวัตถุสิ่งของรวมถึงอุปกรณ์ในการทำงานหรือเอกสารที่ใช้ในการทำงานเช่นหากเพื่อนร่วมงานขาดเหลืออุปกรณ์สิ่งของก็นำมาแบ่งปันกันใช้การเริ่มต้นด้วยการแบ่งปันวัตถุสิ่งของภายนอกจะช่วยเหลืออุปกรณ์สิ่งของก็นำมาแบ่งปันกันใช้การเริ่มต้นด้วยการแบ่งปันวัตถุสิ่งของภายนอกจะช่วยสร้างนิสัยให้บุคลากรในหน่วยงานมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อกันมีการให้และรับ (Give and Take) เพราะนอกเหนือจากการแบ่งปันเรื่องของความรู้ประสบการณ์อันเป็นความรู้ที่ฝังอยู่ในตัวคน (Tacit Knowledge) แล้วการแบ่งปันเอกสารต่างๆที่ใช้ในการทำงานก็เป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยให้วงจรของความรู้มีการขับเคลื่อนโดยเป็นการแบ่งปันความรู้ที่เป็นความรู้ที่ชัดเจน (Explicit Knowledge) สอดคล้องกับนายปิยะบุตร รัชวงษ์. (2556: 104) ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักสังคหวัตถุ

4. วิทยาลัยอาชีวศึกษา สระบุรีอำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี.ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

1.2. ด้านปียวจาโดยรวมอยู่ในระดับมากแสดงให้เห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนมีการกล่าววาจาสุภาพมีหลักการมีสาระถูกกาลเทศะเป็นที่ประทับใจแก่ผู้ร่วมสนทนาแต่ไม่ควแสดงอาการหรือกล่าวด้วยน้ำเสียงที่มีอารมณ์ฉุนเฉียวและควรมีวาทีศิลป์ที่ดึงดูดใจผู้ฟังให้คล้อยตามตอบสนองงานให้ได้รับมอบหมายด้วยความเต็มใจดังที่ พระพรหมคุณาภรณ์(ป.อ.ปยุตฺโต).(2558: 13)ได้กล่าวว่าปียวจาหรือเพยยวัชชะหมายถึงวาจาเป็นที่รักวาจาพูดเต็มใจหรือวาจาซาบซึ้งใจคือกล่าวคำสุภาพไพเราะอ่อนหวานสมานสามัคคีให้เกิดไมตรีและความรักใคร่นับถือตลอดถึงคำแสดงประโยชน์ประกอบด้วยเหตุผลเป็นหลักฐานจูงใจให้นิยมยอมตามซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นางสาวพัชรพรพิพัฒน์พงศกร.(2555: 108) ศึกษาภาวะผู้นำตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเมืองนครสวรรค์จังหวัดนครสวรรค์โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

1.3. ด้านอัตถจริยาโดยรวมอยู่ในระดับมากแสดงให้เห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนมีความตั้งใจทำงานเพื่อประโยชน์ของส่วนรวมมีความเอื้อเฟื้อและให้ความอนุเคราะห์ช่วยเหลือแก่ผู้ร่วมงานด้วยความมีน้ำใจควรลดขั้นตอนการให้บริการลงให้กระชับและสะดวกรวดเร็วขึ้นควรมีความยืดหยุ่นในการบริหารงานมากขึ้นเพื่อลดความตึงเครียดและสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงานมากขึ้น ดังที่ ไสวมาลาทอง(2552: 33)กล่าวว่าอัตถจริยาคือการบำเพ็ญประโยชน์ตามหน้าที่ของตนตามฐานะการบำเพ็ญประโยชน์นี้ไม่ได้หมายความว่าแต่เพียงการออกไปช่วยเหลือบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมในภายนอกเท่านั้นแต่ยังหมายถึงว่าเรามีหน้าที่อะไรก็บำเพ็ญประโยชน์ไปตามหน้าที่นั้นๆ(Wong, 1998, pp.106-125) ยกตัวอย่างเช่นกระทรวงศึกษาธิการของฮ่องกงได้เปิดเผยถึงการบริหารจัดการในสถานศึกษาตามกระบวนการของการบริหารที่ผู้บริหารแสดงคุณลักษณะของภาวะผู้นำทั้งทางด้านเชิงเทคนิคและเชิงความรู้ความคิดเช่น 1) มีความรู้ในวิชาชีพครู 2) มีความสามารถในการบริหารและการจัดการองค์การ 3) มีความสามารถในการกำหนดนโยบายที่ดีและนำไปสู่ผลสำเร็จ 4) มีทักษะในการมอบหมายงานและแต่งตั้งผู้ปฏิบัติงาน 5) มีความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับทีมงานสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิตินันท์ เสริมสาธนสวัสดิ์.(2558: 36) ศึกษาการพัฒนาารูปแบบภาวะผู้นำจริยธรรมทางพุทธศาสนาของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

1.4. ด้านสมานัตตตาโดยรวมอยู่ในระดับมากแสดงให้เห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนการวางตนที่เหมาะสมตามกาลเทศะอย่างเสมอต้นเสมอปลายมีความเป็นกัลยาณมิตรที่ดีมีอัธยาศัยดีมีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่มีภาวะผู้นำเป็นที่เคารพของครูและนักเรียนและควรสร้างสามัคคีในองค์การให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมซึ่งสอดคล้องกับหลักธรรมสอดคล้องกับ บรรณและคณะ (Brown, Treviño, & Harrison, 2005, pp.117-134) นิยาม “ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม” ว่าหมายถึงการแสดงออกแห่งความประพฤติปฏิบัติอย่างเหมาะสมถูกต้องตามธรรมเนียมของครองธรรมทางการปฏิบัติของบุคคลและระหว่างบุคคลที่มีปฏิสัมพันธ์กันหมายรวมถึงการส่งเสริมความประพฤติปฏิบัติดังกล่าวไปสู่ผู้ตามผ่านการสื่อสารสองทางการเสริมสร้างอุปนิสัยจริยธรรมให้แข็งแกร่งและการตัดสินใจการแสดงออกอย่างถูกต้องเหมาะสมตามธรรมเนียมของครองธรรมของ นายปิยะบุตร รักขวงศ์. (2556: 104) ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักสังคหวัตถุ 4. วิทยาลัยอาชีวศึกษา สระบุรีอำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี.ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ตามหลักสังคหวัตถุ4ในอำเภอป๋อไ่ว้จังหวัดตราดจำแนกตามอายุ โดยรวมไม่แตกต่างกันเมื่อ

พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติทุกด้านไม่แตกต่างกันทั้งนี้เพราะ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (และแก้ไขเพิ่มเติม 2545,2553) ตามมาตรา 6 ว่าด้วยการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายจิตใจสติปัญญาความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งการส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับ ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา โดยตรงพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ. (2542:3- 12)

3.การเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ตามหลักสังคหวัตถุ4ในอำเภอปัวจังหวัดตราด โดยจำแนกตามการศึกษา ในภาพรวมมีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่ามีการปฏิบัติโดยรวมไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการบริหารงานโดยส่งเสริมและให้โอกาสผู้ร่วมงานให้มีบทบาทเป็นผู้นำเกี่ยวกับงานที่ได้รับมอบหมายอีกทั้งผู้บริหารยังส่งเสริมให้บุคลากรมีการนำเสนอความคิดในการทำงานด้วยวิธีการที่หลากหลายและมีประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษามากยิ่งขึ้นผลการวิจัย พระมนัส อุดมคมโม.(2554: 3) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเพียบพร้อมด้วยคุณสมบัติหลายประการคือ มีความรู้มีทักษะมีคุณธรรม และลักษณะดี ซึ่งคุณสมบัติเหล่านี้ จะบ่งบอกถึงสมรรถภาพของผู้บริหารสถานศึกษานั้นเอง การสร้างคุณธรรมเพื่อใช้ในการบริหารเป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งดังนั้น ผู้บริหารในฐานะผู้นำทางการศึกษา (พระนันทศักดิ์ ธมมานนุโท. 2558: 13) ภาวะผู้นำเป็นเครื่องชี้ให้เห็นว่าผู้นำนั้นมีคุณสมบัติความสามารถและภาวะผู้นำที่เหมาะสมกับตำแหน่งเพียงใด และผู้บริหารในฐานะผู้นำของหน่วยงานจะได้รับความร่วมมือด้วยดีได้นั้นในการบริหารจำเป็นต้องแสดงบทบาท ภาวะผู้นำที่เหมาะสมต่อผู้ร่วมงานเพราะภาวะผู้นำมีผลต่อการปฏิบัติงานของผู้ร่วมงานและนอกจากการแสดงบทบาทภาวะผู้นำที่เหมาะสมแล้วผู้บริหารยังต้องนำหลักสังคหวัตถุ 4 เข้ามาใช้ในการบริหารสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพอันจะส่งผลให้สถานศึกษามีคุณภาพที่ดียิ่งขึ้น

การนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อองค์กรที่สามารถนำไปปรับปรุงเพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด และนำผลการวิจัยไปใช้เพื่อวางแผนการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา
2. ผลการวิจัยครั้งนี้ทำให้ทราบถึงภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ตามหลักสังคหวัตถุ4ที่สามารถนำมาใช้กำหนดนโยบาย แนวทางในการพัฒนาสถานศึกษาของภาวะผู้นำของผู้บริหารอันจะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป
3. เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาสำหรับผู้สนใจศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามหลักสังคหวัตถุ 4

ข้อเสนอแนะ

1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมการเรียนรู้และปลูกฝังเรื่องการทำงานโดยใช้หลักสังคหวัตถุ4ไปใช้ในสถานศึกษาอย่างเคร่งครัดเป็นแบบอย่างให้กับครูผู้สอนบุคลากรในโรงเรียนนักเรียนตลอดจนชุมชน
2. รณรงค์ให้ใช้หลักสังคหวัตถุ4ในการบริหารงานองค์กรอย่างกว้างขวางและจริงจังสร้างจิตสำนึกให้บุคลากรทุกคนในสถานศึกษาได้ตระหนักถึงการปฏิบัติงานและการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า
3. ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมและให้โอกาสผู้ร่วมงานเพื่อให้ครูมีบทบาทเป็นผู้นำเกี่ยวกับงานที่ได้รับมอบหมาย
4. ควรเปิดโอกาสให้บุคลากรในโรงเรียนได้มีส่วนร่วมในการทำงานร่วมกันการดำเนินงานต่างๆมีความโปร่งใสตรวจสอบได้พัฒนาบุคลากรให้สามารถใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่ามีประสิทธิภาพ
5. ควรประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนหรือบุคลากรในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนเพิ่มขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 พร้อมกฎหมายที่เกี่ยวข้องและพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าไปรษณีย์ (ร.ส.พ.).
- จิตินันท์ ศรีมสธสวดี. (2558). “การพัฒนารูปแบบภาวะผู้นำจริยธรรมทางพุทธศาสนาของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน”. วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยปทุมธานี
- ปิยะบุตร รัชชชี. (2556). ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักสังคหวัตถุ 4. วิทยาลัยอาชีวศึกษา สระบุรี อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
- พระพรหมคุณาภรณ์. ป.อ.ปยุตโต. (2558). พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม วารสารบริหารธุรกิจ เศรษฐศาสตร์และการสื่อสารปีที่ 11 ฉบับพิเศษ มกราคม-มิถุนายน 2559.
- พระนันทศักดิ์ ธมฺมานนฺโต. (2558). “ภาวะผู้นำเชิงพุทธของผู้บริหารชุมชนต่อการพัฒนาชุมชนเข้มแข็ง ในอำเภอบ่อไร่ จังหวัดตราด”. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
- พระมนัส อุดมมโน. (2554). “ภาวะผู้นำของผู้บริหารตามหลักพรหมวิหาร 4 โรงเรียนมัธยมศึกษา เขตดลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร”. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
- พัชรพรพิพัฒน์ พงศกร. (2555). ภาวะผู้นำตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอบ่อไร่ นครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
- ไธมลาล ทอง. (2552). คู่มือการดำเนินงานเสริมสร้างศีลธรรมสำหรับเด็กและเยาวชน. (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.
- อัญชลี โพธิ์ทอง และสมศักดิ์ คงเที่ยง, ภาควิชาการบริหารการศึกษาและอุดมศึกษา, (บทความวิชาการ www.okkbkk.net).

- อรศิริเกตุศรีพงษ์. (2550). “สังคหวัตถุ 4 : วัฒนธรรมองค์กรที่เอื้อต่อการจัดการความรู้”. วารสาร ProductivityWorld เพื่อการเพิ่มผลผลิต.ปีที่ 12 ฉบับที่ 64 (พฤษภาคม-มิถุนายน 2550).
- Brown, M. E. Treviño, L. K. & Harrison, D. A. (2005). Ethical leadership: A social learning perspective for construct development and testing. *Organizational Behavior and Human Decision Processes*
- Wong, K. (1998). Culture and moral leadership in education. *Peabody Journal of Education*.73 (2). 106-125. Lawrence Erlbaum Association. Inc. Publisher.
- .

NBUE099: ความคิดเห็นของครูต่อพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17

OPINION OF TEACHERS ON DECISION MAKING BEHAVIOR OF SECONDARY SCHOOL ADMINISTRATORS IN CHANTHABURI, PROVINCE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 17

สุนิษา การพานิช¹ ดร.ปราศรัย ประวิตรุ่งเรือง²

¹ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้วัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 โดยจำแนกตามอายุ และระดับการศึกษา ปีการศึกษา 2560 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของครูที่มีต่อพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 โดยดำเนินการวิจัยกับครูโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ปีการศึกษา 2560 โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยตารางเครชชีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970: 607 - 610) ทั้งหมด 10 โรงเรียน จำนวน 200 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเปรียบเทียบโดยใช้สถิติทดสอบที (t-test) และสถิติทดสอบ (F- test) กลับพบความแตกต่างระหว่างกลุ่ม เปรียบเทียบรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's Method)

1. ความคิดเห็นของครูที่มีต่อพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายแบบ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกแบบ ($\bar{X} = 3.97$, S.D.= 0.78) โดยแบบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ แบบผู้บริหารเสนอปัญหาแล้วขอคำแนะนำหรือความคิดเห็นจากผู้ใต้บังคับบัญชาแล้วนำมาพิจารณาตัดสินใจ ($\bar{X} = 4.25$, S.D.= 0.79) รองลงมา คือ แบบผู้บริหารชี้ข้อจำกัดแล้วให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทำการตัดสินใจภายในขอบเขตนั้น ($\bar{X} = 4.20$, S.D.= 0.65 ส่วนแบบที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ แบบผู้บริหารตัดสินใจเองแล้วเกลี้ยกล่อมให้ผู้ใต้บังคับบัญชายอมรับการตัดสินใจของตน ($\bar{X} = 3.65$, S.D.= 0.89)

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 17 จำแนกตามอายุและระดับการศึกษา พบว่า ครูที่มีการศึกษาต่างกันมี ความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดจันทบุรี โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ส่วนครูที่มีอายุต่างกัน พบว่า มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดจันทบุรี โดยรวมไม่แตกต่างกัน ส่วนพบว่า แบบผู้บริหารตัดสินใจเองแล้วเกลี้ยกล่อมให้ผู้ใต้บังคับบัญชายอมรับการตัดสินใจของตน โดยครูที่มีอายุต่ำกว่า 35 ปีแตกต่างกับครูที่มีอายุ 35 - 45 ปี และ 45 ปีขึ้นไปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนแบบอื่นไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ผู้บริหารโรงเรียน, พฤติกรรมการตัดสินใจ

Abstract

The purposes of this research were to study and compare an opinion of teachers in decision making behavior of Secondary School Administrators in Chanthaburi proviee under the Secondary Educational Service Area Office 17. The samples were 200 teachers of Secondary School in Chanthaburi in the academic year 2017 classified by age and education level. The instrument used for data collection was questionnaire. The statistics that were used to analyze the data were percentage, mean, standard deviation. The hypothesis was verified by applying independent t – test, F- test and one - way ANOVA. Pair comparison was tested by Scheffe's Method.

Results indicated that:

1. According to the opinion of teachers in decision making behavior of Secondary School Administrators in Chanthaburi under the Secondary Educational Service Area Office 17. All models and each decision making behavior's models were in high level. The highest mean was the administrator' sole decision making prior to requesting the subordinates' opinions and solution to the problem as a source of decision making, the administrators sole decision making and giving teachers a chance to question. The lowest mean was the administrators' sole decision making respectively.

2. The comparison of the opinion of teachers in decision making behavior of Secondary School Administrators in Chanthaburi under the Secondary Educational Service Area Office 17 Teachers with different education had opinion in decision making behavior of Secondary School Administrators in Chanthaburi was overall opinions and the opinions each models reported no difference. The teachers are different age had opinion in decision making behavior of Secondary School Administrators in Chanthaburi was overall opinions reported no difference. The opinions each models reported the administrator' sole decision making prior to requesting the subordinates' opinions and solution to the problem as a source of decision making had significant difference at .05.

Keywords school: Administrators, Decision, Making, Behavior

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเปลี่ยนแปลงทางการศึกษายุคของการบริหารจัดการศึกษาไทย เป็นการเรียนรู้สู่ศตวรรษที่ 21 ที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ซึ่งมีการปรับเปลี่ยนการแข่งขันเพื่อสร้างข้อได้เปรียบและความมุ่งมั่นของสังคมที่ดำเนินไปอย่างรวดเร็ว นั้น ส่งผลกระทบในทุกด้านทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจการเมืองโดยเฉพาะด้านการศึกษา ด้วยเหตุนี้จึงจำเป็นต้องมีการปรับทิศทางและยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาเพื่อให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงโดยการปฏิรูปการศึกษาซึ่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ : ครูสภาลาดพร้าว, กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ. 2544 ได้ให้ความสำคัญกับการปฏิรูปการศึกษา คือ

การจัดการศึกษาที่ดีให้ผู้ที่ได้รับการศึกษาได้พัฒนาทักษะทางวิชาการและวิชาชีพ มีความรู้ที่ใช้งานได้ในการแก้ปัญหาและพัฒนาตนเอง มีความสามารถในการนำความรู้ที่ได้มาแก้ไขปัญหาและพัฒนาทั้งชีวิตตนเอง ชุมชนและสังคม ได้อย่างมีประสิทธิภาพอย่างเสมอภาค สร้างสรรค์ เป็นพลเมืองที่มีความฉลาดรอบด้านและมีวินัย ความเป็นมิตร รับผิดชอบ รู้จักการใช้ชีวิตและทำงานร่วมกันกับสมาชิกคนอื่น ๆ ในสังคมมีความสุขมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ระดับสูง สามารถพัฒนาอุปนิสัยใจคอ ความคิด ความอ่าน พฤติกรรมไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2555: 102)

กระทรวงศึกษาธิการจึงกำหนดแนวทางการปฏิรูปการศึกษาไว้ 4 ด้าน (กระทรวงศึกษาธิการ.(2551) คือ การปฏิรูปสถานศึกษาการปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษา การปฏิรูปหลักสูตรและการปฏิรูปกระบวนการเรียนการสอนโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาจึงเป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่สำคัญที่สุดในการขับเคลื่อนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลที่ต้องใช้ภาวะผู้นำในการดำเนินภารกิจให้ประสบความสำเร็จ ผู้บริหารจะประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวในการบริหารเพียงใดนั้น จะต้องมีความรู้ การบริหารที่เหมาะสม ต้องเป็นผู้ดำเนินการบริหารจัดการ มีการปรับเปลี่ยนและพัฒนาองค์การควบคู่กันไป(สมศักดิ์ คงเที่ยง. 2555: 67 - 68)

ผู้นำที่มีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องมีทักษะเชิงสร้างสรรค์สำหรับการตัดสินใจที่ดีที่จะนำความคิดสู่การปฏิบัติ การชักจูงคนอื่นให้เห็นคุณค่าของความคิด และทำให้มั่นใจได้ว่าความคิดนั้นตอบสนองต่อเป้าหมายของส่วนรวมไม่ได้เป็นไปเพื่อผู้นำหรือผู้ตาม (วิโรจน์ สารรัตน์. 2557: 90) การตัดสินใจที่เกิดขึ้นภายในองค์การเป็นบทบาทที่สำคัญของผู้บริหาร หากผู้บริหารขาดภาวะผู้นำและการตัดสินใจในการดำเนินงานบริหารสถานศึกษาไม่เด็ดขาด จะส่งผลให้ผู้ปฏิบัติตามเกิดความสับสนไม่กล้าลงมือทำงาน ผลการปฏิบัติงานไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ดังนั้นการตัดสินใจจึงเป็นเรื่องสำคัญสำหรับผู้บริหารต่อการพัฒนาความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลขององค์การ ดังที่ ภารดี อนันต์นาวิ (2553: 158) กล่าวว่า ผู้บริหารจำเป็นต้องตัดสินใจทุกเรื่องภายในองค์การ การตัดสินใจจึงเป็นเรื่องสำคัญและจำเป็นต่อการบริหาร หากผู้บริหารตัดสินใจผิดพลาดย่อมหมายถึงอนาคตขององค์การ เพราะการตัดสินใจเป็นกิจกรรมที่กระจายอยู่ทั่วไปในการบริหารองค์การ สอดคล้องกับวิเชียร วิทย์อุดม (2551: 276) กล่าวว่า การตัดสินใจเป็นภาระหน้าที่อันสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อผู้นำและผู้บริหาร ถือได้ว่าเป็นกิจกรรมอันสำคัญยิ่งที่ผู้นำและผู้บริหารทุกระดับจะต้องกระทำอยู่เสมอ การตัดสินใจจึงเป็นหัวใจที่สำคัญที่สุดในการปฏิบัติงาน ฮอย และมิสเกล (ภารดี อนันต์นาวิ. 2553: 158; อ้างอิงจากHoy & Miskel. 2001: 158) กล่าวว่า การตัดสินใจ คือ การตกลงใจว่าจะกระทำหรือละเว้นการกระทำใด ๆ นั้นเป็นความรับผิดชอบของนักบริหารทุกคน เป็นกระบวนการที่แสดงให้เห็นว่าการตัดสินใจนั้นจะได้รับการปฏิบัติ และกระบวนการตัดสินใจจะไม่สิ้นสุดลงหากยังมิได้มีการนำการตัดสินใจนั้นไปสู่การปฏิบัติ การตัดสินใจนั้นก็จะกลายเป็นเพียงความตั้งใจที่ดี แต่หากมีการนำไปปฏิบัติจึงจะถือว่าเป็นการตัดสินใจ ด้วยเหตุนี้การตัดสินใจจึงเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบที่สำคัญของผู้บริหาร และเป็นพื้นฐานของหน้าที่การบริหารที่เป็นกระบวนการเลือกที่เหมาะสมเพื่อการแก้ปัญหา การตัดสินใจของผู้บริหารไม่ใช่เป็นเพียงภารกิจประจำวันเท่านั้น แต่ยังเป็นข้อกำหนดอย่างหนึ่งของความอยู่รอดขององค์การอีกด้วย การตัดสินใจจึงเป็นจุดสำคัญของประสิทธิภาพผลงานที่เกิดขึ้นมาจากกระบวนการปฏิบัติและเป็นผลของคุณภาพของการตัดสินใจทั้งสิ้น (อมรภัทร์ บุญยสิทธิ์เศรต. 2559: 3; อ้างอิงจาก สมาน ไชยเมืองใจ. 2548: 1)

แทนเนนบอม และชมิทท์ (ศรีบุญ พงศ์ประเสริฐสิน. 2554: 27-33; อ้างอิงจาก Tannenbaum & Schmidt. 1958: 6) อธิบายว่า พฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารนั้น จะเกิดขึ้นได้เพราะแรงขับเคลื่อน 3 ประการ คือ 1) แรงขับเคลื่อนจากผู้บริหารเอง 2) แรงขับเคลื่อนที่เกิดจากผู้ใต้บังคับบัญชา และ 3) แรงขับเคลื่อนที่เกิดจากสถานการณ์ ซึ่งในการ

ตัดสินใจที่มีเหตุผลอย่างสมบูรณ์นั้น นอกจากจะขึ้นอยู่กับปัจจัยที่เป็นแรงขับเคลื่อนทั้ง 3 ประการดังกล่าวแล้ว ยังจำเป็นต้องอาศัยการทำงานที่มีขั้นตอนและเป็นระบบ ซึ่งพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารนั้น จะสามารถสะท้อนให้เห็นลักษณะบางอย่างขององค์การเป็นอย่างดี กล่าวคือหน่วยงานใดที่ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานแสดงความคิดเห็น มุ่งการทำงานเป็นทีม หน่วยงานจะมีชีวิตชีวาและก้าวหน้าอยู่เสมอ งานส่วนใหญ่จะบรรลุเป้าหมายและมีประสิทธิภาพ บรรยากาศแบบนี้เป็นบรรยากาศที่เสริมพลังใจแก่ผู้ร่วมงานเป็นอย่างมาก และในทางตรงกันข้ามผู้บริหารที่รวบอำนาจการตัดสินใจไว้แต่เพียงผู้เดียว ไม่รับฟังความคิดเห็นจากผู้ร่วมงานเป็นบรรยากาศที่ไม่เอื้ออำนวยแก่การทำงาน เพื่อบรรลุเป้าหมายขององค์การอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นแทนเนบอม และซมิดท์ จึงแบ่งพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารออกเป็น 7 แบบ คือ 1) ผู้บริหารตัดสินใจเองแล้วแจ้งให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทราบหรือปฏิบัติ 2) ผู้บริหารตัดสินใจเองแล้วเกลี้ยกล่อมให้ผู้ใต้บังคับบัญชายอมรับการตัดสินใจของตน 3) ผู้บริหารตัดสินใจแล้วขอความคิดเห็นจากผู้ใต้บังคับบัญชาแต่ไม่เปลี่ยนแปลงการตัดสินใจ 4) ผู้บริหารตัดสินใจแล้วขอความคิดเห็นจากผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้บริหารอาจเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจใหม่เมื่อได้ข้อมูลที่ดีกว่า 5) ผู้บริหารเสนอปัญหาแล้วขอคำแนะนำหรือความคิดเห็นจากผู้ใต้บังคับบัญชาแล้วนำมาพิจารณาตัดสินใจ 6) ผู้บริหารชี้ข้อจำกัดแล้วให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทำการตัดสินใจภายในขอบเขตนั้น 7) ผู้บริหารมอบให้ผู้ใต้บังคับบัญชาตัดสินใจเอง ดังนั้นการตัดสินใจจึงเป็นศิลปะและเป็นภาระหน้าที่อันสำคัญต่อการบริหารเป็นอย่างยิ่ง ผู้บริหารหรือหัวหน้างานมีภาระหน้าที่ที่ต้องตัดสินใจสั่งการอยู่ตลอดเวลาจึงจำเป็นที่ผู้บริหารจะต้องศึกษากระบวนการในการตัดสินใจที่ถูกต้องและเหมาะสม เพื่อเลือกแนวทางที่เหมาะสมในการบริหารงานได้

จากเหตุผลดังกล่าว อาจจะเป็นปัญหาสำหรับผู้ครูที่มีต่อพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 17 โดยใช้แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมการตัดสินใจของแทนเนบอม และซมิดท์ เพื่อนำผลการวิจัยนี้มาเป็นกรอบและแนวทางในการพัฒนาคุณภาพผู้บริหารสถานศึกษา ในด้านพฤติกรรมในการตัดสินใจ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งวัตถุประสงค์ของการวิจัยไว้ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูต่อพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคลของครู ได้แก่ อายุ และระดับการศึกษา

สมมติฐานในการวิจัย

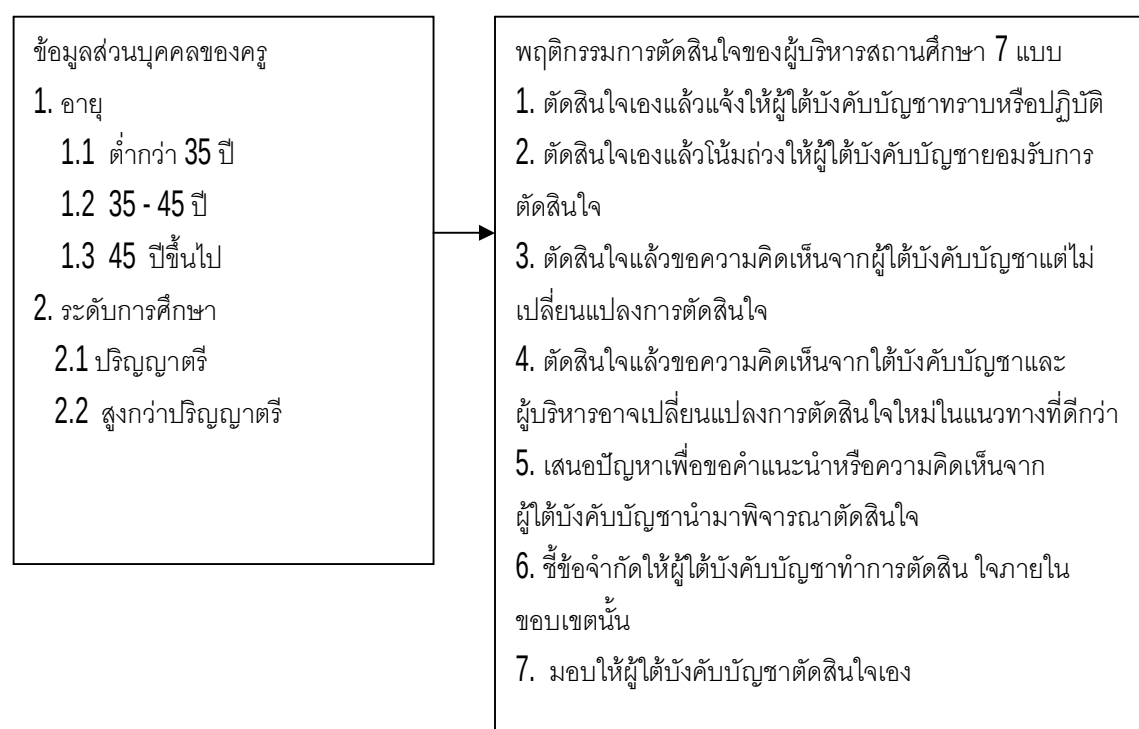
อายุและระดับการศึกษาที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 แตกต่างกัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าความคิดเห็นของครูที่มีต่อพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 เพื่อวัดระดับพฤติกรรมการตัดสินใจ ตามแนวคิดทฤษฎีของ แทนเนนบอม และชมิทท์ (ศรีบุญ พงศ์ประเสริฐสิน, 2554: 27 - 33; อ้างอิงจาก Tannenbaum & Schmidt, 1958: 6) จำแนกออกเป็น 7 แบบ ประกอบด้วย 1) ผู้บริหารตัดสินใจเองแล้วแจ้งให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทราบหรือปฏิบัติ 2) ผู้บริหารตัดสินใจเองแล้วเกลี้ยกล่อมให้ผู้ใต้บังคับบัญชายอมรับการตัดสินใจของตน 3) ผู้บริหารตัดสินใจแล้วขอความคิดเห็นจากผู้ใต้บังคับบัญชาแต่ไม่เปลี่ยนแปลงการตัดสินใจ 4) ผู้บริหารตัดสินใจแล้วขอความคิดเห็นจากผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้บริหารอาจเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจใหม่เมื่อได้ข้อมูลที่ดีกว่า 5) ผู้บริหารเสนอปัญหาแล้วขอคำแนะนำหรือความคิดเห็นจากผู้ใต้บังคับบัญชาแล้วนำมาพิจารณาตัดสินใจ 6) ผู้บริหารชี้ข้อจำกัดแล้วให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทำการตัดสินใจภายในขอบเขตนั้น 7) ผู้บริหารมอบให้ผู้ใต้บังคับบัญชาตัดสินใจเอง ดังภาพประกอบ

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความคิดเห็นของครูที่มีต่อพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน หมายถึงความรู้สึกของครูหลังจากที่ครูได้มีประสบการณ์ต่อกระบวนการที่ผู้บริหารใช้ทักษะทางความรู้ ความชำนาญ ประสบการณ์ รวมทั้งเทคนิควิธีการต่าง ๆ มาใช้ในการวิเคราะห์หาทางเลือกที่ดีที่สุด เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นหรือพัฒนาองค์การหรือสถานศึกษาให้บรรลุสู่เป้าหมายที่วางไว้ โดยครูได้พิจารณาหรือวินิจฉัยอย่างมีแบบแผนจากแหล่งข้อมูลแล้ว จึงประเมินตามแนวคิดของแทนเนนบอม และชมิทท์ แบ่งออกเป็น 7 แบบ ดังนี้

1.1 ผู้บริหารตัดสินใจเองแล้วแจ้งให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทราบหรือปฏิบัติ หมายถึงการตัดสินใจที่ผู้บริหารจะเป็นผู้พิจารณาตัดสินใจแก้ปัญหาด้วยตัวเองอย่างรอบคอบ โดยหาแนวทางที่คิดว่าดีที่สุดแล้วจึงแจ้งให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทราบแล้วนำไปปฏิบัติ โดยไม่เปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชาได้แสดงความคิดเห็นหรือมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เพราะเชื่อมั่นว่าความสำเร็จขององค์กรขึ้นอยู่กับ การตัดสินใจของผู้บริหาร

1.2 ผู้บริหารตัดสินใจเองแล้วเกลี้ยกล่อมให้ผู้ใต้บังคับบัญชายอมรับการตัดสินใจของตน หมายถึงการตัดสินใจที่ผู้บริหารจะมีแนวทางในการตัดสินใจอยู่แล้ว แต่เพื่อลดการต่อต้านจากผู้ใต้บังคับบัญชาที่ไม่เห็นด้วย จึงใช้ศิลปะในการพูดจาโน้มน้าวเกลี้ยกล่อมชี้แจงให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเกิดความเชื่อมั่นและเห็นถึงผลประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นต่อองค์การจนยอมรับในการตัดสินใจของผู้บริหารในที่สุด

1.3 ผู้บริหารตัดสินใจแล้วขอความคิดเห็นจากผู้ใต้บังคับบัญชาแต่ไม่เปลี่ยนแปลงการตัดสินใจ หมายถึง การตัดสินใจที่ผู้บริหารจะรับฟังความคิดเห็นของผู้ใต้บังคับบัญชาที่มีต่อการตัดสินใจของผู้บริหาร หลังจากผู้บริหารได้อธิบายให้เข้าใจถึงเหตุผลในการตัดสินใจของตน แต่จะไม่ยอมเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจ โดยชี้ให้ผู้ใต้บังคับบัญชาตระหนักรู้ว่าหน้าที่การตัดสินใจนั้นเป็นของผู้บริหารแต่เพียงผู้เดียว

1.4 ผู้บริหารตัดสินใจแล้วขอความคิดเห็นจากผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้บริหารอาจเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจใหม่เมื่อได้ข้อมูลที่ดีกว่า หมายถึง การตัดสินใจที่ผู้บริหารจะเปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชาได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นต่อการตัดสินใจของผู้บริหาร เพื่อพิจารณาถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อผู้ใต้บังคับบัญชา โดยการตัดสินใจจะยังคงอยู่กับผู้บริหาร และผู้บริหารอาจมีการเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจใหม่ได้เมื่อพบข้อมูลที่ดีกว่า

1.5 ผู้บริหารเสนอปัญหาแล้วขอคำแนะนำหรือความคิดเห็นจากผู้ใต้บังคับบัญชาแล้วนำมาพิจารณาตัดสินใจ หมายถึง การตัดสินใจที่ผู้บริหารจะเสนอปัญหาที่เกิดขึ้นให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทราบและเปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชาได้แสดงความคิดเห็น โดยอาศัยความรู้และประสบการณ์ของผู้ใต้บังคับบัญชาในการหาทางเลือกต่างๆในการแก้ปัญหา จากนั้นผู้บริหารจะนำความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่างๆ มาประกอบการตัดสินใจ

1.6 ผู้บริหารชี้ข้อจำกัดแล้วให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทำการตัดสินใจภายในขอบเขตนั้นหมายถึง การตัดสินใจที่ผู้บริหารจะให้ผู้ใต้บังคับบัญชาได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ โดยผู้บริหารจะมอบปัญหาและข้อจำกัดให้กลุ่มผู้ใต้บังคับบัญชานำไปดำเนินการตัดสินใจ โดยที่ผู้บริหารอาจเป็นสมาชิกในกลุ่มเพื่อร่วมกันพิจารณาตัดสินใจด้วย

1.7 ผู้บริหารมอบให้ผู้ใต้บังคับบัญชาตัดสินใจเอง หมายถึง การตัดสินใจที่ผู้บริหารให้ความเป็นอิสระแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาในการหาแนวทางตัดสินใจแก้ปัญหาเอง โดยผู้บริหารเป็นผู้มอบหมายให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทำหน้าที่ตัดสินใจเกี่ยวกับปัญหานั้น ๆ และเมื่อผู้ใต้บังคับบัญชาตัดสินใจอย่างไรผู้บริหารจะยอมรับและปฏิบัติตามการตัดสินใจนั้น

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำนวน 932 คน ปีการศึกษา 2560 จำนวน 23 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ปีการศึกษา 2560 โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยตารางเครชีและมอร์แกน

(Krejcie and Morgan. 1970: 607 - 610) จำนวน 10 โรงเรียน เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 200 คน

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. อายุ		
1.1 ต่ำกว่า 35 ปี	103	51.50
1.2 35 - 45 ปี	72	36.00
1.3 45 ปีขึ้นไป	25	12.50
รวม	200	100.00
2. ระดับการศึกษา		
2.1 ปริญญาตรี	135	67.50
2.2 สูงกว่าปริญญาตรี	65	32.50
รวม	200	100.00

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย โดยมีขั้นตอนในการสร้างแบบสอบถาม มีทั้งหมด 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Checklists) ได้แก่ อายุ และระดับการศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของครูที่มีต่อพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ใน 7 แบบคือ 1) ผู้บริหารตัดสินใจเองแล้วแจ้งให้ผู้บังคับบัญชาทราบหรือปฏิบัติ 2) ผู้บริหารตัดสินใจเองแล้วเกลี้ยกล่อมให้ผู้บังคับบัญชายอมรับการตัดสินใจของตน 3) ผู้บริหารตัดสินใจแล้วขอความคิดเห็นจากผู้บังคับบัญชาแต่ไม่เปลี่ยนแปลงการตัดสินใจ 4) ผู้บริหารตัดสินใจแล้วขอความคิดเห็นจากผู้บังคับบัญชาและผู้บริหารอาจเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจใหม่เมื่อได้ข้อมูลที่ดีกว่า 5) ผู้บริหารเสนอปัญหาแล้วขอคำแนะนำหรือความคิดเห็นจากผู้บังคับบัญชาแล้วนำมาพิจารณาตัดสินใจ 6) ผู้บริหารชี้ข้อจำกัดแล้วให้ผู้บังคับบัญชาทำการตัดสินใจภายในขอบเขตนั้น 7) ผู้บริหารมอบให้ผู้บังคับบัญชาตัดสินใจเอง มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ จำนวน 35 ข้อ แต่ละข้อคำถามกำหนดความหมายของค่าคะแนนแต่ละระดับดังนี้

5	คะแนน	หมายถึง มีความคิดเห็น อยู่ในระดับมากที่สุด
4	คะแนน	หมายถึง มีความคิดเห็น อยู่ในระดับมาก
3	คะแนน	หมายถึง มีความคิดเห็น อยู่ในระดับปานกลาง
2	คะแนน	หมายถึง มีความคิดเห็น อยู่ในระดับน้อย
1	คะแนน	หมายถึง มีความคิดเห็น อยู่ในระดับน้อยที่สุด

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา บทความ ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหาร ในแต่ละแบบทั้ง 7 แบบ เพื่อนำข้อมูลต่าง ๆ ที่ศึกษามาวิเคราะห์เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษา ตรวจสอบรูปแบบ ความถูกต้อง และความเหมาะสมของภาษา
3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) การใช้ภาษา (Wording) และด้านอื่น ๆ ที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นสมควรแก้ไข เพื่อพิจารณาตรวจสอบความตรง (Validity) ด้านเนื้อหาความเหมาะสมในการใช้ภาษา โดยพิจารณาจากค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญให้นำข้อเสนอแนะทั้งหลายมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์

วิธีการหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

1. ดำเนินการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content validity) ของแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ และหาดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม ได้ค่า IOC อยู่ที่ 0.80 – 1.00 และปรับปรุงแก้ไขสำนวน ภาษาที่ใช้ ตลอดจนเนื้อหาให้สอดคล้อง (Internal Consistency) ถูกต้องและสมบูรณ์ตรงตามเรื่องที่วิจัย
2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่พัฒนา แก้ไขสมบูรณ์แล้วมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1990: 161) ได้ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามเฉลี่ยเท่ากับ 0.84

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขออนุญาตและนำตัวจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพถึงผู้บริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 เพื่อขอความร่วมมือและขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล
2. ผู้วิจัยขออนุญาตจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ ไปถึงผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 เพื่อแจกแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 200 ฉบับ
3. ส่งแบบสอบถามด้วยตนเองไปให้กลุ่มตัวอย่างโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง และขอรับแบบสอบถาม คืนภายใน 1 สัปดาห์ โดยผู้วิจัยเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง ได้รับแบบสอบถามคืน 200 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100
4. รวบรวมแบบสอบถามที่กรอกข้อมูลเรียบร้อยแล้วแต่ละชุดนำไปลงรหัส
5. การประมวลผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยนำข้อคำถามมาแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ นำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียงท้ายตาราง

2. การศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ใช้สถิติค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) แปลความหมายของคะแนนเป็นช่วง ๆ ได้ดังนี้ (สิน พันธุ์พินิจ.2547: 155)

ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายความว่า พฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารมีการปฏิบัติ อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายความว่า พฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารมีการปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก

ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายความว่า พฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารมีการปฏิบัติ อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายความว่า พฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารมีการปฏิบัติ อยู่ในระดับน้อย

ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายความว่า พฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารมีการปฏิบัติ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามอายุ และระดับการศึกษา โดยการทดสอบค่าที (t-test) และสถิติเอฟ (F-test) โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามอายุ และระดับการศึกษา โดยใช้สถิติที (t-test) และสถิติเอฟ (F-test) โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการนำเสนอข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน ครังนี้ผู้วิจัยได้ใช้สถิติประกอบด้วย

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าร้อยละ (Percentage) เพื่อนำเสนอข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)

1.3 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

สรุปผลการวิจัย

ความคิดเห็นของครูที่มีต่อพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 สรุปผลได้ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 200 คน เมื่อจำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคลที่มีอายุต่ำกว่า 35 ปี จำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 51.50 อายุ 35 - 45 ปี จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 36.00 และอายุ 45 ปีขึ้นไป จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 12.50 และระดับการศึกษาปริญญาตรีจำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 67.50 และสูงกว่าปริญญาตรีจำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 32.50

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของครูที่มีต่อพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของครูที่มีต่อพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 17 โดยรวมและรายแบบ

พฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหาร	ระดับความคิดเห็น			
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1. ผู้บริหารตัดสินใจเองแล้วแจ้งให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทราบหรือปฏิบัติ	3.74	0.82	มาก	5
2. ผู้บริหารตัดสินใจเองแล้วเกลี้ยกล่อมให้ผู้ใต้บังคับบัญชายอมรับการตัดสินใจของตน	3.65	0.89	มาก	7
3. ผู้บริหารตัดสินใจแล้วขอความคิดเห็นจากผู้ใต้บังคับบัญชาแต่ไม่เปลี่ยนแปลงการตัดสินใจ	3.69	0.84	มาก	6
4. ผู้บริหารตัดสินใจแล้วขอความคิดเห็นจากผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้บริหารอาจเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจใหม่เมื่อได้ข้อมูลที่ดีกว่า	3.97	0.76	มาก	3
5. ผู้บริหารเสนอปัญหาแล้วขอคำแนะนำหรือความคิดเห็นจากผู้ใต้บังคับบัญชาแล้วนำมาพิจารณาตัดสินใจ	4.25	0.79	มาก	1
6. ผู้บริหารชี้ข้อจำกัดแล้วให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทำการตัดสินใจภายในขอบเขตนั้น	4.20	0.65	มาก	2
7. ผู้บริหารมอบให้ผู้ใต้บังคับบัญชาตัดสินใจเอง	3.86	0.85	มาก	4
โดยรวม	3.97	0.78	มาก	

จากตาราง 3 พบว่า ความคิดเห็นของครูที่มีต่อพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 17 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.97, S.D. = 0.78$) เมื่อพิจารณารายแบบ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกแบบ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ แบบที่ 5 ผู้บริหารเสนอปัญหาแล้วขอคำแนะนำหรือความคิดเห็นจากผู้ใต้บังคับบัญชาแล้วนำมาพิจารณาตัดสินใจ ($\bar{X} = 4.25, S.D. = 0.79$) แบบที่ 6 ผู้บริหารชี้ข้อจำกัดแล้วให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทำการตัดสินใจภายในขอบเขตนั้น ($\bar{X} = 4.20, S.D. = 0.65$) แบบที่ 4 ผู้บริหารตัดสินใจแล้วขอความคิดเห็นจากผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้บริหารอาจเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจใหม่เมื่อได้ข้อมูลที่ดีกว่า ($\bar{X} = 3.97, S.D. = 0.76$) แบบที่ 7 ผู้บริหารมอบให้ผู้ใต้บังคับบัญชาตัดสินใจเอง ($\bar{X} = 3.86, S.D. = 0.85$) แบบที่ 1 ผู้บริหารตัดสินใจเองแล้วแจ้งให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทราบหรือปฏิบัติ ($\bar{X} = 3.74, S.D. = 0.82$) แบบที่ 3 ผู้บริหารตัดสินใจแล้วขอความคิดเห็นจากผู้ใต้บังคับบัญชา

แต่ไม่เปลี่ยนแปลงการตัดสินใจ ($\bar{X} = 3.69$, S.D.= 0.84) และแบบผู้บริหารตัดสินใจเองแล้วเกลี้ยกล่อมให้ผู้ใต้บังคับบัญชายอมรับการตัดสินใจของตน ($\bar{X} = 3.65$, S.D.= 0.89)

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 17 โดยจำแนกตามอายุ และระดับการศึกษาพบว่า

ตาราง 13 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 17 จำแนกตามระดับการศึกษาโดยรวมและรายแบบ

ภาวะผู้นำของผู้บริหาร	ระดับการศึกษา						t	Sig
	ปริญญาตรี			สูงกว่าปริญญาตรี				
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล		
1. ผู้บริหารตัดสินใจเองแล้วแจ้งให้ผู้ใต้บังคับ บัญชาทราบหรือปฏิบัติ	3.68	0.40	มาก	3.80	0.39	มาก	-.503	.632
2. ผู้บริหารตัดสินใจเองแล้วเกลี้ยกล่อมให้ผู้ใต้บังคับบัญชายอมรับการตัดสินใจของตน	3.51	0.85	มาก	3.79	0.45	มาก	.171	.867
3. ผู้บริหารตัดสินใจแล้วขอความคิดเห็นจากผู้ใต้ บังคับบัญชาแต่ไม่เปลี่ยนแปลงการตัดสินใจ	3.60	0.76	มาก	3.78	0.48	มาก	-.071	.853
4. ผู้บริหารตัดสินใจแล้วขอความคิดเห็นจากผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้บริหารอาจเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจใหม่เมื่อได้ข้อมูลที่ดีกว่า	3.84	0.53	มาก	4.10	0.38	มาก	.288	.673
5. ผู้บริหารเสนอปัญหาแล้วขอคำแนะนำหรือความคิดเห็นจากผู้ใต้บังคับบัญชาแล้วนำมาพิจารณาตัดสินใจ	4.03	0.39	มาก	4.47	0.28	มาก	-.095	.683

ตาราง 13 (ต่อ)

ภาวะผู้นำของผู้บริหาร	ระดับการศึกษา						t	Sig
	ปริญญาตรี			สูงกว่าปริญญาตรี				
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล		
6. ผู้บริหารที่ซื้อจำกัดแล้วให้ ผู้ใต้บังคับบัญชาทำการตัดสินใจ ภายในขอบเขตนั้น	4.16	0.26	มาก	4.24	0.20	มาก	.278	.474
7. ผู้บริหารมอบให้ผู้ใต้บังคับ บัญชา ตัดสินใจเอง	3.79	0.63	มาก	3.93	0.32	มาก	-.084	.456
โดยรวม	3.80	0.57	มาก	4.14	0.25	มาก	-.128	.517

จากตาราง 13 พบว่า ความคิดเห็นของครูที่มีต่อพฤติกรรมกาตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา
จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 17 โดยจำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมและ
รายแบบ ไม่แตกต่างกัน

1. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อพฤติกรรมกาตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน
มัธยมศึกษาจังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 โดยจำแนกตามอายุ ในภาพรวม
ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณารายแบบ พบว่า แบบผู้บริหารตัดสินใจเองแล้วเกลี้ยกล่อมให้ผู้ใต้บังคับบัญชา
ยอมรับการตัดสินใจของตน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงนำไปทดสอบเป็นรายคู่ตามวิธีการ
ของ Scheffe (Scheffe's Method) จำแนกตามอายุเป็นรายคู่ พบว่า แบบผู้บริหารตัดสินใจเองแล้วเกลี้ยกล่อมให้
ผู้ใต้บังคับบัญชายอมรับการตัดสินใจของตน โดยครูที่มีอายุต่ำกว่า 35 ปีแตกต่างกับครูที่มีอายุ 35 - 45 ปี และ 45 ปี
ขึ้นไปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ความคิดเห็นของครูที่มีต่อพฤติกรรมกาตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดจันทบุรี
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 17 โดยจำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมและรายแบบ ไม่
แตกต่างกัน

อภิปรายผล

ในการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของครูที่มีต่อพฤติกรรมกาตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัด
จันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 17 อภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของครูที่มีต่อพฤติกรรมกาตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา
จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 17 พบว่า โดยรวมและรายแบบทุกแบบอยู่ใน
ระดับมาก ซึ่งเป็นไปตามแนวคิดของแทนเนนบอม และชมิทท์ (ศรีบุญ พงศ์ประเสริฐสิน, 2554: 15; อ้างอิงจาก
Tannenbaum & Schmidt, 1958: 6) ที่อธิบายว่าพฤติกรรมกาตัดสินใจของผู้บริหารเป็นกระบวนการเลือกสิ่งต่างๆ
ที่บุคคลหรือกลุ่มบุคคลได้อาศัยความรู้ ความชำนาญ ประสบการณ์ทำงาน รวมทั้งมีวิธีการต่าง ๆ ที่สามารถพิจารณา

วิเคราะห์หาทางเลือกที่ดีที่สุดกับองค์กรหรือสถานศึกษา เพื่อที่จะสามารถพัฒนาองค์กรหรือสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จ โดยอาศัยพฤติกรรมการตัดสินใจตามทฤษฎีต่อเนื่อง ทั้งนี้เนื่องมาจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 17 ได้จัดการอบรมพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาเป็นระยะๆ อย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งมีการชี้แจงถึงแนวทางปฏิบัติในการบริหารอย่างชัดเจน ทำให้การตัดสินใจเป็นไปทางเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชมัยภรณ์ ต้นสะเล้ง(2553: 73 - 81) เรื่อง พฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดเทศบาล จังหวัดฉะเชิงเทรา ที่พบว่า พฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก และงานวิจัยของ จารุวรรณ วิจิตรวงศ์วาน (2556: 117 - 118) ทำการวิจัยเรื่อง การตัดสินใจของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาเขต 8 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ผลการวิจัยพบว่า การตัดสินใจของผู้บริหาร โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก

ความคิดเห็นของครูที่มีต่อพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 17 แบบผู้บริหารเสนอปัญหาแล้วขอคำแนะนำหรือความคิดเห็นจากผู้ได้บังคับบัญชาแล้วนำมาพิจารณาตัดสินใจ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากและอยู่ในอันดับสูงสุด แสดงให้เห็นว่าการตัดสินใจแบบนี้ ผู้บริหารอธิบายปัญหาร่วมกับกลุ่มผู้ได้บังคับบัญชา แล้วพิจารณาตัดสินใจด้วยตนเอง โดยอาจจะยอมหรือไม่ยอมให้ความเห็นของกลุ่มมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ผู้บริหารจะทำการตัดสินใจโดยอาศัยพื้นฐานทางกฎหมายซึ่งถือว่ามีความสำคัญมากกว่าที่จะตัดสินใจตามความเห็นของกลุ่มผู้ได้บังคับบัญชา ไม่ได้ยึดหลักความพึงพอใจของผู้ร่วมงานอย่างเดียวแต่ยึดหลักความถูกต้องเป็นสิ่งสำคัญที่สุด ซึ่งเป็นแนวทางพิจารณาตัดสินใจทางการบริหารที่พยายามใช้วิธีการทางกฎหมายเพื่อให้แต่ละคนหรือกลุ่มบุคคลตลอดจนองค์กรเกิดความมั่นใจว่าได้ปฏิบัติไปด้วยความชอบธรรมและไม่มีส่วนใดที่ก่อให้เกิดผลในทางไม่ดีแก่ตนภายหลัง การตัดสินใจโดยอาศัยแนวทางกฎหมายเป็นวิธีการสำคัญในการตัดสินใจสั่งการทางบริหาร พร้อมทั้งหาทางเลือกที่เหมาะสมโดยอาศัยข้อบ่งชี้ทางกฎหมายและข้อบ่งชี้ทางสังคมเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์อย่างสูงสุด ซึ่งเป็นตามแบบที่ 5 ของทฤษฎีพฤติกรรมการตัดสินใจตามแนวคิดของแทนเนนบอม และชมิทท์ สอดคล้องกับ ธร สุนทรายุทธ (2550: 105) ที่เสนอแนวคิดว่าการที่ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้ได้บังคับบัญชาเข้ามามีส่วนร่วมยอมส่งผลดีในการบริหารงาน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เจริญศักดิ์ คำพูน (2552: 25) ได้ศึกษาพฤติกรรมการตัดสินใจในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการตัดสินใจ คือ ผู้บริหารเสนอปัญหาแล้วขอคำแนะนำหรือความคิดเห็นจากผู้ได้บังคับบัญชาแล้วนำมาพิจารณาตัดสินใจด้วยตนเอง สอดคล้องกับ ศรัญญู พงศ์ประเสริฐสิน (2554: 136 - 144) เรื่องพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียนคาทอลิก สังกัดอัครสังฆมณฑล กรุงเทพมหานคร พบว่า พฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยผู้บริหารมีพฤติกรรมการตัดสินใจด้านผู้บริหารเสนอปัญหาแล้ว พิจารณาคำแนะนำหรือความคิดเห็นจากผู้ได้บังคับบัญชา แล้วนำมาพิจารณาตัดสินใจมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และสอดคล้องกับ สุทธิรัตน์ นาคราช (2558: 152) ได้ศึกษาพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร พบว่า พฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหาร อยู่ในระดับมากทั้งภาพรวมและรายด้าน

ความคิดเห็นของครูที่มีต่อพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ในรายแบบที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ แบบผู้บริหารตัดสินใจเองแล้วเกลี้ยกล่อมให้ผู้ได้บังคับบัญชายอมรับการตัดสินใจของตน ดังที่ ภารดี อนันต์นาวิ (2553: 173 -175) ได้อธิบาย

ว่าการตัดสินใจ คือ กระบวนการที่สำคัญและเป็นศูนย์กลางของการบริหาร หน้าที่หลักของการบริหารคือ การสั่งการ และควบคุมกระบวนการตัดสินใจ และด้วยเหตุนี้ผู้บริหารส่วนใหญ่ก่อนเข้าสู่ตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมี คุณวุฒิทางการบริหาร มีใบประกอบวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา และมีการเข้ารับการอบรมจากสถาบันพัฒนา ผู้บริหารของกระทรวงศึกษาธิการเพื่อให้มีองค์ความรู้ในด้านการบริหารสถานศึกษา ทำให้ผู้บริหารมีความรู้ ความสามารถ มีพฤติกรรมในบริหารสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อมรา ภัทร์ บุญยสิทธิ์เศรต (2559: 78) ที่ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับพฤติกรรม การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16 พบว่า พฤติกรรม การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และมีพฤติกรรมการตัดสินใจในระดับมากทุกด้าน โดยมีพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ แบบผู้บริหารตัดสินใจเองแล้วเกลี้ยกล่อมให้ ผู้ใต้บังคับบัญชายอมรับการตัดสินใจของตน

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน มัธยมศึกษาจังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 17 โดยจำแนกตามอายุ และระดับ การศึกษา

1. ความคิดเห็นของครูที่มีต่อพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 17 โดยจำแนกตามอายุ พบว่า ครูที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็น ต่อพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 17 ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เป็นเพราะว่าผู้ใต้บังคับบัญชาที่มีวัยแตกต่างกัน เชื่อมั่นในผู้บริหารที่ เปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการออกความคิดเห็น ทำให้ความคิดริเริ่มที่แต่ละคนมีอยู่นั้นไม่ถูกควบคุม หรือกดดันไว้ การตัดสินใจถือเป็นพฤติกรรมที่จำเป็นและมีความสำคัญต่อผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารจะเลือกวิธีการตัดสินใจที่ เหมาะสมที่สุด โดยเชื่อว่าจะเป็นทางนำไปสู่ความสำเร็จได้ หากทุกกระบวนการมีการตัดสินใจที่เหมาะสมสอดคล้อง จะยังผลให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพสูงสุด ดังที่ลิเคิร์ต (Likert) ได้สนับสนุนว่ากลุ่มที่มีประสิทธิภาพสูง สมาชิก แต่ละคนจะมีความรู้สึกลดภัยในการตัดสินใจได้ตามความเหมาะสมโดยมีเป้าหมายอย่างชัดเจนเป็นพื้นฐานของ การตัดสินใจ ทั้งยังคงรักษาภาวะแห่งความร่วมมือและความมานะพยายามในการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามคำสั่งนั้น ด้วย เมื่อพิจารณาแบบ พบว่า แบบผู้บริหารตัดสินใจเองแล้วเกลี้ยกล่อมให้ผู้ใต้บังคับบัญชายอมรับการตัดสินใจ ของตน โดยครูที่มีอายุต่ำกว่า 35 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างกับครูที่มีอายุ 35 - 45 ปี และ 45 ปีขึ้นไป อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาจเนื่องมาจากครูที่มีอายุต่ำกว่า 35 ปี ไม่ต้องการออกความคิดเห็นในบางครั้งการ ตัดสินใจของผู้บริหารต้องขึ้นอยู่กับเหตุการณ์และความพร้อมของบุคลากร เพราะผู้ใต้บังคับบัญชาไม่ต้องการให้ มี การตัดสินใจร่วมกับผู้บริหารโดยพร่ำเพรื่อ ส่วนรูปแบบอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

2. ความคิดเห็นของครูที่มีต่อพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 17 จำแนกตามระดับการศึกษา จากผลการวิจัย พบว่า ครูที่มี ระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 17 ในภาพรวมและรายแบบไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เพราะครูทุกคน เห็นด้วยกับพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารว่าผู้บริหารจะไม่ยึดแบบใดแบบหนึ่งตายตัวในการตัดสินใจ แต่จะ ปรับเปลี่ยนไปตามสถานการณ์ สอดคล้องกับ ศรีบุญ พงศ์ประเสริฐสิน 2554: 136 -144) พบว่า ครูที่มีระดับ

การศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน เขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสงคราม จำแนกตามวุฒิการศึกษา ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

ในการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของครูที่มีต่อพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัด จันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัย ความคิดเห็นของครูที่มีต่อพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน มัธยมศึกษาจังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 พบว่าแบบที่ 5 ผู้บริหารเสนอ ปัญหาแล้วขอคำแนะนำหรือความคิดเห็นจากผู้ได้บังคับบัญชาแล้วนำมาพิจารณาตัดสินใจ อยู่ในระดับสูงกว่าด้าน อื่น ๆ ดังนั้นเพื่อเป็นการส่งเสริมให้การบริหารสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเขต 17 จึงควรกำหนดนโยบายในการสร้างเสริมพฤติกรรมการตัดสินใจ โดยการสนับสนุนให้ ผู้บริหารเสนอสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นกับสถานศึกษาแก่ผู้ได้บังคับบัญชาทราบ และเปิดโอกาสให้ผู้ได้บังคับบัญชามี ส่วนร่วมในการช่วยกันหาแนวทางที่ดีที่สุดในการแก้ปัญหา และมีส่วนร่วมในการพิจารณาตัดสินใจร่วมกับผู้บริหาร

1.2 จากผลการวิจัย ความคิดเห็นของครูที่มีต่อพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน มัธยมศึกษาจังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 17 พบว่า แบบที่ 2 ผู้บริหารตัดสินใจ เองแล้วเกลี้ยกล่อมให้ผู้ได้บังคับบัญชายอมรับการตัดสินใจของตน อยู่ในระดับต่ำกว่าด้านอื่น ๆ เพราะในการบริหาร สถานศึกษามีข้อจำกัดในเรื่องนโยบาย ระเบียบ กฎหมาย คำสั่ง และปัญหาบางอย่างต้องแก้ไขอย่างรีบด่วน ผู้บริหาร จำเป็นต้องตัดสินใจโดยทันที ไม่อาจรอเกลี้ยกล่อมให้ผู้ได้บังคับบัญชารับได้เพียงแจ้งให้ทราบการตัดสินใจ การ บริหารโรงเรียนไม่สามารถกำหนดได้ว่าพฤติกรรมแบบใดที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด ทั้งนี้ย่อมขึ้นกับสถานการณ์

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา

2.1 ระดับตัวผู้บริหาร ผู้บริหารโรงเรียนควรมีการพัฒนาตนเองในเรื่องของการตัดสินใจบางอย่างที่ ผู้บริหารไม่ใช่แบบมีส่วนร่วม เช่นการศึกษาเอกสาร ตำราต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจหรือความรู้อย่าง กว้างขวางที่สามารถนำข้อมูลที่มีอยู่มาใช้ในการตัดสินใจได้ ซึ่งอาจใช้ผลการวิจัยครั้งนี้ ในการตรวจสอบพฤติกรรม การตัดสินใจของตนเอง และปรับปรุงพฤติกรรมในการตัดสินใจของตนเองในการบริหารงานได้อย่างเหมาะสม

2.2 ระดับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2.2.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ควรจัดทำโครงการพัฒนาความรู้ ความสามารถของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 และมีการติดตามผลทั้งในระยะสั้นและระยะยาวอย่างสม่ำเสมอ

2.2.2 ควรศึกษาถึงพฤติกรรมต่างๆ รวมทั้งเรื่องการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ควรส่งเสริมหรือสนับสนุนการพัฒนาพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน โดยสนับสนุนในด้านเอกสาร เผยแพร่ความรู้ ตำราทางพฤติกรรมศาสตร์และการบริหาร หรือคู่มือการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียน หรือจัด กิจกรรมไปศึกษาดูงานทางการบริหารโรงเรียนดีเด่นทั้งในจังหวัดหรือต่างจังหวัดหรือแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่าง ผู้บริหารในหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง

2.2.3 โรงเรียน คือผู้บริหารโรงเรียนควรศึกษาถึงเรื่องที่ใช้ในการตัดสินใจและเลือกแบบการตัดสินใจแล้วทำให้การตัดสินใจในเรื่องนั้นได้รับความร่วมมือจากคณะครูและบุคลากรในโรงเรียนและประสบผลสำเร็จต่อการบริหารงาน ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนจะต้องรับฟังและใช้แนวคิดหรือความคิดเห็นของคณะครูในโรงเรียน ซึ่งเป็นแบบการมีส่วนร่วมในเรื่องที่ต้องตัดสินใจของผู้บริหารและครูในโรงเรียน เพื่อเป็นข้อมูลในการตัดสินใจ และแก้ปัญหาเกี่ยวกับงานของโรงเรียน อันจะส่งผลให้คณะครูในโรงเรียนเกิดความพึงพอใจและนำไปสู่การปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยเปรียบเทียบพฤติกรรมการตัดสินใจที่ส่งผลต่อการบริหารงานของระหว่างผู้บริหารโรงเรียนของรัฐบาล และผู้บริหารโรงเรียนเอกชน
2. ควรศึกษาวิจัยพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนในแบบต่าง ๆ ต่อประสิทธิภาพการบริหารงานว่ามีพฤติกรรมการตัดสินใจอย่างไร
3. ควรมีการทำวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อจะได้องค์ความรู้ใหม่ ๆ ทางด้านการบริหารศึกษาเพิ่มขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- พิไลดา แซ่ลิ้. (2555). พฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- การดี อนันต์นาวี. (2553). หลักการ แนวคิด ทฤษฎีการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: มนตรี.
- วิเชียร วิทย์อุดม. (2551). พฤติกรรมองค์การ. กรุงเทพมหานคร: ธนวัชรการพิมพ์.
- วิโรจน์ สารรัตนะ. (2557). กระบวนทัศน์ใหม่ทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: ทิพย์วิสุทธ์.จำลอง นักฟ้อน. (2543). เส้นทางสู่ผู้บริหารมืออาชีพ. กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
- อนงค์ แสงแก้ว. (2548). พฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสงคราม. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร: กรุงเทพมหานคร.
- อมรภัทร์ นุชสิทธิ์เศรษฐ. (2559). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- สมศักดิ์ คงเที่ยง. (2555). หลักบริหารการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: พี.เอ.ลิฟวิ่ง.
- กอบศักดิ์ มูลมัย. (2554). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- จรุณี แก้วเย็น. (2556). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาอำเภอสุคิริน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ ยะลา: มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.

ศรัณยู พงศ์ประเสริฐสิน. (2554). พฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารกับประสิทธิผลโรงเรียนคาทอลิก สังกัดอัคร

สังฆมณฑล กรุงเทพมหานคร. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

Cronbach, L. J. (1990). Essentials of Psychological Testing. 5 th ed. New York: Haper Collins.

Good, Mary L. (2006). Integrating the Individual and the Organization. New York: Wiley.

Janet, Parke Elaine Prock. (1996). “Comparisions of Decision – Making Styles Florida Community and Junior College Department Chairpersons and decision Director,” Dissertation Abstracts International.

Krejcie, R. V. and Morgan, D. W. (January 1970). “Determining Sample Size for Research Activities,” Educational and Psychological Measurement. 30 (3): 607 - 610.

Rahman. (1990). “Administrators Participation in the Decision Making Process: A Case Study of King Faisal University in Saudi Arabia,” Dissertation Abstracts International.

NBUE100: การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง ความสัมพันธ์และฟังก์ชัน
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยการจัดการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิด (CGI)
THE STUDY OF LEARNING ACHIEVEMENT IN MATHEMATICS ABOUT “THE RELATION
AND FUNCTION” OF THE STUDENTS IN MATHAYOMSUKSA 4 BY USING COGNITIVE
GUIDED INSTRUCTION (CGI)

กิตติยา ลาปะ¹ ดร.อุทัยวรรณ สายพัฒนะ²

¹ นักศึกษามหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง ความสัมพันธ์และฟังก์ชัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยการจัดการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิด (CGI) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์เรื่อง ความสัมพันธ์และฟังก์ชัน ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิด (CGI) และศึกษาเจตคติที่มีต่อการเรียนคณิตศาสตร์กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 40 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 6 แผน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบเลือกตอบ จำนวน 40 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .83 และแบบวัดเจตคติต่อการเรียนคณิตศาสตร์ จำนวน 40 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .88 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test for Dependent Samples

ผลการวิจัย พบว่า

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์เรื่อง ความสัมพันธ์และฟังก์ชัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยการจัดการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิด (CGI) นักเรียนทุกคน (ร้อยละ 100) มีคะแนนผ่านเกณฑ์ที่ระดับดีขึ้นไป
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์เรื่อง ความสัมพันธ์และฟังก์ชัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิด (CGI) สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. เจตคติของนักเรียนที่มีต่อการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 อยู่ในระดับดีขึ้นไป ($\bar{X} = 159.60$)

คำสำคัญ: ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน, การสอนแนะให้รู้คิด (CGI), เจตคติ

Abstract

The purposes of this research were to study of learning achievement in mathematics about “The Relation and Function” for the Students in Mathayomsuksa 4 by using Cognitive Guided Instruction

(CGI), to compare the differences of learning achievement in mathematics about “The Relation and Function” between before and after learning by using Cognitive Guided Instruction (CGI) and to study the students' attitudes towards learning mathematics. The sample group was 40 students in Mathayomsuksa 4. Research instruments were 6 instruction plans, 40 items of achievement test in mathematics about “The Relation and Function” were multiple choices test which reliability was .83 and 40 items of students' attitudes test towards learning mathematics which reliability was .88 . The statistics for analyzing data were percentage, mean, standard deviation and t-test for Dependent Samples.

The results of the research were as follows:

1. The learning achievement in mathematics about “The Relation and Function” for the Students in Mathayomsuksa 4 by using Cognitive Guided Instruction (CGI) was higher than good rate, all the students passed the criterion provided.
2. After learning mathematics about “The Relation and Function”, the learning achievement of students in Mathayomsuksa 4 were higher than before learning by using Cognitive Guided Instruction (CGI) at the .05 level of significance.
3. Students' attitudes towards learning mathematics was higher than good rate.

Keywords: Learning achievement, Cognitive Guided Instruction (CGI), Attitude

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 จัดระดับการศึกษา โดยแบ่งเป็น 3 ระดับ คือ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 และกำหนดให้กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์เป็นการศึกษาเพื่อปวงชนที่เปิดโอกาสให้เยาวชนทุกคน ได้เรียนรู้คณิตศาสตร์อย่างต่อเนื่องตามศักยภาพ ทั้งนี้เพื่อให้เยาวชนเป็นผู้ที่มีความสามารถทางคณิตศาสตร์รู้จักนำความรู้ทักษะกระบวนการทางคณิตศาสตร์ ไปใช้แก้ปัญหาการดำเนินชีวิต สามารถพัฒนาความคิดอย่างเป็นระบบและสร้างสรรค์รวมทั้งสามารถนำไปเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้สิ่งต่างๆ และเป็นพื้นฐานสำหรับการศึกษาต่อ โดยกำหนดสาระหลักที่จำเป็นสำหรับผู้เรียนไว้ 6 สาระหลัก จำนวนและการดำเนินการ การวัด เรขาคณิต เรขาคณิต การวิเคราะห์ข้อมูลและความน่าจะเป็น การวิเคราะห์ข้อมูลและความน่าจะเป็น และทักษะกระบวนการทางคณิตศาสตร์ โดยโรงเรียนสามารถจัดโครงสร้างการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนตามความพร้อมและจุดเน้น รวมทั้งตามความถนัดและความสนใจของผู้เรียน โดยปรับให้เหมาะสมตามบริบทของสถานศึกษาและสภาพของผู้เรียน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551: 4-10) และคณิตศาสตร์มีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาความคิดมนุษย์ ทำให้มนุษย์มีความคิดสร้างสรรค์คิดอย่างมีเหตุผล เป็นระบบมีแบบแผนสามารถวิเคราะห์ปัญหา หรือสถานการณ์ที่ถ่วงรอบคอบช่วยให้คาดการณ์วางแผนตัดสินใจแก้ปัญหาและนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องเหมาะสมนอกจากนี้คณิตศาสตร์ยังเป็นเครื่องมือในการศึกษาทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและศาสตร์อื่นๆ คณิตศาสตร์จึงมีประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้นและสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ดีและมีความสุขในการพัฒนาความคิด (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ. 2551: 1)

จากการประเมินผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน (Ordinary National Education Testing หรือ O-NET) ของสำนักทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ ในวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนหนองเรือวิทยา ตั้งแต่ปีการศึกษา 2558-2559 มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 21.26 และ 20.40 ตามลำดับ (รายงานผลการทดสอบระดับชาตินั้นพื้นฐาน (O-NET) ของสถาบันการทดสอบทางการศึกษา ประจำปีการศึกษา 2559) ซึ่งผลการทดสอบดังกล่าวต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่กำหนดเกณฑ์ขั้นต่ำเฉลี่ยร้อยละ 50 ของคะแนนเต็ม ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเช่นกัน และผลดังกล่าวสอดคล้องกับผลการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง ความสัมพันธ์และฟังก์ชันเป็นเนื้อหาหนึ่งในสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์พื้นฐาน และกำหนดให้นักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เรียนในภาคเรียนที่ 2 จากการประมวลรวมกับประสบการณ์การสอนของผู้วิจัยพบปัญหาในการเรียนการสอน เรื่อง ความสัมพันธ์และฟังก์ชัน ได้แก่ นักเรียนมีความรู้พื้นฐานที่จำเป็นไม่เพียงพอต่อการเรียน เรื่อง ความสัมพันธ์และฟังก์ชัน โดยความรู้พื้นฐานที่จำเป็น ได้แก่ เซต ระบบจำนวนจริง การแกสมการ การแก้สมการตัวแปรเดียว การแก้ระบบสมการ และ กราฟ เป็นต้น สอดคล้องกับสาระที่ 4 พหุคณิต ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 นอกจากนี้จะเห็นได้จากคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง ความสัมพันธ์และฟังก์ชัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์ สาเหตุหนึ่งเกิดจากความสามารถในการแก้ปัญหาแก้โจทย์ปัญหาความเข้าใจทางคณิตศาสตร์ และ ความสามารถในการคิดของนักเรียนรวมถึงทักษะอื่น ๆ เข้าไว้ด้วยกัน เช่น การให้เหตุผล การสื่อสาร และการตัดสินใจ

การจัดการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิด (Cognitive Guided Instruction: CGI) เป็นวิธีการหนึ่งซึ่งมีพื้นฐาน การเรียนการสอนต้องเกิดจากความรู้ของผู้เรียน และให้ความสำคัญกับการคิดการแก้ปัญหาด้วยตัวของผู้เรียนเอง โดยมีครูสอนเป็นผู้สนับสนุนและเอื้ออำนวยความสะดวก ในการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาความเข้าใจทางคณิตศาสตร์ และ ความสามารถในการคิด คาร์เพนเทอร์ (ชัยวัฒน์ ช้วยปาอาจ. 2552: 15; อ้างอิงจาก Carpenter et al. 1989: 499-531) และความสามารถในการหาคำตอบด้วยตนเอง อยู่บนพื้นฐานการคิดตามความเข้าใจของนักเรียน แล้วนำมาพิจารณาใช้ในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ และเป็นการสอนที่เน้นการสร้างความรู้ด้วยความเข้าใจภายในตัวนักเรียน เมื่อนักเรียนได้คำตอบแล้วให้นักเรียนนำเสนอคำตอบ โดยครูและเพื่อนร่วมกันถามให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นหรือเหตุผลที่ใช้ (เวทฤทธิ์ อังกะนันทพร. 2551: 9) การสอนแนะให้รู้คิด (CGI) เป็นการที่ครูยึดเอาการคิดแก้ปัญหาของนักเรียนเป็นแนวทางในการสอนโดยครูใช้การสังเกต การถาม และการฟังการอธิบายแสดงแนวคิดในการแก้ปัญหาของนักเรียนเป็นแนวทางในการสอนแล้วนำผลที่ได้จากการสังเกต การถาม การฟังดังกล่าวมาประกอบเป็นข้อมูลในการตัดสินใจที่อยู่บนความรู้และความเชื่อของตัวเองเพื่อหาวิธีการสอนที่สอดคล้องกับความสามารถของผู้เรียน (ขวัญ เพี้ยชัย. 2553: 25) ดังนั้น ผู้วิจัยจึงใช้วิธีการสอนแบบการสอนแนะให้รู้คิด (CGI) ให้แก่ผู้เรียน เพื่อฝึกให้ผู้เรียนรู้ถึงกระบวนการคิดตรวจสอบความคิดของตนเองไปในทิศทางที่ถูกต้อง และนำไปสู่การพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ของผู้เรียนได้ ผู้เรียนสามารถเรียนรู้อย่างเข้าใจองแท้จากตัวอย่างที่สัมผัสได้จริง ทำให้รู้สึกว่าการศึกษาคณิตศาสตร์มีประโยชน์ มีคุณค่าสามารถนำไปใช้ในชีวิตจริงได้

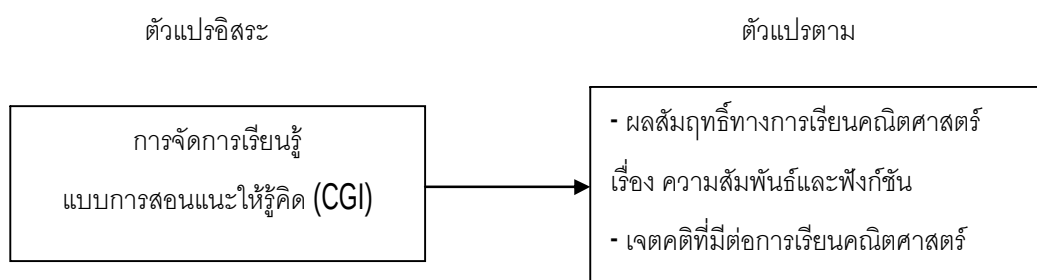
จากที่กล่าวข้างต้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะการศึกษาลักษณะผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง ความสัมพันธ์และฟังก์ชัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยการจัดการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิด (CGI)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง ความสัมพันธ์และฟังก์ชัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยการจัดการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิด (CGI)
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง ความสัมพันธ์และฟังก์ชัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิด (CGI)
3. เพื่อศึกษาเจตคติที่มีต่อการเรียนคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

สมมติฐานในการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง ความสัมพันธ์และฟังก์ชัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยการจัดการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิด (CGI) ผ่านเกณฑ์ระดับดีขึ้นไปร้อยละ 80 ของจำนวนนักเรียน
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง ความสัมพันธ์และฟังก์ชัน ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิด (CGI) สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. เจตคติของนักเรียนที่มีต่อการเรียนคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 อยู่ในระดับดีขึ้นไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย**ขอบเขตการศึกษา****ประชากรที่ใช้ในการวิจัย**

เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนหนองเรือวิทยา อ.หนองเรือ จ.ขอนแก่น ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 10 ห้องเรียน จำนวนนักเรียนทั้งหมด 384 คน โดยนักเรียนแต่ละห้องมีจำนวนและความรู้ความสามารถพอๆ กัน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนหนองเรือวิทยา อ.หนองเรือ จ.ขอนแก่น ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 40 คน ซึ่งได้จากการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยของการสุ่ม

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) คือ การจัดการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิด (CGI)

ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง ความสัมพันธ์และฟังก์ชัน และเจตคติที่มีต่อการเรียนคณิตศาสตร์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิด (CGI) เรื่อง ความสัมพันธ์และฟังก์ชัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง ความสัมพันธ์และฟังก์ชัน เป็นแบบเลือกตอบชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ และ แบบวัดเจตคติที่มีต่อการเรียน คณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ผลการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ สรุปผลได้ ดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง ความสัมพันธ์และฟังก์ชัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 4 โดยการจัดการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิด (CGI) ผ่านเกณฑ์ระดับดีขึ้นไป ร้อยละ 100 ของจำนวนนักเรียน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ (ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80)

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง ความสัมพันธ์และฟังก์ชัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 4 หลังการจัดการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิด (CGI) สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05

3. เจตคติที่มีต่อการเรียนคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 อยู่ในระดับดีขึ้นไป

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง ความสัมพันธ์และฟังก์ชัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยการจัดการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิด (CGI) ผ่านเกณฑ์ระดับดีขึ้นไป ร้อยละ 100 ของจำนวนนักเรียน ปรากฏ ดังตาราง 1

ตาราง 1 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง ความสัมพันธ์และฟังก์ชัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยการจัดการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิด (CGI)

คะแนน	เกณฑ์	ระดับ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	$\bar{X}$	S.D.
29-35	80-100	ดีมาก	14	35	30.64	1.22
22-28	70-79	ดี	26	65	26.35	1.44
15-21	60-69	ปานกลาง	-	-	-	-
8-14	50-59	ปรับปรุง	-	-	-	-
1-7	0-49	ต่ำกว่าเกณฑ์	-	-	-	-
รวม			40	100		

จากตาราง 1 พบว่า การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ นักเรียนที่ได้คะแนนระหว่าง 29-35 คะแนน อยู่ในเกณฑ์ 80-100 ซึ่งอยู่ในระดับ ดีมาก มีจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 35 ค่าเฉลี่ย 30.64 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.22 และนักเรียนที่ได้คะแนนระหว่าง 22-28 คะแนน อยู่ในเกณฑ์ 70-79 ซึ่งอยู่ในระดับดี มีจำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 65 ค่าเฉลี่ย 26.35 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.4

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง ความสัมพันธ์และฟังก์ชัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิด (CGI) สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ปรากฏ ดังตาราง 2

ตาราง 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง ความสัมพันธ์และฟังก์ชัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิด (CGI)

การทดสอบ	คะแนนต่ำสุด	คะแนนสูงสุด	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig
ก่อนเรียน	6	14	9.55	1.77	38.84*	.00
หลังเรียน	23	33	27.85	2.48		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 2 พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยการจัดการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิด (CGI) ก่อนเรียนมีคะแนนต่ำสุด 6 คะแนน คะแนนสูงสุด 14 คะแนน ค่าเฉลี่ย 9.55 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.77 ส่วนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนมีคะแนนต่ำสุด 25 คะแนน คะแนนสูงสุด 33 คะแนน ค่าเฉลี่ย 27.85 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.48 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยการจัดการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิด (CGI) หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 38.84$)

เจตคติที่มีต่อการเรียนคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 อยู่ในระดับดีขึ้นไป ปรากฏดังตาราง 3

ตาราง 3 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการศึกษาเจตคติที่มีต่อการเรียนคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

คะแนน	เกณฑ์	ระดับ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	$\bar{X}$	S.D.
161-200	80-100	ดีมาก	21	52.50	175.24	9.28
121-160	70-79	ดี	19	47.50	145.63	12.54
81-120	60-69	ปานกลาง	-	-	-	-
41-80	50-59	ไม่ดี	-	-	-	-
0-40	0-49	ไม่ได้เลย	-	-	-	-
รวม			40	100		

จากตาราง 3 พบว่า การศึกษาเจตคติต่อการเรียนคณิตศาสตร์ นักเรียนที่ได้คะแนนระหว่าง 161-200 คะแนน อยู่ในเกณฑ์ 80-100 ซึ่งอยู่ในระดับ ดีมาก มีจำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 52.50 ค่าเฉลี่ย 175.24 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 9.28 และมีนักเรียนที่ได้คะแนนระหว่าง 121-160 คะแนน อยู่ในเกณฑ์ 70-79 ซึ่งอยู่ในระดับดี มีจำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 47.50 ค่าเฉลี่ย 145.63 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 12.54

อภิปรายผล

จากการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง ความสัมพันธ์และฟังก์ชัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยการจัดการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิด (CGI) ผลการวิจัยอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง ความสัมพันธ์และฟังก์ชัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยการจัดการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิด (CGI) นักเรียนผ่านเกณฑ์ในระดับดีขึ้นไป ร้อยละ 80 ของนักเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิด (CGI) เป็นการจัดการเรียนการสอน โดยให้นักเรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองซึ่งอาศัยความรู้พื้นฐานของนักเรียน สนับสนุนให้นักเรียนรู้จักแนวทางแก้ปัญหาด้วยตนเอง ฝึกให้นักเรียนคิดและสามารถวิเคราะห์ให้เหตุผลได้ โดยผู้สอนมีหน้าที่ให้ความช่วยเหลือนักเรียนในการแก้ปัญหาทำให้นักเรียนได้ฝึกคิด สามารถหาวิธีการแก้ปัญหาที่หลากหลาย และตัดสินใจเลือกวิธีการแก้ปัญหาด้วยตนเอง ผู้สอนเป็นผู้แนะแนวทางให้นักเรียนคิดอย่างต่อเนื่องเกิดการเรียนรู้ในเนื้อหาหรือกระบวนการทางคณิตศาสตร์ ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ เวชฤทธิ์ อังคนะภักทขจร (2551: 9) ได้ศึกษาการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิด (CGI) ที่ใช้ทักษะการให้เหตุผลและการเชื่อมโยงโดยบูรณาการสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง การวิเคราะห์ข้อมูลกับ สิ่งแวดล้อมศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า ด้านความเข้าใจทางคณิตศาสตร์ เรื่อง การวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบภายหลังการทดลองมากกว่าก่อนการทดลองที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 และด้านทักษะการให้เหตุผล พบว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบภายหลังการทดลองมากกว่าก่อนการทดลองที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุรัชย์ วงศ์จันเสื่อ (2555: 27) ได้ศึกษาการพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ และความสามารถในการคิด อย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด DAPIC และ CGI ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด DAPIC และ CGI มีความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์และความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณหลังเรียน สูงกว่า ก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด DAPIC และ CGI มีความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์และความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ สูงกว่า นักเรียนกลุ่มที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กุลกาญจน์ สุวรรณรักษ์ (2556: 33) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ และเจตคติทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง การชั่ง และการตวง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการสอนแนะให้รู้คิด (CGI) ที่เน้นทักษะการเชื่อมโยงระหว่างคณิตศาสตร์กับชีวิตประจำวัน ผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง การชั่ง และการตวง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังได้รับการจัดการเรียนการสอนโดยการสอนแนะให้รู้คิด (CGI) ที่เน้นทักษะการเชื่อมโยงระหว่างคณิตศาสตร์กับชีวิตประจำวัน สูงกว่าก่อนได้รับการจัดการเรียนการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง ความสัมพันธ์และฟังก์ชัน ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิด (CGI) สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิด (CGI) เป็นการเรียนรู้ผ่านการแก้ปัญหา ซึ่งเป็นปัญหาที่นักเรียนเคยพบในชีวิตประจำวัน การเรียนการสอนต้องเกิดจากการสร้างความรู้ของนักเรียน รวมทั้งให้ความสำคัญกับการคิดและการแก้ปัญหาด้วยตัวของนักเรียนเอง สนับสนุนให้นักเรียนคิดและสามารถคิดวิเคราะห์ให้เหตุผลได้ โดยผู้สอนเป็นผู้เอื้ออำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและช่วยเหลือนักเรียนในการแก้ปัญหาทำให้นักเรียนได้ฝึกคิด สามารถหาวิธีการแก้ปัญหาที่หลากหลาย และตัดสินใจเลือกวิธีการแก้ปัญหาด้วยตนเอง โดยใช้กระบวนการต่างๆ ที่นำไปสู่การแก้ปัญหา เป็นการเรียนรู้ที่มีการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ทำงานเป็นกลุ่ม และนำเสนอความคิดของตนเอง ร่วมกันอภิปรายก่อให้เกิดการเชื่อมโยงความรู้เดิมของนักเรียนให้สัมพันธ์และสอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ที่จะเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องเกิดการเรียนรู้ในเนื้อหาหรือกระบวนการทางคณิตศาสตร์ ซึ่งสอดคล้องกับ สุรารัตน์ สมรรถการ (2556: 7) ได้ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิด (CGI) เรื่อง วิธีเรียงสับเปลี่ยนและวิธีจัดหมู่ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสามารถในการแก้ปัญหาและความสามารถในการเชื่อมโยงทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 หลังการจัดการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิด (CGI) เรื่อง วิธีเรียงสับเปลี่ยนและวิธีจัดหมู่ สูงกว่าก่อนได้รับการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 หลังการจัดการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิด (CGI) เรื่อง วิธีเรียงสับเปลี่ยนและวิธีจัดหมู่ สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีคะแนนเฉลี่ย 16.20 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 81.00 ซึ่งยังสอดคล้องกับ กุลกาญจน์ สุวรรณรักษ์ (2556: 33) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ และเจตคติทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง การชั่ง และการตวง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการสอนแนะให้รู้คิด (CGI) ที่เน้นทักษะการเชื่อมโยงระหว่างคณิตศาสตร์กับชีวิตประจำวัน ผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง การชั่ง และการตวง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังได้รับการจัดการเรียนการสอนโดยการสอนแนะให้รู้คิด (CGI) ที่เน้นทักษะการเชื่อมโยงระหว่างคณิตศาสตร์กับชีวิตประจำวัน สูงกว่าก่อนได้รับการจัดการเรียนการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เช่นเดียวผลงานวิจัยของ อำภรณ์ ผลวรรณ (2556: 31-32) ได้ศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบแนะให้รู้คิด (CGI) เรื่อง ความน่าจะเป็น ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนคณิตศาสตร์ ความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ ความตระหนักในการรู้คิด และความมีวินัยในตนเอง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบแนะให้รู้คิด สูงกว่าก่อนได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบแนะให้รู้คิด สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. เจตคติที่มีต่อการเรียนคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยการจัดการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิด (CGI) อยู่ในระดับดีขึ้นไป ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิด (CGI) เป็นวิธีการหนึ่งที่ทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ กล้าคิด กล้าแสดงออก ไม่กลัว ไม่กดดันเมื่อถูกถามเพราะนักเรียนสามารถคิดหาคำตอบตามความเข้าใจของตนเองได้ ผู้สอนจะเป็นเพียงผู้ที่คอยแนะนำ สนับสนุนให้นักเรียนรู้จักแนวทางแก้ปัญหาด้วยตนเอง ฝึกให้นักเรียนคิดและสามารถวิเคราะห์ให้เหตุ

ผลได้ โดยผู้สอนคอยให้ความช่วยเหลือนักเรียนในการแก้ปัญหาทำให้นักเรียนได้ฝึกคิด สามารถหาวิธีการแก้ปัญหาที่หลากหลายช่วยให้นักเรียนเกิดความรู้สึที่ดีต่อการจัดการเรียนและอยากที่จะเรียนแบบการสอนแนะให้รู้คิด (CGI) ทำให้การจัดการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิดดำเนินไปได้ด้วยดี มีความสุขทั้งนักเรียนและครู ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กุลกาญจนา สุวรรณรักษ์ (2556) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ และเจตคติทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง การชั่ง และการตวง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการสอนแนะให้รู้คิด (CGI) ที่เน้นทักษะการเชื่อมโยงระหว่างคณิตศาสตร์กับชีวิตประจำวัน ผลการวิจัยพบว่าเจตคติทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง การชั่ง และการตวง ของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 3 หลังได้รับการจัดการเรียนการสอนโดยการสอนแนะให้รู้คิด (CGI) ที่เน้นทักษะการเชื่อมโยงระหว่างคณิตศาสตร์กับชีวิตประจำวัน สูงกว่าก่อนได้รับการจัดการเรียนการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เช่นกันกับงานวิจัยของ

การนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. การจัดการเรียนการสอนโดยการสอนแนะให้รู้คิด (CGI) ใช้เวลานาน ผู้สอนควรศึกษาและวางแผนการสอนให้เป็นไปตามที่กำหนดไม่ให้ล่าช้า และเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ให้ได้มากที่สุด
2. ครูผู้สอนหรือผู้ที่สนใจในการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ สามารถนำการจัดการเรียนการสอนโดยการสอนแนะให้รู้คิด (CGI) เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้

ข้อเสนอแนะ

1. ควรนำรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบการสอนแนะให้รู้คิด (CGI) ไปใช้กับวิชาอื่นเพื่อนำไปต่อยอดในการพัฒนาทักษะกระบวนการด้านอื่นๆ
2. การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการทดลองแบบศึกษากลุ่มเดียวแบบแผนการทดลองนี้ มุ่งเน้นทดลองกับกลุ่มทดลองเพียงกลุ่มเดียวเท่านั้น ดังนั้น ในการทำการวิจัยครั้งต่อไปควรมีการเพิ่มกลุ่มควบคุมแล้วนำผลที่ได้มาเปรียบเทียบกัน เพื่อจะทำให้ผลการวิจัยมีผลที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กนิษฐา ศรีวิไลทัย. (2554). ผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์โดยใช้โมเดลการสอนแนวคิดนำที่มีต่อความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์และเจตคติต่อการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษา คณิตศาสตร์. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กรมวิชาการ. (2546). การจัดสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่1-6 ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ: องค์การ.
- กองสิน อ่อนवाद. (2550). การพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้การเรียนแบบร่วมมือ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. เลย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). เอกสารประกอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์
คุรุสภาลาดพร้าวรับสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- _____. (2551). เอกสารประกอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 คู่มือการ
จัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กุลกาญจน์ สุวรรณรักษ์. (2556). การศึกษาผลสัมฤทธิ์และเจตคติทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์เรื่อง การตั้ง
และการทวง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการสอนแนะให้รู้คิด (CGI) ที่เน้นทักษะการ
เชื่อมโยงระหว่างคณิตศาสตร์กับชีวิตประจำวัน. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการ
ประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ขวัญ เพี้ยชัย. (2553). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาความสามารถในการให้เหตุผลเชิงสัดส่วน
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต. สาขาวิชาคณิตศาสตร์
ศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ชุดิมา จูนอิม. (2558). การพัฒนาการคิดเชิงคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้กิจกรรม
การเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิด (CGI) ร่วมกับเทคนิคการใช้คำถามของबाटแฮม(Badham).
วิทยานิพนธ์. หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ศึกษา. พิษณุโลก:
มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ชัยวัฒน์ อัยปาอาจ. (2551). ผลของการใช้แนวการสอนแนะให้รู้คิดในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
คณิตศาสตร์ที่มีต่อความสามารถในการแก้ปัญหาคณิตศาสตร์ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2.
วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ภัทรอร อริยธนพงศ์. (2558). ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสอนแนะให้รู้คิดที่มีต่อความสามารถในการ
แก้ปัญหและการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ เรื่อง ความน่าจะเป็น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 5. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชาคณิตศาสตร์. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วัชรสันต์ อินธิสาร. (2547). ผลของการพัฒนานวัตกรรมทางเรขาคณิตและเจตคติต่อการเรียนคณิตศาสตร์
ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้โปรแกรม The Geometer's Sketchpad. วิทยานิพนธ์
ครุศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เวชฤทธิ์ อังกะนภัทรขจร. (2551). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิด (CGI) ที่ใช้ทักษะ
การให้เหตุผลและการเชื่อมโยง โดยบูรณาการสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์เรื่อง การวิเคราะห์
ข้อมูล กับสิ่งแวดล้อมศึกษาสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่6. วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎี
บัณฑิต สาขาวิชาคณิตศาสตร์ศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เวชฤทธิ์ อังกะนภัทรขจร. (2553). การสอนแนะให้รู้คิด (Cognitively guided instrution: CGI) รูปแบบหนึ่งของการ
จัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์. วารสารศึกษาศาสตร์. 21(1): 2-4.
- เวชฤทธิ์ อังกะนภัทรขจร. (2555). ครบเครื่องเรื่องความรู้สำหรับครูคณิตศาสตร์: หลักสูตรการสอนและการ
วิจัย. กรุงเทพฯ: จรัสสินทวงศ์การพิมพ์.

- สมพร เชื้อพันธ์ . (2547). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้วิธีการจัดการเรียนการสอนแบบสร้างความรู้ด้วยตนเอง กับการจัดการเรียนการสอนแบบปกติ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- สุธารัตน์ สมรรถการ. (2556). ผลการจัดการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิด (CGI) เรื่อง วิธีเรียงสับเปลี่ยน และวิธีจัดหมู่ ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสามารถในการแก้ปัญหา และความสามารถในการเชื่อมโยงทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุรัชย์ วงศ์จันเสื่อ. (2555). การพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์และความสามารถในการคิด อย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด DAPIC และ CGI ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ สาขาวิชาการศึกษาคณิตศาสตร์ ภาควิชาหลักสูตรและการสอน. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ. (2559). ผลการทดสอบระดับชาติ ค่าสถิติพื้นฐานคะแนน O-NET มัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2559.
- สภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2549). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10. กรุงเทพฯ: สภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- อำภารัตน์ ผลาวรรณ. (2556). ผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบแนะให้รู้คิด (CGI) เรื่องความน่าจะเป็นที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ และความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ ความตระหนักในการรู้คิด และความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

NBUE101: การสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

A DEVELOPMENT OF COMPUTER ASSISTED INSTRUCTION ON THE GOOD CITIZENS IN ACCORDANCE WITH THE DEMOCRACY FOR PRATOMSUKSA 5 STUDENTS

ณัฐฤกิตติ รัตนบวรยงค์¹ ดร.เบญจรัตน์ ราชขวาง²

¹ นักศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย ระหว่างก่อนเรียน (Pre-test) และ หลังเรียน (Post-test) กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดน้อยแสงจันทร์ (จันทร์ศิริวิทยาการ) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ในภาคเรียนที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2560 จำนวน 11 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน แผนการจัดการเรียนรู้ และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นข้อสอบแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้สถิติไม่ใช้พารามิเตอร์ (Non Parametric) ด้วยวิธี Wilcoxon Signed-Ranks Test

ผลการวิจัย พบว่า

1. ประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่องพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จากการทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง พบว่า บทเรียนมีประสิทธิภาพ 80.91/82.42 ปรากฏว่า บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังการเรียนสูงกว่าก่อนการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน, พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย

Abstract

This research aimed to 1) Development of Computer Assisted Instruction on the good Citizens in accordance with the Democracy for Prathomsuksa 5 students, and 2) to compare the students' achievement before and after using computer assisted instruction lesson The sample in this research consisted of 11 fifth grade students from Watnoisangchan school (Chansiri Wittayakarn) in the basic educational schools under office of Samutsongkram Primary Educational service in second semester in

the academic year of 2017. The instruments were computer assisted instruction lesson, lesson plans and students' learning achievement test a four choice objective test within 30 items. The data were analyzed by percentage, mean and standard deviation. The statistical hypothesis testing was analyzed by non-Parametric of Wilcoxon Signed Ranks Test.

The results revealed that:

1. The efficiency of computer assisted instruction on the good citizens in accordance with the Democracy for Prathomsuksa 5 students was at 80.91/82.42. There was higher than the standard criteria of 80/80 based on the assumption.

2. The students' learning achievement through computer assisted instruction on the good citizens in accordance with the Democracy for Prathomsuksa 5 students was higher than before learning at the statistical significance level of .05.

Keywords: The Creating of Computer Assisted Instruction, the good Citizens in accordance with the Democracy

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การจัดหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานจะประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่คาดหวังได้ทุกฝ่าย ที่เกี่ยวข้อง ทั้งระดับชาติ ชุมชน ครอบครัว และบุคคลต้องร่วมรับผิดชอบ โดยร่วมกันทำงานอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง ในการวางแผน ดำเนินการ ส่งเสริมสนับสนุน ตรวจสอบ ตลอดจนปรับปรุงแก้ไข เพื่อพัฒนาเยาวชนของชาติไปสู่คุณภาพ ตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ (หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551: 4) ซึ่งแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) ได้ชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นในการปรับเปลี่ยนจุดเน้นในการพัฒนาคุณภาพคนในสังคมไทยให้ มีคุณธรรม และมีความรอบรู้อย่างเท่าทัน ให้มีความพร้อมทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และศีลธรรม สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงเพื่อนำไปสู่สังคมฐานความรู้ได้อย่างมั่นคง แนว การพัฒนาคนดังกล่าวมุ่งเตรียมเด็กและเยาวชนให้มีพื้นฐานจิตใจที่ดีงาม มีจิตสาธารณะ พร้อมทั้งมีสมรรถนะ ทักษะ และความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการดำรงชีวิต อันจะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศแบบยั่งยืน ซึ่งแนวทางดังกล่าว สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการในการพัฒนาเยาวชนของชาติเข้าสู่โลกยุคศตวรรษที่ 21 โดยมุ่ง ส่งเสริมผู้เรียนมีคุณธรรม รักความเป็นไทย ให้มีทักษะการคิดวิเคราะห์ สร้างสรรค์ มีทักษะด้านเทคโนโลยี สามารถ ทำงานร่วมกับผู้อื่น และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมโลกได้อย่างสันติ (หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551: 1)

ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ได้แบ่งสาระการเรียนรู้ออกเป็น 5 สาระ คือ สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรมจรรยา สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำรงชีวิตในสังคม สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์ สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์ และสาระที่ 5 ภูมิศาสตร์ ในส่วนของสาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำรงชีวิตในสังคม ได้กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ไว้เป็นความรู้ที่เป็นพื้นฐานในการเรียน เช่น การปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี สิทธิเด็ก วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น และการปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้ผู้เรียนสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างสันติสุขแล้วนั้น ในสาระการเรียนรู้ที่ 2 นี้จึงเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญ

ในการที่จะพัฒนามนุษย์ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เนื่องจากเป็นเนื้อหาเกี่ยวกับท่องจำ จึงทำให้ไม่มีแรงจูงใจในการเรียน ซึ่งนักเรียนต้องมีพื้นฐานในเรื่องที่กล่าวมาแล้ว จึงจะสามารถนำความรู้ไปเชื่อมโยง บูรณาการกับเรื่องต่างๆ ที่อยู่ในหลักสูตรทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ (หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551: 15)

โปรแกรมบทเรียนหรือคอร์สแวร์ (Courseware) เป็นโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่พัฒนาขึ้นบนหลักการพื้นฐานของระบบการเรียนการสอนและศักยภาพ ของเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และการสื่อสารที่ประกอบด้วยทั้งวิธีการเรียนการสอน เนื้อหาวิชา และสื่อต่างๆ ที่จำเป็นต่อการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความมุ่งหมายของรายวิชา หรือเรื่องที่เรียน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ไชยยศ เรืองสุวรรณ, 2550: 3-4) ซึ่งจากผลการศึกษาและงานวิจัยจำนวนมากพบว่า การเรียนด้วยโปรแกรมบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน นักเรียนจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่า เร็วกว่า และจำได้นานกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับ การเรียนตามปกติ ทุกสาขาวิชา ผู้เรียนจะพัฒนาการด้านทักษะในการแก้ปัญหา และมีทักษะในการสร้างสรรค์ที่ดีขึ้น ซึ่งการจัดการเรียนการสอนด้วยคอมพิวเตอร์นั้น เป็นกระบวนการเรียนการสอนตามเอกัตบุคคล เพื่อตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลทั้งในเชิงสติปัญญา ทักษะ เจตคติ โดยเปลี่ยนจากครูเป็นศูนย์กลาง มาสู่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของกระบวนการเรียนการสอน และมีการสร้างปฏิสัมพันธ์ใหม่ของการเรียนการสอน จากครูกับผู้เรียนมาสู่ผู้เรียนกับผู้เรียน หรือผู้เรียนกับสื่อหรือคอมพิวเตอร์นั่นเอง ในด้านประโยชน์ของคอมพิวเตอร์ช่วยสอนนั้น มีทั้งประโยชน์ต่อผู้เรียนและผู้สอน ประโยชน์ ต่อผู้เรียน คือ ผู้เรียนสามารถเรียนจากคอมพิวเตอร์ช่วยสอนได้ตามความต้องการของผู้เรียน ทั้งในด้านเวลา สถานที่ เป็นลักษณะตัวต่อตัว (Tutor) ส่วนตัวของผู้เรียน สามารถประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียนโดยอัตโนมัติ และผู้เรียนได้เรียนแบบการฝึกปฏิบัติ (Active Learning) มีการป้อนกลับทันที ซึ่งเป็นการเสริมแรงให้กับผู้เรียนมีสีสัน ภาพ และเสียง ทำให้ผู้เรียนสนุกไปกับการเรียน ไม่รู้สึกเบื่อหน่าย (กิดานันท์ มลิทอง, 2543: 244-245) ทำให้เข้าใจเนื้อหาบทเรียนมากยิ่งขึ้น ส่วนประโยชน์ต่อผู้สอน คือ เป็นเครื่องมือที่สนับสนุนให้ผู้สอนใช้กระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ในเนื้อหาที่เข้าใจยากผู้สอนมีเวลามากขึ้นไม่ต้องทำงานซ้ำซ้อนและทำให้ผู้สอนปรับปรุงตนเองให้มีความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้น ทนต่อการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ปัจจุบันมากขึ้น

ดังนั้น ในการจัดการเรียนการสอนในวิชาสังคมศึกษาและวัฒนธรรม เรื่องพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย ครูผู้สอนเลือกสอนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เนื่องจาก บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนช่วยส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน ให้มีความน่าสนใจในเนื้อหาของบทเรียนได้ดี ประกอบกับเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ได้มีการพัฒนาขีดความสามารถเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ จึงเป็นเรื่องที่ครูผู้สอนให้ความสำคัญกับบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนมากขึ้น จนกลายเป็นสื่อการสอนที่มีประสิทธิภาพมากและมีบทบาทในการจัดการเรียนการสอน

จากความเป็นมาและความสำคัญของการจัดการเรียนการสอน ด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ครูผู้สอนจึงควรนำโปรแกรมบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเข้ามาช่วยในการจัดการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาและวัฒนธรรม เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และสร้างบทเรียนให้มีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคโลกาภิวัตน์ และอีกทั้งยังช่วยทำให้งิจกรรมการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาไม่น่าเบื่อ และเป็นการพัฒนามนุษย์ให้มีประสิทธิภาพสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ซึ่งจะส่งผลให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ได้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นการพัฒนาระบบการเรียนการสอน และนวัตกรรมเทคโนโลยีทางการศึกษาให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้นต่อไป

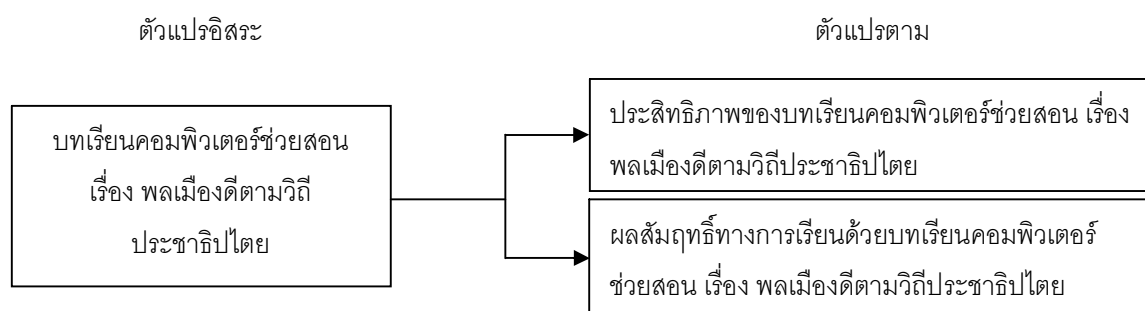
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของบทเรียนคอมพิวเตอร์ของผู้เรียนที่เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย ระหว่างก่อนเรียน (Pre-test) และหลังเรียน (Post-test)

สมมติฐานในการวิจัย

1. บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย ระหว่างหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กรอบแนวคิด

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน หมายถึง สื่อการเรียนการสอนด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์เป็นบทเรียน CAI (Computer Assisted Instruction) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นด้วยโปรแกรม Adobe Captivate 2017 โดยรูปแบบของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน สร้างโดยรูปแบบโครงสร้าง มีลักษณะการทำงานเช่นเดียวกับบทเรียนสำเร็จรูปที่ได้รับจากการพัฒนามาจากรูปแบบที่เป็นเอกสาร มาปรากฏอยู่ในหน้าจอคอมพิวเตอร์ ซึ่งใช้ความสามารถของคอมพิวเตอร์ในการนำเสนอสื่อประสม อันได้แก่ ข้อความ ภาพนิ่ง กราฟิก แผนภูมิ กราฟ วิดีทัศน์ ภาพเคลื่อนไหว และเสียง เพื่อถ่ายทอดเนื้อหาบทเรียน โดยนำเสนอผ่านหน้าจอคอมพิวเตอร์ ซึ่งบทเรียนประกอบด้วย จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาบทเรียน แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

ประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน หมายถึง ความสามารถของบทเรียนในการสร้างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ บรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ 80/80 โดย

80 ตัวแรก หมายถึง คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 80 ที่ได้จากการทดสอบก่อนเรียน

80 ตัวหลัง หมายถึง คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 80 ที่ได้จากการทดสอบหลังเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบ เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย หลังจากการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นภายหลังการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เป็นการวัดผลด้านพุทธิพิสัย ซึ่งวัดได้จาก คะแนนของแบบทดสอบ จำนวน 30 ข้อ รวม 30 คะแนน ซึ่งเป็นแบบทดสอบ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2560 โรงเรียนวัดน้อยแสงจันทร์ (จันทรีวิทยาคาร) จำนวนนักเรียน 11 คน

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่ บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย

2.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่

2.2.1 ประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย

2.2.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ได้แก่

1. บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และความเหมาะสมของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน โดยผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด 5 คน

2. แผนการจัดการเรียนรู้ ผ่านการตรวจสอบโดยพิจารณาความถูกต้อง เหมาะสม และประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ตามแบบประเมินแผน ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคิร์ท (Likert) โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อยและน้อยที่สุด โดยผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด 5 คน

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผ่านการตรวจพิจารณาหาคุณภาพ ความเหมาะสม โดยวัดค่าดัชนีความสอดคล้อง Index of Item-Objective Congruence (IOC) และทำการคำนวณค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับโดยใช้วิธีการของ โลเวท (Lovett) โดยผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด 5 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบแผนการวิจัย ใช้แบบกลุ่มเดียวสอบก่อนเรียนและหลังเรียน (One Group Pre-test Post-test Design) (ปรีชา เนาว์เย็นผล. 2540: 156)

ตาราง 1 แบบแผนการวิจัยแบบกลุ่มเดียวสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

	Pre-test		Treatment		Post-test
	T_1		X		T_2
เมื่อ	T_1	แทน	การทดสอบก่อนเรียน		
	T_2	แทน	การทดสอบหลังเรียน		
	X	แทน	การเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง ส่วนประกอบคอมพิวเตอร์		

2. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย มีดังนี้

2.1 ดำเนินการทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) ผู้วิจัยให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้ว จำนวน 30 ข้อ

2.2 ดำเนินการจัดการเรียนรู้ ตามแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 4 หน่วยการจัดการเรียนรู้ จำนวน 20 ชั่วโมง โดยไม่นับรวมเวลาทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ดำเนินการสอนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560

2.3 ดำเนินการทดสอบหลังเรียน (Post-test) ผู้วิจัยให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย ฉบับเดียวกับที่ใช้ทดสอบก่อนเรียน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ร้อยละ (Percentage) (บุญชม ศรีสะอาด. 2553: 122)

สูตร	$P = \frac{f}{N} \times 100$		
เมื่อ	P	แทน	ร้อยละ
	f	แทน	ความถี่ที่ต้องการแปลง
	N	แทน	จำนวนความถี่ทั้งหมด

1.2 ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) (ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์; และคณะ. 2550: 26)

สูตร	$\mu = \frac{\sum_{i=1}^n X_i}{N}$		
เมื่อ	μ	แทน	ค่าเฉลี่ยของประชากร
	X_i	แทน	คะแนนตัวที่ i
	i	แทน	ตัวที่ของคะแนนตั้งแต่ 1, 2, 3, ..., n
	N	แทน	จำนวนทั้งหมด

1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์; และคณะ. 2550: 46)

$$\sigma = \sqrt{\frac{\sum fx^2}{N} - \left[\frac{\sum fx}{N} \right]^2}$$

เมื่อ	σ	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประชากร
	X	แทน	คะแนนแต่ละตัว
	f	แทน	ความถี่ของคะแนน
	N	แทน	จำนวนทั้งหมด
	Σ	แทน	ผลรวม

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือ

2.1 การหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้สูตรดัชนีความสอดคล้อง IOC (สมนึก ภัทธีธรณี. 2551: 221)

$$\text{IOC} = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์กับเนื้อหาหรือระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์

ΣR	แทน	ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ทั้งหมด
N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

2.2 การหาค่าความยาก (Difficulty) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้สูตร p (บุญชม ศรีสะอาด. 2553: 97) ดังนี้

$$P = \frac{R}{N}$$

เมื่อ	p	แทน	ระดับความยากของแบบทดสอบ
	R	แทน	จำนวนผู้ตอบถูกทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนนักเรียนทั้งหมด

2.3 การหาค่าอำนาจจำแนก ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้สูตร Brennan (บุญชม ศรีสะอาด. 2553: 105) ดังนี้

$$B = \frac{U}{N_1} - \frac{L}{N_2}$$

เมื่อ	B	แทน	ค่าอำนาจจำแนก
	U	แทน	จำนวนผู้รอบรู้ หรือสอบผ่านเกณฑ์ที่ตอบถูก
	L	แทน	จำนวนผู้ไม่รอบรู้ หรือสอบไม่ผ่านเกณฑ์ที่ตอบถูก
	N_1	แทน	จำนวนผู้รอบรู้ หรือสอบผ่านเกณฑ์
	N_2	แทน	จำนวนผู้ไม่รอบรู้ หรือสอบไม่ผ่านเกณฑ์

2.4 การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้วิธีการของ โลเวท (Lovett) (บุญชม ศรีสะอาด. 2553: 112) ดังนี้

$$r_{cc} = 1 - \frac{K \sum x_i - \sum x_i^2}{(K-1) \sum (x_i - c)^2}$$

สูตร	r_{cc}	แทน	ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
เมื่อ	K	แทน	จำนวนข้อสอบ
	X_i	แทน	คะแนนของแต่ละข้อ
	C	แทน	คะแนนเกณฑ์หรือจุดตัดของแบบทดสอบ
	$\sum x_i$	แทน	ผลรวมของคะแนนทุกคน

3. สถิติเพื่อทดสอบสมมติฐาน

3.1 การวิเคราะห์ประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง ส่วนประกอบคอมพิวเตอร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ตามเกณฑ์ 80/80 (บุญชม ศรีสะอาด. 2553: 103) ดังนี้

$$E_1 = \frac{\sum \left(\frac{X}{N} \right)}{A} \times 100$$

สูตร	E_1	แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการ
เมื่อ	$\sum X$	แทน	คะแนนรวมของแบบฝึก
	A	แทน	คะแนนเต็มของแบบฝึกหรืองานทุกชิ้นรวมกัน
	N	แทน	จำนวนนักเรียน

$$E_2 = \frac{\sum \left(\frac{X}{N} \right)}{B} \times 100$$

สูตร	E_2	แทน	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
เมื่อ	$\sum X$	แทน	คะแนนรวมของผลลัพธ์หลังเรียน
	B	แทน	คะแนนเต็มของการสอบหลังเรียน
	N	แทน	จำนวนนักเรียน

3.2 การวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง ส่วนประกอบคอมพิวเตอร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้สถิติที่ไม่ใช้พารามิเตอร์ (Non Parametric) ด้วยวิธี Wilcoxon Signed-Ranks Test จากสูตร (สุทธิวรรณ พิรศักดิ์โสภณ. 2545: 41) ดังนี้

สูตร	d_i	=	$X_i - Y_i$ และ
	T	=	ค่าของ T^+ หรือ T^- ที่มีค่าน้อยกว่า
เมื่อ	d_i	แทน	ผลต่างระหว่างคะแนน
	X_i	แทน	คะแนนหลังเรียน
	Y_i	แทน	คะแนนก่อนเรียน
	T^+	แทน	ผลรวมของอันดับที่ของ d_i ที่มีเครื่องหมาย +
	T^-	แทน	ผลรวมของอันดับที่ของ d_i ที่มีเครื่องหมาย -

ผลการวิจัย

1. การสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่องพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ให้มีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้

ตาราง 2 ผลการหาประสิทธิภาพบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

นักเรียนคนที่	คะแนนสอบระหว่างเรียน (40)	ค่าเฉลี่ย (μ)	คะแนนสอบหลังเรียน (30)	ค่าเฉลี่ย (μ)
1	28	70.00	22	73.33
2	33	82.50	24	80.00
3	31	77.50	24	80.00
4	29	72.50	23	76.67
5	29	72.50	21	70.00
6	34	85.00	26	86.67
7	33	82.50	24	80.00
8	35	87.50	27	90.00
9	34	85.00	27	90.00
10	34	85.00	26	83.33
11	36	90.00	28	93.33
เฉลี่ยร้อยละ		80.91		82.42
ค่าประสิทธิภาพ $E_1/E_2 = 80.91/82.42$				

จากตาราง 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่า บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่องพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย ที่ผ่านการทดลองหาประสิทธิภาพร้อยละของคะแนนเฉลี่ยการทดสอบระหว่างเรียน (E_1) มีค่าเท่ากับ 80.91 และร้อยละของคะแนนเฉลี่ยการทดสอบหลังเรียน (E_2) มีค่าเท่ากับ 82.42 แสดงว่าบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่องพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 80.91/82.42 ปรากฏว่าบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด

2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่องพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างก่อนเรียน (Pre-test) และหลังเรียน (Post-test)

ตาราง 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย ระหว่างก่อนเรียน (Pre-test) และหลังเรียน (Post-test)

การทดสอบ	N	คะแนนเต็ม	μ	σ	d_f	Sig.
ก่อนเรียน	11	30	14.73	3.29	6.00	.003
หลังเรียน	11	30	24.73	2.24		

* อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 3 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังการเรียนสูงกว่าก่อนการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) เพื่อสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จากการจัดการเรียนรู้ โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถอภิปรายผลตามลำดับสมมติฐานของการวิจัย ดังนี้

1. การสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย ประสิทธิภาพของบทเรียนอยู่ที่ 80.91/82.42 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน คือการใช้คอมพิวเตอร์เป็นสื่อการสอน โดยยึดหลักปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับคอมพิวเตอร์ ซึ่งมีครูเป็นผู้ออกแบบโปรแกรม หรือจัดสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติ เรียนรู้ในรูปของการนำเสนอเนื้อหา การทบทวน การทำแบบฝึกหัดการประเมินผลการเรียนการสอน สอดคล้องกับ อรุณข ลิมตศิริ (2544: 202 -206) ได้กล่าวถึง รูปแบบของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนไว้ว่า บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบการเสนอเนื้อหา (Tutorial Instruction) มีลักษณะเป็นการนำเสนอเนื้อหา โดยการใช้สื่อประสม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัชฎาภรณ์ เกตุอุทอง (2550: 88-91) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่อง จังหวัดสมุทรสาคร ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จากผลการวิจัย พบว่าบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 80.67/84.44 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้

2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังการเรียนสูงกว่าก่อนการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การนำเอาคอมพิวเตอร์มาเป็นเครื่องมือสร้างสื่อการเรียนการสอนทางคอมพิวเตอร์รูปแบบหนึ่งซึ่งใช้ความสามารถของคอมพิวเตอร์ในการนำเสนอสื่อประสมอันได้แก่ ข้อความ ภาพนิ่ง กราฟิก แผนภูมิกราฟ วิดีทัศน์ ภาพเคลื่อนไหว และเสียงเพื่อถ่ายทอดเนื้อหาบทเรียนหรือองค์ความรู้ในลักษณะที่ใกล้เคียงกับการสอนจริงในห้องเรียนมากที่สุดโปรแกรมประกอบไปด้วยเนื้อหาวิชา แบบฝึกหัด แบบทดสอบ

โดยมีเป้าหมายที่สำคัญก็คือสามารถดึงดูดความสนใจของผู้เรียน และกระตุ้นให้เกิดความต้องการที่จะเรียนรู้ คอมพิวเตอร์ช่วยสอนเป็นตัวอย่างที่ดีของสื่อการศึกษาในลักษณะตัวต่อตัวซึ่งผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากการมี ปฏิสัมพันธ์หรือการโต้ตอบพร้อมทั้งการได้รับผลป้อนกลับ (Feedback) นอกจากนี้ยังเป็นสื่อที่สามารถตอบสนอง ความแตกต่างระหว่างผู้เรียนได้เป็นอย่างดีรวมทั้งสามารถที่จะประเมินและตรวจสอบความเข้าใจของผู้เรียนได้ ตลอดเวลา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เอกภูมิ ชุนิตย์ (2553: 121) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ ช่วยสอน เรื่องทวีปเอเชีย ที่สรุปบทเรียนด้วยแผนที่ความคิด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัย พบว่า บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนมีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.61/82.82 ผลการเรียนรู้หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนสามารถสรุปเนื้อหาได้อยู่ในเกณฑ์ดี และมีความคิดเห็นต่อบทเรียน คอมพิวเตอร์ช่วยสอนในระดับมากที่สุด

การนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจ สนุก และสามารถจดจำเนื้อหาในการเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและ วัฒนธรรม เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย หลังจากใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน
2. ครูผู้สอนได้สื่อการเรียนการสอนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้และได้ แนวทางในการสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม และ กลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนและการศึกษาค้นคว้าในครั้ง ต่อไป ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. นักเรียนควรมีการเตรียมความพร้อมและตั้งใจในการเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เพื่อที่จะทำให้นักเรียนสามารถใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. ครูควรพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 นั้น โดยมีตัวอย่าง ภาพประกอบ และภาพเคลื่อนไหวเพิ่มขึ้นเพื่อกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน และในการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปผลิตสื่อในปัจจุบัน มีการผลิตออกมาเป็นจำนวนมากและแต่ละโปรแกรมก็มีข้อดีและ ข้อจำกัดต่างกัน ดังนั้นผู้วิจัยควรศึกษาและเปรียบเทียบก่อนที่จะนำมาพัฒนาสื่อต่อไป

ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยครั้งต่อไป

ครูควรมีการพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนในรูปแบบสื่อออนไลน์หรือพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ ช่วยสอนในรูปแบบอื่นๆ เช่น สถานการณ์จำลอง เกม และ เพลง เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสนุกสนานและเข้าใจบทเรียน ได้มากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: กระทรวงฯ.

- กิดานันท์ มลิทอง. (2543). เทคโนโลยีการศึกษาและนวัตกรรม. กรุงเทพฯ: วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์.
- รัชฎาภรณ์ เกตุอุทอง. (2550). การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่อง จังหวัดสมุทรสาคร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดชัยมงคล. การค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ไชยยศ เรืองสุวรรณ. (2533). เทคโนโลยีการศึกษา: ทฤษฎีและการวิจัย. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- _____. (2553). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปรีชา เนาว์เย็นผล. (2540). ประมวลสาระชุดวิชาการวิจัยเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา หน่วยที่ 6. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ปาริฉัตร วรวงษ์. (2557). การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่องภูมิลักษณะของภูมิภาคต่างๆ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านปล่องเหล็ก. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. นครปฐม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์ และคณะ. (2550). สถิติสำหรับการวิจัยและเทคนิคการใช้ SPSS (ฉบับปรับปรุง). กรุงเทพฯ: มิสชั่น มีเดีย.
- สมนึก ภัททิยธนี. (2551). การวัดผลการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 6. กทม: ประสานการพิมพ์.
- สุทธิวรรณ พรีศักดิ์โสภณ. (2545). สถิติอนพาราเมตริก. มหาสารคาม: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อรนุช ลิมตศิริ. (2544). นวัตกรรมและเทคโนโลยีการเรียนการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- เอกภูมิ ชูนิธย์. (2553). การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง ทวีปเอเชียที่สรุปบทเรียนด้วยแผนที่ความคิด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเตรียมอุดมพัฒนาการตอนล่าง. นครปฐม: วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

NBUE102: การศึกษาทักษะการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ เรื่องการบวก การลบ การคูณ ทศนิยมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค KWDL
THE STUDY OF MATHEMATICS WORD PROBLEM SOLVING SKILL ABOUT ADDITION DECIMALS, SUBTRACTION DECIMALS AND MULTIPLYING DECIMALS OF THE STUDENTS IN PRATHOMSUKSA 5, BY KWDL TECHNIQUES

ศวิตา อุปันันท์¹ และ ดร.อุทัยวรรณ สายพัฒนะ²

¹ นักศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบทักษะการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ เรื่อง การบวก การลบ การคูณ ทศนิยมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค KWDL และเพื่อศึกษาเจตคติต่อการเรียนคณิตศาสตร์ กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 35 คน เครื่องมือที่เก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 6 แผน แบบประเมินทักษะคณิตศาสตร์ และแบบวัดเจตคติต่อการเรียนคณิตศาสตร์ จำนวน 40 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.93 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test for Dependent Samples

ผลการวิจัยพบว่า ทักษะในการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ เรื่อง การบวก การลบ การคูณ ทศนิยมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค KWDL นักเรียนทุกคน (ร้อยละ 100) มีคะแนนผ่านเกณฑ์ที่ระดับดีขึ้นไป นอกจากนี้เมื่อพิจารณาทักษะในการแก้โจทย์ปัญหาทางคณิตศาสตร์ เรื่อง การบวก การลบ การคูณ ทศนิยมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค KWDL สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเจตคติต่อการเรียนคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 อยู่ในระดับดีขึ้นไป ($\bar{X} = 174.49$)

คำสำคัญ: ทักษะการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ เทคนิค KWDL

Abstract

The purposes of this research were to study and compare mathematics word problem solving skill about addition decimals, subtraction decimals and multiplying decimals for the Students in Prathomsuksa 5, taught by KWDL Techniques and to study students' attitudes towards learning mathematics. The samples group of this study was 35 students in Prathomsuksa 5. Research instruments used in this study were 6 instruction plans, the evaluation form for mathematics word problem solving skill and 40 items of students' attitudes test towards learning mathematics which had reliability level at 0.93. The statistics for analyzing data were percentage mean, standard deviation and t-test for Dependent samples.

The results of the research were the mathematics word problem solving skill about addition decimals, subtraction decimals and multiplying decimals of the student in Prathomsuksa 5 after using KWDL techniques, was higher than good rate. All students passed the test criterion provided. This study forward that after learning by using KWDL, mathematics word problem solving skill about addition decimals, subtraction decimals and Multiplying decimals of the students in Prathomsuksa 5 were higher than before learning at the .05 level of significance. Students' attitudes towards mathematics about addition decimals, subtraction decimals and multiplying decimals of students in Prathomsuksa 5 after using KWDL techniques were higher than good rate. ($\bar{X} = 174.49$)

Keywords: Mathematics word problem solving skill, KWDL techniques.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นปัจจัยที่สำคัญในการพัฒนาคนให้มีความรู้ ความคิด ความสามารถที่จะเป็นพลังสร้างสรรค์ และมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมประเทศชาติให้มีความเจริญก้าวหน้า ดังนั้นการจัดการศึกษาจึงเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งโดยจะต้องเป็นการศึกษาที่มีคุณภาพ เพื่อให้ศักยภาพที่มีอยู่ในตัวคนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ ทำให้รู้จักคิดวิเคราะห์ รู้จักแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักเรียนรู้ด้วยตนเองสามารถปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545: 1-2) วิชาคณิตศาสตร์จึงเป็นศาสตร์แห่งการคิดคำนวณที่มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาศักยภาพทางการคิดของมนุษย์และเป็นเครื่องมือในการพัฒนาความคิดของมนุษย์ ซึ่งเป็นทรัพยากรที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ ทำให้มนุษย์มีความคิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีเหตุผลเป็นระบบระเบียบมีแบบแผน สามารถวิเคราะห์ปัญหาและสถานการณ์ได้อย่างถี่ถ้วนถูกต้องเหมาะสม ทำให้เกิดการวางแผน การตัดสินใจในการแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้อง นอกจากนี้คณิตศาสตร์ยังเป็นเครื่องมือที่ปลูกฝังอบรมให้นักเรียนมีคุณสมบัติ นิสสัย ทศนคติ และความสามารถทางสมองบางประการ เช่น ความเป็นคนซึ่งสังเกต การรู้จักคิดอย่างมีเหตุผล ตลอดจนความสามารถในการวิเคราะห์ปัญหา และความสำคัญของคณิตศาสตร์ในแง่วัฒนธรรมเพราะคณิตศาสตร์ถือเป็นมรดกทางวัฒนธรรมส่วนหนึ่งที่คนรุ่นก่อนได้คิดสร้างสรรค์ไว้ ดังนั้นคณิตศาสตร์จึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการศึกษาทั้งวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ตลอดจนศาสตร์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง และเป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตช่วยพัฒนามนุษย์ให้สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา และอารมณ์ สามารถคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545: 1-2)

จากผลการรายงานการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินำขั้นพื้นฐาน หรือ O-NET (Ordinary National Education Testing) ในรายวิชาคณิตศาสตร์ ปีการศึกษา 2559 พบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนเฉลี่ย 46.29 คะแนน จากคะแนนเต็ม 100 คะแนน ซึ่งเมื่อวิเคราะห์ในภาพรวมพบว่าคะแนนรายวิชาคณิตศาสตร์ยังอยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำเนื่องจากยังไม่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 50 และเมื่อเทียบกับรายวิชาอื่นทั้ง 5 รายวิชา พบว่ารายวิชาคณิตศาสตร์มีค่าเฉลี่ยคะแนนต่ำกว่าวิชาอื่น ซึ่งจากการศึกษาพบว่าสาเหตุที่การสอบวิชาคณิตศาสตร์ยังไม่บรรลุผลมีหลายประการ อาทิเช่นผู้เรียนยังไม่เกิดทักษะการคิด วิเคราะห์ การนำหลักสูตรไปใช้ ครูผู้สอนยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร ไม่เข้าใจผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ยึดติดกับการสอนแบบเดิม วัดประเมินผลโดยเน้นที่ตัว

คำตอบหรือผลลัพธ์ของปัญหามากกว่าวิธีการหรือเทคนิคในการแก้ปัญหา เมื่อนักเรียนพบกับปัญหาคณิตศาสตร์ที่มีสถานการณ์ในปัญหาที่ต่างจากที่เคยเรียนจึงไม่ทราบว่าจะแก้ปัญหานั้นอย่างไร จนส่งผลให้การจัดการเรียนรู้ในวิชาคณิตศาสตร์ที่ให้นักเรียนส่วนใหญ่ยังเข้าใจเนื้อหาคณิตศาสตร์ได้ไม่ลึกซึ้งเพียงพอและสาเหตุหนึ่งมาจากนักเรียนบางส่วนมีเจตคติที่ไม่ดีต่อวิชาคณิตศาสตร์ เพราะเห็นว่าคณิตศาสตร์เป็นเรื่องยาก เรียนไม่สนุก น่าเบื่อ นักเรียนขาดความสนใจในการเรียน (ซัพพียะห์ สาและ. 2559: 10) ดังนั้นถือเป็นหน้าที่สำคัญของครูที่จะต้องนำวิธีการต่างๆ มาใช้ในการจัดสภาพการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดคุณภาพสูงสุดทางการศึกษา

จากข้อมูลดังกล่าวผู้วิจัยสนใจถึงสาเหตุของปัญหาที่ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน้อยเนื่องจากผู้เรียนยังขาดเรื่องทักษะด้านต่างๆ เช่นการคิดวิเคราะห์ การคิดอย่างเป็นระบบ ผู้วิจัยจึงนำเอาการจัดการเรียนการสอนเทคนิค KWDL ได้พัฒนาจากเทคนิค KWL ของโอเกิล (วัชรฯ เล่าเรียนดี. 2554: 130; อ้างอิงจาก Ogle. 1986) ที่ต้องอาศัยทักษะการอ่านเป็นพื้นฐานนั่นคือนักเรียนต้องมีความสามารถในการอ่านก่อนจึงจะสามารถพัฒนาทักษะการอ่านให้มีคุณภาพมากขึ้น จากเทคนิค KWL เพื่อใช้สอนการดำเนินการตามลำดับขั้นตอน KWL หรือ KWDL จะช่วยชี้นำการคิดแนวทางในการอ่านและหาคำตอบของคำถามสำคัญต่างๆ จากเรื่องนั้น จากนั้นสามารถนำมาใช้ในการเรียนรู้ตามความต้องการ เทคนิค KWDL มีขั้นตอนการทำงาน 4 ขั้นตอน ซึ่งเทคนิค KWDL มาจากคำถามที่ว่า

K: เรารู้อะไร (What we Know)

W: เราต้องการรู้, ต้องการทราบอะไร (What we Want to know)

D: เราทำอะไร อย่างไร (What we do)

L: เราเรียนรู้้อะไรจากการดำเนินการขั้นที่ 3 (What we Learned)

การกำหนดขั้นตอนของเทคนิค KWDL คือ การมีคำถามนำเพื่อให้คิดหาข้อมูลของคำตอบตามที่ต้องการในแต่ละขั้น จะช่วยส่งเสริมการอ่านมากขึ้น โดยเฉพาะการอ่านเชิงวิเคราะห์ การนำกระบวนการ หรือเทคนิค KWDL ไปใช้ในการสอนคณิตศาสตร์เป็นวิธีที่เหมาะสมอีกวิธีหนึ่ง (วัชรฯ เล่าเรียนดี. 2554: 130) การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWDL เป็นเทคนิคการจัดการเรียนรู้รูปแบบหนึ่งที่จะช่วยให้ ผลสัมฤทธิ์สูงขึ้นแล้วยังส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะทางคณิตศาสตร์ ดังงานวิจัยของ (สุจิตรา ศรีสละ. 2554: 69) ที่พบว่า ความสามารถในการแก้ปัญหาวทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภายหลังได้รับการสอนด้วยเทคนิค KWDL สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 60 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และยังพบว่าความสามารถในการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภายหลังได้รับการสอนด้วยเทคนิค KWDL สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 60 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ (จิรากร สำเร็จ. 2551: 14) ที่กล่าวว่า ความสามารถในการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบแบ่ง กลุ่มผลสัมฤทธิ์ (STAD) โดยใช้เทคนิค KWDL สูงกว่าการจัดการเรียนรู้แบบแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์ (STAD) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าเทคนิค KWDL ช่วยพัฒนาความสามารถในการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ โดยเทคนิค KWDL ทำให้นักเรียนคิดและวางแผนอย่างเป็นระบบทำให้แสดงแนวคิดทางคณิตศาสตร์และถ่ายทอดออกมาได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

จากที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษา เรื่อง การศึกษาทักษะการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ เรื่อง การบวก การลบ การคูณทศนิยมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค KWDL

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนนราทร เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 5 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 170 คน โดยแต่ละ ห้องเรียนมีลักษณะที่เหมือนกัน คือจำนวนนักเรียนในแต่ละห้องใกล้เคียงกัน ความรู้ความสามารถของผู้เรียนเท่าเทียมกัน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนนราทร เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 35 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยของการสุ่ม
3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย
ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) คือ การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค KWDL
ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ ทักษะในการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ เรื่อง การบวก การลบ การคูณ ทศนิยมและเจตคติต่อการเรียนคณิตศาสตร์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค KWDL เรื่อง การบวก การลบ การคูณ ทศนิยม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 6 แผน แบบประเมินทักษะคณิตศาสตร์ และแบบวัดเจตคติต่อการเรียนคณิตศาสตร์ จำนวน 40 ข้อ มี ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.93

ผลการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ สรุปผลได้ ดังนี้

1. ทักษะในการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ เรื่อง การบวก การลบ การคูณ ทศนิยมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค KWDL นักเรียนมีคะแนนผ่านเกณฑ์ที่ระดับดีขึ้นไป ร้อยละ 100 ของนักเรียนทั้งหมด ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ (ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80)
 2. ทักษะในการแก้โจทย์ปัญหาทางคณิตศาสตร์ เรื่อง การบวก การลบ การคูณ ทศนิยมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค KWDL สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
 3. เจตคติต่อการเรียนคณิตศาสตร์ หลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค KWDL อยู่ในระดับดีขึ้นไปร้อยละ 100 ของนักเรียนทั้งหมด
- ทักษะในการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ เรื่อง การบวก การลบ การคูณ ทศนิยมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค KWDL อยู่ในระดับผ่านเกณฑ์ระดับดีขึ้นไป ร้อยละ 100 ของจำนวนนักเรียน ปรากฏ ดังตาราง 1

ตาราง 1 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการศึกษาทักษะการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ เรื่อง การบวก การลบ การคูณ ทศนิยมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค KWDL

คะแนน	เกณฑ์	ระดับ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	$\bar{X}$	S.D.
41-50	80-100	ดีมาก	10	28.57	47.00	1.20
31-40	70-79	ดี	25	71.43	34.52	2.84
21-30	60-69	ปานกลาง	-	-	-	-
11-20	50-59	ปรับปรุง	-	-	-	-
0-10	0-49	ต่ำกว่าเกณฑ์	-	-	-	-
รวม			35	100		

จากตาราง 1 พบว่า การศึกษาทักษะการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ เรื่อง การบวก การลบ การคูณ ทศนิยม นักเรียนที่ได้คะแนนระหว่าง 41-50 คะแนน อยู่ในเกณฑ์ 80-100 ซึ่งอยู่ในระดับ ดีมาก มีจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 28.57 ค่าเฉลี่ย 47.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.20 และมีนักเรียนที่ได้คะแนนระหว่าง 31-40 คะแนน อยู่ในเกณฑ์ 70-79 ซึ่งอยู่ในระดับ ดี มีจำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 71.43 ค่าเฉลี่ย 34.52 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.84

ทักษะในการแก้โจทย์ปัญหาทางคณิตศาสตร์ เรื่อง การบวก การลบ การคูณ ทศนิยมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค KWDL สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ปรากฏ ดังตาราง 2

ตาราง 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบทักษะการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ เรื่อง การบวก การลบ การคูณ ทศนิยมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค KWDL

การทดสอบ	คะแนนต่ำสุด	คะแนนสูงสุด	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig
ก่อนเรียน	17	36	24.80	6.82	36.82*	.00
หลังเรียน	31	48	38.08	6.23		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 2 พบว่า นักเรียนมีทักษะการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ เรื่อง การบวก การลบ การคูณ ทศนิยมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จากการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค KWDL ก่อนเรียนมีคะแนนต่ำสุด 17 คะแนน คะแนนสูงสุด 36 คะแนน ค่าเฉลี่ย 24.80 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 6.82 ส่วนทักษะการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ เรื่อง การบวก การลบ การคูณ ทศนิยมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จากการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค KWDL หลังเรียนมีคะแนนต่ำสุด 31 คะแนน คะแนนสูงสุด 48 คะแนน ค่าเฉลี่ย 38.08 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 6.23 ทักษะการแก้โจทย์

ปัญหาคณิตศาสตร์ เรื่องการบวก การลบ การคูณทศนิยมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค KWDL หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 36.82$)

เจตคติของนักเรียนที่มีต่อการเรียนคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 อยู่ในระดับดีขึ้นไปปรากฏ ดังตาราง 3

ตาราง 3 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการศึกษาเจตคติต่อการเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค KWDL

คะแนน	เกณฑ์	ระดับ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	$\bar{X}$	S.D.
161-200	80-100	ดีมาก	12	34.00	162.66	1.30
121-160	70-79	ดี	23	66.00	147.78	4.11
81-120	60-69	ปานกลาง	-	-	-	-
41-80	50-59	ไม่ดี	-	-	-	-
0-40	0-49	ไม่ดีเลย	-	-	-	-
รวม			35	100		

จากตาราง 3 พบว่า การศึกษาเจตคติต่อการเรียนคณิตศาสตร์ นักเรียนที่ได้คะแนนระหว่าง 161-200 คะแนน อยู่ในเกณฑ์ 80-100 ซึ่งอยู่ในระดับ ดีมาก มีจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 34.00 ค่าเฉลี่ย 162.66 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.30 และมีนักเรียนที่ได้คะแนนระหว่าง 121-160 คะแนน อยู่ในเกณฑ์ 75-89 ซึ่งอยู่ในระดับ ดี มีจำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 66.00 ค่าเฉลี่ย 147.78 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 4.11

อภิปรายผล

จากการศึกษาทักษะการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ เรื่องการบวก การลบ การคูณทศนิยมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค KWDL ผลการวิจัยอภิปรายผลดังนี้

1. ทักษะการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ เรื่องการบวก การลบ การคูณทศนิยมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค KWDL นักเรียนผ่านเกณฑ์ในระดับดีขึ้นไป ร้อยละ 100 ของนักเรียนทั้งหมด สูงกว่าสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค KWDL เป็นการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนสามารถคิดวิเคราะห์การแก้โจทย์ปัญหาเป็นขั้นตอนด้วยความรู้ความเข้าใจ เชื่อมโยงปัญหาและทักษะด้านต่างๆ กับความรู้เดิมของนักเรียน ซึ่งการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค KWDL ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีการพัฒนาทางด้านสมอง เพราะสมองทำให้เกิดการรับรู้ สิ่งการ เกิดการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ จากประสบการณ์ โดยขั้นตอน KWDL ทำให้นักเรียนได้ฝึกการตระหนักในกระบวนการทำความเข้าใจตนเอง การวางแผน ตั้งจุดมุ่งหมาย เพื่อตั้งมาให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงมีประโยชน์ต่อการคิดวิเคราะห์ เขียนอธิบายวิธีการและสรุปโจทย์ปัญหาต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม โดยมีครูผู้สอนเป็นผู้คอยสังเกตและคอยกระตุ้นโดยการตั้งคำถามให้กับผู้เรียนเพื่อให้เกิดการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ

วิชา เล่าเรียนดี (2554: 130) ได้พบว่า การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWDL ได้พัฒนาจากเทคนิค KWL ของโอเกิล ที่ต้องอาศัยทักษะการอ่านเป็นพื้นฐาน คือนักเรียนต้องมีความสามารถในการอ่านก่อนจึงจะสามารถพัฒนาทักษะการอ่านให้มีคุณภาพมากขึ้น จากเทคนิค KWL เพื่อใช้สอน การดำเนินการตามลำดับขั้นตอน KWL หรือ KWDL จะช่วยชี้นำการคิดแนวทางในการอ่านและหาคำตอบของคำถามสำคัญต่างๆ จากเรื่องนั้น จากนั้นสามารถนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ตามความต้องการ ซึ่งสอดคล้องกับ สุจิตรา ศรีสละ (2554: 24) ที่กล่าวถึงการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค KWDL เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้เป็นขั้นตอนที่จะช่วยให้ผู้เรียนนำการอ่านมาเป็นแนวทางช่วยในการวิเคราะห์โจทย์เพื่อหาคำตอบ มีความเข้าใจในบทเรียนมากขึ้น ซึ่งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ กัญญาภรณ์ สิ้นินทิน (2558: 41) ได้ให้ความหมายของการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค KWDL ไว้ว่าเป็นวิธีการเรียนรู้ที่ช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาความสามารถผ่านทางขั้นตอนของ KWDL ทำให้ผู้เรียนเกิดการวางแผนอย่างเป็นขั้นตอน สามารถให้เหตุผลในการแก้ปัญหาได้อย่างชัดเจน เช่นเดียวกับงานวิจัยของ สุภาพร ปิ่นทอง (2554: 53) ได้ศึกษาทักษะการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์โดยใช้เทคนิค KWDL พบว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค KWDL นอกจากจะช่วยให้ผู้เรียนมีความสามารถในการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ได้แล้วยังช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่าน มีทักษะกระบวนการทางคณิตศาสตร์ ความสามารถในการคิดเชิงวิเคราะห์และสังเคราะห์ และถ้าจัดให้ผู้เรียนฝึกการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มก็จะช่วยพัฒนาทักษะการอยู่ร่วมกันทางสังคม

2. ทักษะในการแก้โจทย์ปัญหาทางคณิตศาสตร์ เรื่อง การบวก การลบ การคูณทศนิยมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค KWDL สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจาก การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค KWDL เป็นการฝึกที่เน้นทักษะการแก้โจทย์ปัญหาเป็นสำคัญ เทคนิค KWDL ทำให้นักเรียนมีความสามารถทางการคิดเชิงการคิดวิเคราะห์ การสังเคราะห์ ได้ดียิ่งขึ้น ทำให้ผู้เรียนสามารถแก้โจทย์ปัญหาได้อย่างถูกต้องเป็นลำดับขั้นตอนและกระบวนการที่เห็นได้อย่างชัดเจน แต่ละขั้นตอนจะมุ่งเน้นให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ซึ่งทำให้ผู้เรียนได้ฝึกการเข้าใจในกระบวนการแก้โจทย์ปัญหา การวางแผน การตรวจสอบความเข้าใจของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพและทำให้ผู้เรียนเกิดแรงกระตุ้นความคิด โดยที่ครูจะเป็นผู้ชี้แนะแนวทางในการแก้ปัญหาที่เหมาะสมสำหรับการนำมาประยุกต์ใช้ในการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ และผู้เรียนยังสามารถสรุปสิ่งที่ได้เป็นความรู้จากโจทย์ปัญหาได้ ทำให้ทักษะการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ของผู้เรียนดีขึ้นอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ จิราภรณ์ อุปภา (2554: 86-91) ได้ทำการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค KWDL ในการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ ผลการวิเคราะห์พบว่าแผนการจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพกระบวนการ/ผลสัมฤทธิ์ 84.29/83.04 และผู้วิจัยได้เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในการแก้โจทย์ปัญหาทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 1 ระหว่างการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWDL และการจัดการเรียนรู้แบบปกติผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWDL สูงกว่าผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัมพางษ์ มังคละ (2555: 52-61) ทำการวิจัยเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง สมการเชิงเส้นตัวแปรเดียว การคิดวิเคราะห์ และการสื่อสาร สื่อความหมายทางคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างการเรียนรู้แบบ KWDL และการเรียนรู้แบบปกติ ผลการวิจัยปรากฏดังนี้ นักเรียนที่เรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ KWDL มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง สมการเชิงเส้นตัวแปรเดียว การคิดวิเคราะห์ และการสื่อสาร สื่อความหมายทางคณิตศาสตร์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นักเรียนที่เรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบปกติ มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการ

เรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง สมการเชิงเส้นตัวแปรเดียว การคิดวิเคราะห์ และการสื่อสาร สื่อความหมายทางคณิตศาสตร์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนที่เรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ KWDL มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง สมการเชิงเส้นตัวแปรเดียว การคิดวิเคราะห์ และการสื่อสาร สื่อความหมายทางคณิตศาสตร์ สูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสรุป นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ KWDL มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง สมการเชิงเส้นตัวแปรเดียว การคิดวิเคราะห์ การสื่อสาร สื่อความหมายทางคณิตศาสตร์ สูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบปกติ รวมทั้งงานวิจัยของ รุจิรา รักใหม่ (2557: 58-66) ได้ศึกษาพร้อมทั้งเปรียบเทียบความสามารถในการแก้โจทย์ปัญหาทางคณิตศาสตร์เรื่อง ลำดับและอนุกรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWDL กับการจัดการเรียนรู้ตามปกติ ผลการวิจัยพบว่า คะแนนเฉลี่ยของ ความสามารถในการแก้โจทย์ปัญหาทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค KWDL มีค่าเท่ากับ 31.33 และคะแนนเฉลี่ยของความสามารถในการแก้โจทย์ปัญหา ทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติมีค่าเท่ากับ 26.46 ซึ่งเมื่อทดสอบสมมติฐานทางสถิติ พบว่าความสามารถในการแก้โจทย์ปัญหาทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWDL สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบปกติ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

3. เจตคติต่อการเรียนคณิตศาสตร์ หลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค KWDL อยู่ในระดับดีขึ้นไป ร้อยละ 100 ของนักเรียนทั้งหมด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค KWDL ทำให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ตามสิ่งที่ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์จากโจทย์ ตลอดจนนักเรียนมีการฝึกการคิดแก้ปัญหาด้วยตนเอง จึงทำให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพเพราะนักเรียนมีความพึงพอใจ มีความสนใจ มีความคิดเชิงบวกต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค KWDL และอยากเข้าร่วมกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ทำให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เพราะการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค KWDL เป็นการคิดวิเคราะห์โจทย์ที่เป็นขั้นตอน ทำให้การคิดวิเคราะห์โจทย์ปัญหาง่ายต่อความเข้าใจ และสนุกกับการหาคำตอบ ครูผู้สอนจะคอยให้คำแนะนำและช่วยเหลือนักเรียนว่าติดขัดหรือแก้ปัญหาไปในแนวทางที่ถูกต้องหรือไม่ การทำเช่นนี้เกิดการมีปฏิสัมพันธ์อันดีทั้งผู้เรียนและครูผู้สอน เมื่อนักเรียนคิดแก้ปัญหาไม่ถูกต้อง ไม่ถูกวิธี ครูจะคอยช่วยเหลือโดยจะไม่บอกว่าคำตอบนั้นผิดเมื่อนักเรียนเกิดความมั่นใจ และคิดแก้ปัญหาได้ถูกต้องแล้วนั้น ทำให้เกิดความรู้สึกที่ดีต่อการจัดการเรียนรู้และอยากที่จะเรียน การจัดการเรียนรู้จึงดำเนินไปได้ด้วยดี ดังนั้นการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค KWDL จึงทำให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ อยู่ในระดับดีขึ้นไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชอ และคนอื่นๆ (สุภาพร ปิ่นทอง, 2554: 37; อ้างอิงจาก Shaw & Others, 1997: Abstract) ได้ทำการศึกษาการร่วมกลุ่มแก้ปัญหาคณิตศาสตร์โดยใช้เทคนิค KWDL กับนักเรียนเกรด 4 โดยกลุ่มทดลองใช้การร่วมกลุ่มเพื่อโจทย์ปัญหาโดยใช้เทคนิค KWDL กลุ่มควบคุมการทำงานกลุ่มเป็นครั้งคราว ปรากฏผลว่านักเรียนที่เรียนร่วมกลุ่มโดยใช้เทคนิค KWDL มีเจตคติด้านบวกและผลสัมฤทธิ์ในการแก้โจทย์ปัญหาสูงกว่าการสอน จากนั้นได้ให้ข้อเสนอแนะว่า การพัฒนาความสามารถ และเจตคติในการการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ควรเน้นกระบวนการมากกว่าการหาคำตอบ เช่นกันกับงานวิจัยของสุภาพร ปิ่นทอง (2554: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับเรื่อง การเปรียบเทียบความสามารถในการแก้ปัญหาคณิตศาสตร์ เรื่อง อสมการและเจตคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนโดยใช้รูปแบบ SSCS และการสอนโดยใช้เทคนิค KWDL ผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้รูปแบบ SSCS และ

การสอนโดยใช้เทคนิค KWDL มีเจตคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์สูงกว่าก่อนได้รับการสอนโดยใช้รูปแบบ SSCS กับการสอนโดยใช้เทคนิค KWDL อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับผลการวิจัยของ กุลกาญจน์ สุวรรณรักษ์ (2556: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับเรื่องผลสัมฤทธิ์และเจตคติทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง การชั่งและการตวงของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการสอนแนะให้รู้คิด (CGI) ที่เน้นทักษะการเชื่อมโยงระหว่างคณิตศาสตร์กับชีวิตประจำวัน ผลการวิจัยพบว่า เจตคติทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง การชั่งและการตวง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังได้รับการจัดการเรียนการสอนโดยการสอนแนะให้รู้คิด (CGI) ที่เน้นทักษะการเชื่อมโยงระหว่างคณิตศาสตร์กับชีวิตประจำวัน สูงกว่าก่อนได้รับการจัดการเรียนการสอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์

การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWDL ในช่วงคาบแรกๆ ผู้เรียนไม่สามารถเขียนสรุปกระบวนการคิดในขั้น L ได้เนื่องจากผู้เรียนคุ้นชินกับการแสดงวิธีทำแล้วตอบเลย ดังนั้นในช่วงแรกครูผู้สอนจะต้องอธิบายพร้อมยกตัวอย่างเพิ่มเติม และคอยเตือนเพื่ออธิบายเพิ่มเติมให้กับผู้เรียน

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการศึกษาเนื้อหาในเรื่องอื่นๆ ว่ามีความเหมาะสม และจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWDL ได้กับเรื่องใดบ้าง
2. ควรมีการศึกษาลักษณะการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWDL โดยใช้บูรณาการกับเทคนิคการสอนวิธีอื่นๆ เช่น การเรียนรู้แบบร่วมมือ การเรียนรู้โดยใช้เกม การใช้ผังกราฟิก เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- กัญญาณธรณ์ สนิทิน. (2558). การพัฒนาทักษะการแก้โจทย์ปัญหาวิชาคณิตศาสตร์ เรื่องบทประยุกต์โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI ร่วมกับเทคนิค KWDL ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- กรมวิชาการ. (2546). การจัดสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่1-6 ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ: องค์การ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). เอกสารประกอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กุลกาญจน์ สุวรรณรักษ์. (2556). การศึกษาผลสัมฤทธิ์และเจตคติทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง การชั่งและการตวงของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการสอนแนะให้รู้คิด (CGI) ที่เน้นทักษะการเชื่อมโยงระหว่างคณิตศาสตร์กับชีวิตประจำวัน. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- จิรากร ลำเริง. (2554). ผลการจัดการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ แบบแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์ (STAD) โดยเน้นเทคนิค KWDL ที่มีต่อความสามารถในการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีระดับความสามารถทางการเรียนแตกต่างกัน. ปรินิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จิราภรณ์ อุปภา. (2554). ผลการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWDL ในการแก้โจทย์ปัญหา คณิตศาสตร์เรื่องอัตราส่วนและร้อยละของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาคณิตศาสตร์ศึกษา. มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ชัยพีระห์ สาและ. (2559). ผลการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWDL เรื่องค่ากลางของข้อมูล ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาคณิตศาสตร์. ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- รุจิธร รักใหม่. (2557). การศึกษาความสามารถในการแก้โจทย์ปัญหาทางคณิตศาสตร์เรื่องลำดับและอนุกรมด้วยเทคนิค KWDL สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสตรีพัทลุงจังหวัดพัทลุง. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาคณิตศาสตร์ศึกษา. ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วัชรรา เล่าเรียนดี. (2554). รูปแบบและกลยุทธ์การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด. พิมพ์ครั้งที่ 7. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุจิตรา ศรีสละ. (2554). ผลการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค K-W-D-L เรื่องโจทย์ปัญหาสมการเชิงเส้นตัวแปรเดียวที่มีต่อความสามารถในการแก้โจทย์ปัญหาและการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุภาพร ปิ่นทอง. (2554). การเปรียบเทียบความสามารถในการแก้ปัญหาคณิตศาสตร์ เรื่อง อสมการและเจตคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนโดยใช้รูปแบบ SSCS และการสอนโดยใช้เทคนิค KWDL. ปรินิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). ร่วมปฏิรูปการเรียนรู้กับครูต้นแบบ. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- อำภาพงษ์ มังคละ. (2555). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่องสมการเชิงเส้นตัวแปรเดียว การคิดวิเคราะห์ และการสื่อสารสื่อความหมายทางคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างการเรียนรู้แบบ K-W-D-L และการเรียนรู้แบบปกติ. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยการศึกษา. มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

NBUE103: เกียรติภูมิแห่งตนของข้าราชการในจังหวัดปทุมธานี

SELF-ESTEEM OF THE GOVERNMENT OFFICIALS IN PATHUM THANI PROVINCE

ผศ.ดร.คำเพชร ภูริปริญญา *

* อาจารย์ประจำหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อศึกษาถึงเกียรติภูมิแห่งตนของข้าราชการในจังหวัดปทุมธานี และเพื่อเปรียบเทียบระหว่างเกียรติภูมิแห่งตนของข้าราชการในจังหวัดปทุมธานีจำแนกตามปัจจัยเพศ อายุ และระดับการศึกษา โดยใช้แบบสอบถามออนไลน์เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากข้าราชการในจังหวัดปทุมธานี จำนวน 400 คน ทำการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test และ F test

ผลการวิจัย พบว่า ความคิดเห็นต่อเกียรติภูมิแห่งตนของข้าราชการในจังหวัดปทุมธานีอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.433 จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า อายุและระดับการศึกษา ที่แตกต่างกันมีความสัมพันธ์ความคิดเห็นต่อเกียรติภูมิแห่งตนของข้าราชการในจังหวัดปทุมธานีที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: เกียรติภูมิแห่งตน, ข้าราชการ

Abstract

The main objective of this research was to study the Self-Esteem of the government officials in Pathum Thani Province and to compare with the difference of gender age and education with Self-Esteem of the government officials in Pathum Thani Province. The questionnaire was used as an instrument for collecting data. The participants consisted of 400 of the government officials' people by Multi Stage Sampling. The data were analyzed using statistics by mean standard deviation t-test and F-test.

The research result found that the opinion on the Self -Esteem of the government officials in Pathum Thani Province were medium level with the average of 3.4733 and the hypothesis testing found that different age, education level had different from the opinion on the Self -Esteem of government officials in Pathum Thani Province significant at the 0 .0 1 level.

Keyword: Self -Esteem, government officials

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

มีนักวิชาการได้กล่าวถึง องค์ประกอบแห่งเกียรตินิยมต่อตนเองไว้ คือ เนฟ (Neff. 2003a: 89) ศึกษาพบว่าเกียรตินิยมแห่งตนเอง มีทั้งสิ้น 3 องค์ประกอบ ได้แก่ ความอาวดีต่อตนเอง (Self-kindness) ซึ่งหมายถึง การมีความรู้สึกที่ดี กับตนเอง ให้ความรักตนเอง เข้าใจความรู้สึกของตนเองและไม่ทำร้ายจิตใจตนเอง ตระหนักถึงความ เป็นธรรมดาของคน (Awareness of common humanity) หมายถึง การตระหนักว่าทุกคนบนโลก นี้ล้วนเกิดมาด้วยความไม่สมบูรณ์แบบเราและคนอื่นย่อมมีความผิดพลาดและความทุกข์ด้วยกัน ทั้งสิ้น และ สติ (Mindfulness) หมายถึง การตระหนักถึงความเป็นปัจจุบันอย่างแท้จริง ทั้งนี้ ยังมี นักวิชาการได้ศึกษาองค์ประกอบเพิ่มเติมจากแนวคิดของเนฟ จากการศึกษาของเคิร์ทแพททริก (Kirkpatrick. 2005: 28) พบ อีก หนึ่ง องค์ ประกอบ คือ การเชื่อมตนกับสังคม (Social connectedness) หมายถึง ความรู้สึกว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของโลกใบนี้การมีส่วนร่วมการได้เป็น ผู้ให้และผู้รับจากการแบ่งปันจากสังคม และมิสเลอร์ (Mistler. 2010: 57) พบอีกหนึ่ง องค์ประกอบคือ การให้อภัย (Forgiveness) หมายถึง การเปลี่ยนแปลง การเอาชนะหรือลบความคิดและความรู้สึก ด้านลบที่เกิดจากความเจ็บปวด ชื่นเคืองใจ ด้วยอารมณ์เชิงบวก ไม่ว่าจะเป็นการทำใจลืม การ 4 ยอมรับ การเปลี่ยนมุมมองด้วยความเมตตาต่อบุคคล หรือสถานการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้น นอกจากนั้น มีการศึกษาองค์ประกอบของเกียรตินิยมแห่งตนเองโดยเฉพาะในกลุ่มนักสังคมสงเคราะห์ที่ศึกษาโดย ริคเกอร์ (Rickers. 2012: 75-79) จากการศึกษาเชิงปรากฏการณ์วิทยาเพื่อยานิยามความหมายและ องค์ประกอบของเกียรตินิยมแห่งตนเองของชีวิตนักสังคมสงเคราะห์จากผลการสังเคราะห์ องค์ประกอบของเกียรตินิยมแห่งตนเองในบริบทของความเป็นนักสังคมสงเคราะห์ 5 องค์ประกอบ คือ การยอมรับ (Acceptance) ประกอบด้วย การยอมรับจุดอ่อนและจุดแข็งของตนเอง และการ ยอมรับต่อสถานการณ์ ความอ่อนโยน (Gentleness) หมายถึง การมีความรัก ความเมตตาพร้อมที่ จะให้ความอบอุ่นภายในใจและให้อภัยต่อตนเองและผู้อื่น การมีสติ(Mindfulness) หมายถึง การ ตระหนักถึงความเป็นปัจจุบันไม่ครุ่นคิดในเรื่องอดีตที่ผ่านมาหรือเรื่องอนาคตที่ยังไม่ถึง ความสุขุม (Calmness) หมายถึง ความสันติสุขภายในจิตใจปราศจากอารมณ์ที่ขุ่นเคือง และความวิตกกังวล และการมีสัมพันธภาพกับผู้อื่น (Human connection) หมายถึง การเห็นอกเห็นใจเพื่อมนุษย์ด้วยกันตระหนักถึงความหมายของความเป็นมนุษย์ของแต่ละบุคคลที่มีแนวทางการดำเนินชีวิตที่แตกต่างกัน

การข้าราชการเป็นองค์กรที่มีความสำคัญยิ่งต่อประเทศชาติ เพราะเป็นแหล่งที่รวมและผลิตกำลังคนที่มีความรู้ความสามารถระดับสูง ออกไปช่วยพัฒนาประเทศชาติ ข้าราชการจะมีบทบาทใน

การสร้างเสริมความเจริญก้าวหน้าของประเทศและตอบสนองความต้องการของประชาชนทุกคนให้อยู่ดีมีสุข ได้มากหรือน้อยเพียงใดก็ขึ้นอยู่กับหลายๆ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงาน ยกตัวอย่างเช่น ทรัพยากรมนุษย์ สังคม สภาพแวดล้อม หรืออื่นๆ ขึ้นอยู่กับแผนในการพัฒนาและบุคลากรที่มีคุณภาพที่สามารถปฏิบัติงานขององค์กรลุล่วงไปด้วยกลไกหรือแบบแผนและยุทธศาสตร์ ที่ได้กำหนดไว้ตั้งแต่แรก

เพราะฉะนั้นข้าราชการ จะต้องยึดมั่นในอุดมการณ์ของข้าราชการที่ว่า “ข้าราชการ คือ ผู้ทำงานให้ประชาชนชื่นใจ ” ต้องสร้างจิตสำนึกในการเป็นผู้ให้บริการประชาชน ยึดหลักความโปร่งใสในการปฏิบัติราชการ ไม่แสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบ ต้องวางตัวเป็นกลาง ปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างของข้าราชการและประชาชน ตลอดจนยึดมั่นในศีลธรรมอันดี การศึกษาเรื่องเกียรติภูมิแห่งตนกับการทำงานของข้าราชการมีวัตถุประสงค์ที่มุ่งเน้น เพื่อศึกษาถึงระดับเกียรติภูมิแห่งตนของข้าราชการในหน่วยงานราชการในจังหวัดปทุมธานี จึงมีความสำคัญและความจำเป็นอย่างยิ่งอันเป็นข้อมูลที่สำคัญต่อการพัฒนาการปฏิบัติงานของข้าราชการในจังหวัดปทุมธานี

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาถึงเกียรติภูมิแห่งตนของข้าราชการในจังหวัดปทุมธานี
2. เพื่อเปรียบเทียบระหว่างเกียรติภูมิแห่งตนของข้าราชการในจังหวัดปทุมธานีจำแนกตาม

ปัจจัยส่วนบุคคล

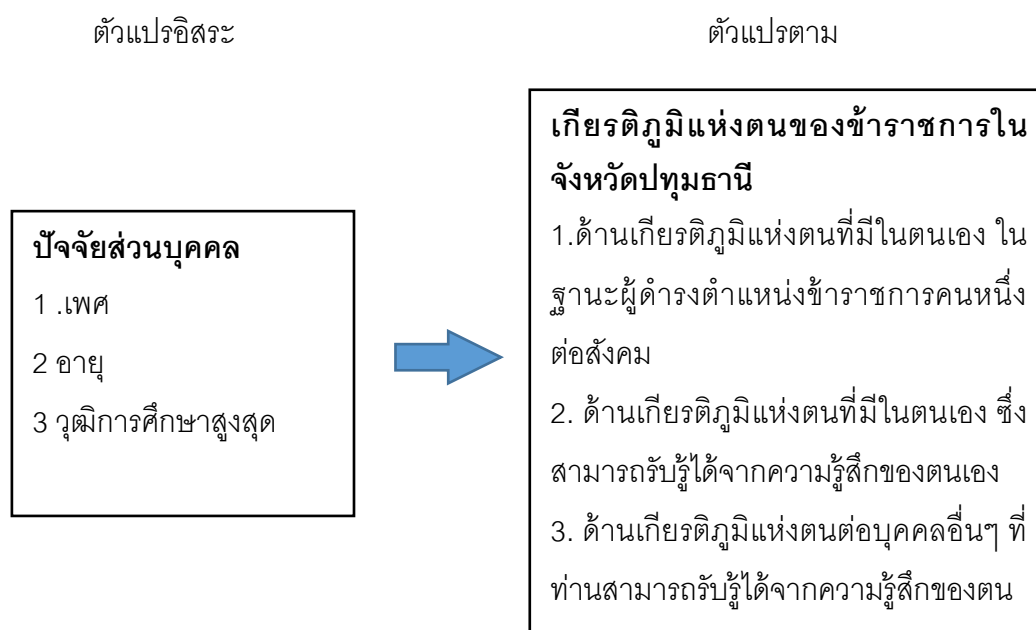
สมมติฐานในการวิจัย

ปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันส่งผลต่อความรู้สึกต่อเกียรติภูมิแห่งตนของข้าราชการในจังหวัดปทุมธานี ที่แตกต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงลักษณะและระดับเกียรติภูมิแห่งตนของข้าราชการในหน่วยงานราชการในจังหวัดปทุมธานี
2. เป็นข้อมูลที่สำคัญต่อการพัฒนาผลการปฏิบัติงานของข้าราชการในจังหวัดปทุมธานีซึ่งจะส่งผลต่อความพึงพอใจของประชาชนที่มาใช้บริการในจังหวัด

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องผู้วิจัยได้กำหนดตัวแปรเพื่อเป็นกรอบและแนวทางในการวิจัยครั้งนี้ดังนี้

1. ตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย

ปัจจัยระดับบุคคล ประกอบด้วย

1.1 เพศ

1.2 อายุ

1.3 วุฒิการศึกษาสูงสุด

2. ตัวแปรตาม ประกอบด้วย

2.1 ด้านเกียรติภูมิแห่งตนที่มีในตนเอง ในฐานะผู้ดำรงตำแหน่งข้าราชการคนหนึ่งต่อสังคม

2.2 ด้านเกียรติภูมิแห่งตนที่มีในตนเอง ซึ่งสามารถรับรู้ได้จากความรู้สึกของตนเอง

2.3 ด้านเกียรติภูมิแห่งตนต่อบุคคลอื่นๆ ที่ท่านสามารถรับรู้ได้จากความรู้สึกของตน

นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาขอเสนอความหมายของคำต่างๆ การศึกษาไว้ดังนี้คือ

เกียรติภูมิแห่งตน (Self-Esteem) หมายถึง การที่ข้าราชการในจังหวัดปทุมธานีรู้จักประเมินตนเองว่ามีคุณค่า มีเกียรติ มีศักดิ์ศรี เพียงใด โดยอาศัยประสบการณ์ที่ผ่านมา ตลอดจนสภาพแวดล้อมต่างๆ ทางสังคมที่สะท้อนกลับสู่ตัวเอง จนทำให้ทราบว่าตนมีเกียรติภูมิทั้งในฐานะเป็นสมาชิกของสังคมคนหนึ่งและในฐานะเป็นผู้ปฏิบัติงานเป็นข้าราชการ

ข้าราชการ (government officer) คนที่ทำราชการตามทำเนียบผู้ปฏิบัติราชการในส่วนราชการบุคคลซึ่งรับราชการในจังหวัดปทุมธานี โดยได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณรายจ่ายหมวดเงินเดือน เช่น ข้าราชการพลเรือน ข้าราชการการเมือง ข้าราชการครู ข้าราชการทหาร ข้าราชการตุลาการ ข้าราชการอัยการ หมายถึง คนที่ทำราชการตามทำเนียบ

ระเบียบวิธีการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ในการศึกษาค้นคว้านี้ได้แก่ ข้าราชการในหน่วยงานราชการในจังหวัดปทุมธานี ซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติราชการจริงในปี 2560 โดยข้าราชการที่ทำแบบสอบถามมีทั้งสิ้น 12,540 คน กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Taroyamane ได้ขนาดตัวอย่าง 384 ตัวอย่างทำการเก็บทั้งสิ้น 400 ตัวอย่าง สุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เพื่อรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) จำนวน 400 ชุด โดยเก็บรวบรวมจากข้อมูลจากข้าราชการ ซึ่งภายในแบบสอบถาม 1 ชุด ประกอบด้วยส่วนสำคัญ 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามคำถาม (Dichotomous Questions) ประกอบด้วย เพศ อายุ และวุฒิการศึกษา

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับเกียรติภูมิแห่งตนในหน่วยงานราชการในจังหวัดปทุมธานี ที่ส่งผลต่อความรู้สึกของตนเอง และความเกี่ยวข้องผูกพันกับงาน ของข้าราชการได้แก่ ด้านเกียรติแห่งตนที่มี

สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ การวิเคราะห์ข้อมูล ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (Standard Deviation) t-test และ F test

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของข้าราชการ

พบว่า ข้าราชการผู้ตอบแบบสอบถามทั้งชาย และหญิง คิดเป็นร้อยละ 50.0 เท่ากัน โดยส่วนใหญ่ร้อยละ 48.0 เป็นข้าราชการที่จบการศึกษาในระดับปริญญาตรี รองลงมาคือ อื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 20.0

เมื่อพิจารณาตามอายุ พบว่าส่วนใหญ่ร้อยละ 34.0 อายุ 41-50 ปี รองลงมาคิดเป็นร้อยละ 30.0 อายุ 51-60 ปี และ 24.0 อายุ 31-40 ปี ส่วนน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 12.0 อายุ 20-30 ปี

2. ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับภาระงานของข้าราชการในจังหวัดปทุมธานี

ตาราง 1 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับภาระงานของข้าราชการในหน่วยงานราชการในจังหวัดปทุมธานี

ด้านเกี่ยวกับภาระงานที่มีในตนเอง ในฐานะผู้ดำรงตำแหน่งข้าราชการคนหนึ่งต่อสังคม	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านเกี่ยวกับภาระงานที่มีในตนเอง ในฐานะผู้ดำรงตำแหน่งข้าราชการคนหนึ่งต่อสังคม	3.4400	.50589	ปานกลาง
2. ด้านเกี่ยวกับภาระงานที่มีในตนเอง ซึ่งสามารถรับรู้ได้จากความรู้สึกของตนเอง	3.4266	.6524	ปานกลาง
3. ด้านเกี่ยวกับภาระงานที่มีในตนเอง ที่ท่านสามารถรับรู้ได้จากความรู้สึกของตนเอง	3.5600	.49701	มาก
รวม	3.4733	.50589	มาก

จากตาราง 1 พบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับภาระงานของข้าราชการในหน่วยงานราชการในจังหวัดปทุมธานี ในภาพอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.4733 โดยด้านที่มีค่าสูงคือด้านเกี่ยวกับภาระงานที่มีในตนเอง ที่ท่านสามารถรับรู้ได้จากความรู้สึกของตนเอง รองลงมา ด้านเกี่ยวกับภาระงานที่มีในตนเอง ในฐานะผู้ดำรงตำแหน่งข้าราชการคนหนึ่งต่อสังคม และน้อยที่สุดคือ ด้านเกี่ยวกับภาระงานที่มีในตนเอง ซึ่งสามารถรับรู้ได้จากความรู้สึกของตนเอง

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า

1. เพศที่แตกต่างกันไม่ส่งผลต่อระดับความคิดเห็นต่อเกี่ยวกับภาระงานของข้าราชการในจังหวัดปทุมธานีในทุกด้าน

2. อายุที่ต่างกันส่งผลต่อระดับความคิดเห็นต่อเกียรติภูมิแห่งตนของข้าราชการในจังหวัดปทุมธานีในด้านเกียรติภูมิแห่งตนที่มีในตนเอง ซึ่งสามารถรับรู้ได้จากความรู้สึกของตนเอง และด้านเกียรติภูมิแห่งตนต่อบุคคลอื่น ที่ท่านสามารถรับรู้ได้จากความรู้สึกของตน

3. ระดับการศึกษาที่ต่างกันส่งผลต่อระดับความคิดเห็นต่อเกียรติภูมิแห่งตนของข้าราชการในจังหวัดปทุมธานีในด้านเกียรติภูมิแห่งตนที่มีในตนเอง ซึ่งสามารถรับรู้ได้จากความรู้สึกของตนเอง

อภิปรายผล

ผลการศึกษา พบว่า ระดับความคิดเห็นเกียรติภูมิแห่งตนของข้าราชการในหน่วยงานราชการในจังหวัดปทุมธานี ในภาพอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.4733 โดยด้านที่มีค่าสูงคือ ด้านเกียรติภูมิแห่งตนต่อบุคคลอื่น ที่ท่านสามารถรับรู้ได้จากความรู้สึกของตน รองลงมา ด้านเกียรติแห่งตนที่มีในตนเอง ในฐานะผู้ดำรงตำแหน่งข้าราชการคนหนึ่งต่อสังคม และน้อยที่สุดคือ ด้านเกียรติภูมิแห่งตนที่มีในตนเอง ซึ่งสามารถรับรู้ได้จากความรู้สึกของตนเอง สอดคล้องกับแนวคิดของทั้งนี้นักจิตวิทยาได้อธิบายว่าการพัฒนาทางด้านอารมณ์ ความคิด และความรู้สึก ซึ่งในการให้คำปรึกษากลุ่มให้ความสำคัญกับความงอกงามทางจิตใจ (Growth) การพัฒนา (Development) การเสริมสร้างสมรรถนะ(Enhance)การป้องกัน (Prevention) การสร้างความตระหนักรู้ด้วยตนเอง(Awareness) และการแก้ไขโดยขจัดสิ่งที่ขัดขวางการเจริญเติบโตทางอารมณ์ (Releasing blocks to growth) (Corey. 2012: 31)สอดคล้องกับทฤษฎีลำดับขั้นของความต้องการของ Maslow (Hierarchy of needs.1970) Maslow ได้เสนอทฤษฎีลำดับขั้นของความต้องการ(Hierarchy of needs) ซึ่งอธิบายถึงความต้องการและความพอใจของมนุษย์เกียรติภูมิแห่งตนนับว่าเป็นระดับความต้องการขั้นที่ 4 ที่มนุษย์มีความต้องการความภาคภูมิใจ เช่นเดียวกับอาชีพข้าราชการที่เป็นอาชีพที่มีความมั่นคงค่อนข้างสูง การรู้สึกภาคภูมิใจในวิชาชีพจึงนับว่าเป็นประเด็นสำคัญโดยเฉพาะอาชีพที่มีอำนาจค่อนข้างสูงเช่นข้าราชการทหาร ตำรวจ เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการศึกษาโดยเพิ่มตัวแปรอิสระที่อาจเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อเกียรติภูมิแห่งตนของข้าราชการในหน่วยงานราชการในจังหวัดปทุมธานี เพื่อเพิ่มแนวทางให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้นำไปใช้ประโยชน์ ต่อการปรับปรุงกระบวนการทำงานให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนได้มากขึ้น

2. ควรจัดโครงการเสริมสร้างเกียรติภูมิแห่งตนเองให้แก่ข้าราชการเพื่อให้บุคลากรในอาชีพราชการเกิดความภาคภูมิใจในตนเอง

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยในอนาคต

1. การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเรื่องเกียรติภูมิแห่งตนของข้าราชการในหน่วยงานราชการในจังหวัดปทุมธานี

การศึกษาวิจัยครั้งต่อไปควรใช้ทฤษฎีแรงจูงใจอื่นๆ ซึ่งอาจจะทำให้งานวิจัยนั้นได้ผลลัพธ์ที่ความสัมพันธ์และส่งผลกับความผูกพันของข้าราชการในแง่มุมมองที่ต่างกันไป

2. ควรทำการศึกษาตัวแปรในแต่ละด้านให้มีความละเอียดและมีความเจาะจงมากขึ้น เพื่อความชัดเจน และสามารถเสนอแนวทางในการปรับปรุง ให้กลายเป็นสิ่งจูงใจข้าราชการให้มีความผูกพันต่อองค์กรมากยิ่งขึ้น

3. การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาภายในจังหวัดปทุมธานี ซึ่งงานวิจัยครั้งต่อไปควรทำการศึกษาเปรียบเทียบกับจังหวัดอื่นๆ เพื่อให้มีมุมมองที่หลากหลาย และได้เห็นผลของปัจจัยต่างๆ มีความเด่นชัดมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

ยุทธิ เ็นเปรม. (2534). "เกียรติภูมิแห่งตนกับการทำงานของข้าราชการครู". วิทยานิพนธ์
มหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

Corey, G. (2012). *Theory and Practice of Group Counseling*. 8th ed., California: Thomson Brooks.

Kirkpatrick, K. L. (2005). *Enhancing Self-Compassion Using a Gestalt Two-Chair Intervention*.
Retrieved October 20, 2014, from <https://www.lib.utexas.edu/etd/d/2005/kirkpatrickd27295/kirkpatrickd27295.pdf>

Mistler, Brooke. A. (2010). *Forgiveness, Perfectionism, and the Role of Self-Compassion*.
Dissertation, Ph.D. The Graduate School of the University of Florida. Photocopied.

Neff, Kristin. D. (2003a, April). Self-compassion: An alternative conceptualization of a
healthy attitude toward oneself. *Self and Identity*. 2(2): 85–101.

Rickers, S. (2012). *The Lived Experience of Self-Compassion in Social Workers*.
Dissertation, Ph.D. (Social Work). Faculty of the Graduate School of The University
Of Minnesota. Photocopied.

NBUE104: พฤติกรรมและการแสดงออกของคนตามหลักปรัชญา

ดร.ปราจีน ปิปปไธสง *

* อาจารย์ประจำหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อ 1) ศึกษาแนวคิดเรื่องตัณหาในพุทธศาสนาเถรวาท 2) ศึกษาแนวคิดเรื่องความต้องการในทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์ 3) วิเคราะห์เปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างระหว่างสอง แนวคิดการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยทางเอกสาร โดยผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารทั้งที่เป็นปฐมภูมิและทุติยภูมิ เอกสารดังกล่าวได้แก่ พระไตรปิฎก งานวิจัย งานวิทยานิพนธ์หนังสือ เป็นต้น ผลการศึกษา พบว่า ทั้งสองแนวคิดมีมุมมองต่อมนุษย์แบบมนุษยนิยม คือ เห็นคุณค่าในตัวของคนมนุษย์ และเชื่อว่ามนุษย์มีศักยภาพที่จะพัฒนาได้ ในทางพุทธศาสนาได้แบ่งความต้องการของมนุษย์ออกเป็น 2 ฝ่าย คือ 1) ความต้องการฝ่ายดี หรือกุศล เรียกว่า “ฉันทะ” และ 2) ความต้องการฝ่ายไม่ดีหรืออกุศล เรียกว่า “ตัณหา” ซึ่งต่างจากมาสโลว์ที่ไม่แบ่งความต้องการของมนุษย์ออกเป็นความต้องการในฝ่ายดี หรือไม่ดีทั้งสองแนวคิดนี้ต่างก็กล่าวว่า กระบวนการเกิดขึ้นของความ ต้องการมีความสัมพันธ์กับกระบวนการสัมผัสและรับรู้ แต่ทั้งสองแนวคิดนี้มีมุมมองต่อเรื่อง บทบาทของตัณหาหรือความต้องการที่ต่างกัน โดยทางศาสนาพุทธกล่าวถึงบทบาทของตัณหาในแง่ลบ เป็นสิ่งที่ไม่ดีถึงแม้บางครั้งตัณหาจะสามารถใช้เป็นแรงจูงใจที่ทำให้เกิดการกระทำในด้านบวกได้ แต่ก็ได้ย้ำเตือนเสมอว่าหากใช้แรงจูงใจประเภทตัณหาโดยขาดสติปัญญากำกับก็จะทำให้เกิดผลเสียได้เช่นกัน ตัณหาจึงเป็นสิ่งที่ควรละทิ้ง ส่วนมาสโลว์เชื่อว่าความต้องการของมนุษย์นี้ควรจะได้รับ การเติมเต็มและพัฒนาให้เจริญงอกงาม

คำสำคัญ: พฤติกรรมและการแสดงออก, หลักปรัชญา

Abstract

Objectives of research for 1) Study the concept of lust Theravada Buddhism 2) Study the concept of demand in the theory of the hierarchy of maslow requirements 3) Analyze and compare the similarities and differences between the two ideas. This research is a document research. The researcher studied both primary and secondary document. And secondary documents such as Tripitaka research Thesis book etc. The study indicated that both concepts are humanistic. Is see human values and believe that

humans have the potential to develop in Buddhist way. Religion has divided human needs. Into 2 divisions 1) The need for good or charitable parties is called and 2) Demand for bad or evil parties is called passion. Which is different from the Maslow that does not divide human needs into good needs. Or not good. Both of these concepts say. The emergence of demand. Relationships with the process of touch and recognition, but both of these ideas have a continuous view. The role of different lusts or need. By Buddhism the role of negative libido It is a bad thing, although sometimes lust can be used as an incentive to do to be able to act positively but emphasized Always reminded that if using the type of motivation passion without intelligence is also a disadvantage. Passion is something that should be abandoned Abandon Maslow believes that this human need should be fulfilled and developed.

Keyword: Behavior and Expression of people, Philosophy

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

มนุษย์นั้นเกิดมาพร้อมกับความต้องการที่ไม่มีที่สิ้นสุด และความต้องการของมนุษย์นี้เองที่เป็นปัจจัยก่อให้เกิดพฤติกรรมต่างๆ ตามมามากมาย การที่เราจะเข้าใจในพฤติกรรมของมนุษย์ก็ควรจะศึกษาเข้าไปถึงเหตุปัจจัยหลักที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมขึ้น นั่นก็คือความต้องการภายในจิตใจอันเป็นแรงจูงใจขั้นพื้นฐานนั่นเอง Maslow (1970: 24-25) ได้แสดงทัศนะในเรื่องความต้องการของมนุษย์โดยเรียกขานมนุษย์ว่า เป็นสัตว์ที่มีความต้องการ (wanting animal) และยากนักที่มนุษย์จะสามารถบรรลุถึงความพึงพอใจใดๆ ได้อย่างสมบูรณ์ และ Maslow ได้จัดลำดับความต้องการนั้นออกเป็นขั้นๆ เริ่มตั้งแต่ความต้องการขั้นพื้นฐานไปสู่ความต้องการ ที่อยู่ในขั้นที่สูงกว่าตามลำดับ (Maslow's Hierarchy of Needs Theory) การที่มนุษย์เรายังคงเสพติดในวัตถุ พยายามแสวงหาสิ่งต่างๆ เพื่อมาบำรุงบำเรอวัยวาระรับสัมผัสทั้ง 5 อันได้แก่ ตา หู จมูก ลิ้น กาย เพื่อตอบสนองความสุขในด้านวัตถุ ชีวิตของเขาจะต้องวนเวียนอยู่กับการแสวงหา เพื่อให้ได้มาในสิ่งที่เขาคิดว่าจะนำพามาซึ่งความสุข พระธรรมปิฎก (ปยุตโต อ.ป.). (2543: 98) จึงอาจกล่าวได้ว่า สังคมในปัจจุบันนี้เป็นสังคมแห่งการแสวงหาความสุข เพราะขาดแคลน จึงจำเป็นต้องแสวงหา หรืออาจกล่าวได้ว่าสังคมในปัจจุบันนี้ล้นเต็มไปด้วยความทุกข์ เพราะทุกคนล้นมัวแต่ตามหาความสุขที่อยู่นอกตัวนั่นเอง พระธรรมปิฎก (ปยุตโต อ.ป.). (2543: 93) จากเหตุผลดังกล่าวนี้ทำให้ผู้วิจัยมองว่าเรื่องค้นหาหรือความต้องการนั้น เป็นสิ่งที่เราควรศึกษาให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ถึงบ่อเกิด รวมไปถึงบทบาทหน้าที่ของมันในการที่เป็นสาเหตุแรงจูงใจในการกระทำของมนุษย์ ซึ่งหากเราสามารถเข้าใจถึงสาเหตุที่แท้จริงที่ทำให้คนเราเกิดความสุขหรือความต้องการ ก็จะทำให้รู้เท่าทันถึงสภาพภายในจิตใจของตนเองได้ดียิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์เพื่อการวิจัย

1. เพื่อศึกษาแนวคิดเรื่องต้นหาในพุทธศาสนาเถรวาท
2. เพื่อศึกษาแนวคิดเรื่องความต้องการในทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์
3. เพื่อศึกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างระหว่างสองแนวคิด

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงเปรียบเทียบต้นหาในพุทธศาสนาเถรวาทกับแนวคิดทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์ ซึ่งทั้งสองแนวคิดนี้มีการตีความและการแบ่งประเภทของความต้องการที่แตกต่างกันออกไป โดยฝั่งหนึ่งก็เป็นมุมมองทางศาสนา ส่วนอีกฝั่งก็คือการตีความตามมุมมองของนักจิตวิทยา ซึ่งการศึกษาแนวคิดในเรื่องความต้องการจากทั้งสองแนวคิดดังกล่าวนี้จะทำให้เข้าใจเรื่องความต้องการได้ในหลากหลายแง่มุมและครอบคลุมมากขึ้น

สมมติฐานในการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะทำให้ทราบถึงเจตคติที่มีต่อวินัยความรับผิดชอบในการส่งงานหรือสื่อเป็นชิ้นงานด้วยตนเองด้านวินัยความรับผิดชอบในห้องเรียน ความขยันอดทนทางการเรียนและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อครูผู้สอน ครูที่ปรึกษา ผู้ปกครองในการนำปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมของนักเรียนมาสร้างเสริม พัฒนานักเรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณค่ามีคุณประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ

นิยามศัพท์เฉพาะ

ความต้องการ หมายถึง ความอยากหรือปรารถนาในสิ่งต่างๆ อันเนื่องมาจากความขาดแคลน ซึ่งภาวะสมดุล จึงเป็นตัวผลักดันให้บุคคลมีพฤติกรรมเพื่อตอบสนองและลดความต้องการนั้นๆ ลง เช่น ความต้องการอาหาร ความต้องการความปลอดภัย เป็นต้น

ฉันทะ หมายถึง ความอยากในฝ่ายกุศล หรือความอยากในฝ่ายดีต้นหา หมายถึง ความอยากในฝ่ายอกุศล หรือความอยากในฝ่ายที่ไม่ดี

พุทธศาสนาเถรวาท หมายถึง พุทธศาสนาที่ยึดถือหลักคำสอนของพุทธ วะจะตามปฐมสังคายนาที่มีพระมหากัสสปเถระเป็นประธาน

แนวคิดทฤษฎี

ความหมาย ในทางพระพุทธศาสนาแบ่งความอยากหรือความต้องการออกเป็น 2 ฝ่าย ได้แก่

- 1) ความอยากในฝ่ายกุศล หรือความอยากในฝ่ายดีเรียกว่า “ฉันทะ” 2) ความอยากในฝ่ายอกุศลหรือ

ความอยากในฝ่ายที่ไม่ดีเรียกว่า “ตัณหา” 1.2 ประเภท การจัดแบ่งตัณหาตามพระไตรปิฎก อาจแบ่งได้หลายแบบ คือ 1.2.1 แบ่งโดยอาการ ได้แก่ ตัณหา 3 ประการ ประกอบไปด้วย กามตัณหา ภวตัณหา และวิภวตัณหา (ม.ส. 30/329/172) 1.2.2 แบ่งโดยอารมณ์ ได้แก่ ตัณหา 6 ประการ ประกอบไปด้วย รูป ตัณหา สัททตัณหา คันธตัณหา รสตัณหา โภกัณณตัณหา และธัมมตัณหา (ปา. ที่. 16/423/420) แบ่งโดยพิสดารจะได้เป็นตัณหา 108 ประการ โดยอาศัย เบญจขันธ์ภายใน 18 ประการ อาศัยเบญจขันธ์ภายนอก 18 ประการ รวมเป็น 36 ประการ คิดแยกเป็นส่วนอดีต อนาคต และปัจจุบัน รวมทั้งสิ้นจึงได้ตัณหาวิจริต 108 ประการ (จตุกก. 35/199/538-539) 1.3 กระบวนการเกิด กระบวนการเกิดขึ้นของตัณหานี้ขึ้นกับหลักปฏิจจสมุปบาทในพุทธศาสนา โดยมีหัวข้อที่เกี่ยวข้องในการเกิดขึ้นของตัณหา คือ ผัสสะเวทนา สำหรับในทางพระพุทธศาสนา ตัณหานี้เกิดขึ้นเพราะความคิดอันเป็นอกุศล ซึ่งเกิดจากการ ขาดสติและปัญญาในการคิดพิจารณาตัณหา จึงเป็นความอยากได้ที่พยายามแสวงหาสิ่งต่างๆ มาเพื่อให้ได้เสพเวทนาอันเป็นที่พึงพอใจเท่านั้น และตัณหาที่แน่วแน่มิที่จะ อยากได้แล้ว ก็อยากจะได้อีกเรื่อยไปไม่มีสิ้นสุด ซึ่งเป็นต้นเหตุของกรรมในข้อถัดไป คือ อุปาทาน 1.4 บทบาท บทบาทของคำว่า “ตัณหา” อาจมองได้ 2 แง่ คือ แง่บวกที่มองว่า ตัณหาสามารถใช้เป็นเครื่องจูงใจให้คนหันมาใฝ่ดีได้ โดยอาศัยวิธีการใช้ตัณหาเพื่อละตัณหา (พระพรหมคุณาภรณ์ (ปยุตฺโต. อ.ป. 2558: 1011) แต่ทั้งนี้ก็ต้องใช้ด้วยความระมัดระวัง มิเช่นนั้นก็จะเกิดเป็นผลเสียมากกว่าผลดีนอกจากนี้แล้วบทบาท ของตัณหาในศาสนาพุทธยังมีแนวโน้มไปในแง่ลบ คือ เห็นว่าตัณหาที่ขาดสติปัญญา ชี้นำ เป็นสิ่งไม่ดี เมื่อเกิดขึ้นแล้วก็ย่อมครอบงำและโน้มนำ ให้บุคคลล่องไปในทางเสื่อม อีกทั้งหากไม่ได้ตั้งใจปรารภณาก็ก่อให้เกิดเป็นความทุกข์อีก พระพุทธเจ้าจึงได้จัดตัณหาให้อยู่ในหมวดของสมุทัย คือ เหตุแห่งทุกข์ด้วยเหตุที่ว่าตัณหาทำให้เกิดภพใหม่ทำให้ไม่อาจก้าวล่วงไปจากสังสารวัฏ เป็นปัจจัยให้เกิดอุปาทาน ทำให้ลุ่มหลงในกามคุณ ก่อให้เกิดการแสวงหา และหากไม่เป็นอย่างนี้ก็จะทำให้เกิดความทุกข์ขึ้นทั้งสิ้น และยังกล่าวอีกด้วยว่าตัณหานี้มีคุณน้อยแต่มีโทษมาก เปรียบดั่งน้ำที่เจือด้วย ยาพิษ แม้จะช่วยแก้กระหายได้เพียงชั่วคราว แต่พิษในกระแสน้ำที่เจืออยู่นั้น อาจคร่าชีวิตของผู้ที่ดื่มได้ (ม.ส. 26/260/345) ดังนั้นจึงต้องรู้เท่าทันและไม่ตกอยู่ใต้อำนาจ การควบคุมของตัณหา มุมมอง ผู้วิจัยเห็นว่าลักษณะแนวคิดของพุทธศาสนามีความใกล้เคียงกับแนวคิดกลุ่มมนุษยนิยม คือ มีการมองเห็นและให้คุณค่าในตัวมนุษย์ โดยพระพุทธศาสนานั้นเชื่อว่ามนุษย์ทุกคนนั้นสามารถที่จะเข้าถึงหรือบรรลุนิพพานได้ โดยไม่จำกัดเฉพาะคนในวรรณะใด เพศใด เชื้อชาติใด พระพุทธเจ้ากล่าวว่าคนทุกคนมี คุณค่าและความเท่าเทียมกันหมด ต่างกันที่ว่าใครจะมีความเห็นชอบ ใช้สติปัญญา ในการดำเนินชีวิตและเลือกกระทำความดีได้หรือไม่ นอกจากนี้ศาสนาพุทธยังมีท่าทีต่อตัณหาที่ค่อนข้างเป็นไปในทางลบ จัดตัณหาไว้อยู่ในส่วน of ทุกขสมุทัยอริยสัจ คือ เป็นต้นเหตุแห่งทุกข์ (ม.ส. 31/1680/429) จึงมองตัณหาว่าเป็นสิ่งที่ไม่ดีและนำมาซึ่งปัญหาและความทุกข์ต่างๆ ให้กับ

ชีวิต ดังนั้นหลักคำสอนต่างๆ ก็จะเป็นไปในแนวทางที่ชี้ให้เห็นโทษของตัณหา และวิธีการขจัดตัณหาเป็นสำคัญ

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับพฤติกรรมและแสดงออกของคนตามหลักปรัชญา

ความหมาย Maslow (1999: 27-28) ได้กล่าวถึงความต้องการไว้ว่า ความต้องการเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ ซึ่งความต้องการนี้มีมาก่อนหน้าการเรียนรู้กล่าว คือ คนเรามีความต้องการต่างๆ เช่น อาหารและน้ำมาก่อนที่จะตระหนักถึงคุณค่า และความจำเป็นในการบริโภคสิ่งเหล่านั้น นอกจากนี้เขายังได้อธิบายถึงลักษณะความต้องการขั้นพื้นฐาน (basic need) ไว้ว่าหากปราศจากความต้องการขั้นพื้นฐาน ย่อมก่อให้เกิดความเจ็บป่วย (illness) และในทางตรงกันข้ามหากมีความต้องการขั้นพื้นฐานย่อมสามารถป้องกันและฟื้นฟูรักษาความเจ็บป่วยต่างๆ ได้ซึ่งในสถานการณ์ที่มีความต้องการหลายๆ อย่างเกิดขึ้น ผู้ที่ขาดแคลนย่อมให้ความสนใจต่อความต้องการขั้นพื้นฐานของตนเองก่อนความต้องการหรือความพึงพอใจอื่นๆ (เช่น สำหรับผู้ที่กำลังเหนื่อยล้าและกระหายน้ำ เขาย่อมต้องการน้ำดื่มมากกว่าการได้ฟัง ดนตรีไพเราะ เพื่อบรรเทาความกระหายน้ำของเขา) และในคนที่สุขภาพจิตสมบูรณ์ดี ความต้องการขั้นพื้นฐานนี้จะลดบทบาทลง

จากข้อความที่ยกมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงขอสรุปว่า ความต้องการเป็นแรง จูงใจอย่างหนึ่ง เป็นพลังหรือแรงขับที่มีขึ้น เพื่อกระตุ้นให้มนุษย์แสดงพฤติกรรมเพื่อบรรเทาสภาวะของการขาดแคลนที่เกิดขึ้นทั้งร่างกายและจิตใจ ประสาท มาสโลว์ได้แบ่งลำดับความต้องการออกเป็น 5 ชั้น ได้แก่ 1) ความต้องการทางร่างกาย (physiological needs) 2) ความต้องการความปลอดภัย (safety needs) 3) ความต้องการความรักและความเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม (love and belongingness needs) 4) ความต้องการความภูมิใจในตนเอง (esteem needs) 5) ความต้องการตระหนักรู้ตนเอง (self-actualization needs) ภายหลังมาสโลว์ได้พัฒนาแนวคิดของเขา โดยจำแนกลำดับความต้องการใหม่ออกเป็น 8 ชั้น โดยยังคงอิงความต้องการขั้นพื้นฐานเดิม 4 ชั้น ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว และเพิ่มความต้องการทางด้านการรู้คิด (cognitive needs) ความต้องการด้านสุนทรียภาพ (aesthetic needs) ความต้องการตระหนักรู้ตนเอง (self-actualization needs) และความต้องการเหนือธรรมชาติของคน (self-Transcendence Needs) รวมเป็นความต้องการ 8 ชั้น โดยสามารถแบ่งความต้องการเหล่านี้ออกเป็น 2 ส่วน คือ ความต้องการที่ขาดแคลน (deficiency needs) และความต้องการที่จะพัฒนา (growth needs)

ความหมายของการพฤติกรรมและการแสดงออก

กระบวนการเกิดความต้องการของ Maslow อิงกับทฤษฎีการลดแรงขับ (Drive Reduction Theory) และการรักษาดุลยภาพ (homeostasis) นอกจากนี้ผู้วิจัยยังเห็นว่า การสัมผัสและ

การรับรู้ก็มีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกันกับความต้องการ เพราะมีการรับรู้จากสิ่งเร้าภายนอก ทำให้เกิดการตีความและปรุงแต่งขึ้นเป็นประสบการณ์ จึงทำให้การรับรู้ของคนแต่ละคนย่อมมีไม่เหมือนกัน และแตกต่างกันไปตามปัจจัยภายในของตัวบุคคลผู้รับรู้แต่ละคน อันได้แก่ ความสนใจ ความใส่ใจ และความต้องการภายในจิตใจของผู้รับรู้เป็นสำคัญ บทบาทของความต้องการตามแนวคิดของ Maslow มีลักษณะเป็นไปในเชิงบวกมากกว่าที่จะเป็นเชิงลบ โดยเขากล่าวว่าความต้องการเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดการพัฒนา ทั้งเป็นการพัฒนาศักยภาพและคุณภาพชีวิตของมนุษย์ และยังมีส่วนช่วยส่งเสริมในการพัฒนาสังคมให้ดีขึ้นด้วย มุมมอง แนวคิดของ Maslow จัดอยู่ในกลุ่มจิตวิทยาฝ่ายมนุษยนิยม ที่มองเห็นคุณค่าในตัวของมนุษย์ และนอกจากนี้ทำที่ต่อความต้องการของเขาก็เป็นไปในทิศทางบวก คือมองว่าความต้องการเป็นสิ่งที่ต้องได้รับการเติมเต็ม หรือทำให้พัฒนายิ่งๆ ขึ้นไป มนุษย์จึงจะสามารถมีความสุขได้

ความสำคัญของพฤติกรรมและการแสดงออกของคนด้วยหลักปรัชญาทางศาสนา

ความหมาย ตัณหา คือ ความอยาก ความต้องการ ทั้งพุทธศาสนา และมาสโลว์ต่างก็มองความต้องการในฐานะแรงจูงใจที่ทำให้คนเกิดพฤติกรรมทางพุทธศาสนาแบ่งความต้องการออกเป็น 2 ฝ่าย คือ 1) “ตัณหา” หรือความต้องการในฝ่ายไม่ดีหรืออกุศล และ 2) “ฉันทะ” หรือความต้องการในฝ่ายดีหรือกุศล “ตัณหา” มีลักษณะคล้ายกับความต้องการที่ขาดแคลนของมาสโลว์ (deficiency needs) ส่วน “ฉันทะ” คล้ายกับความต้องการที่จะพัฒนาของ Maslow (growth needs or B-needs) อย่างไรก็ตาม Maslow ไม่ได้แยกความต้องการของเขาออกเป็นฝ่ายดีหรือไม่ดีดังเช่นในพุทธศาสนา ประเภท ในทางพุทธศาสนาได้มีการแยกประเภทของตัณหาไว้หลากหลายหลายรูปแบบ แต่ไม่ได้แบ่งแยกถึงลำดับขั้นสูงต่ำของตัณหาแต่ละชนิด เหมือนทฤษฎีของมาสโลว์ ตัณหาแต่ละประเภทสามารถเกิดขึ้นได้โดยไม่จำเป็นต้องอิงตัณหาในส่วนอื่นๆ ส่วน Maslow แบ่งความต้องการออกเป็นลำดับขั้นและจะค่อยๆ พัฒนาโดยการเติมเต็มความต้องการไปที่ละขั้น เริ่มจากความต้องการในลำดับล่าง สุดไปสู่ความต้องการขั้นที่อยู่สูงขึ้นไปตามลำดับ

รูปแบบและขั้นตอนของพฤติกรรมและการแสดงออกของคนตามหลักปรัชญา

ในทางพุทธศาสนามีการกล่าวถึงความอยากไม่เป็น (วิภวตัณหา) อันเป็นการกล่าวถึงตัณหาเชิงลบหรือเชิงปฏิเสธ (negative) ส่วนแนวคิดของ Maslow เน้นกล่าวถึงความต้องการที่เป็นเชิงบวกหรือเชิงยืนยัน (positive) อธิบาย ถึงเฉพาะความต้องการที่อยากได้อย่างมีอยากเป็นโดยไม่ได้กล่าวถึงหรือแยกส่วน ความต้องการที่จะไม่เป็น เพื่อหลีกเลี่ยงให้พ้นไปจากสภาวะอันเป็นทุกข์หรือไม่น่าพึงพอใจอย่างชัดเจนเหมือนในศาสนาพุทธ ในทางพุทธศาสนามีการจำแนกประเภทของตัณหาโดยแบ่งตาม เกณฑ์ของอารมณ์หรือช่องทางทางเกิดออกเป็น 6 ประการ ได้แก่ รูปตัณหา สัทตตัณหา คันธตัณหา รสตัณหา โผฏฐัพพและสามารถจัดรวมได้เป็นตัณหา และธัมมตัณหาความอยากทางกายและ

ทางใจ ส่วน Maslow อาจจำแนกความต้องการได้เป็น 2 ส่วน คือ ความต้องการทางด้านร่างกายและความต้องการทางด้านจิตใจ ซึ่งความต้องการ ทางด้านจิตใจมีความซับซ้อนกว่า “ตัณหา” และ “ความต้องการที่ขาดแคลน” ของ Maslow จำเป็นต้องอิงอาศัยจากปัจจัยภายนอก ส่วน “ฉันทะ” และ “ความต้องการที่จะพัฒนา” ของ มาสโลว์มีลักษณะเป็นอิสระ ไม่จำเป็นต้องพึ่งพาอาศัยปัจจัยภายนอกมาเติมเต็ม

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กระบวนการเกิดตัณหาเกิดจากการสัมผัสและความต้องการของตนเองและแนวคิดต้องการของ Maslow ก็มีความสัมพันธ์กับกระบวนการสัมผัสการรับรู้ ในทางพุทธศาสนา ตัณหาเกิดจากความคิดอันเป็นอกุศล ซึ่ง ขาดสติและปัญญาในการคิดพิจารณา แตกต่างจากแนวคิดเรื่องความต้องการของ มาสโลว์ที่เชื่อว่าความต้องการในขั้นพื้นฐานหรือ (basic needs) มีความเกี่ยวข้องกับทฤษฎีการลดแรงขับ (Drive-Reduction Theory) และการรักษาดุลยภาพ (homeostasis) อันเป็นกระบวนการที่พยายามจะรักษาสภาวะดุลยภาพทั้งทาง ร่างกายและทางจิตใจ จึงทำให้เกิดเป็นความต้องการ เพื่อกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรม ทำให้คนเราสามารถเติมเต็มความต้องการได้และเมื่อความต้องการนั้นๆ ได้รับการเติมเต็มก็จะลดระดับความรุนแรงลงและช่วยให้พัฒนาไปสู่ความต้องการในลำดับถัดไปได้

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากร

ประชากร ในการศึกษาครั้งนี้เป็นนักศึกษาของมหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ (NBU) จำนวน 40 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักศึกษาของมหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ (NBU) จำนวน 40 คน

ตัวแปรต้น

ตัวแปรต้น คือ พฤติกรรมความรับผิดชอบต่อน้ำที่ในตนเอง ได้แก่

1. ความรับผิดชอบในตนเองด้านการเรียน
2. ความขยันอดทนทางการเรียนและการทำกิจกรรม
3. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนและการทำกิจกรรมในห้องเรียน

ตัวแปรตาม

ตัวแปรตาม คือ พฤติกรรมด้านความรับผิดชอบในตนเองกับหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

1. แบบทดสอบก่อนการเรียนรู้ (pre-test) ชนิด 2 คำตอบ คือ ถูกและผิด จำนวน 10 ข้อ
2. แบบทดสอบหลังการเรียนรู้ (post-test) ชนิด 4 คำตอบ คือ ถูกและผิด จำนวน 10 ข้อ โดยแบ่งค่าระดับคะแนนออกเป็น 5 ระดับ คือ ดีมาก ดี ปานกลาง พอใช้และไม่ดี ดังนี้
 - 9-10 คะแนน หมายถึง การเรียนอยู่ในระดับ “ดีมาก”
 - 7-8 คะแนน หมายถึง การเรียนอยู่ในระดับ “ดี”
 - 5-6 คะแนน หมายถึง การเรียนอยู่ในระดับ “ปานกลาง”
 - 3-4 คะแนน หมายถึง การเรียนอยู่ในระดับ “พอใช้”
 - 1-2 คะแนน หมายถึง การเรียนอยู่ในระดับ “ไม่ดี”
3. ใบบันทึกพฤติกรรมการเข้าชั้นเรียนและการส่งงาน

การสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการทำวิจัยครั้งนี้ คือ แบบทดสอบก่อนการเรียนรู้และแบบทดสอบหลังการเรียนรู้ ซึ่งแบบทดสอบจะนำมาจากเนื้อหาที่ได้บรรยายในชั้นเรียน และงานที่มอบหมาย โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. กำหนดเนื้อหาแบบทดสอบก่อนการเรียนรู้และหลังการเรียนรู้
2. สร้างแบบทดสอบ
3. นำแบบทดสอบไปให้ผู้เชี่ยวชาญทดลองทำ
4. ประเมินผลการทดลอง และนำไปปรับปรุงแบบทดสอบ
5. ทำการทดสอบ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. คะแนนจากแบบทดสอบก่อนการเรียนรู้ (pre-test)
2. คะแนนจากแบบทดสอบหลังการเรียนรู้ (post-test)
3. สังเกตพฤติกรรมในชั้นเรียน เช่น การเข้าเรียน การส่งงาน เป็นต้น

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ใช้ค่าสถิติร้อยละ

ตาราง 1 ความรับผิดชอบที่มีต่อตนเองในการนำเสนอในห้องเรียน

ข้อ	คำถาม	ทำประจำ %	ทำบางครั้ง %	ไม่เคยทำ %
1.	ขณะเรียนนักศึกษาที่มีความตั้งใจทำ	0	66.27	36.73
2.	นักเรียนพูดคุยกับเพื่อนในขณะที่อาจารย์สอน	12.24	86.67	4.08
3.	นักศึกษาออกตามเวลาที่อาจารย์กำหนด	51.02	42.86	6.12
4.	เมื่อนักศึกษาทำข้อสอบไม่ได้ นักศึกษาแอบดูข้อสอบกัน	0	2.04	97.96
5.	นักศึกษาแอบนอนหลับในชั่วโมงเรียน	2.04	14.29	86.67
6.	นักศึกษาเล่นกับเพื่อนขณะที่อาจารย์กำลังสอน	4.08	86.67	12.24
7.	นักศึกษาเล่นโทรศัพท์ ขณะที่อาจารย์กำลังสอน	4.08	20.41	75.51
8.	นักศึกษาลอกการบ้านเพื่อน	0	51.02	48.98
9.	ทุกครั้งไม่เข้าใจ นักศึกษาจะถามอาจารย์	20.41	66.27	16.33

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ต้นหาเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นไม่มีจุดสิ้นสุด แต่ความต้องการของ Maslow เมื่อพัฒนาความต้องการให้ไปสู่ขั้นสูงสุดได้แล้วก็ถือเป็น การบรรลุและ เป็นด้านสุดท้ายของการพัฒนาศักยภาพของมนุษย์

2. ต้นหาและความต้องการมีฐานะเป็นแรงจูงใจที่มีอิทธิพลในการ กำหนดพฤติกรรมและการกระทำของมนุษย์เป็นสิ่งที่ขับเคลื่อนโลก

3. ต้นหาและความต้องการทำให้เกิดการแสวงหา ต้นหาและความต้องการที่ไม่ได้รับการตอบสนองทำให้เกิดความทุกข์ พุทธศาสนาสอนข้างมองต้นหาหรือความต้องการที่ขาดสติ ปัญญา ชี้นำถือว่าเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดความมัวหมอง ทำให้เป็นทุกข์และมีคุณภาพ ชีวิตที่แย่ง ต่างจาก มาสโลว์ที่มองว่าความต้องการเป็นสิ่งที่ช่วยพัฒนาทำให้คนเรามี สุขภาพจิตที่ดีมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น มุมมอง ทั้งสองแนวคิดมีลักษณะเป็นมนุษย์นิยม คือมองเห็นคุณค่าใน ตัวของมนุษย์เหมือนกัน ท่าที่ต่อต้นหาของศาสนาพุทธนั้นเป็นไปในทางลบ คือมอง ต้นหาที่ขาดสติปัญญาชี้นำ ว่าเป็นสิ่งที่ไม่ดี และนำมาซึ่งปัญหาและความทุกข์ต่างๆ ให้กับชีวิต ดังนั้น ต้นหาจึงเป็นสิ่งที่ควรละหรือขจัด ซึ่งตรงข้ามอย่างสิ้นเชิงกับแนวคิดของมาสโลว์ โดยท่าที่ต่อความต้องการของมาสโลว์นั้นเป็นไปในทิศทางบวก คือมองความต้องการอย่างกลางๆ เพื่อพยายามที่จะเข้าใจและเรียนรู้วิธีรับมือเมื่อ ความ

ต้องการเกิดขึ้น และยังมองว่าความต้องการเป็นสิ่งที่จะก่อให้เกิดการพัฒนา ดังนั้น ก็ควรที่จะส่งเสริมให้ความต้องการในแต่ละขั้นได้รับการเติมเต็มเพื่อพัฒนาเป็นความต้องการในลำดับขั้นที่สูงกว่าต่อไป

สรุปผลการวิจัย

ถึงแม้มุมมองต่อความต้องการของทั้งสองแนวคิดจะค่อนข้างต่างกัน โดยที่ฝ่ายพระพุทธศาสนากล่าวว่า “ตัณหา” หรือความต้องการที่เป็นอกุศลเป็นสิ่งที่ควรขจัด แต่สำหรับฝั่ง Maslow กลับไม่แบ่งแยกความต้องการว่าดีหรือเลว ไม่ว่าความต้องการจะอยู่ในลำดับขั้นที่สูงหรือต่ำ เขามองความต้องการในทุกลำดับขั้นมีความสำคัญเท่ากันหมด เพราะความต้องการขั้นพื้นฐานในลำดับล่างที่สุดก็เปรียบเหมือนบันไดที่ทำให้มนุษย์ก้าวต่อไปและพัฒนาไปอยู่ในจุดที่สูงกว่าเดิมได้ ดังนั้น Maslow จึงคิดว่าความต้องการเป็นสิ่งที่จะต้องพัฒนา ส่วนพุทธศาสนาเน้นพัฒนาสติปัญญาให้รู้เท่าทันสิ่งต่างๆ ในโลก เมื่อมีสติปัญญาคอยชี้นำจากความต้องการที่เป็นอกุศลแบบ “ตัณหา” ก็จะสามารถพัฒนาเป็นความต้องการในฝ่ายกุศล คือ “ฉันทะ” ได้ในที่สุด

อภิปรายผล

ข้อเสนอแนะสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา จากเนื้อหางานวิจัย ผู้วิจัยคิดว่าพุทธปรัชญาเป็นทัศนะที่น่าพาให้คนหลุดพ้นไปจากโลกที่เรียกว่า “โลกุตรธรรม” ส่วนแนวคิดของ Maslow จะเน้นหลักการ ในการใช้ชีวิตอยู่ในโลก คือ “โลกียธรรม” ทั้งนี้เราควรศึกษาธรรมทั้ง 2 คือธรรมใน โลก และธรรมเหนือโลกให้เข้าใจ เมื่อสามารถเข้าใจสิ่งต่างๆ ได้อย่างถูกต้องตามหลักธรรมชาติของสิ่งต่างๆ ก็จะทำให้เราไม่ต้องเป็นทุกข์ เพราะการยึดมั่นถือมั่นในสิ่งที่ไม่อาจจะนับเป็นสาระได้ดังกล่าว สำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาก็มีส่วนสำคัญในการช่วยพัฒนาเยาวชนในด้านการพัฒนาความรู้ ความสามารถ ตลอดจนสติปัญญาในการใช้ชีวิต การศึกษาเรื่องแรงจูงใจทั้งในทางพุทธปรัชญาและทางจิตวิทยาก็ถือว่ามีความสำคัญที่จะทำให้มนุษย์สามารถเข้าใจจิตใจตนเองอย่างลึกซึ้ง ดังนั้นในการจะบรรจุเนื้อหา การสอนเรื่องแรงจูงใจนอกจากจะมีเนื้อหาในด้านจิตวิทยาก็ควรจะเสริมเนื้อหาทางด้านพุทธปรัชญาร่วมด้วย ก็จะทำให้สามารถเข้าใจเนื้อหาได้รอบด้านมากขึ้น อีกทั้งหลักพุทธปรัชญานั้นเน้นสอนให้คนมุ่งพัฒนาสติปัญญาและจิตใจให้เจริญยิ่งขึ้นไป เมื่อสังคมเต็มไปด้วยมนุษย์ที่มีศักยภาพที่ดีพร้อมทั้งทางกายและทางใจก็ย่อมจะสามารถพัฒนาสังคมให้เจริญก้าวหน้าไปได้

ข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่องแรงจูงใจเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้มนุษย์รู้เท่าทันความต้องการของตนเองว่ามีต้นเหตุ กระบวนการเกิดขึ้นได้อย่างไร การศึกษาเรื่องความต้องการหรือแรงจูงใจจนเข้าใจ จึงทำให้สามารถควบคุมจัดการกับความต้องการ ของตนเองได้ถือเป็นการพัฒนาคุณภาพจิตใจให้มีความสุข เพราะสามารถรับรู้และเข้าใจจิตใจของตนเองได้อย่างถูกต้อง นอกจากนั้นหลักธรรมทางพุทธศาสนาก็ถือเป็นแนวทางในการแก้ปัญหา หรือเป็นวิถีทางที่ถูกต้องที่มนุษย์ในสังคมควรจะต้องยึดถือ และปฏิบัติตามเพื่อก่อให้เกิดความสงบสุขอย่างแท้จริง

ผลกระทบที่เกิดขึ้น

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีข้อจำกัดในด้านเวลาในการวิจัย กล่าวคือ เป็นการวิจัยแบบมีส่วนร่วม จะต้องใช้ระยะเวลาหนึ่งภาคการศึกษา และดำเนินการร่วมกับทุกแผนกสาขาวิชาขั้นตอนการของวิจัย จึงทำให้ศึกษาเฉพาะสาขามีรูปแบบและขั้นตอนในการส่งเสริมการมีส่วนร่วม และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมในการสร้างรูปแบบพฤติกรรมกรรมการสงงาน ดังนั้น เพื่อทราบประสิทธิภาพ และประสิทธิผลการรูปแบบการส่งเสริมความสามัคคีในสังคมโดยกระบวนการมีส่วนร่วมของเพื่อนในชั้นเรียน ควรขยายเวลาการศึกษาตามความพร้อมของนักศึกษา ควรให้การสนับสนุนกระตุ้นอย่างใกล้ชิด และสม่ำเสมอ จากผลการศึกษาพบว่า รูปแบบการส่งเสริมกิจกรรมพฤติกรรมกรรมการสงงานโดยกระบวนการมีส่วนร่วมของนักศึกษา มีกิจกรรมที่หลากหลายตามสภาพปัญหาของห้องเรียน

เอกสารอ้างอิง

พระไตรปิฎกและอรรถกถา แปลฉบับมหามกุฏราชวิทยาลัย. สืบค้นเมื่อ 26 มีนาคม 2559 จาก <http://pratripitaka.com/tripitaka-mbu>.

พระธรรมปิฎก (ปยุตฺโต อ.ป.). (2543). **แก่นแท้ของพระพุทธศาสนา**. กรุงเทพฯ: กรมการศาสนา.

_____. (2543). **พัฒนาคุณภาพชีวิตด้วยจิตวิทยาแบบยั่งยืน**. กรุงเทพฯ: สหธรรมิก.

_____. (2558). **พุทธธรรมฉบับปรับขยาย**. สืบค้นเมื่อ 26 มีนาคม 2559 จาก http://www.watnyanaves.net/uploads/File/books/pdf/buddhadhamma_extended_edition.pdf.

พระมหาสุพล แสงพงษ์. (2544). **ปัญหาเรื่องแรงจูงใจในพุทธปรัชญาเถรวาท**. รายงานการศึกษา ค้นคว้าอิสระปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา. ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

พระมหาอุทัย อุดโย. (2532). การศึกษาเชิงวิเคราะห์เรื่องต้นหาในพระไตรปิฎก. ปริญญาศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาพุทธศาสนาและปรัชญา. นครปฐม: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.

อริยาคุหา. (2545). แรงจูงใจและอารมณ์. ปัตตานี: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานี.

Maslow, A. H. (1943). “A Theory of Human Motivation” Psychological Review. Retrieved May 25, 2015 from <https://docs.google.com/file/d/0B-5-JeCa2Z7hNjZINDNhOTEtMWnKYi00YmFhLWI3YjUtMDEyMDJkZDEwNWRm/edit>.

_____. (1970). Motivation and Personality. 2nd ed., New York: Harper & Row.

_____. (1999). Toward a Psychology of Being. 3rd ed., New York: John Wiley & Sons.

มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ
NORTH BANGKOK UNIVERSITY

● วิทยาเขตสะพานใหม่
6/999 ซ.พหลโยธิน 52 ถ.พหลโยธิน แขวงคลองถนน เขตสายไหม
กรุงเทพฯ 10220 Tel. 0-2972-7200 Fax. 0-2972-7751

● วิทยาเขตรังสิต
59 ถ.รังสิต-นครนายก (คลอง 3) อ.ธัญบุรี จ.ปทุมธานี 12130
Tel. 0-2533-1000 Fax. 0-2533-1020

www.northbkk.ac.th

